

STOPAŘ

James Fenimore
Cooper

Městská knihovna v Praze

půjčuje

knihy, audioknihy,
obrazy, deskové hry...

nabízí prostory pro

samostatné studium,
skupinová setkání,
přednášky, konference...

poskytuje online služby

e-knihy, digitalizované dokumenty,
přednášky, kurzy...

pořádá

autorská čtení, přednášky,
koncerty, filmové projekce,
akce pro děti...

podporuje tvoření v kreativních dílnách

DOK16 pro práci se dřevem a papírem
Atelier pro šití a vyšívání

Suterén pro 3D tisk, knižní vazbu, kaligrafii a pyrografii

mlp.cz
e-knihovna.cz
knihovna@mlp.cz
facebook.com/knihovna

Stopař

James Fenimore Cooper

Přeložil Vladimír Henzl

Znění tohoto textu vychází z díla [Stopař](#) tak, jak bylo vydáno Státním nakladatelstvím dětské knihy v Praze v roce 1963. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

Podle [předlohy](#) z fondu [Moravské zemské knihovny v Brně](#).

§

Text díla (James Fenimore Cooper: Stopař), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 28. 7. 2023.

OBSAH

KAPITOLA I.....	6
KAPITOLA II.....	20
KAPITOLA III.....	34
KAPITOLA IV.....	47
KAPITOLA V.....	61
KAPITOLA VI.....	77
KAPITOLA VII.....	89
KAPITOLA VIII.....	104
KAPITOLA IX.....	120
KAPITOLA X.....	133
KAPITOLA XI.....	149
KAPITOLA XII.....	168
KAPITOLA XIII.....	180
KAPITOLA XIV.....	202
KAPITOLA XV.....	215
KAPITOLA XVI.....	231
KAPITOLA XVII.....	244
KAPITOLA XVIII.....	257
KAPITOLA XIX.....	276
KAPITOLA XX.....	306
KAPITOLA XXI.....	325
KAPITOLA XXII.....	335
KAPITOLA XXIII.....	351
KAPITOLA XXIV.....	372
KAPITOLA XXV.....	389
KAPITOLA XXVI.....	400
KAPITOLA XXVII.....	410
KAPITOLA XXVIII.....	423
KAPITOLA XXIX.....	432
KAPITOLA XXX.....	443

KAPITOLA I

*Palouk kaplí mou plnou vůně se stane,
chrámem mým ta obloha tvá, Pane,
pro modlitbu jen myšlenka tichá zbude
a horský vzduch dýmem kadidelnice bude.*

— Moore

Všechno, co je širé a bez konců, se nám zdá být nádherné. Obvyčejnému člověku těžko srozumitelné, čas předbíhající a snad nejušlechtlejší myšlenky se zmocňují básnickovy fantazie při pohledu do bezmezných dálek. Bezbřehý oceán málokdy nechává lhostejným člověka, který jej poprvé spatřil. V duchu srovnáváme i temnotu noci s velkolepostí představ, které někdy naše smysly ani nedovedou pochopit. Se stejným obdivem, plným úcty, kterou člověku vnuká vznešenost, dívaly se osoby, s nimiž se setkáváme na začátku tohoto vyprávění, na to, co se objevilo před nimi. Byly celkem čtyři – dvě ženy a dva muži. Podařilo se jim dostat se na několik bouří vyvrácených stromů a rozhlédnout se po kraji. V kraji, o němž je řeč, se takovým místům obvyčejně říká polomy. Jimi vniká denní světlo do vlhkých lesních zákoutí – jsou to takové oázy v tajemném přítomí amerických pralesů. Polom nebyl nijak velký, byl na mírném pahorku, a poněvadž stromy byly na svahu vyvráceny, bylo odtud vidět neobvyčejně daleko. A to byla pro člověka, který cestoval lesem a který se dostal až sem nahoru, věc nezvyklá. Lidem se ještě nepodařilo zjistit, jakáže to vlastně síla tak často způsobuje spoušť, o které jsme právě mluvili. Jedni si myslí, že to jsou větrné smrště, vyvolané smrštěmi vodními, které vznikají na moři, jiní zase hledají příčinu v náhlých a ničivých elektrických výbojích. Dobře jsou však známy škody, jaké tato síla nadělá v lesích. Na horním okraji

polomu, o němž byla řeč, navršila neviditelná síla strom na strom tak, že se nejen muži mohli dostat na tuto hromadu klád vysokou nějakých třicet stop, ale i jejich dvě méně odvážné společníce při troše pomoci a povzbuzování je mohly následovat. Obrovské kmeny, silou větru přeražené a pokácené, ležely tu zpřeházené jako třísky. Jejich větve, stále ještě vydechující vůni zvadlého listí, byly ale propleteny tak, že se člověk měl alespoň čeho zachytit. Jeden strom byl vyvrácen z kořene a jeho dolní konec, pokrytý zemí, trčel vzhůru. Bylo na něm dost místa pro všechny, když se na něj naši cestovatelé vyšplhali.

Nemyslete si, že tu budeme vyprávět o lidech společensky vysoce postavených. Jsou to všechno cestovatelé procházející pralesem, kteří si nikdy žádný přepych nemohli dovolit. Dva členové skupiny, muž a žena, byli potomky původních majitelů americké země a patřili k známému indiánskému kmeni Tuskarorů. Jejich společníkem byl muž, na němž na první pohled bylo vidět, že většinu svého života strávil na moři, a to v postavení snad jen o málo vyšším než obyčejný námořník. Dívka, která ho doprovázela, nebyla na tom, pokud jde o společenské postavení, o nic lépe než on. Byla ale mladá, vypadala pěkně, byla skromná a žensky něžná. Na jejích velmi modrých očích bylo vidět, jak na ni zapůsobil velkolepý pohled, který se před ní otvíral. Na její pěkné tváři se objevil zasněný výraz, jaký přelétne jako stín obličejem ušlechtilého a jemného člověka, když na něho něco mocně zapůsobí.

A skutečně, to, co naši cestovatelé uviděli, bylo tak nádherné, že se to muselo hluboce dotknout jejich obrazotvornosti. Na západě, kam byly upřeny zraky všech, se rozprostíralo moře listí, nádherné a svěže zářící přepestrou zelení bujné vegetace a hýřící nesčetnými odstíny barev, s jakými se člověk setkává na čtyřicátém druhém stupni zeměpisné šířky. Jilmy s půvabnou, svislou korunou, nejruznější odrůdy javoru, ušlechtilé duby amerického pralesa a širokolisté lípy se vzájemně proplétaly a vytvářely široký, napohled

bezbřehý koberec listoví. Ten se táhl až k zapadajícímu slunci, a když se dotkl obzoru, splynul s mraky, jako když se mořské vlny potkají pod okrajem nebeské klenby s oblohou.

Tu a tam se mezi lesními velikány objevila mýtinka, která vznikla náhodou za bouře nebo kterou stvořil rozmar přírody. A ta dovolila slabším stromům, aby se mohly prodrat vzhůru, ke světlu, a vyzvednout svou skromnou korunu skoro na úroveň okolní zeleně. Mezi ně patřila bříza, strom, jehož si lidé v krajích, kde není tolik lesů jako zde, váží, chvějící se osika, nejrůznější druhy ořešáků a jiné stromy, které připomínaly neurozené a prosté, kteří se shodou okolností dostali do společnosti vznešených a velkých. Tu a tam pronikl touto zelení bez hranic také štíhlý kmen borovice a vypínal se nad ní jako mohutný, rukou umělcovou na listnaté pláni vytesaný pomník.

Právě v té rozlehlosti, v bezbřehosti zelené plochy bylo cosi vznešeného. Celá ta krása spočívala v jemných odstínech barev, vyvolaných střídáním světla a stínu. Přitom vyvolávalo hluboké ticho pocit, který se ze všeho nejvíc podobal bázni.

„Strýčku, vypadá to jako moře, které ty máš tolik rád,“ užaslá a přitom okouzlená dívka se obrátila na svého společníka, o jehož rameno se lehce opírala, jen aby měla větší pocit jistoty.

„To, co říkáš, jen ukazuje, že toho mnoho nevíš. Je to jen fantazie mladého děvčete, Magnetko.“ Touto přezdívkou chtěl námořník dát najevo, že půvab jeho neteře je opravdu přitažlivý. „Jen dítě může přirovnat tuhle hrstku listí k tomu, co člověk vidí, když má před sebou opravdový Atlantský oceán. Kdybys všechny ty koruny stromů připnula Neptunovi na kabátek, vypadaly by na jeho prsou jako ubohoučká kytička.“

„Zdá se mi, strýčku, že v tvých slovech je víc fantazie než pravdy. Jen se podívej kolem – široko daleko není nic než listí. Co ještě víc může člověk vidět, když se dívá na moře?“

„Co víc!“ strýc netrpělivě trhl loktem, kterého se dívka dotýkala. Měl paže zkříženy a zastrčeny na prsou pod kabátem z červeného

sukna, jaké tehdy bylo v módě. „Co víc, Magnetko? Měla by ses raději zeptat, co není vidět. Kde máš rozbouřené moře, modrou vodu, vlny, které se valí a lámou, kde jsou velryby? Nebo kde chceš na tomto kousku lesa hledat vodní smršť? Kde zůstal ten věčný pohyb, s jakým se člověk setkává na moři, ty děcko jedno?“

„A kde ty máš zase na tom svém moři koruny stromů, to hluboké ticho, vůni listí a tu nádhernou zeleň, strýčku?“

„Nepovídej, Magnetko! Kdybys něčemu rozuměla, věděla bys, že zelená voda je pro námořníka mor. Má ji ještě míň rád než nějakého zelenáče.“

„Ale zelené stromy, to je přece něco docela jiného. Poslouchej! Slyšíš, jak vítr šumí v listí?“

„To by sis měla, děvče, poslechnout, když začne foukat vítr od severozápadu, když vítr máš tak ráda. No, a kde máš na tomto kousku lesa vichřice, orkány, pasáty, východní větry a podobně, a jaké ryby plavou pod touhle tichou hladinou?“

„Že tu byly bouře, to jasně dokazuje to, co vidíme kolem sebe. Je pravda, že tu nejsou ryby, ale pod tím listím žije zvěř.“

„To teda nevím,“ odpověděl umíněně námořník. „V Albany nám toho napovídali, s jakými divokými zvířaty se tu setkáme, a zatím jsme tu neviděli nic, co by tuleně polekalo. Pochybují, že by se na pevnině našlo jediné zvíře, které se vyrovná žraloku z jižních moří.“

„Podívej se!“ vykřikla neteř, která byla víc zaujata vznešeností a nádhrou nekonečného lesa než strýcovým povídáním. „Tamhle stoupá kouř nad vrcholky stromů – nemohl by to být kouř z nějakého domu?“

„Ba jo, ten kouř ukazuje na lidi,“ odpověděl námořník. „To teda stojí za tisíc stromů. Musím na to upozornit Ostrý šíp. Mohl by minout přístav a ani by o tom nevěděl. Kde je kouř, tam se obyčejně vaří.“

Když strýc domluvil, vytáhl ruku ze záňadří, lehce se dotkl rame ne indiána, který stál vedle něho, a ukázal na tenký proužek kouře,

jenž asi míli odtud se pomalu prodíral hustým listím a v chvějícím se vzduchu se rozplýval v skoro neviditelná vlákna páry. Tuskarora byl jedním z těch vznešeně vyhlížejících bojovníků, kterých bývalo před sto lety mezi praobyvateli této pevniny mnohem víc než dnes. Ačkoliv se dost dlouho stýkal s přistěhovalci a znal jejich zvyky – dokonce se naučil i jejich řeči – sám ztratil pranepatrně z drsné vznešenosti a prosté důstojnosti indiánského náčelníka. K starému námořníkovi se choval přátelsky, avšak zdrženlivě. Indián se totiž často stýkal s důstojníky vojenských posádek, které navštěvoval, věděl proto, že jeho nynější společník není žádná vysoká šarže. Tuskarora se choval tak důstojně a zdrženlivě, že Charles Cap – tak se totiž námořník jmenoval – se ani v nejlepší náladě neodvážil k indiánovi za celý týden, co byli spolu, chovat důvěrně. Když však uviděl kouř, jako by znenadání uviděl lodní plachtu na moři. A tak poprvé od té doby, co se setkali, odvážil se námořník dotknout se válečníka.

Tuskarorovo bystré oko hned postřehlo kouř. Indián si stoupl na špičky a pěknou chvíli stál s chřípím rozšířeným jako jelen, který ucítil ve vzduchu pach. Jeho pohled se podobal pohledu cvičeného loveckého psa, který čeká, až pán vystřelí. Potom se spustil na celá chodidla a slabě, sotva slyšitelně vykřikl. Jeho hlas byl tentokrát příjemný a v ničem se nepodobal divokým indiánským výkřikům. Tuskarora jako by nebyl nijak zvlášť vzrušen. Byl klidný a pohled jeho pronikavých, temných orlích očí klouzal po listnatém moři, jako by chtěl zachytit každou sebemenší maličkost, která by mu mohla podat vysvětlení. Strýc i neteř dobře věděli, že dlouhá cesta, na kterou se vydali pralesem, bude spojena s nebezpečím. Nikdo z nich však v té chvíli nevěděl, jestli je blízkost lidí pro ně dobrým nebo zlým znamením.

„Někde nablízku musí být, Ostrý šípe, Oneidové nebo Tuskarorové,“ řekl Cap. Oslovil indiána tak, jak mu obvykle říkali Angličané. „Nebylo by dobře, kdybychom si k nim zašli? Mohli bychom se v jejich vigvamu pohodlně vyspat.“

„Tam není vigvam,“ odpověděl Ostrý šíp klidně, jak měl ve zvyku. „Je tam moc stromů.“

„Ale indiáni tu někde musí být. Možná že jsou to tví staří kamarádi, pane Ostrý šíp.“

„Žádný Tuskarora – žádný Oneida – žádný Mohawk – oheň bleďých tváří.“

„Zatracený chlapík, Magnetko. Na tohle námořnický rozum nestačí – my staří mořští vlci dovedeme povědět, jestli je to tabák, co ho žvýkají vojáci, nebo co ho žvýkají námořníci. Rozeznáme pelech nějakého otrapy od námořníkovy visutého lůžka. Myslím ale, že ani nejstarší admirál loďstva Jeho Veličenstva by nedovedl rozeznat kouř válečné lodě od kouře nákladní lodě.“

Při pomýšlení, že v tomto moři lesů jsou nablízku lidé, krásná tvář dívky, která stála vedle námořníka, zčervenala a oči jí zazářily. Poněvadž se často se strýcem obdivovali Tuskarorovým vědomostem nebo lépe řečeno jeho instinktu, zeptala se překvapeně:

„Oheň bleďých tváří! To přece nemůže poznat, strýčku!“

„Před deseti dny bych byl odpřisáhl, že máš pravdu, dítě. Ale teď už nevím, čemu mám vlastně věřit. Směl bych se vás, Ostrý šípe, zeptat, proč si myslíte, že ten kouř je kouřem bleďých tváří, a ne indiánů?“

„Vlhké dřevo,“ odpověděl indián klidně, jako když učitel vysvětluje nepřiliš chytrému žákovi početní příklad. „Moc vlhka – moc kouře, moc vody – černý kouř.“

„Ale raďte prominout, pane Ostrý šíp, ten kouř není ani černý, ani ho není moc. Mně se zdá, že ten kouř je lehoučký a světlý jako pára nad kotlíkem, když si kapitán vaří čaj a oheň si musel rozdělat několika třískami.“

„Moc vody,“ opakoval Ostrý šíp a lehce kývl hlavou. „Tuskarora je moc chytrý, aby rozděloval oheň vodou! Bledá tvář má moc knih a všechno spálí. Moc knih, málo vědomostí.“

„Musím přiznat, že má pravdu,“ řekl Cap, který neměl učení nijak v lásce. „Naráží na to, že ráda čteš, Magnetko. Ten náčelník se do

určité míry dívá na věci rozumně. Jak daleko máme, Ostrý šípe, podle vašeho odhadu, k té louži, které říkáte Velké jezero a kam se už několik dní snažíme dostat?“

Tuskarora se podíval sebevědomě na námořníka a klidně odpověděl:

„Ontario je jako nebe, ještě jednou vyjde slunce a Velký cestovatel je uvidí.“

„Nedá se popřít, že jsem velkým cestovatelem, ale ze všech mých cest, pokud jde o cestování po souši, je tahle nejdelší a dohromady z ní nic nemám. Jestli ta sladkovodní louže je tak blízko, Ostrý šípe, a jestli je tak velká, měl by ji, podle mého, pár dobrých očí uvidět. Z téhle vyhlídky je přece vidět alespoň třicet mil daleko.“

„Podívej se,“ řekl Ostrý šíp a ukázal před sebe klidným, půvabným pohybem ruky. „Ontario!“

„Strýčku, ty jsi zvyklý křičet ‚země na obzoru‘, a ne ‚voda na obzoru‘, a proto je nevidíš.“ Neteř starého námořníka se dobromyslně rozesmála.

„Jak si můžeš, Magnetko, myslet, že bych nepoznal svůj rodný živel, kdyby ho bylo vidět?“

„Ale Ontario není tvůj rodný živel, milý strýčku, protože tvůj živel je slaná voda, a tahle voda je sladká.“

„To možná platí pro nějakého mladého plavčíka, ale rozhodně ne pro starého mořského vlka. Já bych, děvenko, poznal kdejakou vodu, i kdybych ji viděl v samé Číně.“

„Ontario,“ opakoval ještě hlasitěji Ostrý šíp a znovu ukázal k severozápadu.

Poprvé od chvíle, co se setkali, se Cap podíval na Tuskaroru poněkud opovržlivě, nepřestal však sledovat náčelníkův upřený pohled a jeho napřaženou ruku. Indián se díval na prázdné místo na obzoru, které leželo těsně nad prostorem pokrytým lesy.

„Právě tak jsem si to představoval, když jsem opouštěl mořské pobřeží, abych šel hledat tenhle rybník,“ pokračoval Cap a pokrčil

rameny jako člověk, který trvá na svém a je přesvědčen, že nemá smyslu dál o tom mluvit. „Možná že je Ontario tam, jak ukazuješ, ale moc velké není. Strčil bych je do kapsy. Doufám, že až se tam dostaneme, najdeme na něm dost místa, aby se tam kánoe mohla otočit. Musím se přiznat, Ostrý šíp, že kdyby byly nablízku bledé tváře, rád bych je viděl.“

Tuskarora mlčky kývl hlavou a celá skupina sestupovala tiše z kořenů vyvráceného stromu. Když byla dole, Ostrý šíp řekl, že půjde zjistit, kdo zapálil oheň. Své ženě a dvěma ostatním radil, aby se vrátili ke kánoi, kterou zanechali nedaleko odtud na řece, a aby tam na něho počkali.

„To teda ne, pane náčelník, taková věc se dá udělat někde, kde člověk může pořádně zakotvit, nebo řekněme na širém moři, kde se člověk vyzná,“ odpověděl starý Cap, „ale v krajině, o které člověk dohromady nic neví, jako tady, by podle mého nebylo dobře, aby se lodivod příliš ze své lodi vzdálil. A tak tedy, s vaším dovolením, zůstaneme pohromadě.“

„Co si přeje můj bratr?“ zeptal se vážně indián. Neurazil se však, ačkoliv v poznámce starého námořníka cítil osten nedůvěry.

„Rád bych zůstal ve vaší společnosti, pane Ostrý šíp, nic víc. Půjdu s vámi a s těmi cizinci si promluví.“

Tuskarora nic nenamítal a znovu poručil své drobné, trpělivé a poslušné ženě, aby šla ke člunu. Její hluboké černé oči, když na něm občas utkvěly, byly plny úcty, strachu i lásky. Ted' však zase začala dělat potíže Magnetka. Ačkoliv byla odvážná a v rozhodujících okamžicích neobyčejně energická, byla to přece jen žena, a když si pomyslela, že by ji její dva mužští společníci měli opustit uprostřed těch nekonečných pralesů, rozhodla se, že také ona půjde se strýcem.

„Tak dlouho jsem seděla v kánoi, pohyb mi udělá dobře, strýčku,“ Magnetka, která trochu zbledla, se začala uklidňovat a její tváře znovu dostávaly přirozenou barvu. „Možná že s těmi cizinci jsou také ženy.“

„Tak tedy pojd', děťátko, nebude to dál než nějaký ten kabel¹. Hodinu před západem slunce budeme zpátky.“

Dívka, jejíž pravé jméno bylo Mabel Dunhamová, se hned chystala na cestu. Červnová rosa – tak se jmenovala žena Ostrého šípu – šla však beze slova ke kánoi. Byla už zvyklá tak poslouchat a být sama v temném lese, že jí ani nepřišlo mít strach.

Ti tři, co zůstali u polomu, obešli teď to bludiště navzájem se proplétajících větví a dostali se na okraj lesa, odkud měli vyrazit dál. Ostrému šípu stačilo se rozhlédnout, ale starý Cap, dřív než vešel do lesa, z opatrnosti určil směr kouře kapesním kompasem.

„Tohle kormidlování podle čichu, Magnetko, to je snad dobré pro indiána, ale vzdělaný člověk jako já, ten se víc spolehne na magnetickou střelku,“ řekl strýc a vykročil za lehkonohým Tuskarorou. „Kolumbus by jakživ nebyl objevil Ameriku, kdyby měl jenom nos. Na to můžeš vzít jed. Příteli Ostrý šípe, už jste někdy viděl takovýhle přístroj?“

Indián se otočil, podíval se na kompas, který Cap držel tak, aby mu ukazoval směr, a řekl vážně:

„Oko bledé tváře. Tuskarora má oči v hlavě. Ať má teď Slaná voda (tak indián pojmenoval svého společníka) jen oko, žádný jazyk.“

„Chce tím říci, strýčku, že musíme být tiše. Možná že těm lidem, s nimiž se máme setkat, nevěří.“

„To je celý indián. Ti to tak dělají vždycky, když se blíží k nějakému táboru. Všimla sis, že si prohlížel křesadlo na ručnici? Možná že by bylo dobře, kdybych se také podíval, jestli mám v pořádku pistole.“

Mabel dělala, jako by ji tyto přípravy nijak neznepokojovaly. Za dlouhé cesty pralesem si na takové počínání zvykla. Šla těsně za svými společníky lehce a pružně, jako šel indián před nimi.

Asi půl míle nedělali nic jiného, než že mlčeli. Když se však blížili k místu, kde měl být oheň, bylo už třeba větší opatrnosti.

1 Mořská délková míra, asi 330 metrů. Pozn. překl.

Pod větvemi stromů, jak už to bývá, bránily v rozhledu jen vysoké, štíhlé kmeny. Kdejaká rostlina se drala ke světlu a člověku, který kráčet pod listnatým baldachýnem, se zdálo, jako by šel pod obrovskou klenbou, kterou stvořila příroda a kterou podpíraly desetitisíce neotesaných sloupů. Za tyto sloupy – stromy – se však často dovedl ukrýt dobrodruh, lovec nebo nepřítel, a proto když se Ostrý šíp rychle blížil k místu, kde měli být cizinci – jak mu řekl jeho zkušený a neomylný zrak – kráčet čím dál tím opatrněji, byl ostražitější a pečlivěji se kryl.

„Podívej se, Slaná vodo,“ řekl vítězoslavně a ukázal mezi stromy, „ohněn bledých tváří!“

„Namouduši, ten chlapík má pravdu,“ zabručel Cap. „Tady je máme, podívejte, jak se klidně cpou, jako kdyby seděli na nějaké zámořské lodi.“

„Ostrý šíp měl jen napůl pravdu,“ zašeptala Mabel. „Jsou tam dva indiáni a jenom jeden běloch.“

„Bledé tváře,“ řekl Tuskarora a zvedl dva prsty. „Indián,“ a zvedl jeden prst.

„Člověk neví, kdo má pravdu a kdo ne,“ ozval se Cap. „Jeden je celý bílý, docela pěkný mladík, vypadá na pořádného člověka. Ten druhý má rudou kůži, jakou dovede opatřit jen indiánské malování a příroda, a ten třetí, to je něco napůl, ani briga, ani škuner.“

„Bledé tváře,“ opakoval Ostrý šíp a znovu zvedl dva prsty. „Indián,“ a ukázal jen jeden prst.

„Určitě má pravdu, strýčku. Toho člověka asi oči nikdy neklamou. Ted’ ale musíme rychle zjistit, jestli jsou to přátelé nebo nepřátelé. Mohli by to také být Francouzi.“

„Stačí zakřičet a hned to budeme vědět,“ odpověděl Cap. „Postav se za tenhle strom, Magnetko, pro případ, že by se ti darebáci rozhodli bez dalšího střítet, a já budu brzo vědět, pod jakou vlajkou plují.“

Strýc přiložil obě dlaně k ústům, jako by z nich chtěl udělat trubku, a užuž by byl zavolal, ale Ostrý šíp mu prudce odtrhl ruce od úst a bylo po trubce i po křiku.

„Indián Mohykán,“ řekl Tuskarora, „dobrý. Bledé tváře – Angličané.“

„Tuhle zprávu nám seslala sama nebesa,“ zašeptala Magnetka, kterou málo těšila vyhlídka na krvavou bitku v této pusté krajině. „Pojďme k nim rychle, strýčku, a řekněme jim, že nejsme zlí lidé.“

„Dobře,“ řekl Tuskarora. „Indián jedná opatrně a ví, co dělá. Bledá tvář hned zbrkle střílí. Ať jde žena.“

„Co vás to napadlo?“ vykřikl užaslý Cap. „Poslat malou Magnetku jako hlídkový člun napřed a takoví dva klackové jako vy a já budou čekat se svinutými plachtami, jestli se jí podaří přistát? Kdybych...“

„Je to to nejmoudřejší, co se dá udělat, strýčku,“ přerušila ho mírně dívka. „Já se vůbec nebojím. Slušný člověk, který uvidí přicházet samotnou ženu, nebude přece střílet. A to, že se objevím právě já, bude nejlepším důkazem, že přicházíme s dobrými úmysly. Nech mě jít napřed, jak to chce Ostrý šíp, všechno dobře dopadne. Ještě nás ti cizinci neuviděli. Budou asi překvapeni, ale nepolekají se.“

„Dobře,“ odpověděl Ostrý šíp, který se nepokrytě obdivoval Mabelině odvaze.

„Takhle si námořník nepočiná,“ řekl Cap, „ale poněvadž je to v lese, nikdo se to nedozví. Jestli tedy, Mabel, myslíš –“

„Já vím, strýčku, že se nemusím bát. Budeš nablízku a nedovolíš, aby se mi něco stalo.“

„Dobrá. Vezmi si jednu z těchhle pistolí, potom –“

„Ne. Bude líp, jestli se spolehnu na své mládí a na to, že jsem bezbranná žena,“ dívka se usmála a ze samého vzrušení se začervenala – „nejlíp, když se žena dovolává ochrany mužů, pak se jí nemůže nic stát. Se zbraněmi neumím zacházet a nechci o nich nic vědět.“

Strýc neodporoval. Mabel dostala ještě od Tuskarory několik přesných pokynů, sebrala všechnu svou odvahu a sama se vydala ke skupině, která seděla u ohně. Ačkoliv jí srdce prudce bušilo, šla

pevným krokem, bez nejmenšího zaváhání. V lese vládlo hrobové ticho, poněvadž ti, k nimž se blížila, se nestarali o nic jiného, než jak se pořádně najíst. A tak ani na chvíli neodvrátili zrak od svého veledůležitého počínání. Sotva se však Mabel přiblížila tak na sto kroků k ohni, šlápla na suchou větvičku. Jakmile se ozvalo tiché zapraskání, Mohykán – Ostrý šíp hned říkal, že to je Mohykán – a jeho druh, o němž se ještě nevědělo, co je zač, bleskurychle vyskočili. Oba se podívali na ručnice, opřené o stromy. Když však uviděli dívku, zůstali nehnutě stát. Indián něco řekl svému druhovi a znovu si sedl k jídlu, jako by se nebylo nic stalo. Běloch ale vstal a šel Mabel naproti.

Když se cizinec přiblížil, poznala Mabel, že je to běloch, přestože byl oblečen napůl jako běloch, napůl jako indián. Musel proto přijít hodně blízko, aby si byla jista, že je to běloch. Byl to muž středních let, jeho tvář, o které se dá těžko povědět, že by byla krásná, vyhlížela poctivě a bez nejmenší známky záludnosti, a tak Magnetka hned věděla, že jí nehrozí nebezpečí.

„Ničeho se nebojte, slečno,“ řekl lovec – podle jeho oděvu se dalo soudit, že je lovcem – „setkáváte se v tomto pustém kraji s lidmi, kteří vědí, že se musí chovat slušně ke každému, kdo touží po míru a spravedlnosti. V těchto končinách mě znají dobře. Snad jste slyšela některou z mých přezdívek. Francouzi a indiáni na druhé straně Velkých jezer mi říkají Dlouhá karabina, Mohykáni, vlastně ti, kteří ještě z tohoto spravedlivého a statečného kmene zbyli, mi přezdělí Sokolí oko, a vojáci a ti, kteří se toulají po této straně vody, mi říkají Stopař, poněvadž se ještě nikdy nestalo, abych ztratil jeden konec stopy, když na jejím druhém konci byl nějaký Mingo nebo přítel, který mě potřeboval.“

Nebylo to řečeno vychloubačně, ale s poctivým přesvědčením člověka, který dobře ví, že ať ho nazývají, jak chtějí, nemá se za co stydět. Na Mabel účinkovala lovcova slova okamžitě. Jakmile uslyšela poslední přezdítku, spráskla ruce a opakovala:

„Stopař!“

„Tak mi říkají, slečno, a nejeden velký pán si svůj šlechtický titul zasloužil míň než já svůj. Abych pravdu řekl, víc si zakládám na tom, že si dovedu najít cestu i tam, kde není žádná stopa. Ale vojáci nejsou rozhodně přesní a většinou si pletou šlépěj se stopou, ačkoliv šlépěj můžete docela dobře vidět, kdežto stopa je jen o málo víc než pach.“

„Vy jste tedy přítel, který nám měl podle slibu mého otce přijít naproti!“

„Jestli jste dcera seržanta Dunhama, tak ani velký prorok Delawarů jaktěživ nepronesl větší pravdu.“

„Jsem Mabel, a tam za stromy se schoval můj strýc. Jmenuje se Cap, a Tuskarora, ten se jmenuje Ostrý šíp. Mysleli jsme, že se s vámi setkáme až na březích jezera.“

„Byl bych raději, kdyby vaším průvodcem byl poctivější indián než Ostrý šíp,“ řekl Stopař, „protože já tyhle Tuskarory nemám rád. Odešli příliš daleko od hrobů svých otců, a proto často zapomínají na Velkého ducha, a Ostrý šíp je ještě k tomu ctižádostivý náčelník. Je s ním Červnová rosa?“

„Jeho žena jde s námi. Je to velmi skromné a mírné stvoření.“

„Je, a je velice upřímná. Tohle o Ostrém šípu nikdo, kdo ho zná, tvrdit nemůže. Ale na životní pouti se člověk musí smířit s tím, co mu osud postaví do cesty. Myslím, že jste mohli najít horšího průvodce, než je Tuskarora. Poněvadž má v sobě moc krve Mingů, nemají ho Delawarové rádi.“

„Měli jsme tedy štěstí, že jsme se s vámi setkali,“ řekla Mabel.

„No, neštěstí to není. Slíbil jsem totiž seržantovi, že jeho dceru bezpečně dovedu do posádky, kdyby mě to mělo třeba život stát. Počítali jsme, že vás potkáme, ještě než dojdete k vodopádu. Nechali jsme tam kánoe. Mysleli jsme si, že nebude na škodu, jestli vám půjdeme několik mil naproti, abychom vám v případě potřeby pomohli. Je dobře, že jsme to udělali, pochybuju, že by si Ostrý šíp věděl s proudem rady.“

„Už jde můj strýc s Tuskarorou. Ted' se k vám můžeme přidat.“

Jak Mabel předpokládala, Cap a Ostrý šíp, když viděli, že se Mabel přátelsky baví s cizincem, přišli blíž. Mabel jim krátce řekla, co se sama od cizince dozvěděla. Potom všichni zamířili ke dvěma mužům, kteří stále ještě seděli u ohně.

KAPITOLA II

*Ó přírodo, dokud tvé pokorné dítě
svou prostou obětí neurazí tě,
celou světa krásu si může vzít,
samo se králem nastolit.
A pak vysoko k nebesům
se bude tyčit jeho dům.*

— Wilson

Indián nepřestal jíst, avšak druhý běloch vstal a zdvořile před Mabel Dunhamovou smekl. Vypadal mladě a zdravě a podle obleku, i když nebyl tak přísně námořnický jako oblek strýcův, dalo se soudit, že mladý muž má nějaký vztah k vodě. V těch časech byli opravdoví námořníci jakousi kastou samou pro sebe, která se lišila od ostatních lidí. Jejich názory, to, jak mluvili a jak se oblékali, to všechno je hned prozradilo, jako názory, řeč a oblek Turka dovedou prozradit, že jde o muslima. Přestože Stopař nebyl ještě ani tak starý, aby o něm bylo možno říci, že je v nejlepších letech, Mabel s ním hovořila bez rozpaků, snad proto, že byla na rozhovor s ním připravena. Když se však její oči setkaly s pohledem mladého muže u ohně, sklopila zrak. Byla zmatena obdivem, který zahlédla, nebo si představovala, že zahlédla, v jeho očích, když ji pozdravil. Po pravdě řečeno, oba pocítili jeden o druhého zájem, jaký v mladých a bezelstných lidech vyvolává stejný věk, pěkný vzhled a okolnosti, za kterých se setkávají.

„Tyto přátele vám poslal váš otec naproti,“ řekl Stopař Mabel a usmál se. „Toto je velký Delawar, který zažil mnoho slávy, ale také mnoho trápení. Má indiánské jméno, hodné náčelníka, jeho jméno však člověk, který nerozumí indiánskému nářečí, těžko vysloví.

Proto jsme si je přeložili a říkáme mu Velký had. Nesmíte si však myslet, že jsme tou přezdívkou chtěli naznačit, že je úskočnější, než kolik se na indiána sluší. Znamená to jen, že je moudrý, že je lstivý, jak se na pořádného bojovníka patří. Ostrý šíp ví, co tím myslím.“

Oba indiáni se během Stopařovy řeči vzájemně prohlíželi. Pak Tuskarora přistoupil k Velkému hadu a začal se s ním, jak se zdálo, přátelsky bavit.

„Tohle vidím rád,“ pokračoval Stopař. „Když se dva indiáni pozdraví v pralese, je to, jako když si dvě přátelské lodi na moři vymění pozdravy, pane Cape. Ale když už je řeč o vodě, tady můj mladý přítel, Jasper Western, se může pochlubit, že o vodě něco ví. Celý svůj život totiž strávil na Ontariu.“

„Jsem rád, že vás poznávám, příteli,“ řekl Cap a srdečně stiskl ruku mladému plavci, který se plavil jen po vnitrozemských vodách. „Když uvážíme, do jaké školy jste chodil, budete se asi muset ještě jaksepatří učit. Toto je má neteř Mabel – já jí říkám Magnetka. Proč jí tak říkám, o tom nemá ani ponětí. Vy jste však dost vzdělaný, abyste věděl, co je kompas – alespoň si myslím, že to víte – tak si jistě dovedete domyslet, proč jsem jí dal takovou přezdívkou.“

„To se dá lehce uhádnout,“ řekl mladý muž a mimoděk upřel své bystré, temné oči na zardělou tvář děvčete. „Jsem přesvědčen, že ten, kdo bude milovat vaši Magnetku, nikdy neztroskotá.“

„Podívejme se, užíváte některých opravdu námořnických výrazů a k tomu ještě na správném místě. Přesto si ale myslím, že jste viděl víc zelené než modré vody.“

„Nedivte se, že někdy mluvíme tak, jak mluví lidé na pevnině. Ta nám totiž málokdy zmizí z očí na víc než na čtyřiaadvacet hodin.“

„Tím hůř, chlapče, tím hůř. Námořník má na svých dlouhých plavbách vidět co nejméně země. Popravdě řečeno, pane Western, já si myslím, že kolem celého toho vašeho jezera není nic jiného než samá země.“

„Copak kolem moře je něco jiného než země, strýčku?“ zeptala se rychle Magnetka. Bála se, že starý námořník se brzo stane neústupným, ne-li tvrdohlavým, jestli se bude dál mluvit o moři.

„Nemáš pravdu, děvenko, moře je kolem celé země. Tohle nepřestávám lidem, co žijí na pevnině, vysvětlovat. Jsou vlastně uprostřed moře, a ani o tom nevědí. Je to škoda, protože nejmocnější a nejmohtnější živel je voda. Já nevím, co si tento svět o sobě vlastně myslí. Někdo, kdo slanou vodu v životě neviděl, je přesvědčen, že ví víc než ten, kdo obeplul Hornův mys. Ba ne, země je jenom ostrov, a všechno ostatní, co se nedá nazvat zemí, je voda.“

Mladý Western si velmi vážil opravdových námořníků, protože sám často toužil, aby se mohl plavit po moři. Měl však také rád širou vodní hladinu jezera, na níž trávil život a která v jeho očích byla krásná.

„To, co říkáte,“ řekl skromně, „snad platí o Atlantském oceánu, ale my, zde na Ontariu, si země vážíme.“

„Protože jste s ní svázáni,“ odpověděl Cap a srdečně se zasmál. „Ale Stopař, jak mu říkají, nese mísu, ze které se pěkně kouří, a už nás taky zve ke stolu. Musím přiznat, že na moři člověk zvěřinu nedostane. Pane Western, já vím, že pro mladého člověka, jako jste vy, být zdvořilý k děvčatům je zrovna tak lehké jako vytáhnout vlajku na stožár za bezvětrí. Jestli se postaráte, aby se má neterť pořádně najedla a napila, buďte přesvědčen, že vám to nikdy nezapomene. Já se zatím najím se Stopařem a s našimi indiánskými přáteli.“

Ve slovech strýce Capa bylo víc pravdy, než si v té chvíli sám uvědomoval. Jasper Western se staral o Mabel a ona ještě dlouho potom vzpomínala, jak laskavě a mile se k ní mladý plavec při jejich prvním setkání choval. Přitáhl kus kmene, na který si sedla, přinesl jí nejjemnější kousek zvěřiny a podal jí čistou vodu ze studánky. Když si pak sedl proti ní, brzo se jí zalíbilo jeho skromné a přímé chování a upřímná pozornost. Ženy jsou vždycky rády, když se k nim muži chovají pozorně, nejpříjemnější jim však je, když jim tuto pozornost

prokazují mladí muži, kteří jsou přibližně tak staří jako ony. Jako většina mužů, kteří žijí jen mezi sebou, mladý Western byl nejen pozorný, ale i vážný, upřímný a laskavý. Jestliže se někdy nechoval tak uhlazeně, jak se sluší, Mabel si toho snad ani nevšimla. Jeho okouzlující vlastnosti opravdu dovedly nahradit všechny jeho nedostatky. Necháme nyní tyto mladé a nezkažené lidi, aby je sblížily spíš jejich city než slova, a vrátíme se ke skupině, v níž strýc, který se vždy dovedl velmi dobře postarat o sebe, už začal hrát hlavní úlohu.

Cap, Stopař a indiáni usedli kolem společné mísy s pečenou zvěřinou a každý z nich se choval podle svého. Indiáni mlčeli a jenom jedli – jako by chuť amerických praobyvatelů na zvěřinu byla bez konce. Oba běloši si povídali a oba byli svým způsobem umínění. Poněvadž rozmluva seznámí čtenáře s některými skutečnostmi, které objasní další vyprávění, bude dobře, když ji zaznameneáme.

„Jistě jste s životem, který tu vedete, velice spokojen, pane Stopař,“ začal Cap, když hlad našich cestovatelů byl natolik ukojen, že si už začali vybírat jen ty nejlepší kousky. „Jistě je v něm dost nebezpečí i šťastných náhod, a to my námořníci máme rádi. Pro nás je moře všechno, pro vás je zase všechno pevnina.“

„Tak docela to není. My se na svých cestách a toulkách taky někdy setkáme s vodou,“ odpověděl Stopař. „My, kteří žijeme na hranici, dovedeme s pádlem a s oštěpem na ryby zacházet stejně dobře jako s ručnicí a s loveckým nožem.“

„Možná. Ale dovedete zacházet s lodním lanem nebo s olovnicí, s plachtovým ráhnem, s kormidlem a s kladkovým lanem? Není pochyby, že pádlo je v kánoji dobrá věc, ale co bych s ním dělal na lodi?“

„Vážím si všech povolání a věřím, že věci, o kterých jste mluvil, jsou k něčemu. Člověk, který jako já žil s tolika indiánskými kmeny, ví, že různí lidé mají různé zvyky. Mingo má docela jiné malování než Delawar, a kdo by čekal, že uvidí bojovníka převlečeného za ženskou, by se zklamal. Nejsem ještě tak starý, ale žil jsem v lesích

a měl jsem příležitost poznat lidi. Nikdy jsem moc nevěřil učenosti lidí, kteří žijí ve městech, protože jsem ještě neviděl, že by někdo z nich dovedl pořádně střílet nebo vysлідit stopu.“

„To samé si myslím i já, pane Stopař. Procházet se po ulicích, chodit v neděli do kostela a poslouchat kázání, to ještě z nikoho chlapa neudělalo. Pošlete kluka na širé moře, jestli chcete, aby něco zažil. Ať pozná cizí národy nebo to, čemu já říkám tvář přírody – jenom tak pozná sama sebe. Vezměte třeba mého švagra seržanta, je to svým způsobem správný chlap, ale koneckonců čím je? Dohromady nic, jen voják. Seržant, přesně řečeno, ovšem, ale voják jako voják, že ano? Když si chtěl vzít chudáka Brigitu, mou sestru, řekl jsem jí, jak bylo mou povinností, co je zač a co může od takového manžela čekat, ale to víte, jak to je s děvčaty, když jim láska poplete hlavu. Je pravda, že seržant byl povýšen, má prý v pevnosti velice důležité postavení, ale chudák jeho žena se toho nedočkala. Zemřela před čtrnácti lety.“

„Povolání vojáka je čestné povolání, ovšem jen tehdy, jestli člověk bojuje na straně práva,“ odpověděl Stopař. „A poněvadž Francouzi nejsou nikdy v právu a Jeho Veličenstvo a tyto kolonie jsou v právu vždycky, myslím, že seržant může mít klidné svědomí a že je to člověk dobrý. Nikdy jsem nespál tak sladce jako po boji s Mingy, ačkoliv zásadně vždycky bojuju jako běloch, a ne jako indián. Tady Had má svůj způsob boje, já mám svůj, bojujeme bok po boku už nějaký ten rok a ani jednoho z nás nenapadne kritizovat, jak to ten druhý dělá. Říkám mu, že je jenom jedno nebe a jedno peklo, ať si jeho víra říká, co chce. Jenže k jednomu i k druhému vede mnoho cest.“

„To je správné, měl by vám věřit, já si však myslím, že většina cest do pekla vede po souši. Chudák má sestra Brigita říkala, že moře je očištec. Na toho, kdo ztratil z očí zem, pokušení už neplatí. Moc pochybuju, že by se to stejně dalo říci o těch vašich jezerech.“

„Uznávám, že život v městech a v koloniích svádí ke hříchu, ale naše jezera jsou obklopena lesy a takový chrám člověka denně ponouká k ušlechtilým myšlenkám. Musím přiznat, že ani v pralese

nejsou všichni lidé stejní. Rozdíl mezi Mingem a Delawarem je na první pohled jasný, jako je jasný rozdíl mezi sluncem a měsícem. Jsem rád, příteli Cape, že jsme se poznali, už proto, že vysvětlíte Velkému hadovi, že jsou jezera, ve kterých je voda slaná. Od samého počátku, co jsme se poznali, jsme si dobře rozuměli, a i když Mo-hykán má ve mne jen polovinu důvěry, co já v něho, věří všechno, co jsem mu vyprávěl o tom, jací jsou běloši a jakými zákony se řídí příroda. Vždycky se mi ale zdálo, že vyprávění o velkých slaných jezerech a o tom, že jsou tam řeky, které tečou proti proudu, žádný indián neuvěří tak ochotně, jak by si to poctivý člověk přál.“

„To je tím, že berete věci za špatný konec,“ odpověděl Cap a pokrýval hlavou. „Vy si myslíte, že to vaše jezero je moře a oceán že je jezero. Ani Ostrý šíp, ani Had nemusí pochybovat o tom, co jste jim řekl o jednom i druhém. Sám se však musím přiznat, že jsem jen těžko strávil vyprávění o tom, že jsou vnitrozemská moře, a ještě míň se mi chce věřit, že je nějaké moře se sladkou vodou. Celou tu dlouhou cestu podnikám taky proto, abych se o tom na vlastní oči přesvědčil a abych tu vodu ochutnal. Jsem tu tedy nejenom proto, abych vyhověl seržantovi a Magnetce, i když seržant byl manžel mé sestry a Magnetku mám rád jako vlastní.“

„Moc se mýlíte, příteli Cape, velice se mýlíte, když nevěříte, že boží moc se projevuje ve všem,“ odpověděl vážně Stopař. „Lidé, kteří žijí v osadách a ve městech, musí mít zmatené a nesprávné představy o přírodě, ale my, kteří s ní žijeme takřka pohromadě, vidíme věci jinak. Myslím tím bělochy. Indián má své vlastní názory. To je v pořádku, i když doslova neodpovídají názorům křesťana a bělocha. Nejsou špatné, jsou však věci, které podléhají jenom příkazu Prozřetelnosti, a také slaná a sladká voda patří mezi ně. Netvrdím, že tomu všemu rozumím, myslím si ale, že každý má v existenci Prozřetelnosti věřit. Pokud jde o mne, jsem přesvědčen, že ruka, která stvořila sladkou vodu, dovedla stvořit i slanou.“

„Počkat, počkat, pane Stopař,“ přerušil ho poněkud prudce Cap. „Podle mne správná a opravdová víra je, když někdo pomůže tomu, kdo tu pomoc potřebuje. Když je bouřka, nezačnu se modlit, ale jdu se podívat, jestli je na lodi všechno v pořádku. Vím taky, že někdy nejsme nic jiného než bezmocní smrtelníci, a snažím se vzdávat úctu tam, kde jsem ji povinen vzdávat. Zkrátka: kdykoliv jsem se setkal s větším množstvím vody, byla vždycky slaná, chtěl bych ji proto tady okusit, než uvěřím, že je sladká.“

„Bůh dal zvíři slané lízy, a také lidi, indiány i bělochy, obdařil studánkami s velice chutnou vodou, aby mohli uhasit žízeň. Bylo by hloupé myslet si, že jezera sladké vody dal jenom lidem na západě a jezera slané vody lidem na východě.“

Cap byl samolibě umíněný, ale vážná a prostá slova Stopařova udělala na něho dojem. Ani ve snu ho však nenapadlo, aby uvěřil něčemu, o čem tolik let zarytě tvrdil, že to nemůže být pravda. Nechtěl se dát přesvědčit, a přitom nedovedl vyvrátit názory, které mu byly cizí, ale v nichž byla síla pravdy a víry a které zněly přesvědčivě. Byl proto rád, když se mu podařilo vyhnout se dalšímu rozhovoru o těchto věcech.

„Dobrá, dobrá, příteli Stopaři,“ řekl, „nebudeme se o to teď hádat. Protože vás seržant poslal, abyste nás k tomu jezeru dovedl, můžeme tu vodu ochutnat, ovšem až se k ní dostaneme. Jen jedno si zapamatujte – neříkám, že snad není slaná na hladině – Atlantský oceán je taky někdy u ústí velkých řek na hladině sladký – ale spolehněte se, že vám ukážu, jak se ochutnává voda z hloubky několika sáhů. O tom se vám jistě nikdy ani nezdálo. Potom uvidíme.“

Zdálo se, že i Stopař je rád, že se o věci už nebude dál mluvit, a tak se předmět hovoru změnil.

„Člověk si nemá moc zakládat na tom, co umí,“ řekl Stopař za chvíli, „víme přece, že život v městech a u moře –“

„Na moři,“ přerušil ho Cap.

„Na moři, jestli chcete, příteli. Tedy život na moři poskytuje možnosti, jaké my tady v pralese nemáme. Víme ale také, že i my tady máme své posláním, které já sám považuji za přirozené a marnivosti a lehkomyšlností nezkažené. Já například dovedu dobře střílet, stopovat, lovit a jsem zkušený zvěď. Dovedu zasáhnout rybu oštěpem, umím zacházet s pádlem, ovšem ne nějak zvlášť. Ten mladík Jasper, který se baví se seržantovou dcerou, to je zas jiný chlapík. Ten je na vodě jako doma. Právě proto mu indiáni a Francouzi na severním břehu říkají Eau-douce čili Sladká voda. Dovede líc zacházet s veslem a s lanem než si po cestě rozdělat oheň.“

„Na tom nadání, o kterém mluvíte, přece jenom něco musí být,“ řekl Cap. „Vezměte třeba tenhle oheň. Na ten by mi celé mé námořnické vědomosti, co jich mám, nestačily. Ostrý šíp říkal, že ten kouř pochází z ohně, který rozděly bledé tváře. Tohle uhádnout je podle mne zrovna takové umění jako řídit za temné noci loď podle letu nízkých mraků.“

„To není vůbec žádné umění, opravdu ne,“ odpověděl Stopař a rozesmál se svým tichým smíchem. Byl, jako vždy, velmi opatrný, a proto se nesmál hlasitě. „Pro nás, kteří se celý život učíme ve velké škole přírody, není nic lehčího než se to naučit. Kdybychom se brzo takové maličkosti nenaučili, byli bychom při hledání stop a při doručování zpráv v pralese asi právě tak užiteční jako tyhle klády. Sladká voda, jak mu říkáme, má tak rád vodu, že přiložil na oheň jednu nebo dvě vlhké větve. Leží jich tu kolem spousta, zrovna tolik jako suchých větví. Jak víte snad i vy, co si tak pochvalujete moře, z vlhkého dřeva je tmavý kouř. Není to žádné velké tajemství, opravdu ne, ačkoliv pro ty, kteří se nesnaží s pokorou a vděčností poznávat přírodu, je všechno záhada.“

„Ostrý šíp musí mít jaksepatří bystrý zrak, když si všiml tak nepatrného rozdílu.“

„Byl by špatný indián, kdyby to nepoznal. Ba ne, je válka, a žádný indián nev kročí do pralesa bezstarostně. Každý národ má nadání

pro něco jiného a řídí se svými vlastními zvyky, jako má svou vlastní barvu pleti. Trvalo mnoho let, než jsem dokonale poznal tajemství lesa. Tomu, co vědí indiáni, se běloch tak rychle nenaučí, jako se naučí tomu, co dovedou jiní běloši. Jenže já těch bělošských vědomostí mám opravdu málo, poněvadž jsem většinu života strávil v pustých lesích.“

„Musel jste být chápavým žákem, pane Stopař. Je to vidět z toho, jak těm věcem rozumíte. Nemyslíte, že člověk, který se vyzná na moři, by se lehce naučil všem těm maličkostem, kdyby si na tom dal pořádně záležet?“

„To nevím. Běloch se těžko přizpůsobuje indiánským zvykům, stejně jako indián se těžko přizpůsobuje zvykům bělochů. Pokud pak jde o celkový charakter, indián nikdy nemůže mít povahu bělocha, a naopak.“

„A přece my námořníci, kteří jsme viděli pěkný kus světa, říkáme, že člověk jako člověk, ať jde o Číňana, nebo Holanďana. Totéž si myslím i já, protože jsem přišel na to, že všichni lidé mají rádi zlato a stříbro a většina mužů našla zalíbení v tabáku.“

„Tak tedy vy mořeplavci toho o indiánech víte moc málo. Viděl jste někdy u těch svých Číňanů, že by dovedli zpívat, když mají celé tělo pořezané noži a prostřílené šípy? A přitom kolem dokola šleha-jí plameny a smrt se jim dívá do obličeje. Dokud nenajdete Číňana nebo bělocha, který tohle dokáže, nemůžete tvrdit, že se ničím od indiána neliší, ani kdyby vypadal bůhvíjak statečně a kdyby dovedl přečíst všechny knihy, co jich je na světě.“

„To jen divoši si provádějí navzájem takové ďábelské kousky,“ řekl Cap a stísněně se podíval na mohutnou klenbu lesa, která se mu zdála být bez konce. „Ale bělochy přece nebude nikdo takhle mučit.“

„Zase se mýlíte,“ odpověděl Stopař, který si chladnokrevně vybíral jako zákusek po večeři zvlášť jemný kousek zvěřiny. „Ačkoliv jenom indiáni dovedou statečně snášet taková muka, také oni už stejným způsobem umučili nejednoho bělocha.“

„Naštěstí je málo pravděpodobné, že by se některý z indiánských spojenců Jeho Veličenstva pokusil spáchat takovou odsouzeníhodnou krutost na jeho věrných poddaných,“ Cap se snažil, aby jeho hlas zněl pevně. „Nesloužil jsem dlouho v královském loďstvu, to je pravda, ale sloužil jsem v něm, a to už něco je. Pokud však jde o přepadávání a zajímání nepřátelských obchodních lodí, na tom jsem se tedy podílel, musím přiznat, v svrchované míře. Věřím, že na této straně jezera nejsou indiáni, kteří slouží Francouzům, a pokud vím, říkáte jste, že Ontario je pěkně široké.“

„Nám se zdá široké,“ odpověděl Stopař a nijak se nesnažil skrýt úsměv, který ozářil jeho osmahlou tvář. „Ale jeho šířka není zas taková, aby člověka ochránila před nepřítelem. Ontario má dva konce, a kdyby se nepřítel bál jezero přeplout, určitě je obejde.“

„Ach, to jsou ta vaše prokletá sladkovodní jezera,“ zabručel Cap tak nahlas, že toho hned litoval. „Slyšel kdo kdy, že by nějaký pirát nebo nějaká loď přeplula Atlantský oceán od jednoho konce k druhému?“

„Možná že Atlantský oceán je vůbec bez konce.“

„Taky že je, nemá ani začátek, ani konec, ba ani dno nemá. Lidé, kteří se usadili na některém jeho pobřeží, nemusí mít strach z lidí, kteří žijí na druhé straně, a přitom to mohou být nevím jak krutí divoši – ledaže by ovšem dovedli stavět lodě. Ba ne, lidé, kteří žijí na pobřeží Atlantského oceánu, nemusí mít strach o svou kůži ani o své skalpy. V takové zemi si člověk může v noci klidně lehnout a být jist, že ráno najde všechny své vlasy na hlavě, ledaže by nosil paruku.“

„Tady je to jinak. Nebudu se pouštět do podrobností, protože nechci to děvče polekat – ačkoliv jak se zdá, neslyší nic jiného, než co jí povídá Sladká voda, jak tomu mladíkovi říkáme – kdybych ale neměl zkušenosti, které mám, pokládal bych za nynějšího stavu věcí v pohraničí cestu v končinách, které leží mezi námi a posádkou, za velice nebezpečnou. Na této straně Ontaria je právě tolik Irokézů

jako na protějším břehu. Proto nás, příteli Cape, seržant požádal, abychom vám šli naproti a ukázali vám cestu.“

„Co to povídáte? Copak se ti darebáci opovažují křižovat vody v takové blízkosti děl jedné z pevností Jeho Veličenstva?“

„Copak nevíte, že se havrani slétají k mrtvému jelenu, i když je lovec nablízku? Je to jen přirozené, že tu jsou. Mezi pevností a osadami stále cestuje dost bělochů a indiáni je nepřestávají stopovat. Had šel po jednom břehu řeky a já po druhém, abychom pátrali po těch číhajících darebácích, a ten statečný plavec Jasper se dal v kánoi po řece. Seržant mu se slzami v očích vypravoval, jak touží po své dceři, jak je hodná a poslušná, a ten mladík si umínil, že půjde s námi, i kdyby se sám měl s celým táborem Mingů seprat.“

„Jsme mu za to vděční – velice jsme mu vděční, rozhodně si za své odhodlání zaslouží pochvalu. Myslím ale, že koneckonců tomu chlapci žádné velké nebezpečí nehrozilo.“

„Jen to, že ho někdo odněkud z úkrytu zastřelí, až popluje prudkými peřejemi nebo až se bude chtít vyhnout vírům v zátočině řeky. Podle mého soudu plavba po řece, na jejíchž březích číhá skrytý nepřítel, je ze všeho nejnebezpečnější. A toto nebezpečí Jasper podstoupil.“

„A proč ke všem čertům seržant chtěl, abych těch sto padesát mil pochodoval po pevnině? Dejte mi širé moře a nepřítel, kterého bych viděl, a já s ním budu bojovat na dálku nebo zblízka, jak dlouho bude chtít. Ale dát se zastřelit jako hrdlička ve spaní, to není podle mého gusta. Nebýt Magnetky, hned bych zakormidloval nazpátek do Yorku a nechal Ontario Ontariem, ať si je v něm slaná nebo sladká voda.“

„To by vám moc nepomohlo, příteli námořníku, protože cesta zpátky je mnohem delší a skoro právě tak špatná jako cesta sem. Věřte nám, a my vás bezpečně dovedeme k cíli, nebo sami ztratíme své skalpy.“

Cap nosil pevně utažený copánek, přes který měl navlečenu úhoří kůži, temeno hlavy měl však skoro lysé. Mimoděk si sáhl na

copánek i na lysinu, jako by se chtěl ujistit, že obojí je na svém místě. V jádře byl však statečný a často stál chladnokrevně tváří v tvář smrti. Nebyla to však smrt tak strašná, jak mu ji stručně, ale barvitě vylíčil jeho společník. Na ústup bylo příliš pozdě. Rozhodl se, že si celou věc nebude příliš připouštět, nemohl si však odpustit, aby v duchu neproklel lehkomyšlnost a bezohlednost svého švagra seržanta, který ho do téhle šlamastyky dostal.

„Nepochybuji, pane Stopař, že bezpečně zakotvíme v přístavu,“ odpověděl, když si všechno důkladně rozvážil. „Jak daleko je ještě do pevnosti?“

„O něco více než patnáct mil. Jestli nás Mingové nechají na pokoji, urazíme ty míle po řece velice rychle.“

„A kolem budou lesy, že ano, před přídí i za zádí, jako dosud.“

„Co říkáte?“

„Chci říci, že se budeme muset prodírat těmito zatracenými stromy.“

„Vůbec ne, vy poplujete v kánoi. Vojáci vyčistili řeku Oswego od naplaveného dřeva. Poplujete po proudu, a rychle, protože proud je prudký.“

„Za několik hodin bude tma, bylo by líp pustit se po té vaší řece, dokud je vidět. Magnetko, drahoušku, jsi připravena?“ zeptal se Cap.

Magnetka sebou trhla, zčervenala a hned se začala chystat na cestu. Z celé rozmluvy, kterou jsme právě vylíčili, neslyšela jediné slovo. Sladká voda, jak Jasperovi nejčastěji říkali, jí velmi zajímavě vyprávěl o pevnosti, kam se měla dostat a která byla ještě hodně daleko, o jejím otci, kterého neviděla od dětství, a o životě v pohraničních posádkách. Ani si neuvědomila, jak ji Jasperovo vyprávění zaujalo, poslouchala tak pozorně, že nic neslyšela z toho méně příjemného rozhovoru, který vedli její společníci, usazení blízko ní. Přípravy k odchodu ukončily rozmluvu nadobro, a poněvadž zvědi a lovci toho mnoho s sebou nenosí, byla celá společnost v několika minutách připravena vydat se na cestu. Než vyrazili, Stopař nasbí-

ral náruč větví a k překvapení svých vlastních druhů je naházel na žhavý popel ohniště. Schválně vybral i několik vlhkých větví, aby kouř byl co nejčernější a nejhustší.

„Jestli chceš, Jaspere, po sobě zahladit stopu, když opustíš tábořiště, kouř ti spíš prospěje, než uškodí. Jestliže jsou na deset mil od nás nějakí Mingové, jistě někteří z nich, ukryti na kopcích nebo na stromech, pátrají po kouři. Ať ho tedy vidí, udělá jim to dobře. Jen ať přijdou, ale až budeme pryč.“

„A co když nás přepadnou nebo půjdou po naší stopě?“ zeptal se mladík, který od chvíle, co se seznámil s Magnetkou, si čím dál tím častěji uvědomoval nebezpečnost situace, do které se dostali. „Na cestě k řece přece zanecháme velmi zřetelnou stopu.“

„Čím nápadnější stopa, tím líp. Ani ten nejmazanější Mingo neuhádne, kam kánoe odplula – proti proudu nebo po proudu. Jenom voda dovede zahladit stopu, a někdy to ani voda nedokáže, jestliže je pach příliš silný. Nenapadlo tě, Sladká vodo, že jestli Mingové našli naši stopu u vodopádu, poběží k tomuto kouři a budou se samozřejmě domnívat, že lidé, kteří pluli zpočátku proti proudu, poplují proti proudu dál? Vědí o nás jen to, že nějaká skupina lidí vyšla z pevnosti, a ani nejmazanějšího Minga nenapadne, že jsme sem přišli jen proto, abychom se ještě tentýž den zase vrátili a přitom riskovali, že ztratíme své vlastní skalpy.“

„Rozhodně nemohou nic vědět o seržantově dceři,“ řekl Jasper, který se přidal k Stopaři, když kráčeli k polomu, „protože se přísně tajilo, že přijde.“

„A tady se taky nic nedozvědí, leda to, že ten starý mořský platýz vodil svou neteř po polomu, jako když kolouch poskakuje kolem staré laně,“ odpověděl Stopař a pečlivě začal před svým společníkem zašlapávat stopy drobných Mabeliných nohou v listí.

„Chcete říci kolem starého jelena, Stopaři.“

„Nezdá se ti, že je ten chlapík trochu divný? S takovým plavcem, jako jsi ty, Sladká vodo, se vždycky shodnu, a pokud jde o schopnos-

ti, není mezi námi rozdíl, třebaže ty ty svoje uplatňuješ na jezerech a já v lesích. Poslouchej, Jaspere,“ pokračoval zvěd a tiše se zasmál, „co kdybychom vyzkoušeli, jak je to s tou jeho statečností, a svezli ho po vodopádu?“

„A co zatím bude s jeho hezkou neteří?“

„Té se nic nestane, stejně musí jít po stezce na břehu. My dva vyzkoušíme toho mořského vlka a tak se alespoň všichni líp poznáme. Uvidíme, jestli není jenom mluvka, a on se zase dozví něco o tom, jak se to dělá tady na hranicích.“

Jasper se usmál, protože měl rád žerty a Capova domýšlivost mu byla protivná. Ale Mabelina hezká tvář, útlá, svižná postava a její okouzlující úsměv stály jako štít mezi strýcem a zkouškou statečnosti, které chtěli Capa podrobit.

„Jen aby se seržantova dcera nepolekala,“ namítl.

„Jestliže má v sobě jen trochu seržantovy krve, určitě se nepoleká. Zdá se, že má pro strach uděláno. Nech to tedy, Sladká vodo, na mně, já to udělám sám.“

„To ne, Stopaři, oba byste se utopili. Jestli pustíme kánoi po vodopádu, musím v ní být i já.“

„Dobrá, ať je tedy po tvém. Neměli bychom vykourit dýmku na znamení, že jsme se dohodli?“

Jasper se zasmál, přikývl na souhlas a dál se už o věci nemluvalo, poněvadž zatím všichni došli ke kánoi, o níž jsme se už zmínili, a také proto, že když se jednou rozhodli dát námořníkovi za vyučenou, stačilo, co si už řekli.

KAPITOLA III

*Dřív než břeh ten dobyl meč a zdolal pluh,
v korytech řek proud se valil stálý,
zpěv vod svěží a bez konců plnil luh,
do tichých údolí bystřiny se hnaly.
Potůčku hravý lesk se tu blýskal
a v temnu lesa pramen tryskal.*

— Bryant

Říká se, že řeky, které se vlévají do Ontaria na jeho jižním břehu, jsou celkem úzké, že tečou klidně a že jsou hluboké. Jsou však výjimky: některé řeky jsou plné peřejí – nebo jak se zde říká – riftů – a na některých zase jsou vodopády. Právě takovou byla řeka, po níž teď pluli naši cestovatelé. Řeka Oswego vzniká splnutím řek Oneidy a Onondaga. Obě vytékají z jezer. Oswego teče asi osm nebo deset mil mírně zvlněnou krajinou až k okraji přírodní terasy a odtud se vrhá do hloubky deseti až patnácti stop. Dál už plyne tiše a mírně hlubokým korytem, až vyleje své vody do široké náruče jezera Ontaria. Kánoe, v níž připlul Cap se svými společníky z pevnosti Stanwix – byla to poslední vojenská posádka na Mohawku – ležela u břehu právě této řeky. Ted' do kánoe nasedla celá družina kromě Stopaře, který zůstal na břehu, aby kánoi odstrčil.

„Otoč ji zádí po proudu, Jaspere, a pak ji nech unášet proudem,“ řekl zálesák mladému plavci, který vzal Ostrému šípů pádlo a ujal se kormidlování. „Jestli někteří z těch čertovských Mingů vyčeni-chají naši stopu a dojdou po ní až sem, určitě budou hledat otisky v blátě. Až zjistí, že jsme odrazili od břehu přídí proti proudu, budou si samozřejmě myslet, že jsme odpluli proti proudu.“

Stalo se. Stopař, který byl v plném rozkvětu sil, prudce odstrčil kánoi, a aniž porušil rovnováhu člunu, lehce skočil na příď loďky. Jakmile se kánoe dostala doprostřed řeky, do prudkého proudu, otočila se a pak už bezhlesně plula po proudu.

Kánoe, v níž měl Cap se svou neteří vykonat dlouhou a dobrodružnou cestu, byla loďka z kůry, jaké si stavějí indiáni. Takové čluny jsou neobyčejně lehké a snadno se dají ovládat, a proto se znamenitě hodí k plavbě po řekách, na kterých je mnoho mělčin, plovoucích kmenů nebo jiných takových překážek. Oba muži, kteří tvořili původní posádku člunu, jej často přenášeli několik set yardů, když z něho předtím vyndali všechna zavazadla. Jediný člověk by jej byl uzvedl, tak byl ten člun lehký. Kdo by toho mnoho o plavidlech nevěděl, byl by za největší vadu člunu pokládal jeho vratkost. Člun byl totiž dlouhý a na kánoi příliš široký. Stačilo však plavit se v něm několik hodin a člověk si zvykl. Mabel i její strýc se naučili přizpůsobovat se nevypočitatelným pohybům kánoe, a tak teď seděli na svých místech bez hnutí. To, že v kánoi bylo o tři lidi víc, nemělo zvláštní vliv na plavební schopnost člunu. Šířka zaobleného dna umožňovala totiž, že člun neměl hluboký ponor. Kánoe byla udělána opravdu dobře, její žebra byla lehká a vzájemně dobře pospojována. Ačkoliv vypadala napohled vratká, byla by pravděpodobně unesla ještě jednou tolik lidí.

Cap seděl na nízkém sedátku uprostřed, vedle něho klečel Velký had. Ostrý šíp opustil své místo na zádi a sedl si se svou ženou před ně. Mabel se přikrčena opřela o zavazadla za strýcem a Stopař a Sladká voda stáli, jeden na přídi, druhý na zádi. Oba tiše pádlovali dlouhými, stejnoměrnými rozmachy. Všichni jenom šeptali, věděli, že musí být opatrní, protože se blížili k pevnosti a lesy je už nechránily.

Právě v těch místech byla řeka Oswego hluboká, temná, nepříliš široká a její klidný, ponuře vyhlížející proud si razil cestu pod převislými stromy. A ty v některých místech skoro úplně bránily přístupu světla. Tu a tam napolo vyvrácený lesní velikán se naklá-

něl přes celou šíři řeky a bylo třeba velmi opatrně se vyhnout jeho větvím. Skoro po celé řece spodní větve a listí nevysokých stromů omývala voda. Byl to pohled, jež tak nádherně popsal náš vynikající básník verši, které jsme vepsali na začátek této kapitoly. Země, po staletí zúrodnovaná zetlelými rostlinami, černá humusem, řeka, skoro z břehů přetékaající, a „panenský les bez konců“, to všechno viděl člověk tak, jak to jeho fantazii živě vylíčkovalo pero Bryantovo. Zkrátka byl to obraz bohaté a štědré přírody v dobách, kdy ještě nebyla spoutána potřebami a přáními člověka. Přírody hýřivé, divoké, slibující a půvabné, i když velmi drsné. Nezapomínejme, že tyto události se odehrály v roce 175-, tedy dlouho předtím, než spekulace přivedla civilizaci a dobrodruhy do západních končin státu New York. V těch dávných dobách jenom dvě vojenské cesty spojovaly obydlenou část newyorského státu s kanadskou hranicí. Jedna vedla po jezerech Champlainově a Georgeově, a druhá po Mohawku, Wood Creeku, Oneidě a jiných tocích, o nichž už byla řeč. Podél obou těchto cest byly vybudovány vojenské pevnosti, avšak na úseku sto mil dlouhém, mezi prameny Mohawku a ústím řeky Oswega, který tvořil větší část cesty, kudy Cap a Mabel prošli pod ochranou Ostrého šípů, nebyla ani jediná pevnost.

„Někdy si silně přeju, aby už zase byl mír. To se člověk může toulat po lesích a nemusí v nich hledat jiného nepřítele než zvěř nebo ryby,“ řekl Stopař. „Ach, jak je to už dávno, co jsme s Hadem šťastně žili na březích řek, živili se zvěřinou, lososy a pstruhy a ani nás nenapadlo myslet na Mingy nebo se bát o své skalpy. Často si přeju, aby se ty krásné časy vrátily, nerad zabívám lidi. Věřím, že seržantova dcera si nemyslí, že jsem darebák, který má ze zabíjení radost.“

Po této poznámce, v níž byla skryta otázka, se Stopař ohlédl, a třebaže by ani ten nejlepší přítel sotva o jeho opáleném a drsném obličejí řekl, že je hezký, i Mabel napadlo, že jeho úsměv je milý právě proto, že je v něm tolik prostoty, ušlechtilosti a upřímnosti, které vyzařovaly z každého rysu jeho poctivé tváře.

„Vím, že by můj otec nebyl poslal někoho, aby provázel jeho dceru pralesem, kdyby nebyl přesvědčen, že je to slušný člověk,“ odpověděla dívka a usmála se na Stopaře stejně upřímně jako on, jenže ještě o něco roztomileji.

„To určitě ne, seržant je člověk rozumný, často jsme spolu pochodovali a bojovali – ruku v ruce, jak by to on řekl – i když já mám v blízkosti Francouzů a Mingů raději ruce volné.“

„Tak vy jste ten mladý přítel, o němž se můj otec tak často zmiňoval v dopisech?“

„Jeho *mladý* přítel! Seržant má proti mně tu výhodu, že je o třicet let starší. Ano, o celých třicet let, a přitom je třicetkrát lepší než já.“

„Ale v očích jeho dcery to bude asi trochu jiné, Stopaři,“ vmísil se do rozhovoru Cap. Jeho nálada se začala zlepšovat, když už zase viděl kolem sebe vodu. „V očích devatenáctiletého děvčete není těch třicet let žádná výhoda.“

Mabel se začervenala a odvrátila se, aby se vyhnula pohledu těch, kteří byli na přídi. Zpozorovala však, že se na ni pln obdivu dívá mladý muž na zádi loďky. Posledním útočištěm jejích živých, něžných modrých očí byla vodní hladina. V té chvíli do ticha, přerušovaného lehkým vánkem, který sotva stačil zčeřit vodu, se ozval mocný hukot.

„Příjemný zvuk,“ řekl Cap a nastražil uši jako pes, který slyší vzdálený štěkot. „To bude asi příboj na tom vašem jezeře?“

„Ba ne,“ odpověděl Stopař, „to se jenom řeka valí přes skály půl míle odtud.“

„Na řece je vodopád?“ zeptala se Mabel a ještě víc zčervenala.

„Čert to vzal! Pane Stopař – nebo vy, pane Sladká vodo,“ (Cap, který se přizpůsoboval zálesáckým zvykům, začal Jasperovi říkat Sladká vodo), „nebylo by líp stočit kánoi a hledět se dostat co nejdřív ke břehu? Na těchhle vodopádech bývá plno vírů a to už je pak jedno, jestli člověk skončí v jednom z nich nebo v Maelströmu.“

„Jen se na nás spolehněte, příteli Cape,“ odpověděl Stopař. „My jsme sice plavci, kteří se vyznají jenom ve sladkých vodách, to je teda pravda – já se dokonce ani tím moc chlubit nemohu – ale víme, co jsou peřeje, víry a vodopády. Až poletíme vodopádem, budeme se snažit, abychom si neudělali ostudu.“

„Snad se nechcete pustit po vodopádu?“ vykřikl Cap. „Ke všem čertům, člověče, ať vás něco takového ani nenapadne, a ještě k tomu v téhle vaječné skořápce!“

„Jistěže chceme. Cesta leží nad vodopádem a je mnohem lehčí pustit se po něm než vytáhnout kánoi a nést ji i se zavazadly míli po souši.“

Mabel odvrátila pobledlý obličej k mladému muži na zádi, neboť právě v té chvíli nový závan větru s sebou přinesl hukot vodopádu. Ted' když věděli, o co jde, zněl ten zvuk opravdu hroživě.

„Mysleli jsme, že ženy a oba indiáni půjdou po břehu,“ klidně poznamenal Jasper, „a že my tři běloši, kteří jsme na vodu zvyklí, se pustíme s kánoí po vodopádu. Už jsme to tak udělali několikrát.“

„Počítali jsme, příteli námořníku, že nám jaksepatří pomůžete,“ řekl Stopař a mrkl na Jaspéra, „jste přece zvyklý na obrovské vlny, které dovedou člověka pohltnout jako nic, a kdybychom neměli pořádnou zátěž, všechnu parádu seržantovy dcery by spláchla voda a bylo by po ní.“

Cap nevěděl, co dělat. Možná že nápad pustit se po vodopádu mu připadal nebezpečnější než lidem, kteří o plavbě nemají ani ponětí. Věděl totiž dobře, co dovede vodní živel a jak je člověk, vystavený jeho běsnění, bezmocný. Styděl se však opustit člun, když jiní nejen beze strachu, ale chladnokrevně mluvili o tom, že se pustí po vodopádu. Ani jeho samolibost, ani jeho vrozená i naučená statečnost by mu nebyly zabránily z kánoe vystoupit, nemohl však zapomenout na vyprávění, jak indiáni stahují skalpy z lidských hlav. Zdálo se mu, že na kánoi se mu toho může stát nejméně.

„Co bude s Magnetkou?“ začal se starat o neteř, kterou měl rád. „Nemůžeme přece dovolit, aby Magnetka vystoupila na břeh, když jsou nablízku nepřátelští indiáni.“

„Mingové nejsou blízko cesty. Pro jejich lotroviny je to příliš navštěvované místo,“ snažil se ho uklidnit Stopař. „Povaha je povaha, a k indiánově povaze patří, že ho najdeš tam, kde ho nejmíň čekáš. Na pořádné cestě se ho nemusíš bát, nejraději tě přepadne tam, kde si myslíš, že se s ním nepotkáš. Tihle zdivočelí darebáci se člověka snaží obelstít, kde jen můžou. Otoč kánoi, Sladká vodo, vysadíme seržantovu dceru na konci té klády. Odtud se už dostane na břeh suchou nohou.“

Jasper poslechl a za několik minut všichni, kromě Stopaře a obou plavců, opustili kánoi. Bez ohledu na svou námořnickou pýchu Cap by byl nejraději vystoupil také, nechtěl však před člověkem, který se plavil jen po vnitrozemských vodách, ukázat, že má strach.

„Volám všechny námořníky za svědky,“ řekl, když ti, kteří vystoupili, se začali vzdalovat. „Podle mne tohle není nic jiného než projížďka v kánoi lesem. Sletět po vodopádu, k tomu člověk nepotřebuje žádné velké námořnické umění. To by dokázal největší nešika zrovna tak dobře jako nejzkušenější námořník.“

„Nepodceňujte oswegské vodopády,“ varoval ho Stopař. „Niagara to sice není, ani Genesee, ani Cahoos, ani Glenn, nejsou to ani kanadské vodopády, ale pro začátečníka to není žádný špás. Ať se seržantova dcera postaví tamhle na tu skálu a uvidí, jak si my hloupí zálesáci počínáme, když jde o překážku, která se nedá obejít. A teď, Sladká vodo, pevnou ruku a jisté oko, všechno záleží na tobě, poněvadž pan Cap není pro nás nic jiného než obyčejný cestující.“

Sotva domluvil, kánoe odrazila od břehu a Mabel neklidně pospíchala ke skále, kterou jí Stopař ukázal. Mluvila se svou společnicí o nebezpečí, jež její strýc tak zbytečně podstupuje, avšak přitom se nepřestala dívat na hbitou a statnou postavu Sladké vody. Jasper stál vzpřímen na zádi kánoe a kormidloval. Když se však Magnetka

dostala k místu, odkud bylo vidět vodopád, najednou tlumeně vykřikla a zakryla si oči. Hned však je zase odkryla a očarovaná zůstala jako socha nehybně stát a se zatajeným dechem pozorovala, co se děje. Oba indiáni klidně usedli na kládu a na řeku se skoro ani nepodívali. Avšak žena Ostrého šípů přistoupila k Mabel a sledovala, jak kánoe klouže po vodě, se stejným zájmem, jako se dívá dítě, jak skáče akrobat.

Jakmile se člun dostal do proudu, Stopař si klekl a začal pádlovat, ale pomalu, ve stejném tempu jako jeho společník. Ten stále ještě stál vzpřímen, zrak upřen na cosi za vodopádem. Jako by se snažil najít nejvhodnější místo, kudy proplout.

„Víc na západ, chlapče, víc na západ,“ bručel Stopař, „tam, kde je vidět pěnu. Musíš mít v jedné čáře korunu tamhletoho suchého dubu s kmenem přeražené jedle.“

Jasper mlčel, poněvadž kánoe se dostala doprostřed řeky. Teď byla obrácena předí k vodopádu, proud se hnal prudčeji a kánoe plula čím dál tím rychleji. Teď by se byl Cap strašně rád zřekl jakékoliv slávy, která ho snad za toto hrdinství čeká, jen být oběma nohama na břehu. Slyšel temný hukot vody, jakoby za něčím skryté, hukot se stával čím dál tím zřetelnějším a hlasitějším. Před sebou viděl okraj vodopádu, přes nějž se nazelenalá, rozbouřená voda valila a pěnila, jako by se chtěla rozskočit.

„Ponořte to pádlo do vody, člověče!“ vykřikl. Kánoe se blížila k okraji vodopádu a Cap už nemohl déle skrývat strach.

„To se ví, že ponořím,“ odpověděl Stopař, na okamžik se ohlédl a zasmál se svým tichým, veselým smíchem. „My všichni se ponoříme, na to můžete vzít jed. S tou zádí musíš, chlapče, nahoru, ještě trochu!“

V té chvíli jako by je byl uchvátil závan neviditelné vichřice. Sladká voda zabral pádlem, jak si Stopař přál, kánoe letěla po padající vodě a několik vteřin se Capovi zdálo, že se řítí do bezedného kotle. Pocítil, jak před kánoe náhle klesla, viděl, jak kolem něho divoce

ubíhá voda, jak se bouří a pění, uvědomoval si, že se jejich lehounká loďka zmítá jako skořápka. Potom ke své radosti a k neméně velkému překvapení zjistil, že kánoe, poháněná stejnoměrnými záběry Jasperova pádla, pluje po klidné hladině pod vodopádem.

Stopař se nepřestával usmívat. Postavil se, vzal plechový hrnec a lžící vyřezanou z volského rohu začal opatrně odměřovat, kolik vody vniklo do kánoe, když sjížděli po vodopádu.

„Čtrnáct lžic, Sladká vodo, čtrnáct, poctivě měřeno. Už jsem tě viděl proplout s desíti.“

„Pan Cap se moc nakláněl dozadu,“ odpověděl Jasper vážně, „sotva jsem stačil kánoi udržet.“

„To je možné, je to možné. Když to říkáš, jistě to tak bylo. Ale já tě viděl proplout s desíti lžicemi.“

Cap si teď hlučně odkašlal, sáhl si na copánek, jako by se chtěl přesvědčit, že se mu nic nestalo. Potom se ohlédl, aby zjistil, jakému nebezpečí právě unikl. Nebylo těžké poznat, proč zůstal naživu a proč se mu nic nestalo. Hlavní tok vody padal kolmo do hloubky deseti – dvanácti stop. Blízko středu řeky však síla proudu vyhlodala skálu, takže se voda řítíla úzkým korytem v úhlu asi čtyřiceti nebo pětáctýřiceti stupňů. Tímto nebezpečným korytem uprostřed vírů, rozervaných skal, vodní pěny a rozzuřeného vodního živlu se kánoe jen mihla. Nezkušený člověk by si musel myslet, že plavidlo tak křehké nevyhnutelně musí ztroskotat. Ale právě neobyčejná lehkost velmi prospěla kánoi při sjezdu po vodopádu. Unášena po hřebenech vln a řízena bystrým okem a svalnatou paží hnala se jako pírkó od jedné zpěněné vlny k druhé a přitom se její hladké boky sotva smočily. Bylo třeba vyhnout se několika skálám, přesně udržovat směr, ostatní už dokončil rychle se valící proud.

Kdybychom řekli, že Cap byl tím vším udiven, nevyjádřili bychom přesně jeho duševní stav. Byl u vytržení, poněvadž nepopsatelná hrůza, jakou námořníci mají před skalisky, jenom ještě zvýšila obdiv starého námořníka nad odvážným výkonem. Přesto však nechtěl

dát najevo, co cítí. Znamenalo by to příliš velké uznání plavcům na sladkých vodách. A tak, jakmile si odkašlal, jak jsme už řekli, rozvázal a už zase začal se svou obvyklou povýšeností.

„Nepopírám, že víte, kudy se dá projet, pane Sladká vodo,“ (Cap svatě věřil, že se tak Jasper opravdu jmenuje), „to je to hlavní. Měl jsem kamarády, kteří by se byli přes ten vodopád taky dostali, jen kdyby věděli kudy.“

„Nestačí jenom vědět kudy, příteli námořníku,“ namítl Stopař. „Člověk musí mít dobré nervy a být šikovný, jinak neudrží kánoï a nevyhne se skaliskům. Daleko široko není kromě Sladké vody plavce, který by dovedl bezpečně sjet po Oswegském vodopádu, i když se sem tam někdo po něm skutálí. Já sám to taky nedokážu, ledaže by mi pomohla sama Prozřetelnost. Člověk potřebuje Jasperovu ruku a jeho oko, aby se nezmáchal. Čtrnáct lžic, to teda není moc, byl bych ale radši, kdyby jich bylo jen deset, protože se na to dívala seržantova dcera.“

„Ale kánoï jste řídil vy. Radil jste mu, co má dělat a kudy má plout.“

„To jenom z lidské slabosti, pane námořníku, to už je v bělochově povaze. Kdyby byl v kánoï seděl Had, nebyl by řekl ani slovo, ani byste byl na něm nepoznal, co si myslí. Indián umí držet jazyk za zuby, ale my běloši si vždycky myslíme, že jsme chytřejší než ti ostatní. Dělán, co mohu, abych se této slabosti zbavil, ale než vyvrátíte strom, který rostl víc než třicet let, to chvíli trvá.“

„To, že se nám podařilo sjet po vodopádu, nepokládám za nic zvláštního. Abych pravdu řekl, je to úplná maličkost proti tomu, když máte podplout londýnský most. A to denně dělají stovky lidí, a jsou často mezi nimi i ty nejvznešenější dámy. Dokonce samo Jeho královské Veličenstvo ten most podplulo.“

„No, já bych nechtěl při plavbě přes vodopád mít v kánoï vznešené dámy nebo královská veličenstva. Kánoe je úzká, na vodě se kymácí, ještě by se někdo mohl utopit. Sladká vodo, měli bychom

seržantova švagra svézt po niagarském vodopádu, aby viděl, jak se to dělá tady u nás na hranici.“

„Starého čerta! Pane Stopař, teď si určitě děláte legraci. Přece není možné, aby takováhle lodička z kůry se pustila po takovém vodopádu!“

„Jakživ jste se víc nemýlil, pane Cape. Nic není lehčího. Na vlastní oči jsem několikrát viděl, jak se po něm pustila kánoe. A jestli se toho oba dožijeme, doufám, že vás přesvědčím, že se to dá udělat. Já si myslím, že by to dokázala i ta největší zámořská loď, jen kdyby se dostala do proudu.“

Cap si nevšiml, že Stopař se Sladkou vodou na sebe mrkli. Chvilí mlčel. Popravdě řečeno, nikdy nemyslel na to, že se někdo mohl spustit v lodce po niagarském vodopádu, i když se to člověku, který o tom rozumně přemýšlí, musí zdát možné. Těžší je už dostat se nahoru.

Zatím všichni došli k místu, kde Jasper ukryl v křoví svou kánoi, a nasedli do loděk. Cap, jeho neteř a Jasper do jedné, Stopař, Ostrý šíp a jeho žena do druhé. Mohykán šel po břehu, a jak to mají indiáni ve zvyku, pátral, zda by se z něčeho nedalo poznat, jestli je nablízku nepřítel.

Teprve když se kánoe, chvílemi poháněná Jasperovým pádlem, dostala do rychle uhánějícího proudu, vrátila se Mabel červeň do tváře. Když se kánoe prve řítíla přes vodopád, Mabel ji pozorovala plna hrůzy. Ale kromě strachu cítila obdiv nad odvahou mladého muže, který člun řídil. I člověk méně bystrý a vnímavý by byl uchvácen při pohledu na chladnokrevnost a statečnost, s jakou Sladká voda provedl tento odvážný kousek. I tenkrát, když se zdálo, že voda loďku užuž pohltí, Jasper stál klidný a vzpřímen. Těm, kteří zůstali na břehu, bylo zřejmé, že jenom svou pohotovostí, dovedností a silou dokázal, že se kánoe vyhnula skále. Zpěněná voda nad ní poskakovala jako vodotrysk – obnažujíc chvílemi nahnědlou skálu, chvílemi ji pokrývající průhlednou rouškou, jako by celou tu

hru vodního živlu řídil nějaký stroj. Slovy nelze vždycky vyjádřit to, co vidí oči. Avšak Mabel i v této chvíli hrůzy viděla dost, aby si navždy uchovala ve své mysli obraz proudem unášené kánoe a nehybně stojícího Jaspera. S pocitem bezpečí, který v ní vzbudila Jasperova ochrana, se do její duše vkradl pocit, který ženu tak silně poutá k muži. Poprvé od chvíle, co opustila pevnost Stanwix, cítila se v křehké loďce úplně bezpečná. Poněvadž druhá kánoe se držela nedaleko a Mabel viděla nejlépe na Stopaře, který plul vedle ní, hovořila hlavně s ním. Jasper mluvil málo, a to ještě jenom když byl osloven. Jel teď tak opatrně, že tomu, kdo věděl, jak odvážně obvykle Jasper jezdívá, by to muselo být nápadné.

„Dobře víme, jaké jsou ženy. Proto jsme nechtěli převézt seržantovu dceru přes vodopád,“ řekl Stopař Capovi, přitom se ale díval na Mabel. „V těchto končinách jsem ale poznal také takové ženy, které by se dlouho nerozmýšlely, jestli mají jet nebo ne.“

„Mabel se zrovna tak bojí jako její matka,“ odpověděl Cap, „a udělal jste dobře, příteli, že jste na tuhle její slabost vzal ohled. Musíte vědět, že to dítě jakživo nebylo na moři.“

„Zato na vás bylo vidět, podle toho, jak jste se nic nebál, že jste pravý námořník. Člověk si musel všimnout, jak si z toho děláte legraci. Jednou jsem se pustil po vodopádu s takovým zelenáčem, a on vyskočil z kánoe, právě když se naklonila přes okraj vodopádu. Můžete si představit, co se s ním stalo.“

„Jak to dopadlo s tím chudákem?“ zeptal se Cap, který nevěděl, jak vlastně má Stopaře brát. Ten totiž mluvil napohled vážně, ale i člověk méně jednoduchý než Cap by musel být na pochybách, zda si Stopař netropí žerty. „Kdo tudy alespoň jedinkrát proplul, musí s ním mít soucit.“

„Byl to opravdu chudák, jak říkáte, a taky se v životě tady na hranici moc nevyznal, třebaže přišel mezi nás hlupáky, aby nám ukázal, jak se to má dělat. Jak to s ním dopadlo? No, sletěl dolů, jako když se barák nebo pevnost sesype.“

„Když se barák nebo pevnost vysype z kánoe?“ přerušil ho Jasper a smál se. Na rozdíl od Stopaře byl by nejraději už o této cestě přes vodopád nemluvil.

„Ten hoch má pravdu,“ přidal se Stopař. Obě kánoe byly teď tak blízko sebe, že se skoro dotýkaly. Stopař se usmál na Mabel. „Má pravdu. Ale vy jste nám ještě neřekla, co si o tom našem skoku myslíte.“

„Byl nebezpečný a bylo k němu třeba odvahy,“ odpověděla Mabel. „Když jsem se na vás dívala, napadlo mě, že jste to neměli dělat. Ale už to máte za sebou a já se nepřestávám obdivovat odvaze a jistotě, s jakou jste se dostali přes vodopád.“

„Nemyslete si ale, že jsme to udělali proto, abychom se před vámi ukázali. Mladí lidé se rádi před druhými pochlubí něčím, k čemu je třeba odvahy, ale ani Sladká voda, ani já k takovým lidem nepatříme. Velký had by mi mohl nejlépe dosvědčit, že nejsem ani lstivý, ani neupřímný. A rozhodně bych se takových kousků neodvážil z pouhé ješitnosti, a to ještě když ani nejsem ve službě. Jasper, ten by po oswegském vodopádu nejraději sjel úplně beze svědků. Znáám toho hochu dobře, vždyť jsme skoro pořád spolu, a vím, že se nedovede vychloubat a že vůbec není marnivý.“

Mabel se na Stopaře usmála. Kánoe ještě chvíli pluly vedle sebe. Stopař se nemohl vynadívat na mladou dívku, málokdy potkal lovec toulající se lesy v těchto divokých končinách tak krásné stvoření.

„Udělali jsme, o čem jsme byli přesvědčeni, že je to to nejlepší,“ pokračoval Stopař. „Kdybychom se byli vláčeli s kánoí po stezce, byli bychom ztratili čas, a ten je velmi drahocenný, zejména když se vám zdá, že Mingové nejsou daleko.“

„Teď se už nemáme čeho bát. Kánoe plují rychle, a jak jste říkal, za dvě hodiny bychom měli být v pevnosti.“

„To by musel být po čertech chytrý Irokéz, děvenko, aby se mu podařilo zkřivit vám vlas na hlavě. Všichni jsme přece seržantovi slíbili, a většina z nás to slíbila, myslím, i vám, že vás k němu do-

vedeme v pořádku. Poslouchej, Sladká vodo, co je to tam dole na řece, v té zátočině pod keři – vypadá to, jako by tam někdo stál na skále.“

„To je Velký had, Stopaři. Dává nám znamení, ale já mu nerozumím.“

„Je to Had, na to bych vzal jed, a chce, abychom připluli ke břehu. Něco není v pořádku, protože člověk tak rozvážný a klidný, jako je Had, by zbytečně nedělal poplach. Odvahu, přátelé! Jsme chlapi a nebezpečí se musíme podívat odvážně do tváře, jak se sluší na bělochy a na vojáky. Vždycky jsem věděl, že z vychloubání nemůže pojit nic dobrého. Před chvílí jsem ještě tvrdil, že se nemáme čeho bát, a už je to tady. Vypadá to, že jsem tentokrát neměl pravdu.“

KAPITOLA IV

*Člověk přírodě vyrovnat se chtěl,
proto loubí zelené byl jeho sen,
v němž šípek růžový by zavoněl,
divokým břečtanem propleten.*

— Spencer

Pod vodopádem teče řeka Oswego rychleji a víc se klikatí než nad vodopádem. Místo je klidná a hluboká, ale je tu dost mělčin a vírů. V těch dávných dobách, kdy všechno ještě bylo tak, jak to příroda stvořila, na některých místech byla plavba docela i nebezpečná. Řídit kánoe nevyžadovalo nějakou zvláštní zručnost. Jen tam, kde byl prudký proud a kde byly skály, bylo třeba opatrnosti. Tam už nestačilo jen dávat pozor, taková plavba vyžadovala chladnokrevnost, pohotovost a sílu, jestliže se člověk chtěl vyhnout nebezpečí. Všechno to Mohykán věděl, a proto když chtěl, aby kánoe bezpečně přirazily ke břehu, kde si měl se svými druhy promluvit, úmyslně vybral místo, kde řeka tekla pomalu.

Jakmile Stopař uviděl svého indiánského přítele, rychle začal pádlovat ke břehu a dal Jasperovi znamení, aby jel za ním. Ve chvíli pluly oba čluny tiše po proudu pod převislými větvemi keřů, které se skláněly nad vodou. Nikdo nepromluvil, někteří ze strachu, jiní z obvyklé opatrnosti. Když se přiblížili k indiánovi, dal jim Velký had znamení, aby zastavili. Potom se krátce a vážně poradil se Stopařem v delawarském nářečí.

„Náčelník si jistě nezmylí uschlý strom s nepřitelem,“ řekl Stopař svému indiánskému příteli. „Proč chtěl, abychom zastavili?“

„V lesích jsou Mingové.“

„To už si myslíme dva dny. Ví to náčelník určitě?“

Mohykán mu klidně ukázal kamennou hlavičku dýmky.

„Ležela na čerstvých stopách, které vedou k pevnosti.“ Tak se totiž na hranicích říkalo každému vojenskému opevnění, ať v něm byla posádka, nebo ne.

„Možná že ta dýmka patřila nějakému vojákovi. Dost jich kouří z indiánských dýmek.“

„Podívej,“ Velký had znovu ukázal nalezený předmět svému příteli.

Hlavička dýmky byla vyrobena z měkkého kamene velmi pečlivě a s podivuhodnou zručností. Uprostřed byl malý křížek, vyrytý tak přesně, že na první pohled bylo vidět, že nevznikl náhodou.

„To znamená nějakou lotrovinu a darebáctví,“ řekl Stopař, kterého, stejně jako ostatní obyvatelé britských kolonií na americké půdě, tento symbol pohoršoval. Znamení kříže bylo totiž obklopeno pověrami, přičemž živé bylo zaměňováno s mrtvým. Ještě dnes najdeme mezi tamními obyvateli přemnohé stopy těchto pověr. „Žádnému indiánovi, kterého nepokazila mazanost kanadských páterů, by nenapadlo, aby si tohle vyryl na dýmku. Ručím ti za to, že se ten lotr vždycky před křížem pomodlí, než přepadne svou nevinnou obětí a než udělá nějaké to bohaprázdné darebáctví. Zdá se, Čingačgúku, že z té dýmky někdo nedávno kouřil.“

„Byl v ní ještě žhavý tabák, když jsem ji našel.“

„Musel ji tedy ztratit před chvílí, náčelníku. Kde jsou ty stopy?“

Mohykán ukázal na místo asi sto yardů daleko. Celá záležitost teď začala vypadat velmi vážně. Indián a Stopař se několik minut spolu radili, potom vystoupili po břehu, šli k místu, na které prve ukázal Čingačgúk, a začali si stopu velmi pozorně prohlížet. Průzkum trval čtvrt hodiny, potom se běloch vrátil sám, jeho indiánský přítel zmizel v lese. Obvykle vyzařovala ze Stopařovy tváře prostota, čestnost, upřímnost a sebedůvěra, a tak kdo se svěřil lovcovu vedení, musel mít pocit bezpečí. Ted' však ležel na jeho poctivé tváři starostlivý stín, kterého si ostatní hned všimli.

„Co se stalo, pane Stopař?“ zeptal se Cap a opatrně ztlumil svůj obvykle hluboký, hlučný hlas, plný sebedůvěry. Tichý, opatrný hovor se lépe hodil v situaci plné nebezpečí. „Vnikl nepřítel mezi nás a náš přístav?“

„Cože?“

„Zakotvili snad někteří z těch pomalovaných šašků před přístavem, kam se chceme dostat, a teď si usmysleli, že nám nedovolí do něho plout?“

„Možná že je to tak, jak říkáte, pane Cape, ale já vám vůbec nerozumím. Čím se člověk v nebezpečných chvílích vyjadřuje prostěji, tím je mu líp rozumět. O přístavech a o kotvách nic nevím, ale sto yardů odtud je podezřelá stopa po Mingovi a je tak čerstvá jako nenasolený kus zvěřiny. Jestli tudy prošel jeden z těch zatracených lotrů, prošel jich tudy ještě tucet. Nejhorší ale je, že všichni šli směrem k pevnosti. Planinou kolem ní teď neprojde živá duše, aniž by ji uviděly jejich pronikavé oči, a pak už se jenom začne střílet.“

„Nemohli by z pevnosti vypálit dělovou salvu a smést všechno kolem?“

„To nejde. Taková pevnost, to není jako v obydlených končinách. Všeho všudy mají u ústí řeky dvě nebo tři lehká děla. To je všechno. A potom, pustit salvu na tucet Mingů poschovávaných za stromy a v lese, škoda prachu. Máme jedinou možnost, a ta není celkem zlá. Naše postavení je výhodné, protože obě kánoe jsou ukryty za vysokým břehem a za křovím. Jenom nějaký ničema na protějším břehu by je mohl vidět. Nic by se nestalo, kdybychom zůstali zde. Ale jak jenom donutit ty krvelačné lotry, aby se dali zase proti proudu? Už to mám – už to mám! Možná že to nepomůže, ale uškodit nám to rozhodně nemůže. Vidiš, Jaspere, ten kaštan s obrovskou korunou u posledního zákrutu řeky? Na naší straně, myslím.“

„Myslíte ten blízko vyvrácených smrků?“

„Ten. Vezmi křesadlo a krabičku s troudem, připliž se k němu podél břehu a zapal tam oheň. Možná že je kouř odláká dál proti

proudu. My zatím opatrně odplujeme s kánoemi po proudu a schováváme se někde jinde. Křoví je tu dost a o úkryt není nouze, jak o tom svědčí častá, nenadálá přepadení.“

„Udělám, Stopaři, co říkáte,“ odpověděl Jasper a vyskočil na břeh. „Za deset minut bude oheň hořet.“

„Tentokrát přilož hodně mokrého dřeva, Sladká vodo,“ zašeptal Stopař a srdečně se zasmál svým podivným způsobem, „když člověk potřebuje hodně hustý kouř, stačí si vzít vodu na pomoc.“

Mladý muž dobře věděl, že se nesmí zbytečně zdržovat, proto se začal rychle plížit k určenému místu. Mabel se nesměle pokusila namítnout, že by se Jasperovi mohlo něco stát, ale nikdo ji neposlouchal. Všichni se okamžitě chystali odejít, poněvadž z místa, kde měl Jasper zapálit oheň, by je bylo možno uvidět. Nemuseli pospíchat, pluli proto zvolna a opatrně. Kánoe se dostaly z křovin a nechaly se proudem unášet k místu, odkud už skoro nebylo vidět kaštan, pod nímž měl Jasper zapálit oheň. Zde zastavili a všichni se dívali k místu, kam se měl odvážný mladík dostat.

„Už vystupuje kouř!“ vykřikl Stopař, když závan větru zvedl sloupek kouře a v kotoučích jej zanesl nad řeku. „Dobré křesadlo, hodně suchého listí, a hned máme oheň! Doufám, že Sladkou vodu napadne, aby přiložil vlhké dřevo. Právě teď by nám to mohlo dobře posloužit.“

„Příliš mnoho kouře – příliš mnoho lsti,“ poznamenal suše Ostrý šíp.

„To by byla svatá pravda, Tuskaroro, kdyby Mingové nevěděli, že jsou nablízku vojáci. Ti, když odpočívají, obvyklejší myslí víc na jídlo než na opatrnost a na nebezpečí. Ba ne, jen ať ten hoch přikládá polena a ať mu oheň pořádně čoudí. Řeknou si, že ten oheň zapálil asi nějaký hloupý skotský nebo irský tulpas, který myslí víc na ovesnou kaši a na brambory než na indiány.“

„Lidé ve městech říkají, že vojáci tady na hranici si s indiány vědí rady, jsou prý skoro stejně lstiví jako oni,“ projevila svůj názor Mabel.

„Ale kdepak, vojáky zkušenost mnoho nenaučila. Procházejí se po lesích v celých četách, nebo dokonce v rotách, jak to dělávali doma na cvičištích, o kterých si tak rádi povídají. Indián má v malíčku víc mazanosti, než jí je v celém pluku, který přišel z druhé strany oceánu – já tomu říkám lesní škola chytrosti. Toho kouře už je ale požehnaně, měli bychom se jít schovat někam jinam. Ten kluk nalil do ohně polovinu řeky, ještě si budou Mingové myslet, že tu je celý pluk.“

Stopař vyplul zpod křovin, pod nimiž byla kánoe ukryta, a za dvě minuty se kouř i strom ztratily za ohybem řeky. Naštěstí objevili o několik yardů dál malou zátoku a do ní, poháněny pádly, vpluly obě kánoe.

Lepší úkryt by si byli mohli sotva najít. Keře tu byly husté, větve se skoro vody dotýkaly a vytvořily jakousi listnatou klenbu nad řekou. Na konci zátoky byl úzký pruh písčitého břehu, kde mohly kánoe pohodlně přistát. Spatřit je mohl jenom ten, kdo by stál přímo proti nim na druhém břehu řeky. Křoviny tam byly ještě hustší, půda bažinatá, a místy byla dokonce zalitá vodou, takže by se po ní těžko šlo. A tak bylo málo pravděpodobné, že je odtud někdo uvidí.

„Tady jsme v bezpečí,“ řekl Stopař, když pečlivě prohlédl místo, kde se zastavili. „Musíme ale ten náš úkryt udělat ještě bezpečnějším. Pane Cape, nechci od vás nic jiného, než abyste byl potichu a abyste si teď nechal pro sebe, co jste se naučil na moři. My s Tuskarorou zatím uděláme opatření pro případ, že by došlo k nejhoršímu.“

Stopař s indiánem potom vnikli do blízkých houštin, aby nasekali několik silnějších olšových a jiných větví. Velmi si dali záležet, aby nezpůsobili hluk. Dolní konce těchto stromků – neboť to byly vlastně stromky – zarazili před kánoemi do bahna. Voda tu nebyla příliš hluboká. Za deset minut stála mezi kánoemi a místem, odkud hrozilo nebezpečí, neprůhledná stěna. Práci na tomto prostém opatření, které provedli velmi důmyslně a dovedně, jim usnadnil

přirozený tvar břehu, úzký zářez zátoky, mělká voda i to, že se hustě propletené horní konce větví skláněly až k hladině. Stopař chytře vybral ohnuté větve, jakých na tomto místě bylo dost a dost. Usekl je kousek nad ohybem a zarazil je tak, aby se vyklenutá strana větve dotýkala vody. Nevypadalo to tak, jako by toto křoví vyrůstalo z vody, to by bylo podezřelé. Kdo šel kolem, mohl si myslet, že křovisko vyrazilo vodorovně z břehu a potom že se jeho větve draly vzhůru ke světlu. Zkrátka úkryt byl tak chytře vymyšlen a tak dobře maskován, že i ten nejpodezřívavější člověk, který by hledal naše cestovatele, by si ho byl sotva všiml.

„Tohle je nejlepší úkryt, jaký jsem kdy viděl,“ řekl Stopař, když si jej zvenku pořádně prohlédl, a spokojeně se usmál. „Listí větví, které jsme sem zapíchlí, pěkně splývá s listím větví nad námi, a ani malíř, co byl přednedávnem v pevnosti, by neuhádl, co zasadila příroda, a co my. Ticho! Tamhle přichází Sladká voda. Je to ale chytrý mládenec, jde řekou, aby jeho stopy zakryla voda. Brzo uvidíme, jestli je ten náš úkryt k něčemu nebo ne.“

Jasper, který splnil svůj úkol, se skutečně vracel. Když nenašel kánoe, hned si domyslel, že odpluly za zákrut řeky, aby je nebylo od ohně vidět. Z vrozené opatrnosti si ihned řekl, že musí jít řečištěm, aby nebylo vidět, že mezi stopami, které družina zanechala na břehu, a místem o něco dál po proudu, kam, jak se domníval, odešli jeho společníci, je nějaká souvislost. Kdyby se kanadští indiáni vrátili stejnou cestou a objevili stopu, kterou zanechali Stopař a Had, když vystupovali na břeh a když se znovu vraceli k řece, končila by stopa na břehu. Ve vodě stopy šlépějí nezůstanou. Mladík se tedy brodil po kolena vodou od místa, kde zapálil oheň, a teď šel pomalu podél břehu a bedlivě hledal místo, kde jsou asi ukryty čluny.

Ti, co se schovali za křovím, mohli četnými mezerami v listí – když k nim přitiskli obličej – pozorovat, co se děje kolem. Kdo by se díval zvenku, neviděl by nic, protože i kdyby byl našel nějakou tu skulinku, přítmí mezi umělou stěnou a břehem by mu nedovolilo

rozeznat lidi, kteří se zde ukryli. Těm, kteří ze svého úkrytu pozorovali Jaspera – všichni seděli v kánoích – bylo jasné, že Jasper nemá ani ponětí, kde se Stopař schoval. Když se dostal až k místu, kde se ohýbá břeh a odkud už nebylo vidět na hořící oheň, mladík se zastavil a začal si opatrně a pečlivě prohlížet břeh. Chvílemi popošel o osm deset kroků, zase se zastavil a pátral dál. Poněvadž tu bylo mělčeji než jinde, Jasper se přiblížil víc k břehu, aby se mu lépe šlo, až se dostal tak blízko k umělému křovisku, že se ho mohl dotknout. Ale ani teď nic neupozoroval. Už chtěl jít dál, když Stopař rozhrnul větve a tiše ho zavolal.

„Je to báječné,“ zasmál se Stopař, „i když mezi zrakem bledé tváře a zrakem indiána je rozdíl jako mezi lidským okem a dalekohledem. Vsadil bych se se seržantovou dcerou o roh střelného prachu proti náhrdelníku z korálů, že kdyby po břehu přešel celý pluk jejího otce, ani jeden voják by na nás nepřišel. Kdyby se ale řečištěm pustili Mingové a šli stejnou cestou jako Jasper, třásl bych se o to naše křoví strachem. I kdyby se sem dívali z protějšího břehu, nemohou nás vidět. A tak si myslím, že nám to naše křoví přece jenom bude k něčemu dobré.“

„Nemyslíte, pane Stopař, že přece jen bude nejlíp dát se dolů vodou s plným plachtama a nezastavit se, dokud nebudeme vědět, že ti lotři jsou pěkně daleko za námi?“ zeptal se Cap. „My námořníci říkáme, že dokud vidíš zád' lodi, ještě jsi ji nedohonil.“

„Zůstaneme tady s hezkou seržantovou dcerou, dokud nebudeme vědět, co je s Hadem. Nehnu se odtud, ani kdyby mi dávali všechen prach, co ho je v pevnostním skladišti. Kdyby tahle něžná laňka, to děvče, o které se máme starat, dovedla běhat po lese jako starý jelen, mohli bychom tu kánoe nechat a dostat se oklikou do pevnosti ještě před svítáním.“

„Udělejme to tedy,“ řekla Mabel a vyskočila, jako by se v ní náhle probudila všechna skrytá síla. „Jsem mladá, silná, jsem zvyklá na námahu a svého drahého strýčka určitě předhoním. Nemyslete

si, že vám budu na obtíž. Rozhodně nedovolím, abyste kvůli mně riskovali své životy.“

„Ba ne, milé děvče, my se na vás nedíváme jako na přítěž, ani nám nejste na obtíž. Rádi bychom podstoupili ještě větší nebezpečí, jen abychom vám a tomu starému seržantovi prokázali službu. Vid', že mluvím i za tebe, Sladká vodo?“

„Samozřejmě,“ nadšeně souhlasil Jasper. „Nic na světě mě nedonutí, abych opustil Mabel Dunhamovou, dokud se v pořádku nedostane k svému otci.“

„Dobře jsi to řekl, chlapče. Statečně a poctivě. A já se k tomu připojuju celým srdcem a celou duší. Ba ne. Nejste první žena, kterou jsem převedl pralesem. Žádné, kromě jedině, se nic nestalo. Tenkrát to byl opravdu smutný den, ale to se už nesmí opakovat.“

Mabel se podívala z jednoho svého ochránce na druhého a její krásné oči se naplnily slzami. Oběma upřímně podala ruku a hlasem, který se zpočátku chvěl, řekla:

„Nemám právo žádat, abyste se kvůli mně vydávali v nebezpečí. Můj otec vám poděkuje – i já vám děkuji – ale neriskujte zbytečně. Dojdu daleko, často jsem jen z ženského rozmaru ušla mnoho mil. Proč bych neměla ze sebe vydat všechno právě teď, kdy jde nejen mně, ale hlavně vám o život.“

„Úplná holubička, Jaspere,“ řekl Stopař a nepustil dívčinu ruku, dokud ji sama z vrozené skromnosti nevyprostila. „A jak je roztomilá! My jsme dlouhým pobytem v lesích zhrubli, Mabel, někdy se zatvrdila i naše srdce. Ale setkání s dívkou, jako jste vy, v nás probouzí cosi, co jsme cítili kdysi v mládí, a člověk se najednou stává lepším. Jasper vám to jistě potvrdí. Ten chlapec se tady na Ontariu málokdy setká s takovým stvořením, jako jste vy, které by v jeho srdci vzbudilo tak ušlechtilé city a které by mu připomnělo, že člověk má mít lidi rád. Řekni něco, Jaspere, vid' že je to tak?“

„Já myslím, že takových děvčat, jako je Mabel Dunhamová, není moc,“ odpověděl galantně mladík. Upřímný výraz jeho tváře byl

výmluvnější než jeho jazyk. „Děvče, jako je Mabel, bychom nenašli nejen v lesích a u jezer, ale ani v osadách nebo v městech.“

„Měli bychom raději vylézt z kánoí,“ řekla rychle Mabel. „Zdá se mi, že to tady už není příliš bezpečné.“

„To nemůžeme udělat. Rozhodně ne. Museli bychom ujít potmě víc než dvacet mil, prodírat se křovím, klopýtat přes kořeny a dostat se přes bažiny. Stopy, které zanechá tolik lidí, by bylo zřetelně vidět, a nakonec bychom si cestu do pevnosti museli probojovat. Musíme počkat na Mohykána.“

Bylo jasné, že Stopař, na něhož všichni v těch těžkých chvílích spoléhali, se s konečnou platností rozhodl, a proto se o věci už nemluvalo. Rozdělili se teď na menší skupiny: Ostrý šíp a jeho žena si sedli stranou pod křoví a tiše spolu hovořili. Muž mluvil stroze a žena mu odpovídala mírně, skoro pokorně, jak je to zvykem u indiánských žen. Stopař a Cap seděli v jedné kánoi a povídali si o všech možných dobrodružstvích na moři i na souši, Jasper a Mabel seděli v druhé. Za hodinu se sblížili víc, než by za jiných okolností dokázali za rok. Zapomněli na nebezpečí, na nepřítel, a čas rychle utíkal. Oba mladí lidé byli překvapeni, když jim Cap oznámil, jak dlouho si už takto povídají.

„Kdyby si tak člověk mohl zakouřit,“ posteskl si starý námořník. „V téhle kajutě by to ani nebylo tak zlé, kánoe jsou dobře chráněny před větrem a zakotveny jsou taky dobře, ani monzun by s nimi nehnul. Nic mě nemrzí, jen to, že si člověk nemůže pořádně zabafat.“

„Vůně tabáku by nás prozradila. K čemu jsme dělali všechna ta opatření, aby nás Mingové nezpозorovali, když bychom jim teď dovolili, aby nás našli po čichu. Ba ne, nechte si zajít chuť, jen si ji nechte zajít, a vemte si příklad z indiánů. Ti se někdy celý týden postí, jen aby se dostali k jedinému skalpu. Neslyšíš nic, Jaspere?“

„Had přichází.“

„Ted' se uvidí, jestli má Mohykán lepší oči než Jasper. Taky se sem dostal vodou.“

Mohykán skutečně přicházel stejnou cestou, po níž se Jasper dostal ke svým přátelům. Nešel však přímo. Jakmile opustil zátočinu, kde ho nikdo z horního konce řeky nemohl spatřit, přiblížil se ke břehu a skryt za křovinami, opatrně se rozhlédl.

„Had vidí ty darebáky,“ zašeptal Stopař. „Vsadil bych se, že se nachytali na to naše vnadidlo a že se slízájí k ohni.“

Zasmál se srdečným, tichým smíchem, strčil loktem do Capa a všichni v bezdechém tichu napjatě čekali, co udělá Čingačgúk. Mohykán se celých deset minut ani nehnul, jako ten kámen, na kterém stál. Pak zřejmě něco zpozoroval, poněvadž se opatrně rozhlédl podél břehu a pospíchal po proudu. Šel mělkou vodou, aby po sobě nezanechal stop. Zřejmě měl naspěch, byl neklidný a velmi pečlivě zkoumal kdejaké místo na břehu, kde by mohly být ukryty kánoe.

„Zavolejte na něho,“ zašeptal Jasper, který už začal být netrpělivý. „Zavolejte na něho, než bude pozdě. Podívejte, už nás skoro přešel.“

„Ba ne, chlapče. Není potřeba pospíchat, věř mi,“ odpověděl Stopař, „jinak by se Had už plazil. Kéž Bůh nám pomůže a moudrosti nás naučí! Uvidíte, že ani Čingačgúk, který má zrak tak dobrý, jako má pes dobrý čich, nás vůbec neuvidí a náš úkryt neobjeví.“

Tentokrát se Stopař zmýlil. Ještě nedomluvil a indián, který už přešel po proudu umělou houštinu o několik kroků, se náhle zastavil a upřeně se zadíval na přesazené keře, pak se rychle vrátil, sehnul se, rozhrnul větve a už byl mezi ostatními.

„Zatracení Mingové!“ zaklel Stopař, jakmile se jeho přítel octl dost blízko, aby na něho mohl bez nebezpečí promluvit.

„Irokézové,“ odpověděl krátce indián.

„To je jedno – úplně jedno. Irokézové – Mingové – Mengwové nebo čerti-děbli – všechno je to stejná banda. Já všem darebákům říkám Mingové. Pojd' ke mně, náčelníku, abychom si mohli pořádně promluvit.“

Oba muži poodešli stranou a delší dobu spolu hovořili delawarským nářečím. Když jejich rozmluva skončila, Stopař se vrátil k ostatním a vypravoval jim, co se dozvěděl.

Mohykán sledoval stopy nepřátel kus cesty směrem k pevnosti. Když indiáni zpozorovali kouř Jasperova ohně, ihned se vrátili. Čingačgúk, který se teď octl v nebezpečí, že bude prozrazen, musel si najít úkryt, kde by mohl počkat, než indiáni přejdou. Naštěstí divoši byli tak zaujati tím, co právě objevili, že si nevšímali věcí, kterých si indiáni obvykle v lese všímají. Patnáct jich rychle okolo něho přešlo, jeden za druhým, a Čingačgúk zase mohl nepozorovaně jít za nimi. Když přišli k místu, kde Stopař a Mohykán předtím přešli na stezku, odbočili k řece. Došli k ní, právě když Jasper zmizel za zákrutem. Odtud uviděli kouř, rychle vnikli do lesa, aby se nepozorovaně přiblížili k ohni. Čingačgúk toho využil a snažil se co nejrychleji dostat se za zákrut. Byl přesvědčen, že indiáni nepozorovali v zákrutu řeky nic podezřelého. Tam zůstal, jak už bylo řečeno, dokud neuviděl, že se nepřátelé dostali k ohni. Zde se však zdrželi jenom velmi krátce.

To, co Irokézové zamýšlejí, mohl Mohykán vytušit jenom z jejich počínání. Domníval se, že Irokézové léčku prohlédli a že poznali, že oheň byl zapálen jen proto, aby byli svedeni ze stopy. Když rychle prohlédli okolí ohniště, rozdělili se. Někteří znovu zmizeli v lese, šest až osm se jich ale pustilo podél břehu po Jasperově stopě. Šli po proudu až tam, kde přistála kánoe. Kam se odtud vydají, to si mohl Čingačgúk jen domyslet. Cítil, že nebezpečí je tak velké, že bude nejlépe, jestliže ihned vyhledá své přátele. Z posunků indiánů vyrozuměl, že se nejspíš dají po proudu podél břehu. Nevěděl to však určitě.

Když toto všechno Stopař vložil ostatním, druzí dva běloši ihned začali uvažovat o tom, jak uniknout po vodě, poněvadž oba byli plavci.

„Měli bychom hned nasednout do kánoí,“ naléhal Jasper. „Proud je rychlý, a jestli budeme pořádně pádlovat, brzo se od těch darebáků dostaneme pryč.“

„A tato ubohá květinka, která sotva začala na výsluní kvést, by měla zvadnout v lesích?“ zarecitoval jeho přítel poetickými slovy, kterým se mimoděk přiučil za svého dlouhého pobytu mezi Delawary.

„Musíme ji zachránit, i kdybychom všichni měli zahynout,“ odpověděl mladík a prudce se začervenal. „Mabel a žena Ostrého šípu si lehnou na dno kánoe a my uděláme, co je naší povinností.“

„Vím, Sladká vodo, že dovedeš dobře zacházet s pádlem i s veslem, ale ti zatracení Mingové jsou při svých darebáctvích ještě obratnější. Kánoe jsou rychlé, ale kulka z ručnice je ještě rychlejší.“

„Jako čestní chlapi, kterým otec tak důvěřoval, že jim svěřil svou dceru, nesmíme se ničeho bát.“

„Ale taky se nesmíme chovat neopatrně.“

„Neopatrně! Někdo je tak dlouho opatrný, až zapomene, že by taky měl být statečný!“

Všichni stáli na úzkém břehu. Stopař se opíral o ručnici, jejíž pažba spočívala na písčitém břehu, a obě ruce sepal na hlavni ve výši ramen. Když Jasper vyslovil toto kruté a nezasloužené obvinění, temně rudá barva tváře jeho přítele se ani o odstín nezměnila. Mladík však viděl, jak Stopařovy prsty pevně sevřely hlaveň ručnice. To bylo jediné, co dal Stopař na sobě znát.

„Jsi mladý a horkokrevný,“ odpověděl Stopař důstojně. Jasper v té chvíli vycítil jasně zálesákovu mravní převahu. „Já jsem však celý život strávil uprostřed takovýchto nebezpečí, mám své zkušenosti a také něco dovedu, nebudu se proto řídit chlapeckou netrpělivostí. Pokud jde o statečnost, Jaspere, neodpovím ti na to, co jsi řekl ve zlosti a nerozmyšleně. Vím, že ze svého stanoviska máš pravdu. Vždyť jsi ještě mladý. Ale dej si poradit od člověka, který měl co dělat s Mingy, když ty jsi byl ještě dítě. Pamatuj si, že mazanost Mingů spíš překonáš opatrností, než když se budeš chovat nerozvážně.“

„Odpusťte mi, Stopaři,“ řekl kajícně Jasper a dychtivě uchopil Stopařovu ruku. Ten se nebránil. „Opravdu, velmi vás prosím, odpusťte mi. Bylo ode mne hloupé a špatné, že jsem urazil člověka, jehož

srdce, jak každý ví, je – když jde o dobrou věc – pevné jako skály na březích jezera.“

Ted' se teprve Stopař začervenal. Jeho upjatá důstojnost, která se zcela přirozeně objevila ve výrazu jeho tváře, ustoupila vrozené, vážné prostotě. Na stisk ruky svého mladého přítele odpověděl stiskem tak srdečným, jako by se nebylo nic stalo. Lehce svažštěné obočí se narovnal a v očích se znovu objevil laskavý výraz.

„Už je dobře, Jaspere, nic se nestalo,“ usmál se. „Nehněvám se, a ty se taky nehněvej. Jsem běloch, a to znamená, že se nesmím na jiného hněvat. Horší by bylo, kdybys polovinu toho, co jsi řekl mně, řekl Hadovi. Je sice Delawar – ale indiáni berou takové řeči trochu jinak než my.“

Poklepání na rameno přerušilo jeho řeč. Mabel stála v kánoi a její štíhlá, pěkná postava se s půvabnou vážností nakláněla dopředu. Prst na rtech, hlavu na stranu skloněnu, dívka se upřeně dívala chytrýma očima na mezeru v houštině. V ruce držela rybářský prut, jehož koncem se dotkla Stopaře. Ten sklonil hlavu k otvoru mezi listím, u něhož zůstal úmyslně stát, a zašeptal Jasperovi:

„Zatracení Mingové! Připravte si zbraně, přátelé, ležte ale tiše jako padlé stromy.“

Jasper se rychle, ale nehlučně přiblížil ke kánoi a něžně donutil Mabel, aby se v ní celá ukryla. Nepodařilo se mu však přinutit ji, aby schovala hlavu a aby se nedívala na nepřítele. Potom se postavil vedle ní s nabitou ručnicí, připraven vystřelit. Ostrý šíp a Čingačgúk se připlížili do úkrytu a tam s připravenými zbraněmi zůstali ležet, jako když hadi číhají na svou oběť.

Žena Ostrého šípu schovala hlavu mezi kolena, přikryla ji kalikovou sukní a ani se nehнула. Cap odjistil obě pistole, které měl za opaskem, ale vypadal, jako by nevěděl, co má dělat. Stopař se ani nehnul. Hned na počátku si našel místo, odkud mohl mezi listím dobře mířit a pozorovat, co dělá nepřítel. Byl příliš chladnokrevný, aby ho jakékoliv nebezpečí vyvedlo z míry.

Byla to opravdu vzrušující chvíle. Právě když se Mabel dotkla Stopařova ramene, objevili se ve vodě v zákrutu řeky, asi sto yardů od místa, kde byli schováni naši cestovatelé, tři Irokézové. Zastavili se a dívali se dolů po proudu. Všichni byli po pás nazí, připraveni k boji, a na těle měli válečné malování. Váhali, kterým směrem se dát za uprchlíky. Jeden ukazoval po proudu, druhý proti proudu a třetí na protější břeh. Zřejmě se nedovedli rozhodnout.

KAPITOLA V

Smrt je zde i tam. A ne krátce.

Všude ruce plné práce.

— Shelley

Nikdo v té chvíli napětím ani nedýchal. Uprchlíci se mohli jenom z posunků a výkřiků, které unikly ve zlosti a zklamání jejich pronásledovatelům, dohadovat, co mají vlastně indiáni za lubem. Věděli však docela jistě, že skupina indiánů se vrátila po souši cestou, kudy přišla, a že lest s ohněm se nepodařila. Avšak na tom teď málo záleželo, poněvadž každou chvíli mohli být odhaleni indiány, kteří se brodili řekou.

Všechno to si Stopař uvědomoval jasně, takřka intuitivně. Věděl, že je třeba okamžitě se rozhodnout a že všichni musí jednat shodně. Bez nejmenšího hluku zavolal k sobě oba indiány a Jaspere a pošeptal jim, co by se mělo dělat.

„Musíme se připravit – připravit se musíme,“ řekl. „Ti čerti, co se honí za skalpy, jsou tu jenom tři, a nás je pět, čtyři jsme staří bojovníci. Sladká vodo, ty si vezmeš na starost toho chlapa, co se pomaloval jako smrt. Čingačgúku, ty budeš mít na starosti náčelníka, a Ostrý šíp, ten si musí dát pozor na toho mladíka. Nesmíme si je splést, protože dvě kulky v jednom těle, to by bylo hříšné plýtvání, když je v nebezpečí takové děvče, jako je seržantova dcera. Já zůstanu v záloze pro případ, že by se objevil ještě čtvrtý darebák nebo že by někdo z vás neměl dost jistou ruku. Rozhodně nestřílejte, dokud vám nedám znamení. Střílet se smí jen v krajním případě, protože ti ostatní lotři jsou pořád ještě blízko a mohli by výstřel slyšet. Jaspere, chlapče, kdyby se něco objevilo za námi na břehu, dáš se na kánoe se seržantovou dcerou s pomocí boží k pevnosti.“

Sotva Stopař udělal tyto pokyny, nepřítel se přiblížil tak blízko, že bylo nutno zachovat naprosté ticho. Irokézové, kteří se brodili vodou, šli pomalu po proudu a z opatrnosti se drželi blízko keřů, jejichž větve se skláněly nad řeku. Šustění listů a praskání větviček brzo prozradilo, že po břehu jde jiná skupina stejně rychle jako indiáni ve vodě. Poněvadž mezi keři, které zasadili uprchlíci, a mezi skutečným břehem byla mezera, jedna skupina indiánů viděla na druhou stranu právě v místě, kde se uprchlíci schovali. Obě skupiny se zastavily a začaly se dorozumívat přímo nad hlavami uprchlíků. Ty ve skutečnosti chránily jen listy a větve stromků, které se při nejmenším závanu vzduchu ohýbaly. Trochu silnější vítr by je byl odnesl. Naštěstí obě skupiny, ta v řece i ta na břehu, se na sebe dívaly přes vrcholky keřů, jejichž listů bylo vzájemně tak propleteno, že nebudilo podezření. Snad jenom chytrost, s jakou si prchající vybudovali svůj úkryt, je zachránila před okamžitým odhalením. Indiáni hovořili vážně, ale potichu, jako by se báli, že je někdo uslyší. Mluvili nářečím, jemuž rozuměli jenom Čingančgúk, Ostrý šíp a Stopař. Jasper rozuměl jen něčemu.

„Stopu smyla voda,“ řekl jeden z těch, kteří šli řekou. Stál tak blízko u úkrytu uprchlíků, že by se ho mohli dotknout oštěpem, který ležel na dně Jasperova člunu. „Ani anglický ohař by tu stopu nenašel, tak důkladně ji voda smyla.“

„Bledé tváře odejely v kánoích,“ odpověděl indián, který stál na břehu.

„To není možné. Ručnice našich bojovníků, co jsou dole na řece, nesou přesně.“

Stopař se významně podíval na Jaspera a ten zaťal zuby, aby nebylo slyšet, jak oddychuje.

„Ať se mí mladí muži dívají, jako by měli orlí oči,“ řekl nejstarší bojovník z těch, kteří se brodili vodou. „Už jsme celý měsíc na válečné stezce a neukořistili jsme jediný skalp. Je s nimi děvče, někteří z našich statečných bojovníků potřebují ženu.“

Mabel našťestí těmto slovům nerozuměla, Jasper se ale zamračil a hněvem zrudl.

Divoši teď zmlkli a uprchlíci v úkrytu slyšeli, jak indiáni na břehu opatrně rozhrnují keř za keřem a pomalu jdou dál. Za chvíli přešli skryši, avšak skupina, která šla vodou, zůstala stát a očima, které v pomalovaných tvářích žhnuly jako řeřavé uhlíky, stále důkladně prohlížela břeh. Po dvou třech minutách i ti tři šli dál po proudu, ale krok za krokem, jako by hledali něco, co ztratili. Takto minuli i skryši z větví. Stopař se rozesmál svým srdečným, bezhlesým smíchem. Byl to zvláštní smích, patřil k jeho povaze, a Stopař jej ještě vypěstoval dlouhým pobytem v těch nebezpečných končinách. Radoval se však předčasně. Poslední z indiánů, kteří už skryši přešli, se právě v té chvíli ohlédl a najednou se zastavil. Strnule zůstal stát a upřeně si něco prohlížel. Uprchlíci hned s hrůzou poznali, že něco na keřích v něm vzbudilo podezření.

Pro ty, kteří byli v úkrytu, bylo štěstím, že bojovník, který projevil tuto nebezpečnou zvědavost, byl ještě mladý a nezkušený, a že proto na jeho slovo ostatní mnoho nedali. Věděl, že v jeho věku musí být indián opatrný a skromný, a ze všeho nejvíc se bál posměchu a pohrdání, které by ho určitě stihly, kdyby strhl planý poplach. Proto nikomu ze svých druhů nic neřekl, vrátil se, a zatímco ostatní šli dál po proudu, opatrně se přiblížil ke křovinám, na něž jakoby očarován se nepřestal dívat. Některé listy na slunci trochu povadly, a právě tato zvláštnost upoutala pozornost bystrého divocha. Indiáni mají tak jemně vycvičené smysly – a ty se ještě zbystří, jsou-li divoši na válečné stezce – že i maličkosti zdánlivě naprosto bezvýznamné jim často odhalí něco, na co by běloch nepřišel.

Rozdíl mezi křovím, které upravili naši cestovatelé, a ostatními křovinami byl opravdu nepatrný. To byl další důvod, proč mladý indián neoznámil svým druhům, co vypátral. Kdyby skutečně něco zjistil sám, jeho sláva by byla větší, kdyby se o ni nemusel s nikým dělit. A jestliže nic nezjistí, alespoň se mu nikdo nevysměje. Mladý

indián se ze všeho nejvíc bál právě posměchu. Hrozilo mu také nebezpečí, že bude náhle přepaden, a na to nesmí člověk, který bojuje v lese, nikdy zapomenout. Bude se proto muset ke křovině přiblížit pomalu a opatrně. Zatímco mladý indián takto uvažoval, obě skupiny se od něho vzdálily nějakých padesát až šedesát kroků. Mladý divoch se přiblížil ke křoví, které uměle vybudoval Stopař, tak blízko, že se ho mohl dotknout.

I v této nebezpečné situaci naši cestovatelé nespouštěli oči ze vzrušené tváře mladého Irokéze. Bylo vidět, že indián se nedovede rozhodnout. Nejprve se zdálo, že by velmi rád dosáhl úspěchu, kterého nedosáhli nejzkušenější bojovníci jeho kmene. Získal by si tím slávu, jakou se může pochlubit málokterý muž jeho věku nebo bojovník, který je poprvé na válečné stezce. Když však poznal, že vadnoucí listy se znovu zvedají a že vánkem ožívají, začal pochybovat. Z jeho obličeje bylo také možno vyčíst, že se bojí nenadálého nebezpečí. Avšak změna, kterou horko způsobilo na listech keřů zasazených do vody Stopařem, byla tak nepatrná, že když Irokéz na listy sáhl, zdálo se mu, že se mýlil. Poněvadž však nedůvěra nikdy není tak silná, aby se člověk nesnažil přesvědčit se všemi prostředky, zda je opodstatněná, mladý bojovník opatrně rozhrnul větve a dostal se do úkrytu naší družiny. V té chvíli spatřil lidské postavy, které se podobaly nehybným sochám. Ostatní ještě ani nezaslechli indiánův tichý výkřik, ještě ani neuviděli, jak indián sebou lehce trhl a jak mu blýsklo v očích, když Čingačgúk zvedl paži a jeho tomahavk dopadl na oholenou hlavu nepřítele. Irokéz roztáhl ruce, padl do vody a rychlý proud unášel tělo, jehož údy stále ještě sebou škubaly a svíjely se v smrtelném zápase. Delawar se bez úspěchu pokusil uchopit Irokéze za paži, aby se zmocnil jeho skalpu, avšak zkrvavená voda rychle unášela zmítající se tělo.

To všechno se stalo v necelé minutě. Všechny ty události se odehrály tak rychle a neočekávaně, že lidé, kteří by nebyli zvyklí na boj v lese, jako třeba Stopař a jeho druhové, by nevěděli, co dřív.

„Ani vteřinu nesmíme ztratit,“ zašeptal Jasper a rozhrnul keře. „Dělejte to, co já, pane Cape, jestli nechcete přijít o svou neter. A vy, Mabel, si lehněte na dno kánoe.“

Ještě ani nedomluvil a už uchopil lehký člun za příď a začal se brodit. Kánoi táhl podél břehu. Cap postrkoval člun zezadu. Držel se co nejbližší břehu, aby ho indiáni, kteří byli níž po proudu řeky, neviděli. Chtěl se dostat k zákrutu řeky, který byl o něco výš na řece, tam by se celá družina mohla před nepřítelem skrýt. Stopařova kánoe byla blíž u břehu, musela proto odplout jako druhá. Delaware vyskočil na úzký břeh a vběhl do lesa, odkud měl pozorovat nepřítele. Ostrý šíp dal znamení svému bílému druhu, aby chytil příď člunu a šel za Jasperem. Všechno to bylo provedeno velmi rychle. Když se však Stopař dostal do proudu v zákrutu řeky, náhle pocítil, že člun, který vleče, je lehčí. Ohlédl se a zjistil, že Tuskarora a jeho žena jsou pryč. Hlavou mu blesklo, že ti dva je zradili, neměl však kdy zastavit se, protože zoufalý výkřik indiánů, kteří se brodili řekou, oznamoval, že proud zanesl tělo mladého Irokéze k místu, kam právě došli jeho přátelé. Zazněl výstřel a Stopař viděl, jak se Jasper, který už minul zákrut řeky, snaží dostat na druhý břeh. Mladý plavec stál vzprímen na zádi kánoe, Cap seděl vpředu a oba velmi prudce pádlovali. Zkušenému lovcí stačil jediný pohled, aby se rozhodl a hned jednal. Bleskurychle skočil do kánoe, prudce ji pádlem odstrčil do proudu a sám se dal napříč řekou o mnoho níž, než kudy plul Jasper. Věděl dobře, že indiáni budou chtít především získat skalp, a proto se jim sám ukázal.

„Hleď se dostat co nejvýš, Jaspere,“ křičel nebojácný Stopař a mocně rozrážel vodu dlouhými, stejnoměrnými údery pádla. „Drž se co nejvýš a pluj k těm olším na druhém břehu. Starej se jen o seržantovu dceru a Mingy nech na starost Hadovi a mně.“

Jasper zamával pádlem na znamení, že rozumí. Potom rychle následoval jeden výstřel za druhým. Všechny byly určeny osamělému muži v kánoi, která byla blíž.

„Jen vystřílejte všechno, co máte, hlupáci,“ pochvaloval si Stopař, který si za dlouhou dobu, kterou strávil v lesích většinou sám, zvykl mluvit sám k sobě. „Jen si to vystřílejte, bez míření, alespoň budu mít čas dostat se od vás co nejdál. Nebudu vám nadávat jako nějaký Delawar nebo Mohykán, protože já jsem běloch, a ne indián. My se během boje nechvástáme. Jste jen o něco lepší než lidé, kteří chodí po zahradě a střílejí na vrabce. To už bylo lepší,“ Stopař uhnul hlavou dozadu, když se mu střela dotkla vlasů nad skrání, „jenže kulka, která mine cíl o palec, to je jako kulka, která hlaveň ani neopustila. Tos udělal pěkně, Jaspere! Seržantovu roztomilou dceru musíme zachránit, i kdybychom měli o vlastní skalpy přijít.“

Ted' se už Stopař dostal skoro doprostřed řeky, do jedné čáry s nepřítelem. Druhá kánoe, poháněná silnými pažemi Capovými a Jasperovými, se zatím přiblížila přesně k určenému místu na protějším břehu. Také starý námořník si ted' počínal opravdu statečně. Byl ve svém živlu, svou neteř měl upřímně rád, ale dával také pozor, aby se ani jemu nic nestalo. Přestože byl zvyklý na docela jiný způsob boje, střelba pro něho nebyla nic nového. Několikrát zapádlolal a kánoe se dostala do křovin. Jasper pomohl Mabel rychle vystoupit a už byli všichni tři v bezpečí.

Trochu jiné to bylo se Stopařem. Svým odvážným a obětavým počínáním se dostal do neobyčejně kritické situace. Nebezpečí se ještě zvětšilo, když skupina indiánů, která šla lesem, přiběhla po břehu a připojila se k divochům, kteří se stále ještě brodili vodou. Ted' se velmi přiblížili ke Stopaři. Řeka Oswego je zde asi dvě stě yardů široká. Kánoe byla uprostřed řeky – jen sto yardů od indiánů, kteří nepřestávali střílet – tedy na dostřel indiánských zbraní.

V této nebezpečné situaci pomohl Stopaři jeho klid a zkušenost. Věděl, že má-li vyváznout se zdravou kůží, musí se stále pohybovat. Pevný terč by na tuto vzdálenost zasáhla každá střela. Nestačilo se však jenom pohybovat. Kdyby byl Stopař stále plul jedním směrem, byl by ho nepřítel, zvyklý střílet na prchající zvěř, dovedl zasáhnout.

Musel proto neustále měnit směr kánoe. Chvilí letěl po proudu jako šíp, pak najednou zase změnil směr a dal se napříč řekou. Naštětí Irokézové nemohli ve vodě nabíjet, a těm, kteří byli na břehu, bránilo husté křoví podél řeky ve výhledu. Díky těmto příznivým okolnostem a také tomu, že indiáni stříleli o překot, Stopař rychle urazil pěkný kus cesty po proudu a dostal se blíž k druhému břehu. Vtom se náhle, i když ne neočekávaně, objevilo nové nebezpečí v podobě indiánů, kteří zůstali na stráži o něco dál po proudu.

Byli to divoši, o nichž se Irokézové zmínili v krátkém rozhovoru, jak jsme jej před chvílí vylíčili. Bylo jich alespoň deset a všichni se znamenitě vyznali ve svém krvavém řemesle. Usadili se v místě, kde se řeka valí mezi skalami a kde vytváří peřeje. Těm se v místním nářečí říká rifty. Stopař věděl, že kdyby se dostal do těchto peřejí, nezvládnutelný proud by ho zanesl k místu, kde hlídkují Irokézové. Kdyby se pokusil proplout úskalím, buď by zahynul, nebo by ho indiáni zajali. Poněvadž všichni nepřátelé byli na východním břehu, snažil se ze všech sil dostat se na západní břeh. To však bylo nad lidské síly. Kdyby se pokusil plout proti proudu, musel by jet pomaleji, a to by znamenalo, že by ho indiáni mohli zasáhnout. V této zoufalé situaci se Stopař, jako vždy, chladnokrevně a bez dlouhého rozmýšlení rozhodl k neuvěřitelnému činu. Místo aby se snažil dostat do proudu mezi skalisky, zamířil na mělčinu. Jakmile tam doplul, uchopil ručnici a torbu, skočil do vody a začal se brodit od skaliska ke skalisku k západnímu břehu. Kánoe se zmítala v divokém proudu, narážela na kluzké kameny, plnila se vodou, zase se vyprazdňovala, až nakonec narazila na břeh, jen několik yardů od místa, kde stáli Irokézové.

Stopař však ještě zdaleka neunikl nebezpečí. V první chvíli jeho nepřátelé pro samý obdiv nad jeho odhodláním a odvahou – obě tyto vlastnosti pokládají indiáni za nejvyšší ctnosti – jako by zka-meněli. Avšak touha po pomstě a možnost získat tak vzácnou trofej, jako je Stopařův skalp, brzo přemohla chvilkový obdiv a probudila

indiány ze strnulosti. Ozvaly se ručnice, jedna za druhou, a uprostřed hukotu vody začaly hvízdát střely kolem hlavy prchajícího Stopaře. Ten se však brodil dál. Jako by jej nějaké kouzlo chránilo. Jeho hrubý zálesácký oděv byl na mnoha místech rozedrán, ale Stopař byl stále ještě bez nejmenšího škrábnutí.

Protože mu voda místy sahala až po ramena a poněvadž musel nést ručnici a náboje vysoko nad rozbouřenými vodami, Stopař se brzo unavil. Byl rád, když dorazil k velkému balvanu – nejspíš to bylo skalisko – který vyčníval nad vodu, takže na něm byl kousek suchého místa. Na tento balvan položil Stopař roh s prachem, sám se za něj schoval a tak byl alespoň trochu chráněn. K západnímu břehu bylo nějakých padesát kroků. Když však uviděl, jak se rychlý, temný proud klidně valí mezi balvany, věděl, že bude muset řeku přeplavat.

Indiáni teď na chvíli přestali střílet. Shromáždili se kolem kánoe, a když našli pádla, chystali se na druhou stranu řeky.

„Stopaři!“ zavolal někdo z blízkého křoví na západním břehu.

„Co bys rád, Jaspere?“

„Nic se nebojte. Vaši přátelé jsou blízko. Mingo, který by se pokusil přeplout řeku, šeredně na to doplatí. Nebylo by líp nechat ručnici na balvanu a doplavat k nám, dřív než se ti darebáci dají přes řeku?“

„Pravý zálesák nikdy neopustí svou ručnici, dokud má v růžku špetku střelného prachu a jedinou kulku v torbě. Dnes jsem si ještě ani nevystřelil, Sladká vodo, a ani mě nenapadne rozloučit se s těmi ničemy a nedat jim za vyučenou. Troška vody mým nohám neuškodí. Vidím, že mezi těmi darebáky je i ten lotr Ostrý šíp. Rád bych mu odvedl, co si tak poctivě zasloužil. Doufám, Jaspere, že jsi sem, na dostřel indiánských zbraní, nepřivedl seržantovu dceru?“

„Ta je prozatím v bezpečí. Všechno ovšem záleží na tom, jestli se nám podaří indiány udržet na druhém břehu. Teď už jistě vědí, jak nás je málo. Jestli se pokusí dostat se přes řeku, určitě někoho nechají na druhé straně.“

„Jak zacházet s kánoí, tomu ty rozumíš líp než já, chlapče, ačkoliv já bych si zas troufal vyhrát s nejlepším lovcem lososů mezi Mingy. Jestliže se budou pokoušet dostat se přes řeku pod přejeji, proč bychom to my nemohli zkusit v klidné vodě nad přejeji a zahrát si s nimi jako kočka s myší?“

„Protože, jak jsem říkal, jich několik nechají na druhém břehu. A pak, Stopaři, vy byste chtěl, aby Irokézové mohli střílet na Mabel?“

„Seržantovu dceru musíme zachránit,“ odpověděl zálesák klidně, ale rozhodně. „Máš pravdu, Jaspere. Nesmíme dovolit, aby vystavila svou hezkou tvář a útlou postavu ručnicím Mingů. Co tedy udělat? Musíme jim zabránit, jestli to půjde, aby se nejmíň hodinu nebo dvě nedostali na druhý břeh. Až se setmí, pak uvidíme.“

„Já mám stejný názor jako vy, Stopaři, jen jestli se to dá provést. Stačíme na to?“

„Pánbůh je s námi, chlapče. Je. Nedovedu si představit, že by Prozřetelnost nechala na holičkách děvče, jako je seržantova dcera. Vím docela jistě, že mezi vodopádem a pevností není jediný člun kromě těchto dvou kánoí. A velice bych pochyboval, že by se některý indián dovedl dostat na druhou stranu, když bude mít proti sobě takové dvě ručnice, jako je tvá a má. Nechci se chlubit, Jaspere, ale tady po celé hranici se dobře ví, že má puška málokdy netrefí.“

„Daleko široko kdekdo ví, co dovedete, Stopaři, ale než člověk nabije ručnici, to chvilku trvá. A taky nejste na souši, kde byste se mohl dobře krýt a využít všech výhod, na které jste zvyklý. Kdybyste měl naši kánoi, myslíte, že by se vám podařilo dostat se na břeh a nezmáchat přitom ručnici?“

„Umí orel lítat, Jaspere?“ Stopař se zasmál svým obvyklým způsobem a ohlédl se. „Nebylo by rozumné, aby ses pustil na řeku, ti darebáci se už zase začínají starat o prach a kulky.“

„To není tak nebezpečné. Pan Cap šel ke kánoi a hodí do vody větev, aby zjistil, jestli ji proud zanese až ke skále, na které stojíte.“

Vidíte, větev už je tu. Jestli dopluje až k vám, zvedněte ruku, a Cap pošle kánoi za ní. Kdyby vás loďka minula, vír pod námi ji zase zaneše zpátky a já ji chytím.“

Jasper ještě ani nedomluvil, když se na vodě objevila větev. Proud ji čím dál tím rychleji unášel k Stopaři. Ten ji, když plula kolem něho, vylovil a pak ji zvedl nad hlavu na znamení, že se pokus zdařil. Cap porozuměl a hned pustil kánoi po proudu. Provedl to tak opatrně a chytře, jak se na opravdického námořníka sluší a patří. Kánoe plula stejnou cestou jako větev a netrvalo dlouho a Stopař ji zadržel.

„To jsi provedl jako starý zálesák, Jaspere,“ Stopař se usmál. „Ty se vyznáš na vodě jako já v lese. Ted' si můžou Mingové střílet, jak chtějí, třeba do posledního náboje. Stejně je to jejich poslední příležitost, pak už mě neuvidí.“

„Odstrčte kánoi ke břehu, aby plula napříč proudem, a skočte do ní,“ naléhal Jasper. „Nemá smysl zbytečně riskovat.“

„Rád se stavím svým nepřítelům tváří v tvář, jako chlap, zejména když oni dělají totéž,“ odpověděl hrdě Stopař. „Nenarodil jsem se jako indián a běloch bojuje raději otevřeně než z úkrytu.“

„A co bude s Mabel?“

„Máš pravdu, chlapče – musím seržantovi zachránit dceru. A jak říkáš, jen hloupí kluci zbytečně riskují. Myslíš, že chytíš kánoi tam, kde stojíš?“

„Jestli ji pořádně odstrčíte, určitě!“

Stopař vši silou odstrčil kánoi. Lehký člun prudce vyrazil a Jasper jej u břehu chytil. Vytáhnout kánoi z vody a ukrýt se bylo dílem okamžiku. Potom si teprve oba přátelé stiskli ruce, jako by se byli bůhvíjak dávno neviděli.

„A ted', Jaspere, uvidíme, jestli se některý z Mingů opovází přelout Oswego, když ho bude mít má ručnice na mušce. Možná že ty dovedeš líp zacházet s veslem nebo s pádlem a s plachtou než s ručnicí, ale nikdo ti nemůže upřít statečné srdce a pevnou ruku. A to v boji něco znamená.“

„Mabel uvidí, jak ji budu chránit,“ řekl Jasper klidně.

„Je to pravda, musíme zachránit seržantovu dceru. Vždycky jsem tě, Jaspere, měl rád. Ale teď tě mám ještě raději, poněvadž myslíš na to slabé děvče zrovna ve chvíli, kdy bude muset člověk být jak-sepatří odvážný. Podívej se, Jaspere, tři z těch darebáků už lezou do kánoe! Jistě si myslí, že jsme utekli, jinak by si tolik netroufali, a to ještě před hlavní mé ručnicí!“

Opravdu, Irokézové se chystali přes řeku. Poněvadž neviděli Stopaře a jeho přátele, kteří byli teď dobře ukryti, byli přesvědčeni, že utekli. Většina bělochů by v takovém případě utekla. Ale Mabel chránili muži, kteří se výborně vyznali v boji v lese a kteří věděli, že jim nezbyvá než bránit řeku, jedinou překážku, která je dělila od nepřítele. V této chvíli však neměli velkou naději, že ji uhájí.

Jak řekl Stopař, v kánoi byli tři bojovníci. Dva klečeli s ručnicemi připravenými vystřelit a třetí, který měl pádlovat, stál na zádi. Tak odrazili od břehu. Avšak dříve než nastoupili do člunu, z opatrnosti jej odtáhli proti proudu nad peřeje, kde voda byla poměrně klidná. Na první pohled bylo zřejmé, že indián, který řídil člun, to výtečně dovede. Pod mohutnými, pravidelnými záběry jeho pádla letěla lehká loďka po lesklé klidné hladině jako pírko ve větru.

„Mám vystřelit?“ zeptal se šeptem Jasper, který se už chvěl nedočkavostí.

„Ještě ne, chlapče, ještě ne. Jsou jenom tři, a jestli pan Cap umí zacházet s těmi bouchačkami, co má za pasem, mohli bychom je nechat přistát a pak se znovu zmocnit kánoe, kterou nám vzali.“

„A co Mabel?“

„Neboj se o seržantovu dceru. Říkáš, že jsi ji schoval v dutém kmeni a že jsi otvor důkladně zakryl trním. Tam se jí nemůže nic stát. Jestli je pravda, že jsi její stopu zahladil tak, jak říkáš, pak tam může zůstat týden a Mingům se jenom smát.“

„Člověk nikdy neví. Teď vidím, že jsem ji měl ukrýt blíž k nám.“

„Proč, Sladká vodo? Aby se jí něco nestalo? Ba ne, je jí líp tam, kde je. Tam se jí rozhodně nic nestane.“

„Člověk nikdy neví. Mysleli jsme, že nás za křovím indiáni neuvidí, a přece nás našli.“

„A ten lotrovský Mingo, ten už za svou zvědavost zaplatil. Tihle darebáci zaplatí taky –“

Stopař zmlkl, protože v té chvíli zazněl výstřel. Indián na zádi kánoe vyskočil vysoko do vzduchu a padl do vody, nepouštěje pádlo z ruky. Malý obláček dýmu se vznesl z houštiny na východním břehu, rychle se však ve vzduchu rozptýlil.

„To zasyčel Had!“ vykřikl radostně Stopař. „V prsou žádného Delaware nikdy netlouklo tak smělé a věrné srdce. Škoda že to udělal, ale nemohl vědět, kde jsme, nemohl to vědět.“

Jakmile kánoe ztratila kormidelníka, strhl ji proud a brzo se dostala do peřejí. Dva indiáni, kteří zůstali v loďce, se bezmocně a zděšeně rozhlíželi kolem, ale s prudce se valícím proudem si nevěděli rady. Čingáčgúk měl štěstí, že většina Irokézů napjatě pozorovala, co se stane s těmi dvěma v člunu, jinak by se mu sotva bylo podařilo uniknout. Ale nikdo z nich se ani nehnul, jen se snažili krýt se. Všichni se upřeně dívali na dva zbývající indiány. Během několika okamžiků se kánoe začala točit a zmítat v peřejích. Oba indiáni si lehli na dno, to byla jediná možnost, jak udržet rovnováhu. Ale ani to jim nebylo nic platné. Narazili na skálu, lehká loďka se překotila a oba spadli do vody. V peřejích bývá voda málokdy hluboká, leda v místech, kde si vyryla hlubší koryto. Indiáni se tedy nemohli utopit, ztratili však zbraně. Ze všech sil se teď snažili dostat se na břeh, kde byli ostatní indiáni. Plavali, brodili se, jak se dalo. Kánoe se zachytila na balvanu uprostřed řeky, a tak zatím nebyla k ničemu ani jedném, ani druhém.

„Teď přišla naše chvíle, Stopaři,“ vykřikl Jasper, když se oba Irokézové brodili nejmělčí částí peřejí a nemohli se za nic ukrýt. „Ten, co je výš, je můj, a vy si vezměte toho druhého.“

Vším tím, co se dosud zběhlo, byl mladík tak vzrušen, že ještě ani nedomluvil a už vystřelil. Zřejmě ale minul, protože oba prchající indiáni pohrdlivě zamávali rukama. Stopař nevystřelil.

„Ba ne, Sladká vodo,“ řekl. „Já zbytečně nezabývám. Mé náboje jsou z dobrého olova a dobře sedí v hlavni, a až bude třeba, vykonají své. Nemám rád Mingy, to je pochopitelné, protože jsem dlouho žil mezi Delawary. A to jsou odedávna úhlavní nepřátelé Mingů. Nikdy ale nevystřelím, dokud nebudu přesvědčen, že smrt některého z těch ničemů bude k něčemu dobrá. Ani jelena jsem nikdy nezastřelil pro nic za nic. Když člověk žije tak dlouho v pralese sám, musí dojít k přesvědčení, že je to tak správné. Jeden mrtvý zatím stačí. Možná že ještě budu muset použít zvěrobijky, abych pomohl Hadovi, který těm ďáblům tak nebojácně prozradil, že je nablízku. Jako že jsem bídný hříšník, teď právě se jeden z nich plíží po břehu, jak to dělají ti hoši z posádky, když číhají za vyvráceným stromem na veverku!“

Při řeči ukázal Stopař na indiána a Jasper jej ihned uviděl. Jeden z mladých indiánů, který se chtěl vyznamenat za každou cenu, oddělil se od svých druhů a blížil se k místu, kam se skryl Čingačgúk. Ten však byl přesvědčen, že nepřátelé se k ničemu nechystají, a navíc o čemsi přemýšlel. Toho využil Irokéz a doplížil se k místu, odkud bylo na Čingačgúka dobře vidět. Poněvadž ze západního břehu nebylo Čingačgúka vidět, Jasper a Stopař poznali, že Irokéz jej vidí a že se chystá vystřelit. Peřej byla v zákrutu řeky a strmý východní břeh tvořil tak široký oblouk, že po souši byla mezi Čingačgúkem a jeho přáteli vzdálenost několika set kroků – i když vzdušnou čarou to bylo co by kamenem dohodil. Přibližně stejně daleko, zase měřeno vzdušnou čarou, byli Čingačgúk a indiáni vzdáleni od Stopaře a Jaspera. Vzdálenost mezi plížícím se indiánem a oběma bělochy, kteří jej pozorovali, nebyla větší než šířka řeky, to jest o něco méně než dvě stě yardů.

„Tam někde musí být Had,“ poznamenal Stopař, který ani na okamžik nespustil oči z mladého indiána. „Nevím, proč si nedal pozor

a proč dovolil, aby se ten Mingo, na němž je vidět, že se chystá vraždit, dostal tak blízko k němu.“

„Podívejte,“ přerušil Stopaře Jasper, „tamhle plave tělo indiána, kterého Delawar zastřelil. Voda je zahнала na skálu a proud vynesl hlavu a obličej nad hladinu.“

„To je docela možné, chlapče, to je docela možné. Člověk se po smrti moc neliší od kusu plovoucího dřeva. Ten Irokéz v životě už nikomu neublíží, ale tamhleten číhající divoch se chystá stáhnout skalp z hlavy mého nejlepšího a nejvěrnějšího přítele.“

Stopař najednou zmlkl, s podivuhodnou přesností zvedl svou neobyčejně dlouhou ručnici, zamířil a vystřelil. Irokéz na protějším břehu právě mířil, když ho zasáhla smrtonosná kulka zvěrobijky. Vystřelil sice, ústí hlavně však už mířilo vzhůru a Irokéz padl do houští. Jistě byl raněn, ne-li mrtev.

„Udělal si to sám, ten číhající plaz,“ řekl vážně Stopař a začal pečlivě znovu nabíjet ručnici. „Čingačgúk a já jsme přáteli od chlapeckých let. Bojovali jsme spolu na Horicanu, na Mohawku, na Ontariu a ve všech průsmycích mezi francouzským územím a naším, kde se prolévala krev. Snad si ten bláhový darebák nemyslel, že se budu se založenýma rukama dívat na to, jak z úkrytu střílí na mého nejlepšího přítele?“

„Oplatili jsme Hadovi, co udělal on pro nás. Ti ničemové dostali strach a už se zase chtějí schovat. Vidí, že na ně přes řeku dostřelíme.“

„To, že jsem trefil, Jaspere, nebylo nic zvláštního. Jen se zeptej někoho od šedesátého pluku a ten ti řekne, co dokáže má ručnice a co už dokázala, když nám to lítalo nad hlavou jako krupobití. Ba ne, tohle nic nebylo, a ten neopatrný chlap si to zavinil sám.“

„Co to plave ke břehu, je to pes, nebo jelen?“

Stopař se překvapeně podíval na předmět, který, strhován proudem, skutečně plul k peřejím. Za chvíli poznali, že jde o člověka. Byl to indián tak dobře zamaskovaný, že ho zpočátku nebylo možno

ani poznat. Poněvadž se báli lsti, dávali pozor na každý indiánův pohyb.

„Strká něco před sebou a hlavu má jako plovoucí keř,“ řekl Jasper.

„To je indiánská prohnanost, chlapče, ale běloch na ně vyzraje.“

Když se muž ještě více přiblížil, Stopař s Jasperem začali pochybovat, zda jejich první dojem byl správný. Teprve když indián měl dvě třetiny šířky řeky za sebou, poznali ho.

„Namouduši, je to Velký had!“ vykřikl Stopař, podíval se na svého přítele a ze samé radosti, že se lest tak podařila, se rozesmál, až slzel. „Na hlavu si přivázal větve, aby si ji kryl, a roh s prachem připevnil navrch. Ručnici přivázal ke kusu dřeva, který postrkuje před sebou, a tak sem plave. Kolik jen takových kousků jsme spolu provedli na průlivu nad pevností Ticonderogou, přímo před očima Mingů! A jak ti divoši toužili po naší krvi!“

„Možná že to přece jenom není Had, Stopaři – tuhle tu tvář vůbec neznám.“

„Tvář! Kdo by chtěl poznat indiána podle tváře? Ba ne, chlapče. U indiánů je rozhodující malování – a takovéto malování nemůže mít nikdo jiný než Delawar. To, co je pro tvou loď, Jaspere, kříž svatého Jiří a pro Francouze ty jejich ubrusy vlající ve vzduchu, umaštěné od rybích kostí a pečené zvěřiny, to je pro indiána jeho malování. Všimni si jen jeho očí, hochu. Jsou to náčelníkovy oči. Oči, které v boji jen hoří, a když se dívají listím, jako by svítily. Viděl jsem ale, Sladká vodo –“ a teď se Stopař lehce dotkl Jasperovy paže, „viděl jsem, jak z těch očí tekly slzy proudem. Pod tou rudou kůží je duše a srdce, to mi můžeš věřit, i když trochu jiné než naše.“

„Nikdo, kdo zná náčelníka, o tom nepochybuje.“

„To já vím nejlíp,“ odpověděl hrdě Stopař, „protože jsem s ním prožil časy dobré i zlé. I když ho potkalo neštěstí, choval se jako chlap a radovat se dovedl jako náčelník, který ví, že jen ženám jeho kmene sluší bezstarostný smích. Ale teď ticho! Už jsme jako lidé z města,

kteří si šuškaří do ucha. Had má bystrý sluch. Ví, že ho mám rád a že ho chválím, i když to neslyší. Delawar je však v hloubi duše skromný, kdyby ho ale přivázali ke kůlu, bude se chovat jako ten největší chvastoun.“

Had teď už doplaval ke břehu, přímo před oba své přátele. Jistě věděl přesně, kde jsou, už když opouštěl východní břeh. Vylezl z vody, otřepal se jako pes a zvolal, jak to dělají indiáni:

„Uf!“

KAPITOLA VI

*Ti v chvíli, kdy mění se,
všemocný otče,
ti pouze změněným Bohem jsou.*
— Thomson

Když náčelník vystoupil na břeh, uvítal ho Stopař delawarským nářečím.

„Myslíš, Čingačgúku, že bylo správné, že ses sám vrhl na tucet Mingů?“ zeptal se vyčítavě. „Je pravda, že mě zvěrobijka málokdy zklame, ale řeka Oswego je široká, a tomu darebákovi koukala z křoví jen hlava a ramena. Kdo by neměl pevnou ruku a zkušené oko, byl by ho minul. Na to jsi měl myslet, náčelníku, rozhodně jsi na to měl myslet.“

„Velký had je Mohykán, a když je na válečné stezce, nemyslí na nic jiného než na své nepřátele. Jeho otcové přepadávali Mingy už od chvíle, kdy řeky začaly téci.“

„Vím, co dovedeš – vím to dobře, a vážím si tě. Nikdy nebudu vyčítat indiánovi, že jedná jako indián. Ale opatrnost patří k ctnostem bojovníka. Kdyby se ti čertovští Irokézové nebyli starali jenom o to, co dělají jejich kamarádi v řece, byli by ti asi pěkně zatopili.“

„Co chce Delawar dělat?“ vykřikl Jasper, když uviděl, že náčelník beze slova odchází od Stopaře a pospíchá ke břehu, aby se znovu vrhl do vody. „Snad není takový blázen, aby se vrátil na druhý břeh pro nějakou maličkost, kterou tam zapomněl?“

„Určitě ne, určitě ne. Obvykle jedná stejně moudře jako statečně, třebaže prve, když ho ten Irokéz přepadl, si příliš opatrně nepočínal. Víš, Jaspere,“ pokračoval lovec a odvedl mladého muže stranou, právě když zaslechli, jak indián skočil do vody – „víš, chlapče, Čingačgúk

není křesťan, a také není běloch jako my. Je mohykánský náčelník, má své schopnosti a své zvyky, a těmi se řídí. Ten, kdo se spřátelí s lidmi, kteří jsou jiní než on, udělá nejlíp, když je nechá jednat, jak jsou zvyklí. Voják Jeho Veličenstva kleje a pije – a ty bys mu v tom marně bránil. Šlechtic má své radovánky, žena parádu, a taky proti tomu nic nesvedeš. Celá indiánova povaha je jiná než naše. Není pochyby o tom, že příroda měla své důvody, když indiána obdařila určitými vlastnostmi. I když ani ty, ani já ty důvody neznáme.“

„Co to dělá Delawar? Podívejte se, plave k mrtvole, která uvízla na skále. Proč se vydává v takové nebezpečí?“

„Pro čest, slávu a jméno. Tak jako to dělají urození páni, když se rozhodnou opustit své klidné domovy za mořem. Slyšel jsem, že doma mají všechno, co srdce ráčí – totiž takové srdce, které má rádo pohodlí. Jiní sem přicházejí lovit a aby si zaválčili proti Francouzům.“

„Už vím – váš přítel si šel pro skalp.“

„To je jeho zvyk, dopřejme mu to. My běloši nesmíme znetvořit mrtvého nepřítele. V očích indiána je ale takové jednání čestné. Možná že se tomu budeš divit, Sladká vodo, ale já jsem poznal bělochy, kteří byli slavní a měli význačné postavení, a přitom projevovali, pokud jde o čest, prapodivné názory.“

„Divoch zůstane divochem, Stopaři, ať žije v jakékoliv společnosti.“

„To se lehce řekne, chlapče. Kdyby indiáni neměli proč být na světě, nebyli by stvoření. Já si dokonce myslím, že kdyby se někdo dovedl dobrat jádra všech věcí, zjistil by, že i Mingové byli stvoření k nějakému moudrému a dobrému účelu, přestože – a to musím otevřeně přiznat – nedovedu pochopit, k jakému.“

„Had se příliš ukazuje nepříteli, jen aby ten skalp dostal. To by se mu taky nemuselo vyplatit.“

„Na to on, Jaspere, nemyslí. Podle Hadových názorů na válčení má skalp pro něho větší cenu než celé bojiště pokryté padlými,

kterým zůstaly vlasy na hlavě. Víš, že když jsme se posledně utkali s Francouzi, jeden statečný mladý kapitán z šedesátého pluku se snažil ukořistit v samém středu Francouzů třílibrové dělo? A znal jsem jednoho mladého praporečníka, který si ovinul kolem sebe prapor a spal ve vlastní krvi, a přitom si myslel, že spí na něčem měkčím, než je buvolí kůže.“

„Ano, ano, to chápu, bylo by nečestné dovolit, aby se nepřítel zmocnil praporu.“

„A ty skalpy – to jsou právě ty Čingačgúkovy prapory, bude si je hlídat, jen aby je mohl ukazovat svým vnukům –“ Stopař se zarazil, pokýval smutně hlavou a dodal: „Když si tak pomyslím, že ani jediná ratolest nezbyla na tom starém mohykánském stromě! Čingačgúk nemá děti, které by se mohly z jeho trofejí těšit. Také kmen, který by svými činy mohl proslavit, už nežije. Je na světě sám a sám, a přece zůstává věren tradici svého rodu. Je v tom cosi čestného, něco, před čím musíš mít úctu, to nemůžeš popřít, Jaspere. Opravdu, je v tom cosi ušlechtilého.“

Vtom vyrazili Irokézové pokřik a hned nato zazněly rychle za sebou výstřely jejich ručnic. Nepřítel se tak horlivě snažil zahnat Delawara od jeho oběti, že tucet Irokézů naskákalo do řeky a několik jich dokonce proniklo až na sto kroků do zpěněného proudu, jako by opravdu chtěli zaútočit. Ale Čingačgúk klidně pokračoval ve svém díle, a poněvadž ho výstřely nezasáhly, dokončil svou práci se zručností, kterou u něho vypěstoval dlouholetý zvyk. Zamával krvavou trofejí a vyrazil hrůzostrašný válečný pokřik. Pěknou chvíli zněl pod klenbou tichého lesa a nad řekou tak děsivý křik, že se Mabel ze samé hrůzy přikrčila a její strýc jen taktak že se nedal na útěk.

„To je horší než všechno, co jsem kdy od těch lotrů slyšel,“ vykřikl Jasper a zacpal si uši, aby ty hrůzné a odporné zvuky neslyšel.

„To je jejich muzika, chlapče, to jsou jejich bubny, píšťaly, trubky a polnice. Není pochyby o tom, že se jim taková hudba líbí, protože

v nich vzbuzuje zuřivost a krvelačnost," odpověděl docela klidně Stopař. „Když jsem byl mladší, taky mě ty zvuky děsily, ale teď jsem si už na ně zvykl, jako jsem si zvykl na hvízdání lelka nebo na zpěv drozda. Kdyby celý prostor mezi pevností a vodopády byl plný vřeštících divochů, ani to by mi nešlo na nervy. Neříkám to proto, abych se chlubil, Jaspere, ale člověk, který se dá polekat nějakým zvukem, nemá přinejmenším srdce v pořádku. Hluk a křik, to je tak dobré, aby se polekaly ženy a děti, a ne zvěd, který ví, jak to v lesích chodí, a který si vždycky musí vědět rady s nepřítelem. Had už je teď asi spokojen, vrací se se skalpem za pasem.“

Když Delawar vystupoval z vody, Jasper se odvrátil pln odporu nad posledním činem indiána, ale Stopař si prohlížel svého přítele s klidem filozofa, který se rozhodl, že si nebude všimát věcí, jež nepovažuje za důležité. Než Delawar zmizel v houští, aby si tam vyždímal svůj lehký kalikový oděv a aby znovu nabil ručnici, vítězně se podíval na své druhy. Byl však klidný. To, co právě vykonal, jej už nevzrušovalo.

„Jaspere,“ řekl Stopař, „jdi pro pana Capa a řekni mu, aby sem přišel. Máme málo času na poradu, musíme se rychle rozhodnout, poněvadž Mingové se pokusí nás zničit.“

Mladík poslechl a za několik minut se čtyři muži sešli nedaleko na břehu, aby se poradili, co dál. Nepřítel je nemohl vidět, oni však bedlivě pozorovali každý pohyb indiánů.

Zatím den už tak pokročil, že zbývalo jenom několik minut mezi soumrakem a nocí. Ta měla být dnes temnější než obvykle. Slunce už zašlo. Soumrak na této rovnoběžce rychle přechází v hlubokou tmou. A právě v tuto příznivou okolnost skládali uprchlíci největší naději. Avšak nebezpečí stále ještě nepominulo. Vždyť tma, která jim měla při útěku pomoci, mohla právě tak dobře krýt pohyby jejich nemilosrdných nepřátel.

„Přišla chvíle,“ začal Stopař, „kdy si musíme určit plán, abychom jednali shodně a abychom využili všech možností, které máme, jen

abychom dosáhli cíle. Za hodinu bude v lesích tma jako o půlnoci, a jestli se chceme dostat do pevnosti, musíme toho využít. Co myslíte, že by se mělo udělat, pane Cape? Nejste sice právě nejzkušenější, pokud jde o boj a plížení v lese, váš věk vám však dává právo, abyste na poradě o věci, jako je tato, promluvil první.“

„A také můj blízký příbuzenský poměr k Mabel byste měl, Stopaři, vzít v úvahu –“

„To teda nevím – to ne. Ohled je ohled a láska je láska, ať už je to dar přírody, nebo ať vznikne z naší vlastní vůle a náklonnosti. Za Velkého hada mluvit nebudu – toho už ženy dávno nezajímají – pokud jde ale o Jaspера a o mne, budeme seržantovu dceru chránit před Mingy, tak jako by ji chránil její vlastní statečný otec. Není to pravda, chlapče?“

„Na mne se může Mabel spolehnout. Budu ji bránit do poslední kapky krve,“ řekl Jasper. Mluvil tiše, avšak v jeho hlase znělo pevné odhodlání.

„Dobře, dobře,“ odpověděl strýc, „o to se teď nebudeme hádat, protože všichni jsme rozhodnutí to děvče chránit a činy jsou lepší než slova. Podle mne musíme počkat, až bude taková tma, že nás nepřátelští špehové neuvidí. Pak nasedneme do kánoe a poplujeme do přístavu tak rychle, jak nám to vítr a příliv dovolí.“

„To se lehce řekne, hůř ale vykoná,“ odpověděl Stopař. „Na řece to bude nebezpečnější, než kdybychom šli lesem. A pak, pod námi jsou peřeje a já si nejsem tak jist, že Jasper by jimi dovedl potmě proplout. Co si o tom myslíš, Jaspere? Dokázal bys to?“

„Souhlasím s panem Capem, že bychom měli použít kánoe. Mabel se přece nemůže brodit močály a plahočit přes kořeny za tak temné noci, jako bude dnes, a já jsem na vodě odvážnější než na souši. Taky na vodě líp vidím.“

„Ty máš vždycky dost odvahy, chlapče, a zrak máš, myslím, vždycky dost bystrý, když člověk uváží, že žiješ víc na slunci než v lesích. Škoda, že Ontario není porostlé stromy, to by bylo něco pro lovce!“

Mnoho důvodů mluví pro váš názor, přátelé, ale mnoho také mluví proti. Pravdu máte v tom, že ve vodě nezůstávají stopy –“

„A co brázda za lodí?“ přerušil ho umíněný a puntičkářský Cap.

„Cože?“

„Pokračujte,“ řekl Jasper. „Pan Cap si myslí, že je na moři, kde za lodí zůstává brázda.“

„Tady za sebou loď žádnou brázdu nezanechává, pane Cape, ne-
tvrdím ale, že ji nezanechává na moři. Navíc je kánoe rychlá a dá se
snadno řídit, když pluje po proudu, a seržantově dceři se v ní po-
jede docela pohodlně. Na druhé straně však na řece se nemáš pod
co schovat, leda pod oblaka na nebi. Peřeje jsou pro člun povážlivá
věc i za bílého dne, a po vodě máme odtud do posádky dobrých šest
mil. A pak – stopu najít na suché zemi potmě, to není jen tak. Jsem
v rozpacích, Jaspere, o které z obou cest bychom měli uvažovat.“

„Kdybych se s Hadem mohl pustit do řeky a doplavat pro druhou
kánoi, podle mne by nejbezpečnější cesta byla po vodě,“ odpověděl
Jasper.

„Kdyby! To by se snad dalo docela lehce provést, až se trochu
víc setmí. Když vezmeme v úvahu, že je s námi seržantova dcera,
myslím si, že by to nebylo nejhorší. Kdybychom byli jenom samí
chlapi, byla by to zábava zahrát si na schovávanou s těmi darebáky
na druhém břehu – něco jako pro zdravého a odvážného chlapa
lov,“ pokračoval Stopař, teď už bez vychloubání nebo teatrálnosti.
„Pokusíš se, Jaspere, dotáhnout sem kánoi?“

„Udělám všechno, co pomůže zachránit Mabel, Stopaři.“

„Tak je to správné, a myslím, že to tak taky má být. Had, který
se už svlékl skoro donaha, ti pomůže a tak těm čertům překazíme
jejich plány, jak nám uškodit.“

Když se takto dohodli, každý se začal chystat, že provede dohod-
nutý plán. Na les se už rychle kladly večerní stíny, a když uprchlíci
byli hotovi s přípravami k odvážnému pokusu, předměty na protěj-
ším břehu byly už těžko rozeznatelné. Byl nejvyšší čas, protože lstiví

indiáni si dovedou vymyslet mnoho způsobů, jak se přes tak úzkou řeku dostat. Stopař byl jako na trní a byl by už nejraději odtud pryč. Když Jasper a jeho druh velmi opatrně, jen aby se neprozradili, sestoupili do vody ozbrojeni jenom noži a Delawarovým tomahavkem, Stopař přivedl Mabel z její skryše a požádal ji a Capa, aby šli po břehu až pod peřeje. Sám skočil do kánoe, která jim zbyla, aby také ji dopravil k peřejím.

To se mu podařilo celkem lehce. Přirazil kánoi ke břehu. Mabel a její strýc do ní vstoupili a usedli na svá obvyklá místa. Stopař stál na zádi a přidržoval se keře, aby rychlý proud člun neodnesl. Následovalo několik minut napjatého a bezdechého čekání, jak dopadne smělý Jasperův a Mohykánův pokus.

Víme, že oba odvážlivci museli nejdřív přeplavat hluboký a prudký proud, než se dostali k té části peřejí, kde byl brod. To se jim podařilo celkem rychle. Jasper a Had plavali vedle sebe a ve stejné chvíli se dotkli dna. Když ucítili pod nohama pevnou půdu, vzali se za ruce a pomalu a velmi opatrně se brodili k místu, kde mysleli, že je kánoe. Tma už zhoustla a brzo poznali, že jim oči nic nepomohou a že budou muset pátrat po kánoi pomocí onoho zvláštního instinktu, který pomáhá zálesákovi najít cestu, když slunce zapadlo, když hvězdy nesvíí a kdy se tomu, kdo se nevyzná v lesním bludišti, zdá, že se odtud nikdy nedostane. Proto se Jasper dal vést Delawarem – věřil prostě v jeho vůdcovské schopnosti. Přesto však nebylo lehké brodit se v této noční době hučící řekou a nezabloudit. Když se octli uprostřed řeky, rozpoznali oba břehy jen podle toho, že na břehu byla tma ještě hlubší a že na nebi bylo nejasně vidět rozsochaté obrysy vrcholků stromů. Jednou nebo dvakrát, když se dostali nad hlubinu, změnili směr. Věděli, že člun uvázl tam, kde peřeje jsou nejmělčí. Jen to je vedlo, a tak Jasper a jeho druh putovali vodou skoro čtvrt hodiny. Mladému muži připadala ta čtvrt hodina nekonečná. Přesto však se jim zdálo, že se k hledané kánoi ani o krok nepřiblížili. Delawar se už chtěl zastavit a navrhnout svému druhu,

aby se vrátili na břeh a začali hledat na jiném místě. V té chvíli však spatřil, že blízko něho, téměř na dosah ruky, se brodí nějaký člověk. Jasper to nebyl – ten byl vedle něho – a tak Had poznal, že je to Irokéz, který se pustil do řeky za stejným cílem jako on.

„Mingo,“ zašeptal Jasperovi do ucha. „Had ukáže svému bratru, co je to chytrost.“

Ted' už i mladý plavec uviděl indiána a s hrůzou si uvědomil, co to znamená. Věděl, že musí nechat jednat delawarského náčelníka. Zůstal proto stát a jeho přítel se sám opatrně blížil k místu, kde postava zmizela. Za chvíli ji spatřil znova. Zřejmě šla k nim. Voda tak hučela, že všechno přehlušila. Delawar otočil hlavu a rychle řekl:

„Spolehni se na chytrost Velkého hada.“

„Uf!“ zvolal neznámý divoch a pokračoval řečí svého kmene: „Kánoi jsem našel, ale nikdo tu nebyl, aby mi pomohl. Pojd', zvedneme ji ze skály.“

„Rád,“ odpověděl Čingačgúk, který rozuměl nářečí Mingů. „Ved' nás, půjdeme za tebou.“

Neznámý, který v hukotu běsnícího proudu nemohl poznat hlas a přízvuk, vedl Hada a Jaspera. Oba se drželi těsně za ním a všichni tři brzo došli ke kánoi. Irokéz ji uchopil za příď, Čingačgúk uprostřed a Jasper za zád'. Bylo totiž důležité, aby cizí indián nepoznal, že je mezi nimi běloch. Byl by to mohl zjistit podle částí oděvu, které si Jasper nechal na sobě, a podle tvaru hlavy.

„Zvedni,“ řekl Irokéz stručně, jak to indiáni mají ve zvyku. S nepatrným vynaložením sil zvedli kánoi ze skály, chvíli ji podrželi ve vzduchu, aby z ní vytekla voda, a pak ji opatrně položili dnem na hladinu. Všichni tři ji drželi pevně, aby jim ji prudký proud nevyrval z ruky. Irokéz, který šel první, poněvadž držel příď, zamířil k východnímu břehu, kde na něho čekali jeho přátelé.

Delawar a Jasper věděli dobře, že v peřejích musí být ještě několik Irokézů. Divoch, kterého potkali, nebyl totiž nijak překvapen,

když se objevili. Museli se proto chovat neobyčejně opatrně. Méně smělí a energičtí muži by pokládali za příliš nebezpečné odvážit se do samého středu nepřátel. Avšak tito nebojácní lidé z hranic neznali strach, na nebezpečí byli zvyklí, a navíc byli přinejmenším rozhodnutí nedovolit, aby se nepřítel zmocnil člunu. Byli proto odhodláni riskovat ještě víc, jen aby dosáhli to, co si umínili. Získat kánoi nebo ji zničit považoval Jasper pro záchranu Mabel za tak důležité, že vytáhl nůž a chystal se člun proříznout, jen aby se ho alespoň na nějaký čas nedalo použít, kdyby se s Delawarem museli vzdát své kořisti.

Zatím Irokéz, který šel vpředu, postupoval pomalu vodou směrem ke svým přátelům. Kánoi držel stále pevně a za sebou vlekl své nedobrovolné pomocníky. Jednu chvíli Čingačgúk už zvedal tomahavk, aby jím rozbil hlavu svého důvěřivého a nic netušícího souseda, ale obava, že smrtelný výkřik nebo mrtvé tělo indiánovo, plovoucí na vodě, by mohly vyvolat poplach, přinutila ostražitého náčelníka, aby se svého úmyslu vzdal. Za chvíli však už své nerozhodnosti litoval. Všichni tři se totiž znenadání octli uprostřed skupiny nejméně čtyř indiánů, kteří také hledali člun.

Když vyrazili na znamení spokojenosti krátké výkřiky, jak to mají indiáni ve zvyku, divoši se dychtivě chopili kánoe. Všichni věděli dobře, jak je důležité kánoi získat – indiáni ji chtěli mít proto, aby mohli přepadnout své nepřátele, Jasper s Hadem zase proto, aby jim člun usnadnil útěk. Ti čtyři indiáni se objevili tak neočekávaně a byli v takové převaze, že i Delawar byl na chvíli bezradný. Všichni Irokézové, kteří dobře věděli, co mají dělat, tlačili člun ke břehu. Ani na chvíli se nezastavili, jeden na druhého ani nepromluvil. Chtěli jenom vzít pádla, která už dříve vylovili, a pak měli tři nebo čtyři bojovníci s puškami a se střelivem nasednout do kánoe. Právě kvůli zbraním nepřeplavali řeku ihned po setmění.

Tak se přátelé i nepřátelé společně přiblížili k východnímu břehu. Tam byla řeka – stejně jako u západního břehu – příliš hluboká

a nebylo ji možno přebrodit. Na chvíli se zastavili a rozhodovali se, jak se dostat přes hlubinu. Jeden ze čtyř indiánů, kteří se připojili k trojici, jež nesla člun, byl náčelník. Obvyklá úcta, jakou indiáni prokazují lidem zasloužilým, zkušeným a vyššího postavení, přinutila ostatní, aby mlčeli, dokud náčelník sám nepromluví.

To, že se zastavili, znamenalo, že se nebezpečí pro Jaspera a Hada ještě zvětšilo. Indiáni mohli každou chvíli Jaspera objevit. Ten však z opatrnosti hodil svou čapku na dno člunu, a poněvadž neměl ani kabát, ani košili, bylo málo pravděpodobné, že obrysy jeho postavy vzbudí pozornost indiánů. Velmi mu pomohlo i to, že nesl zadní konec kánoe, poněvadž Irokézové se samozřejmě dívali dopředu. Hůř už bylo s Čingačgúkem. Ten se octl doslova uprostřed svých nejúhlavnějších nepřátel, a nemohl se takřka ani hnout, aniž by na některého z nich nenarazil. Napohled byl však klidný, třeba byl stále ve střehu, připraven dát se na útěk nebo ve vhodné chvíli některému z nepřátel zasadit ránu. Na ty, kteří byli za ním, se ani neohlédl. Tím se nebezpečí, že bude odhalen, trochu zmenšilo. S nezdolnou indiánskou trpělivostí čekal na okamžik, kdy bude nutno jednat.

„Ať všichni mí mladí muži, až na dva, kteří zůstanou každý na jednom konci kánoe, přeplavou a připraví si zbraně,“ poručil náčelník Irokézů. „Ti dva dopraví kánoi ke břehu.“

Indiáni beze slova poslechli. Jaspera nechali vzadu a Irokéz, který kánoi našel, zůstal u její špičky. Čingačgúk se ponořil tak hluboko do vody, že druzí ho přešli a ani si ho nevšimli. Šplouchání vody, pohyby paží a vzájemné pokřikování ohlásily, že čtyři indiáni, kteří se k původní skupině přidali později, už plavou. Když se Delawar o tom přesvědčil, vztyčil se a zase uchopil kánoi uprostřed. Věděl, že teď bude muset jednat.

Člověk, který by se nedovedl ovládat tak, jak to dovedl delawarský náčelník, byl by pravděpodobně ihned udeřil. Čingačgúk však věděl, že vzadu u peřejí je ještě několik indiánů. Byl příliš zkušený, aby zbytečně riskoval. Počkal, až indián u přídě dostrká

člun nad hlubokou vodu, a pak všichni tři plavali k východnímu břehu. Avšak místo aby pomohli dopravit kánoi přes rychlý proud, Delawar a Jasper, sotva se octli na místě, kde byl proud nejsilnější, začali plavat tak, aby se kánoe nemohla dostat ke břehu. Neudělali to nápadně nebo neopatrně, jak by to snad provedl člověk z města, kdyby se o takovou lest pokoušel, ale ostražitě a tak chytře, že si Irokéz u přídě nejdříve myslel, že zápolí jenom se silným proudem. Proud unášel kánoi nad hlubokou vodu pod peřejemi. Zde však Irokéz zpozoroval, že něco není v pořádku, ohlédl se a teprve teď poznal, že pohybu lod'ky brání jeho společníci.

Šestý smysl, který se zkušeností ještě zbystřuje, ihned napověděl mladému Irokézovi, že se octl tváří v tvář svým nepřátelům. Nechal všeho a skočil Čingáčgúkovi na krk. Oba indiáni pustili kánoi a popadli se jako dva tygři. V temné noci, unášeni živlem, jenž je člověku, který vede boj na život a na smrt, tak nebezpečný, zapomněli na všechno jen ne na svou krutou nenávist a touhu zvítězit.

Jasper se teď musel o kánoi starat sám. Letěla po vodě, rozbouřeně prudkými pohyby zápasících, jako pírkó hnané větrem. Mladík chtěl nejprve doplat k Delawarovi, aby mu pomohl, když však slyšel supění bojujících, kteří se navzájem rdousili, uvědomil si, že ze všeho nejdůležitější je zachránit kánoi. Snažil se ji tedy co nejrychleji dopravit k západnímu břehu. Tam se dostal brzo a po krátkém hledání našel ostatní přátele i své šaty. Rychle vylíčil, proč musel Delawara opustit a jak se zmocnil kánoe.

Sotva Jasper dovyprávěl, nastalo hluboké ticho. Marně však všichni napjatě naslouchali, zda zaslechnou nějaký zvuk, podle něhož by mohli poznat, jak dopadl strašlivý zápas ve vodě a zda už skončil. Bylo jen slyšet nepřestávající hukot pádící řeky. Nepřátelé na protějším břehu z pochopitelných důvodů zachovávali hrobové ticho.

„Vezmi si tohle pádlo, Jaspere,“ řekl Stopař klidně. Všem se však zdálo, že jeho hlas je smutnější než jindy. „Dej se se svou kánoí za mnou. Bylo by nebezpečné zůstat zde.“

„A co Had?“

„Velký had je v rukách svého boha. Bude žít nebo zemře podle toho, jak si to bude Prozřetelnost přát. Nemůžeme mu pomoci a vystavili bychom se příliš velkému nebezpečí, kdybychom nic nedělali, zůstali tady a začali si vykládat o svých trampotách jako žvanivé ženské. Tma má pro nás nesmírnou cenu –“

Z druhého břehu se ozval hlasitý, dlouhý, pronikavý jekot, který přerval Stopařovu řeč.

„Co znamená ten řev, pane Stopař?“ zeptal se Cap. „Zní to spíš jako výkriky ďáblů než jako hlasy z křesťanského hrdla.“

„To nejsou křesťané, a ani nepředstírají, že jimi jsou, a taky jimi nechtějí být. Ale neublížil jste jim, když jste je nazval ďábly. Je to radostný řev vítězů. Není pochyb, že se jim Had dostal do rukou, mrtvý nebo živý.“

„A my –“ zvolal Jasper, který cítil, jak se mu srdce sevřelo upřímnou lítostí při pomýšlení, že mohl tomuto neštěstí zabránit, kdyby nebyl svého druha opustil.

„My mu, chlapče, už nepomůžeme. Musíme co nejrychleji pryč.“

„A ani se ho nepokusíme zachránit? Ani se nepokusíme dovědět se, jestli je naživu nebo jestli ho zabili?“

„Jasper má pravdu,“ řekla Mabel, která se už vzpamatovala. Její hlas byl však stále ještě zajiklý a chvěl se. „Nebojím se, strýčku, a zůstanu tady, dokud se nedozvíme, co se stalo s naším přítelem.“

„To je správné, Stopaři,“ řekl Cap. „Já jako námořník nemohu opustit svého druha a jsem rád, že tyto správné názory mají taky plavci ze sladkých vod.“

„Pst, pst,“ řekl netrpělivě Stopař a už tlačil kánoi na vodu. „Nic nevíte, a proto se ničeho nebojíte. Jestli je vám život drahý, myslíte na to, jak byste se dostali do pevnosti. Delawara nechte v rukách Prozřetelnosti. Ach bože, tak dlouho chodí jelen k lizu, až se s lovcem setká.“

KAPITOLA VII

*To že je Yarrow – řeka mých snů,
jež z paměti mi nevymizí,
řeka mých mladých dnů,
která dnes je mi tak cizí?
Kéž pěvec potulný
do vesela harfu naladí
a zpěvem svým
z duše mé smutek vyhladí.*

— Wordsworth

V celém tom výjevu bylo cosi úchvatného. Když kánoe odrazila od břehu a dostala se do proudu, Mabel, ta ušlechtilá, laskavá dívka, cítila, jak jí vzrušením krev prudce koluje v žilách a jak jí žhnou tváře. Mraky se protrhly a noc už nebyla tak hluboká. Avšak pod převislými stromy byly břehy tak temné, že čluny pluly po proudu v pruhu černé tmy, který je chránil před odhalením. Přesto však všichni uprchlíci cítili, že jim hrozí nebezpečí. I Jasper, který se při každém neobvyklém zvuku, jenž se ozval z lesa, zachvěl strachem o dívku, nepřestával se úzkostlivě kolem sebe rozhlížet. Pádlovali jen zlehka a velmi opatrně, poněvadž v hlubokém nočním tichu by i nejnepatrnější šelest mohl upozornit Irokéze, že čluny jsou blízko.

To všechno ještě zvyšovalo velkolepý dojem, kterým okolí působilo na Mabel Dunhamovou. Prožívala nejnapjatější okamžiky svého dosud tak krátkého života. Byla odvážná, dovedla se spolehnout sama na sebe, byla hrdá na to, že je dcerou vojáka. Těžko lze tedy tvrdit, že se bála, a přece chvílemi jí srdce zabušilo rychleji a její krásné modré oči zazářily odhodláním. Nikdo to však ve tmě

nemohl pozorovat. Ve svém vzrušení si ještě živěji uvědomovala, jak nádherně je tu kolem a jak podivuhodné události té noci prožívá.

„Mabel,“ řekl tlumeným hlasem Jasper, když obě kánoe se k sobě natolik přiblížily, že mladý muž je mohl přidržet u sebe. „Nebojte se, musíte se úplně spolehnout, že vás budeme chránit.“

„Víte, Jaspere Westerne, že můj otec je voják. Musela bych se stydět, kdybych se bála.“

„Spolehněte se na mne, musíte se spolehnout na nás na všechny. Váš strýc, Stopař, Delawar – kdyby ten nešťastník tu byl – i já, my se ničeho nebojíme a uděláme všechno, jen aby se vám nic nestalo.“

„Věřím vám, Jaspere,“ odpověděla dívka a rukou si mimoděk pohrávala s vodou. „Vím, že můj strýc mě má rád a že vždycky bude dřív myslet na mne než na sebe. Věřím také, že vy všichni jste přátelé mého otce a že rádi jeho dceři pomůžete. Ale nejsem tak slabá a bezmocná, jak si snad myslíte. Třebaže, jako většina městských děvčat, vidím někdy nebezpečí tam, kde není, slibuji vám, Jaspere, že vám při vykonávání vašich povinností nikdy nebude bránit nějaký můj hloupý strach.“

„To je správné. Seržantova dcera mluví, jak se sluší na dítě poctivého Thomase Dunhama,“ vmísil se do řeči Stopař. „Drahé děvče, kolikrát jsme jen s vaším otcem špehovali nepřítel z boku i z týlu, a za noci, které byly temnější, než je dnešní. Jak často jsme nevěděli, jestli v příští chvíli nepadneme do nějaké léčky! Byl jsem s ním, když byl raněn do ramene. Ten starý poctivec vám jistě poví, až se s ním sejdete, jak jsme přeplavali řeku, která leží za námi, jen aby si zachránil skalp.“

„Vyprávěl mi o tom,“ řekla Mabel s větším důrazem, než za těchto okolností bylo moudré. „Mám jeho dopisy, v nichž mi to všechno vylíčil, a já vám děkuji z celého srdce za všechno, co jste pro něho udělal. Kdybych se vám mohla nějak odvděčit za to, že jste zachránil mého otce, ráda to udělám.“

„Ano, takové jsou všechny něžné ženy čistého srdce. Některé jsem poznal dřív než vás, a o jiných jsem slyšel. Seržant sám mi vyprávěl o svém mládí, o vaší matce, o tom, jak se o ni ucházel, o všech překážkách a zklamáních, a jak se nakonec přece jenom stala jeho.“

„Má matka nežila dost dlouho, aby mu odplatila, co pro ni podstoupil, než si ho vzala,“ řekla Mabel a rty se jí zachvěly.

„I to mi vyprávěl. Seržant nikdy neměl přede mnou nějaké tajemství. Poněvadž je o tolik let starší než já, díval se na mne při našich společných výpravách skoro jako na syna.“

„Možná že by byl rád, Stopaři, kdybyste byl opravdu jeho synem,“ poznamenal Jasper. Hlas se mu přitom zadrhl, a tak jeho pokus předstírat veselost, selhal.

„A kdyby si to přál, Sladká vodo, byl by to snad hřích? Ví, co jako stopař i jako zvěd dovedu. Často mě viděl bojovat proti Francouzům. Někdy jsem si myslel, Sladká vodo, že my všichni bychom se měli oženit, protože muž, který žije stále v lesích, jenom ve společnosti svých nepřátel a zvěře, nakonec citově vůbec nežije.“

„Podle toho, co jsem viděla,“ poznamenala Mabel, „řekla bych, že lidé, kteří žijí v lesích, nenaučí se pokrytectví a neřestem, s jakými se setkáváme ve městech.“

„Jestliže člověk žije stále v přírodě, Mabel, musí pocítit její moc. Když jsem žil v pevnostech, chodíval jsem na bohoslužby a snažil jsem se, jak jsem nejlépe dovedl a jak se sluší na pravého vojáka, modlit se. Sloužil jsem králi, bojoval jsem za něho a pro jeho věc. Chtěl jsem vším tím uctívat Boha způsobem, jak to dělají vojáci, nikdy jsem ale přitom nezažil ten opravdový pocit vznešenosti a lásky, jako když jsem sám v lese. Tam se mi zdá, že stojím před svým Pánem. Všechno kolem mne je svěží a krásné, tak jak to vyšlo z jeho ruky. Není tam žádné strojenosti a náboženských předpisů, které zmrazují cit. Tak, tak, lesy – to je ten pravý chrám. Jen tam se mohou myšlenky vznést až na oblaka.“

Nepotřebuji, aby mi mého Pána připomínaly hromy a blesky, a taky na jeho dobrotu nemyslím, jenom když je mi zle. Raději o něm uvažuji za klidného, krásného dne v lese. Slyším jeho hlas v praskání suché větve a ve zpěvu ptáka spíš než v řevu bouře a vichřice. A co ty, Sladká vodo? Ty máš taky často co dělat s vichřicí, tak jako pan Cap, a měl bys něco vědět o tom, co za takové bouřky cítíš.“

„Jsem ještě příliš mladý a taky zkušeností nemám dost, abych mohl o takových věcech mluvit,“ odpověděl skromně Jasper.

„Ale i vy přece něco cítíte!“ řekla rychle Mabel.

„Pomlouval bych své vychovatele, kdybych řekl, že na tyto věci někdy nemyslím, ale obávám se, že na ně nemyslím tak často a tolik, jak bych měl.“

„Sladká voda!“ řekl útrpně Cap. „Od tohohle mladíka toho moc čekat nemůžeš, Mabel. Neříkají vám někdy Sladká vodka? To by totiž vysvětlovalo všechno. Nemyslíte?“

„Sladká voda,“ opravil ho Jasper. „Tak mi začali říkat Irokézové, aby mě odlišili od některých mých druhů, kteří se kdysi plavili po moři a rádi vykládali domorodcům historky o velkých slaných jezerech.“

„A proč by je neměli vykládat? Divochům to přece neublíží. Neudělá to z nich civilizované lidi, ale taky to z nich neudělá větší barbary, než jsou. Ano, ano, Sladká voda, to bude určitě nějaká kořala. Ale zrovna tak by to mohl být ‚čert‘, protože je to stejně nějaké čertovské pití.“

„Sladká voda je voda, které se můžete klidně napít, tedy pitná voda,“ řekl Jasper, kterého Capova poznámka trochu podráždila, přestože Cap byl Mabelin strýc.

„U námořníků voda vždycky znamená kořalku, vodku. Nemám vám to za zlé, že toho moc nevíte, mladý muži. Při vašem zaměstnání je to přirozené, proti tomu se nedá nic dělat. Kdybyste se chtěl vrátit se mnou a jednou nebo dvakrát se projet po Atlantském oceánu, na celý život by vám to prospělo. A tady Mabel a všechna ostatní děvča-

ta, která žijí u moře, by se na vás dívala se zalíbením, i kdybyste se dožil tak vysokého věku jako některý z těchhle stromů.“

„Ba ne,“ přerušil Capa dobrosrdečný poctivec Stopař. „Mohu vás ujistit, že Jasper má v tomto kraji plno přátel. Nepopírám, že by mu, jako ostatně každému, prospělo, kdyby uviděl trochu světa. Ale my budeme mít o něm pořád stejně dobré mínění, i když se od nás ani na krok nehne. Sladká voda nebo Sladká vodka, to je jedno, je to statečný, upřímný hoch, a když je na stráži, vždycky spím tvrdě. Seržantova dcera si jistě nemyslí, že by musel jít na moře jen proto, aby se z něho stal chlap, nebo člověk, kterého budou lidé teprve potom ctít a si vážit.“

Mabel na Stopařovu poznámku neodpověděla. Zadívala se na západní břeh, třebaže v té tmě bylo zbytečné skrývat tvář. Ale Jasper cítil, že musí odpovědět. Jeho mladistvá mužská hrdost se v něm bouřila při pomyslení, že si někdo může myslet, že on, Jasper, si nedovede získat úctu svých kamarádů nebo přízeň děvčete. Nechtěl však říci něco, co by se ostatním zdálo jako hrubost vůči Mabelinu strýci. Jeho sebeovládání bylo chvályhodnější než jeho skromnost a odvaha.

„Tím, co nemám, se nechlubím,“ řekl. „Netvrdím také, že se vyznám v plavbě na moři. Na našich jezerech se řídíme hvězdami a kompasem, plujeme od místa k místu, a poněvadž nepotřebujeme číslice a výpočty, nepoužíváme jich. Přesto však něco dovedeme, říkali to alespoň lidé, kteří strávili léta na moři. Předně máme stále zem na dohled a potom velmi často zažijeme nějakou tu bouři a to, jak se říká, plavce jenom zoceluje. Vichřice jsou u nás náhlé a prudké, a to znamená rychle se dostat do přístavu –“

„Máte olovnice,“ přerušil ho Capa.

„Ty jsou nám málo platné, a proto je skoro nepoužíváme.“

„Těžké olovnice –“

„Slyšel jsem o nich, ale přiznávám se, že jsem jaktěživ žádnou neviděl.“

„To je pěkné! Lod', která dopravuje zboží, a nemá těžkou olovnici! Mladíku, nikdy neříkejte, že jste plavec. Kdo kdy slyšel o plavci bez těžké olovnice?“

„Netvrdím, že toho mnoho umím, pane Cape –“

„Leda když sjíždíš vodopády, Jaspere,“ přišel mu na pomoc Stopař. „V tom se tedy vyzná, to musíme, pane Cape, uznat. Podle mého názoru musíme každého posuzovat podle toho, co dovede. Pan Cap sice neumí sjet po vodopádu na Oswegu, ale vyzná se na moři. A jestliže Jasper si neví rady na moři, člověk nesmí zapomenout, že má bystrý zrak a pevnou ruku, když se žene přes vodopád.“

„Nemůžete říci, že Jasper si neví rady – že by si nevěděl rady na moři,“ řekla Mabel s takovou odvahou a energií, že její zvukný, příjemný hlas v tom hlubokém tichu všechny až polekal. „Chci tím říci, že někdo, kdo toho tolik dokáže zde, nemůže být na moři k ničemu. Uznávám však, že se v lodích nevyzná tak dobře jako můj strýc.“

„Jen se navzájem podporujte, vy chytráci,“ odpověděl posměšně Cap. „My námořníci jsme na pevnině v takové menšině, že nám těžko někdo dá za pravdu. Ale když potřebujete bránit pobřeží nebo dovézt zboží, tak jsme vám dobří.“

„Ale strýčku, lidé z pevniny nenapadají naše pobřeží, to dělají námořníci. Tak tedy námořníci bojují zase jenom s námořníky.“

„To je ale nevědomost! Kde jsou všichni nepřátelé, kteří přistáli v této zemi, Francouzi i Angličané? Na to mi odpověz, Mabel.“

„Ano, kde jsou?“ zvolal Stopař. „Na to můžeme odpovědět nejlépe my, co žijeme v lesích, pane Cape. Často jsem poznal cestu, kudy pochodovali, podle kostí deštěm zbělelých a podle hrobů, které ji vroubily. Ty je připomínají po tolika letech potom, co oni už nadobro zmizeli a jejich sláva s nimi. Generálové i prostí vojáci leží mrtvi po celé zemi jako důkaz, co se stane s člověkem, když se nechá lákat touhou po slávě a když chce být víc než ostatní.“

„Musím říci, pane Stopař, že někdy máte názory, které jsou trochu zvláštní u člověka, jenž se živí lovem a jenž málokdy vdechne

vzduch, aby neucítil střelný prach, nebo který sotva ráno vstane, už má nepřítele před sebou.“

„Jestli si myslíte, že nedělám nic jiného, než že bojuji se svými bližními, víte toho o mně i o mém povolání velice málo! Člověk, který žije v lesích a na hranicích, se musí umět přizpůsobit. To není má vina. Já jsem jen obyčejný, prostý lovec, zvěd a průvodce. Mým pravým povoláním je lovit pro armádu v době války i v míru. Kromě toho konám zvláštní službu pro jednoho důstojníka, který je teď v městě, kam s ním nikdy nejdu. Ba ne, já nemám rád, když se prolévá krev, ani válku nemám rád, já chci mír a pokoj. Přesto však musím bojovat proti nepřátelům, tak jako proti nim bojují jiní. Pokud jde o Mingy, to jsou pro mne jedovatí hadi, tvorové, které musím zašlápnout, kdykoliv se mi k tomu naskytne příležitost.“

„Dobrá, dobrá, mýlil jsem se tedy. Myslel jsem si, že vaše povolání je něco jako zaměstnání lodního dělostřelce. Můj švagr například slouží na vojně od svých šestnácti let a je přesvědčen, že ta jeho vojna je zrovna tak důležitá, jako kdyby byl námořníkem. Ani mě nenapadne, abych se s ním o to hádal.“

„Mému otci odmalíčka vštěpovali, že být vojákem je čestné zaměstnání, už jeho otec byl voják,“ řekla Mabel.

„Ano, ano,“ ujal se zase slova Stopař, „seržant je voják celou duší a na většinu věcí se dívá přes hlaveň své pušky. Má raději vojenskou ručnici než pořádnou dvojku s dlouhou hlavní. Na takové nápady přišel za ta dlouhá léta své služby. Předpojatost je nejobvyklejší vada lidské povahy.“

„Ujišťuji vás,“ řekl Cap, „že kdykoliv se vrátím z nějaké plavby, říkám si totéž. Například když jsem se posledně vrátil, nenašel jsem v celém Yorku človíčka, který by měl stejné názory jako já. S kým jsem se setkal, jako by si všechny své nápady nařídil proti větru, a jen se trochu odchýlil od směru plavby svých myšlenek, už se hned zase rychle vracel zpět.“

„Rozumíte tomu, Jaspere?“ řekla Mabel a usmála se na mladého muže, který se se svým člunem stále držel tak blízko, aby byl těsně vedle ní.

„Mezi mořskou a sladkou vodou není tak velký rozdíl, aby lidé, kteří na ní tráví život, si vzájemně nerozuměli. Řeči našeho povolání není těžké rozumět, Mabel.“

Stopař teď šeptem přikázal svým druhům, aby mluvili co nejtišeji. Zatímco uprchlíci tiše mezi sebou rozmlouvali, kánoe plula pomalu po proudu v hlubokém stínu západního břehu. Pádel používali jen tehdy, když chtěli udržet potřebný směr a správnou polohu člunu. Rychlost proudu se neustále měnila. Místy byla řeka napohled klidná, jinde zase tekla rychlostí dvou až tří mil za hodinu. V peřejích unášel proud čluny tak prudce, že kdo se dobře v takové plavbě nevyznal, byl by se vyděsil. Jasper byl přesvědčen, že za dvě hodiny od chvíle, kdy vypluli, je proud zanesl do ústí řeky. Dohodl se se Stopařem, že bude nejlíp, jestliže nechají kánoe plout samy, alespoň do té doby, než pomine první nebezpečí, že je indiáni vypátrají. Mluvili opatrně, hlasy ztlumenými, poněvadž – třebaže v těchto rozsáhlých, skoro nekonečných lesích vládlo hluboké ticho a opuštěnost – tisíce ústa přírody hovořila výmluvnou řečí noci a pralesa. V nespočetných stromech vzdychal vítr, voda podél břehů se čeřila a místy hučela. Chvilími bylo slyšet zapraskání větve nebo kmene, který se třel o jiný. Všechny hlasy živých tvorů umlkly. Jednu chvíli se sice Stopaři zdálo, že v dálce slyší výt vlka – několik se jich v těch lesích potulovalo – byl to však tak pomíjivý a neurčitý zvuk, že jej mohl přičíst své obrazotvornosti. Avšak ve chvíli, kdy naznačil svým druhům, aby mlčeli, jeho bystrý sluch zachytil zvuk, jako když se od stromu odlomí suchá větev. Zvuk, jestliže Stopaře jeho sluch nemýlil, přicházel ze západního břehu. Kdo tento zvuk zná, ví, jak snadno jej ucho vnímá a jak je lehké rozeznat zapraskání větve pod lidskou nohou od ostatních šelestů v lese.

„Někdo jde po břehu,“ řekl Stopař Jasperovi. Nemluvil šeptem, ale také ne tak hlasitě, aby ho bylo slyšet na větší vzdálenost. „Snad se ti prokletí Irokézové nedostali bez člunu přes řeku i se zbraněmi?“

„Možná že je to Delawar. Šel by jistě za námi po tomto břehu a ví dobře, kde nás hledat. Dostanu se ke břehu a přesvědčím se.“

„Jdi, hochu, ale pádluj jen lehce, a dokud si nebudeš jist, za žádnou cenu nevystupuj na břeh.“

„Myslíte, že je to moudré?“ zeptala se Mabel tak prudce, že zapomněla ztlumit svůj příjemný hlas.

„Bude velice nemoudré, jestli budete mluvit tak hlasitě, děvčátko. Mám rád váš hlas, zní jemně a mile, zvláště mně, poněvadž jsem tak dlouho neslyšel nic jiného než mužské hlasy. Ale právě teď ho nesmí být moc slyšet. Váš otec, seržant, vám dosvědčí, až se s ním sejdete, že když jdete po stopě, musíte mlčet víc než jindy.“

Uplynulo deset minut plných úzkosti od chvíle, co Jasperova kánoe zmizela. Od Stopařova člunu se odloučila tak tiše, že tma ji pohltila, dřív než si Mabel uvědomila, že Jasper se opravdu odvážil sám vykonat něco velmi nebezpečného. Pluli zatím dál po proudu. Nikdo nemluvil, ba skoro ani nedýchali, tak dychtivě si všichni přáli zachytit třeba ten nejtišší zvuk z břehu. Avšak stále panovalo totéž posvátné a vznešené ticho jako předtím. Jen zašplouchání vody, která na něco narazila, a šumění stromů rušilo spánek lesa. Když uplynulo deset minut, znovu zaslechli slabý praskot větví a Stopař měl dojem, že slyší tlumené hlasy.

„Možná že se mýlím – přání bývá obyčejně otcem myšlenky,“ řekl, „ale bylo to, jako kdyby Delawar potichu mluvil.“

„Copak mrtví divoši dovedou chodit?“ zeptal se Cap.

„Dovedou, a taky běhají po věčných lovištích, ale jenom tam, nikde jinde. Jakmile indiánova duše opustí tělo, nemá už nic společného se zemí. Nepotuluje se kolem vigvamů, když odbila její hodina.“

„Vidím něco na vodě,“ zašeptala Mabel, která nepřestala upřeně hledět do tmy od chvíle, kdy Jasper zmizel.

„Je to kánoe,“ radostně vykřikl Stopař. „Všechno je jistě v pořádku, jinak by se byl chlapec už ozval.“

V příštím okamžiku už obě kánoe, jejichž obrysy bylo možno rozeznat, až když se k sobě přiblížily, pluly těsně vedle sebe. Na zádi jedné z nich stál Jasper a jakýsi muž seděl na přídi. Mladý plavec silně zabral pádlem a stočil kánoi tak, aby Stopař a Mabel viděli jeho společníkovi do tváře. Oba poznali Delawara.

„Čingačgúku, bratře!“ zvolal delawarským nářečím Stopař a hlas se mu chvěl dojetím. „Náčelníku Mohykánů, mé srdce se raduje. Už tolikrát jsme spolu válčili a prolévali krev, a já se bál, že tě už nikdy neuvidím.“

„Uf! Mingové jsou baby! Mám tři jejich skalpy za pasem. Nedovedou bojovat s Velkým hadem Delawarů! V jejich srdcích není krve a v myšlenkách jsou už na cestě domů přes vody Velkého jezera.“

„Byl jsi mezi nimi, náčelníku? A co se stalo s bojovníkem, s nímž jsi zápasil v řece?“

„Proměnil se v rybu a leží na dně s úhoří. Stopaři, spočítal jsem nepřátele a sáhl jsem si na jejich ručnice.“

„Já říkal, že se ničeho nebojím!“ zvolal Stopař anglicky. „Nebál se dostat se mezi ně a všechno nám o nich poví. Mluv, Čingačgúku, a já to přeložím našim přátelům.“

Delawar tichým, vážným hlasem krátce vylíčil, co zažil od chvíle, kdy ho Jasper naposled viděl zápasit v řece. O osudu svého protivníka už nemluvil. Když indián vypravuje o vážných věcech, nechlubí se. Jakmile doplaval k východnímu břehu, opatrně vystoupil z vody a zamířil k Irokézům, kteří ho, poněvadž byla tma, neuviděli, neměli o něm dokonce ani nejmenší tušení. Jen jednou se zeptali, kdo je, když ale odpověděl, že je Ostrý šíp, už se ho nikdo na nic neptal. Z letmých úryvků řeči Irokézů vyrozuměl, že indiánům šlo hlavně o to zmocnit se Mabel a jejího strýce, o jehož hodnoti zřejmě měli mylné představy. Přesvědčil se také o tom, že se nemýlili, když podezřívali Ostrý šíp ze zrady. Záhadou však bylo, proč je vlastně

zradil, vždyť odměna za doprovod Mabel a Capa mu nebyla vyplacena předem a svou zradou se o ni připravil.

Stopař pověděl svým druhům z Delawarova vyprávění jen to, co by je podle jeho názoru mohlo uklidnit. Upozornil je však, že teď bude nutno napnout všechny síly a jednat rychle, dokud se Irokézové úplně nevzpamatují ze zmatku po ztrátách, které utrpěli.

„Jsem přesvědčen, že je najdeme u peřejí,“ pokračoval. „Tam se náš osud rozhodne – buď proplujeme, nebo jim padneme do rukou. Od peřejí k pevnosti je tak blízko, že by snad bylo nejlíp, kdybych vystoupil s Mabel na břeh a lesem ji dovedl do pevnosti. Kánoe bychom mohli nechat v peřejích, ať se s nimi stane, co chce.“

„To nejde, Stopaři,“ přerušil ho prudce Jasper. „Mabel by nevydržela za takové noci chodit po lesích. Posad'te ji do mého člunu a já buď zahynu, nebo ji bezpečně dopravím přes peřeje i v té nejtemnější noci.“

„To tedy nevím, chlapče. Nikdo nepochybuje o tom, že bys pro seržantovu dceru udělal všechno, co se udělat dá. Ale za takové noci, jako je dnešní, by ji bezpečně provedlo peřejemi jen oko Prozřetelnosti, a ne tvoje.“

„A kdo ji bezpečně dovede do pevnosti po souši? Není noc na břehu stejně temná jako na vodě? Nebo si myslíte, že znám svou práci hůř, než vy znáte svou?“

„Mluvíš odvážně, chlapče. Ale kdybych já zabloudil ve tmě – a jen lhář může tvrdit, že se mi už něco takového stalo – ale *kdybych* zabloudil, nestalo by se nic horšího, než že bychom přespali v lese. Ale stačí, abys špatně zabral pádlem nebo aby se člun prudce naklonil, a budete ve vodě, ze které by se seržantova dcera asi sotva dostala živa.“

„Ať tedy rozhodne Mabel sama. Jsem přesvědčen, že jí bude líp v kánoi.“

„Mám velkou důvěru ve vás oba,“ odpovědělo děvče, „nepochybují také, že oba uděláte všechno, abyste mému otci dokázali, jak

velice si ho vážíte. Ale přiznám se, že bych nerada opustila kánoi, když vím, že lesy jsou plny tak hrozných nepřátel. Byla bych ráda, kdyby místo mne rozhodl strýc.“

„Ani mně se moc nechce někam do lesa, když nám to jde po řece tak pěkně,“ odpověděl Cap. „Kromě toho, pane Stopař, zapomínáte na žraloky, o divoších nemluvě.“

„Na žraloky? Kdo kdy slyšel, že jsou v pralese žraloci?“

„Ano, zapomínáte na žraloky, nebo na medvědy, nebo na vlky – je přece úplně jedno, jak říkáte tomu, co kouše.“

„Bože, Bože, člověče, snad se nebojíte kdejakého zvířete, které žije v amerických lesích? Puma je zvíře, kterého se člověk lekne, to musím přiznat, ale zkušený lovec ví, jak na ni. Mluvte o Minzích, o jejich lotrovinách, ale nevyvolávejte zbytečně zmatek povídáním o medvědech a o vlcích!“

„Vám se to, pane Stopař, mluví, když znáte všechna zvířata, s kterými se člověk tady může setkat. Zvyk je všechno, ten, panečku, dovede udělat i ze strašpytla člověka odvážného. Znal jsem na jihu námořníky, kteří plavali třeba několik hodin mezi žraloky patnáct nebo dvacet stop dlouhými, a bylo jim to jedno, jako sedlákovi, když se tlačí mezi lidmi v neděli odpoledne z kostela.“

„To je zajímavé!“ zvolal důvěřivý Jasper, který si dosud neosvojil důležitou součást svého povolání, totiž schopnost vymýšlet si všelijaké povídačky. „Vždycky jsem slyšel, že odvážit se mezi žraloky znamená jistou smrt.“

„Zapomněl jsem dodat, že ti chlapci si vždycky brali s sebou klacky, aby ty bestie měli čím praštit pres nos, když začaly moc dotírat. Ba ne, já nemám rád ani medvědy, ani vlky. Naproti tomu z velryby si dělám asi tolik jako ze sušeného a k tomu ještě nasoleného sledě. Mabel a já zůstaneme raději v kánoi.“

„Mabel by udělala dobře, kdyby přesedla do mé kánoe,“ dodal Jasper. „Je prázdná, a i Stopař musí uznat, že na vodě se vyznám líp než on.“

„To uznávám rád, chlapče. Na vodě jsi doma a nikdo nemůže popřít, že se na ní znamenitě vyznáš. Máš pravdu, že seržantova dcera bude v tvé kánoi bezpečnější, než by byla v mé. Rád bych, aby zůstala u mne, ale musím jí poctivě poradit právě proto, že mi na ní velice záleží. Přiraz k mému člunu, Jaspere, a já ti předám drahocenný poklad, na který musíš dát opravdu velký pozor.“

„Budu ten poklad střežit jako oko v hlavě,“ odpověděl mladík, a hned udělal, oč ho Stopař požádal. Mabel přestoupila z jedné kánoe do druhé a posadila se na zavazadla, která byla dosud jediným nákladem člunu.

Potom se obě kánoe od sebe trochu vzdálily a oba muži začali pádlovat velmi opatrně, aby nenadělali příliš mnoho hluku. Hovor pomalu utichl, a když se přiblížili k obávaným peřejím, všichni věděli, že teď nastal rozhodující okamžik. Bylo skoro jisté, že nepřátelé se vynasnaží, aby se k peřejím dostali dřív než oni. Indiáni si jistě budou myslet, že za takové tmy se nikdo nepokusí peřejemi proplout. Stopař byl proto přesvědčen, že indiáni čekají na obou březích řeky, aby uprchlíky, jakmile vystoupí na břeh, přepadli. Nebyl by radil, aby vystoupili na břeh, kdyby nevěřil, že vítězství, na něž se Irokézové těšili, je možno změnit v úplnou jejich porážku. Všechno teď záviselo na dovednosti těch, kteří řídili kánoe. Kdyby některý člun narazil na skálu, i kdyby se neroztříštil, jistě by se převrhl. Potom by byli všichni vydáni nejen napospas řece, ale Mabel by se jistě dostala do rukou pronásledovatelů. Bylo proto nutno zachovávat co největší opatrnost. Všichni byli napjati, nikomu nebylo do řeči, a tak se hovor omezil jen na to nejn nutnější.

Kánoe pluly bezhlesně po proudu, a hukot peřejí bylo slyšet čím dál tím zřetelněji. Cap musel sebrat všechnu odvahu, aby zůstal sedět, když se ten zlověstný hukot blížil uprostřed tmy, v níž nebylo téměř vidět ani obrysy lesem porostlých břehů, ani ponurou klenbu nad hlavou. Ještě si živě vzpomínal na vodopád a ve své obrazotvornosti si představoval, že nebezpečí, které jim hrozí při

přejezdu peřejemi, je stejné jako při dnešním krkolomném sjezdu po vodopádu, ne-li větší. V tom se však starý námořník mýlil. Peřeje na Oswegu a vodopád na Oswegu se v mnohém – zejména pokud jde o prudkost – velmi od sebe liší. Peřeje, to je jen dravý proud, který se žene mezi mělčinami a skálami, kdežto vodopád, ten si své jméno, jak jsme viděli, opravdu zaslouží.

Mabel nepochybně pocítovala nejistotu a strach, avšak všechno bylo pro ni tak nové a tak bezmezně věřila svým ochráncům, že se dovedla ovládnout. Nebylo by se jí to podařilo, kdyby si byla jasněji uvědomila pravý stav věcí, nebo kdyby si byla dovedla představit, jak je člověk slabý, když se postaví proti mocné, velkolepé přírodě.

„To je to místo, o němž jste mluvil?“ zeptala se Jaspere, když poprvé zřetelně zaslechla hukot peřejí.

„Je, ale prosím vás, musíte mi věřit. Neznáme se dlouho, ale v tomto pralese i jediný den znamená mnoho. Je mi, jako bych vás znal už nevím kolik let.“

„Ani vy mi nepřipadáte cizí, Jaspere. Velmi se spoléhám na vaši šikovnost, věřím, že mě zachráníte.“

„Uvidíme, uvidíme. Stopař se už dostal až k peřejím uprostřed řeky. Koryto je blíž k východnímu břehu, ale teď by mě už neslyšel. Mabel, držte se pevně kánoe, a nic se nebojte!“

V příštím okamžiku je prudký proud vtáhl do peřejí. Mabel, spíš užaslá než poděšená, tři nebo čtyři minuty neviděla kolem sebe nic než bílou pěnu a neslyšela nic než hukot vody. Snad dvacetkrát se zdálo, že se člun roztříští o některou ze zčeřených, lesknoucích se vln, které bylo vidět i v té hluboké tmě. Avšak vždycky se mu podařilo uniknout pohromě, poněvadž jej řídila silná paže zkušeného muže. Jednou, jenom jednou, se zdálo, že Jasper ztratil vládu nad svou křehkou loďkou, a to bylo tenkrát, když se člun otočil kolem dokola. Ale mladík jej zoufalým úsilím ovládl a znovu jej dostal do správného směru. Za všechnu svou úzkost byl odměněn: člun

plul klidně po hluboké vodě pod peřejemi. Unikl všemu nebezpečí a nenabral ani tolik vody, co by se do pohárku vešlo.

„Máme to za sebou, Mabel,“ vykřikl radostně mladý muž. „Je po nebezpečí a teď už to vypadá, že se ještě dnes v noci sejdete se svým otcem.“

„Chválabohu! Jaspere, ani nevíte, jak jsem šťastna a jak jsem vám za to vděčna.“

„O to má Stopař stejnou zásluhu jako já. Ale kde je druhá kánoe?“

„Vidím něco na vodě, blízko nás. Není to člun našich přátel?“ Několika mocnými údery pádla se Jasper dostal k plovoucímu předmětu. Byla to druhá kánoe, prázdná, obrácená dnem vzhůru. Sotva ji mladý muž spatřil, začal hledat její posádku. Ke své velké radosti brzo uviděl, jak Capa unáší proud. Starý námořník si řekl, že se raději utopí, než by vystoupil na břeh, kde by se mohl dostat indiánům do ruky. Vytáhli ho do člunu – nebylo to nijak lehké – a tím pátrání skončilo. Jasper nepochyboval, že Stopař už jen proto, aby nepřišel o svou milovanou ručnici, se na břeh přebrodí.

Zbytek cesty rychle uběhl, ačkoliv pluli potmě a naslepo. Zakrátko zaslechli temný hukot, který se podobal rachotu hromu, a chvílemi byl provázen šuměním vody. Jasper vysvětlil svým druhům, že to, co právě slyší, je příboj na jezeře. Kánoe vklouzla do zátoky a bezhlesně přistála na písčitém břehu. To, co následovalo, se stalo tak rychle a znenadání, že Mabel si to sotva stačila uvědomit. Za několik minut prošli kolem stráží, otevřela se brána, a dívka, plna vzrušení, se octla v náručí otce, kterého dosud skoro ani neznala.

KAPITOLA VIII

*Země lásky, země věčná,
plná světla, nekonečná,
kde vzduch se modře třpytí,
kde řeky do dálky se řítí,
země příštích našich dnů,
krajino věčných, marných snů.*

— Královnino probuzení

Když jsme unaveni a když se cítíme znovu bezpečni, spí se nám sladce, ani o sobě nevíme. Tak tomu bylo i s Mabel. Vstala z prosté pryčny – jiné lůžko pro seržantovu dceru v odlehlé pohraniční pevnůstce neměli – dlouho potom, co posádka nastoupila po obvyklém bubnování a shromáždila se k ranní přehlídce. Seržant Dunham, jehož povinností bylo dohlédnout na obvyklý denní řád, byl se svou ranní prací hotov a právě se chystal posnít. Teprve teď vyšla jeho dcera ze svého pokoje na svěží vzduch, udivená, šťastná a vděčná, že je v novém prostředí a v bezpečí.

V době, kdy se odehrává náš příběh, bylo Oswego jednou z nejodlehlejších pohraničních pevností britské říše na americké pevnině. Vojenská posádka tu nebyla dlouho. Tvořil ji prapor původně skotského pluku, do něhož však bylo od jeho příchodu za moře přijato mnoho Američanů. Když byl prapor doplňován, dostal se do něho také Mabelin otec. Neměl hodnost nijak vysokou, zastával zde však odpovědné postavení nejstaršího seržanta. V posádce bylo také několik mladých důstojníků, kteří se už narodili v koloniích. Pevnost sama, jako většina podobných opevnění, byla by sice odolala útokům indiánů, nebyla by však vydržela pravidelné obležení. Těžké dělostřelectvo a jiná vojenská zařízení by sem bylo těžko dopravit,

proto bylo málo pravděpodobné, že by se někdo rozhodl pevnost obléhat. A tak inženýři, kteří plánovali obranu pevnosti, o tom, že by mohla být obléhána, ani neuvažovali. Byly tu jen náspy z hlíny a z klád, příkop bez vody, rozsáhlé cvičiště a dřevěné sruby. Ty měly dvojí účel: sloužily jako kasárna i jako opevnění. V pevnosti bylo několik lehkých polních děl, která se dala podle potřeby snadno přemístit, a z horních plošin vyčnívající rohů pevnosti vystrkovala hlavně dvě těžká litá děla, která měla útočníka varovat.

Mabel vyšla na svěží ranní vzduch z pohodlného, avšak poměrně odlehlého domku, kde ji otec se svolením svého velitele ubytoval. Zastavila se pod valem, na který se chystala vystoupit, poněvadž shora bylo jistě možno vidět všechno, co včera v noci skryla tma. Když vesele a rychle vyběhla po travnatém svahu, objevil se před ní pohled do širého kraje.

Na jihu se prostíral les, kterým šla několik únavných dní a v němž číhalo tolik nebezpečí. Mezi lesem a palisádou ležel pruh holé země, kde stavitelé pevnosti vykáceli všechny stromy, které potřebovali ke stavbě opevnění. Plochý svah, který hrál při obraně pevnosti významnou úlohu, měřil asi sto akrů. Za ním už civilizace končila. Všude dál byl jen les – hustý, neproniknutelný. Mabel si teď už lehce dovedla představit všechna ta lesklá jezírka a temné řeky, které v něm byly skryty a které viděla cestou.

Když se otočila, ucítila příjemný vánek, jaký ji neovanul od té doby, co opustila daleké mořské pobřeží. Objevil se před ní nový obraz. Třebaže jej očekávala, trhla sebou překvapením, slabě vykřikla radostí a dychtivýma očima se vpíjela do jeho krásy. Na sever, na východ, na západ, všemi směry, zkrátka po celé polovině obzoru se prostírala vlnící se vodní plocha. Voda nebyla ani sklovitě zelená, jak to bývá u amerických jezer, ani temně modrá jako širé moře. Barva jezera měla světle jantarový odstín a přitom byla průzračná. Nikde nebylo vidět zemi kromě břehu s širokými zátokami a nízkými ostrohy nebo mysy. Břeh se táhl vpravo i vlevo a všude byl lemo-

ván lesem. Většinou však byl skalnatý. Do jeho jeskyní se chvílemi líně přivalila voda, dutě zahučela, jako by v dálce zadunělo dělo. Na celém jezeře nebylo vidět jedinou bílou plachtu a na dně jezera nedováděly ani velryby, ani ryby. Kdybyste nevím jak dlouho a jak bedlivě pozorovali nekonečnou hladinu, nebyli byste na ní objevili jedinou známku života. Na jedné straně se do nedohledné dálky prostíral les, na druhé obrovská, zdánlivě nekonečná vodní plocha. Jako by příroda, nestarajíc se o detaily, s rozkoší postavila proti sobě v smělém reliéfu dva ze svých hlavních stavebních kamenů, jen aby tak vyvolala co nejmohutnější dojem. Oko s obdivem a s rozkoší bloudilo od širého koberce lesních korun k ještě širší vodní ploše, od nepřetržitého, ale jemného vlnění jezera k posvátnému klidu a jímavé samotě lesa.

Mabel byla prostá jako většina amerických dívek té doby, byla však ušlechtilá a přímá jako každá žena, která má dobré a upřímné srdce. Proto měla smysl pro krásu přírody. Těžko říci, že byla vzdělaná – jen málokteré ženě se totiž v té době v Americe dostalo většího vzdělání než základního – nevěděla toho mnohem víc, než bylo u mladých žen z její společenské vrstvy obvyklé. V jednom ohledu však rozhodně dělala svému vychování čest. Vdova po důstojníkovi, který kdysi sloužil u téhož pluku jako Mabelin otec, si po smrti Mabeliny matky vzala děvčátko na starost. Tato paní vstúpila Mabel záliby a názory, které by jí jinak byly zůstaly cizí. Její postavení v rodině bylo spíš postavením společnice než služky. To mělo vliv na její oblékání, na její smýšlení, ba i cítění. Nikdy se však z Mabel nestalo to, čemu lidé říkají velká dáma. Ztratila obhroublé, nepřiliš uhlazené chování a způsoby, jaké by měla, kdyby byla vyrůstala v původních poměrech. Přitom však nebyla zhýčkána a na svůj chudobný původ nezapomněla. Zachovala si svou přirozenou prostotu.

Čtenář se tedy nepodiví, že Mabel hleděla na neznámou krajinu před sebou nejen s upřímným překvapením, ale také plna radostné-

ho potěšení. Nevšední krásu vnímala tak, jako by ji vnímala většina lidí. Cítila však také její vznešenost, dojemnou osamělost a klidnou velebnost. Měla porozumění pro její výmluvné mlčení – pro všechno to, co tomuto širému kraji, jehož se dosud ani lidská ruka, ani lidské snažení nedotkly, dodávalo nepopsatelné kouzlo novosti.

„Jaká krása!“ vykřikla, když stanula na osamělém valu. Ani si neuvědomila, že mluví nahlas. Vítr od jezera jí ovíval tvář a Mabel cítila, jak osvěžuje nejen její tělo, ale i duši. „Jaká krása! A přece je to všechno tak divné!“

Něčí prst se dotkl jejího ramene, přerušil její slova a vytrhl ji ze zamyšlení. Otočila se. Byla přesvědčena, že uvidí otce, spatřila však Stopaře. Klidně se opíral o svou ručnici, zasmál se svým bezhlesým smíchem a nataženou paží ukázal na zem a na jezero před nimi.

„Tady vidíte obě naše panství,“ řekl, „Jasperovo a moje. Jezero je jeho, lesy moje. Ten chlapec se někdy vychloubá, jak je jeho panství obrovské, ale já mu říkám, že mé lesy jsou na tváři této země větší než všechna jeho voda. Vy, Mabel, se hodíte do obou těchto panství, protože, jak vidím, ani strach z Mingů, ani noční pochod nedovedly zničit vaši krásu.“

„Jaká novinka – Stopař dělá poklony hloupému děvčeti.“

„Ne hloupému, Mabel, rozhodně ne hloupému. Nebyla byste dcerou svého vynikajícího otce, kdybyste dělala nebo říkala něco, co by bylo hloupé.“

„Musím si tedy dát pozor, abych nebrala příliš vážně kdejakou prázdnou lichotku. Ale těší mě, Stopaři, že jste zase mezi námi. Jasper se sice kvůli vám příliš neznepokojoval, ale já jsem se bála, že se vám a vašemu příteli v těch strašlivých peřejích něco stalo.“

„Ten chlapec nás oba zná a věděl, že se neutopíme – já bych se snad ani nedokázal utopit. Bylo by se mi asi těžko plavalo s dlouhou ručnicí v ruce. Zvěrobijka byla vždycky se mnou, ať jsem honil zvěř, divochy, nebo Francouze. Příliš mnoho jsme toho spolu prodělali, loučení by tedy nebylo lehké. Ba ne, přebrodili jsme se na břeh, pe-

řeje, až na malé výjimky, nebyly nijak hluboké, a vystoupili jsme na břeh s ručnicemi v ruce. Ti darebáci na nás číhali, a jakmile uviděli svítilny, které seržant poslal k vašemu člunu, věděli jsme, že zmizí, protože se báli, že by mohli dostat návštěvu z pevnosti. Stačilo asi hodinu trpělivě sedět na kamenech a bylo po nebezpečí. Ze všeho nejvíc musí být zálesák trpělivý.“

„To jsem ráda! Ačkoliv jsem byla velmi unavená, nemohla jsem usnout, když jsem si pomyslela, že se vám mohlo něco stát.“

„Máte dobré srdce, Mabel! Ale vy ženy mluvíte všechny stejně. Musím připustit, že jsem byl rád, když jsem viděl, jak se svítilny blíží ke břehu. Znamenalo to, že jste v bezpečí. My lovci a zálesáci nejsme příliš jemní, ale cítíme a myslíme stejně jako kterýkoliv generál. Jasper a já bychom byli spíš zemřeli, než bychom dovolili, aby se vám stalo něco zlého.“

„Děkuji vám za všechno, co jste pro mne udělal. Z celého srdce vám děkuji. Spolehněte se, že to všechno povím svému otci. Už jsem mu toho řekla hodně, ale musím mu o tom všem povědět ještě víc.“

„To není třeba, Mabel. Váš otec ví, co to jsou lesy, a zná indiány dobře. Je zbytečné mu o tom něco povídat. A teď, když jste se už setkala se svým otcem, řekněte mi, jestli je ten starý, poctivý voják takový, jak jste si ho představovala?“

„Je to můj drahý tatínek. Přijal mě jako voják i jako otec. Znáte ho dlouho, Stopaři?“

„Přijde na to, čemu říkáte dlouho. Bylo mi právě dvanáct, když mě váš otec vzal poprvé na vojenskou výpravu. Od té doby uplynulo víc než dvacet let. Tenkrát to bylo ošklivé, a protože jste ještě nebyla na světě, neměla byste otce, kdybych neuměl pořádně mříť.“

„Řekněte mi něco o tom.“

„Je to příliš jednoduché a na dlouhé vyprávění to rozhodně nestačí. Zaskočili nás, váš otec byl těžce raněn a byl by přišel o skalp, kdyby mně něco neříkalo, abych vystřelil. Odnegli jsme ho a tak

krásnou kšticí, jakou má seržant přes svůj věk dodnes na hlavě, nenajdete v celém pluku.“

„Vy jste mému otci zachránil život, Stopaři!“ zvolala Mabel a snad ani nechtíc vroucně ho uchopila za tvrdou, šlachovitou ruku. „Od srdce vám za to děkuji i za všechno ostatní, co jste dobrého vykonal.“

„No, to jsem neřekl, ale myslím, že jsem mu zachránil skalp. Člověk může žít bez skalpu, je proto těžko tvrdit, že jsem mu zachránil život. Totéž může říci Jasper o vás. Nebýt jeho bystrého oka a zkušené ruky, kánoe by se za tak temné noci, jako byla včera, nikdy nebyla dostala přes přeje. Ten chlapec rozumí řece, já zase lovu a stopování. Je tamhle v zátoce, prohlíží si čluny a svou milovanou lodičku. Podle mého názoru nenajdete v těchhle končinách hodnějšího hochy, než je Jasper Western.“

Poprvé od chvíle, co vyšla ze své světničky, se Mabel podívala dolů. To, co uviděla, bylo jakési popředí pozoruhodného obrazu, na který se prve s takovým potěšením dívala. Mezi vysokými břehy se vlévaly temné vody řeky Oswega do jezera. Východní břeh byl příkřejší než západní a táhl se dál k severu. Pevnost se vypínala na západním břehu a těsně pod ní stálo několik dřevěných domků. Pro obranu neměly význam, byly postaveny na břehu, aby se v nich mohlo uskladnit zboží, které sem bylo dovezeno nebo které čekalo, až bude naloženo na některou z lodí obstarávajících dopravu mezi přístavy na březích Ontaria. Dvě síly – severní větry a prudký proud – tam vytvořily dvě nízké, do oblouku zahnuté, písčité, avšak podivuhodně pravidelné výspy. Před bouřlivými vichřicemi na jezeře byly chráněny a vytvořily v řece dvě zátoky. Zátoka na západním břehu byla vykrojena hlouběji, a poněvadž v ní bylo víc vody, stala se jakýmsi malebným, malým přístavem pevnosti. Podél úzkého břehu mezi úpatím valů a hladinou zátoky stály prosté domky, o nichž byla prve řeč.

Několik člunů, loděk a kánoí leželo na břehu a v zátoce kotvilo plavidlo, které dopomohlo Jasperovi k pověsti výborného plavce. Byl to kutr o jednom stěžni a měl nosnost čtyřiceti tun. Lod' byla tak krásně stavěna a natřena, že trochu připomínala válečnou lod', třebaže neměla palubní nástavbu. Byla vystavěna a vybavena s tak úzkostlivým zřetelem jak na proporce a krásu, tak na odolnost a účelnost, že i Mabel si ihned všimla, že je to lod' dobrá a hezká. Měla obdivuhodný tvar, neboť plány na její stavbu vypracoval znamenitý anglický loďař na výslovnou žádost důstojníka, který ji dal postavit. Měla tmavý úhledný nátěr, jako by to byla válečná lod'. Její úzká dlouhá vlajka hlásala, že patří králi. Jmenovala se *Běžec*.

„To je tedy ta Jasperova lod',“ řekla Mabel, která velmi rychle uhodla, kdo je velitelem kutru. „Je jich na jezeře víc?“

„Francouzi mají tři. Jedna, jak jsem slyšel, je skutečná lod', taková, jaké plují po moři, druhá je briga a třetí je kutr stejně jako *Běžec*. Říkají jí *Veverka*, ovšem francouzsky. Vypadá to, jako by tu naši hezkou lodičku neměla příliš v lásce. Jakmile totiž Jasper vypluje, už má *Veverku* v patách.“

„Že by Jasper utíkal před Francouzem v podobě veverky, a k tomu ještě na vodě?“

„Co by mu byla platná udatnost, když lod' není dostatečně vyzbrojena? Jasper je statečný chlapec, ale má jen jednu malou houfnici a posádka, kromě něho, se skládá jenom ze dvou mužů a jednoho plavčíka. Byl jsem s Jasperem na jedné z jeho výprav, ten mladík byl velice odvážný, zavezl nás tak blízko k nepříteli, že Francouzi na nás začali střílet z pušek. Ti s sebou vozí dělo a můstky a z Frontenacu ani nos nevystrčí, dokud na jejich kutru nejede přinejmenším dvacet chlapů. Ba ne, *Běžec* musí po jezeře opravdu letět, a major říká, že jen proto, aby zvýšil bojeschopnost na úkor rychlosti, mu rozhodně na mužích a na zbraních nepřidá. Francouzi by mohli využít snížené rychlosti lodi a mohli by jí přistříhnout křídla. Já se v těchhle věcech moc nevyznám, protože já rozumím něčemu

jinému, ale myslím si, že je to tak správné. Jasper si ale o tom myslí něco jiného.“

„Podívejte se, strýček! Jde si prohlédnout vnitrozemské moře. To včerejší plavání mu asi moc neuškodilo.“

Cap, který ohlásil svůj příchod několikerým hlasitým odkašláním, se opravdu objevil na valu. Kývl na pozdrav neteři a jejímu společníkovi a rozvážně se začal rozhlížet po hladině jezera. Aby lépe viděl, vylezl na staré dělo, zkrřížil ruce na prsou a kýval tělem, jako by byl na zámořské lodi. Aby dojem byl dokonalý, měl v ústech krátkou dýmku.

„Tak co, pane Cape,“ zeptal se nevinně Stopař, který si nevšiml pohrdlivého výrazu, jenž se pomalu šířil po námořníkově obličeji, „není to nádherné jezero a nezaslouží si, aby mu lidé říkali moře?“

„Tak tohle je to vaše jezero?“ řekl Cap a mávl dýmkou k severnímu obzoru. „Opravdu je to to vaše jezero?“

„Je, a jestli dáte na názor člověka, který žil na březích mnoha jiných jezer, je to velmi pěkné jezero.“

„Nic jiného jsem nečekal. Velké je to jako rybník a chuť to má jako voda v kádi. Hnal jsem se sem pro nic za nic, myslel jsem, že tu uvidím něco velkého, co stojí za to. Já věděl, že to takhle dopadne.“

„Co se vám na Ontariu nelíbí, pane Cape? Jezero je velké, krásné, a můžete se z něho napít jako ze studánky.“

„Tomuhle vy říkáte velké?“ zeptal se Cap a zase mávl dýmkou. „Znovu se vás ptám, co je na tom velkého? Vždyť sám Jasper říkal, že od jednoho břehu k druhému je sotva dvacet mil.“

„Ale strýčku,“ vpadla mu do řeči Mabel, „vždyť nemůžeš ani na druhý břeh dohlédnout. Mně to jezero připadá docela jako moře.“

„Tenhle rybníček a moře? Víš, Magnetko, když to řekneš ty, která jsi z rodiny opravdových námořníků, tak to zní jako úplný nesmysl. Řekni mi, prosím tě, v čem se tahle louže podobá moři?“

„Ale strýčku, je tu voda – voda – voda – nic než voda, daleko široko, kam jen oko dohlédne.“

„A copak není voda – voda – voda – nic než voda daleko široko v řekách, po kterých ses plavila v kánoi? A také ,až kam oko dohlédne?‘“

„Ano, strýčku, ale na březích řek jsou stromy a řeky nejsou tak široké.“

„A to, na čem teď stojíme, to není břeh? Neříkají tomu vojáci břeh jezera? A nejsou tu tisíce stromů? Copak dvacet mil je nějaká šířka?“

„Ale strýčku, člověk nedohlédne přes jezero jako přes řeku.“

„Teď ses chytla, Magnetko. Nejsou snad Amazonka, Orinoko a La Plata taky řeky, a můžeš vidět na jejich druhý břeh? Poslouchejte, Stopaři, já velice pochybuju, že tenhle proužek vody je vůbec jezero. Mně se spíš zdá, že je to obyčejná řeka. Podle všeho vy se tady v lesích asi v zeměpise moc nevyznáte.“

„Teď jste se zase chytil vy, pane Cape. Řeka je tu taky, dokonce nádherná řeka, na obou koncích jezera. Ale to, co vidíte před sebou, je Ontario. I když nemám chuť žít na jezeře, tvrdím, že je málo krásnějších jezer než toto.“

„A strýčku, kdybychom stáli na pobřeží u Rockawaye, viděli bychom něco jiného, než vidíme tady? Tam jsou také po obou stranách břehy jako tady, a také tam rostou stromy.“

„Ty jsi ale umíněná, Magnetko! Mladé děvče by nemělo být tak tvrdohlavé. A pamatuj si, že moře má pobřeží, a ne břeh.“

Poněvadž Mabel nemohla toto tvrzení vyvrátit, Cap vítězoslavně pokračoval ve svém výkladu.

„A pak, tyhle stromy se vůbec nedají srovnat se stromy u moře. Na mořském pobřeží jsou farmy, města, vesnice, a někde i hrady a kláštery, a majáky – ano, ano – hlavně majáky. Tady nic podobného nevidíš. Ba ne, pane Stopař, nikdy jsem neslyšel, že existuje oceán, na jehož pobřeží by nebyl nějaký ten maják – a tady není ani lucerna.“

„Je tu něco lepšího – je tu něco lepšího. Je tu les a nádherné stromy – pravý chrám boží.“

„Připouštím, les se hodí k jezeru, ale k čemu by byl oceán, kdyby kolem něho rostly samé lesy? Lodě by nebyly k ničemu, protože k dopravě dřeva by stačily vory. To by byl konec obchodu, a co by dělal svět bez obchodu? Podle mne se člověk bez obchodu neobejde. Magnetko, nedovedu pochopit, jak tě jen mohlo napadnout, že tahle voda se podobá moři? Vsadím se, pane Stopař, že v celém tom vašem jezeře není ani jediná velryba.“

„Musím přiznat, že jsem nikdy neslyšel, že by tu nějaká byla, ale já toho o vodních zvířatech moc nevím. Zním jenom ryby, co žijí v řekách a v potocích.“

„Ani plískavici nebo delfína nebo nějakého toho žraloka tu člověk nenajde?“

„To tedy nevím. Už jsem vám říkal, pane Cape, že se v tom nevyznám.“

„Ani sled, ani albatros, ani létající ryba tu určitě nejsou,“ pokračoval Cap a přitom nespouštěl oči ze Stopaře. Chtěl vědět, kam až si může troufnout. „Ani něco takového jako ryba, co dovede létat?“

„Ryba, co dovede létat? Pane Cape, pane Cape, nemyslete si o nás, prostých lidech z hranice, že nemáme ponětí o přírodě a o jejích tvorech. Zním veverky, které dovedou létat –“

„Veverky a létat! Starého čerta, pane Stopař. Vy si myslíte, že před vámi stojí kluk, který poprvé uviděl moře?“

„Nevím, kolikrát jste vy, pane Cape, viděl moře, myslím si, že mockrát. Ale pokud jde o lesy, a to se nebojím tvrdit, o těch vím zase něco já.“

„A to chcete, abych vám věřil, že jste viděl veverku létat?“

„Kdybyste se jen trochu snažil pochopit, co všechno dovede příroda, pane Cape, udělal byste dobře, kdybyste tomu věřil právě tak jako jiným věcem, které se dějí v přírodě. Věřte tomu, že je to pravda.“

„Stopaři, vy mluvíte tak uctivě o přírodě, a přitom, jak vidět, nevěříte, že by nějaká ryba uměla létat,“ řekla Mabel, která vypadala

tak hezky, i když si zálesáka dobírala pro jeho slabůstky. Proto se Stopař na ni nemohl hněvat.

„To jsem neřekl, to tedy ne. Jestli se mi to pan Cap pokusí nějak dokázat, jsem ochoten začít tomu věřit, i když si myslím, že to není moc pravděpodobné.“

„Já nevím, proč by má ryba nemohla mít křídla, zrovna tak jako je má vaše veverka,“ řekl Cap s větší logikou, než bylo u něho zvykem. „Že ryby létají a že dovedou létat, to je pravda a má to smysl –“

„Nemá to žádný smysl. A právě proto se mi tomu nechce věřit,“ přerušil ho Stopař. „Jaký smysl by mělo dát zvířeti, které žije pod vodou, křídla, která mu ve vodě nejsou nic platná?“

„A vy si myslíte, že ryby jsou tak hloupé, že jenom proto, že mají křídla, budou létat pod vodou?“

„To nevím. Ale kdyby ryba létala ve vzduchu, připadalo by mi to víc proti přírodě, než kdyby létala ve svém vlastním živlu, kde se narodila a kde vyrostla, abych tak řekl.“

„Tady vidíš, Magnetko, co dělá omezenost. Ryba vyletí z vody, aby utekla před svými nepřáteli, kteří žijí ve vodě jako ona. Teď tady máte nejen důkaz, ale vidíte taky, proč se to všechno děje.“

„Já už tomu věřím,“ řekl klidně Stopař. „Jak daleko ta ryba doletí?“

„Jistě ne tak daleko jako holub, ale stačí to, aby unikla nepříteli. Pokud jde o ty vaše veverky, příteli Stopaři, nebudeme o nich už mluvit, protože si myslím, že jste si je vymyslel jako protiváhu k létajícím rybám, aby ty vaše lesy nebyly zahanbeny. Ale co to tam kotví pod tím pahorkem?“

„To je Jasperův kutr, strýčku,“ řekla rychle Mabel. „Je to velice hezká loď. Má také pěkné jméno. Říkají jí *Běžec*.“

„Ano, možná že na jezero stačí, ale zvláštního na ní zhora nic nevidím. Ta lodička má stojatý čeleňový stěžeň, a kdo kdy viděl, aby kutr měl stojatý čeleňový stěžeň?“

„Možná že to na jezeře má nějaký účel, strýčku –“

„Možná – člověk nesmí zapomenout, že to není moře, i když to jako moře vypadá.“

„Ach strýčku, tedy Ontario přece jen vypadá jako moře?“

„V tvých očích, chci říci, a v očích pana Stopaře, ale rozhodně ne v mých, Magnetko. Mohli byste mě poslat doprostřed toho rybníčku, a za nejtemnější noci, jakou si jen dovedete představit, a v té nejmenší kánoi, a já bych hned věděl, že to není nic jiného než obyčejné jezero. *Dorota*, na které jsem se plavil po Atlantském oceánu, by to poznala právě tak rychle jako já. Nevěřím, že briga by nepoznala rozdíl mezi Ontariem a Atlantským oceánem, sotva by urazila dvě své délky. Kdysi jsem s ní zajel do jednoho z velkých amerických zálivů, a ona se chovala jako splašená. Tak tedy na téhle lodičce se plaví Jasper! Musím si jednou s tím chlapcem vyjet, než vás opustím. Nerad bych, aby někdo řekl, že jsem u tohoto rybníku byl a přitom jsem se po něm ani neprojel.“

„Na to nebudete muset dlouho čekat,“ odpověděl Stopař. „Seržant se chystá vyplout se svými vojáky, aby vystřídal posádku na Tisíci ostrovech. Slyšel jsem, že chce vzít Mabel s sebou. Můžete se k nim přidat.“

„Je to pravda, Magnetko?“

„Snad,“ odpověděla dívka a po tváři jí přelétl lehký ruměnec, nikdo si ho však nevšiml. „Měla jsem tak málo příležitosti mluvit s tatínkem, že to nevím jistě. Právě jde k nám, můžeš se ho zeptat.“

Přestože Dunham byl jen seržantem, vypadal a choval se tak, že budil úctu. Byl vysoký, vážný a zamračený, jednal a myslel přesně a stroze, takže i Cap, který se k lidem z pevniny choval obvykle nepřítulně zdvořile a povýšeně, nedovolil si k tomuto starému vojáku to, co si dovoľoval ke svým ostatním přátelům. Říkalo se, že si Duncan Lundie, skotský šlechtic, který velel posádce, seržanta Dunhama váží víc než většiny svých podřízených důstojníků. Zkušenost a spolehlivost měly v očích starého majora právě takovou cenu jako urozenost a bohatství. Seržant nevěřil, že bude kdy povýšen, byl však sebevědomý a své

postavení pokládal za tak důležité, že si svým chováním zjednával všude úctu. Stýkal se hodně se svými podřízenými, pokládal však za nutné krotit jejich výstřelky v chování odstupem a důstojným vystupováním. A tak jen málo vojáků nepodlehlo jeho dobrému vlivu. Starší důstojníci s ním jednali vlídně jako se starým kamarádem, mladší se zřídkakdy odvážili nesouhlasit s jeho vojenskými názory a poddůstojníci měli k němu respekt, který se velmi podobal úctě. Není tedy divu, že když Mabel upozornila ostatní, že její otec přichází, pozoruhodný rozhovor, který jsme právě zaznamenali, jako by utál. Stopař byl ze všech lidí žijících na hranici, kteří nebyli důstojníky, jediný, kdo si dovolil jednat se seržantem jako rovný s rovným, ba dokonce důvěrně a přátelsky.

„Dobré jitro, švagře Cape,“ řekl seržant a pozdravil po vojensku, když vystupoval vážným, důstojným krokem na val. „Možná že si myslíš, že jsem pro své ranní povinnosti zapomněl na tebe i na Mabel, ale teď mám hodinu nebo dvě volno, můžeme si tedy popovídat. Nevšiml sis, švagře, jak se to děvče podobá nebožce matce?“

„Jako by jí z oka vypadla, seržante. Říkám to vždycky. Trochu je energičtější, to má po tobě, ačkoliv i Capové měli vždycky dost energie a odvahy.“

Mabel se plaše podívala na přísný, strnulý obličej svého otce. Vždycky na něho vzpomínala s láskou, tak jako děti dobrého srdce vzpomínají na své vzdálené rodiče. Když spatřila, jak mu i přes jeho strohé chování svaly v obličejí hrají, celým srdcem zatoužila vrhnout se mu do náruče a vyplakat se. Avšak seržant byl navenek chladnější, formálnější a nepřístupnější, než si ho představovala. Byla by se proto něčeho podobného neodvážila, ani kdyby byli sami.

„Podnikl jsi kvůli mně dlouhou a namáhavou cestu, švagře. Vynasnažím se, aby se ti u nás, pokud tu budeš, líbilo.“

„Slyšel jsem, seržante, že budeš muset zvednout kotvu a přestěhovat svou prýčnu tam, kde prý leží tisíc ostrovů.“

„Stopaři, ty jsi zapomněl –“

„Ne, seržante, nezapomněl jsem, ale myslel jsem, že člověk nemusí dělat tajnosti před vašimi vlastními příbuznými.“

„O všech pohybech vojenských jednotek se má mluvit co nejméně,“ odpověděl seržant a poklepal Stopaři přátelsky, ale káravě na rameno. „Pěkný kus života jsi strávil v bojích s Francouzi, víš tedy, jakou cenu má mlčení. Ale na tom nezáleží. Tak jako tak to budou všichni brzo vědět, nač to tedy tajit. Zanedlouho pošleme několik vojáků, aby vystrídali posádku na jedné stanici na jezeře – neříkám, že je to na Tisíci ostrovech – a možná že budu muset jet s nimi. V tom případě bych vzal s sebou Mabel, aby mi vařila, a doufám, švagře, že ani ty tak asi na měsíc nepohrdneš vojenským životem.“

„Přijde na to, kudy se tam půjde. Lesy a bažiny nemám rád.“

„Poplujeme na *Běžci*. My jsme na takové výpravy zvyklí, a tobě se to bude jistě líbit. Máš přece vodu rád.“

„To mám, ale slanou, a ne jezerní. Jestli nikoho nemáš, kdo by řídil ten tvůj kutřík, jel bych s sebou, i když si myslím, že je škoda času. Je přece směšné přirovnávat plavbu na tomhle rybníku k plavbě na moři.“

„Jasper stačí na *Běžce* sám, švagře, nebude tedy tvých služeb třeba, ale bude nás těšit, když pojeděš s námi. Domů se nemůžeš vrátit sám, musíš počkat, až pošleme do lesů vojenskou výpravu, a to se nestane, dokud se nevrátím. Poslyš, Stopaři, dnes poprvé nevedeš naše vojáky ty při honbě na Mingy.“

„Upřímně řečeno, seržante,“ odpověděl Stopař trochu rozpačitě a v obličeji opáleném sluncem se mu objevil ruměnec, „dnes ráno se mi do toho moc nechťelo. Předně vím, že vojáci pětapadesátého pluku nedovedou Irokéze překvapit v lesích a ti darebáci nebudou čekat, až je někdo obklíčí. Vědí přece, že se Jasper dostal do pevnosti. A pak člověk, který celé léto pracoval, má právo trochu si odpočinout. Nikdo ho proto nemusí podezírat, že by neměl dost dobré vůle. Ostatně je s nimi Had. Jestli ty lotry vůbec najdou, můžete se spolehnout na jeho nenávisť a na jeho bystrý zrak. Nenávidí

je stejně jako já a oči má skoro tak bystré jako já. Miluje ty slídivé lotry asi stejně jako já. Dá se říci, že můj poměr k Mingům, to je vlastně delawarská nenávist naroubovaná na bělošský strom. Ba ne, tentokrát jsem přenechal tu čest – jestli se dá v tomto případě o cti mluvit – mladému poddůstojníkovi, který vede výpravu. Jestli neztratí skalp, může se po návratu pochlubit v dopise mamince, jak se mu ta výprava podařila. Jednou v životě bych si rád zahrál na lenocha.“

„Nikdo na to nemá větší právo než ty. Po dlouhé a věrné službě si člověk může dopřát nějakou tu dovolenou,“ odpověděl vlídně seržant. „Mabel se jistě nebude na tebe zlobit, že jsi dal její společnosti přednost před stopováním divochů, a jistě se s tebou ráda rozdělí o svou snídani, jestli máš hlad. Nesmíš si myslet, děvče, že by Stopař těm divochům dovolil, aby slídili kolem pevnosti, a přitom by si nevystřelil.“

„Kdybych věděl, že si Mabel něco takového myslí, seržante, přestože nejsem nedůtklivý, hodil bych si ručnici přes rameno a co nejrychleji bych se z pevnosti vytratil. Ba ne, Mabel ví, jaký jsem, přestože se známe teprve krátce. Několik Mingů se totiž postaralo, aby nám naši krátkou společnou cestu zpříjemnili.“

„Hned tak nějaké důkazy by mne, Stopaři, nepřesvědčily, že mám o vás smýšlet špatně, zejména ne, když jde o věci, o kterých jste právě mluvil,“ odpověděla Mabel a samým vzrušením se zarděla. Tolik jí záleželo na tom, aby jí Stopař věřil. „Za svůj život vám vdčíme oba, otec i já. Věřte, že na to nikdy nezapomeneme.“

„Děkuji vám, Mabel, z celého srdce vám děkuji. Neraď bych ze sebe dělal víc, než jsem, proto vám řeknu, že Mingové by vám asi nebyli zkřivili jediný vlas, kdyby se jim bylo podařilo nějakou lstí vás dostat. Můj skalp, i Jasperův, i skalp pana Capa a Velkého hada by si byli určitě usušili, ale seržantově dceři by ani vlásku na hlavě nezkrřivili.“

„A proč myslíte, že nepřátelé, kteří nešetří ani žen, ani dětí, by byli ke mně milosrdnější než k jiným? Ne, Stopaři, vím, že za svůj život vděčím jenom vám.“

„Já zase, Mabel, mám na to jiný názor. Bylo by jim líto ublížit vám. Ani ten nejzuřivější Mingo by neměl srdce vám ublížit. Třebaže vím, jak jsou ti upíři zlí, nevěřím, že by byli schopni udělat něco tak zlotřilého. Možná že by byli chtěli – ano, určitě by vás byli nutili – abyste se stala ženou některého z jejich náčelníků. To by ovšem bylo pro mladou bělošskou ženu samo o sobě velké utrpení. Myslím ale, že by si víc ani Mingové netroufali.“

„Děkuji vám tedy alespoň za to, že jsem unikla tak velkému neštěstí,“ řekla Mabel a upřímně a srdečně uchopila Stopařovu drsnou ruku. Způsobila tím poctivému zálesákovi velkou radost. „Raději bych umřela, než bych se stala ženou nějakého indiána.“

„Ten názor asi sotva změní,“ Stopař se obrátil na svého starého přítele. Na tváři se mu objevil spokojený úsměv. „Vždycky říkám Hadovi, že křest neudělá ani z Delawara bělocha, zrovna tak jako řev a ječení neudělá z bledé tváře indiána. Je to názor mladé bělošské ženy, měla by se ho vždycky držet.“

„Správně. Víam, Stopaři, že Mabel se bude tímto svým názorem vždycky řídit. Ale je čas snídat, a jestli chceš jít se mnou, švagře, ukážu ti, jak se mají vojáci tady, na ztracené vartě.“

KAPITOLA IX

*Tak tedy přátelé mí,
s nimiž vyhnanství své sdílím,
což staré zvyky víc než povrchní lesk
větší nepropůjčovaly sladkost žití,
což neskrývají tyto lesy
víc bezpečí než přejemný dvůr,
kde člověk jenom trest,
jímž Adam trpěl, cítí?*

— Shakespeare: Jak se vám líbí

Seržantův slib nebyl jalovým vychloubáním. Pohraniční pevnost ležela sice daleko od světa, ale její posádce se dařilo tak dobře, že by jí to v mnohém mohli závidět nejen knížata, ale i králové. V té době, a ještě o padesát let později, celý tento rozlehlý kraj, kterému se nejdříve říkalo Západ a od osvobozeneckých válek Nová země, byl téměř neobydlen. Oplýval zvěří všeho druhu, jaká žije v tamním podnebí, jen lidí a domácích zvířat bylo málo. Hrstka indiánů, která se tehdy toulala po lesích, nijak na hojnosti zvěře neubrala, a roztroušené posádky nebo nahodilí lovci, kteří se zde občas octli, nebyli víc než včelka na lánu pohanky nebo kolibřík na květu.

Pověsti o zázračném množství zvěře, ptáků a ryb, zvláště na březích velkých jezer, se dochovaly do dnešních dnů. Kdyby tyto pověsti nebyly potvrzeny důvěryhodnými lidmi, neopovážili bychom se o nich mluvit. Dokonce sami jsme se o jejich pravdivosti přesvědčili. Zejména řeka Oswego dovedla naplnit spíše i těch nejvybíravějších labužníků. Hemžily se v ní ryby všeho druhu. Stačilo jen hodit udici a už jste vytáhli okouna nebo jinou rybu. Bylo jich

ve zdejších vodách jako hmyzu nad bažinami této požehnané země. Žil tu také ve velkém množství jezerní losos. Je to odrůda této dobře známé čeledi ryb, která si nijak nezadá se znamenitým lososem severoevropským. Také stěhovavých lesních i vodních ptáků tu bylo bezpočet. Stovky akrů půdy a vodní plochy ve velkých zátokách na březích jezera bývaly často pokryty hejny hus a kachen. Vysoká zvěř, medvědi, králíci a veverky a všelijací jiní čtvernožci – někdy se mezi nimi vyskytl i los – to byla další zásobárna potravin. Všechny vojenské stanice žily převážně z těchto úlovků. Bez nich by posádky v odlehlých pohraničních pevnostech hladověly.

Masitých jídel, která jinde považují za přepych, tu bylo tolik, že si na nich mohl pochutnat kdekdo. I ti největší chudáci na Oswegu mívali denně zvěřinu, za jakou by se nemusela stydět žádná pařížská restaurace. Snad nebude na škodu, jestliže se ještě zmíníme, jak jsou lidé vybíraví a rozmařilí. Stravy, kterou by jim jinde kdekdo záviděl, si vůbec nevážili, ba dokonce se jim přejedla. Vojáci měli raději prostou stravu, jaká byla obvyklá v jiných posádkách. S tou však bylo třeba šetřit, poněvadž bylo těžko ji sem dopravit. Rádi se zřekli zvěřiny, kachen, holubů nebo lososa, jen aby si pochutnali na nakládaném vepřovém, tvrdém tuřínu nebo nedovařeném zelí.

Stůl seržanta Dunhama se přirozeně podílel na hojnosti přepychu, jaký byl v těchto končinách obvyklý, trpěl ale také nedostatky, o kterých jsme se právě zmínili. Na prostých talířích se kouřilo z pečeného lososa, lákavě voněly horké plátky zvěřiny a před hosty stálo několik mís studených masitých jídel, která byla také připravena z ulovené zvěřiny. Všechno to bylo nachystáno k počtě nových hostů a jako důkaz pohostinnosti starého vojáka.

„Vy tu asi nouzí netrpíte,“ řekl Cap, když okusil z několika mís. „Na takovém lososu by si i Skot pochutnal.“

„A přece ani taková ryba každému nechutná, švagře. Ze dvou nebo tří set vojáků v pevnosti by ti jich jen asi šest neřeklo, že se ta ryba nedá jíst. I ti, co neměli jaktěživi kousek zvěřiny v ústech,

ledaže se k ní doma dostali jako pytláci, ohrnují na ty nejtučnější kýty nos.“

„Lidé jsou už takoví,“ vložil se do rozhovoru Stopař. „Ale pěkné to není. Indián nikdy nereptá, za kus jídla je vděčný, ať je ten kousek tučný, nebo libový, ať je to zvěřina, medvěd, prsa divokého krocana, nebo křídlo divoké husy. Musím přiznat, že nám bělochům není ke cti, že za to, jak se nám dobře vede, nedovedeme být vděční, zato kdejakou nepříjemnost, která nestojí ani za řeč, přijímáme jako bůhvíjaké zlo.“

„S vojáky pětapadesátého pluku je to opravdu tak,“ odpověděl seržant. „Dokonce i sám major, starý Duncan Lundie, někdy tvrdí, že placka z ovesné mouky je lepší než okoun z Oswega, a nevím co by dal za hlt vody ze skotských hor. A přece když chce uhasit žízeň, má tady celé Ontario.“

„Má major Duncan ženu a děti?“ zeptala se Mabel, kterou přirozeně v novém prostředí nejvíce zajímalo, jsou-li tu ženy.

„Nemá. Říká se, že má doma snoubenku. Zdá se, že ta dáma je spíš ochotna na něho čekat bůhvíjak dlouho, než by snášela drsný život v téhle divočině. Podle mého názoru to není správné. Tvá sestra, švagře, měla na věc jiný názor. Kdyby byla zůstala naživu, seděla by tu teď s námi na židli, na které sedí její dcera.“

„Doufám, seržante, že nechceš, aby si Mabel vzala vojáka,“ odpověděl vážně Cap. „Naše rodina armádě odvedla svůj díl a je nejvyšší čas, aby si už jednou zase vzpomněla na moře.“

„Ujišťuji tě, švagře, že nebudu Mabel hledat manžela v pětapadesátém nebo v některém jiném pluku, i když myslím, že je už čas, aby se děvče vdalo.“

„Tatínku!“

„Myslím, že jí není moc příjemné, že se o těch věcech mluví tak otevřeně,“ řekl Stopař. „Ze zkušenosti vím, že kdo chce děvče získat, nesmí na to zhurta. Jestli nemáte nic proti tomu, mluvmě raději o něčem jiném.“

„Dobrá. Doufám, švagře, že ti přijde k chuti tenhle kousek studené vepřové pečeně. Zdá se, že ti chutná.“

„Ano, ano. Když už musím jíst, mám rád nějaké to civilizované jídlo,“ odpověděl umíněný námořník. „Zvěřina je dobrá pro vnitrozemní plavce, ale my námořníci jsme zvyklí na něco jiného.“

Stopař odložil nůž a vidličku a srdečně se zasmál svým tichým smíchem. Potom se trochu škodolibě zeptal:

„Nevadí vám, že ta vepřová nemá kůžičku, pane Cape? Nevadí vám to?“

„Myslím si, Stopaři, že by byla lepší, kdyby měla kůžičku. Ale tady v lesích pečete asi selata bez kůžičky.“

„Tak vidíte, člověk může udělat cestu kolem světa, a přece všechno nezná. Kdyby na tomhle prasátku byla zůstala kůžička, pane Cape, byl byste si popíchal ruce. To zvířátko totiž je jezek.“

„Ať visím, jestli jsem hned nepoznal, že to není obyčejná vepřová. Ale řekl jsem si, že v těchhle lesích i prase ztratí své dobré vlastnosti. Dokazuje to jen, že jezek, který žije na souši, se nevyrovná mořskému ježku. Ale tobě je to asi jedno, seržante?“

„Jen když ho nemusím stahovat, švagře. Doufám, Stopaři, že tě Mabel po cestě poslouchala.“

„To ano. Jestli byla Mabel jenom z poloviny tak spokojená s Jasperem a se Stopařem, jako Stopař a Jasper byli spokojeni s ní, bude z toho přátelství do konce života.“

Stopař se podíval na děvče, které zčervenalo, jako by chtěl vyvědět, co si o tom myslí. Avšak jeho vrozená jemnost přemohla nešetrnou touhu vniknout do svatostánku ženských citů. Zadíval se na talíř, jako by litoval toho, co právě řekl.

„Nesmíme zapomínat, že ženy jsou jiné než muži, přáteli,“ pokračoval seržant, „a taky musíme brát ohled na jejich povahu a vychování. Nováček, to je něco jiného než starý mazák. Kdekdo ví, že udělat z někoho dobrého vojáka trvá pěkně dlouho. A udělat z děvčete správnou dceru vojáka bude trvat ještě déle.“

„To je nějaký nový názor, seržante,“ řekl živě Cap. „My staří námořníci jsme přesvědčeni, že z jednoho chlapa by se dalo udělat šest vojáků – a jak skvělých vojáků – ale musel by je vzít do práce námořník.“

„Ano, švagře, vím dobře, jak jsou námořníci domýšliví,“ odpověděl starý voják s úsměvem tak milým, jak jen dovolovala jeho zamračená tvář. „Mnoho let jsem byl posádkou v jednom přístavu. My dva jsme o té věci často hovořili, obávám se ale, že v tomhle ohledu se nikdy neshodneme. Jestli chceš ale vědět, jaký je rozdíl mezi opravdovým vojákem a nevojákem, přijď se dnes odpoledne podívat na přehlídku pětapadesátého pluku, a až se vrátíš do Yorku, běž se podívat na nějaký ten domobranecký pluk, až bude cvičit.“

„No, pro mne, seržante, je v tom velice malý rozdíl – ne větší, než jaký bys ty našel mezi brigou a dvoustěžňovou plachetnicí. Pro mě jsou všichni stejní – červený kabát, pera, střelný prach a poslouchat.“

„Tak si to představuje námořník,“ odpověděl vážně seržant. „Možná že ani nevíš, že trvá rok, než se voják naučí pořádně jíst.“

„Tím hůř pro něho. Domobranci, ti se to učit nemusí. Už jsem tolikrát slyšel, že když jsou na pochodu, nedělají nic jiného, než že snědí všechno, na co přijdou.“

„Podle mne také oni mají některé dobré vlastnosti, stejně jako je mají jiní,“ poznamenal Stopař, jen aby zachoval mír, zřejmě ohrožený tvrdohlavostí obou mužů, kteří se snažili přesvědčit jeden druhého o přednostech svého povolání. „Jestli příroda propůjčila člověku nějaké nadání, je zbytečné potlačovat je. Pětapadesátý pluk, seržante, dovede něco sníst, jsem s ním už dost dlouho, abych to věděl, ale domobranci, ti ho v jídle přetrumfnou.“

„Strýčku,“ řekla Mabel, „jestli jsi už dojedl, pojd' se mnou, prosím tě, ještě jednou na valy. Ještě jsme si neprohlédli celé jezero a nehodí se, aby se mladé děvče hned první den procházelo samo po pevnosti.“

Cap uhádl, proč ho Mabel o to prosí, a protože měl svého švagra upřímně rád, ochotně odložil spor na jindy. Ani ho nenapadlo, že by se se seržantem neměl přít, tak byl umíněný a tvrdohlavý. Vyšel s neteří a nechal seržanta Dunhama a jeho přítele Stopaře o samotě. Jakmile protivník opustil bojiště, seržant, který neprohlédl dceřin manévr, se obrátil na svého společníka a vítězně se usmál.

„Vojáci, Stopaři, se nikdy zvlášť o svá práva neberou. Člověk má být skromný, ať nosí červený, nebo černý kabát, nebo ať chodí třeba bez kabátu. Já si však dám nerad ujít vhodnou příležitost, abych se vojáků nezastal. Tak co, přáteli,“ Dunham položil ruku na ruku Stopařovu a pevně ji stiskl, „jak se ti líbí má dcera?“

„Můžete být na ni hrdý, seržante. Máte proč být hrdý na to, že jste otcem tak hezkého a dobře vychovaného děvčete. Viděl jsem už mnoho žen, některé z nich měly vznešený původ, byly krásné, ale ani jedna z nich neměla tolik dobrých vlastností jako Mabel.“

„Musím ti, Stopaři, prozradit, že Mabel má stejně dobré mínění o tobě. Včera v noci mi vyprávěla o tom, jak jsi chladnokrevný, odvažný a jak dobré srdce máš. Tuhle vlastnost dovedou ženy nejvíc ocenit. První dojem byl tedy oboustranně příznivý. Vykartáčuj si kabát a starej se víc o svůj zevnějšek, Stopaři, a děvče bude tvoje.“

„Budu si hledět zapamatovat, co jste mi řekl, seržante, a udělám všechno, abych se Mabel líbil tak, jak ona se líbí mně. Sotva dnes ráno vyšlo slunce, vyčistil jsem si a vyleštil ručnici. Myslím, že má ručnice ještě nikdy nebyla krásnější.“

„Ty se na to díváš jako lovec, Stopaři. Ale dobře jsi udělal. Zbraně se mají na slunci třpytit a lesknout. Hlaveně, která se neleskne, se mi nikdy nelíbila.“

„Lord Howe si o tom myslel něco jiného, seržante. A byl to dobrý voják.“

„To je pravda – jeho lordstvo dalo u svého pluku načernit všechny hlavně – a co z toho bylo? Jeho erb visí v anglikánském kostele v Albany. Ba ne, můj vážený příteli, voják má být vždycky vojákem,

a nikdy se nemá stydět nebo bát nosit znaky a symboly svého čestného povolání. Pohovořil sis s Mabel, když jste spolu jeli v kánoi, Stopaři?“

„Nebylo k tomu mnoho příležitosti, seržante. A pak – cítil jsem, že svým vzděláním na ni nestačím. Proto jsem se bál mluvit o něčem jiném než o tom, co souvisí s mým povoláním.“

„To je správné i nesprávné, příteli. Ženy jsou rády, když se mluví o ničem – poněvadž hlavní slovo přitom mají obyčejně ony. Víš, že nejsem člověk, který mluví zbytečně, a přece jsem někdy pozoroval, že Mabelina matka neměla o mně horší mínění, když jsem trochu slevil ze své mužské důstojnosti. Pravda, bylo mi tehdy o dvacet let mív. Byl jsem tenkrát nejmladším seržantem u pluku. Člověk se musí chovat důstojně, jinak nebude mít u vojáků tu nejmenší úctu. Jestli se chceš ale zalíbit ženě, musíš někdy trochu slevit.“

„Někdy si myslím, seržante, že z toho nic nebude.“

„Proč ztrácíš odvalu, když jde o něco, na čem jsme se dohodli?“

„Dohodli jsme se, že jestli Mabel je taková, jak říkáš, a jestli se jí bude líbit nepříliš vzdělaný lovec a zálesák, že nechám alespoň částečně toulavého života a že zkusím věnovat se ženě a dětem. Ale přiznávám se, že když jsem to děvče uviděl, že jsem začal pochybovat, jestli se to vůbec podaří.“

„Jak tomu mám rozumět?“ přerušil ho přísně seržant. „Neříkal jsi, že se ti Mabel líbí? Je snad jiná, než jsi čekal?“

„O Mabel nepochybuji, seržante, ale o sobě. Koneckonců jsem jenom chudý, nevzdělaný zálesák. Možná také, že se k ní tak nehodím, jak jste si to představoval a jak jsem si to představoval i já.“

„Jestli pochybuješ o svém vlastním úsudku, Stopaři, prosím, abys nepochyboval o mém. Copak se nevyznám v lidech? Nepatří to v první řadě mezi mé povinnosti? Myslíš, že jsem se často mýlil? Zeptej se majora Duncana, jestli chceš.“

„My dva, seržante, jsme staří přátelé, mnohokrát jsme bojovali bok po boku a vzájemně jsme si prokázali nejednu službu. Není tedy divu,

že jeden o druhém si myslíme to nejlepší. Bojím se ale, že dcera nemá o prostém, nevzdělaném lovcu tak dobré mínění jako její otec.“

„Nemluv tak, Stopaři. Ty sám nevíš, jaký jsi. Musíš mi věřit. Předně jsi zkušený, a to rozumná žena dovede ocenit. Dále nejsi žádný zelenáč, ale člověk, který něco zažil. A to se lehce dá poznat na jeho těle i na jeho tváři. Řekl bych, že jsi alespoň třicetkrát nebo čtyřicetkrát bojoval, aby sis zachránil život, když počítám všechny ty půtky a přepadení, která jsi prodělal.“

„To je pravda, seržante, to je pravda, ale pomůže mi to všechno získat lásku děvčete?“

„Pomůže, Stopaři. Zkušenost v boji je právě tak dobrá v lásce jako ve válce. Jsi čestný a věrný. Král si lepšího poddaného nemůže přát.“

„To je možné, to je možné, ale bojím se, že jsem příliš hrubý, příliš starý a málo vzdělaný, abych se mohl zalíbit tak mladé a něžné dívce, jako je Mabel. Není zvyklá žít v pralese a možná že si bude myslet, že by se jí líp žilo ve městě.“

„Tyhle pochybnosti jsou u tebe něco nového, příteli. Divím se, že se neobjevily už dřív.“

„Protože dokud jsem nepoznal Mabel, snad nikdy jsem si neuvědomil svou bezcennost. Cestoval jsem už s ženami, vedl jsem je lesem, radoval se s nimi a zažil s nimi nějaké to nebezpečí. Ale byly příliš vysoko nade mnou, abych na ně myslel jinak než jako na slabé tvory, které musím chránit a bránit. Ted' je to ale jiné. Mabel a já jsme si postavením skoro rovni a já cítím, jako by mě tížilo těžké břemeno, které sotva mohu unést, když vidím, jak se povahově lišíme. Přál bych si, seržante, abych byl o deset let mladší, hezčí a příjemnější, abych se mohl zalíbit hezké mladé ženě.“

„Hlavu vzhůru, můj statečný příteli, a spolehni se na to, že já ženy znám. Mabel tě má ráda a během těch čtrnácti dnů, co budeme na ostrovech, se k ní musíš chovat vlídně, a bude tvoje. Mabel mi to dnes v noci sama napověděla.“

„Je to možné, seržante?“ podivil se Stopař. Ve své skromnosti tomu nemohl uvěřit. „Je to pravda? Jsem přece jenom chudý lovec a Mabel mohla dostat důstojníka. Myslíte, že se bude chtít vzdát městského života, který má tak ráda? Že se vzdá návštěv, chození do kostela, jen proto, aby mohla žít s obyčejným zálesákem a lovcem někde v lesích? Nezatouží nakonec po lepším životě a po lepším muži?“

„Lepšího muže by sotva našla, Stopaři,“ odpověděl otec. „Na život v městě brzo zapomene, až pozná volnost, jakou dává les, a to děvče je dost odvážné, aby vydrželo žít na hranicích. Když jsem o tom sňatku přemýšlel, myslel jsem na všechno, jako když se generál chystá do války. Zprvu jsem si říkal, že bys mohl vstoupit do armády, a až odejdu na odpočinek – a to bude dřív nebo později – že bys nastoupil na mé místo. Ale rozmyslel jsem si to. Ty se na seržanta nehodíš. I když nejsi voják v pravém slova smyslu, jsi jím v nejlepším smyslu toho slova a všichni naši důstojníci si tě váží. Dokud budu živ, Mabel může bydlet u mne a ty budeš mít domov, do kterého se budeš ze svých výzvědných cest a toulek vždycky vracet.“

„To by bylo krásné, seržante, jen jestli Mabel bude chtít splnit naše přání. Mně se ale nezdá, že by se jí člověk jako já mohl někdy líbit. Kdybych byl mladší a hezčí, jako třeba Jasper Western, pak bych snad měl naději – pak ano.“

„Jasper Sladká voda a všichni mladíci v pevnosti se mohou před tebou schovat,“ odpověděl seržant. „I když nejsi žádný mladík, vypadáš dobře, líp než velitel *Běžce*.“

„Cože?“ podivil se Stopař a pohlédl na seržanta nedůvěřivě, jako by mu nerozuměl.

„Říkám, že i když nejsi žádný mladík, jsi statečnější a mužnější než Jasper a všichni ostatní. Ještě za třicet let budeš vypadat líp než oni všichni dohromady. Kdo má čisté svědomí jako ty, zůstane celý život mladý.“

„Neznám jiného mladého muže, který by měl tak čisté svědomí jako Jasper. Měl by tedy taky zůstat pořád mladý.“

„Ale ty jsi můj přítel,“ řekl seržant a stiskl Stopaři ruku. „Můj osvědčený, věrný přítel.“

„Ano, seržante, jsme přáteli už skoro dvacet let. Mabel ještě nebyla na světě, když jsme se spřátelili.“

„To je pravda – Mabel ještě nebyla na světě a my jsme už byli dobrými přáteli. Ani ji nenapadne, aby odmítla muže, který byl přítelem jejího otce, ještě dřív než se narodila.“

„Nevím, seržante, nevím. Rovný rovného si hledá. Mládí vyhledává zase jenom mládí a stáří patří k stáří.“

„To ale neplatí, pokud jde o manželky, Stopaři. Ještě jsem nepoznal starého muže, který by měl námitky proti mladé ženě. Tebe si váží všichni důstojníci v pevnosti, jak jsem už řekl, a jí bude lichotit, že má muže, kterého má kdekdo rád.“

„Doufám, že kromě Mingů nemám jiných nepřátel,“ řekl Stopař a zamyšleně si přihladil vlasy. „Vždycky jsem se snažil jednat spravedlivě. Člověk si tak dělá přátele, vždycky se to ale nepodaří.“

„O tobě se může říci, že se pohybuješ v té nejlepší společnosti, vždyť i starý Duncan Lundie je rád, když ho navštívíš a dovede s tebou posedět celé hodiny. Ze všech zálesáků ti důvěřuje nejvíc.“

„To je pravda. Ba i lidé, kteří mají vyšší postavení než on, šli vedle mne celé dny a hovořili se mnou, jako bych byl jejich bratr. Ale nikdy jsem se tím nepyšnil, protože vím, že lidé, kteří se k tobě chovají v lese jako rovný k rovnému, ve městě by si tě možná ani nevšimli.“

„Říkají taky o tobě, že jsi daleko široko nejlepší střelec.“

„Kdyby tohle Mabel stačilo, aby se do mne zamilovala, nemusel bych si dělat starosti. A přece si, seržante, někdy myslím, že to je spíš zásluha Zvěrobijky než moje. Je to báječná ručnice a jiný by s ní dokázal totéž.“

„Mluv z tebe skromnost, Stopaři. Nemohu s tebou souhlasit, protože jsem viděl jak jiní, i když stříleli tvou ručnicí, chybili. Víím taky, co ty dovedeš s cizí ručnicí. Zítra nebo pozítří uspořádáme závody

ve střelbě, při kterých budeš moci ukázat, co dovedeš, a Mabel si pak o tobě udělá správné mínění.“

„Bude to poctivé, seržante, když všichni vědí, že zvěrobijka zřídka kdy chybí? Máme závodit ve střelbě, když všichni víme, jak to musí dopadnout?“

„Dej pokoj, člověče. Už vidím, že polovinu námluv budu muset udělat za tebe já. V boji dovedeš být vždycky tam, kde je to nejhorší, a přitom jsi nejnesmělejší nápadník na světě. Nezapomeň, že Mabel pochází z odvážného rodu, že stejně jako její matka bude i ona obdivovat pravého muže.“

Seržant vstal a bez omluvy odešel za svými denními povinnostmi. Stopař věděl, jak to v posádce chodí, a proto se pro tuto nezdvořilost neurazil.

Čtenář poznal z předchozího rozhovoru jeden z plánů, které měl seržant Dunham na mysli, když si přál, aby jeho dcera s ním žila na hranicích. Ačkoliv už mnoho vyprchalo z něžných citů, které choval pro své dítě v prvních letech, co ovdověl, jeho láska k dceři neochabla. Nedával ji však příliš najevo. Byl zvyklý poroučet a poslouchat, a nikdo nesměl pochybovat o správnosti jeho rozhodnutí. Také on nikdy nepochyboval o správnosti rozkazů, které dostával. Proto byl přesvědčen, že jeho dcera si vezme muže, kterého jí vybere. Ani ve snu ho nenapadlo, že by ji bylo třeba k sňatku nutit. Vždyť každý, kdo Stopaře znal, byl v duchu přesvědčen o jeho vynikajících vlastnostech. Byl stále stejný – prostý, věrný, nebojácný, a přitom prozíravý, zejména když šlo o věc spravedlivou, nebo co se tehdy za spravedlivé pokládalo. Nikdy se také nedopustil ničeho, za co by se musel stydět nebo co by si musel jednou vyčítat. Každý, kdo ho blíž poznal, musel k němu přes jeho nízké postavení v armádě pociťovat úctu a obdiv. Byl to člověk, jakým snad byl Adam před svým pádem, i když nebyl bez hříchu. Už jsme se zmínili o tom, že žádný důstojník kolem něho nepřešel, aniž ho pozdravil jako sobě rovného, a že prostí vojáci se k němu chovali s důvěrou a s kamarádkou nenuceností. Nejpozo-

ruhodnější na něm bylo, že byl lhostejný ke všem hodnotám, které nebyly zaslouženy. Měl ve zvyku být ke svým nadřízeným zdvořilý, avšak často napravoval jejich omyly a vyčítal jim jejich špatnosti s nebojácností, která svědčila, jak hluboký smysl má pro pravdu. Jakoby na posměch vzdělanosti byl přirozeně inteligentní. Zkrátka ten, kdo by nevěřil, že člověk bez vzdělání může rozlišovat mezi dobrem a zlem, byl by užasl nad povahou tohoto podivuhodného člověka. Jeho názory jako by měly svěžest a přirozenost lesů, v nichž strávil většinu života. Žádný moralista by nedovedl přesněji rozhodnout, kde je dobro a kde zlo. A přece měl některé předsudky, nebylo jich však mnoho a bylo je možno omluvit jeho povahou a zvyky. Byly to však předsudky tak hluboce zakořeněné, že tvořily součást jeho povahy. Avšak nejnapadnějším rysem Stopařovy povahy byl jeho krásný a neomylný smysl pro spravedlnost. Tento ušlechtilý rys – žádný člověk, který jej nemá, nemůže být vpravdě veliký, a kdo jej má, k tomu musíme mít úctu – jako by nechtě ovlivňoval všechny, kdo se se Stopařem stýkali. Mnohý hrubý, bezcharakterní chvástal se vrátil z výpravy se Stopařem do pevnosti zahanben jeho otevřeným úsudkem, přesvědčen jeho slovy a polepšen jeho příkladem. Při tak vzácných vlastnostech nepřekvapuje, že Stopař byl bezmezně věrný. Nebyl by se nikdy dopustil zrady a právě tak, jako zřídka kdy ustoupil před nepřítelem, neopustil přítele za žádných okolností, na něž při svém podřízeném postavení měl vliv. Je přirozené, že měl rád lidi, jako byl sám. Jeho druzi a přátelé, i když je často svedla dohromady náhoda, byli většinou lidé mravně čistí. Snad měl Stopař jakýsi podvědomý rozeznávací smysl, jenž ho nejtěsněji připoutával k lidem, kteří stáli za to, aby byl jejich přítelem. Kdosi, kdo znal Stopařovy přátele, řekl o něm, že je příkladem spravedlivého a čistého člověka, kterého nikdy nepokoušely neovládatelné a ctižádostivé tužby a který jde vždycky za svým citem uprostřed tiché velebnosti vznešené přírody, veden jejím zušlechťujícím vlivem, a nikdy se nedá svést ke zlému uprostřed svodů civilizace.

Takový byl muž, kterého seržant Dunham určil své dceři za manžela. Při této volbě neuvažoval příliš jasně a hluboce o Stopařových zásluhách. Dal se spíš vést svým dobrým poměrem k němu. Nikdo neznal Stopaře tak důvěrně jako on. Vždycky měl k poctivému zálesákovi neobyčejnou úctu právě pro jeho nevšední vlastnosti. Starého vojáka nikdy ani nenapadlo, že jeho dcera by mohla mít proti sňatku se Stopařem vážné námitky. Také pro sebe viděl v tomto manželství mnoho výhod. Představoval si, jak stráví stáří a podvečer života mezi milovanými vnuky. Seržant první navrhl svému příteli sňatek s Mabel, a Stopař jej vyslechl klidně. Teď však k seržantovu potěšení prozradil, že by rád vyhověl jeho přání, že mu v tom však brání pochybnosti a obavy, které mu diktuje jeho skromnost a nedostatek sebedůvěry.

KAPITOLA X

*Nemysli si, že ho mám ráda,
i když se po něm ptám.
Je to chlapec vychloubačný,
mluvit však dovede.
A co já o slova dbám?*

V pevnosti uplynul týden a nic zvláštního se nestalo. Mabel si zvykla na prostředí, které jí zpočátku připadalo nejen nové, ale také nepříliš příjemné. Důstojníci a vojáci si zase zvykli na mladou, krásnou dívku, která se oblékala nenápadně, ale vkusně, právě tak jako se chovala, jak se tomu naučila v rodině své ochránkyně, a přestali ji obtěžovat špatně skrývaným obdivem. Projevovali jí úctu, kterou ona s radostí přičítala vážnosti, jakou chovali k jejímu otci. Ve skutečnosti to však dělali hlavně proto, že Mabel byla skromná a milá.

Známosti, které se navazují v lesích nebo za nevšedních okolností, dovede člověk brzo ohodnotit. Po týdně Mabel přesně věděla, s kým může být důvěrná a komu je lépe se vyhnout. Poněvadž její otec nebyl důstojník, ale také ne prostý voják, nedostala se do styku ani s nejvyššími, ani s nejnižšími hodnostmi. A tak těch, s nimiž se musela seznámit, nebylo mnoho. Lehce si proto mohla své přátele vybrat. Brzo však poznala, že v pevnosti je několik důstojníků, kteří byli ochotni přehlédnout její společenské postavení, protože byla hezká. Za několik dnů měla ctitele i mezi důstojníky. Zvlášť ubytovatel, člověk středních let, který už okusil slasti manželství a teď byl vdovcem, se hleděl sblížit se seržantem, s nímž se tak jako tak služebně často stýkal. Mladší důstojníci si všimli, že tento puntičkář – původem Skot, jmenoval se Muir – navštěvuje seržanta častěji než dříve. Žerty a vtipy na „seržantovu dceru“ brzo přestaly,

avšak přípitky na „Mabel Dunhamovou“ pronášeli stejně rádi poddůstojníci jako mladí důstojníci.

Na konci týdne, po večerním rozkaze, poslal Duncan Lundie pro seržanta Dunhama se vzkazem, že si s ním chce o něčem pohovořit. Starý důstojník bydlel v přenosném domku, který mohl dát na vozech převézt, kam jen chtěl. Někdy se usadil v jedné části pevnosti, jindy zase v jiné. Tentokrát se usídlil uprostřed a tam ho také našel jeho podřízený. Lundie přijal seržanta ihned, ani chvíli ho nenechal čekat. Obydlí důstojníků a prostých vojáků se vlastně od sebe mnoho nelišila. Byty důstojníků byly jenom o něco prostornější. Mabel a její otec bydleli skoro – ne-li právě tak dobře – jako velitel sám.

„Pojďte dál, seržante, pojdte dál, příteli,“ srdečně zval starý Lundie svého podřízeného, který zůstal uctivě stát u dveří. Místnost byla zároveň knihovnou i ložnicí. „Pojďte dál a sedněte si tamhle na židli. Vzkázal jsem pro vás, abych si s vámi promluvil o něčem jiném než o seznamech ubytovaných a o výplatách. Už spolu sloužíme pěknou řádku let a to už se mezi majorem a jeho podřízeným, i když je jeden Skot a druhý Angličan, mohlo vytvořit docela dobré přátelství. Sedněte si, seržante, a udělejte si pohodlí. Dnes bylo krásně, vidíte?“

„Bylo, majore Duncane,“ odpověděl seržant. Posadil se sice, nezapomínal však, že má před sebou svého představeného. „Bylo velice krásně, a dá se čekat, že takových dní budeme mít letos víc.“

„To bych byl opravdu rád. Vypadá to, že úroda bude dobrá, a uvidíte, že hoši z pětapadesátého dovedou právě tak dobře hospodařit jako vojančit. Ani ve Skotsku jsem neviděl lepší brambory než ty, které podle všeho sklídíme z našeho nového pole.“

„Vypadá to na dobrou sklizeň, majore Duncane. Letos v zimě nám bude líp než loni.“

„Žije se líp, seržante, ale lidé mají také čím dál tím větší požadavky. Začínáme stárnout a já už myslím na penzi, a že se někde usadím. Mám dojem, že mi to tak nejde jako dřív.“

„Král má ve vás, majore, pořád ještě vynikajícího důstojníka.“

„Možná že máte pravdu, seržante Dunhame, zvlášť kdyby se pro mne uvolnilo nějaké to podplukovnické místo –“

„Až se major Lundie stane podplukovníkem, bude to pro pětadesátý pluk velká sláva.“

„Taky pro Duncana Lundieho to bude velká sláva. Vy, seržante, jste nikdy nebyl podplukovníkem, zato jste ale měl dobrou ženu. A jen dobrá manželka – když člověk nepočítá vojenské pocty – může udělat člověka šťastným.“

„Byl jsem ženat, majore Duncane. To už je ale dávno a od té doby mě nic neodvádí od věrnosti Jeho Veličenstvu a od mých povinností.“

„Ani láska k té čiperné, baculaté, růžolící dcerušce, kterou vídám už pár dní v pevnosti? Namouduši, seržante, jak jsem starý, skoro bych se dovedl do toho děvčátka zamilovat a poslat podplukovnictví ke všem čertům.“

„Každý ví, kam touha táhne majora Duncana. Do Skotska, kde čeká krásná dáma, která ho udělá šťastným, jen co mu to vojenské povinnosti dovolí.“

„Ach, naděje je vždycky něco strašně vzdáleného, seržante,“ odpověděl major a po jeho tvrdém skotském obličejí přelétl stín smutku, „a krásné Skotsko je daleko. No, i když nám tady chybí vřes a jídla z ovesné mouky, je tu zvěře habaděj a lososů je tu tolik jako v Berwicku na Tweedu. Je to pravda, seržante, že si mužstvo stěžuje, že v poslední době už nemůže zvěřinu a holuby ani vidět?“

„Ted' už ne, majore, protože v téhle roční době je už zvěře a ptáků míň než jindy. Vojáci začínají reptat, že mají příliš často lososa. Doufám však, že léto přečkáme bez vážných stížností na stravu. Musím ale přiznat, že si skotští vojáci nerozumně stěžují, že nedostávají ovesné placky, a někdy dokonce hubují i na pšeničný chléb.“

„Taková je už lidská povaha, seržante, pravá, ryzí skotská povaha. Abych pravdu řekl, ovesná placka je pochoutka a už se těším, až se do ní zase jednou zakousnu.“

„Kdyby ta touha po ovesných plackách, majore Duncane, byla k nevydržení – já tím myslím mužstvo, a ne vás, o vás bych si něco tak neuctivého nedovolil říci – ale kdyby mužstvo vážně toužilo po domácí stravě, dovolil bych si navrhnout, abychom dovezli ovesnou mouku nebo abychom si ji umleli tady, a byl by pokoj. Pomoc by tedy byla lehká.“

„Vy jste šprýmař, seržante, ale ať visím, jestli nemáte pravdu. Na světě jsou však příjemnější věci než ovesná mouka. Třeba vaše hezká dcera, Dunhame.“

„Je po matce, majore Duncane, člověk se za ni nemusí stydět,“ řekl pyšně seržant. „A nekrmili ji ničím jiným než dobrou americkou moukou. Opravdu se za ni člověk nemusí stydět.“

„To určitě ne. Když už jsme u toho, seržante, nebudu dělat dlouhé okolky. Davy Muir, náš ubytovatel, by se rád s vaší dcerou oženil a požádal mě, abych si s vámi o tom promluvil. Bojí se, aby nedostal košem – vím, že polovina mladých důstojníků připíjí na její počest a nepřestává o ní mluvit od rána do večera.“

„Je to pro ni velká pocta, majore,“ odpověděl upjatě otec, „ale věřím, že pánové si brzo najdou vhodnější předmět svých rozhovorů. Doufám, že se má dcera za několik týdnů provdá za slušného člověka, majore.“

„Ano, Davy je slušný člověk. To se nedá povědět o všech ubytovatelích, seržante,“ odpověděl Lundie s lehkým úsměvem. „Mám tedy tomu Amorovým šípem raněnému mladíkovi oznámit, že souhlasíte?“

„Děkuji vám, majore, ale Mabel patří jinému.“

„Hrome! To bude rozruch v pevnosti! Jestli ale mám být upřímný, mě to nemrzí. Já nerovné sňatky nemám rád.“

„Já taky ne, majore, a nechci, aby si má dcera vzala důstojníka. Kdyby se provdala tak jako její matka, musela by být, poněvadž je rozumná, spokojena.“

„Smím se zeptat, seržante, kdo je ten šťastný muž, kterého chcete nazývat svým zetěm?“

„Stopař, majore.“

„Stopař?“

„Ano, majore Duncane. A když jsem vám už řekl, kdo to je, povím vám, že po celé hranici není lepšího člověka než tento můj poctivý, statečný a věrný přítel.“

„To je všechno pravda, ale je Stopař tím pravým mužem, který by dovedl učinit šťastným dvacetileté děvče?“

„Proč ne, majore? Svému povolání rozumí výtečně. Armáda nemá jiného průvodce a zvěda, který by měl z poloviny tak dobrou pověst jako Stopař, nebo který by si ji z poloviny tolik zasloužil.“

„Máte pravdu, seržante, ale myslíte, že stačí, že je někdo dobrý zvěd, aby se nějaké děvče do něho zamilovalo?“

„Mluvit o lásce u děvčete je podle mého skromného mínění totéž, jako mluvit o tom, co si myslí nějaký rekrut. Kdybychom se měli řídit podle čtyř nemotorných nováčků, jakživi bychom prapor nedostali do zákrytu, majore Duncane.“

„Ale na vaši dceři není nic nemotorného. Ani ve staré Anglii by se v její společenské vrstvě nenašlo děvče lépe vychované, než je ona. A co tomu říká vaše dcera – předpokládám totiž, že s tím souhlasí, když říkáte, že patří jinému.“

„Ještě jsem s ní o tom nemluvil, majore. Ale podle některých náznaků, které bych vám mohl uvést, si myslím, že s jejím souhlasem mohu počítat.“

„Jaké jsou to náznaky, seržante?“ zeptal se major, kterého začala ta věc zajímat. „Přiznávám se, že jsem zvědavý a že bych se velmi rád dozvěděl něco o ženské duši – jak víte, jsem svobodný.“

„Když s ní mluvím o Stopaři, dívá se mi přímo do obličeje a se vším, co o něm řeknu dobrého, souhlasí tak upřímně a otevřeně, jako by už byl její muž.“

„Hm – a vy myslíte, seržante, že to je neklamný důkaz její lásky?“

„Ano, majore, protože má dcera se nepřetvařuje. Když se mi voják, který chválí nějakého důstojníka, dívá přímo do obličeje – prosím za prominutí, majore, ale vojáci někdy kritizují své nadřízené – když tedy voják, který chválí svého kapitána, se mi přitom dívá přímo do očí, vím, že je poctivý a že si myslí to, co říká.“

„Není mezi ženichem a jeho hezkou nevěstou velký věkový rozdíl, seržante?“

„Je, majore. Stopař má blízko k čtyřicítce, Mabel má štěstí, že dostane za manžela zkušeného muže. Mně bylo taky čtyřicet, když jsem si bral její matku.“

„Myslíte, že se vaší dceři bude víc líbit zelená lovecká halena, jakou nosí náš milý zálesák, a čapka z liščí kožešiny než elegantní uniforma důstojníka pětapadesátého pluku?“

„Možná že ne, ale tím záslužnější bude její sebezapření, které dělá mladou ženu moudřejší a lepší.“

„A nebojíte se, že by mohla brzo ovdovět? Vždyť mezi divokými šelmami a ještě divočejšími indiány visí Stopařův život takřka na vlásku.“

„Každá kulka někam míří, Lundie,“ major se rád nechával takto oslovovat, když byl v dobré náladě a když se nehovořilo o služebních záležitostech, „a žádný voják pětapadesátého pluku nemá zaručeno, že ho to jednou, když to bude nejmíň čekat, netrefí. Kdyby si Mabel vzala vojáka, nebyla by na tom o nic líp. Ostatně – jestli smím o takových věcech mluvit, silně pochybuji, že Stopař zahyne v boji nebo že skončí v pralese.“

„Proč myslíte, seržante?“ zeptal se major a podíval se na svého podřízeného s úctou, jakou v té době Skotové víc než dnes chovali k tajemným věcem. „Dostává se do stejně nebezpečných situací jako voják, ba někdy do situace ještě nebezpečnější, poněvadž se nebojí. Proč by právě on měl uniknout smrti tam, kde jiní se jí nedovedou vyhnout?“

„Myslím, majore, že Stopař nevěří, že má větší štěstí než jiní, ale toho kulka nikdy nezabije. Častokrát jsem viděl, jak si v krupobití střel a za neuvěřitelných okolností klidně hraje s ručnicí, jako by to byla pastýřská hůl. Nevěřím proto, že by mu Prozřetelnost byla určila takový konec. A přece v koloniích Jeho Veličenstva si nikdo neříká tak o smrt jako Stopař.“

„Člověk nikdy neví, seržante,“ odpověděl Lundie hluboce zamyslen. „Čím méně budeme o tom mluvit, tím líp. Ale bude vaše dcera – myslím, že se jmenuje Mabel – bude Mabel chtít spíš člověka, který je koneckonců jenom takový přívěsek armády, než opravdového vojáka? Stopař nemá naději na postup, seržante.“

„Ten tak vyniká nad všechny zvědy a zálesáky, že výš už postoupit nemůže, majore. Zkrátka Mabel se už rozhodla, a poněvadž jste byl tak laskav a mluvil se mnou o panu Muirovi, prosím vás, abyste mu vyřídil, že je děvče už na celý život zadáno.“

„Dobře, dobře, to je konečně vaše věc. A teď si, seržante Dunhame, promluvíme o něčem jiném.“

„Rozkaz!“ řekl seržant, vstal a po vojensku pozdravil.

„Už víte, že vás chci na celý příští měsíc poslat na Tisíc ostrovů. Všichni staří poddůstojníci se už vystřídali na této stanici – alespoň všichni, kterým mohu důvěřovat – a teď přišla řada na vás. Je pravda, že se o to hlásí poručík Muir, ale poněvadž je ubytovatelem, nechci měnit zavedený pořádek. Vybral jste si už mužstvo?“

„Všechno je připraveno, majore. Lidi jsem si už vybral. Slyšel jsem, že kánoe, která připlula dnes v noci, přinesla vzkaz, že posádka na Tisíci ostrovech čeká už na vystřídání.“

„Ano, musíte vyplout pozítří, možná že bude líp, když vyplujete už zítra večer. Nejbezpečnější bude vyplout za tmy.“

„To stejné říká Jasper, majore Duncane. Nevím o nikom, kdo by v těchto věcech byl spolehlivější než mladý Jasper Western.“

„Mladý Jasper, Sladká voda,“ řekl Lundie a na jeho obvykle přísných ústech se objevil slabý úsměv. „Ten chlapec pojede s vámi, seržante?“

„Víte dobře, majore, že *Běžec* nikdy neopustí přístav bez něho.“

„Pravda, ale každé pravidlo má svou výjimku. Zdá se mi, že jsem v posledních dnech viděl chodit po pevnosti nějakého námořníka.“

„To je možné, majore. Je to můj švagr Cap, který sem přivedl mou dceru.“

„Mohli bychom svěřit *Běžce* tentokrát jemu a nechat Jaspera doma? Váš švagr by se jistě rád pro změnu plavil po jezeře a vy byste ho víc užil.“

„Chtěl jsem vás, majore, požádat o dovolení, abych ho směl vzít s sebou, ale ne jako člena výpravy. Jasper je statečný chlapec, nemůžeme ho bez příčiny zbavit velení, majore Duncane. Myslím si taky, že švagr Cap příliš pohrdá sladkou vodou a že by se mu na ní příliš nechtělo velet nějaké lodi.“

„Zcela správně, seržante. Nechám to na vás, rozhodněte sám, jak uznáte za vhodné. Když o tom uvažuji, vidím, že velitelem musí zůstat Jasper. Chcete vzít s sebou také Stopaře?“

„Budete-li s tím souhlasit, majore, pak ano. Bude tam dost práce pro oba průvodce, pro indiána i pro Stopaře.“

„Máte asi pravdu. Tak vám tedy přeju, seržante, hodně štěstí. Pamatujte, že až budete odvolán, musíte stanici zničit. Do té doby buď svůj úkol splní, nebo se ukáže, že se tam nedá nic dělat. Je to příliš nebezpečné místo, abychom je drželi zbytečně. Můžete jít.“

Seržant pozdravil, udělal čelem vzad a už skoro zavřel za sebou dveře, když ho major zavolal zpět.

„Abych nezapomněl, seržante, mladší důstojníci mě požádali o dovolení, aby směli zítra uspořádat závod ve střelbě. Může se ho účastnit každý a ceny budou: stříbrem zdobený růžek na prach, kožená láhev detto,“ (četl major z kousku papíru), „jak se praví úředním jazykem v tomto seznamu, a dámský hedvábný pláštík s kapucí. To proto, aby jej vítěz mohl galantně nabídnout ženě, kterou miluje.“

„Jsou to velice pěkné ceny, majore, zvláště pro toho, kdo vyhraje. Smí se závodu účastnit také Stopař?“

„Jestli přijde, nemůžeme ho odmítnout. Všiml jsem si, že se v poslední době takových sportovních podniků neúčastní. Pravděpodobně je přesvědčen, že se mu ve střelbě nikdo nevyrovná.“

„Máte pravdu, majore Duncane. Ví, že podél celé hranice se nenajde člověk, který by se mu vyrovnal, a je tak čestný, že nechce ostatním kazit radost. Myslím, že se můžeme spolehnout, že udělá, co uzná za slušné. Bude snad nejlíp, když ho necháme, aby si dělal, co chce.“

„To je správné, seržante. Uvidíme, jestli bude mít i v jiných věcech takový úspěch jako ve střelbě. Dobrou noc, Dunhame.“

Seržant odešel a ponechal Duncana jeho vlastním myšlenkám. Úsměv, který se chvílemi mihl po tvrdém obličejí starého vojáka, svědčil o tom, že nemyslí na nic nepříjemného, i když jeho tvář byla chvílemi vážná, ba přísná. Za půl hodiny někdo zaklepal. Major vyzval návštěvníka, aby vstoupil. Objevil se muž prostředního stáří, v ne zvlášť elegantní důstojnické uniformě. Major ho přivítal jako „pana Muira“.

„Dovolil jste mi, majore, abych se přišel zeptat na svůj osud,“ řekl s výrazným skotským přízvukem ubytovatel, sotva se posadil na nabídnutou židli. „Abych vám pravdu řekl, to děvče způsobilo v posádce takovou spoušť jako Francouzi před pevností Ticonderogou. Ještě nikdy jsem neviděl, aby v tak krátké době vzniklo tolik zmatku.“

„Snad mi nechcete, Davy, namluvit, že vaše mladé, nevinné srdce během jediného týdne vzplálo takovým plamenem. Vypadá to s vámi hůř než tenkrát ve Skotsku. Tehdy se říkalo, že ve vás vzplanul tak prudký žár, že propálil díru do vašeho vzácného těla a že všechna děvčata se mohla podívat, jaká vzácnost to ve vás plá.“

„Vy jste se uměl zamilovat na celý život, majore Duncane, a váš otec a matka také – ti se neopustili, ani když nepřítel vnikl do tábora. Nevidím v tom nic zvláštního, když mladí lidé jdou za hlasem svého srdce.“

„Vy jste za hlasem svého srdce šel už tolikrát, Davy, že to, myslím, už ztratilo jakékoliv kouzlo novoty. Když počítáme tu záležitost ve Skotsku, kdy jste byl ještě kluk, oženil jste se celkem čtyřikrát.“

„Jenom třikrát, majore, ale rád bych se oženil ještě jednou. Pořád toho nemám dost. Opravdu, byl jsem ženat jenom třikrát.“

„Myslím, Davy, že nepočítáte tu první záležitost, o níž jsem se zmínil, tu, u které nebyl kněz.“

„A proč bych ji měl počítat? Soud rozhodl, že to nebylo manželství. Proč bych si s tím tedy měl lámat hlavu? Ta žena využila mého náhlého vzplanutí – připouštím, že tohle je má slabost – a vymámila na mně slib, který soud prohlásil za neplatný.“

„Jestli se dobře pamatuju, Muire, říkalo se, že to tenkrát nebylo jen tak. Že ta věc měla ještě druhou stránku.“

„Můj drahý majore, každá věc má dvě stránky, některá dokonce i tři. Ale ta žena je už, chudák, mrtva, děti žádné nebyly, co tedy na tom záleží? V druhém manželství jsem měl velkou smůlu – říkám v druhém, majore, jen z úcty k vám a za předpokladu, že v prvním případě šlo o manželství. Ale ať to bylo první, nebo druhé manželství, s Jeannií Grahamovou jsem měl velkou smůlu. Za pět let po svatbě zemřela a ani ona neměla děti. Kdyby Jeannie byla zůstala naživu, nikdy bych na jinou ženu ani nepomyslel.“

„Ale poněvadž nezůstala naživu, oženil jste se od její smrti ještě dvakrát a teď se chcete oženit potřetí.“

„Člověk spravedlivý nemůže pravdu popřít, a já se o to nikdy ani nesnažím. Zdá se mi, Lundie, že jste dnes nějak smutný, a venku je přece tak krásný večer.“

„Nejsem smutný, Muire, ale musím trochu přemýšlet. Vzpomínal jsem na svá chlapecká léta, kdy já, šlechtický synek, a vy, syn faráře, jsme spolu běhali po kopcích jako šťastní, bezstarostní chlapci a nemysleli na to, co bude. A teď jsem s trochou trpkosti musel myslet na to, jak ta naše budoucnost vlastně vypadá.“

„Vy, Lundie, si na svůj osud stěžovat nemusíte. Jste majorem a brzo budete podplukovníkem. Alespoň se to říká. Naproti tomu já od té doby, co mě váš otec jmenoval důstojníkem, jsem to daleko nedotáhl – pořád jsem jenom ubohý ubytovatel.“

„A co ty čtyři ženy?“

„Tři, Lundie, podle zákona byly jenom tři. Tak to uznaly i ty naše svatouškovské zákony.“

„Tak tedy jen tři.“ Major Duncan, aniž si to uvědomil, začal mluvit nářečím, na které byl zvyklý ve svém mládí. Vzdělaní Skotové to dělají obyčejně tehdy, když je řeč o něčem, co je blízké jejich srdci. „Vy víte, Davy, že jsem si už dávno vybral a že stále ještě čekám na šťastnou chvíli, kdy se budu moci oženit s tou, kterou už tak dlouho miluji. A vy, člověk, který nemá ani jmění, ani jméno, ani šlechtický titul, ani zásluhy, totiž nějaké zvláštní zásluhy –“

„To neříkejte, Lundie, v Muirech koluje dobrá krev.“

„Tak tedy člověk, který kromě té dobré krve nemá nic, jste se oženil čtyřikrát –“

„Říkám vám, že jenom třikrát, Lundie. Jestli budete tvrdit, že čtyřikrát, bude po našem starém přátelství.“

„Tak si to počítejte, jak chcete, Davy. Stejně je to víc než dost. Pokud jde o manželství, žili jsme velmi rozdílně, to musíte uznat, můj starý příteli.“

„A kdo myslíte, majore, že je na tom líp, když už mluvíme tak upřímně jako zamlada?“

„Nemám co skrývat. Mé naděje se nesplnily, zatímco vy –“

„Mé naděje se také nesplnily, na to vám dávám čestné slovo, majore Duncane,“ přerušil ho ubytovatel. „Kdykoliv jsem to zkoušel znovu, vždycky jsem si myslel, že tentokrát to bude lepší. Jenže údělem člověka je zklamání. Žijeme v pošetilém světě, Lundie, to musí uznat každý, a ze všeho nejpošetilejší je manželství.“

„A přece chcete vzít na sebe to jho popáté?“

„Rád bych, majore Duncane, připomenul, že teprve počtvrté,“ ohradil se ubytovatel. Jeho tvář náhle zazářila mladistvým nadšením. „Ale tahle Mabel Dunhamová, to je vzácný květ! Naše skotská děvčata jsou hezká a příjemná, ale musím uznat, že děvčata z kolonií jsou prostě rozkošná!“

„Uděláte dobře, Davy, když si připomenete své společenské postavení a svůj původ. Myslím, že všechny vaše čtyři ženy –“

„Byl bych rád, můj drahý Lundie, abyste počítal přesněji. Třikrát jedna jsou tři.“

„Tedy všechny tři byly, jak se říká, urozené.“

„To je správné, majore. Všechny tři byly urozené, jak říkáte, a byly to sňatky mému postavení přiměřené.“

„Ta čtvrtá byla dcera našeho zahradníka, byl to tedy sňatek vašemu postavení nepřiměřený. Nebojíte se, že když se oženíte s dcerou poddůstojníka, který slouží u téhož vojenského útvaru jako vy, že se vaše postavení u pluku zhorší?“

„V tom je právě má slabost, která mě provází celým životem, majore. Kdykoliv jsem se ženil, nikdy jsem nemyslel na to, co z toho bude. Každý člověk má nějakou slabost. Mou největší slabostí, bohužel, je tohle ženění. A teď když jsme si pohovořili o tom, jaké má a nemá být manželství, směl bych se vás zeptat, jestli jste byl tak laskav a promluvil o té maličkosti se seržantem?“

„Promluvil, Davide, jenže vám musím s politováním oznámit, že velkou naději na úspěch nemáte.“

„Já že nemám naději na úspěch? Já – důstojník, ubytovatel, že nemám naději na úspěch u seržantovy dcery?“

„Nemáte, Davy.“

„A proč ne, Lundie? Mohl byste mi to vysvětlit?“

„To děvče je zasnoubeno. Podali si ruce, dali si slovo, vyznali lásku... ne, ať visím, jestli tomuhle věřím! Ale zasnoubena je.“

„To je ovšem překážka, kterou člověk musí uznat, majore. Není ale nepřekonatelná, když je srdce volné.“

„To je pravda, a já si myslím, že v tomto případě srdce volné je. Podle všeho budoucího manžela vybral asi otec, a ne dcera.“

„A kdo to je, majore?“ zeptal se ubytovatel, jenž na celou věc pohlízel s filozofickým klidem, kterému ho naučil zvyk. „Nedovedu si představit, že bych v tomto případě mohl mít nějakého soka.“

„Nemyslete si, že vy jste jediný vhodný nápadník po celé hranici. Tím vyvoleným je Stopař.“

„Stopař? Co to říkáte, majore?“

„Ano, Davide Muire. Je to Stopař. Možná že vaše žárlivost trochu zchladne, až vám prozradím, že si ten sňatek přeje spíš otec než dcera. Já si to alespoň myslím.“

„Taky jsem si to myslel!“ Ubytovatel si zhluboka oddechl, jako by mu spadl kámen ze srdce. „Je úplně nemožné, abych přitom, jak já znám lidi –“

„Zejména ženy, Davide!“

„Jen žertujte, Lundie, uvidíme, kdo se bude smát naposled. Je vyloučeno, abych se mýlil, pokud jde o to děvče. Taková holka chce něco víc než stát se Stopařovou ženou. Pokud jde o Stopaře samého – to teprve ukáže čas.“

„Řekněte mi upřímně, Davide Muire, vy si opravdu myslíte, že takové děvče, jako je dcera seržanta Dunhama, se může zamilovat do muže vašeho stáří, vašeho vzhledu – a ještě bych dodal – vašich zkušeností?“ Lundie přestal chodit po pokoji a zadíval se na Muira s údivem, který dodával jeho tváři až komického výrazu.

„Lundie, vy neznáte ženy. Proto jste ještě ve svých pětáctýřiceti letech svobodný. Strašně jste si to své mládenectví protáhl, majore.“

„A kolik je vám, poručíku Muire, jestli smím položit tuto ožehavou otázku?“

„Čtyřicet sedm. Já svůj věk nezapírám, Lundie. Jestli dostanu Mabel, vyjde mi jedna žena na každých deset let. Ale nevěřím, že seržant Dunham je tak skromný, aby ho třeba jen ve snu napadlo dát to roztomilé děvče někomu, jako je Stopař.“

„Ve snu ho to nenapadlo. Celou tu věc bere velice vážně.“

„Dobře, dobře, majore, jsme staří přátelé –“ Oba mluvili skotským nářečím, chvílemi však zase přecházeli do spisovného jazyka, podle toho, jak se v rozhovoru blížili ke svým mladým letům, nebo jak se od nich vzdalovali. „Oba bychom měli rozumět žertu. Možná že seržant nepochopil mé narážky, jinak by ho něco podobného nemohlo napadnout. Rozdíl mezi ženou důstojníka a ženou zálesáka je asi takový jako mezi Skotskem a Amerikou – myslím tím tradici, slávu a tak. Také v mých žilách proudí stará krev, Lundie.“

„Věřte mi, Muire, že vaše sláva a tradice vám v téhle věci asi mnoho nepomohou. A pokud jde o tu vaši krev, ta je stejně stará jako vaše kosti. Seržantovu odpověď znáte. Jak vidíte, má přímluva, na kterou jste tolik spoléhal, nic nepomohla. Vypijme si skleničku na naše staré přátelství, a pak uděláme dobře, když budeme myslet na výpravu, která zítra vyrazí. Bude nejlíp, když na Mabel Dunhamovou co nejdřív zapomenete.“

„Já jsem lehčeji zapomínal na manželku než na děvče, do kterého jsem se zamiloval. Když se dva vezmou, všechno je ujednáno, jen to ne, kdy je smrt rozloučí. Připadá mi, že se nesluší vzpomínkami rušit nebožčin klid. Když se ale člověk zamiluje do děvčete, je v samém tom očekávání tolik touhy, tolik naděje a štěstí, že do smrti na to člověk nemůže zapomenout.“

„Říkám si, že tak nějak je to s vámi. Nikdy mě ani ve snu nenapadlo, že byste věřil, že budete s některou svou ženou šťasten ještě po smrti. Víím, že nejste tak hloupý jako někteří muži, kteří se těší, že budou se svou ženou šťastni ještě na onom světě. Připíjím na váš úspěch, nebo na to, abyste se rychle zotavil z toho posledního záchvatu lásky, poručíku. A radím vám, abyste byl příště opatrný, protože některý z těchto prudkých záchvatů by vás mohl sklátit do hrobu.“

„Děkuju pěkně, drahý majore. Já zas připíjím na to, aby vaše stará známost brzo šťastně skončila. Toto je jako opravdová skotská, Lun-

die, která dovede zahřát srdce jako vzpomínka na milované Skotsko. Pokud jde o muže, o kterých jste právě mluvil, ti asi nebyli ženatí víckrát než jednou. Člověk, který měl víc žen, nemůže přece čekat, že je na onom světě najde všechny pohromadě. Jistě se všechny na zemi nechovaly stejně, a tak podle toho dopadne i odplata po smrti. Myslím, že by se rozumný muž měl spokojit s časem, který mu byl na tomto světě vyměřen k spolužití s nějakou ženou, a neměl by chtít nemožné. Jsem vám, majore Duncane, nekonečně vděčný za službu, kterou jste mi prokázal, i za ostatní projevy přátelství. Kdybyste mi chtěl prokázat ještě jednu laskavost, přesvědčil byste mě, že jste nezapomněl docela na svého kamaráda z dětství.“

„Jestliže je vaše přání rozumné, Davy, a jestli je mohu jako váš nadřízený splnit, prosím, ven s ním.“

„Kdybyste si pro mne vymyslel nějaký úkol na Tisíci ostrovech a poslal mě tam tak asi na čtrnáct dní, myslím, že bych všechno vyřídil k úplné své spokojenosti. Jen si uvědomte, Lundie, že Mabel je jediné bílé děvče na vdávání podél celé hranice.“

„Všude jinde by se pro vás vždycky našla práce, ale na Tisíci ostrovech to obstará seržant právě tak dobře jako generální ubytovatel, možná že líp.“

„Ale rozhodně ne líp než důstojník. Vojáci obyčejně s ničím moc nešetří.“

„Rozmyslím si to, Muire,“ zasmál se major, „a ráno vám řeknu. Zítra budete mít velkou příležitost před tou dámou se vyznamenat. Jste výborný střelec a zítra se bude střílet o ceny. Kdo ví, co se ještě stane, než *Běžec* vypluje.“

„Závodů se účastní většinou mladí lidé, vidíte?“

„Určitě, ale jestli přijdete vy, budou tam i staří. Abych vám dodal odvahy, zkusím si také několikrát vystřelit. Víte, že se o mně říká, že dovedu střílet.“

„Možná že by mi to opravdu pomohlo. Člověk se může zmocnit ženského srdce všelijak,“ odpověděl ubytovatel, vstal a pokynul

rukou majorovi na rozloučenou – byla to smělost, kterou si často dovoloval ke svému nadřízenému jen proto, že byli dlouhá léta přáteli. „Všechno záleží na tom, jak je člověk starý. Když mu je sedmačtyřicet, udělá dobře, když se spolehne na svou chytrost. Přeji vám dobrou noc, majore Duncane, aby vás netrápilo revma, aby váš spánek byl sladký a abyste se probudil osvěžen.“

„Děkuji, přeju vám totéž, pane Muire. Nezapomeňte na zítřejší závody.“

Ubytovatel odešel. Lundie zůstal v knihovně a přemýšlel o rozmluvě s Muirem. Major Duncan byl zvyklý na zvláštnosti a nápady poručíka Muira, proto v jeho chování neviděl nic pohoršujícího. Všichni lidé jednají sice podle společného zákona, který je dán přírodou, ale jak to dělají, jen aby dosáhli cíle, jak uvažují, co cítí a do jaké míry jsou sobečtí, v tom se mezi sebou neuvěřitelně liší.

*Dokaž, by necvičený sokol sed,
by pes, kteréhos to nenaučil,
po jelení stopě tě ved,
by volný muž otroctvím se mučil,
ani ty, kdyžs smutný, žertu by ses
nepropůjčil.*

— Zrcadlo vrchnosti nastavené

V době, ve které se odehrává náš příběh, nebývalo v létě na Oswegu horko. Stinné lesy a svěží větrík vanoucí od jezera zmírňovaly sluneční žár, takže noci byly skoro studené a ve dne nebývalo úmorné horko.

- 149 -

„přehlídkou zbraní“. Lundie byl vzdělaný muž – vojně rozhodně rozuměl – a byl hrdý na to, že on sám a jediný určuje, co jeho vojáci mají číst a jak mají myslet, aby se také oni naučili rozumět vojenskému řemeslu. Měl dobrou a velkou knihovnu a rád půjčoval knihy všem, kteří se z nich chtěli poučit. A jedna z těchto knih byla také příčinou, proč byla vlastně uspořádána oblíbená zábava, která měla za chvíli začít. Kroniky z doby rytířské slávy vtiskly této zábavě okázalost a romantičnost, která odpovídala povaze a zvykům vojáků této odlehle posádky uprostřed nekonečných lesů. I když se mnoho vojáků přišlo na závody pobavit, ti, kterým byla svěřena bezpečnost pevnosti, nezapomínali na svou povinnost. Kdo by se díval na obrovskou, třpytící se hladinu, která sahala až k severnímu obzoru, a kdo by pozoroval dřímající a zdánlivě nekonečné lesy, které tvořily druhou část toho nádherného obrazu, musel by být přesvědčen, že je v zemi, která nezná nic než mír. Duncan Lundie však velmi dobře věděl, že každou chvíli mohou z lesa vyrazit stovky indiánů, kteří se budou snažit zničit pevnost se vším, co je v ní. Věděl také, že proradné jezero se přímo nabízí, aby se po něm v nejméně vhodném okamžiku bez velkých obtíží přiblížil sice civilizovanější, ale stejně krutý nepřítel – Francouzi. Nařídil proto, aby několik hlídek pod velením starých a zkušených důstojníků, které střelecké závody nezajímaly, prohledalo les. Jeden velmi početný oddíl zůstal v pevnosti a měl pohotovost. Vojákům bylo přísně nařízeno, aby se chovali tak, jako by byl nablízku nepřítel silnější než sama posádka. Po takových opatřeních se ostatní důstojníci a mužstvo mohli klidně věnovat zábavě.

Závody se měly konat na rovině na západ od pevnosti, přímo na břehu jezera. Stromy zde byly vykáceny, pařezy vykopány, zkrátka upravili zde vojenské cvičiště. Místo bylo zezadu dobře chráněno vodou a na jedné straně byly valy, a tak bylo možno přepadnout cvičící vojáky jen ze dvou stran. Poněvadž paseka za cvičištěm byla na severní a jižní straně dost široká, museli by vojáci na cvičišti útočníky vidět, jakmile by se tito dostali na holé prostranství.

Ačkoliv pluk byl vyzbrojen mušketami, k závodům bylo připraveno asi padesát loveckých pušek. Každý důstojník měl svou vlastní pušku pro svou zábavu. Ostatní patřily zvědům a spřáteleným indiánům, kteří se vždycky potloukali blízko pevnosti. Byly tu také ručnice z pevnostního skladiště, kterými se lovila zvěř, když bylo třeba doplnit zásoby potravin. Mezi účastníky bylo pět šest velmi proslulých střelců. O deseti dalších se říkalo, že dovedou střílet líp než dobře. Kromě nich tu byli ještě takoví, kteří vynikali ve všem možném, jen ne ve střelbě do terče.

Mělo se střílet bez opory na vzdálenost jednoho sta yardů. Terčem byla deska s bílými kruhy kolem černého středu, kterému se říká „býčí oko“. Závod zahájili obyčejní vojáci, byli to veskrze slabší střelci. Diváci – dosud mezi nimi nebyl ani jediný důstojník – o tento závod neměli celkem zájem.

Posádka pevnosti se většinou skládala ze Skotů, pluk byl totiž před několika lety naverbován ve Stirlingu a okolí. Když se však dostal do kolonií, vstoupilo do něho – podobně jako seržant Dunham – mnoho Američanů. A právě vojáci z kolonií stříleli nejlíp. Také teď se během půl hodiny ukázalo, že nejlepším střelcem je mladík, který se narodil blízko New Yorku, byl holandského původu a měl honosné jméno Van Valtenburg. Kamarádi však zkomolili jeho jméno na Follock. Ve chvíli, kdy tohoto mladého muže prohlásili za vítěze, objevil se na cvičišti nejstarší kapitán v doprovodu jiných důstojníků a jejich manželek. Za nimi kráčelo asi dvacet žen, jejichž společenské postavení bylo nižší. Mezi nimi byla také krásná Mabel Dunhamová v hezkých, slušivých šatech. Její inteligentní, svěží tvář jen zářila.

Celkem třem ženám v pevnosti bylo všeobecně přiznáváno vyšší společenské postavení. Byly to vážné a usedlé důstojnické paničky. Chovaly se, jak se chovají měšťačky, přitom však byly přesvědčeny, že jim jejich společenské postavení dává jiná práva a povinnosti než všem ostatním. Zbytek tvořily manželky poddůstojníků a obyčejných vojáků. Mabel tu byla jediné děvče na vdávání, jak to řekl

ubytovatel. Je pravda, že zde byl ještě asi tucet děvčat, ale to byly vlastně ještě děti.

Pro ženy postavili na samém břehu jezera nízké dřevěné pódium a na kůlu vedle pódia byly zavěšeny ceny. Přední místa byla vyhrazena ženám důstojníků a jejich dětem. Mabel a ženy poddůstojníků se posadily do druhé řady. Ženy a dcery obyčejných vojáků se tísnily vzadu, některé stály, jiné seděly, podle toho, kde bylo místo. Mabel, která se už jako skromná společnice své pěstounky často stýkala s manželkami důstojníků, vzbudila pozornost žen v první řadě. Její skromné, vážné a jemné chování se jim líbilo, přesto se však k ní chovaly odměřeně. Lpěly totiž na společenských rozdílech, na které si v posádce tolik potrpěli.

Jakmile se tato honorace usadila, dal Lundie znamení, aby se pokračovalo v závodech podle pravidel, která stanovil svým rozkazem. Osm až deset nejlepších střelců posádky zaujalo palebné postavení a začali střílet. Mezi soutěžícími byli důstojníci i mužstvo, ba ani nahodilí návštěvníci pevnosti nebyli ze soutěže vyloučeni. Všichni brzo ukázali, že dovedou zasáhnout černý střed nebo alespoň bílý kruh s černým středem. Ostatně u lidí, pro něž střelení bylo zábavou i zdrojem živobytí, to bylo samozřejmé. Další závodníci to už tak dobře nedovedli. Zasahovali kruhy kolem terče, ne však terč.

Kdo neuspěl v prvním kole, nemohl podle pravidel soutěže postoupit. Pobočník, který tu teď dělal pořadatele, vyvolal jména těch, kteří postupují do dalšího kola, a oznámil, že kdo nezasáhne střed terče, bude z další soutěže vyloučen. V té chvíli se mezi střelci objevili Lundie, ubytovatel a Jasper Sladká voda. Stopař kráčel pomalu po cvičišti bez své oblíbené ručnice. To bylo u něho tak neobvyklé, že všichni pochopili, že chce dát najevo, že se závodů neúčastní. Když přišel major Duncan, všichni ustoupili. Měl dobrou náladu, nedbale zvedl ručnici a vystřelil. Cíl minul o několik palců.

„Major Duncan se už nemůže účastnit další soutěže,“ prohlásil pobočník tak hlasitě a s důrazem, že nikdo z vyšších důstojníků

a poddůstojníků nemohl pochybovat o tom, že major netrefil schválně. Zato mladší důstojníci a obyčejní vojáci dostali k závodění ještě větší chuť, protože se přesvědčili, že pravidla soutěže platí pro všechny stejně. Obyčejný člověk má rád spravedlnost pro všechny, s tou se však setkává málokdy.

„Teď je řada na vás, Sladká vodo,“ řekl Muir. „Jestli nebudete lepší než major, rozhlásím o vás, že umíte líp zacházet s veslem než s puškou.“

Jasper se začervenal, stoupl si na stanoviště a podíval se na Mabel. Děvče, plno očekávání, se naklánělo kupředu, jen aby vidělo, jestli bude mít Jasper úspěch. Sladká voda nedbale uchopil levou rukou hlaveň ručnice, ústí hlavně na chvíli znehybnělo, zamířil a vystřelil. Střela proletěla přesně středem terče. Byl to dosud nejlepší zásah, ostatní střelci se jenom dotkli okraje černého středu.

„Výborně, pane Jaspere,“ řekl Muir, jakmile byl oznámen výsledek. „To byla rána, za kterou by se nemusel stydět ani starší a zkušenější střelec, než jste vy. Myslím si ale, že v tom bylo přece jen trochu štěstí, vždyť jste ani pořádně nemířil. Možná že jste rychlý, Sladká vodo, ale nestřílíte uvážlivě, odborně řečeno. A teď, seržante Dunhame, požádejte, prosím, dámy, aby dávaly zvlášť pozor. Ukážu jim, jak se zachází s ručnicí, abych tak řekl, inteligentně. Musím uznat, že Jasperův výstřel by byl smrtelný. Ale ten, koho by zasáhl, by z takové rány neměl to potěšení, jako kdyby ho zasáhl výstřel vypálený odborně.“

Muir se dlouho chystal k „odbornému“ výstřelu. Nestiskl však kohoutek, dokud si nebyl jist, že se Mabel i ostatní ženy na něho zvědavě dívají. Poněvadž všichni ze samé úcty k jeho hodnosti ustoupili stranou, zůstal sám se svým velitelem. Tomu řekl důvěrným tónem:

„Víte, Lundie, člověk má úspěch zaručen, jen když dovede vzbudit ženskou zvědavost. Zvědavost je velká věc, a když ji umíte správně využít, vyhrál jste.“

„Máte pravdu, Davy. Ale zdržujete nás těmi svými dlouhými přípravami. I Stopař se jde poučit z vašich bohatých zkušeností.“

„Tak vy jste tedy, Stopaři, přišel, abyste poznal, co je to odborné střílení! Já se svými vědomostmi nedělám žádné tajemství. Bude mě jen těšit, když se něčemu naučíte. Nezastřílíte si taky?“

„Nevím, proč bych měl střílet. Žádná z cen mě nezajímá a o čest střílet se mi nechce, té mám dost, jestli se totiž pokládá za čest střílet líp než vy. Nejsem ženská, abych nosil kapuci, proto o tu první cenu nestojím.“

„To máte pravdu. Mohl byste ji ale nabídnout milované ženě, aby ji nosila místo vás, když –“

„No tak, Davy,“ přerušil ho major, „střílejte, nebo běžte pryč. Pobočník už začíná ztrácet trpělivost.“

„Ubytovatel se s pobočníkem málokdy shodnou, Lundie. Ted' jsem ale připraven – ustupte trochu stranou, Stopaři, aby dámy viděly.“

Poručík Muir s přehnanou elegancí zaujal palebné postavení, pomalu zvedl pušku, sklonil ji, znovu ji zvedl, všechno to několikrát zopakoval, a konečně vystřelil.

„Úplně vedle!“ vykřikl voják, jenž zaznamenával zásahy a kterého dopálil ubytovatelův zdlouhavý výklad o odborném zacházení se zbraní. „Úplně!“

„Vyloučeno!“ Muir zrudl hněvem a hanbou. „Vyloučeno, pobočníku! To se mi v životě ještě nestalo. Směl bych prosit dámy, aby ony spravedlivě rozhodly?“

„Jak jste vystřelil, dámy zavřely oči,“ vykřikl jeden z vtipálek pluku. „Tak jste se dlouho připravoval, že se na to ze samého strachu ani dívat nemohly.“

„Nevěřím, že by mě chtěly svým jednáním urazit, rozhodně ale nedovolím, aby někdo pochyboval, o tom, že dovedu střílet,“ odpověděl ubytovatel, který čím se víc rozčiloval, tím víc mluvil skotským nářečím. „Spikli jste se, abyste poctivého člověka zbavili toho, co mu právem patří.“

„Netrefil jste, Muire,“ zasmál se Lundie. „Uklidněte se, budete se asi muset s tou ostudou smířit.“

„Ba ne, majore,“ ozval se Stopař, „ubytovatel je dobrý střelec, když má čas mířit a cíl není daleko. V armádě to není nic neobvyklého. Jestli si někdo dá práci a pořádně si prohlédne terč, uvidí, že ubytovatel zasáhl přesně stejné místo jako Jasper.“

Všichni věděli, co Stopař dovede, jak má bystrý a přesný postřeh, a tak teď začali diváci pochybovat o tom, co viděli na vlastní oči. Několik se jich rozběhlo k terči, aby se sami přesvědčili. Zjistili, že ubytovatelova střela skutečně proletěla otvorem, který zanechala Jasperova kulka, a to tak přesně, že trvalo pěknou chvíli, než to mohli bezpečně potvrdit. Teď už nebylo pochyb, v kmeni, na kterém byl zavěšen terč, našli nejen Jasperovu střelu, ale také střelu Muirovu.

„Říkal jsem vám, dámy, že se přesvědčíte, jak velký vliv mají odborné znalosti na střelecké umění,“ řekl ubytovatel, když se přiblížil k pódiu, na němž seděly ženy. „Major Duncan s posměchem odmítá věřit, že matematika má při střelbě do terče velký význam. Já však tvrdím, že věda činí věci krásnější a lepší a že vysvětluje všechno na světě, ať je to závod ve střelbě, nebo kázání. Zkrátka věda je věda. Víc o tom nemusím vykládat.“

„Doufám, že jste z toho svého výpočtu vyloučil lásku,“ řekla kapitánova žena, která znala historii ubytovatelových manželství a jako žena nenáviděla záletníky. „Podle mne má věda málo společného s láskou.“

„Nemluvila byste tak, kdybyste měla větší zkušenost v lásce. Jenom ten, kdo byl několikrát zamilován, může o těchto věcech hovořit. Ze všech lásek je nejtrvalejší a nejrozumnější láska vědecká.“

„Vy tedy doporučujete co nejvíc zkušeností v lásce?“

„Jste vzácně bystrá, hned jste to pochopila. Nejšťastnější manželství je to, kde mládí, krása a důvěra se spojují s prozíravostí a moudrostí stáří – myslím tím střední věk. Někdy se ovšem může

stát, že manžel je pro ženu příliš starý. Okouzlující dcera seržanta Dunhama bude jistě se mnou souhlasit. I když je tu tak krátkou dobu, každý v posádce ví, jak je moudrá.“

„Dcera seržanta Dunhama je sotva vhodným rozhodčím ve sporu mezi vámi a mnou, poručíku Muire,“ řekla kapitánova žena povýšeně. „Ale mluvmě o něčem jiném – podívejte, také Stopař chce zkusit své štěstí.“

„Protestuji, majore Duncane, protestuji –“ vykřikl Muir, rozběhl se ke stanovišti a mával oběma rukama, aby svým slovům dodal co největší důraz. „Co nejrozhodněji protestuji, pánové, proti tomu, aby se Stopař se svou ručnicí účastnil závodů. Nejen že je na ni zvyklý, ale zvěrobijka je daleko lepší než naše armádní ručnice. Na našich závodech by nemělo být dovoleno z ní střílet.“

„Zvěrobijka odpočívá,“ odpověděl klidně Stopař, „a nikoho nenapadne z jejího klidu ji vyrušit. Nechtěl jsem dnes střílet, ale seržant Dunham mě přemluvil. Abych si prý jenom zastřílel na počest jeho hezké dcery, kterou jsem přivedl do pevnosti. Budu střílet, ale z Jasperovy ručnice, jak vidíte, a ta není o nic lepší, než jsou vaše pušky.“

Proti tomu nemohl poručík Muir nic namítat. Všichni se dívali, jak se Stopař chystá zaujmout palebné postavení. Byl to krásný pohled na vysokou postavu slavného zálesáka a lovce. Stopař dobře věděl, co dovede, proto klidně zamířil. Těžko říci, že zálesák byl hezký, když jste se ale na něho podívali, museli jste mu důvěřovat a vážit si ho. Byl vysoký a svalnatý a nebýt toho, že byl hubený, mohlo by se říci, že měl docela pěknou postavu. Paže a nohy byly samý sval, byl však trochu hranatý a to na první pohled nebylo hezké. Jeho pohyby byly přirozené, proto působily ladně. Byl klidný a vyrovnaný, a tak představa lidí, kteří se doslechli o jeho činech, byla stejná jako skutečnost. Poctivou, upřímnou tvář měl do bronzova opálení, to byl nejlepší důkaz o tvrdém životě, který Stopař strávil pod širým nebem. Dokladem jeho síly byly jeho ztvrdlé, upracované, svalnaté

ruce. Ačkoliv na jeho zevnějšku nebylo nic, co by dovedlo upoutat ženy, ve chvíli, kdy zvedl ručnici, upřely se na něho oči všech žen. Ty teď se zájmem sledovaly jeho klidné počínání. Stopař bleskurychle zamířil, obláček kouře se mu ještě vznášel nad hlavou, ale pažba už byla na zemi a zálesák se už opíral o hlaveň pušky. Jeho poctivá tvář se rozjasnila obvyklým tichým, srdečným smíchem.

„Kdyby to bylo vůbec možné, řekl bych, že i Stopař minul,“ zvolal Duncan.

„Ba ne, majore, to byste asi těžko dokazoval,“ odpověděl Stopař sebevědomě. „Nenabíjel jsem ručnici, proto nevím, co v ní bylo. Jestliže to však bylo olovo, zjistíte, že zarazilo ubytovatelovu a Jasperovu střelu ještě hlouběji do dřeva. To tvrdím, jako že mi Stopař říká.“

Hlášení výsledku potvrdilo, že měl pravdu.

„To nestačí, hoši, to nestačí,“ volal Stopař, který pomalu šel k pódiu, na němž seděly ženy. „Jestli se má rána jen trochu dotkla prkna, budu ji pokládat za špatnou. Ubytovatel odštípl dřevo, ale uvidíte, že má střela neurazila jedinou třísku.“

„Správně, Stopaři,“ odpověděl Muir, který se točil kolem Mabel, ale styděl se mluvit s ní před ženami důstojníků. „Ubytovatel odštípl dřevo a tím udělal cestu vaší střele. Proletěla otvorem, který on udělal.“

„Dobrá, ubytovateli, budeme střílet do hřebíku a uvidíme, kdo jej zarazí hlouběji, vy, nebo já. Nechtěl jsem sice dnes ukázat, co člověk dokáže s ručnicí, ale když už jsem se do toho dal, neuteču před žádným důstojníkem krále Jiřího. Kdyby Čingačgúk nebyl na nějaké výpravě, jistě by mě přemluvil, abych si zastřílel. Jestli trefíte hřebík, ubytovateli, určitě to prohrajete s bramborem.“

„Moc se dnes, Stopaři, vychloubáte, ale já vám dokážu, že nejsem nějaký zelenáč.“

„To dobře vím, ubytovateli, to dobře vím, netvrdím taky, že neumíte střílet. Žijete přece už nějaký ten rok na hranici. To, co jsem

o vás už dávno slyšel nejen mezi osadníky, ale i mezi indiány, to by byl pěkný román.“

„No, no,“ přerušil ho Muir, „moc spravedlivý ke mně nejste. Nejsem přece ještě tak starý.“

„Budu k vám spravedlivý, poručíku, i když zvítězíte ve střelbě na brambor. Říkám jenom, že na vojáka, který byl vždycky tam, kde se denně střílí, žijete už pěkně dlouho. Víím, že střílet dovedete, to však ještě neznamená, že jste vynikající střelec. Říkal jste, že se vychloubám – když však mluvím o tom, co jsem dokázal, to přece není prázdné vychloubání. Lidské nadání je lidské nadání, nemá smyslu je popírat. Ať mezi námi rozhodne seržantova dcera, jestli se nebojíte výroku tak hezkého soudce.“

Stopař chtěl, aby rozhodla Mabel, protože se mu líbila a protože se o nějaké společenské rozdíly nestaral. Avšak poručíka Muira uvedla zmínka o Mabel před ženami důstojníků do rozpaků. Byl by se rád pěknému děvčeti zalíbil, ale pořád ještě se nemohl zbavit starých předsudků. Snad ani nechtěl, aby lidé věděli, že se uchází o Mabel, alespoň ne dotud, dokud by nevěděl, že by si ho děvče chtělo vzít. Věřil, že major Duncan bude o jeho úmyslu oženit se s Mabel, mlčet. Z této strany se tedy prozrazení nebál. Věděl však také, že kdyby se rozkřiklo, že ho odmítla dcera poddůstojníka, těžko by se napříště mohl ucházet o ženu, která má vyšší společenské postavení. Mabel však vypadala tak hezky, tak půvabně se červenala a usmívala se tak mile, zkrátka byla tak rozkošný obraz mládí, svěžesti, skromnosti a krásy, že Muir zapomněl na své pochybnosti a obavy. Byl by teď rád před dívkou vynikl, jen aby měl důvod si s ní promluvit.

„Ať je po vašem, Stopaři,“ řekl, jakmile se rozhodl. „Ať tedy seržantova dcera – rozkošná seržantova dcera, chtěl jsem říci – rozhodne. Věnujeme jí cenu, kterou jeden z nás určitě vyhraje. Jak vidíte, dámy, Stopaři musí člověk vyhovět. Nebýt toho, měli bychom čest podřídit se rozhodnutí některé z vás.“

V té chvíli začali číst jména těch, kteří se účastní závodu. Ubytovatel a jeho soupeř poodešli a za chvíli bylo zahájeno druhé kolo. Nehluboko do terče zarazili obyčejný hřebík, jehož hlavičku obílili. Střelec, který jej nezasáhne, do dalšího kola nepostoupí. Do druhého kola nepostoupili ti, kteří v prvním kole nezasáhli střed terče.

Těch, kteří se ucházeli o čest zvítězit v tomto kole, bylo jenom asi deset. Jeden nebo dva, kteří v předešlém kole zasáhli jenom okraj středu terče, se s tímto úspěchem spokojili. Věděli dobře, že by v náročnější soutěži neobstáli. První tři střelci netrefili. Jejich střely zasáhly terč blízko hřebíku, žádná se ho však nedotkla. Jako čtvrtý střílel ubytovatel. Po obvyklých dlouhých přípravách se mu podařilo urazit kousek hlavičky hřebíku. Kulka se zaryla vedle hrotu hřebíku. Nebyl to skvělý zásah, ale střelec ze soutěže nevypadl.

„Vývázl jste se zdravou kůží, ubytovateli, jak se říká,“ zasmál se Stopař. „Trvalo by vám ale velice dlouho, než byste si postavil dům, kdybyste si na zarážení hřebíků nevzal lepší kladivo. Ted' vám ukáže Jasper, jak dovede člověk, který má pevnou ruku a jisté oko, zarazit hřebík. Byl byste udělal líp, poručíku, kdybyste, když střílíte, nestál tak strnule po vojensku. Střelcem se člověk musí narodit.“

„Uvidíme, Stopaři. Já si myslím, že jsem ten hřebík trefil docela pěkně. Pochybuju, že by se v pětapadesátém pluku našlo přesnější kladivo, jak vy tomu říkáte.“

„Jasper není od pětapadesátého a dokáže to líp než vy.“

Než Stopař domluvil, Jasperova střela zasáhla přímo hřebík a zarazila jej tak hluboko, že ted' už vyčníval jenom na palec.

„Ted' se připravte, hoši. Já ho zarazím až po hlavičku,“ řekl Stopař, a jakmile Jasper odstoupil, postavil se na jeho místo. „Nemusíte tam dávat nový hřebík, já ten starý vidím docela dobře, i když se z něho barva setřela, a co vidím, to dovedu zasáhnout na sto yardů, i kdyby to bylo jen komáří oko. Pozor, zarážím hřebík!“

Třeskla rána, střela vyletěla z hlavně a hlavička hřebíku zmizela v dřevu, přikryta kouskem rozplesklého olova.

„Ty střílíš, Jaspere, den ode dne líp,“ pokračoval Stopař. Spustil pažbu ručnice na zem a mluvil dál, jako by to, co dokázal, nebylo nic zvláštního. „Ještě několik výprav se mnou po souši a nejlepší střelec na hranici si bude muset dát pozor, aby s tebou neprohrál. Ubytovatel se umístil čestně, ale dál se už nedostane. Ty ale, Jaspere, ty máš nadání a jednoho dne z tebe bude nejlepší střelec.“

„Počkat, počkat,“ řekl Muir. „Vy říkáte, že trefit hlavičku hřebíku, to že stačí jenom na čestné umístění, a přitom je to vrchol umění. Civilizovaný člověk ví, že mistra prozrazuje jemný dotek. Rány kladivem dovede dávat kdejaký neotesanec a hlupák. Když chybíte, je to jedno, jestli jste minul cíl o jednu míli nebo o palec. Ale zásah je zásah, ať zraní, nebo ať zabije.“

„Tento spor si nejlépe mezi sebou rozhodnete v dalším kole,“ prohlásil Lundie. „Teď se bude střílet do bramboru. Vy jste Skot, pane Muire, a byl byste raději, kdyby to byla ovesná placka nebo bodlák, ale jsme v Americe, a proto to bude zdejší plodina – brambor.“

Major Duncan už začal být netrpělivý. Muir si toho všiml, přestal závody zdržovat nemístnými poznámkami a začal se vážně připravovat na příští kolo. Popravdě řečeno, ubytovatel nevěřil, že bude mít při dalším střelbě úspěch, a byl by se soutěže vůbec neúčastnil, kdyby byl věděl, že dojde ještě k tomuto kolu. Ale major Duncan, který si jako pravý Skot potrpěl na nějaké to šibalství, tajně nařídil, aby se konalo ještě třetí kolo, jen aby Muira potrápil. Major Duncan byl šlechtic, proto neschvaloval, aby ten, kdo se sám dovolává šlechtického původu, znevážil svou třídu nerovným sňatkem. Když všechno bylo připraveno, zavolali Muira. Jeden z vojáků držel brambor a byl připraven vyhodit jej do vzduchu. Poněvadž závody, které teď budeme líčit, čtenář možná nezná, musíme povědět několik slov na vysvětlenou. Jeden z vojáků vezme do ruky velký brambor a postaví se asi dvacet yardů daleko od stanoviště. Když střelec vykřikne „hod“, brambor se vyhodí do vzduchu, ale ne příliš prudce, a střelec se pak musí snažit, aby jej prostřelil, než dopadne na zem.

Ubytovatel se o to pokoušel už asi stokrát, ale jen jednou se mu to podařilo. Nyní se o to chtěl pokusit znovu a byl přesvědčen, že se mu to tentokrát podaří.

Brambor byl vyhozen, třeskla rána, ale terči, který proletěl vzduchem, se nic nestalo.

„Vpravo v bok a odchod, pane ubytovateli,“ řekl Lundie a usmál se. Měl radost, že se mu žertík podařil. „O čest dobýt hedvábnou kapuci budou teď bojovat už jenom Jasper Sladká voda a Stopař.“

„Jak to bude, majore?“ zeptal se Stopař. „Budeme střílet do dvou bramborů, nebo budeme oba střílet do jednoho a zvítězí ten, kdo zasáhne brambor nejbliž jeho středu?“

„Bude se střílet do jednoho bramboru. Kdyby nebylo možno zásahy rozeznat, budete střílet do dvou.“

„Tohle je pro mne strašná chvíle, Stopaři,“ postěžoval si Jasper, když šel na stanoviště. Vzrušením byl celý bledý.

Stopař se pozorně podíval na mladého muže. Pak požádal majora Duncana o chvilku strpení a odvedl svého přítele stranou, kde je nemohl nikdo slyšet.

„Nějak si to bereš k srdci, Jaspere, vid’?“ zeptal se lovec a upřeně se zadíval mladíkovi do očí.

„Přiznávám se, Stopaři, že mi ještě nikdy tolik nezáleželo na tom, abych vyhrál.“

„Tolik ti záleží na tom, abys porazil mne, svého starého, věrného přítele? A ke všemu ještě v něčem, co já dovedu nejlíp? Ze všeho nejvíc přece dovedu střílet, v tom se mé ruce žádná lidská ruka nevyrovná.“

„Vím to, Stopaři, vím – ale – přece –“

„Jaké ale, Jaspere? Mluv otevřeně, mluvíš přece s přítelem.“

Mladý muž sevřel rty, zakryl si oči, chvíli se červenal, chvíli bledl, jako když se děvče přiznává ke své lásce. Potom stiskl Stopaři ruku a řekl klidně jako opravdový chlap:

„Ruku bych třeba obětoval, Stopaři, jen abych mohl tu kapuci nabídnout Mabel Dunhamové.“

Stopař sklopil oči. Když se pomalu vracel k stanovišti, zdálo se, že hluboce přemýšlí o tom, co právě slyšel.

„Kdybychom museli závod opakovat a bylo třeba střilet do dvou bramborů, rozhodně bys nezvítězil, Jaspere.“

„To vím, a to mě právě trápí.“

„Jak zvláštní tvor je člověk! Touží po tom, co mu není dáno, a neváží si toho, co mu Prozřetelnost nabízí. Nevadí – nevadí. Jdi na stanoviště, Jaspere, major čeká – a namouduši, chlapče – musím sedřít alespoň slupku, jinak bych se nesměl v pevnosti ukázat.“

„Nezbývá mi než se podrobit osudu,“ odpověděl Jasper. Červenel se a pak náhle zbledl jako prve. „Pokusím se vyhrát, i kdybych měl zemřít.“

„Jak zvláštní tvor je člověk!“ opakoval Stopař a ustoupil, aby přítel mohl zamířit. „Neváží si toho, co má, a touží po tom, co patří jinému.“

Brambor byl vyhozen, Jasper vystřelil a křik, který následoval, ohlásil jeho úspěch ještě dřív, než pobočník oznámil, že Jasperova střela prolétla středem nebo tak blízko středu, že střelec musí dostat odměnu.

„Máte důstojného soupeře, Stopaři,“ zvolal radostně major Duncan, když se Stopař postavil na stanoviště. „Teď se už můžeme těšit na střelbu do dvou bramborů.“

„Jak zvláštní tvor je člověk,“ opakoval lovec, který jako by si ani neuvědomoval, co se kolem něho děje, tak byl zamyšlen. „Hod!“

Voják vyhodil brambor, třeskla rána – všichni si všimli, že to bylo právě v okamžiku, kdy se zdálo, že malá černá kulička se ve vzduchu zastavila. Střelec zřejmě mířil velmi opatrně. Vzápětí se však objevil výraz zklamání na tvářích těch, kdo chytili padající terč.

„Prostřelen na stejném místě?“ zeptal se major.

„Slupka – slupka,“ odpověděli, „jenom slupka.“

„Jak je tohle možné, Stopaři? Snad nevyhrál Sladká voda?“

„Kapuče je jeho,“ odpověděl Stopař, kývl hlavou a klidně odcházel. „Jak zvláštní tvor je člověk! Nikdy není spokojen s tím, co má, a nepřestává toužit po tom, co mu Prozřetelnost odeprěla.“

Poněvadž Stopařova střela nevnikla do bramboru, ale sedřela jenom slupku, cenu ihned dostal Jasper. Když mladý muž držel kapuci v ruce, přistoupil k němu ubytovatel a s předstíranou srdečností blahopřál šťastnému soupeři k vítězství.

„Teď když jste dostal kapuci, mladíku, nebudete asi vědět, co s ní,“ dodal. „Těžko byste z ní udělal plachtu a ani vlajka se z ní nedá ušít. Myslím, Sladká voda, že by vám bylo pár stříbrňáků milejších.“

„Ta kapuce není na prodej, poručíku.“ Jasper jenom zářil, šťasten, že vyhrál. „Mám z ní větší radost, než kdybych dostal padesát nových plachet pro *Běžce*!“

„Pomalů, pomalů, chlapečku. Vy jste se zbláznil jako všichni ostatní. Dám vám za tu maličkost půl guineje, protože nechci, aby se povalovala někde v kajutě vašeho kutru a aby ji nakonec nosila nějaká squaw.“

Třebaže Jasper nevěděl, že opatrný ubytovatel mu nenabídl ani polovinu skutečné ceny pláštíku s kapucí, vyslechl jeho nabídku bez nejmenšího zájmu. Zavrtěl odmítavě hlavou a šel k pódiu, kde jeho příchod vzbudil mírný rozruch. Ženy důstojníků, bez výjimky, se rozhodly, že dar přijmou, jestliže jim jej mladý plavec nabídne. Avšak Jasperova ostýchavost a jeho obdiv k jiné ženě, to byly důvody, proč se ani nepokusil zavděčit se některé z těchto dam, o nichž si myslel, že stojí vysoko nad ním.

„Mabel,“ řekl, „ta výhra patří vám, leda –“

„Leda co, Jaspere?“ Děvče zapomnělo na ostych. Chtěla jen Jaspera zbavit rozpaků. Oba se však začervenali a tak se prozradili.

„Leda by vám byla lhostejná, protože vám ji nabízí někdo, kdo nemá právo věřit, že jeho dar přijmete.“

„Přijímám jej, Jaspere. Bude mi připomínat naši společnou cestu, plnou nebezpečí, a také to, že nesmím zapomenout, jak jste se o mne staral – vy i Stopař.“

„Mně neděkujte, mně rozhodně ne,“ řekl Stopař. „Jasper měl štěstí a taky něco dovede. To musíte uznat. Já vyhraju zas někdy jindy, a ubytovatel taky. Ten, jak se zdá, tu kapuci Jasperovi trochu závidí. Nechápu, nač by ji potřeboval, vždyť nemá ženu, které by ji daroval.“

„A Jasper Sladká voda má ženu? Nebo máte ji vy, Stopaři? Možná že bych tu kapuci potřeboval proto, aby mi pomohla ženu získat, nebo aby mi připomněla, že jsem kdysi ženu měl. Nebo aby mi pomohla dokázat, jak velice ženy obdivuji, nebo snad proto, že je to část ženského obleku, nebo možná proto, že mám nějaký jiný vážný důvod, proč ji chci. Moudrý člověk myslí na všechno.“

„Možná. Já se v těchto věcech nevyznám, proto vám nemohu odporovat. Ale Mabel bude jistě vědět, co si má o tom, co tu povídáte, myslet. Pojd', Jaspere, my dva jsme sice už dozrávali, ale podíváme se, jak dovedou ostatní hoši zacházet s puškou.“

Stopař se svým přítelem odešel, poněvadž závody měly už zase začít. Dámy však zajímala víc kapuce než střelení. Podávaly si ji z ruky do ruky, posuzovaly tvar a vypracování a šeptem se ptala jedna druhé, jestli se tak hezká věc vůbec hodí pro dceru obyčejného poddůstojníka.

„Neprodala byste tu kapuci, Mabel, až se s ní trochu potěšíte?“ zeptala se kapitánova žena. „Myslím, že ji nebudete nikdy nosit.“

„Možná že ji nebudu nosit,“ odpověděla Mabel skromně, „nerada bych se s ní ale rozloučila.“

„Seržant Dunham se o vás jistě stará tak dobře, že nemusíte prodávat šatstvo, ale na druhé straně jsou to zahozené peníze, když si necháte věc, která má svou cenu a kterou nikdy nebudete nosit.“

„Nerada bych se rozloučila s darem, který jsem dostala od přítele.“

„Uvidíte, že ten mladík, až zapomene na to, že dnes vyhrál, vás jenom pochválí, jak jste byla rozumná. Je to hezká a slušivá kapuce, bylo by škoda ji zahodit.“

„Já ji nechci zahodit. Chci si ji nechat.“

„Jak chcete, dítě. Dívky vašeho věku málokdy dělají to, co jim je k prospěchu. Pamatujte si ale, že jestli se později rozhodnete kapuci prodat, rozhodně ji nekoupím, kdybyste si ji třeba jen jednou dala na hlavu.“

„To vím,“ odpověděla Mabel mírně, jak jen dovedla, ale oči jí zářily jako diamanty a tváře jí zčervenaly jako dvě růže, když si pláštík kapuce, kterou jí důstojnické paničky nepřály, přehodila přes oblá ramena. Chvilí zkoušela, jak jí sluší, a potom jej zase klidně sundala.

Další soutěž už nebyla zajímavá. Střílelo se poměrně dobře, ale závody už neměly takovou úroveň jako prve, a tak soutěžící brzo zůstali sami. Důstojnické paničky odešly a s nimi i většina důstojníků. Ostatní ženy brzo následovaly jejich příkladu. Když se Mabel, pohupujíc hezkou kapucí na ještě hezcím prstíku, vracela po nízkých, plochých skaliskách, která lemovala břeh jezera, potkala Stopaře. Nesl ručnici, z níž při závodech střílel. V jeho chování však už nebyla obvyklá nenucenost a oči mu rozpačitě těkaly. Řekl něco o kráse jezera a pak se s vážnou tváří obrátil k Mabel.

„Jasper vyhrál tu kapuci pro vás, Mabel, a ani se moc namáhat nemusel.“

„Střílel báječně, to musíte přiznat, Stopaři.“

„Jistě – jistě. Kulka pěkně proletěla bramborem, líp by to nikdo nedokázal. Ale jiní by to možná dokázali taky.“

„Jenže se to nikomu nepodařilo,“ zasmála se Mabel. Ihned však toho litovala. Poznala, že její poznámka a tón, jakým ji pronesla, Stopaře zabolely.

„To je pravda, Mabel, nikomu se to nepodařilo – a přece nevím, proč bych se měl zříci nadání, které mi Prozřetelnost darovala.“

Ano, ano, tam to nikdo nedokázal, ale uvidíte, co se dá dokázat zde. Vidíte ty racky, kteří nám létají nad hlavou?“

„Samozřejmě, Stopaři – je jich tolik, že není možné je nevidět.“

„Podívejte se na ty, co si vzájemně křížují dráhu letu,“ dodal, natáhl kohoutek a zvedl ručnici – „na ty dva – na ty dva – teď se dívejte.“

Bleskurychle namířil, když se dva ptáci octli v jedné čáře – i když byli od sebe vzdáleni několik yardů – následoval výstřel a kulka prolétla tělíčky obou racků. Než dopadli do jezera, Stopař spustil na zem pažbu ručnice a zasmál se svým zvláštním smíchem. V jeho poctivé tváři nezbyl ani stín nespokojenosti a pokořené pýchy.

„To je něco, Mabel, to je něco, jenže já nemám kapuci, kterou bych vám mohl darovat. Ale zeptejte se Jaspera. Nechám to všechno na Jasperovi, protože pravdomluvnější jazyk a poctivější srdce nenajdete v celé Americe.“

„Chcete tím říci, že Jasper vyhrál nezaslouženě?“

„To ne, střílel, jak nejlépe dovedl, a střílel dobře. Na člověka, který je víc na vodě než na zemi, je znamenitým střelcem. Lepšího pomocníka nenajdete ani na vodě, ani na souši. Ale já jsem střílel špatně, proto dostal kapuci Jasper. Na tom ale nezáleží, hlavně že se dostala do správných rukou.“

„Myslím, že vám rozumím, Stopaři,“ řekla Mabel a nechtíc se začervenala. „Budu pokládat kapuci za společný dar váš a Jasperův.“

„Pokud jde o toho chlapce, nebylo by to spravedlivé. Vyhrál kapuci a měl právo vám ji darovat. Věřte, že kdybych ji byl vyhrál já, byla byste ji stejně dostala vy.“

„Nezapomenu na to, Stopaři, a budu hledět, aby se i ostatní dozvěděli o vaší obratnosti, kterou jste dokázal na těch ubohých raccích.“

„Bůh vám to zaplať, Mabel. Ale tady na hranici nemusíte mé střelecké umění vychvalovat. Bylo by to stejné, jako kdybyste mluvila o vodě v jezeře a o slunci na nebi. Kdekdo ví, co dovedu. To byste

jen zbytečně plýtvala slovy, jako Francouzi zbytečně plýtvají silami, když se snaží dostat amerického medvěda.“

„Vy tedy myslíte, že Jasper věděl, že ho chcete nechat vyhrát, a že toho nehezky využil?“ řekla Mabel a ruměnec, který dodával jejím očím tolik lesku, jí pomalu mizel z tváře, na níž se objevil vážný a zamyšlený výraz.

„To neříkám, to mě ani nenapadlo. Člověk zapomíná na všechno, když se žene za cílem. Jasper dobře ví, že dovedu prostřelit jednou kulkou dva brambory, tak jako jsem prostřelil dva racky, a ví také, že tady na hranici to nikdo jiný nedokáže. Měl však před očima jenom kapuci a naději, že vám ji bude moci darovat, a tak si v té chvíli snad o sobě myslel víc, než se sluší. Ba ne, Jasper není podlý ani nepoctivý. Je však přirozené, že mladí muži dělají, co dovedou, jen aby se před hezkou mladou ženou ukázali.“

„Budu se snažit na to zapomenout. Nikdy však nezapomenu na laskavost, kterou jste oba prokázali mně, ubohé dívce, která ztratila matku,“ řekla Mabel. Snažila se, jak jen dovedla, přemoci pohnutí, které si sama nedovedla vysvětlit. „Věřte mi, Stopaři, nikdy nezapomenu, co jste už pro mne udělali – vy i Jasper. Ted’ jste znovu dokázal, jak jste pozorný. Vezměte si tuhle stříbrnou brož, jen si ji vezměte jako památku, že jste mi zachránil život a svobodu.“

„Co bych s ní dělal, Mabel?“ řekl lovec a užaslý si prohlížel prostý šperk, který držel v ruce. „Nenosím ani spony, ani knoflíky, raději mám řemínky z dobré jelenice. Je to hezká ozdoba, ale hezčí bude tam, odkud jste ji vzala, než na mně.“

„Ne, jen si ji připněte na svou loveckou halenu, bude se na ní pěkně vyjímat. Nezapomeňte, Stopaři, že je to památka na naše přátelství a důkaz toho, že nikdy nezapomenu ani na vás, ani na to, co jste pro mne udělal.“

Mabel se ještě na rozloučenou usmála, rozběhla se po břehu a brzo zmizela za hradbami pevnosti.

KAPITOLA XII

*Pohled, jak potichu se temný zástup
kolem hradeb krade,
jak podél břehu pomalu se plíží,
zatímco hvězdy blikotavé
oparem mlhy z nebe shlíží.*

— Byron

Za několik hodin stála Mabel Dunhamová na valech, odkud bylo vidět řeku a jezero. Byla hluboce zamyšlena. Byl klidný, tichý večer. Poněvadž bylo bezvětrí, nebylo stále ještě jisto, zda výprava, která se měla vydat k Tisíci ostrovům, bude moci ještě dnes v noci vyplout. Zásoby, zbraně a střelivo byly už na lodi. I Mabeliny věci byly dopraveny na palubu. Nevelká vojenská výprava však stále ještě čekala na břehu, poněvadž vyhlídka, že kutr vypluje, byla malá. Jasper vyplul s *Běžcem* ze zátoky a zajel s ním kus proti proudu, aby mohl v každé chvíli vyplout z ústí řeky. Tam kutr zakotvil. Vojáci se procházeli po břehu, poněvadž nevěděli, mají-li čekat, nebo odejít.

Po dopoledních závodech ve střelbě nastalo v pevnosti ticho právě takové, jaké vládlo daleko široko v nádherné přírodě. Mabel byla tou krásou dojata, nikdy se však neptala po příčinách věcí, které vzrušují člověka, a tak si ani neuvědomovala důvod svého dojetí. Všechno tu bylo krásné a uklidňující. Úchvatná byla velebná nádhera tichých lesů a klid jezerní hladiny. Mabel poprvé málem zapomněla na život ve městě a na civilizaci. Napadlo ji, že život uprostřed této krásy by opravdu mohl být šťastný. Jaký vliv měly události posledních několika dnů na změnu jejího názoru na život v tomto opuštěném kraji, to jsme mohli z předchozího vyprávění spíš vytušit než poznat.

„Nádherný západ,“ strýcův bodrý hlas se ozval tak blízko u ucha jeho neteře, že sebou trhla. „Když člověk vezme v úvahu, že jde jenom o jezero, je ten západ opravdu nádherný. Ale proti západu slunce na moři to není vůbec nic.“

„Copak příroda a lidé nejsou všude stejní, na pevnině, na moři, na jezeře nebo na oceánu? Nesvítí slunce na nás na všechny stejně, strýčku? Myslíš, že člověk necítí v tomto odlehlém koutě světa stejnou vděčnost za to, co nám dala Prozřetelnost, jak to cítíme my na Manhattanu?“

„Poslouchej, děvče, ty ses nějak dostala k matčiným knihám! Nevím, co by seržant řekl, kdyby u tebe našel takové hlouposti. Říkáš, že jsou lidé stejní? Opravdu si to myslíš? Ty si, Mabel, představuješ, že voják je totéž co námořník? Máš příbuzné u námořnictva i v armádě, mohla bys tedy vědět, že v tom je jaksepatří velký rozdíl.“

„Ale strýčku, já myslím na lidskou povahu –“

„Já taky, děvče. Jakou povahu má námořník a jakou některý z těch chlapíků od pětapadesátého, včetně tvého otce? Jako ty dnešní závody ve střelbě – vlastně to střelení do terče. Střelení do terče na moři, to je docela něco jiného! Tam bychom vypálili dělovou salvu na cíl, který by byl nejméně půl míle daleko. A kdyby byly na lodi nějaké brambory – ale ty tam nebývají – ty bychom nechali kuchaři v kotli. Možná že vojenské povolání je čestné, ale zkušený člověk si v každé pevnosti může všimnout mnoha hloupostí a věcí, které nejsou k ničemu. Pokud jde o tohle jezírko, můj názor už znáš, nemysli si ale, že je chci nějak podceňovat. Opravdový námořník nikdy nic nepodceňuje. Ale ať visím, jestli tohle Ontario, jak mu říkají, je něco víc než kád' pitné vody na lodi. Rozdíl mezi oceánem a jezerem, jestli to chceš vědět, se pozná na první pohled. Tomuhle tady říkají bezvětrí, protože nefouká vítr. Ale s bezvětrím na moři se to vůbec nedá srovnat.“

„Strýčku, vždyť se ani lístek na stromě nepohne. Nedovedu si představit, že by listí mohlo být ve větším klidu, než je teď.“

„Listí! Co s listím, dítě? Na moři není listí. Když chceš poznat, jestli je úplně bezvětrí, nebo ne, zkus zapálit voskovou svíčku – vaše lojové svíčky příliš plápolají – a pak budeš moci bezpečně povědět, jestli je vítr, nebo ne. Kdyby ses jednou dostala na moři na místo, kde je vzduch tak nehybný, že se skoro nedá dýchat, pak bys teprve viděla, co je to bezvětrí. Tam lidem nezbývá než lapat po vzduchu. A teď se podívej na tu vodu! Je jako mléko v rendlíku, ani se nehne, jako voda v plném sudu, než z něho vyrazíš čep. Oceán není nikdy klidný, ať je vítr, nebo ne.“

„Oceán že není nikdy klidný, strýčku? Ani když je bezvětrí?“

„Nikdy, dítě. Dýchá jako živý tvor a jeho řadra se stále dmou, jak říkají básníci, i když není silnější vítr, než kdybys foukla brkem. Nikdo ještě, co je svět světem, neviděl, aby oceán byl tak klidný jako tohle jezero. Nepřestává se zvedat a klesat, jako by měl plíce.“

„Jezero také není úplně klidné. Vidíš přece, jak se u břehu čeří, jak se dělají vlnky, a chvílemi slyšíš, jak příboj naráží na skály.“

„To máš z těch svých zatracených básní. Někdo říká bublině vlna a mytí paluby příboj. Ontario se o nic víc nepodobá oceánu než louže vody jezeru. Ale musím přiznat, že Jasper Sladká voda je správný hoch, jen by se potřeboval ještě učit, aby z něho byl opravdový muž.“

„Myslíš, že toho mnoho neumí, strýčku?“ zeptala se rozpačitě Mabel a začala si upravovat vlasy, protože musela, nebo si myslela, že musí, skrýt svou tvář. „Já si myslím, že Jasper toho umí víc než většina mladíků jeho věku. Četl málo, protože knih není v těchto končinách mnoho, ale na svoje mládí hodně přemýšlí.“

„Moc toho neumí, moc ne, jako ostatně všichni, co se plaví po vnitrozemských vodách. Možná že umí udělat plochý uzel nebo smyčku na laně, ale určitě neumí udělat křížový uzel nebo kladko-strojem vytáhnout kotvu. Ba ne, Mabel, oba jsme Jasperovi i Stopaři do určité míry zavázáni, už jsem na to myslel, jak se jim co nejlíp odvděčit. Nevděk, ten já považuju za prasečí vlastnost. Říká se, že

tuhle špatnou vlastnost mají králové, já ale tvrdím, že je to neřest prasat. Pozvi to zvíře na oběd a ono tě po obědě sežere.“

„Máš pravdu, strýčku, opravdu bychom se měli těm dvěma statečným mužům nějak odvděčit.“

„Mluvíš jako tvá matka, děvče. Opravdu neděláš naší rodině hanbu. Přišel jsem na něco, co se bude hodit všem. Navrhnou jim to, než se vrátím domů.“

„Drahý strýčku, ty jsi tak hodný, je to od tebe opravdu pěkné! Smím se zeptat, co chceš navrhnout?“

„Nevím, proč bych to před tebou tajil, Mabel, ale otci nic neříkej. Seržant má předsudky a mohl by dělat potíže. Ani Jasper, ani jeho přítel Stopař to tady nikdy nikam nepřivedou. Navrhnou jim, aby se sebrali a šli se mnou a dali se k námořnictvu. Jasper by si na moře zvykl za čtrnáct dní a po dvanáctiměsíční plavbě by z něho byl opravdový chlap. U Stopaře by to trvalo déle. Možná že by z něho nikdy nebyl dobrý námořník, ale něco by se z něho snad přece jen dalo udělat. Mohl by se z něho stát pozorovatel, má neobyčejně dobrý zrak.“

„Strýčku, myslíš, že s tím budou souhlasit?“ zeptala se s úsměvem Mabel.

„Copak nemají rozum? Který normální člověk by si nechtěl polepšit? Jestli mě Jasper poslechne, dočká se, že se z něho stane velitel menší brigý.“

„Myslíš, že bude proto šťastnější? Proč je lepší být velitelem brigý než kutru?“

„Ale, ale, Magnetko, ty rozumíš lodím jako koza petrželi. Vůbec nevíš, o čem mluvíš. Nech to na mně, já to zařídím. Právě sem jde Stopař. Naznačím mu svůj velkolepý nápad, pokud se jeho týká. Na začátku velkých činů je naděje.“

Cap pokýval hlavou a zmlkl. Lovec se blížil, nešel však tak jistě a lehce jako jindy. Tvářil se, jako by si nebyl jist, jak ho přijmou.

„Strýc a neteř, to vypadá jako rodinné shromáždění,“ řekl Stopař, když se přiblížil. „O cizího člověka asi moc nestojí.“

„Vy nejste cizí člověk, pane Stopař,“ odpověděl Cap. „Nikdo nám nemůže být vítanější než vy. Právě jsme mluvili o vás. Když o nepřítomném mluví přátelé, může si myslet, co o něm asi povídali.“

„Nevyzvídám tajemství – to ne. Každý člověk má své nepřátele, já mám také své, ale vás, pane Cape, a hezkou Mabel mezi ně nepočítám. O Minzích mluvit nebudu, ale nemají spravedlivý důvod, pro který by mě museli nenávidět.“

„O tom jsem přesvědčen, Stopaři. Vždycky jsem obdivoval vaši dobrou vůli a vaši spravedlivost. Víím, jak se nejlíp zbavit nepřítelství takových Mingů. Kdybyste to chtěl vědět, rád vám to řeknu. A nic za to nechci.“

„Já o nepřátele nestojím, Slaná vodo.“ Stopař, aniž by si to uvědomil, začal Capa nazývat jménem, které mu dali indiáni. „Nechci mít nepřátele. Rád zakopu válečnou sekeru, pokud jde o Mingy i o Francouze. Vííte ale docela dobře, že to nezávisí jen na jediném člověku, aby se změnilo lidské srdce a nastal mír.“

„Kdybyste zvedl kotvu a šel se mnou na pobřeží, až se vrátím z téhle krátké plavby, příteli Stopaři, nikdy byste už neslyšel válečný pokřik indiánů a žádná jejich kulka by vám neublížila.“

„A co bych dělal u slané vody? Mohl bych ve vašich městech lovit? Měl bych stopovat lidi, když jdou na trh, a číhat na psy a na slepice? To byste byl špatný přítel, pane Cape, kdybyste mě odvedl ze stínu lesa někam do města.“

„Neříkám, abyste se odstěhoval do města, pane Stopař. Chci vás vzít na moře, jen tam může člověk svobodně dýchat. Mabel vám dosvědčí, že jsem na to myslel, ještě než jsem o tom začal s vámi mluvit.“

„A co si o tom myslí Mabel? Ví přece, že každý člověk má určité schopnosti a že by se marně snažil získat jiné nebo potlačit ty, které už má. Jsem lovec, stopař a průvodce, Slaná vodo. Nikdy se

nepokouším stát se něčím jiným. Souhlasíte se mnou, Mabel, nebo jste jako jiné ženy a chtěla byste, abych se od základu změnil?“

„Nechtěla bych, abyste se změnil, Stopaři,“ odpověděla Mabel tak srdečně a upřímně, že její slova lovce dojala. „Ať strýček sebevíc miluje moře a ať si myslí, že by vám námořnický život prospěl, nechtěla bych, aby se z nejlepšího a nejušlechtilejšího lovce těchto lesů stal třeba admirál. Zůstaňte, čím jste, můj milý příteli, a nemušíte se ničeho bát.“

„Slyšel jste, Slaná vodo? Slyšel jste, co řekla seržantova dcera? Je tak upřímná, spravedlivá a hezká, že by neřekla něco, o čem není sama přesvědčena. Dokud ona bude se mnou spokojena, nepohrdnu dary Prozřetelnosti a nebudu se pokoušet stát se něčím jiným, než čím jsem. Možná že se někomu zdá, že jsem tady v pevnosti zbytečný. Až se ale dostaneme na Tisíc ostrovů, snad budu mít příležitost dokázat, jak důležité je umět přesně střílet.“

„Vy tedy pojedete s námi?“ zeptala se Mabel a usmála se tak upřímně a mile, že by byl lovec za ní šel třeba na konec světa. „Budu na Tisíci ostrovech jedinou ženou, kromě manželky jednoho vojáka, a nebudu se ničeho bát, když vy budete s námi.“

„Seržant dá na vás pozor, Mabel, i kdybyste nebyla jeho dcerou. Všichni se budeme o vás starat. Myslím, že se vašemu strýci bude tahle výprava líbit. Popluje na plachetnici a bude mít příležitost dobře poznat vnitrozemní moře.“

„Vaše vnitrozemní moře za moc nestojí, pane Stopař. Já si od něho mnoho neslibuju. Upřímně řečeno, rád bych věděl, proč se vůbec tato výprava podniká. Chtěl bych při ní pomáhat, jenže můj švagr mlčí jako hrob. Víš ty, Mabel, proč se ta výprava podniká?“

„Nevím, strýčku. Otce se na služební věci ptát nemohu, myslí si, že ženám do toho nic není. Vím jenom tolik, že vyplujeme, jakmile bude příznivý vítr, a že tam zůstaneme asi měsíc.“

„Snad pan Stopař by mi mohl něco napovědět, protože cesta bez cíle, to pro starého námořníka není nic příjemného.“

„Cíl a účel naší cesty není žádným velkým tajemstvím, Slaná voda, třebaže se o tom v pevnosti nesmí mnoho mluvit. Nejsem voják a mohu proto vykládat, co chci. Poněvadž vyplujeme co nejdřív a poněvadž oba patříte k výpravě, řeknu vám, kam pojedeme. Vy už jste, pane Cape, o Tisíci ostrovech slyšel, vidíte?“

„Ano, vy jim říkáte Tisíc ostrovů, já ale pochybuju, že to jsou skutečné ostrovy, jaké člověk může vidět v moři. A asi jich taky není tolik, tady se jistě přehání, jako když se mluví o mrtvých a raněných ve velké bitvě. Ty ostrovy budou tak asi dva tři –“

„Mám dobrý zrak, a přece se mi nepodařilo ty ostrovy spočítat.“

„To je možné. Já znám lidi, kteří dovedou počítat jen do určitého čísla. Lidé, kteří žijí stále na souši, jak se dostanou na moře, nedovedou ani pevninu rozeznat. Kolikrát jsem viděl pobřeží, domy, kostely, a cestující pořád ještě neviděli nic než vodu! Nedovedu si představit, jak člověk, když je na sladké vodě, vůbec může ztratit zem z dohledu. Případá mi to nesmyslné a nemožné.“

„Neznáte jezera, pane Cape, jinak byste tak nemluvil. Než se dostaneme na Tisíc ostrovů, budete mít jiný názor na to, co příroda v této divočině vytvořila.“

„Pochybuju, že máte v těchhle končinách jediný opravdický ostrov. Podle mne sladká voda nemůže vytvořit pořádný, řekl bych skutečný, ostrov. Rozhodně ne takový, jakému já říkám ostrov.“

„Ukážeme vám jich stovky. Možná že jich není přesně tisíc, ale je jich tolik, že ani na jejich konec nedohlédnete, ani je nespočítáte.“

„A jak vypadají ty vaše ostrovy?“

„Je to země s vodou kolem dokola.“

„Ano, ale jaká je ta země a jaká je ta voda? Vsadím se, že se nakonec ukáže, že to jsou jen poloostrovy, nebo mysy, nebo obyčejná pevnina. Jsem totiž přesvědčen, že o některých věcech víte málo nebo vůbec nic. Ale nechme ostrovy být a povězte nám, proč se máme vydat na tu výpravu, pane Stopař.“

„Poněvadž jste seržantův švagr a hezká Mabel je jeho dcera a všichni jsme členy výpravy, jistě nebude vadit, když vám zhruba vyložím, oč jde. Jste starý námořník, pane Cape, slyšel jste jistě o přístavu, kterému říkají Frontenac?“

„Kdo by o něm neslyšel? Neříkám, že jsem tam byl, ale často jsem se plavil kolem.“

„Octnete se tedy v místech, která znáte. Nechápu však, jak jste se tam mohl dostat od moře. Tato velká jezera totiž tvoří řetěz a voda teče z jednoho do druhého, až k jezeru Frie. To leží na západ odtud a je tak velké jako Ontario. Z jezera Frie teče voda k jakémusi nízkému pohoří, přelévá se přes jeho vrchol –“

„To bych namouduši rád věděl, jak to ta voda dělá.“

„Docela jednoduše, pane Cape,“ zasmál se Stopař. „Padá prostě dolů. Kdybych byl řekl, že voda teče vzhůru na pohoří, bylo by to proti přírodě, ale co je na tom, když se voda řítí dolů – alespoň sladká voda.“

„Ano – ano – ale vy říkáte, že voda z jezera teče po kopcích – tomu vůbec nerozumím.“

„Dobrá, dobrá, o to se teď nebudeme přít. Co jsem viděl, to jsem viděl. Voda z jezera Frie se vlévá do Ontaria a voda všech jezer teče z Ontaria do moře jako řeka. Tam, kde to ještě není řeka, ale taky ne jezero, v jakési vodní soutěsce, leží ostrovy, o kterých jsem mluvil. Frontenac je francouzská vojenská stanice nad těmito ostrovy, a poněvadž Francouzi mají stanici i pod ostrovy, posílají zásoby a střelivo do Frontenacu po řece. Z Frontenacu je dopravují dál po březích jezera, aby divoši mohli dělat lotroviny a brát bělochům skalpy.“

„A tomu všemu my máme zabránit?“ zeptala se se zájmem Mabel.

„Možná. Lundie – tak se jmenuje velitel této pevnosti – umístil na ostrovech posádku, aby zabránila francouzským lodím proplout. Naše výprava ji teď vystřídá. Ta posádka tam toho mnoho nedokázala, i když se jí podařilo zajmout dvě lodě naložené zbožím pro

indiány. Před týdnem přiběhl kurýr a přinesl takové zprávy, že se major rozhodl, že se naposled pokusí ty darebáky zaskočit. Jasper zná cestu, seržant je zkušený, znamenitě se vyzná v přepadech – je opravdu zkušený a opatrný. Nemáme se tedy čeho bát.“

„To je všechno?“ zeptal se opovržlivě Cap. „Podle příprav a výzbroje jsem si myslel, že se jedná o nějaké piráty a že si poctivě vydělám nějaký ten groš, když se tohoto dobrodružství zúčastním. Tady u vás, ve sladkých vodách, se podíl na kořisti nevyplácí, že ne?“

„Cože?“

„Určitě dostane král všechno, co ukořistíte při těch svých vojenských výpravách a přepadech, jak vy tomu říkáte.“

„O tom nic nevím, pane Cape. Vezmu si trochu prachu a olova, když se k němu dostanu, a králi se s tím nesvěřuju. Jestli někdo dostane víc, to nevím. Já to určitě nejsem, ačkoliv bych měl už začít myslet na dům, na nábytek, zkrátka na domov.“

Stopař se neodvážil podívat se na Mabel při této jasné narážce na svůj úmysl změnit způsob života. Byl by však dal nevím co za to, kdyby věděl, že ho slyšela a jak se přitom tvářila. Mabel však neměla nejmenšího tušení, na co Stopař naráží. Dívala se na řeku a pozorovala ruch na palubě *Běžce*. Nebylo na ní vidět, že by byla v rozpacích.

„Jasper vyjíždí s kutrem,“ poznamenal Stopař, který zaslechl, že něco těžkého dopadlo na palubu kutru. „Ten hoch asi poznal, že se zvedá vítr, chce se proto připravit.“

„Teď budeme mít příležitost naučit se plaveckému umění,“ řekl posměšně Cap. „Správný námořník se pozná podle toho, jak dovede rozvinout plachty. To není jen tak. Správný voják se zase pozná podle toho, jak si zapíná kabát, jestli odshora dolů, nebo obráceně.“

„Neříkám, že se Jasper vyrovná opravdovým námořníkům,“ řekl Stopař, který byl tak čestný, že neznal nízkou závist nebo žárlivost. „Je to ale odvážný chlapec a dovede svůj kutr řídit – alespoň na jezeře – tak obratně jako málokdo. Viděl jste, jak dobře si počínal

na vodopádu na řece Oswegu, pane Cape. A tam si voda usmyslela, že se pěkně rychle bude řítit dolů.“

Cap jen nevrle něco zabručel. Pak nastalo ticho a všichni tři pozorovali kutr. Jejich zájem o tuto loď byl celkem přirozený, vždyť jejich nejbližší budoucnost závisela na tomto plavidle. Stále ještě panovalo úplné bezvětrí, jen hladina jezera se třpytila v posledních paprscích zapadajícího slunce. *Běžec* byl zakotven na mělčině asi sto yardů nad ústím řeky. Tam byl tehdy oswegský přístav a bylo tam dost místa, aby se tu *Běžec* mohl otočit. Bez větru se však loď nemohla hnout z místa, a bylo proto brzo jasné, že ústím propluje jenom s pomocí vesel. Posádka nerozvinula ani jedinou plachtu, a když lodníci vytáhli kotvu, ozvaly se temné údery vesel. Kutr, obrácen přídí proti proudu, se začal šinout doprostřed řeky. Jakmile se tam dostal, posádka přestala veslovat a loď se nechala unášet proudem k ústí. V úzkém řečišti plul *Běžec* rychle a netrvalo ani pět minut a octl se mezi dvěma nízkými písčitými výspami, které chránily zátoku před vlnobitím. Ani zde nezakotvil, stále se vzdaloval od břehu a už bylo vidět jeho temný trup na lesklé hladině jezera dobré čtvrt míle za nízkou výspou. Tam na východní straně končil vnější přístav, jemuž se říká rejda. Zde už nepůsobil proud řeky, proto se kutr zastavil.

„Mně se ta loď velice líbí, strýčku,“ řekla Mabel. Od okamžiku, co kutr vyplul, neodvrátila od něho ani na chvíli zrak. „Tobě se na něm asi leccos nebude líbit a budeš asi taky mít námitky proti tomu, jak ho Jasper řídí. Já toho o lodích moc nevím, ale mně se na něm líbí všechno.“

„Po proudu pluje velice dobře, jenže to dovede i obyčejná tříška. S tím ostatním je to už jiné. Takový starý mořský vlk jako já i bez brýlí musí poznat, že není všechno, jak má být.“

„Víte, pane Cape, já jsem slyšel od starých a zkušených námořníků, že *Běžec* je jedna z nejhezčích lodí, jakou kdy spustili na vodu. Sám tomu nerozumím, ale člověk může mít o lodích vlastní mínění,

třeba mylné. Nikdo mě však nepřesvědčí, že Jasper nemá svou loď v nejlepším pořádku," vmísil se do řeči Stopař, který si nedal ujít, aby Jaspera hájil, kdykoliv ho chtěl někdo hanět.

„Neříkám, že kutr je skrzaskrz špatný, pane Stopař, ale vady má, velké vady.“

„A jaké jsou to vady, strýčku? Kdyby Jasper o nich věděl, jistě by je odstranil.“

„Jaké jsou to vady? Hm, je jich padesát, ba ještě víc, sto jich je! Jsou to velice závažné a na první pohled zřejmé vady.“

„Vyjmenujte je, a já na ně svého přítele upozorním.“

„Vyjmenovat je? Hvězdy také lehce nespočítáte, prostě proto, že je jich mnoho. Vyjmenovat je, to je dobré! Co si například myslíš, má hezká neteri, slečno Magnetko, o hlavním stěžni? Mým zkušeným očím se zdá, že je alespoň o stopu vyšší, než má být. A ráhnový závěs je zmotaný, a – a – ano, ať visím, jestli není lano u jedné plachty uvolněné – a kdyby Jasper měl okamžitě spustit kotvu, nepřekvapilo by mě, kdyby se ukázalo, že kotevní lano je moc krátké. To bych řekl, že tenhle kutr má vady! Každý námořník musí na první pohled poznat, že má tolik chyb jako služka, která chce, aby jí napsali vysvědčení na odchodnou.“

„Možná že máš pravdu, strýčku, ale pochybuji, že Jasper o těch vadách ví. Jistě by je odstranil, kdyby ho někdo na ně upozornil, vidíte, Stopaři?“

„Jen nechte Jaspera, Mabel, ať se o svůj kutr stará sám. Plavbě rozumí a já vám za to ručím, že nikdo ho nemusí učit, jak má *Běžce* chránit před Francouzi z Frontenacu a před jejich ďábelskými spojenci Mingy. Co na tom, kolikrát má kotevní lano otočené kolem kola, nebo že má hlavní stěžeň příliš vysoký, pane Cape, dokud loď dobře pluje a nedá se Francouzi chytit? Jasperovi na jezerech věřím víc než všem námořníkům dohromady. Netvrdím však, že dovede řídit námořní loď, poněvadž to nikdy nezkusil.“

Cap se shovívavě usmál, nepokládal však prozatím za nutné ve své kritice pokračovat. Začal se však tvářit zpupněji a povýšeněji, jako by chtěl naznačit, že ho ani nenapadne bavit se o věcech, o nichž ostatní nemají ani ponětí. Ted' začaly kutrem pohybovat vodní proudy jezera. Příd' se točila všemi směry, ne však rychle, takřka nepozorovaně. Jasper hned odvázal a vytáhl kosatku, která se hned vzdula směrem k pevnině, přestože na jezerní hladině nebylo znát, že by se byl zvedl vítr. Byl to jen slaboučký popud, lehká loď však na něj reagovala a za chvíli stál kutr bokem proti říčnímu proudu. Dostal se do této polohy téměř nepozorovatelným pohybem vody. Když se octl mimo říční proud, zachytil náraz větru a pak už se rychle blížil k návrší, na němž stála pevnost. Tam Jasper spustil kotvu.

„To nebylo špatné,“ bručel si Cap sám pro sebe, „to nebylo špatné, ačkoliv měl kormidlo otočit spíš doprava než doleva. Loď má vždyc-ky směřovat příd' od břehu, ať je od něho daleko celou míli, nebo jediný kabel. To pak dělá dojem, že má opatrného velitele. A dojem na tomhle světě je všechno.“

„Jasper je šikovný chlapec,“ ozval se seržant Dunham, který se znenadání objevil vedle svého švagra. „Budeme spoléhat hlavně na něho. Pojd'me ale raději, budeme se muset nalodit. Za půl hodiny se začne stmívat. Jakmile budeme hotovi, čluny nás odvezou k lodi.“

Všichni se ted' rozešli, aby posbírali ještě nějaké ty drobnosti, které dosud nebyly na palubě. Krátké zabubnování dalo znamení vojákům a za chvíli byli už všichni na nohou.

KAPITOLA XIII

*Ted' skřítek bláznů přišel nahnat strach,
čarodějnice se sešly na horách.*

*Můra hloupoučkého snílka začla tlačit
a víly příběhly na louku si zaskotačit.*

— Cotton

Malá skupinka se nalodila rychle a bez obtíží. Celý oddíl, kterému velel seržant Dunham, čítal jen deset vojáků a dva poddůstojníky. Brzo se však rozhlásilo, že také pan Muir pojedje s výpravou, ale jenom jako dobrovolník. Podle dohody s jeho velitelem měla být záminkou jeho účasti na výpravě nutnost vyřídit nějakou věc, která patřila do jeho pravomoci. Dalšími účastníky výpravy byli Stopař, Cap a Jasper a několik lodníků, z nichž jeden byl mladý chlapec. Celá výprava tedy čítala všehovšudy asi dvacet mužů, jednoho čtrnáctiletého hochy a dvě ženy – Mabel a manželku jednoho z poddůstojníků.

Seržant Dunham dal dopravit ve velkém člunu mužstvo na kutr a potom se vrátil pro poslední rozkazy, a aby se postaral o švagra a o svou dceru. Ukázal Capovi člun, který měl starého námořníka a Mabel dopravit na kutr, a vrátil se na pahorek, na němž stála pevnost, aby si ještě promluvil s Lundiem. Major stál na valech, o nichž jsme už tolikrát hovořili. Nechme ho tam i se seržantem a vraťme se na břeh.

Bylo už skoro tma, když Mabel nasedla do člunu, který ji měl zavézt ke kutru. Hladina jezera byla tak klidná, že čluny nemusely pro cestující zajíždět ani na řeku. Nasedalo se přímo u břehu jezera, a poněvadž nebyl příboj, voda byla klidná jako hladina rybníka. Jak to říkal Cap, nic se tu nezvedalo, nic tu neklesalo, žádný oceán ne-

oddechoval, nepracovaly tu žádné obrovské plíce. Na Ontariu – na rozdíl od Atlantského oceánu – se nestane, aby vichřice rozbouřila hladinu na jednom místě a jinde aby byl klid. K něčemu takovému je vodní plocha příliš malá. Námořníci tvrdí, že se voda na všech velkých západních jezerech vzedme rychleji a uklidní dřív než na kterémkoliv moři, které poznali. Proto když člun odrazil od břehu, Mabel si ani neuvědomila, že pluje po obrovské vodní ploše. Tak klidná byla hladina jezera. Veslaři nezabrali snad ani dvanáctkrát a už byl člun u kutru.

Jasper už čekal, a poněvadž paluba *Běžce* byla jenom asi dvě tři stopy nad hladinou, nebylo těžko se na ni dostat. Ihned ukázal Mabel a její společníci, která kajuta je jejich. V podpalubí byly čtyři kajuty pro důstojníky a vojáky s ženami a dětmi. Nejlepší z nich byla takzvaná zadní kajuta. Byla to malá místnost se čtyřmi lůžky. Měla dokonce okénka, aby se tam dostalo světlo a vzduch. Byla určena jenom pro ženy. Poněvadž tu kromě Mabel a její společnice nebyla jiná žena, měly obě dost místa i pohodlí. Byla tu ještě jiná, o něco větší kajuta, osvětlená shora. Muir, seržant, Cap a Jasper se ubytovali právě v této kajutě. Stopař se potloukal po všech částech lodi, kromě kajuty pro ženy. Poddůstojníci a obyčejní vojáci obsadili prostor pod hlavními padacími dveřmi, kde byly palandy, a posádka přespávala jako vždy v podpalubí přední části lodi. Kutr měl nosnost sotva padesát tun, ale vezl teď jen několik poddůstojníků a mužů.

Jakmile se Mabel zařídila ve své opravdu pohodlné a hezké kajutě, vyšla na palubu. Napadlo ji, že Jasper upravil kajutu tak pěkně jenom kvůli ní. Na palubě byl ruch. Vojáci běhali sem tam, hledali tlumoky a jiné své věci, ale brzo nastal na palubě vojenský pořádek a zavládlo přímo posvátné ticho. Všichni pod dojmem příprav, které nemohly věstít nic dobrého, mysleli na to, co by je mohlo potkat.

Byla už taková tma, že břeh bylo sotva možno rozeznat. Bylo jen vidět jeho beztvaré černé obrysy a na pozadí temnělého nebe

vrcholky stromů. Brzo se na obloze objevily hvězdy. Zářily mírným, klidným jasnem a přinášely s sebou pocit klidu, jaký obvykle patří noci. Mabel seděla na zadní palubě a cítila, že v tom tichu je cosi, co nejen uklidňuje, ale také vzrušuje. Vedle ní stál Stopař a jako obvykle se opíral o svou dlouhou ručnici. Přestože už bylo přitmní, Mabel poznala, že jeho drsná tvář je zamyšlenější než jindy.

„Pro vás, Stopaři, taková výprava není nic nového,“ řekla. „Překvapuje mě však, že i vojáci jsou tak zamlklí a zamyšlení.“

„Tomu se člověk naučí v boji s indiány. Ti vaši vojákové jsou převelicí žvanilové, ale když k něčemu dojde, moc toho nedokážou. Naproti tomu voják, který se tolikrát dostal do křížku s Mingy, ten se naučí znát cenu mlčení. Voják, který dovede v lese nepromluvit, vydá za dva. Ten, který mlčet nedovede, ztrácí polovičku své síly. Kdyby o tom, kdo je dobrý voják, rozhodoval jazyk, musely by vždycky vyhrát ženy.“

„Ale my nejsme vojáci a nejsme v lesích. Na *Běžci* nám přece Mingové nemohou ublížit.“

„Zeptejte se Jaspera, jak se stal velitelem tohoto kutru, a hned budete mít na věci jiný názor. Kdo neví, co Mingo dovede, mohl by na to šeredně doplatit. I když to člověk ví, musí si dát před ním jaksepatří pozor. Jen se zeptejte Jaspera, jak se stal velitelem kutru.“

„Jak se jím stal?“ zeptala se Mabel vážně a se zájmem, který dobrosrdečného a upřímného Stopaře potěšil. Měl velkou radost, když mohl říci něco pěkného o svém příteli. „Je to velká čest dosáhnout takového postavení v tak mladém věku.“

„To je – jistě si to zasloužil, možná že si zasloužil ještě víc. Ani kdyby se stal velitelem fregaty, nebyla by to moc velká odměna za odvalu a chladnokrevnost, kterou prokázal. Ovšem na Ontariu by nejdřív musely tak velké lodě být.“

„Ale ještě jste mi neřekl, jak se stal velitelem kutru.“

„To je dlouhá historie, Mabel, a váš otec vám ji vypoví líp než já, protože byl při tom. Já jsem byl tenkrát daleko odtud na výzvědách.“

Jasper nedovede dobře vyprávět, to se o něm ví. Kolikrát jsem slyšel, jak se ho lidé vyptávali, jak to vlastně bylo. Nikdy to nikomu nedovedl pořádně vyložit. A přitom kdekdo ví, jak úžasná to byla věc. Ba ne, Jasper nedovede vyprávět, to je jisté. *Běžec* tehdy málem padl do rukou Francouzů a Mingů, ale Jasper jej zachránil. Takovou věc může dokázat jen ten, kdo má bystrou hlavu a odvážné srdce. Seržant vám to poví líp než já. Zeptejte se ho někdy na to, až nebude mít nic lepšího na práci. Nemá smysl vyptávat se na to Jaspera. V tom, co by vám řekl, byste se nevyznala, protože ten člověk o sobě vůbec nedovede mluvit.“

Mabel se rozhodla, že ještě dnes večer požádá otce, aby jí o té události vyprávěl. Těšila se, že uslyší chválu o tom, kdo tak špatně dovedl vyprávět o svých vlastních činech.

„Co bude s *Běžcem*, až dorazíme na ostrov?“ zeptala se, když se chvíli rozmýšlela, zda má Stopaři tuto otázku položit. „Zůstane tam, nebo odpluje?“

„Podle toho. Jasper nerad nechává kutr zahálet, když je někde jinde něco na práci. Nejspíš s kutrem něco podnikne. Mne voda a lodě příliš nezajímají, leda když se člověk žene přes peřeje a vodopády, a to ještě v kánoi. Tomu tak ještě rozumím. Nepochybuju, že když bude Jasper velitelem kutru, všechno dopadne dobře. Ten chlapec dovede najít stopu na Ontariu stejně dobře jako Delawar na suché zemi.“

„A kde je náš Delawar, Stopaři – Velký had, myslím – proč tu není s námi?“

„Měla byste se spíš zeptat: Proč jste tady vy, Stopaři? Had je na svém místě, já ne. Vydal se ještě se dvěma nebo se třemi jinými na průzkum břehů jezera a přinese nám na ostrovy zprávy, které posbírá. Seržant jako dobrý voják ví, že se musí zajistit proti přepadení. Škoda, Mabel, že se váš otec nenarodil generálem, jako někteří Angličané, které tu máme. Jsem si jist, že by do týdne z Kanady zmizel poslední Francouz, kdyby bylo podle jeho.“

„Myslíte, že se setkáme s nepřítelem?“ Mabel se sice usmála, ale poprvé pocítila strach z nebezpečí, které čekalo výpravu. „Myslíte, že dojde k boji?“

„Jestli opravdu dojde k boji, Mabel, je tu dost mužů, kteří vás budou chránit. Jste přece dcera vojáka a vy sama jste jistě statečná jako voják. Nebojte se ničeho a hlavně klidně spěte.“

„Zdá se mi, Stopaři, že tady v lesích jsem statečnější než uprostřed městského pohodlí. Ale i tam jsem si vždy uvědomovala, že nesmím svému otci udělat hanbu.“

„Právě taková byla vaše matka. ,Uvidíš, že Mabel bude jako její matka. Nebude to rozbrečená a rozmazlená holka, která by byla svému muži jenom na obtíž. Pomůže mu a jistě bude pro něho dobrou oporou v zlých časech –‘ říkával mi seržant ještě dřív, než jsem uviděl vaši milou tvář.“

„Proč vám to otec říkal?“ zeptala se dívka vážně. „Možná že si představoval, že si o mně uděláte lepší mínění, jestli jste si snad myslel, že jsem hloupá a že se bojím. Děvčata ráda předstírají, že se bojí a že ničemu nerozumí.“

Stopař nedovedl klamat, leda když šlo o nepřítele, a co si myslel, to také řekl. Proto ho otázka, kterou mu položila Mabel, trochu uvedla do rozpaků. Sám nevěděl proč, ale zdálo se mu, že by nebylo správné otevřeně přiznat pravdu. Kdyby ji však zatajil, přičilo by se to jeho názorům o pravdomluvnosti a jeho přesvědčení. Z nouze volil tedy střední cestu. Neprozradil to, o čem si myslel, že říci nemá, ani to úplně nezatajil.

„Jistě víte, Mabel, že jsme se seržantem staří přátelé. Stávali jsme v mnoha těžkých a krvavých bitvách bok po boku – neberte to doslova, protože já jako zvěd jsem byl vždycky trochu vpředu a váš otec, jak se sluší na královského vojáka, se držel svého mužstva. Když je po boji, my staří bojovníci už o ničem nevíme. V noci kolem ohňů a na pochodech mluvíme o tom, co máme rádi, tak jako vy děvčata se ráda zasmějete, když se sejdete, abyste si popovídala o tom, co

máte ráda a co si o tom nebo o onom myslíte. Je jenom přirozené, že seržant mluvil o tom, co má nejraději – o své dceři. Já nemám ani dceru, ani sestru, ani matku, ani příbuzné a kromě Delawara nemám nikoho, koho bych mohl mít rád. Je jen přirozené, že jsem vašemu otci přizvukoval a že jsem si vás zamiloval, ještě dřív než jsem vás uviděl. Jenom proto, že jsme o vás tolik mluvili.“

„A teď jste mě uviděl a poznal jste, že být přátelsky nakloněn někomu, koho jsme nikdy neviděli a o kom jsme jenom slyšeli, je hloupost,“ usmála se dívka. Z jejího klidného a přirozeného chování bylo zřejmé, že ji ani nenapadlo, že by ji Stopař měl jinak rád než jako otec nebo bratr.

„To, co k vám cítím, Mabel, to není pouhé přátelství. Od dětství jsem přítelem Delawarů, ale rozhodně k nim, nebo vlastně k tomu nejlepšímu z nich necítím totéž, co díky seržantovi cítím k vám. A zvláště teď, když vás začínám líp poznávat. Někdy se bojím, že pro zálesáka, zvěda a vojáka, pro člověka s tak vysloveně mužským povoláním, se nehodí, aby se přátelil s ženami – zvláště s mladými ženami. Zdá se mi, že by tím ochabla má láska k dobrodružství a že by mě dokonce brzo přestalo těšit i mé povolání.“

„Nechcete tím přece říci, Stopaři, že přátelství s děvčetem, jako jsem já, vám bere odvalu a že se vám proto nechce bojovat s Francouzi?“

„To ne – to ne. Kdybyste byla například v nebezpečí vy, dovedl bych být šíleně odvážný. Ale než jsme se spřátelili – smím-li to tak říci – rád jsem myslel na výzvědy, na pochody, na stopování, na boje a jiná dobrodružství, ale teď už o ně tolik nestojím. Teď myslím víc na pevnost, na večerní besedy, na život, v němž není nepřátelství a prolévání krve, na mladé ženy, na jejich smích, na jejich veselé, něžné hlasy, krásu a půvab. Někdy říkám seržantovi, že on a jeho dcera jsou s to zkazit jednoho z nejlepších a nejzkušenějších zvěďů tady na hranicích.“

„To určitě ne, Stopaři! Oba, seržant i jeho dcera, se pokusí udělat ještě dokonalejší to, co už beztak teď je dokonalé. Neznáte nás,

jestli si myslíte, že by si některý z nás přál, abyste se v něčem změnil. Zůstaňte tím, čím jste, čestným, přímým, svědomitým, nebojácným, moudrým Stopařem, na kterého se člověk může spolehnout, a tatínek i já vás budeme mít stejně rádi jako dosud.“

Bylo už příliš tma, aby si Mabel mohla všimnout, jak se výraz Stopařovy tváře změnil. Sama však k němu obrátila svou pěknou tvář, mluvila klidně a přirozeně, bylo vidět, že říká to, co si myslí. Trochu se sice začervenala, ale to jen proto, že se tak usilovně snažila Stopaře přesvědčit. Nebyla však ani vzrušená, ani rozechvělá, ani jí srdce netlouklo rychleji. Chovala se prostě jako upřímná a čestná dívka, která nezakrývá svou náklonnost a úctu k muži, kterého si váží. Necítila však žádné vzrušení, jaké v ženě vyvolává vědomí, že muž, který s ní mluví, ji má rád.

Nezkušený Stopař všechny tyto jemné odstíny ženského chování nedovedl rozeznat. Byl tak prostý, že si upřímně míněná slova seržantovy dcery vyložil po svém. Pokládal je za povzbuzení. A poněvadž jí už nechtěl nebo nemohl víc říci, poodešel, opřel se o svou ručnici a mlčky se zahleděl na hvězdy.

Mezitím hovořil Lundie se seržantem na valech, kde jsme je prve nechali.

„Prohlédl jste tlumoky mužstva?“ zeptal se major Duncan, když převzal písemné hlášení, které mu podal seržant. Poněvadž bylo tma, nemohl si major hlášení přečíst.

„Všechny jsem prohlédl, pane majore, a všechny jsou v pořádku.“

„Střelivo – zbraně?“

„Všechno je v pořádku. Jsme na všechno připraveni.“

„Berete s sebou vojáky, které jsem já sám osobně vybral, Dunhame?“

„Všechny, pane majore. Jsou to nejlepší vojáci v celém pluku.“

„Budete potřebovat ty nejlepší, seržante. Tohle je třetí pokus. Dvakrát jsem tím úkolem pověřil poddůstojníky. Naslibovali toho, ale ani jeden z nich nic nedokázal. Po tolika přípravách a výlohách

bych se pořád ještě nechtěl svého plánu vzdát. Toto je však poslední pokus. Jak to dopadne, závisí hlavně na vás a na Stopaři.“

„Můžete se na nás na oba spolehnout, majore Duncane. Úkol, který jste nám svěřil, není pro nás nic zvláštního, určitě si s ním budeme vědět rady. Myslím, že ho splníme dobře. Vím, že Stopař udělá všechno, co bude v jeho silách.“

„Na to také spoléhám. Je to neobyčejný člověk, Dunhame – dlouho jsem mu nerozuměl. Teď mu už rozumím a vážím si ho jako kteréhokoliv generála ve službách Jeho Veličenstva.“

„Doufám, pane majore, že jste teď už přesvědčen, že jednám správně, když chci, aby si Mabel vzala Stopaře a aby se vzali co nejdříve.“

„To ukáže čas,“ usmál se Lundie. I tentokrát tma způsobila, že seržant nemohl z výrazu majorovy tváře poznat, co si o celé věci Lundie vlastně myslí. „S ženskou je někdy horší pořízení než s celým plukem vojáků. Abych nezapomněl – jak víte, váš rádoby zeť, ubytovatel, jede s vámi. Doufám, že mu dáte stejnou příležitost jako Stopaři, aby se mohl ucházet o přízeň vaší dcery.“

„Kdybych to neudělal už jenom z úcty k jeho vojenské hodnosti, stačí, že si to přejete vy, pane majore.“

„Děkuji vám, seržante. Sloužíme spolu už pěknou řádku let a měli jsme dost příležitosti dobře se poznat. Ale abyste mi rozuměl: nežádám pro Davyho Muira nic jiného než volné pole – žádnou výhodu. V lásce, stejně jako ve válce, si každý musí svou bitvu vyhrát sám. Propočítal jste správně dávky potravin?“

„Ručím za ně. A i kdyby nebyly propočty správné, s takovými dvěma lovci, jako je Stopař a Had, určitě hladem trpět nebudeme.“

„To není správné, Dunhame,“ přerušil ho přísně Lundie, „tak může mluvit jenom člověk, který prodělal americký výcvik. Pořádný voják vždycky spoléhá jenom na vojenské zásoby, a já si nepřeji, aby některý oddíl mého pluku první porušil toto pravidlo.“

„Vždy se budu řídit vašimi rozkazy, pane majore. Kdybyste však dovolil –“

„Můžete mluvit otevřeně, seržante. Mluvíte s přítelem.“

„Chtěl jsem jenom říci, že zvěřina, když jí není moc, chutná i skotským vojákům stejně jako vepřové.“

„To je možná pravda, ale jestli někomu něco chutná nebo nechutná, to s vojenskými předpisy nemá co dělat. Armáda nesmí spoléhat na nic jiného než na přídělý. Neukázněnost koloniálních vojáků už nadělala v královském vojsku tolik škod, že ji déle trpět nemůžeme.“

„Poradcem generála Braddocka byl plukovník Washington, pane majore.“

„Dejte pokoj s tím vaším Washingtonem! Vy lidé z kolonií držíte spolu jako spiklenci.“

„Myslím, že Jeho Veličenstvo nemá věrnější poddané, než jsou Američané, pane majore.“

„V tom máte, myslím, pravdu, Dunhame. Možná že jsem se trochu unáhlil. Vás ani nepokládám za člověka z kolonií. Přestože jste se narodil v Americe, jste výborný voják.“

„Plukovník Washington, pane majore –“

„Možná že i plukovník Washington je dobrý poddaný Jeho Veličenstva. Abych nezapomněl – myslíte, že Jasper Sladká voda je spolehlivý?“

„Ten chlapec se už tolikrát osvědčil, pane majore. Splní každý rozkaz, který dostane.“

„Má francouzské jméno a strávil dětství ve francouzských koloniích. Není on tak trochu Francouz, seržante?“

„Ani v nejmenším, pane majore. Jeho otec byl můj starý kamarád a jeho matka pocházela z řádné a Jeho Veličenstvu oddané rodiny.“

„Jak se tedy mohlo stát, že žil tak dlouho mezi Francouzi, a jak přišel k tomu svému jménu? Zjistil jsem, že mluví docela dobře francouzsky.“

„To vám lehko vysvětlím, pane majore. Za minulé války se ho ujal jeden z našich námořníků a chlapec začal mít vodu rád jako kachna. Vy víte, pane majore, že my nemáme na Ontariu žádný pořádný přístav, a tak chlapec přirozeně většinou žil na druhé straně jezera, kde už padesát let mají Francouzi několik lodí. Samozřejmě že se naučil francouzsky. To své jméno dostal od indiánů a od Kanadánů, kteří rádi nazývají lidi podle toho, jaké kdo má schopnosti.“

„Francouzský námořník ale není moc dobrým učitelem britskému námořníkovi.“

„Promiňte, pane majore, ale Jaspera Sladkou vodu vychoval anglický námořník, který se plavil pod královskou vlajkou, a to dokazuje, že byl vynikající námořník. Narodil se sice v koloniích, jsem si však jist, že svému řemeslu nerozuměl o nic hůř než kterýkoliv námořník narozený v Anglii.“

„Možná, možná, seržante, rozhodně mu však nerozuměl líp. Když jsem Jaspera jmenoval velitelem na *Běžci*, dělal to ten chlapec dobře. Nemyslím, že by to někdo dělal líp nebo spolehlivěji.“

„A taky nikdo není statečnější než on. Je mi líto, že pochybujete o Jasperově věrnosti.“

„Voják, kterému byla svěřena tak odlehlá a důležitá pevnost, jako je tato, nikdy nesmí v bdělosti polevit, Dunhame. Máme co dělat s dvěma z nejzálnějších nepřátel, jaké kdy svět zplodil – s indiány a s Francouzi. Nesmíme proto zanedbat nic, co by se nám mohlo nevyplatit.“

„Poněvadž jste mě, pane majore, jmenoval velitelem výpravy, jistě mi důvěřujete natolik, abyste mi vysvětlil, proč nevěříte Jasperovi.“

„To není nedůvěra k vám, Dunhame, že se rozmýšlím, jestli vám mám povědět všechno, co jsem se náhodou dověděl. Velice nerad bych však mluvil špatně o někom, o kom jsem měl dosud dobré mínění. Vy jistě máte o Stopaři dobré mínění, jinak byste mu nechtěl dát svou dceru.“

„Za Stopařovu poctivost ručím svým životem, pane majore,“ odpověděl seržant pevně a s vážností, které si jeho velitel musel povšimnout. „Takový člověk nedovede zradit.“

„Věřím vám, Dunhame, a přece informace, které jsem přednedáv-
nem dostal, vzbudily ve mně pochybnosti. Obdržel jsem anonymní
dopis, ve kterém mi někdo radí, abych si dal pozor na Jaspera
Westerna neboli Jaspera Sladkou vodu, jak mu pisatel říká. Byl prý
podplacen nepřitelem. Co nejdřív prý dostanu další a přesnější
informace.“

„Ve válce nesmí člověk brát anonymní dopisy vážně.“

„Ani v míru ne, Dunhame. Nikdo nemá o pisatelích anonymních
dopisů v normální době horší mínění než já. Takové dopisy jsou
projevem zbabělosti, sprostoty a podlosti, a obvykle ukazují na
falešnost a špatnost toho, kdo je napsal. Ale když jde o vojenské
záležitosti, to je něco jiného. Kromě toho jsem byl upozorněn na
některé podezřelé okolnosti –“

„Smí se o nich dovědět váš podřízený, pane majore?“

„Podřízený, kterému věřím tolik jako vám, Dunhame, rozhodně.
Pisatel například tvrdí, že vaši dceru a jejího strýce nechali Iro-
kézové uniknout na cestě sem jen proto, aby si Jasper získal mou
důvěru. Pánům z Frontenacu prý víc záleží na tom, aby zajali *Běžce*
se seržantem Dunhamem a jeho výpravou a aby tak zmařili plán,
na kterém nám tolik záleží, než aby Irokézové zajali nějaké děvče
a získali skalp jeho strýce.“

„Rozumím té narážce, pane majore, ale těm pomluvám nevěřím.
Je vyloučeno, aby jeden z nich byl poctivý a druhý zrádce. Kdyby
Jasper byl zrádcem, musel by jím být i Stopař. A pokud jde o Stopaře,
spíš bych nedůvěřoval vám než jemu.“

„Možná že máte pravdu, seržante. Jenže Jasper není Stopař.
Upřímně řečeno, Dunhame, věřil bych tomu chlapci víc, kdyby
neuměl francouzsky.“

„Ani v mých očích to není nejlepší doporučení. Jenže ten hoch se naučil francouzsky, abych tak řekl, z donucení. Proto myslím, že by nebylo správné, abychom ho ukvapeně odsoudili. Naučil se francouzsky prostě proto, že musel.“

„Zatracená řeč, ta franština. Ještě nikomu nepřinesla nic dobrého, alespoň žádnému britskému občanu. Jenže taky Francouzi musí mít nějakou řeč, aby se mezi sebou mohli dorozumět. Věřil bych Jasperovi víc, kdyby ten jazyk neznal. Ten dopis mě znepokojil. Kdyby tu byl někdo jiný, komu bych mohl kutr svěřit, pod nějakou záminkou bych tu Jaspera zadržel. Co říkáte svému švagrovi? Ten přece jede s vámi a je námořník.“

„Námořník je, pane majore, jenže proti sladké vodě je trochu zaujatý. Ten by se asi sotva tak ponížil, aby řídil loď na jezeře. A pochybuji, že by se mu podařilo dostat se tam, kam se máme dostat.“

„Máte asi pravdu. Kromě toho se váš švagr asi sotva vyzná na tomhle zrádném jezeře. Byl by to asi špatný velitel lodi. Za těchto okolností musíme být, Dunhame, dvojnásobně ostražití. A kdybyste toho Jaspera přistihl při nějaké zradě, okamžitě ho potrestejte.“

„Je ve službách krále, pane majore, musel by ho tedy soudit vojenský soud –“

„To je pravda. Spoutejte ho tedy od hlavy k patě a pošlete ho sem na jeho vlastním kutru. Ten váš švagr snad trefí zpátky, když už bude mít za sebou cestu tam.“

„Bud'te jist, pane majore, že uděláme všechno, co bude nutné, kdyby se ukázalo, že Jasper je takový, za jakého ho pokládáte. Vsadil bych však krk, že je to poctivý chlapec.“

„Jsem rád, že mu věříte a že se ho dovedete zastat – ale ten zpropadený dopis! Vypadá, jako by nelhal – je v něm tolik správných údajů o jiných věcech –“

„Ten dopis, jak jste říkal, je bez podpisu. Na čestného pisatele je to trochu velké nedopatření.“

„Máte pravdu, seržante, jen ničema, a k tomu ještě zbabělý ničema, napíše anonymní dopis o soukromých záležitostech. Ve válce je to však trochu jiné. Úmyslně se rozšiřují falešné zprávy a jednou z velmi účinných zbraní je lest.“

„Vojenská, chlapská lest, když dovolíte, pane majore. Přepadnout někoho znenadání, předstírat útok a pak ho neprovést, i špionáž, to všechno má ve válce své odůvodnění. Nikdy jsem ale neslyšel, že by pravý voják, tak jak to udělal anonym, špinil čest mladého člověka.“

„V životě jsem viděl mnoho divných věcí a ještě víc divných lidí. Ale teď už šťastnou cestu, seržante, nesmím vás zdržovat. Upozornil jsem vás a doporučuji vám, abyste byl velice opatrný. Myslím, že Muir chce brzo vojny nechat. Jestli budete mít na této výpravě úspěch, přičiním se, abyste se dostal na jeho místo. Rozhodně si to zasloužíte.“

„Děkuji, pane majore,“ odpověděl chladně seržant. Takové sliby za posledních dvacet let už slyšel mnohokrát. „Doufám, že nikdy svému jménu neudělám hanbu, ať má hodnost bude jakákoliv. Jsem tím, čím mě Prozřetelnost chtěla mít, a jsem spokojen.“

„Nezapomněl jste na houfnici?“

„Jasper ji dopravil dnes ráno na palubu.“

„Bud'te opatrný a tomu člověku příliš nevěřte. Hned se domluvte se Stopařem, ten vám jistě pomůže. Kdyby něco nebylo v pořádku, jistě to objeví. Stopařovi věřím, dovede nenápadně zjistit, co je třeba, právě proto, že je prostý a poctivý.“

„Ručím za něho svou hlavou, pane majore, nebo ještě víc: svou vojenskou hodností. Dobře ho znám, proto o něm nemám nejmenších pochybností.“

„Ze všech pocitů nejtrýznivější, Dunhame, je nedůvěra k člověku, kterému jsme nuceni svěřit důležitý úkol. Nezapomněl jste se zásobit křesadly k ručnicím?“

„V takových maličkostech se můžete na seržanta spolehnout, pane majore.“

„Rozlučme se tedy, seržante. Přeu vám štěstí a úspěch. Muir chce, jak jsem říkal, nechat vojny. Dopřejte mu tedy stejnou příležitost u své dcery. Možná že vám to usnadní postup. Člověk odchází veseleji do výslužby s takovou ženou, jako je Mabel, než jako smutný vdovec, který nemá koho mít rád než svou vlastní osobičku. A k tomu ještě takovou osobičku, jako je Davy!“

„Doufám, pane majore, že má dcera si vybere moudře. Podle mne se už rozhodla pro Stopaře. Já jí nebudu poroučet, koho si má vzít, i když si myslím, že neposlušnost vlastního dítěte je skoro takový zločin jako vzpoura.“

„Až dorazíte na místo, pečlivě prohlédněte a nechte oschnout střelivo. Na jezeře vám jistě zvlhne. A teď ještě jednou: šťastnou cestu, seržante. Dejte si na Jaspera pozor, a kdybyste si s něčím nevěděl rady, poraďte se s Muirem. Ode dneška za měsíc budu čekat na váš vítězný návrat.“

„Kdyby se mi něco stalo, vzpomínejte na mne, pane majore, v dobrém.“

„Na mne se, Dunhame, můžete spolehnout – jako na přítele. Buďte ostražitý. Pamatujte, že budete ve lví tlamě – kdepak ve lví! Budete v tlamě zrádného tygra – přímo v jeho tlamě a nikdo vám nepomůže. Dejte ráno spočítat a prohlédnout křesadla – a – šťastnou cestu, Dunhame, šťastnou cestu.“

Seržant stiskl podávanou ruku a konečně se rozešel se svým velitelem. Lundie pospíchal do svého přenosného příbytku a seržant opustil pevnost, sešel na břeh a vystoupil do člunu.

Duncan Lundie měl pravdu, když řekl, že nedůvěra dovede člověka mučit. Přepadá ho zákeřně, potměšile mu našeptává, nikdo se jí neubrání. Má-li člověk pochybnosti, všechno je podezřelé. Myslí docela jinak, než kdyby znal pravdu. Člověk nikdy neví, kam až ho zavede nedůvěra a zda nakonec lehkovážně neuvěří všemu. Jakmile

se nám tento obtížný host usadil v mysli, to, co se nám dosud zdálo být nevinné, dostává podobu viny, a ať podezříváný řekne nebo udělá cokoli, hned to naše nedůvěra a obava překrouť. Jestliže to platí v soukromém životě, platí to tím víc, když podezřením zneklidněný člověk nese odpovědnost za život jiných. Vezměte třeba vojenského velitele nebo někoho, kdo rozhoduje o věcech velkého politického dosahu. Nesmíme tedy čekat, že seržant Dunham, když se rozloučil se svým velitelem, nezapomněl na příkaz, který od něho dostal. O Jasperovi měl vždycky velmi dobré mínění, ale teď se mezi dřívější důvěru a služební povinnost vloudila nedůvěra. Poněvadž byl přesvědčen, že všechno záleží na tom, jak on sám bude bdělý, rozhodl se ještě dřív, než jeho člun dorazil k *Běžci*, že proti Jasperovi zakročí při nejmenší podezřelé okolnosti. Přirozeně, že teď viděl všechno kolem sebe ve světle tohoto svého zvláštního rozpoložení. Navíc: na jeho nedůvěře měly podíl jeho zvyky, názory a výchova.

Jakmile na *Běžci* viděli, že seržantův člun odrazil od břehu, zvedli kotvu. Seržant byl poslední, na koho čekali. Vesla pomohla otočit příď kutru k východu, a když několikrát mocně zabrala – i vojáci při tom pomáhali – dostala se lehká loď do proudu, který se hnál z řeky do jezera. Stále ještě bylo bezvětří. Až do chvíle, kdy zapadlo slunce, vál lehký, skoro nepozorovatelný větřík od jezera. Pak náhle ustal.

Po celou tu dobu vládlo na lodi neobvyklé ticho, jako by si všichni na palubě v noční tmě uvědomili, že se pouštějí do nebezpečného dobrodružství. Pozdní hodina i to, jak se vydali na cestu, způsobilo, že všichni byli vážní. I vojenská kázeň tomu napomáhala. Většinou mlčeli, a když tu a tam někdo promluvil, ztlumil hlas. Kutr pomalu plul, dokud ho nesl proud z řeky, potom se zastavil a čekal na vítr z pobřeží. Celou půlhodinu stál bez pohnutí jako kláda na vodě. I když v té chvíli bylo na palubě lodi ticho, přece jen všechnen hovor neustal. Když se seržant Dunham přesvědčil, že jeho dcera i její

společnice jsou na zadní palubě, odvedl Stopaře do kajuty. Velmi pečlivě zavřel dveře, a když se i jinak ujistil, že je nikdo nemůže slyšet, začal:

„Už je tomu pěkná řádka let, příteli, co ses se mnou poprvé začal seznamovat s útrapami a nebezpečím lesa.“

„Už je to dávno, seržante, opravdu dávno. Někdy si myslím, že jsem pro Mabel příliš starý. Vždyť ještě nebyla na světě, když my dva jsme už spolu bojovali proti Francouzům.“

„Toho se, Stopaři, neboj. Když jsem si bral její matku, byl jsem skoro tak starý jako ty dnes. Mabel je vážná, rozumná dívka, je z těch, které hledí víc na to, jaký člověk je, než na co jiného. Mladík jako třeba Jasper Sladká voda toho mnoho u ní nepořídí, i když je mladý a hezký.“

„Myslí Jasper na ženění?“ zeptal se prostě, ale vážně Stopař.

„Doufám, že ne – jistě se nebude chtít ženit dřív, než dokáže, že se dovede postarat o ženu.“

„Jasper je statečný hoch a svým věcem rozumí. Má právo se oženit jako každý jiný.“

„Abych byl upřímný, Stopaři, přivedl jsem si tě sem, abych si s tebou o tom mladíkovi pohovořil. Major Duncan dostal nějakou zprávu, která v něm vzbudila podezření, že Sladká voda je zrádce a že je podplacen nepřítelem. Co si o tom myslíš?“

„Cože?“

„Říkám, že major má podezření, že Jasper je zrádce a francouzský špeh, nebo – a to je ještě horší – že byl podplacen, aby nás zradil. Duncan v tom smyslu dostal dopis a nařídil mi, abych na toho chlapce dával pozor, protože se bojí, že narazíme na nepřítele ve chvíli, kdy to budeme nejméně čekat. A to prý bude Jasperova práce.“

„A to že vám řekl Lundie?“

„Ano. Nechce se mi sice věřit, že by Jasper byl schopen takové špatnosti, nemohu se však zbavit pocitu, že bych tomu člověku neměl důvěřovat. Věříš v předtuchy, příteli?“

„V co, seržante?“

„V předtuchy – v jakési tajemné předvídání toho, co se stane. Skoti v našem pluku v takové věci věří. A já začínám o Jasperovi mít tak rychle jiné mínění než dosud, že si myslím, že na té jejich víře něco je.“

„Protože jste mluvil o Jasperovi s Duncanem Lundiem, a ten ve vás vzbudil nedůvěru.“

„Ba ne, vůbec ne. Když jsem mluvil s majorem, nemohl jsem tomu uvěřit a snažil jsem se ho přesvědčit, že tomu hochovi křivdí. Teď ale vidím, že se předtuchám člověk neubrání, a myslím si, jestli major přece jen neměl pravdu.“

„O předtuchách nic nevím, seržante, ale Jaspera Sladkou vodu znám od jeho dětství. Jsem přesvědčen, že je tak čestný jako já nebo jako sám Velký had.“

„Had užívá ve válce lstí a úskoků jako každý jiný, Stopaři.“

„To je pravda. To už je v jeho povaze. Ani indián, ani bledá tvář svou povahu nezapře. Ale o Čingačgúkovi nemusí mít nikdo předtuchu.“

„To věřím, ani o Jasperovi jsem si ještě dnes ráno nemyslel nic zlého. Ale od chvíle, co mám tu předtuchu, Stopaři, se mi zdá, že si ten chlapec nepočíná na palubě tak přirozeně jako dřív. Je zamlklý, mrzutý, zamyšlený, jako by měl špatné svědomí.“

„Jasper nikdy mnoho hluku nenadělá. Říkává, že hlučná loď je obyčejně špatná loď. V tom s ním souhlasí i pan Cap. Ba ne, nebudu věřit, že by Jasper byl schopen udělat něco špatného, dokud se o tom nepřesvědčím. Zavolejte svého švagra, seržante, a zeptejme se ho, co o tom soudí, protože jít spát s nedůvěrou k příteli v srdci, to je, jako byste spal s olovem v srdci. Vaším předtuchám prostě nevěřím.“

Seržant, aniž sám věděl proč, vyhověl Stopaři a přizval Capa k poradě. Poněvadž Stopař byl klidnější než seržant a byl pevně přesvědčen, že na obvinění není zbla pravdy, začal sám.

„Požádali jsme vás, pane Cape, abyste sem přišel, protože se vás chceme zeptat, jestli jste dnes večer nepozoroval v počínání Sladké vody něco zvláštního.“

„Řekl bych, že si počíná tak, jak je na sladké vodě obvyklé. Na moři by to bylo něco jiného. Tam bychom v jeho počínání viděli velice mnoho nedostatků.“

„My víme, že s tím chlapcem nebudete nikdy souhlasit, jak se má kutr řídit. Ale rádi bychom slyšeli vaše mínění o něčem jiném.“

Stopař vyložil Capovi, jaké má seržant podezření, a také důvody tohoto podezření, pokud je major Duncan seržantovi sdělil.

„Říkáte, že ten mladík umí francouzsky, že?“ zeptal se Cap.

„Říká se dokonce, že velice dobře,“ odpověděl vážně seržant. „Stopař to může potvrdit.“

„To nepopírám – rozhodně to nepopírám,“ řekl Stopař. „Alespoň se to o něm povídá. Ale to ještě nic nedokazuje, zvláště ne o takovém člověku, jako je Jasper. Já sám mluvím nářečím Mingů, naučil jsem se mu, když jsem byl u těch darebáků v zajetí, a opovazuje se snad někdo tvrdit, že jsem jejich přítel? Nejsem ani jejich nepřítel podle indiánských představ.“

„To je pravda, Stopaři, jenže Jasper se nenaučil francouzsky v zajetí. Pochytil tu řeč v dětství, kdy si člověk lehce tvoří názory na celý život, kdy dítě takřka předvídá, k čemu se jako dospělý člověk přikloní.“

„To je velice správná poznámka,“ řekl Cap. „Vždyť v tom věku se děti učí katechismu a vštěpují se jim mravní zásady. Je vidět, že seržant lidské povaze rozumí, a já s ním úplně souhlasím. Je to zatracená věc, že nějaký mladík mluví tady na tomhle kousku sladké vody francouzsky. Neříkal bych nic, kdyby to bylo na Atlantiku. Tam má námořník někdy příležitost mluvit tímhle jazykem s nějakým lodivodem nebo tlumočníkem. Ale i tam nám je podezřelý kamarád, který tu řeč umí moc dobře. Tady na Ontariu mi to připadá ještě podezřelejší.“

„Ale Jasper musí mluvit francouzsky s lidmi, kteří žijí na druhém břehu jezera,“ řekl Stopař. „Má snad mlčet, protože se tam nemluví jinak než francouzsky?“

„Nechcete tím snad říci, Stopaři, že na druhém břehu je Francie?“ zeptal se Cap a ukázal přes rameno palcem směrem, kde leží Kanada, „že na jedné straně téhle sladkovodní louže je York a na druhé Francie?“

„Chci jenom připomenout, že tohle je York, a tamto Horní Kanada, že se tady mluví anglicky, holandsky a indiánsky, a tam francouzsky a indiánsky. I Mingové mají ve svém nářečí mnoho francouzských slov – na kráse mu to ovšem nijak nepřidalo.“

„To je správné. A co jsou zač tihle Mingové, přáteli?“ zeptal se seržant a poklepal Stopaři na rameno, jen aby dodal svým slovům větší důraz. „Nikdo je nezná líp než ty, řekni nám tedy, co jsou zač.“

„Jasper není Mingo, seržante.“

„Mluví francouzsky – v tom se tedy Mingům podobá. Nevzpomínáš si, švagře, jestli ten nešťastný hoch neudělal dnes na lodi něco, co by vypadalo jako zrada?“

„To bych nemohl říct, seržante, ačkoliv co vzal do ruky, vzal za nepravý konec. Je pravda, že jeden z jeho pomocníků navíjel lano proti slunci, a když jsem se ptal, co to dělá, povídá, že *motá* lano. Nevím ale, jestli v tom byla nějaká lotrovina nebo ne. Řekl bych, že Francouzi navíjejí polovičku lan obráceně, možná že se tomu u nich říká *motat*. Jasper taky jednou připevnil konec lana na kosatce k napínači místo ke stěžni, kam patří – alespoň to tak dělají britští námořníci.“

„Myslím, že Jasper ledacos, pokud jde o řízení lodi, převzal od Francouzů. Byl přece mezi nimi tak dlouho,“ ozval se Stopař. „Ale když člověk pochytil nějaký nápad nebo nějaké to slovo, to přece ještě není zrada nebo věrolomnost. Já sám jsem se ledačemus přiučil od Mingů, a přitom mé srdce vždycky patřilo Delawarům. Ba ne, Jasper je věrný, král by mu mohl svěřit i svou korunu, jako ji může

svěřit svému nejstaršímu synovi. Toho taky ani ve snu nenapadne, aby ji ukradl, protože si ji stejně jednou sám posadí na hlavu.“

„Moc pěkně to říkáte, moc pěkně,“ řekl Cap a pootevřel okénko kajuty, jak to dělávají chlapi, když v sobě objeví obrovskou mravní převahu právě ve chvíli, kdy náhodou žvýkají tabák. „Jen co je pravda, byla to krásná řeč, ale málo logická. Jeho královské Veličenstvo nemůže nikomu svěřit korunu, protože je to proti předpisům. Ty říkají, že ji musí nosit pořád, aby každý mohl hned poznat, že je to král. To máte stejné se soudním úředníkem na lodi – ten se taky bez odznaku nehne. Za druhé – tak to stojí v předpisech – by to byla velezrada, kdyby se nejstarší syn Jeho Veličenstva chtěl zmocnit koruny nebo kdyby měl nemanželské dítě. Jedno i druhé by znamenalo porušení poslušnosti. Vidíte teda, příteli Stopaři, že když chce někdo uvažovat logicky, musí, abych tak řekl, napnout tu pravou plachtu. Předpis, to je rozum, rozum znamená moudrost, a moudrost, to je pevná brzda – z toho plyne, že pokud jde o královskou korunu, platí zákon, rozum a moudrost.“

„Tomu teda nerozumím ani za mák, pane Cape. Ale o Jasperovi Westernovi si do té doby nebudu myslet, že je zrádce, dokud se o tom na vlastní oči nebo uši nepřesvědčím.“

„Ještě jednou se mýlíte, Stopaři. Někdy člověka přesvědčí něco docela jiného než vlastní oči nebo uši, nebo jedno i druhé.“

„Možná že tohle platí ve vnitrozemí, ale ne tady na hranici.“

„Platí to všude v přírodě, která vládne všemu. Vaše smysly vám říkají, že Sladká voda je v této chvíli na palubě. Kdybychom za ním šli, viděli bychom ho a taky bychom ho slyšeli. Kdyby se však později ukázalo, že právě v tomto okamžiku Francouzi dostali zprávu, kterou *nemohl* podat nikdo jiný než Jasper, musel by to každý uznat jako nepopíratelný důkaz. Zkrátka přesvědčili bychom se, že oči a uši nás oklamaly. To vám potvrdí každý právník.“

„To bude asi sotva správné,“ namítl Stopař. „Myslím, že to není tak, jak to říkáte. Já věřím jedině na fakta.“

„Jak to, že to není tak, jak to říkám, můj vážený Stopaři? Předpisy, královské předpisy, se musí do puntíku plnit. Kdybych měl důkaz o vině svého bratra, mohl bych ho podle těchto předpisů sám pověsit. To říkám jenom jako příklad. Nemyslím přitom na své příbuzné, seržante.“

„Bůhví, jak se tohle všechno hodí na Jaspera. Pokud jde o předpisy, má pan Cap pravdu, Stopaři. V určitých případech musí člověk víc dát na okolnosti než na oči a uši. Všichni musíme být velice ostražití a musíme si všímat toho, co je podezřelé.“

„Teď mě něco napadá,“ pokračoval Cap a zase pootevřel okénko. „Právě když jsme dnes večer přišli na palubu, všiml jsem si jedné velice podezřelé okolnosti, o které se musím hned zmínit. Přitěžuje totiž tomu chlapci. Jasper vlastníma rukama vztyčoval královskou vlajku. Dělal, jako by se díval na Mabel a na poddůstojníkovu ženu, a přitom nařizoval, aby je zavedli do jejich kajuty. A najednou prásk! a vlajka byla dole.“

„To mohla být náhoda,“ řekl seržant. „Mně se to už také stalo. Kromě toho lano vede přes kladku, vlajka stoupá nebo nestoupá podle toho, jak se za lano táhne.“

„Kladka!“ vykřikl opovržlivě Cap. „Byl bych rád, seržante Dunham, kdyby ses vyjadřoval správně. Kladkostroj není kladka. To bych zrovna tak mohl říkat tvé šavli klacek. Je pravda, že když táhneš za jeden konec lana, druhý jde nahoru. Ale teď, když ses zmínil o svém podezření, zdá se mi celá ta záležitost s vlajkou podezřelá. Myslím ale, že bychom neměli zapomínat na večeri, i kdyby se to v podpalubí hemžilo samými zrádci.“

„Večeře bude včas, švagře. Spoléhám na tebe, že nám pomůžeš řídit *Běžce*, kdybych musel z nějakého důvodu Jaspera zavřít.“

„Seržante, tebe na holičkách nenechám. Kdyby se to stalo, viděl bys, co tenhle kutr dokáže. Zatím jsou to podle mne všechno jenom dohady.“

„Já si pořád myslím, že Jasper není vinen,“ řekl Stopař a zhluboka vzdychl. „Doporučuju, abychom s ním jednali otevřeně a abychom se ho hned zeptali, jestli je zrádce, nebo ne. Věřím Jasperovi víc než všem předtuchám a těm všelijakým okolnostem, o kterých jste tu mluvili.“

„To nejde,“ odpověděl seržant. „Na lodi jsem velitelem já. Žádám vás a nařizuji vám, abyste se nikomu bez mého vědomí o celé věci ani slovem nezmínili. Všichni si musíme dát velký pozor a musíme si všímat všech podezřelých okolností.“

„Ano, ano – okolnosti, to je to pravé,“ řekl Cap. „Jedna okolnost vydá za padesát faktů. Víím, že to tak stojí v předpisech. Mnoho lidí už pověsili na základě okolností.“

Potom už všichni zmlkli a za chvíli se vrátili na palubu. Rozhodli se, že si budou bedlivě všímat chování podezřelého Jaspera, jak to každý z nich bude umět nejlépe.

KAPITOLA XIV

*Zemdlelý, strachem napůl mrtvý,
zrak tupý, tvář žalem strhanou,
tak snad vypadal ten, jenž prostřed
noci temné
závěs z Priamova lože strh, by
zvěstoval mu,
že půl jeho Troje hoří.*

— Shakespeare

Po celou tu dobu se nikde jinde na lodi nedělo nic neobvyklého. Jasper stále ještě čekal na vítr z pobřeží a vojáci, zvyklí časně vstávat, šli si lehnout na pryčny v podpalubí. Na palubě kutru zbyla už jenom posádka lodi, pan Muir a obě ženy. Ubytovatel dělal, co mohl, aby se zalíbil Mabel. Ale na tu Muirůvo dvoření nijak nepůsobilo. Věděla, že důstojníci, když uvidí trochu hezčí tvářičku, hned se začnou chovat galantně. Pozorovala dál své okolí se vzrušením, jaké s sebou přináší všechno nové.

Posádka rozvinula plachty, dosud však nezavál ani slaboučký větřík. Jezero bylo tiché a klidné, kutr se ani nehnul. Říční proud jej zanesl asi čtvrt míle od břehu a tam zůstala tato napohled hezká loď nehybně stát. Jasper byl na zadní palubě a tam chvílemi zaslechl, co si Muir povídal s Mabel. Do rozhovoru se však nezamíchal, poněvadž myslel, že k tomu nemá právo, a kromě toho měl plné ruce práce. Mabeliny krásné modré oči sledovaly jeho počínání s netajeným obdivem. Ubytovatel musel své poklony několikrát opakovat. Zajímalo ji mnohem víc to, co se děje na lodi, než Muirůva výmluvnost. Nakonec i pan Muir zmlkl a na jezeře zavládlo hluboké ticho. Náhle pod pevností narazila na člun hrana vesla. Náraz bylo

na kutru slyšet tak zřetelně, jako by se to stalo na palubě. Potom se ozval tichý ševel, jako by sama noc zavzdychala, plachty se zavlnily, stěžeň zapraskal, kosatka se zatřepetala. Hned nato se kutr lehce naklonil a všechny plachty se napjaly.

„Už tu máme vítr, Andersone,“ vykřikl Jasper na nejstaršího lodníka. „Běž ke kormidlu.“

Anderson splnil rozkaz. Nařídil kormidlo, příd' lodi se odchýlila od návětrného směru a za několik minut bylo slyšet, jak pod přídí *Běžce* šumí voda. Kutr se rozjel po jezeře rychlostí pěti mil za hodinu. Všechno to se odehrálo za hlubokého ticha. Potom Jasper nařídil: „Povolit trochu plachty a držet se podél břehu.“

Právě v této chvíli se na palubu vrátila společnost ze zadní kajuty.

„Nějak se vám nechce moc blízko k našim francouzským sousedům, Jaspere,“ snažil se navázat hovor Muir. „Já vám tu opatrnost nemám za zlé, Francouze mám asi právě tak málo rád jako vy.“

„Břehu se držím kvůli větru, pane Muire. Vítr z pevniny je u břehu vždycky silnější. Musíme ale dát pozor, abychom se nedostali příliš blízko k lesům, ty zadržují vítr. Jak budeme za Mexickým zálivem, už to bude lepší.“

„Jsem rád, že nejde o skutečný Mexický záliv,“ vmísil se do rozhovoru Cap. „Tam bych se na některé té vaší sladkovodní bárce nechtěl dostat. Dá se vůbec ten váš kutr, Sladká vodo, pořádně řídit?“

„Kormidlem jej snadno zvládnete, pane Cape, když se ale rozjede, rád chytá vítr, jako každá plachetnice.“

„Předpokládám, že máte plachetní pásy, myslím si ale, že je tak moc nepotřebujete.“

Bystré Mabeliny oči si všimly úsměvu, který se mihl po Jasperově hezké tváři. Nikdo jiný však nepostřehl tento letný projev překvapení a opovržení.

„Máme plachetní pásy, a dokonce je tady velmi často potřebujeme,“ odpověděl klidně mladík. „Než se dostaneme na Tisíc ostrovů,

budete mít, pane Cape, dost příležitosti vidět, jak s nimi zacházíme. Vane východní vítr a ten je na Ontariu horší než na moři.“

„To teda o větru na moři nemáte ani ponětí! Na Atlantiku jsem zažil vítr, který se točil jako kolo u kočáru. Tenkrát jsme hodinu museli mít svinuté plachty. Lod' se ani nehnula, nevěděla kudy kam.“

„Tady u nás se počasí tak rychle nemění,“ odpověděl mírně Jasper. „Vítr se však může najednou obrátit. Doufám, že vítr, který teď vane od pobřeží, vydrží, než doplujeme k prvním ostrovům. Potom se už nemusíme bát, že nás zpozoruje nějaký výzvědný člun z Frontenacu a že nás začne pronásledovat.“

„Co myslíš, Jaspere, mají Francouzi své špehy na celém jezeře?“ zeptal se Stopař.

„Jistěže mají. Minulé pondělí se jeden jejich špeh dostal až pod Oswego. Jedné kánoe se podařilo připlout až k východní výspě a vysadit na břeh indiána a jednoho vojáka. Kdybyste právě v tu noc nebyl jako obvykle na výzvědách, určitě bychom byli jednoho z nich chytili, možná že oba.“

Poněvadž byla velká tma, nikdo si nemohl všimnout, jak Stopařova sluncem ožehlá tvář ještě víc zrudla. V zálesákovi se ozvaly výčitky svědomí. Tenkrát večer zůstal v pevnosti, jen aby si poslechl, jak krásně zpívá Mabel svému otci, a poněvadž se nemohl vynadívat na její okouzlující tvář. Stopař byl skrznaskrz poctivý chlap, proto se zastyděl, že ztratil příležitost, o které právě mluvil Jasper. Ani ho nenapadlo nějak se vymlouvat.

„Máš pravdu, Jaspere, máš pravdu,“ řekl smutně. „Kdybych byl tenkrát v noci venku – myslím, že jsem tehdy neměl nic důležitého na práci – mohlo to dopadnout, jak říkáš.“

„Ten večer jste strávil s námi, Stopaři,“ poznamenala nevinně Mabel. „Člověku, který žije jako vy pořád jenom v lesích a bojuje s nepřítelem, se těch několik hodin, které stráví se svým starým přítelem a jeho dcerou, musí prominout.“

„Ba ne, od té doby, co jsem přišel do pevnosti, jenom zahálím,“ povzdechl si Stopař. „Je dobře, že mi to ten chlapec připomenul. Člověk, který zahálí, si zaslouží výtku – rozhodně si ji zaslouží.“

„Výtku, Stopaři! Ani ve snu by mě nenapadlo říkat vám něco nepříjemného, natož vytýkat vám, že nám utekl nějaký špeh a jeden nebo dva indiáni. Ted' když vím, kde jste byl, vidím, že jste nic jiného nemohl dělat.“

„To, cos mi řekl, Jaspere, ti nemám za zlé. Zasloužil jsem si to. Všichni jsme lidé a všichni chybujeme.“

„Nemluvte tak, Stopaři.“

„Podej mi ruku, chlapče, podej mi ruku. Mé svědomí mi řeklo, co je správné a co ne, a ne ty.“

„Dobrá, dobrá,“ přerušil ho Cap, „ted' když je tahle záležitost ke všeobecné spokojenosti vyřízena, mohl byste nám snad říci, proč se dovídáme teprve ted', že přednedávnem tu byli špehové? Tohle je velice podezřelá okolnost.“

Při poslední větě šlápl námořník seržantovi na nohu, Stopaře šťouchl loktem a přitom zamhouřil oko. To však ve tmě nebylo vidět.

„O tom všem se ví. Druhý den našel Had stopy, otisk vojenské boty a otisk mokasínu. Kromě toho jeden z našich lovců ráno viděl, jak se nějaké kánoe vrací k Frontenacu.“

„Vedla stopa k pevnosti, Jaspere?“ zeptal se Stopař tiše, skoro zkroušeně, jako pokáraný školák. „Vedla stopa k pevnosti, chlapče?“ opakoval.

„Zdá se, že ne – nevedla na druhý břeh řeky. Sledovali jsme ji k východnímu mysu, až k ústí řeky, odkud špehové mohli vidět, co se děje v přístavu. Pokud se nám ale podařilo zjistit, na druhou stranu řeky se nedostali.“

„A proč jste nezvedl kotvu, pane Jaspere?“ zeptal se Cap. „Proč jste je nepronásledoval? V úterý ráno byl dobrý vítr, tenhle kutr při něm mohl letět rychlostí devíti uzlů.“

„To by snad bylo platné něco na moři, pane Cape, ale tady ne,“ přerušil ho Stopař. „Na vodě nezůstává stopa a honit Mingy nebo Francouze, to není jenom tak.“

„Nač potřebujete stopu, když můžete toho, koho honíte, vidět z paluby, jako jste viděli tu kánoi? Co na tom, kdyby těch vašich Mingů nebo Francouzů bylo třeba dvacet, když je jim v patách dobrá britská loď? Tak si myslím, pane Sladká vodo, že kdybyste mě byl v úterý ráno zavolal, byli bychom ty darebáky dohonili.“

„Rád si nechám poradit, zejména od tak starého námořníka, jako jste vy, pane Cape. Víím, že jsem ještě mladý a že nemám tolik zkušeností jako vy, jenže dohonit indiánskou kánoi, to není jen tak.“

„Stačilo by, kdybyste ji zahnal ke břehu.“

„Ke břehu, pane Cape! To, co říkáte, neukazuje, že byste nějak zvlášť rozuměl plavbě na jezeře. Zahnat lehkou kánoi ke břehu, to není tak snadné. Až by ti darebáci zjistili, že je honíte, začali by pádlovat přímo proti větru, a než byste se vzpamatoval, byli by od vás na míli nebo na dvě daleko.“

„Snad mi nechcete namluvit, pane Jaspere, že se někdo – jen aby se mohl utopit – pustí v takovém větru na tohle jezero a ještě k tomu v takové skořápce?“

„Přeplul jsem několikrát Ontario v lehké kánoi, i když bylo jezero pěkně rozbouřené. Když umíte s kánoí pořádně zacházet, nenabere se vám do ní ani kapka vody.“

Cap odvedl švagra a Stopaře stranou a začal je přesvědčovat, že Jaspérovo doznání o vyzvědačích je „okolnost“, a to tak „podezřelá okolnost“, že si zaslouží, aby byla důkladně přeshetřena. To, co Jasper říká o kánoích, je už na první pohled nepravděpodobné. Jasper ví najednou všechno. Ví dokonce, kdo přistál u pevnosti. To je podle něho, totiž podle Capa, jasný důkaz, že Jasper toho ví ještě mnohem víc, než co jim řekl. Pokud jde o mokasíny, tvrdil dále Cap, nosí je v těchto končinách běloši i indiáni. On sám si je koupil. A boty, jak je známo, ještě nedělají vojáka. Seržant sice mnohé z těchto důkazů

odmítl, nedá se však říci, že by některým neuvěřil. Bylo mu trochu podivné, že špehové se dostali tak blízko k pevnosti a že on, seržant, o tom nic nevěděl, ale to nebyla Jasperova věc. Vzpomněl si také, že jednou nebo dvakrát *Běžec* vezl přes jezero špehy, nebo je přivezl zpět do pevnosti. Tenkrát – a to seržant věděl zcela jistě – Jasper v tom nehrál nijak důležitou úlohu. O tom, koho vlastně veze, nevěděl. Seržant si však nedovedl vysvětlit, proč kromě Jaspera nikdo z lidí na palubě nic nevěděl o posledním pokusu špehů dostat se do pevnosti. Stopař se díval na celou věc trochu jinak. Měl výčitky svědomí, že zanedbal svou povinnost, a to, že Jasper věděl o vyzvědačích, to si spíš vykládal jako zásluhu mladého plavce. Domníval se, že byla chyba, že on, Stopař, na to nepřišel první. Vždyť to byla jeho povinnost. Podle Stopaře nebylo nic neobyčejného v tom, že Jasper o věci věděl. Styděl se však za to, že se on sám o celé věci dovídá teprve nyní.

„Máte pravdu, pane Cape, že mokasíny nosí bledé tváře i rudoši,“ řekl po krátké přestávce. „Jenže každý z nich zanechává jinou stopu. Kdejaký zálesák vám řekne, že indiánova šlápěj se liší od bělochovy, ať už jde o otisk boty, nebo mokasínu. Musel bych mít trochu jiný důkaz než to, co říkáte, abych uvěřil, že Jasper je zrádce.“

„Jistě připustíte, Stopaři, že na světě jsou zrádci.“

„Ještě jsem nepotkal poctivého Minga, který by vás nezradil, jen mít příležitost. Mingové mají zradu v krvi a někdy si myslím, že bychom je měli spíš politovat než trestat.“

„Vy tedy nevěříte, že by se Jasper mohl něčeho podobného dopustit? Člověk je jenom člověk a lidská povaha je někdy slabá, o tom jsem se mohl mnohokrát přesvědčit. Dokonce i na sobě.“

To byl úvod k dalšímu dlouhému rozhovoru. Probrali v něm všechny možnosti, hledali důkazy pro Jasperovu nevinu i proti ní, až si seržant a jeho švagr téměř vmluvili přesvědčení, že Jasper vinen je. Stopař ale obviněného nepřestal úporně hájit a byl čím dál tím pevněji přesvědčen, že Jasper byl ze zrady obviněn neprávem.

Tak už to bývá: člověk začne něco tvrdit a pak tomu sám uvěří, ať je to pravda, nebo ne. Lidé dělají, že hledají pravdu, a přitom se jenom ještě víc utvrzují ve své předpojatosti. Seržant se teď už dostal tak daleko, že každý čin mladého plavce mu byl podezřelý. Brzo dokonce souhlasil se svým švagrem, že je velice podezřelé, proč právě Jasper věděl o vyzvědačích, když taková vědomost nepatřila do jeho kompetence.

Zatímco se o celé věci diskutovalo na zádi lodi, Mabel seděla tiše u schodů do kajuty. Muir odešel, aby se zařídil ve své kajutě, a Jasper stál opodál. Paže měl zkříženy na prsou. Chvillemi si prohlížel plachty, pak se zase zadíval na mraky, na temné obrysy břehu a na vody jezera. Mabel měla o čem přemýšlet: o dobrodružství, které ji potkalo cestou do pevnosti, o shledání s otcem, který jí byl vlastně cizí, o nezvyklém životě v pevnosti i o plavbě k Tisíci ostrovům. Byla to nepřeborná látka k přemýšlení, vzpomínky se jen rojily. Mabel připadalo, že uplynulo už několik měsíců, co se vydala na cestu za otcem. Ani se jí nechťelo věřit, že teprve nedávno opustila město a že se musela rozloučit se všemi zvyky civilizovaného života. Překvapovalo ji, že příhody, které zažila za plavby po řece Oswegu, přijímá tak samozřejmě. Byla příliš nezkušená, aby věděla, že čas bohatý na události nám připadá delší a že všechno to, co prožíváme na cestách, je pro nás nové. Snažila se připomenout si dny a data, jen aby se ujistila, že Jaspera, Stopaře i svého vlastního otce zná teprve dva týdny. Mabel byla citově založena, neměla dost představivosti, nedovedla si proto vysvětlit, proč má tolik ráda ty, kteří jí ještě přednedávnem byli cizí. Nebyla zvyklá rozebírat své city, proto to nedovedla pochopit. Její čistá mysl dosud nepoznala otravný dech nedůvěry. Mabel neměla ani tušení o tom, že dva muži na lodi by ji chtěli za ženu. A také ani ve snu ji nikdy nenapadlo, že některý z jejích společníků by mohl zradit svého krále a svou vlast.

V těch dobách si Američané velmi vážili panovnického rodu, který pocházel z Německa. Pověsti o tom, jak je král spravedlivý

a ušlechtilý, které úmyslně rozšiřovali pochlebníci na londýnském dvoře, přijímali nezkušení lidé v koloniích jako nevyvratitelný článek víry. Je tomu tak dodnes: chválit velké pány se vyplácí, hanět je znamená, že vás prohlásí za zrádce. Těžko povědět, zda Američané, které znepokojovaly francouzské pevnosti a posádky obkličující britské kolonie a francouzské spojení s indiány, mají stejně rádi Angličany, jako nenávidí Francouze. Kdyby byl tehdy někdo řekl Američanům, že za dvacet let budou spojenci Francouzů, byli by se mu vysmáli. Dvě věci jsou v koloniích přehnané: móda a názory. Věrnost k trůnu by v Londýně byla součástí politického přesvědčení, v New Yorku se z ní stala neotřesitelná víra. Lidé žijící v koloniích byli málokdy nespokojeni s režimem a zradu, kterou by někdo spáchal ve prospěch Francie nebo Francouzů, by všichni do jednoho odsoudili. Ted' byl z tohoto zločinu tajně obviněn Jasper. Jen Mabel ho dosud z ničeho nepodezírala. I když ostatní přestali Jasperovi věřit, Mabel, plná ženské ušlechtilosti, mu věřila. Ani jediným slovem se nedověděla nic, co by zkalilo její od počátku pevnou důvěru k mladému plavci. Samu by ji nic takového ani ve snu nenapadlo. Proto, když vzpomínala na to, co za tu krátkou dobu zažila, myslela na Jaspéra velmi přátelsky. Seděla tu ted' už delší chvíli zamyšlena, všude kolem byl klid a mír.

Nádherná noc ještě zvyšovala vzrušení, jaké prožívají mladí, zdraví a šťastní lidé v novém prostředí. Bylo teplo, jaké v těchto končinách nebývá ani v létě. Vítr, vanoucí od břehu, přinášel s sebou chlad a vůni lesů. Nebyl silný, ale hnal *Běžce* vesele vpřed, a poněvadž temná noc v sobě skrývala nebezpečí, nechtělo se lidem spát. Jasper byl s větrem spokojen. Alespoň se tak dalo soudit z toho, co si ted' s Mabel řekli.

„Jestli poplujeme touto rychlostí, Sladká vodo, skončí naše plavba brzo.“ Mabel se už naučila říkat mladému plavci stejně, jak mu říkali indiáni.

„Řekl vám tedy otec, kam plujeme, Mabel?“

„Nic mi neřekl. Můj otec je především voják a je tak málo zvyklý na rodinu, že o takových věcech nemluví. Je zakázáno mluvit o tom, kam vlastně plujeme?“

„Není to daleko, jestli poplujeme pořád stejným směrem. Asi šedesát nebo sedmdesát mil máme k řece Sv. Vavřince, kde by nás mohli překvapit Francouzi. Žádná cesta na tomto jezeře nemůže být dlouhá.“

„To samé říká i strýček Cap. Ale mně, Jaspere, Ontario připadá jako moře.“

„Vy jste už tedy byla na moři a já, který o sobě tvrdím, že jsem plavec, jsem ještě slanou vodu nikdy neviděl. Jistě si o mně myslíte, co je to za námořníka, který v životě neviděl moře, vidíte?“

„Rozhodně ne, Jaspere Sladká vodo. Jakým právem bych si něco takového mohla myslet? A právě o vás, který jste velitelem tak krásné lodi? Nikdy jsem nebyla na moři, ale u moře, a opakuji, že nevidím žádný rozdíl mezi tímto jezerem a mezi Atlantským oceánem.“

„Nevidíte také žádný rozdíl mezi plavci na jezeře a námořníky? Vašemu strýci se toho tolik na nás, vnitrozemských plavcích, nelíbí, že jste si o nás musela udělat nevalné mínění.“

„Tím se netrapte, Jaspere. Já svého strýce znám. Když je v Yorku, mluví o lidech, kteří žijí na pevnině, stejně jako tady o plavcích na jezeře. Věřte, že můj otec ani já na takové názory nic nedáme. Kdyby strýc Cap řekl, co si myslí o vojácích, dopadlo by to s nimi ještě hůř než s plavcem, který ještě nikdy neviděl moře.“

„Ale váš otec, Mabel, má lepší mínění o vojácích než o kom jiném. Chtěl by, abyste si vzala vojáka.“

„Jaspere Sladká vodo! Já a vzít si vojáka! Že si to můj otec přeje? Proč? Myslíte, že ve zdejší posádce je voják, kterého bych si mohla vzít a se kterým by můj otec souhlasil?“

„Někdo může mít své povolání tak rád, že nevidí jeho nedostatky.“

„Ale nikdo je nemůže mít tak rád, aby neviděl nic jiného. Říkáte, že můj otec si přeje, abych si vzala vojáka, ale v Oswegu není ani

jediný voják, kterého bych si mohla vzít. Mé postavení není zrovna nejlepší. Pro důstojníka nejsem dost dobrá, to jistě uznáte i vy, Jaspere, a pro obyčejného vojáka jsem zase příliš dobrá.“

Mabel ani nevěděla, proč se začervenala při těchto upřímných slovech. Poněvadž bylo tma, Jasper nemohl vidět, jak její tvář zrudla. Tiše se zasmála, jako by chtěla dát najevo, že i tak choulostivá věc si zaslouží, aby se o ní mluvilo upřímně.

„To je pravda, Mabel,“ řekl Jasper, „vy nejste dáma v obvyklém slova smyslu –“

„Vůbec v žádném slova smyslu nejsem dáma,“ přerušila ho rychle. „Nejsem domýšlivá. Jsem dcera seržanta a s tím jsem spokojena.“

„Ale každý nezůstane tím, čím se narodil, Mabel. Někdo se dostane nahoru, jiný zase spadne dolů. Z mnoha seržantů se stali důstojníci – dokonce i generálové. Proč by se tedy dcery seržantů nemohly stát ženami důstojníků?“

„Něco takového se dceři seržanta Dunhama nemůže stát – žádný důstojník ji nechce,“ zasmála se Mabel.

„Možná že si to myslíte. Několik příslušníků pětapadesátého pluku ví, že to tak není. U pluku je důstojník, který si vás *chce* vzít.“

Mabel rychle probírala v duchu pět šest mladých nižších důstojníků, o nichž si podle jejich chování mohla myslet, že by se s ní chtěli oženit. Nedá se popřít, že se jí na chvíli zmocnil příjemný pocit, když si pomyslela, že by se společensky mohla dostat výš. Tvrdila sice, že je se svým nynějším postavením spokojena, věděla však, že má vzdělání a že je dobře vychovaná, a právě proto by jí vyšší společenské postavení patřilo. Avšak tento pocit minul tak rychle, jak se objevil. Mabel byla příliš rozumná, aby sňatek považovala za jediný prostředek, jak získat ve společnosti lepší postavení. Chvilkové vzrušení minulo, zvítězil její rozumný názor na život.

„Ani v pětapadesátém, ani v žádném jiném pluku neznám důstojníka, který by chtěl udělat takovou hloupost. Ani já nejsem tak nerozumná, abych si vzala důstojníka.“

„Nerozumná? Co to říkáte, Mabel?“

„Ano, nerozumná, Jaspere. Víte právě tak dobře jako já, jak se lidé dívají na takové věci. Velice by mě trápilo, kdybych zjistila, že můj manžel lituje, že se oženil s dcerou obyčejného seržanta jen proto, že se mu zalíbila její tvářička, nebo proto, že má pěknou postavu.“

„Vašemu manželovi by jistě víc záleželo na dceři než na otci.“ Děvče mluvilo vesele, bylo vidět, že ji rozhovor baví. Po poslední Jasperově poznámce se však na chvíli odmlčela. Potom pokračovala, ale už ne tak vesele. Jako by se do jejího hlasu vloudilo trochu smutku.

„Otec a dítě by neměli mít různé názory. Myslím, že rodina je šťastná jen tehdy, když se všichni dívají na věci stejně. Hlavně manželé by měli mít co nejméně nedorozumění. Vždyť sám život jich přináší ažaž.“

„Mám tomu rozumět tak, že byste si nevzala důstojníka jen proto, že je důstojník?“

„Máte vůbec právo ptát se mě na takové věci, Jaspere?“ usmála se Mabel.

„Jen to, že bych si velmi přál, abyste byla šťastna. Začal jsem mít trochu starosti o vás, když jsem se náhodou dověděl, že váš otec chce, abyste si vzala poručíka Muira.“

„Tatínek přece nemůže chtít něco tak směšného – něco tak krutého!“

„Myslíte tedy, že by to byla krutost, kdyby chtěl, abyste si vzala ubytovatele?“

„Už jsem vám řekla, co si o tom myslím. Jasněji vám to nemohu povědět. Když jsem vám odpovíděla tak upřímně, mohla bych se vás teď zeptat já, odkud víte, že by otec chtěl, abych si vzala Muira?“

„Že vám už vybral manžela, to jsem se dověděl od něho samého. Často jsem s ním mluvil, když měl dozor nad nalodováním zásob. Řekl mi to při jedné takové příležitosti. Taky pan Muir mi pověděl, že by si vás rád vzal. Stačilo dát si to dohromady a věděl jsem, o co jde.“

„Nemyslel snad tatínek na někoho jiného, Jaspere?“ Tváře jí jen hořely, mluvila však pomalu, jako by ji někdo k řeči nutil. „Z toho, co jste mi řekl, ještě neplyne, že tatínek myslel na pana Muira.“

„Není to jasné, Mabel, ze všeho, co se už stalo? Proč jede ubytovatel s námi? Ještě nikdy nepokládal za nutné jet na ostrovy – Chce si vás vzít. I váš otec chce, abyste si vzala ubytovatele. Musela jste přece pozorovat, jak vás Muir obletuje.“

Mabel neodpověděla. Věděla, že se ubytovateli líbí, ale ani ve snu ji nenapadlo, že je to tak vážné, jak to říká Jasper. Také ona vyrozuměla z řeči svého otce, že by ji chtěl provdat. Nikdy ji však nenapadlo, že by se jejím manželem měl stát pan Muir. Ani teď tomu nevěřila, i když zatím netušila, koho jí vlastně otec vybral. Domnívala se, že otcovy občasné narážky jsou spíš projevem přání, aby byla zaopatřena, než že si má někoho určitého vzít. Všechno toto však Jasperovi neřekla. Bránila jí v tom hrdost a přirozená ženská ostýchavost. Když už oba mlčeli tak dlouho, že to začalo být trapné, Mabel změnila předmět rozhovoru. Řekla:

„Ujišťuji vás, Jaspere – a víc o tom nebudu mluvit – že poručík Muir se nikdy nestane manželem Mabel Dunhamové, i kdyby byl třeba plukovníkem. A teď mi povězte něco o té naší cestě. Kdy skončí?“

„To vám nemohu přesně povědět. Jakmile se člověk dostane jednou na jezero, je vydán na milost a nemilost větru a vlnám. Stopař by řekl, že ten, kdo ráno začne honit jelena, může těžko vědět, kde bude v noci spát.“

„Ale my nehoníme jelena, a také není ráno, Stopařova moudrost nám tedy není nic platná.“

„I když nehoníme jelena, pronásledujeme někoho, kdo se dá chytit stejně těžko jako jelen. Víc než to, co jsem už řekl, vám nemohu povědět, protože musím mlčet, ať je to nutné, nebo ne. Je mi jenom líto, že nebudete na *Běžci* dost dlouho, abyste viděla, co dovede, když to musí být.“

„Mně se zdá, že není moudré, když si děvče vezme námořníka,“ rekla prudce a bez rozmýšlení Mabel.

„To je ale zvláštní názor! Proč myslíte?“

„Protože námořníková žena má vždycky v jeho lodi sokyni. Také strýc Cap říká, že by se námořník neměl ženit.“

„Myslí tím právě námořníky,“ zasmál se Jasper. „Možná že podle jeho názoru by se neměli ženit ti, co se plaví po moři, ale jistě si to nemyslí o těch, kteří se plaví po jezeře. Doufám, Mabel, že se, pokud jde o vnitrozemské plavce, neřídíte tím, co říká pan Cap.“

V té chvíli vykřikl Cap: „Plachta na obzoru! Správněji – člun na obzoru,“ opravil se.

Jasper běžel na příď. Opravdu, asi sto yardů před kutrem, skoro ve stejné rovině s přídí, bylo vidět malý předmět. Jasper na první pohled poznal, že je to lehká indiánská kánoe. Zrak, který je zvyklý na noční temnotu, nerozezná sice pro tmou barvy, dovede však na malou vzdálenost rozeznat tvar předmětu. A zrak, jaký měl Jasper, ten vidí všechno, co pluje na vodě. Proto se také mladý plavec ani na okamžik nemohl mýlit, pokud jde o předmět, který plul před lodí.

„Možná že je to nepřítel,“ řekl mladík. „Měli bychom ho dohonit.“

„Pádluje ze všech sil, chlapče,“ odpověděl Stopař. „Chce nám zkřížit cestu a stočit se po větru. Abys ho honil, jako když štveš na sněžnicích jelena.“

„Obrat' loď po větru!“ křikl Jasper na kormidelníka. „Obrat' ji po větru, až to s ní zatřese – tak, pomalu, a teď drž!“

Kormidelník poslechl. *Běžec* se nyní hnál po vodě a asi za dvě minuty byl tak blízko u kánoe, že mu nemohla uniknout. Ted' se Jasper ujal kormidla sám. Řídil loď tak chytře a opatrně, že bylo možno kánoi zachytit hákem. Oběma osobám v kánoi nařídil, aby vystoupily na palubu kutru. Ukázalo se, že je to Ostrý šíp se svou ženou.

KAPITOLA XV

*Víš, jakou perlu boháč nikdy nekoupí si,
jakou moudrý z hrdosti samé nesebere,
kterou chudák ale, všemi vyděděný,
hledá a nachází často bez hledání?
Odpověz – a já pak tobě řeknu,*

co pravda je.

— Cowper

Málokdo byl překvapen tím, že se objevil indián se svou ženou. Ale Mabel a všichni ostatní, kteří si vzpomněli, jak Ostrý šíp opustil Capa a jeho druhy, hned věděli, že něco není v pořádku. Vlastně to spíš cítili, než věděli – neměli totiž o nějakých zlých úmyslech indiána žádné důkazy. Stopař, který jediný rozuměl řeči, kterou mluvili zajatci – indián a jeho žena byli teď pokládáni za zajatce – odvedl Ostrý šíp stranou a dlouho se ho vyptával, proč opustil své svěřence a co od té doby dělal.

Tuskarora odpovídal na otázky s opravdovým klidem indiána. Proč zběhl, vysvětlil velice prostě a celkem věrojatně. Když zjistil, že skupina, která se skrývala v křoví, byla objevena, snažil se z celkem přirozeného důvodu se zachránit, a proto utekl do lesů. Byl přesvědčen, že všichni, kterým se nepodaří utéci, budou do jednoho namíste pobiti. Zkrátka utekl, aby si zachránil život.

„To je správné.“ Stopař předstíral, že věří indiánovým výmluvám. „Můj bratr si počínal moudře. Ale také jeho žena odešla.“

„A nejdou ženy bledých tváří za svými muži? Neohlédl by se Stopař, jestli jde za ním ta, kterou má rád?“

Stopař si vzpomněl, jak byla Mabel při jejich poslední rozmluvě milá, zjhl a už mu nezbylo než uznat i tento důvod. Tuskarora byl

velmi překvapen, že Stopař věří i této jeho odpovědi. Klidně a důstojně čekal, až mu položí další otázky.

„To je celkem pochopitelné,“ odpověděl Stopař anglicky. Při vzpomínce na Mabel, ani nevěděl proč, začal mluvit anglicky. „Myslím, že jsi jednal správně. Žena má následovat muže, kterému slíbila věrnost. Muž a žena jedno tělo a jedna duše jsou. Mabel by tenkrát také byla odešla se seržantem, kdyby byl s námi a kdyby nás byl opustil. To děvče je tak dobré, že by jistě následovalo svého manžela. Tvá slova jsou poctivá,“ pokračoval Stopař tuskarorským nářečím. „Poctivá, dobrá a spravedlivá. Ale proč se můj bratr tak dlouho neukázal v pevnosti? Jeho přátelé na něho vzpomínali, nikdy ho ale neuviděli.“

„Když chodí laň za jelenem, nemá chodit jelen za laní?“ zeptal se s úsměvem Tuskarora a významně se dotkl prstem Stopařova ramene. „Žena Ostrého šípů šla za Ostrým šípem. Bylo spravedlivé, aby Ostrý šíp šel za svou ženou. Zabloudila a poručili jí, aby vařila v cizím vigvamu.“

„Rozumím ti, Tuskaroro. Tvá žena padla do rukou Mingů a ty ses dal po jejich stopě.“

„Stopař pozná pravdu tak lehce jako mech na stromech.“

„Jak dlouho ti trvalo, než jsi dostal svou ženu zpátky, a jak se ti to podařilo?“

„Slunce zapadlo dvakrát. Červnové rose netrvala cesta dlouho, poněvadž jí manžel pošeptal, kudy má jít.“

„Zdá se, že mluvíš pravdu, a taky to odpovídá zákonům, podle kterých se má manželství řídit. Ale kde jsi vzal kánoi, Tuskaroro, a proč pluješ k Svatému Vavřinci místo k pevnosti?“

„Ostrý šíp ví, co je jeho majetek, a co cizí. Ta kánoe je moje. Našel jsem ji na břehu blízko pevnosti.“

„I to zní pravděpodobně. Kánoe je asi jeho, a každý indián si vezme svou kánoi bez dlouhých řečí. Ale stejně je zvláštní, že jsme toho chlapíka ani jeho ženu neviděli, museli přece vyplout z ústí řeky dřív než my.“

Sotva Stopaře napadla tato myšlenka, hned se zeptal indiána, jak to vlastně bylo.

„Stopař ví, že bojovník se dovede také stydět. Otec by po mně chtěl svou dceru, a já bych mu ji nemohl dát. Poslal jsem Červnou rosu pro kánoi, a nikdo s ní nemluvil. Tuskarorská žena nesmí mluvit s cizími muži.“

Všemu tomu se dalo věřit. Indiáni už jsou takoví. Ostrý šíp – jak se to dělalo – dostal, ještě než opustil Mohawk, polovinu odměny za to, že doprovodí Mabel a Capa do pevnosti. To, že nežádal zbytek odměny, svědčilo jenom o indiánově poctivosti: nesplnil svou povinnost, neucházel se tedy o zbytek mzdy. Mnozí běloši v tomto ohledu nemají stejnou morálku jako divoši. Spravedlivý Stopař uznal, že Ostrý šíp si počínal poctivě a správně. Bylo by se mu však víc líbilo, kdyby byl Ostrý šíp zašel k seržantovi a řekl mu pravdu. Věděl však, že indiáni často jednají jinak než běloši, a tak v počínání Ostrého šípu neviděl nic neobvyklého.

„Tvá řeč je jasná jako voda, která teče z hor, Ostrý šípe,“ odpověděl po krátkém přemýšlení. „Neumím lhát, proto musím přiznat, že mluvíš pravdu. Indián mohl tak jednat, i když bledá tvář by asi jednala jinak. Ty jsi nechtěl vidět, jak se otec toho děvčete trápí, vid’?“

Ostrý šíp se na souhlas lehce uklonil.

„Ať mi můj bratr ještě něco poví, a pak už nebude ani mráčku mezi jeho vigvami a anglickou pevností. Jestliže se mu podaří odehnat svým dechem tento zbytek mlhy, jeho přátelé se budou dívat, jak sedí u svého ohně, a on se zase bude dívat na ně, jak odkládají zbraně a jak se snaží zapomenout, že jsou bojovníky. Proč mířila příd' kánoe Ostrého šípu k Svatému Vavřinci, kde není nikdo jiný než nepřátelé?“

„Proč tam míří také Stopař a jeho přátelé?“ zeptal se klidně indián. „Tuskarora má právo plout tam, kam plují Angličané.“

„Abych pravdu řekl, Ostrý šípe, jsme na průzkumu – totiž plujeme někam. Jinak řečeno: jsme ve službách krále, a máme proto právo tu být. Proč tu jsme, to už ale nesmíme prozradit.“

„Ostrý šíp uviděl velkou kánoi. Rád se dívá na tvář Sladké vody. Zpočátku plul tam, kde slunce zapadá, poněvadž se chtěl vrátit do svého vigvamu. Když ale zjistil, že mladý plavec pluje opačným směrem, otočil svou kánoi a plul jako on. Sladká voda a Ostrý šíp byli na poslední výpravě spolu.“

„To všechno může být pravda, Tuskaroro. Buď tedy vítán. Vezmeš si s námi trochu zvěřiny a pak se rozejdeme. Slunce zapadlo za našimi zády a my teď už plujeme rychle. Můj bratr by se příliš vzdálil od svého vigvamu, kdyby svou kánoi neotočil a nevrátil se.“

Stopař pak odešel za ostatními a vyprávěl jim, co se od indiána dověděl. Sám věřil tomu, co mu Ostrý šíp vyprávěl, uznal však, že bude lépe, když si dají na indiána, kterého neměl rád, pozor. Jeho přátelé, kromě Jaspera, neměli příliš velkou chuť Tuskarorovu vysvětlení uvěřit.

„Dej toho chlapa hned spoutat, švagře Dunhame,“ řekl Cap, sotva Stopař domluvil. „Hned ho předej veliteli vězení, jestli tady na jezeře nějakého máte. Jakmile se dostaneme do přístavu, musí před vojenský soud.“

„Bude nejlíp, když ho zadržíme,“ odpověděl seržant. „Ale dokud jsme na lodi, bylo by zbytečné dávat mu pouta. Ráno všechno důkladně vyšetřím.“

Zavolali Tuskaroru a oznámili mu, jak o něm rozhodli. Indián je vyslechl vážně a mlčel. Přijal rozhodnutí bělochů klidně a s odevzdaností vrozenou praobyvatelům Ameriky. Zůstal stát opodál a klidně, ale pozorně, sledoval, co se děje kolem. Jasper dal napnout plachty a *Běžec* plul dál.

Blížila se hodina, kdy bylo třeba postavit stráž a kdy ostatní šli spát. Většina našich přátel odešla do kajut. Na palubě zůstal jenom Cap, seržant, Jasper a dva muži z posádky. Také Ostrý šíp a jeho žena zůstali na palubě. Indián stál hrdě opodál a Červnová rosa se chovala trpně a pokorně, jak se sluší na indiánskou ženu.

„Odved' svou ženu do podpalubí, Ostrý šípe, má dcera se tam o ni postará,“ řekl vlídně seržant a chtěl odejít. „Ty se můžeš vyspat tamhle na plachtě.“

„Děkuji svému otci. Tuskarorové nejsou chudí. Žena mi přinese příkrývky z kánoe.“

„Jak chceš, příteli. Musím tě zadržet, věznit nebo týrat tě však nebudeme. Pošli si ženu do kánoe pro příkrývky. Jdi s ní a podej nám pádla.“ Potom řekl tiše: „Hlídka by mohla v noci usnout, Sladká vodo, bude proto nejlíp, když si vezmeme pádla.“

Jasper souhlasil. Ostrý šíp a jeho žena, kteří nedali v nejmenším najevo, že by se chtěli postavit na odpor, mlčky poslechli. Když byli oba v kánoi, indián své ženě něco přísně vytkl. Červnová rosa pokorně a mlčky výtku přijala a hned začala svou chybu napravovat. Odložila příkrývku, kterou už měla v ruce, a dala se do hledání jiné, kterou si přál mít její muž.

„Pojď už, Ostrý šípe, podej mi ruku,“ řekl seržant, který stál u zábradlí a který by už nejraději šel spát. Díval se, co to ti dva tak dlouho dělají v kánoi. „Je už pozdě a nás vojáky čeká ráno budíček. Chodíme časně spát a časně vstáváme.“

„Ostrý šíp už jde,“ odpověděl Tuskarora a udělal krok k přídi kánoe.

Naráz přetál nožem lano, kterým byla kánoe přivázána k lodi. Kutr vyrazil kupředu a nechal za sebou lehkou kánoi, která zůstala téměř nehnutě stát. Bylo to provedeno tak nečekaně a obratně, že se kánoe octla na závětrné straně *Běžce*, dřív než si seržant stačil uvědomit, jak ho indián přelstil. Než měl čas oznámit svým druhům, co se stalo, byla už kánoe daleko za lodí.

„Otočit proti větru!“ vykřikl Jasper a povolil lana kosatky, sotva se kutr rozjel s pleskajícími plachtami přímo proti větru. Za chvíli ujela loď sto stop. Všechno to bylo provedeno rychle, obratně a pohotově. Tuskarora byl však ještě rychlejší a pohotovější. Indián byl zkušený veslař, rychle uchopil pádlo a prudce jím začal rozrážet

vodu. Dal se na jihozápad, proti větru směrem ke břehu. Držel se však co nejdál od kutru, aby se vyhnul nebezpečí, že ho kutr dostihne, až se znovu obrátí. *Běžec* sice rychle najel proti větru a prudce vyrazil kupředu, ale Jasper věděl, že musí loď obrátit, nebo ztratí směr. Za necelé dvě minuty od chvíle, kdy Jasper stočil kormidlo, rychlý lehký kutr se obrátil, prudce se naklonil a plachty se nadmuly z opačné strany.

„Uteče nám,“ řekl Jasper, když viděl, jak se kánoe vzdaluje od kutru. „Ten mazaný lotr pádluje přímo proti větru a kutr ho nikdy nedohoní.“

„Máš přece kánoi!“ zvolal seržant jako nedočkavý chlapec, který má tisíc chutí pustit se za uprchlíkem. „Spustíme ji na vodu a zkusme ho dostihnout.“

„Toho už nedohoníme. Kdyby byl s námi Velký had, možná že bychom ho dostali, ale takhle se ho nezmocníme. Než spustíme kánoi, utečou tři nebo čtyři minuty, a to Ostrému šípu úplně stačí.“

Cap i seržant museli uznat, že je to tak. Byl by to musel uznat i člověk, který toho mnoho o plavbě nevěděl. Břeh byl asi půl míle daleko a kánoe se k němu už blížila. Nebylo pochyby, že se dostane ke břehu mnohem dříve než kutr. Možná že by se jim podařilo zmocnit se kánoe, ale bez Ostrého šípu. Ten se mohl dostat na druhý břeh lesem, a bylo by to pro něho dokonce méně nebezpečné, než kdyby se snažil přeplout jezero v kánoi. Stálo by ho to jen o něco víc námahy. Jasper zase otočil kormidlo *Běžce*, loď se prudce obrátila a změnila směr jakoby vedena pudem. Jasper řídil loď bez jediného slova. Jeho pomocníci dobře věděli, co mají dělat, a pracovali skoro mechanicky. Zatímco se toto všechno dělo, vzal Cap seržanta za knoflík, odvedl ho ke dveřím kajuty, kde je nikdo nemohl slyšet, a začal mu vykládat, co si o tom všem myslí.

„Poslouchej, švagře,“ začal se zlověstnou tváří, „tohle musíme jaksepatří uvážít.“

„Voják celý život nedělá nic jiného, než jak se patří uvažuje. Kdybychom tady na hranici neuvažovali a nedávali na všechno dobrý pozor, stačilo by jednou si zdřímnout a byli bychom bez skalpů.“

„To, jak byl Ostrý šíp zajat, je podezřelá okolnost a dodejme: ten jeho útěk byla také podezřelá okolnost. Ten Jasper Sladká voda v tom musel mít prsty.“

„Máš pravdu, švagře, jsou to podezřelé okolnosti, ale jedna odporuje druhé. Jestli indiánův útěk svědčí proti Jasperovi, v jeho prospěch zase svědčí to, že chtěl Ostrý šíp zadržet.“

„Jenže dvě okolnosti se neruší jako dva zápory. Poslechni starého námořníka, seržante, a udělej všechna opatření, aby se něco zlého nestalo s lodí a s lidmi na palubě. Kutr pluje teď rychlostí šesti uzlů, a poněvadž vzdálenosti na tomto rybníčku jsou krátké, můžeme se – ani nebudeme vědět jak – octnout v nějakém francouzském přístavu ještě před svítáním. A do večera můžeme být ve francouzské base.“

„Možná že máš pravdu. Co myslíš, že bych měl udělat?“

„Podle mého názoru bys měl okamžitě toho pana Sladkou vodu dát zavřít. Strč ho do podpalubí, postav k němu stráž a velení kutru svěř mně. Máš právo to udělat, je to vojenská loď a ty jsi velitelem vojenské výpravy, která je na palubě.“

Seržant Dunham přemýšlel déle než hodinu, je-li správné, co mu navrhuje švagr. Obvykle si všechno dlouho a důkladně rozmýšlel, jakmile se však rozhodl, jednal rychle. Poněvadž měl na starosti kázeň v posádce pevnosti, naučil se znát lidi a o Jasperovi měl vždycky dobré mínění. Přesto mu však jed podezření vnikl do duše. Tolik se obával lstivosti a úskoků Francouzů, zvláště když ho varoval sám jeho velitel, že není divu, že pod vlivem tak silného a napohled věrojatného podezření zapomněl na celé ty roky, kdy se Jasper choval vzorně. V této nejistotě se seržant šel poradit s ubytovatelem. Muir byl jeho nadřízeným, a i když mu seržant na této výpravě služebně nepodléhal, přece jen pokládal za svou povinnost řídit

se jeho míněním. Není správné, když ten, kdo řeší nějaký problém, se ptá na radu člověka, který se mu chce zalíbit. Skoro vždycky dostane odpověď, která mu podle mínění rádce bude nejpříjemnější. A v tomto případě bylo stejně nesprávné, že všechny okolnosti vyložil ubytovateli místo seržanta námořník Cap. To ovšem nepřispělo k nestrannému posouzení celé situace, protože horlivý starý námořník neopominul dát ubytovateli najevo, na kterou stranu se má přiklonit. Poručík Muir byl všemi mastmi mazaný, nechťel zklamat ani strýce, ani otce dívky, o kterou se ucházel, a tak i kdyby si byl myslel o věci cokoliv, řekl by jim to, co chtěli slyšet. Ale Cap mu vyložil skutečnosti takovým způsobem, že ubytovatel opravdu pokládal za správné, aby velení na *Běžci* se dočasně ujal Cap a aby tak loď zachránil před pletichami zrádce. Muirův názor pokládal seržant za tak závažný, že hned vydal příslušné rozkazy.

Seržant Dunham, aniž by cokoliv vysvětlil, Jasperovi prostě oznámil, že pokládá za svou povinnost dočasně ho zbavit velení na kutru a pověřit jím svého švagra. Mladý plavec se překvapeně zeptal na důvody tohoto opatření. Seržant mu klidně odpověděl, že na vojně je často třeba některé věci zachovat v tajnosti, a tak je tomu i v tomto případě. Jasperův úžas po této odpovědi ještě jen vzrostl. Seržant se totiž opatrně vyhnul sebemenší náarážce na své podezření. Poněvadž mladý plavec byl zvyklý na vojenskou kázeň, bez odporu se podrobil. Potom nařídil své malé posádce, aby – dokud nebude rozhodnuto jinak – od nynějška poslouchala jenom Capa. Když mu však seržant oznámil, že s ním musí zůstat v podpalubí také jeho hlavní pomocník, který se vyznal v řízení lodi, Jasperův obličej se zamračil a bylo vidět, že mladý plavec je velmi rozčilen. Své rozčilení však ovládl tak dokonale, že ani podezřívavý Cap si nedovedl vysvětlit, proč zůstal Jasper naoko klidný. Ale, jak už to u nedůvěřivých lidí bývá, Cap si rychle našel pro Jasperovo rozčilení to nejhorší vysvětlení.

Jakmile Jasper s lodivodem odešli do podpalubí, bylo přísně nařízeno stráž, aby na oba dávala dobrý pozor a aby žádnému z nich nedovolila vyjít na palubu bez vědomí velitele lodi. Kdyby se pokusili vyjít, má je stráž ihned přinutit k návratu do podpalubí. Celé to opatření bylo však zbytečné. Jasper i lodivod se mlčky svalili na pryčny a celou noc se z nich ani nehnuli.

„A teď mi, seržante, laskavě pověz, kudy a jak daleko poplujeme, abych neztratil směr,“ řekl Cap, jakmile převzal velení lodi.

„To já, švagře, nevím,“ odpověděl seržant, kterého tato otázka přivedla poněkud do rozpaků. „Musíme hledět dostat se k stanici na Tisíci ostrovech. Tam přistaneme, vystřídáme posádku a zjistíme, co dál. Tak to doslova stojí v rozkaze.“

„Mohl bys mi snad ukázat mapu – nebo něco, z čeho bych zjistil, kde jsme a kam máme vlastně plout?“

„Mně se zdá, že Jasper nikdy nic takového neměl.“

„Že neměl mapu, seržante Dunhame?“

„Ani kousek papíru jsem u něho neviděl. Naši plavci se plaví po jezeře bez map.“

„Čert je vzal. Tak to dělají divoši. A ty si myslíš, seržante Dunhame, že já mezi tisíci ostrovy najdu ten pravý, když nevím, jak se jmenuje a kde leží? A když ani neznám směr a nevím, jak je ten ostrov daleko?“

„O jméno se, švagře, starat nemusíš. Ani jeden ostrov z celého tisíce, co jich je, nemá jméno. V tom se tedy není možno zmýlit. Kde ten ostrov leží, to taky nevím, poněvadž jsem tam v životě nebyl. Na tom přece nezáleží, kde ostrov leží, jen když ho najdeme. Snad by nám někdo z posádky mohl ukázat, kudy máme jet.“

„Počkej, prosím tě, okamžik. Jestli proti tomu nic nemáš, lodi budu velet já, když jsem velitel, a nebudu se radit s nějakým kuchařem nebo plavčíkem. Velitel lodi je velitel lodi, a ten musí mít svůj vlastní názor, i kdyby ten názor nebyl správný. Myslím, že víš, co je služba, abys dovedl pochopit, že lepší je kapitán, který pluje

nesprávně, než kapitán, který nepluje vůbec. Ani nejvyšší lord admirality by nemohl pořádně velet té nejobyčejnější jole, kdyby se měl pokaždé, když má přistát, radit s velitelem šalupy. Ba ne, pane, jestli ztroskotám, tak ztroskotám, ale ať visím, jestli nepůjdu ke dnu, jak se na pořádného námořníka sluší.“

„Co to povídáš, švagře? Já nechci, abychom ztroskotali, leda někde blízko stanice na Tisíci ostrovech, kam se máme dostat.“

„Dobrá, dobrá, seržante, než bych se někoho otevřeně ptal – nějakého obyčejného lodníka nebo někoho, kdo není důstojník – to raději objedu všech tisíc ostrovů a budu si je prohlížet jeden po druhém, až najdu ten pravý. Ale vím, jak se může člověk ledacos dovědět a přitom nemusí dát najevo, že o věci nemá ani ponětí. Vytáhnu všechno z posádky tak šikovně, že si budou myslet, že je krmím svými vlastními zkušenostmi. Námořník musí někdy vzít do ruky dalekohled, i když není nic vidět, nebo spustit olovnici dávno před tím, než se s ní podaří dosáhnout dna. Jednou jsem se jako kluk plavil s kapitánem, který řídil loď jen pomocí těchto dvou instrumentů. Někdy i to stačí.“

„Vím, že teď plujeme správným směrem, ale za několik hodin se dostaneme k mysu, a pak budeme muset hledat cestu velice opatrně,“ odpověděl seržant.

„Jen mě nech, švagře. Půjdu se podívat na toho chlapíka u kormidla. Uvidíš, že za několik minut z něho všechno vytáhnu.“

Cap se seržantem šli na zád' lodi a zastavili se u kormidelníka. Cap se tvářil sebevědomě a klidně, jako člověk, který se úplně spoléhá jen sám na sebe.

„Máme pěkný vítr, chlapče,“ poznamenal Cap jakoby mimochodem a blahosklonně, jako když kapitán lodi mluví se svým oblíbeným podřízeným. „Takový vítr od břehu tady ovšem vane každou noc.“

„V téhle roční době ano,“ odpověděl kormidelník a dotkl se čepice z úcty k novému veliteli a také proto, že Cap byl příbuzný seržanta Dunhama.

„Myslím, že mezi Tisíci ostrovy je to také tak. Vítr ovšem nepřestane, třebaže tam budeme mít pevninu ze všech stran.“

„Dál na východě se vítr možná změní, protože tam už nedostaneme vítr od břehu.“

„Podívejme se na to! Tak takové je tedy to vaše jezírko! Vždycky vyvede něco, co není v souladu s přírodou. To když se člověk dostane mezi Západoindické ostrovy, vždycky ví, že bude mít vítr od pobřeží i od moře. Tam je to vždycky tak, ale tady na téhle louži to všechno musí být jiné. Ty, mládenče, znáš těch tisíc ostrovů samozřejmě dobře.“

„Kdepak, pane Cape. Nikdo z nás je nezná. Moc toho o nich nevědí ani ti nejstarší plavci na jezeře. Pánbůhví, jaká mají jména. Většina z nich vůbec nemá jméno, jako dítě, které před smrtí nestačili pokřtít.“

„Ty jsi římský katolík?“ zeptal se ostře Cap.

„Ne, nejsem vůbec nic. Já se o náboženství nestarám. Nikdy se neobtěžuju tím, co neobtěžuje mě.“

„Ten jistě patří k jedné z těch nových sekt, které se teď vyrojily po celé zemi,“ pomyslel si Dunham, jehož děd byl kvakerem a otec presbyteriánem. On sám, když se dal naverbovat, přestoupil k anglikánské církvi.

„Myslím, Johne,“ pokračoval Cap, „– jmenuješ se Jack, že?“

„Ne, jmenuju se Robert.“

„Už vím, Robert – to je skoro stejné – Jack nebo Bob – na tom nezáleží. Poslouchej, Bobe, dá se u té stanice, co k ní plujeme, pořádně zakotvit?“

„Bohužel, já o tom nevím o nic víc než kterýkoliv Mohawk nebo voják od pětapadesátých.“

„Vy jste tam nikdy nekotvili?“

„Nikdy. Pan Jasper vždycky hned přirazil ke břehu.“

„Ale když jste se blížili k městu, určitě jste spustili olovnici.“

„Město! Pane Cape, tam je asi tolik měst, kolik vy jich máte na bradě.“

Seržant se ušklíbl, ale jeho švagr tomu vtipu neporozuměl.

„Není tam ani kostelní věž, ani maják, ani pevnost? Snad je tam ale aspoň posádka, jak tomu říkáte.“

„To se musíte zeptat seržanta Dunhama, jestli to chcete vědět. Celá posádka je na palubě *Běžce*.“

„A jakým průlivem se podle tebe nejlíp dostaneme mezi ostrovy, Bobe? Tím, kterým jste pluli posledně, nebo – nebo – nebo – nebo tím druhým?“

„To já nevím. Ani jeden, ani druhý neznám.“

„Copak jsi u kormidla spal, kamaráde?“

„U kormidla ne, ale dole v podpalubí na pryčně. Sladká voda nás poslal dolů, vojáky i všechny ostatní. Jen lodivod zůstal na palubě. To máte stejné, jako kdybychom na ostrovech vůbec nebyli. Tak to dělal vždycky, když jsme jeli tam, i když jsme se vraceli. Až budeme u ostrovů, nepovím vám nic ani o průlivu, ani kudy máme plout, kdybyste mě zabil. Nikdo o tom nic neví kromě Jaspera a lodivoda.“

„Tady máš další podezřelou okolnost, švagře!“ řekl Cap, když odvedl švagra trochu stranou. „Na téhle lodi z nikoho nic nevytáhneš, protože nikdo nic neví. Jak jen, k čertu, najdu cestu k té stanici, kam nás posílají?“

„Namouduši, švagře, na to je odpověď těžká. Nedá se to nějak vypočítat? Myslel jsem, že vy námořníci takové věci dovedete. Často jsem četl, že mořeplavci objevili neznámé ostrovy.“

„To věřím, švagře, to věřím. Ale tenhle objev by byl největší ze všech objevů, co jich kdy bylo, protože nejde o to, objevit jeden ostrov, ale objevit jeden ostrov z tisíce. Na téhle palubě, jak jsem starý, bych dovedl najít jehlu, ale velice pochybuju, že bych našel jehlu v kupě sena.“

„Ale plavci na jezeře se dovedou dostat tam, kam se chtějí dostat.“

„Jestli jsem ti dobře rozuměl, seržante, je ta stanice, nebo pevnost, nebo co to je, zvlášť tajná.“

„To je. Udělalo se všechno, aby se nepřítel nedověděl, kde leží.“

„A ty si představuješ, že já, který to vaše jezero vůbec neznám, najdu tu díru bez mapy, když nevím, kde leží, jak daleko leží, když nic nevím o její zeměpisné délce a šířce, a jak je tam voda hluboká? Myslíš, že námořník jde po čichu jako pes?“

„Snad by ses mohl ještě něco dovědět od toho mladíka u kormidla. Myslím, že není tak hloupý, jak vypadá.“

„No, to vypadá jako další podezřelá okolnost. Tahle záležitost je už tak plná podezřelých okolností, že člověk ani neví, jak z nich udělat usvědčující důkaz. Ale hned se přesvědčíme, co ten kluk ví.“

Cap a seržant se vrátili ke kormidelníkovi a Cap zase začal výslech.

„Nevíš náhodou, mládenče, na jaké zeměpisné šířce a délce leží ten ostrov?“ zeptal se.

„Na čem?“

„No, na jaké šířce nebo délce, nezáleží na tom, jestli mi řekneš jenom zeměpisnou šířku nebo jenom délku. Ptám se tě jen proto, abych viděl, jaké máte vy mladí vnitrozemští plavci vzdělání.“

„Mně taky na tom nezáleží, protože já vůbec nevím, co po mně chcete.“

„Ty nevíš, co po tobě chci? Ty nevíš, co je zeměpisná šířka?“

„Nevím,“ odpověděl mladík váhavě. „Neříkají tak Francouzi jezerům tam nahoře?“

„Fjí-í-í!“ Cap hvízdal, jako když praskne měch u varhan. „Ty myslíš, že horním jezerům se říká šířka? Poslouchej, mladíku, víš ty vůbec, co je to délka?“

„Myslím, že vím – je to pět stop šest palců, zkrátka předepsaná výška, kterou musí mít voják armády Jeho Veličenstva.“

„Vidíš, seržante, teď už známe zeměpisnou polohu ostrova!“ řekl zlostně Cap. „Doufám, mladíku, že víš, co jsou to stupně, minuty a vteřiny?“

„To vím. Vyšší stupeň je můj nadřízený a minuty a vteřiny má hodina. Tyhle věci my známe stejně dobře jako námořníci.“

„No dobře. A jestlipak víš, co je to azimut? Umíš vypočítat vzdálenost a vyjmenovat světové strany podle kompasu?“

„Co je to azimut, nevím. Vzdálenosti dovede změřit kdekdo z nás. Je to míra od jednoho místa k druhému. Kompas znám líp než mnohý admirál královského loďstva. Světové strany jsou: severoseverovýchod, severovýchodosever, severovýchod, severovýchodovýchod, východoseverovýchod, východosever, východo-“

„Tak dost. Ještě chvilku a kvůli tobě začne vítr foukat z jiné strany.“ Když Cap odcházel se seržantem, tiše si povzdechl: „Je mi úplně jasné, seržante, že se od toho chlapa nic nedovíme. Pojedeme ještě dvě hodiny stejným směrem jako teď, potom spustíme olovnici, abychom zjistili hloubku. Pak uvidíme, co dál.“

Seržant souhlasil. Poněvadž se vítr zmírnil – v pozdních nočních hodinách vane vítr vždycky slaběji – a poněvadž loď plula klidně dál, rozložil plachtu na palubu, lehl si na ni a za chvíli tvrdě usnul. Cap chodil po palubě dál. Jeho silná tělesná soustava nevěděla, co je to únava. Celou noc ani oka nezamhouřil.

Byl už bílý den, když se seržant Dunham probudil. Když vstal a rozhlédl se kolem, vykřikl překvapením. Hustá mlha bránila v rozhledu, ani na míli daleko nebylo vidět. Rozbouřené jezero bylo pokryto bílou pěnou a *Běžec* se skoro nehýbal.

Cap hlásil, že ve chvíli, kdy chtěl změřit hloubku – už se totiž v dálce začaly objevovat ostrovy – nastalo úplné bezvětří. Bylo to někdy kolem půlnoci. V jednu hodinu po půlnoci se zvedl severovýchodní vítr a začalo mrholit. Stočil loď na severozápad, protože věděl, že pobřeží státu New York leží na opačné straně. V půl druhé přitáhl přední plachtu, skasal hlavní plachtu a zkrátil kosatku. Ve dvě hodiny musel přitáhnout druhý kasací pás. V půl třetí přitáhl další kasací pás a nechal loď unášet větrem.

„Nedá se povědět, že by se loď nedržela dobře, seržante,“ pokračoval starý námořník. „Ale vítr burácí jako dvaatřicetiliberní dělo. Ani ve snu mě nenapadlo, že by na téhle louži mohly být takové

vichřice. Mně to ovšem nevadí, protože teď alespoň vypadá to vaše jezero tak trochu podle mé představy, a –“ s odporem vyplivl vodu, která mu právě stříkla do obličeje – „kdyby ta zatracená voda byla slaná, byl bych docela spokojen.“

„Jak dlouho už pluješ tímto směrem, švagře?“ zeptal se opatrný voják. „Jakou asi máme rychlost?“

„Tak dvě tři hodiny. První dvě hodiny loď běžela jako kůň. Teď máme před sebou volno. Totiž, abych pravdu řekl, neměl jsem moc velkou radost z toho, že ty takzvané ostrovy jsou tak blízko, třebaže jsou na návětrné straně. Stoupl jsem si tedy sám ke kormidlu a uhnul jsem od nich na jednu nebo dvě míle. Ručím za to, že teď je máme na závětrné straně. Říkám na závětrné straně, protože člověk je sice rád, když má na návětrné straně jeden ostrov, nebo třeba půl tuctu ostrovů, ale když je jich tisíc, pak je nejlepší dostat se co nejrychleji od nich pryč a mít je na závětrné straně. Ba ne, jsou tam někde za tou mlhou, a ať si tam jen zůstanou, Charles Cap o ně nestojí.“

„K severnímu břehu máme nějakých pět šest mil, švagře. Víím, že je tam široká zátoka. Nebylo by dobře, kdyby ses zeptal někoho z posádky, kde to vlastně jsme? Anebo co kdybychom zavolali Jaspera Sladkou vodu a řekli mu, aby nás zavezl zpátky do Oswega? Za tohohle větru, který nám fouká přímo do tváře, se za žádnou cenu na stanici nedostaneme.“

„Proti tvým názorům, seržante, mám několik vážných námitek. Předně: velitel, který přizná, že si neví rady, neudrží u mužstva kázeň. Vidím, švagře, že vrtíš hlavou, ale věř, že nic tak nepodlamuje kázeň, jako když velitel přizná, že si neví rady. Znal jsem jednoho velitele lodi, který raději celý týden plul nesprávným směrem, než by přiznal, že se zmýlil. Člověk by nevěřil, jak jeho vážnost u posádky stoupla, a to jen proto, že mužstvo nedovedlo pochopit jeho počínání.“

„To je snad možné na moři, švagře, ale na jezeře by to šlo těžko. Jestli nechci s celou výpravou ztroskotat někde na kanadském břehu, musím Jaspera pustit.“

„A přistaneš ve Frontenacu. Ne, švagře, *Běžec* je v dobrých rukou a teprve uvidí, co je to opravdické námořnické umění. Ted' jsme pěkně na širé hladině a jen blázen by se za takového větru chtěl dostat ke břehu. Ani na chvíli si nepůjdu odpočinout, sám dám pozor na strážě, nemůže se tedy nic stát. Jen vichřici utišit nedovedu. Ta ale pro tak nízce stavěnou, lehkou loď bez zbytečných krámů na palubě vůbec nic neznamená. Spolehni se na mne, seržante, a já ti ručím, jako že se Charles Cap jmenuju, že všechno dobře dopadne.“

Seržant rád souhlasil. Skálopevně věřil ve švagrovy odborné znalosti a byl přesvědčen, že starý námořník si bude s kutrem vědět rady. Zkrátka měl o svém švagru to nejlepší mínění. Kromě toho – nedůvěra přece stejně jako láska roste tím, čím ji živíme – měl seržant takový strach ze zrady, že by byl v té chvíli osud výpravy ochotně svěřil komukoliv kromě Jaspera. Ještě jeden důvod měl seržant Dunham ke svému počínání. Úkol, který mu byl svěřen, vlastně patřil důstojníkovi, a ne seržantovi. Ostatně major Duncan vyvolal velkou nespokojenost mezi důstojníky, když si za velitele výpravy vybral poddůstojníka. Kdyby se tedy vrátil do pevnosti, aniž by splnil úkol, byla by z toho ostuda, ze které by se sotva brzo vzpamatoval, a velitelem výpravy by se okamžitě stal některý z důstojníků.

KAPITOLA XVI

*Zrcadlo ty nádherné, v němž Všemohoucí
v blescích tvář svou zhlíží,
bez přestání, ať klidné, nebo rozbouřené,
ve větříku, ve vichřici neb když se bouře blíží,
od pólu až k zemi horkem rozpukané,
temné, bez konců, povýšeně shlížející shůry,
obraze věčnosti, na němž Neviditelný trůní,
ty, z jehož par pekla vznikly stvůry,
celý svět poslouchá jen tebe,
věčné, nezměřitelné, tajemné nebe.*

— Byron

Když se rozednilo, všichni kromě vězňů vyšli na palubu. Jezero bylo celkem klidné a loď stále ještě plula na závětrné straně ostrovů. Ti, kteří dobře znali Ontario, věděli, že brzo začne jedna z prudkých vichřic, jaké se v tomto kraji často nevyskytují. Po pevnině nebylo ani památky. Daleko široko, kam oko dohlédlo, prostírala se obrovská vodní plocha, ponurá a přitom plná tajemné vznešenosti. Zčeřené krátké vlny se tříštily, dříve než se tříštívají dlouhé vlny mořské. Barvou vody nemohlo jezero soupeřit s temnou modří jižního nebe, na hladině jezera se neodrážely paprsky slunce – voda byla nazelenalá, ponurá.

Vojáky tento pohled brzo omrzelo. Ztráceli se jeden po druhém a na palubě zůstala jenom posádka, seržant, Cap, Stopař, ubytovatel a Mabel. Děvče se už dovědělo, co se stalo, a bylo mu z toho smutno. Marně se Mabel přimlouvala, aby Jaspera pustili a aby mu dovolili dál velet lodi. Stopař v noci o věci důkladně přemýšlel a byl ještě pevněji přesvědčen, že Jasper je nevinný. I on se přimlouval za svého přítele, avšak marně.

Uplynulo několik hodin. Větru přibývalo na síle, jezero bylo čím dál tím bouřlivější. Lod' se začala tak kolísat, že Mabel a ubytovatel odešli do podpalubí. Cap několikrát změnil směr lodi. Ted' už nebylo pochyb, že vítr žene *Běžce* doprostřed jezera nad největší hloubku. Vlnobití bylo tak prudké, že jen velká a důkladně stavěná lod' by mu byla s to delší dobu odolávat. Všim tím se Cap nedal znepokojit. Jako lovecký pes zbystří sluch, jakmile se ozve lovecký roh, jako válečný kuň se vzpíná a radostí řehtá, jakmile zaduní bubny, tak i Cap cítil, že mu se vzrůstající vichřicí přibývá sil. Z hašteřivého, domýšlivého a umíněného rýpala se najednou stal nebojácný, zkušený námořník, jakým byl celý svůj život. Brzo se začala posádka obdivovat jeho dovednosti. Lodníci se sice divili, kam se poděl jejich velitel i s lodivodem, ale brzo začali ochotně a rádi plnit rozkazy nového velitele.

„S touhle louží to přece jenom začíná být zábavné, švagře,“ řekl k poledni Cap. Mnul si ruce radostí, že zase jednou bude moci bojovat s živly. „Vypadá to, jako by se ten vítr začínal podobat staré, poctivé vichřici na moři. I ty vlny vypadají jako skutečné vlnobití v Golfském proudu. Tak to mám rád, seržante, tak to mám rád. Začnu mít před tím vaším jezerem úctu, jestli se vydrží takhle chovat ještě alespoň čtyřiaadvacet hodin.“

„Země na obzoru!“ vykřikl plavčík na přídi lodi.

Cap pospíchal, aby se sám přesvědčil. Skutečně, mlhou ve vzdálenosti asi půl míle prosvítala země. Kutr mířil přímo k ní. Starý námořník už chtěl dát rozkaz: „Připravit se a držet se co nejdál od břehu,“ ale rozvážný voják ho zadržel.

„Kdybychom se ještě trochu přiblížili, snad by někdo z nás poznal, kde to vlastně jsme,“ řekl seržant. „Většina z nás zná americký břeh, přesto ale nebude na škodu, když zjistíme, kde jsme.“

„Dobrá, dobrá. Jestli to tedy někdo z plavců zjistí, poplujeme blíž ke břehu. Co je to tamhle na návětrné straně? Vypadá to jako nízké návrší.“

„Vždyť je to naše pevnost!“ vykřikl seržant, který poznal obrysy pevnosti dřív než Cap.

Seržant se nemýlil. Skutečně to byla pevnost, třebaže mrholícím deštěm ji bylo vidět nejasně a nezřetelně, jako za soumraku nebo v jitřním oparu. Všichni za chvíli rozeznali nízké, trávou porostlé zelené valy, tmavé palisády, v dešti ještě víc ztemnělé, střechy domů, vysoký vlajkový stožár, jehož lana vítr vydouval do oblouků, takže je bylo vidět jako nehybné čáry. Nikde však nebylo živé duše. I hlídka se schovala do strážní budky. Zprvu se zdálo, že si lidé v pevnosti ještě nevšimli, že se blíží loď. Ale ostrážitá posádka pohraniční pevnosti nespala. Některá z hlídek už asi kutr zpozorovala. Na valech obrácených k jezeru se objevilo několik vojáků a za chvíli jich tam bylo jako máku.

Ted' už to nebyl jen vznešený, ale i malebný obraz. Bouře se rozběhla tak prudce, jako by jí jakživ neměl být konec. Vítr hučel a rozbouřená voda odpovídala na jeho těžkopádné, mohutné náporu syčící sprškou, hroživou záplavou a zlostným příbojem. Mrholení jako jemná mlžná clona halilo do tajemného hávu všechno, co leželo v dálce, a jen radostný pocit, jaký v člověku obvykle vyvolává vichřice na velké vodní ploše, zmírňoval napětí té chvíle. Ze tmy se vynořil temný, nekonečný les, vznešený, pochmurný a tajemný. Jen těch několik známek života v pevnosti a kolem ní působilo uklidňujícím dojmem na člověka, stísněného velkolepým, a přece skličujícím divadlem, které tu ted' sehrála příroda.

„Uviděli nás,“ řekl seržant, „a ted' si myslí, že se vracíme kvůli bouři. Jsou asi přesvědčeni, že nás sem zahnal vítr. Na severní baště stojí major Duncan. Je to on, ta vysoká postava, obklopená důstojníky!“

„Seržante, neměli bychom vplout do řeky a zakotvit? Víím, že se nám budou smát, ale tak to bude nejlíp. Vysadili bychom tam pana Sladkou vodu a měli bychom loď čistou.“

„To by nebylo špatné, ale i když řízení lodi moc nerozumím, je mi jasné, že to nepůjde. Plachetníci za takovéhle vichřice proti větru neobráťš. A zakotvit mimo přístav v tomhle počasí se sotva podaří.“

„To vím – to vidím, seržante. A i kdybyste vy, lidé z pevniny, chtěli já nevím jak mít zase pod nohama pevnou zem, nepůjde to. Pokud jde o mne, já jsem, když je bouřka, nejraději co nejdál od pevniny.“

Vítr teď zahnal *Běžce* tak blízko ke břehu, že jej bylo nutno obrátit tak, aby příd' směřovala na jezero. Cap nařídil, co se má udělat. Vytáhli bouřkovou plachtu, snížili vratiráhno, otočili kormidlo a lehká loď, která jako by si pohrávala s živly jako kachna, se trochu naklonila na bok, vyrazila prudce kupředu a plula ve směru, který jí určilo kormidlo. Za chvíli letěla po hřebenech vln jako bezmocná hříčka vydaná napospas větru. Stále ještě bylo možno vidět po levé straně pevninu, avšak pevnost a skupiny znepokojených diváků na valech se brzo ztratily v mlze. Posádka se teď snažila obrátit příd' lodi po větru. Teprve když se jí to podařilo, nastoupil *Běžec* znovu svou svízelnou pouť k severu.

Uplynulo několik hodin. Vítr byl čím dál tím silnější, až dokonce i umíněný Cap musel uznat, že je to už pořádná vichřice. Kvečeru se *Běžec* znovu otočil, aby byl během noci co nejdál od severního břehu. O půlnoci usoudil novopečený kapitán – který se nepřestal nenápadně vyptávat posádky, od níž se dověděl, jaký vlastně tvar má jezero a jak je velké – že se loď dostala tak asi doprostřed mezi oba břehy. Že je tomu tak, potvrzovaly vysoké a dlouhé vlny. Je třeba dodat, že teď už Cap začínal mít úctu k vodě, která nebyla slaná. Kdyby mu byl před čtyřiaadvaceti hodinami někdo řekl, že svůj názor změní tak rychle, byl by se mu vysmál. Těsně po půlnoci dosáhla vichřice takové síly, že si Cap už nevěděl rady. Přes palubu malé lodi se valily takové spousty vody, že se kutr otřásal v samých útrokách. *Běžec* byla loď neobyčejně pevná, přesto však hrozilo nebezpečí, že ji vlny svou váhou pohrěbí. Posádka lodi tvrdila, že takovou bouři

ještě nezažila. Bylo to pravda, Jasperovi by se něco podobného vůbec nemohlo stát. Znal kdejaký průliv, mys a přístav, byl by loď dávno dopravil ke břehu a na některém bezpečném místě zakotvil. Ale Cap se stále ještě nechtěl zeptat na radu mladého velitele lodi, který byl uvězněn v podpalubí. Dokonce se rozhodl, že si bude počínat, jako kdyby byl na širém moři.

V jednu hodinu zrána znovu napjali bouřkovou plachtu, spustili horní část hlavní plachty a otočili *Běžce* po větru. Ačkoliv plachty, které teď byly napjaty, byly malé, loď dokázala, že jí jméno *Běžec* právem patří. Osm hodin běžela opravdu jako o závod, byla skoro tak rychlá jako raci, kteří v bouři divoce kroužili kolem ní, poněvadž se báli slétnout na jezero. To se teď podobalo vřícímu kotli. S úsvitem se toho mnoho nezměnilo. Pro mlhu bylo vidět ještě na kratší vzdálenost a bouře nepřestávala. Po celou tu dobu ani posádka kutru, ani cestující nemohli nic dělat. Jasper s lodivodem zůstali v podpalubí, ale skoro všichni ostatní, sotva se kymácení lodi trochu zmírnilo, vyšli na palubu. Při snídani mlčeli, jeden se díval na druhého, jako by chtěl vyčíst z očí ostatních, jak tento zápas s živly skončí. Jen Cap byl naprosto klidný. Čím víc bouře zuřila a čím víc bylo třeba jeho šikovnosti a osobní odvahy, tím byl starý námořník spokojenější, krok měl pevnější a choval se čím dál tím sebevědoměji. Stál na přídi, paže zkříženy na prsou, pohupoval se jako pravý námořník a pozoroval, jak se hřebeny vln tříští a jak rychle míjejí kymácející se kutr, který letěl tak rychle jako oblak po nebi. Když napětí dostoupilo vrcholu, někdo z posádky vykřikl: „Plachta!“

Ontario bylo divoké a liduprázdné, proto potkat na něm loď, nebyla všední událost. *Běžec* i ti, kteří se na něm plavili, se podobali lovcům, který jde lesem sám a sám. A tak toto setkání dvou lodí bylo jako setkání dvou osamělých lovců pod obrovským lesním baldachýnem, který se tehdy na ploše mnoha miliónů akrů klenul nad americkou pevninou. Bouřlivé počasí jen ještě zvyšovalo romantič-

nost tohoto tak podivného setkání. Jen Cap se snažil nevidět v tom nic zvláštního. Nemohl však jako zkušený námořník zabránit, aby se i jeho železné nervy nezachvěly.

Cizí loď, která plula přídíl napříč větru, se objevila ve vzdálenosti asi dvou kabelů před *Běžcem*. Podle směru, ve kterém plula, se zdálo, že *Běžec* ji pravděpodobně mine o několik yardů. Byla to dokonale vybavená loď. Clonou mlhy a deště by ani to nejzkušenější oko na ní nenašlo tu nejmenší chybičku. Plula jen s pevně přikasanou vratiplachtou a s dvěma malými plachtami – s jednou vpředu, s druhou vzadu. Vítr se do ní opíral s takovou silou, že chvílemi loď ležela skoro na boku. Pak ji najednou nějaká mohutná vlna pod její závětrnou stranou zase narovнала. Stěžně a ráhna byla tam, kde měla být, a podle toho, jak rychle loď plula – asi čtyři uzle za hodinu – bylo vidět, že dokonale poslouchá kormidlo.

„Ten chlapík se tady určitě dobře vyzná,“ řekl Cap. Kutr letěl k lodi rychlostí, která se téměř rovnala rychlosti vichru. „Pluje přímo k jihu, protože asi ví, že tam někde bude moci zakotvit nebo že se dostane do přístavu. Nikdo, kdo má zdravý rozum, by se takhle nehnal, kdyby nevěděl, kam pluje, leda by musel, jako my.“

„To je ale smůla, kapitáne,“ řekl muž, který stál vedle Capa. „Je to francouzská královská loď *Montcalm* a pluje k Niagaře. Tam je francouzská pevnost s posádkou. To je ale smůla!“

„Ano, je to smůla, ale pro něho. Jak Francouz uvidí anglickou loď, už se běží schovat, do přístavu.“

„Bylo by nejlíp dát se za ním,“ odpověděl muž a malomyslně potřásl hlavou. „Za chvíli budeme v zátoce na konci jezera a já nevím, jestli se odtamtud ještě někdy dostaneme.“

„Ale běž, kamaráde! Místa je tu dost a jsme na pořádné anglické lodi. Nejsme Francouzi, abychom honem utíkali schovat se za nějaký mys nebo do pevnosti, jak trochu zafouká vítr. Otoč kormidlo!“

Cap dal tento rozkaz, protože to vypadalo, že se kutr srazí s francouzskou lodí. Hnal se přímo na její přídíl. Poněvadž vzdálenost mezi

kutrem a francouzskou lodí se zmenšila na nějakých sto yardů, nebylo jisté, zda obě lodě budou mít dost času, aby se vzájemně vyhnuly.

„Doleva – doleva!“ křičel Cap. „Kormidlo doleva – a projed' kolem její zádi!“

Ti, co byli na palubě *Běžce*, viděli, jak posádka francouzské lodi běží na návětrnou stranu paluby. Několik mušket mířilo na *Běžce*, jako by ho chtěly varovat, aby se nepřibližoval. Francouzi se tvářili hrozivě, ale jezero bylo příliš rozbouřené a nebezpečné, aby se někdo za takových okolností dal do boje. Z ústí dvou nebo tří lehkých děl na palubě lodi kapala voda, nikoho ani nenapadlo, aby z nich v takové bouři začal střílet. Když se z vln vynořily černé boky nepřátelské lodi, leskly se a jako by se mračily. Vítr skučel v lanoví a hvízdal tisíc neznámých písniček. Jeden z Francouzů něco zuřivě vykřikoval, ale jeho slova zanikla v hučící bouři.

„Ať si křičí až do ochraptění,“ zabručel Cap. „Tohle není počasí, ve kterém bychom si mohli šeptat nějaká tajemství. Doleva kormidlo – doleva!“

Muž u kormidla poslechl a hned nato první vlna vrhla *Běžce* tak blízko k zádi francouzské lodi, že starý námořník sotva stačil uskočit. Ted' už jen čekal, že příští vlna vrhne *Běžce* přímo na bok druhé lodi. To se však nestalo. *Běžec* se vyhoupl jako příkrčený panter a hnal se kupředu. V příští chvíli se mihl kolem zádě nepřátelské lodi a jen tak tak, že neudeřil o konec jejího vratiráhna svým vlastním spodním ráhnem.

Mladý Francouz, který velel *Montcalmu*, priskočil k zábradlí na zádi a s pravou francouzskou zdvořilostí, která neopouští jeho krajany ani tenkrát, když se dopouštějí největších lotrovin, nadzvedl klobouk na pozdrav a usmál se. Byla v tomto jeho projevu zdvořilosti dobrosrdečnost i dvornost. Lépe to opravdu nemohl provést, ale na Capa to neudělalo dojem. Zachoval se tak, jak to dělávají příslušníci jeho národa: zahrozil pěstí a zařval:

„Máte velké štěstí, že na palubě nejsou děla. Mít je, nadělal bych vám v kajutě několik nových oken. Ten chlap si ze mne dělá blázna, seržante.“

„Z jeho strany to byla zdvořilost, švagře,“ odpověděl seržant, který právě zasalutoval. Jako voják přece věděl, že na pozdrav je třeba odpovědět. „Byla to zdvořilost, a co bys chtěl víc od Francouze? Co si přitom myslel, to je jiná věc.“

„Ten chlap se po jezeře neprohání jen tak pro nic za nic. Ať si jede do přístavu. Jen jestli se tam dostane. My zůstaneme na jezeře, jak se sluší a patří na statečné anglické námořníky.“

Chtěl se chvástat, ale nemohl si odpustit, aby se závistivě nepožíval za černým trupem *Montcalma*, za vlající plachtou na hlavním stěžni, za mlhavými obrysy lanoví. Lod' bylo čím dál tím méně vidět. Nakonec zmizela v dešti jako mátožný, neskutečný stín. Cap by se byl nejraději rozjel za ní. Nemohl se však k tomu odhodlat. Popravdě řečeno, příliš se netěšil na další bouřlivou noc na rozběsněném jezeře. Jeho námořnická hrdost mu však nedovolila, aby dal najevo své starosti. Ti, kteří mu byli svěřeni, se spoléhali na jeho znalosti a pomoc se slepou důvěrou, jakou mívají lidé, kteří si neuvědomují skutečnou povahu věci.

Uplynulo několik hodin. Zase nastala tma a nebezpečí hrozící *Běžci* se ještě zvýšilo. Vichřice se na chvíli zmírnila a Cap otočil lod' znovu po větru. Tak plula celou noc, jen čas od času změnila směr, aby se nedostala do blízkosti pevniny. Není třeba, abychom popisovali, co se té noci dalo. Byla stejně bouřlivá jako předcházející. Lod' se zmítala, voda se pěnila, vlny zaplavovaly palubu a nárazy vody hrozily, že celé to malé plavidlo, které se každou chvíli nořilo do rozbouřených vod, zničí. Vítr nepřestával skučet, vlny se hnaly děsivou rychlostí. A to bylo ze všeho to nejnebezpečnější. Plachty sice pomáhaly *Běžci* vzdorovat větru, neměl však žádnou palubní přítěž, a proto byl lehký. Chvillemi se zdálo, že jej vlny rychle smetou.

V noci Cap několik hodin tvrdě spal. Začínalo už svítat, když ucítil, že mu někdo třese ramenem. Probudil se a uviděl, že vedle něho stojí Stopař. Po dobu, co trvala bouře, málokdy se Stopař objevil na palubě. Ze samé skromnosti byl přesvědčen, že nikdo jiný kromě lodníků se nedovele o loď postarat. Věřil veliteli *Běžce* právě tak, jako sám chtěl, aby ti, které provázel lesy, věřili jemu. Ted' ale byl přesvědčen, že by měl zakročit, a hned to učinil svým přímým a sobě vlastním způsobem.

„Spánek je sladký, pane Cape,“ řekl, jakmile námořník otevřel oči a sotva se vzpamatoval. „Spánek je sladký, život je ale ještě sladší. Podívejte se kolem sebe a řekněte, jestli by v této chvíli neměl být velitel na nohou.“

„Počkat – počkat – pane Stopař,“ bručel Cap, který se ještě docela neprobral. „Snad taky vy nepatříte k nespokojencům? Když jsme byli na pevnině, líbilo se mi, jak jste nás dovedl dostat bez kompasu přes ty nejméně přátelské mělčiny. Tady na jezeře se mi zase líbilo, jak se do ničeho nepletete. Tohle pokárání jsem od vás nečekal.“

„Pokud jde o mne, pane Cape, já vím, co dovedu, a do toho, čemu zase rozumějí jiní, míchat se nechci. Když se ale jedná o Mabel Dunhamovou, to je něco jiného. Je to jenom slabá žena a právě o ní bych si s vámi rád promluvil, ne o sobě.“

„To je něco jiného. Mabel je hodné děvče, můj vzácný příteli, ale je dcerou vojáka a za strýce má námořníka. Neměla by se tedy příliš bát bouřky a být změkčilá. Říkala, že má strach?“

„To ne – to ne. Mabel je žena, je ale rozumná a moc toho nenařekne. Ani slovem nekritizovala, jak si počínáme. Myslím si ale, že by byla spokojenější, kdyby se Jasper Sladká voda zase vrátil na své místo a kdyby věci byly – abych tak řekl – uvedeny do původního stavu. Lidé jsou už takoví.“

„To vám věřím. Hlavně ženské – zejména tyhle Dunhamovy ženské jsou takové. Kdekdo je lepší než starý strýc, a kdekdo ví víc než starý námořník. Takoví jsou lidé, pane Stopař. Přece nedám na to, co

si myslí dvacetiletá holka, nebo –“ Cap trochu ztlumil hlas – „nebo někdo z pětapadesátého pěšího pluku Jeho Veličenstva. Nestrávil jsem na moři čtyřicet let proto, abych se na téhle louži začal učit znát lidi – Ta vichřice ne a ne přestat! Jako kdyby se všichni čerti ženili! Á, co to vidím na závětrné straně?“ Cap si protřel oči. „Je to země, jako že se jmenuju Cap – a ke všemu břeh je samá skála.“

Stopař hned neodpověděl. Pokyvoval hlavou a starostlivě pozoroval námořníkovu tvář.

„Země – jako že se tahle loď *Běžec* jmenuje!“ opakoval Cap. „A k tomu na závětrné straně, sotva míli od nás. Skalisek je tam víc než na pobřeží Long Islandu.“

„Máme z toho mít radost, nebo strach?“

„Cože? Radost, nebo strach? Ani jedno, ani druhé. Ba ne, radost z toho rozhodně nemůžeme mít – a strach? Námořník nemá z ničeho strach. Ztratil jste vy snad někdy odvahu nebo popadl vás v lese strach, příteli?“

„To bych říci nemohl, opravdu nemohl. Obyčejně dovedu odhadnout, jak velké nebezpečí mi hrozí. Když je příliš velké, snažím se mu vyhnout. Jinak by se můj skalp už dávno sušil ve vigvamu některého Minga. Ale tady na jezeře nikdo a nic nezanechává stopy, tady nemohu tedy ukázat, co dovedu, a tak musím poslouchat jiné. Přesto však myslím, že bychom neměli zapomínat, že na palubě je Mabel Dunhamová. Právě přichází její otec, a ten jistě bude mít porozumění pro situaci svého dítěte.“

„Zdá se, že na tom nejsme nejlíp, švagře Cape,“ řekl seržant, když k nim došel. „Soudím tak podle toho, co jsem se dověděl od dvou lodníků na přídi. Řekli mi, že už nám nejsou nic platny plachty a že se kutr žene tak rychle, že za hodinu za dvě narazíme na břeh. Nevím ovšem, jestli strach nemá moc velké oči.“

Cap neodpověděl, jen se smutně zadíval na břeh. Potom se zuřivě otočil proti větru, jako by se chtěl s počasím servat.

„Možná že by bylo nejlíp, kdybychom zavolali Jaspera a poradili se s ním, co dál,“ pokračoval seržant. „Tady nejsou Francouzi a ten mladík nás alespoň zachrání před utonutím, jestli to vůbec ještě jde.“

„Tak, tak. Všechno tohle zavinily ty zatracené podezřelé okolnosti! Zavolejte toho mladíka. Ručím vám za to, že když na něho půjdeme zchytra, dozvíme se všechno, co budeme chtít.“

Po tomto souhlasu umíněného Capa poslali pro Jaspera. Ten přišel hned. Bylo na něm vidět, jak hluboce se ho dotklo příkoří, které musel snášet. Cap a seržant si to však vysvětlili tak, že Jaspera mrzí, že se mu jeho záměr nepodařil. Když mladý plavec vyšel na palubu, nejprve se starostlivě rozhlédl kolem, aby zjistil, v jaké situaci je kutr. Stačil jediný pohled, aby poznal, v jak velkém nebezpečí se octli. Nejdříve se jako každý zkušený plavec přesvědčil, odkud vane vítr, potom se rozhlížel. Když uviděl na závětrné straně skály, bylo mu všechno jasné.

„Poslal jsem pro vás, pane Jaspere, abych se dověděl, jak se dá přistát na závětrné straně,“ řekl Cap, zkřížil ruce na prsou a začal se důstojně kolébat z boku na bok. „Jsme přesvědčeni, že nás ze samé pomsty za to, co se vám stalo, nebudete chtít všechny utopit, zvlášť když jsou mezi námi ženy. Myslím si taky, že jste natolik chlap, že nám pomůžete dopravit kutr na místo, kde by mohl zůstat, dokud tenhle větríček nepřestane foukat.“

„Raději bych sám zemřel, než aby se něco stalo Mabel Dunhamové,“ vážně odpověděl mladík.

„Já to věděl – věděl jsem to!“ zvolal Stopař a přátelsky poklepal Jasperovi na rameno. „Na toho hocha se může člověk spolehnout jako na nejlepší kompas, podle kterého kdy vyměřovali hranici nebo který kdy ukázal lidem správnou cestu. Byl by smrtelný hřích myslet si o něm něco jiného.“

„Proč hned mluvit o ženách, jako by jenom jim hrozilo nebezpečí,“ přerušil ho Cap. „Ale o to teď nejde, mladý muži. Nejlíp si porozumí-

me, když budeme mluvit jako dva obyčejní plavci. Nevíte o nějakém přístavu tady někde blízko?“

„Tady není žádný přístav. Na tomto konci jezera je široká zátoka, ale nikdo z nás ji nezná a dostat se do ní určitě není lehké.“

„A co břeh na závětrné straně? Tam by se nedalo nic dělat?“

„Je to divočina až k ústí Niagary na jedné straně a k Frontenacu na druhé. Na sever a na západ, jak jsem slyšel, jsou jen lesy a prémie. A ty se táhnou tisíce mil daleko.“

„Pánbůh zaplať, alespoň tam nebudou Francouzi. Je tam hodně indiánů?“

„Ty najdete všude, nikde jich ale není mnoho. S nějakou tlupou se můžete náhodou setkat kdekoliv na břehu, a někdy zase neuvidíte jediného indiána celé měsíce.“

„Musíme tedy doufat, že ty darebáky nepotkáme – ale abych byl upřímný, pane Westerne – kdyby nebylo té nepříjemné záležitosti kvůli Francouzům – co byste teď udělal s kutrem?“

„Proti vám jsem příliš mladý a nezkušený, pane Cape, těžko bych vám mohl radit,“ odpověděl skromně Jasper.

„To víme, to víme. V normálním případě bych se vás na nic neptal, ale tohle je mimořádný případ a jsou tu zvláštní okolnosti. Tahle louže sladké vody má, abych tak řekl, své zvláštnosti. Když tohle všechno vezmu do úvahy, myslím, že byste mohl radit i svému vlastnímu otci.“

Rozhodně řekněte svůj názor a já ho posoudím podle svých vlastních zkušeností.“

„Podle mne nejpozději za dvě hodiny budeme muset kutr zakotvit.“

„Zakotvit! Snad ne tady, na jezeře!“

„Na jezeře ne, ale blízko břehu.“

„Nechcete snad říci, pane Sladká vodo, že byste si za takové vichřice troufal zakotvit u závětrného břehu?“

„Kdybych chtěl zachránit loď, musel bych to udělat, pane Cape.“

„Fjí-í-í! Sladká voda se chce mstít! Poslouchejte, mladý muži, já jsem námořníkem od dětství, plných jedenačtyřicet let, ale něco takového jsem ještě neslyšel. To raději naházím přes palubu stěžně i s plachtami, než bych udělal takovou hloupost.“

„Když jsme v nouzi, neděláme na jezeře nic jiného, než jak jsem říkal,“ odpověděl skromně Jasper. „Možná že bychom udělali něco lepšího, kdybychom dovedli něco lepšího.“

„To jistě! Mě ale nikdo nepřinutí, abych dělal něco, o čem vím, že není k ničemu. To bych se už nikdy nesměl ukázat v Sandy Hooku, kdybych udělal takovou hloupost. Tady Stopař toho ví o plavbě víc než vy. Můžete jít zase dolů, pane Sladká vodo.“

Jasper se mlčky uklonil a odešel. Když však sestupoval po žebříku, všichni si všimli, jak se starostlivě zadíval ve směru, odkud vanul vítr, a na břeh na závětrné straně. V každém rysu jeho tváře bylo vidět neklid a starost. Potom mladý plavec zmizel v podpalubí.

KAPITOLA XVII

*Ač tolikrát poražen, pravdu znovu chtěl by mít,
důkazy nové úskoky dalšími se snaží obhájit.
Ač po krk v písku, dál se brání.
Umíraje protestuje. A to je teprv konec klání.*

— Cowper

Poněvadž vojákova žena onemocněla a musela ležet, byla Mabel, když se Jasper vrátil, v přední kajutě sama. Seržant Sladké vodě totiž milostivě dovolil, že se smí zdržovat také v této části lodi. Je třeba přiznat, že i Mabel začala Jasperovi po jeho uvěznění nedůvěřovat. Avšak pocit nedůvěry u toho dobrosrdečného a ušlechtilého děvčete netrval dlouho. Když si teď Jasper vedle ní sedl a když poznala z jeho tváře, jak se bojí o osud kutru, nezůstala v ní ani špetka podezření a Mabel byla přesvědčena, že Jasperovi křivdili.

„Berete si celou tu věc příliš k srdci, Jaspere,“ řekla upřímně, plna nesobeckého zájmu, který u mladých lidí ukazuje, že se v jejich srdci usadil ušlechtilý cit lásky. „Nikdo, kdo vás zná, neuvěří, že jste udělal něco špatného. Stopař tvrdí, že by na vaši poctivost vsadil krk.“

„Vy se tedy na mne nedíváte jako na zrádce? Váš otec je ale přesvědčen o mé vině,“ odpověděl a zamračil se.

„Tatínek je voják a musí podle toho jednat. Já ale nejsem voják a nikdy nezapomenu, co jste pro mne udělal.“

„Mabel, já nejsem zvyklý mluvit s mladými ženami, jako jste vy, a nedovedu povědět všechno tak, jak si to myslím a jak to cítím. Nikdy jsem neměl sestru a matka mi zemřela, když jsem byl ještě dítě – snad proto nedovedu mluvit tak, jak to děvčata nejraději slyší –“

Mabel by dala nevím co za to, kdyby věděla, co mělo následovat za slovem, po němž se Jasper odmlčel, avšak vrozená ženská ostýchavost ji donutila potlačit zvědavost. Čekala, až sám bude pokračovat.

„Chci říci, Mabel,“ začal Jasper znovu po chvíli trapného mlčení, „že nevím, jak má člověk mluvit s děvčaty, jako jste vy. Musíte si proto sama domyslet, co jsem nedopověděl.“

Mabel měla dost představitivosti, aby si mohla domyslet to, na co nestačila Jasperova výmluvnost. Ženy ale mají nejraději, když jim muž otevřeně a přímo řekne, co má na srdci. Pak teprve doveudou i ony odpovědět. Mabel tušila, že jí Jasper chtěl vyznat lásku. Nechtěla však, aby to udělal tak neobratně, změnila proto rychle předmět hovoru.

„Odpovězte mi, Jaspere, na jedinou otázku, a já budu spokojena,“ řekla Mabel pevným hlasem, který svědčil nejen o její jistotě, ale i o její důvěře k Jasperovi. „Vidíte, že to kruté podezření, které mají proti vám, není správné?“

„Není, Mabel,“ odpověděl Jasper a zahleděl se do jejích velkých modrých očí tak upřímně a nevinně, že by byl musel otřást nevím jakou nedůvěrou. „Tak jako že věřím v milosrdenství na onom světě – nezasloužím si to, co se mnou dělají.“

„Věděla jsem to – byla bych na to přísahala,“ odpověděla radostně. „A přitom to tatínek myslí opravdu dobře. Ale teď už se netrapte, Jaspere.“

„Už na to skoro ani nemyslím, teď mě trápí něco jiného.“

„Jaspere!“

„Nechci vás strašit, Mabel, ale bylo by opravdu načase, aby se váš strýc dal přesvědčit, že se tak, jak on to dělá, *Běžec* řídit nedá. Je však o tolik starší a zkušenější, bude proto asi věřit víc sobě než tomu, co řeknu já.“

„Myslíte, že je loď v nebezpečí?“ zeptala se rychle Mabel.

„Bojím se, že ano – alespoň nám, kteří se vyznáme v plavbě na jezeře, se zdá, že nebezpečí tu je. Možná ale, že starý námořník ví o nějakém jiném způsobu, jak loď řídit.“

„Jaspere, každý ví, že vy dovedete s *Běžcem* zacházet. Znáte jezero, znáte kutr – jistě nejlépe dovedete posoudit, v jaké jsme situaci.“

„Možná že právě to, že mám starost o vás, způsobuje, že vidím věci ještě horší, než jsou. Upřímně řečeno, je jen jediný prostředek, jak zabránit, aby kutr v příštích dvou nebo třech hodinách ztroskotal. Váš strýc však o něm nechce ani slyšet. Možná že nemám pravdu, vždyť Ontario je jenom loužička sladké vody, jak říká pan Cap.“

„Tomu přece sám nevěříte. Myslete na mého tatínka, Jaspere! Myslete na sebe a na ostatní! Vždyť záchrana nás všech závisí na tom, co vy řeknete a jestli to řeknete včas.“

„Myslím na vás, Mabel, a vy jste pro mě mnohem, mnohem důležitější než všichni ostatní dohromady,“ odpověděl mladý muž odhodlaně a zadíval se na Mabel. Jeho pohled byl daleko výmluvnější než všechna jeho slova.

Mabel zabušilo srdce prudčeji, po zardělé tváři se jí mihl záblesk radostného vzrušení. Ale vědomí, že lodi hrozí nebezpečí, přehlušilo všechno ostatní. Vděčně se podívala na Jaspera a vrátila se k tomu, co v této chvíli bylo nejdůležitější.

„Nesmíme se přece pro tvrdohlavost mého strýce dostat do neštěstí. Jděte ještě jednou na palubu, Jaspere, a poproste otce, aby přišel do kajuty.“

Když mladík odešel, aby splnil to, o co ho požádala, Mabel si s hrůzou uvědomila sílu bouře a vln, které narážely na loď. Plavbu snášela dobře, a tak ji dosud ani nenapadlo, aby myslela na nějaké nebezpečí. Dokonce od té doby, co loď vyplula z přístavu, nepřestala vykonávat práce, které přísluší konat ženě. Začala si uvědomovat, že ještě nikdy takovou bouři nezažila. Ta jedna nebo dvě minuty, než přišel seržant, jí připadaly delší než hodina. Když uviděla, jak oba, otec a Jasper, sestupují po žebříku, sotva dýchala. Rychle, jak

jen dovedla, vyložila otci, co si Jasper myslí o situaci. Zapřísahala ho, aby – jestli ji má rád a jestli mu záleží na vlastním životě a na životě vojáků – donutil strýce, aby velení lodi přenechal Jasperovi.

„Jasper, tatínku, není zrádce,“ dodala vážně. „I kdyby nás chtěl zradit, proč by chtěl ztroskotat právě teď, v této odlehlé části jezera a ohrozit tak život náš i svůj? Dala bych krk za to, že je čestný člověk.“

„Tohle všechno se lehko řekne mladému, ustrašenému děvčeti,“ odpověděl chladnokrevně otec. „Ale velitel výpravy musí jednat jinak. Kdyby měl stejný názor jako ty, nebylo by to ani moudré, ani by se to nedalo omluvit. Jasper si třeba myslí, že je lépe utéci, až se dostaneme na břeh, než skončit na dně jezera.“

„Seržante Dunhame!“

„Tatínku!“

Oba výkřiky zazněly současně, ale každý z nich už podle toho, jak byl pronesen, vyjadřoval něco jiného. V Jasperově hlase znělo pohoršení, v Mabelině výčitka. Avšak starý voják vždycky jednal s podřízenými bez velkých okolků, a tak si jejich výkřiku ani nevšiml. Chvilí přemýšlel a pak pokračoval, jako by nikdo nebyl promluvil.

„A taky je málo pravděpodobné, že by švagr Cap dovolil, aby ho někdo poučoval, co má s lodí dělat.“

„I když je ohrožen život nás všech, tatínku?“

„Tím spíš. Dělat kapitána za pěkného počasí, to není nic těžkého. Když jde ale do tuhého, to se teprve ukáže, co v kom je, i kdyby šlo o nejlepšího velitele. Charles Cap se určitě nevzdá velení jen proto, že loď je v nebezpečí. Kromě toho říká, Jaspere Sladká vodo, že to, co navrhuje, je velice podezřelé. Zdá se mu, že to víc vypadá na zradu než na co jiného.“

„Ať si to myslí, ale řekněte mu, aby se zeptal lodivoda, co ten o tom soudí. Víte dobře, že jsem s lodivodem od včerejšího večera nemluvil.“

„To není špatný nápad – můžeme to zkusit. Pojd' tedy se mnou na palubu, ať se všechno děje přímo a čestně.“

Jasper poslechl. Mabel byla tak zvědavá, že se odvážila až k schůdkům vedoucím na palubu. Tam byla dostatečně chráněna před prudkým větrem a před vodní tříští. S napětím čekala, co se stane.

Za chvíli přišel lodivod. Kdekdo si musel všimnout, jak ho zarazilo to, co uviděl. Je pravda, že pověsti o tom, v jaké situaci se octl *Běžec*, se dostaly i do podpalubí, jenže tentokrát pověsti nebezpečí zmenšovaly, a nezvětšovaly, jak to obvykle bývá. Lodivodovi dovolili, aby se pořádně rozhlédl, a pak se ho zeptali, co by se podle něho mělo udělat.

„Nevím, jak jinak by bylo možno loď zachránit než ji zakotvit,“ odpověděl prostě a bez váhání.

„Cože? Tady na jezeře?“ zeptal se ho Cap jako prve Jaspera.

„Na jezeře ne, ale blíž břehu, tam, kde začíná příboj.“

Ted' už Cap nepochyboval, že Jasper se tajně dohodl s lodivodem, jak *Běžce* zničit. Mysleli si asi, že až loď ztroskotá, uprchnou. Proto ho lodivodův návrh právě tak málo přesvědčil jako předtím návrh Jasperův.

„Povídám ti, švagře Dunhame,“ odpověděl na seržantovu námitku, že by bez rozmyšlení neměl hned odmítnout návrh, který není jenom Jasperovým návrhem, „povídám ti, že žádný plavec nemůže takový návrh myslet poctivě. Zakotvit u návětrného břehu za takové vichřice, dokud máme jediný cár plachty, to by bylo bláznovství, které bych nikdy nedovedl omluvit před majitelem téhle lodi – ale zakotvit těsně tam, kde začíná příboj, to by už bylo úplné šílenství!“

„Majitelem *Běžce* je Jeho Veličenstvo, švagře, a za životy vojáků odpovídám já. Jasper i lodivod znají jezero Ontario líp než my, a poněvadž oba tvrdí totéž, myslím, že jim musíme věřit.“

„Strýčku!“ zvolala prosebně Mabel, ale Jasper jí dal znamení, aby mlčela.

„Bouře nás žene k příboji tak rychle, že je o tom škoda ztrácet slov,“ řekl mladík. „V příští půlhodince bude rozhodnuto. Upozorňuji vás ale, pane Cape, že ani ten nejzdatnější z nás se neudrží na palubě této nízké lodi, jestliže se dostaneme do příboje. Vůbec nepochybuji o tom, že i kdyby se nám podařilo dostat se přes první vlnu, ztroskotáme na druhé.“

„A co by nám pomohlo, kdybychom zakotvili?“ zařval rozzlobený Cap, jako by Jasper byl odpovědný nejen za své návrhy, ale i za bouři.

„Tím se rozhodně nic zlého nestane,“ odpověděl mírně Sladká voda. „Když otočíme kutr přídí k jezeru, zmírníme jeho rychlost, a i kdybychom pak v příboji vláčeli kotvu po dně, nic se nestane. Doufám, pane Cape, že dovolíte, abychom s lodivodem připravili všechno, co je třeba k zakotvení. To nám může jenom prospět – rozhodně nám to neuškodí.“

„Pro mne za mne, jestli chcete, můžete povolit kotevní lana a spustit kotvy. Na našem postavení to už moc nezmění. Seržante, prosím tě, na slovíčko.“

Cap odvedl švagra stranou a upřímně přiznal, v jaké tísní se teď loď octla.

„Chudák Mabel,“ řekl smutně. Popotahoval nosem a hlas se mu zachvěl. „My dva jsme staří chlapi, jsme zvyklí vidět smrt hodně zblízka a často jsme už měli namále. To už patří k našemu řemeslu. Ale chudák Mabel, takové milé a hodné děvče. Pořád jsem si myslel, že se dobře vdá a že bude mít děti, ještě dřív než zemřu. Tak je to, člověk musí při každé plavbě počítat s dobrým i zlým. Mě, starého mořského vlka, nejvíc mrzí to, že když už se něco takového muselo stát, že se to stalo právě na téhle zatracené louži.“

Seržant Dunham byl statečný muž a svou odvahu prokázal už za mnohem horších okolností. Se svým nepřitelem však dosud vždycky mohl bojovat, teď mu ale byl vnucen protivník, proti němuž byl bezbranný. Nebál se tolik o sebe, jako o dceru. I teď si důvěřoval,

jako si důvěřuje energický, zdravý muž, který je zvyklý ve chvílích nebezpečí spoléhat jen na sebe. Nedovedl si však představit, jak by se z té nebezpečné situace mohla dostat Mabel. A nakonec ze samé otcovské lásky se rozhodl, že kdyby jeho dcera měla zahynout, on zahyne s ní.

„Myslíš, že musíme ztroskotat?“ zeptal se Capa. Jeho hlas zněl pevně, bylo v něm však znát silné pohnutí.

„Za dvacet minut nás zachvátí příboj. Můžeš si sám vypočítat, jakou naději má v tom vřícím kotli kdokoliv z nás.“

Pohled na jezero vzbuzoval opravdu málo naděje. Ted' už byl *Běžec* od břehu sotva míli daleko. Vichřice prala přímo do břehu s takovou zuřivostí, že nebylo ani pomyšlení, aby napnuli ještě nějakou plachtu a tím se udrželi v bezpečné vzdálenosti od břehu. Malá část hlavní plachty, která ted' byla napnuta a která sloužila jen k tomu, aby udržovala příd' *Běžce* přitocenu k větru, aby se přes ni nepřevalily vlny, se bez přestání zmítala podle toho, jak se do ní opíral vítr. Každou chvíli hrozilo nebezpečí, že se přetrhnou pevná lana, na nichž byly plachty připevněny. Mrholení přestalo, ale vzduch nad hladinou byl do výšky jednoho sta stop plný oslňující vodní tříště. A nad tím vším, na bezoblačném nebi, svítilo nádherné slunce. Jasper věděl, co to znamená, mohl proto klidně prohlásit, že vichřice brzo skončí a že během dvou hodin bude rozhodnuto o jejich osudu. Čím blíž ke břehu, tím to na jezeře vypadalo hrozivěji. Příboj se táhl na půl míle a voda nad prvním pásmem vln byla pokryta bílou pěnou. Vzduch nad příbojem byl plný vodní páry a tříště, břeh bylo proto vidět jenom neřetelně, jako by se utápěl v mlze. Byl strmý – na břeh Ontaria nezvykle strmý – a jak se zdálo, byl pokryt zeleným hávem nekonečných lesů.

Seržant s Capem mlčky pozorovali, co se děje na jezeře, a Jasper se svými pomocníky se dal na přídi lodi do práce. Jakmile Jasperovi dovolili, aby se zase ujal řízení lodi, zavolal si na pomoc několik vojáků, a s pěti nebo šesti pomocníky se horlivě pustil do práce,

kteřá už měla být dávno hotova. Lodě na těchto úzkých jezerech nemají nikdy kotvy uloženy v lodním trupu a spouštěcí lana jsou vždycky svinuta. To uspořilo Jasperovi práci, kterou je třeba vykonat na zámořské lodi. Rychle přichystali dvě kotvy a povolili lana. Na chvíli přestali pracovat, aby zjistili, zda se situace lodi zlepšila. K lepšímu se však nic nezměnilo. Kutr se blížil k pevnině a teď už bylo jasné, že loď není možno ani o palec stočit proti větru.

Jasper se rozhlédl po jezeře, pak rychle a energicky vydal další rozkazy. Věděl, že zbývá velmi málo času. Přinesli na palubu dvě malé kotvy, připevnili k nim lana a druhý konec lan přivázali k velkým kotvám. Všechno bylo připraveno, aby bylo možno kotvy ve vhodnou chvíli vyhodit přes palubu. Když byly tyto přípravy skončeny, Jasper se trochu uklidnil, avšak starostí se nezbavil. Odešel z přídě na zád, kterou vlny tolik nezaplavovaly. Celá příd se často ponořila, takže posádka lodi někdy na chvíli zmizela pod vodou. Na zádi, kde nebylo tolik vody, se Jasper sešel se Stopařem, který stál vedle Mabel a ubytovatele. Většina cestujících kromě těch, kteří pomáhali při přípravě kotev, odešla do podpalubí. Některým se udělalo nevolno, a ti si šli lehnout.

„Jaspere,“ Stopař se obrátil ke svému příteli, „tady na lodi jsem vám nemohl v ničem pomoci. Ty sám víš nejlépe, že na lodi nejsem doma. Jestli se ale podaří, aby se seržantova dcera dostala živa na břeh, dovedu ji lesem, ve kterém se tak dobře vyznám, do pevnosti.“

„Odtud je tam strašně daleko, Stopaři,“ ozvala se Mabel. Všichni stáli tak blízko sebe, že co řekl jeden, slyšeli všichni ostatní. „Sotva by tu cestu někdo z nás přežil.“

„Byla by to nebezpečná cesta, Mabel, a nebylo by to lehké. Ale mnoho žen zažilo v téhle divočině horší věci. Jaspere, ty nebo já, nebo oba, musíme dopravit Mabel na břeh v téhle kánoi z kůry. Jinak se tam za nic na světě nedostane.“

„Udělám všechno, abych Mabel zachránil.“ Jasper se smutně usmál. „Ale není člověka, který by s kánoí za téhle vichřice proplul

příbojem. Máme jedinou možnost: zakotvit. Už jednou jsem *Běžce* zachránil, tenkrát byla situace skoro stejná jako dnes.“

„Jestli myslíš, že musíme zakotvit, Jasper, proč nezakotvit hned?“ zeptal se seržant. „Každá píd', kterou teď, když nás žene vítr, ztratíme, nám bude chybět, protože nás to povleče ještě pěkný kus, než se kotva zachytí.“

Jasper přistoupil k seržantovi, uchopil ho za ruku a stiskl mu ji tak silně, že nebylo pochyby o tom, že je hluboce pohnut.

„Seržante Dunhame, vy jste dobrý člověk, i když jste se mnou během této plavby jednal tvrdě. Máte rád svou dceru?“

„O tom, Sladká vodo, přece nemůžeš pochybovat,“ odpověděl chraptivě seržant.

„Pomůžete jí – pomůžete nám, abychom si všichni zachránili život?“

„Co chceš, hochu, abych udělal? Počínal jsem si dosud tak, jak jsem pokládal za správné – co chceš tedy, abych udělal?“

„Zastaňte se mě proti panu Capovi alespoň na pět minut a já udělám všechno, abych *Běžce* zachránil.“

Seržant se zamyslel. Kladl příliš velký důraz na disciplínu, bylo tedy pro něho těžké měnit rozkaz, který jednou vydal. Nechtěl také, aby si někdo myslel, že je nerozhodný. A pak, k námořnickému umění svého švagra měl hlubokou úctu. Než se rozmyslel, přišel Cap, který dosud stál vedle kormidelníka.

„Pane Sladká vodo,“ řekl, jakmile byl tak blízko, že ho Jasper mohl slyšet, „jdu se vás zeptat, jestli neznáte nějaké místo, kde bychom mohli najet s lodí na břeh. Teď už nám nic jiného nezbyvá.“

Capova nejistota rozhodla o Jasperově vítězství. Mladík se podíval na seržanta, a když ten ho kývnutím hlavy ujistil, že souhlasí se vším, oč Jasper požádá, neztratil už ani jediný drahocenný okamžik.

„Směl bych převzít kormidlo? Zkusil bych dostat se do zátoky na návětrné straně,“ zeptal se Capa.

„Udělejte to – jen to udělejte,“ odpověděl Cap a odkašlal si. Hrdlo se mu svíralo pocitem odpovědnosti, kterou ze samé nevědomosti na sebe uvalil. „Udělejte to, Sladká vodo. Upřímně řečeno, nevím, co lepšího bychom mohli udělat. Bud’ najedeme na břeh, nebo půjdeme ke dnu.“

To Jasperovi stačilo. Skočil na zád’ a už držel kormidlo v ruce. Lodivod byl připraven a na znamení mladého velitele stáhl poslední kus plachty, který pořád ještě visel na stěžni. Jasper čekal jen na tento okamžik, aby otočil kormidlem. Lano plachty se uvolnilo a lehký kutr, jako by poznal, že jej teď řídí známá ruka, se obrátil po větru a dostal se mezi dvě vlny. Byl to nebezpečný okamžik, šťastně však minul a v příští chvíli lehká loď už nezadržitelně letěla ke skalním útesům. Zdálo se, že katastrofa je nevyhnutelná. Vzdálenost od břehu se neuvěřitelně zkrátila. Jasperovi zbývalo snad pět šest minut k celému tomu manévru. Znovu pohnul kormidlem a *Běžec* se otočil na prudce se vzdouvajícím jezeru proti větru lehounce, jako když se kachna otočí na nehybném rybníku. Na Jasperovo znamení se všichni na přídi vrhli do práce a z každé strany přidě shodili jednu malou kotvu. I Mabel teď viděla, jakou strašlivou rychlostí loď uhání, protože obě těžká kotevní lana se odvínovala jako nit z cívky. Když se lana napnula a začala slabě táhnout, vyhodili Jasperovi pomocníci obě velké kotvy a jejich lana vypustili skoro až do konce. Lana, navinutá na dobrém kladkostroji, se ponořila ke dnu velmi rychle. Neuplynulo ještě ani deset minut, co se Jasper chopil kormidla, a *Běžec* byl zakotven. Před ním jako ocelové pruty byla napjata dvě kotevní lana.

„Co jste to udělal, pane Jaspere?“ vykřikl hněvivě Cap, jakmile zjistil, jak na něho Jasper vyzrál. „Nařizuji vám, abyste lano okamžitě přetál a najel na břeh!“

Nikdo neměl nejmenší chuť, aby splnil rozkaz starého námořníka. Posádka byla rozhodnuta, že bude poslouchat Sladkou vodu, dokud jeho rozkazy budou správné. Když Cap viděl, že se posádka

k ničemu nemá, znovu se osopil na Jaspera. Byl přesvědčen, že loď je ve velkém nebezpečí.

„Vy jste jenom předstíral, že se chcete dostat k zátocě,“ dodal po několika nadávkách, které se nám ani nechce zaznamenat. „Místo toho kormidlujete tam k útesu, abychom se všichni utopili, až na něj narazíme.“

„A vy chcete, abych přeřízl lana a utopil vás všechny hned tady,“ odpověděl Jasper kousavě.

„Hod'te olovnici a zjistěte rychlost,“ zařval Cap na muže na přídi. Rozkaz byl ihned vykonán, poněvadž Jasper dal kývnutím znamení, že s ním souhlasí. Všichni, kdo byli na palubě, se sběhli k místu, odkud byla spuštěna olovnice, a s téměř bezdechým napětím čekali, jak měření dopadne. Sotva se olovnice dotkla dna, lanko se natáhlo a asi za dvě minuty bylo vidět, že kutr byl snesen o jednu svou délku směrem ke skalnímu útesu. Jasper se zamračil. Mladý muž věděl, že loď nic nezachrání, aby se nedostala do víru mezi dvěma vlnami příboje. Sotva jeden kabel před nimi se objevovaly a zase mizely vlny předního pásma příboje.

„Zrádce!“ vykřikl Cap a zahrozil mladému veliteli lodi prstem. Zlostí se celý třásl. „Za tohle mi zaplatíte životem! Kdybych já byl velitelem téhle výpravy, seržante, pověsil bych ho na špičku stěžně, než se utopí a unikne trestu.“

„Jenom klid, švagře, jenom klid, prosím tě. Jasper udělal, co mohl, a možná že to nedopadne tak zle, jak si myslíš.“

„Proč neplul k zátocě, o které mluvil? Proč nás zavezl sem, kde nás vítr žene přímo na útes a kde se vlny příboje nebezpečně k sobě přibližují? Poněvadž nás chce všechny co nejdřív utopit.“

„Zamířil jsem k útesu právě proto, že tam obě vlny příboje jsou tak blízko u sebe,“ odpověděl Jasper mírně, ačkoliv se mu z Capových řečí dělalo nanic.

„Chcete namluvit takovému starému námořníkovi, jako jsem já, že se kutr v tom příboji nerozbije na cucky?“

„Nechci. Myslím jenom, že kdyby byl zahánán do prvního pásma příboje, nabral by vodu a potopil by se. Víím ale jistě, že kdyby se dostal do druhého pásma, nikdy by celý nedoplul ke břehu. Doufám, že ho jednoho i druhého uchráním.“

„Když se každou minutu o celou délku přibližuje k příboji?“

„Kotvy se ještě dobře nezachytily, a nejsem ani přesvědčen, že by dovedly loď udržet.“

„Na co tedy spoléháte? Že zakotvíte celou loď se vším všudy vírou, nadějí a láskou?“

„Ne. Spoléhám na spodní vleč. Zamířil jsem k útesům, protože víím, že tam je spodní vleč silnější než jinde a že nás zanese blíž k pobřeží a přitom nás příboj nestrhne.“

Jasper mluvil prudce, avšak bez hněvu. Bylo vidět, že na Capa jeho slova účinkují. Starý námořník byl především překvapen.

„Spodní vleč?“ opakoval. „Kdo k čertu kdy slyšel, že nějaký spodní vleč zachránil loď před ztroskotáním?“

„Na moři se to stát nemůže, pane Cape,“ odpověděl klidně Jasper. „Ale my vííme, že se to na jezeře stává.“

„Ten mládenec má pravdu, švagře,“ vmísil se do řeči seržant. „Nerozumím tomu sice dobře, ale často jsem slyšel, jak o tom zdejší plavci mluví. Bude dobře, když se v tomhle na Jaspera spolehnete.“

Cap bručel a klel, ale poněvadž nic jiného nezbyvalo, musel souhlasit. Když teď požádali Jaspera, aby jim vysvětlil, co je to spodní vleč, řekl jim: Voda, kterou vichřice žene ke břehu, se musí zase vrátit do jezera, aby se hladina vyrovnala. To se děje nějakými skrytými proudy. Voda se nemůže vracet po povrchu, protože vítr a vlny ji neustále ženou ke břehu, musí si tedy najít cestu pod hladinou, kudy by se mohla vrátit na své původní místo. Tomuto spodnímu proudu se říká spodní vleč. Ten nepochybně působí na spodek lodi, která má tak hluboký ponor jako *Běžec*, Jasper je proto přesvědčen, že tato zpětná síla zabrání, aby se kotevní lana přetrhla. Zkrátka proud na povrchu jezera a ten spodní proud budou účinkovat proti sobě.

Byla to prostá a důmyslná teorie, jenže zatím nebylo nejmenší známky, že by se osvědčila v praxi. Lod' se hnala dál, ale pomaleji, poněvadž malé kotvy a lana, které měly vypomoci velkým kotvám, kladly vodě odpor. Konečně muž u olovnice ohlásil radostnou zprávu, že kotvy se už nevlečou po dně a že se lod' úplně zastavila. V té chvíli byla zád' *Běžce* vzdálena na nějakých sto stop od prvního pásma příboje. Jasper běžel na příď, podíval se na jednu i druhou stranu lodi, ukázal vzrušeně na kotevní lana a vítězoslavně se zasmál. Lana se už nepodobala tvrdým železným prutům, ale prohýbala se nad vodou. Zkušenému plavci bylo zřejmé, že kutr se mírně pohybuje na vlnách, jako při přílivu nebo při odlivu, kdy voda zmírňuje účinky prudce vanoucího větru.

„Je to spodní proud!“ Jasper, pln radosti, se rozběhl po palubě a upevnil kormidlo, aby kutr kotvil ještě klidněji. „Prozřetelnost nás vedla právě k tomuto spodnímu proudu. Ted' už nám nehrozí žádné nebezpečí.“

„Máte pravdu, Prozřetelnost je dobrý námořník,“ bručel Cap. „A často pomůže, když se nešika dostane do úzkých. Spodní proud nebo vrchní proud – zkrátka a dobře vichřice se utišila, kotvy se naštěstí pořádně zachytily. Na téhle zatracené sladké vodě je všechno možné.“

Proti štěstí lidé obyčejně nereptají, jenom v neštěstí jsou hádaví a nic jim není vhod. Většina těch, kteří byli na palubě *Běžce*, věřila, že je zachránila Jasperova dovednost a zkušenost. O Capovy názory se už nikdo nestaral a jeho poznámky už také nikoho nezajímaly.

Je pravda, že ještě prožili půl hodiny nejistoty a krutých pochyb, když s úzkostí pozorovali olovnici. Potom ale už všichni viděli, že nebezpečí minulo. A poněvadž byli všichni vyčerpaní, šli si lehnout a brzo usnuli. Ani jednomu z nich už ani ve snu nenapadlo, že na něho číhá brzká smrt.

KAPITOLA XVIII

*To znamená být stvořen jen z vzdechů a slz,
to znamená být stvořen jen z víry a věrnosti,
to znamená být stvořen z představ fantastických,
celý být stvořen z vášně, z tužeb vroucích,
z obdivu, z lásky k službě, být spravedlivý,
celý být z pokory, trpělivosti a věčného neklidu,
z čistoty ryzí, umět zkouškou projít, být spravedlivý.*

— Shakespeare

Bylo už skoro poledne, když vichřice začala ochabovat. Brzo potom utichla stejně náhle, jak začala. Za necelé dvě hodiny, co vítr ustal, se jezerní hladina stále ještě nepřestávala vlnit, ale pěnu na ní už nebylo vidět. A o dvě hodiny později by už nikdo nebyl řekl, že byla bouře. Vlny se sice stále ještě valily ke břehu, byly ale mírnější, také vodní tříšť už zmizela. Jen slábnoucí závany větru připomínaly nedávnou bouři.

Poněvadž vanul slabý východní vítr a jezero se ještě neuklidnilo, bylo rozhodnuto, že se toho odpoledne už nebude v plavbě pokračovat. Jasperovi teď už nikdo nebránil, aby se znovu ujal velení lodi. Dal vytáhnout malé kotvy na přídi, které vedle velkých kotev zajišťovaly loď, a nařídil, aby všechno bylo připraveno k okamžitému odplutí, jen co to počasí dovolí. Ostatní, kteří se neúčastnili těchto příprav, se bavili, jak se dalo.

Jako všichni lidé, kteří se nedovedou smířit s omezenou možností pohybu na lodi, Mabel se toužebně dívala ke břehu. Za chvíli prohlásila, že by chtěla na pevninu. Stopař, který stál vedle ní, ji ujistil, že nic není lehčího. Na palubě je kánoe z kůry a dostat se s ní přes příboj je úplná hračka. Když Mabel zapochybovala, že by

otec něco podobného dovolil, zavolali seržanta. A když seržant nic proti tomu neměl, začali hned připravovat kánoi.

Na břeh se měl přepravit seržant Dunham, jeho dcera a Stopař. Pro Mabel nebyla plavba v kánoi nic nového. S úplnou samozřejmostí si sedla doprostřed, otec na příď a Stopař, který měl kánoi řídit, se postavil na zád. Nemuseli ani pádlovat, vlny hnaly kánoi tak rychle, že Stopař měl co dělat, aby let lehkého plavidla zmírnil. Než dopluli ke břehu, Mabel několikrát litovala, že se k něčemu podobnému odhodlala, ale Stopař ji nepřestával uklidňovat. Sám byl klidný, chladnokrevný a silný, a to muselo na každého zapůsobit uklidňujícím dojmem. Mabel se nebála a jízda kánoí přes příboj byla pro ni novým, zajímavým zážitkem. Když se člun hnul po hřebenech zpěněných vln a vody se dotýkal jen jako vlašťovka nad řekou, v těch chvílích, pravda, bylo Mabel všelijak. Když však vlna byla rychlejší a člun se ji marně snažil dohonit, Mabel se začervenala – zasmála se, jako by se styděla, že ten krkolomný závod prohráli. Příjemné vzrušení však netrvalo dlouho. Třebaže od místa, kde byl kutr zakotven, bylo ke břehu něco přes čtvrt míle, urazila kánoe tuto vzdálenost za pár minut.

Když vystoupili na břeh, seržant něžně políbil svou dceru. Byl voják, a proto se na pevné zemi cítil lépe než na vodě. Přehodil si ručnici přes rameno a prohlásil, že si asi na hodinu půjde zalovit.

„Stopař zůstane s tebou a jistě ti poví něco zajímavého, co se přihodilo v těchto končinách, nebo ti bude vypravovat o svých zkušenostech s Mingy.“

Stopař se zasmál a slíbil, že se sám už o Mabel postará. Za chvíli seržant vystoupil na příkrý svah a zmizel v lese. Stopař a Mabel se dali opačným směrem. I oni stoupali několik minut po příkré stráni, až přišli na malou mýtinu na pahorku, odkud se otvíral široký a neobyčejně krásný rozhled. Mabel si sedla na kámen, aby si na chvíli odpočala. Stopař, kterého asi nic nedovedlo unavit, se postavil vedle ní a opřel se, jak měl ve zvyku, o svou dlouhou ručnici. Chvíli se mlčky rozhlíželi kolem. Zvlášť Mabel nádherný pohled učaroval.

Místo, kam došli, bylo dost vysoko, a tak odtud bylo vidět velkou část jezera, které se, ozářeno paprsky odpoledního slunce, ztrácelo někde daleko na severovýchodě. Stále ještě však na něm bylo vidět stopy nedávné bouře. Pevnina ohraničovala jezero obrovským obloukem, který na severovýchodě a na severu mizel v dálce. Kam oko dohlédlo, všude byl les, ani jediná známka civilizace neporušovala vznešenou nádheru přírody. Vichřice zahнала *Běžce* za pásma pevností, kterými se Francouzi pokoušeli obklíčit anglické kolonie v Severní Americe. Francouzi stavěli pevnosti podél řek, které spojovaly Velká jezera. Měli tedy své pevnosti i na březích Niagary. Naši přátelé se však dostali mnoho mil na západ. Kutr byl teď zakotven jedinou kotvou, protože vlnobití už přestalo. Podobal se roztomilé, přesně zhotovené hračce, která spíš patřila do vitríny, než aby bojovala s přírodními živly, jak se to stalo právě před chvílí. Kánoe, podobna velké skvrně na písku, ležela na úzkém břehu, kam až nedorážely vlny, s hukotem se valící k pevnině.

„Tady asi daleko široko nebudou lidé,“ řekla Mabel, když se rozhlédla kolem. „Je vidět, že jsme opravdu na hranici.“

„Líbí se vám víc u moře a ve velkých městech než zde?“ zeptal se Stopař, který rád kladl takové otázky.

„Ani bych neřekla. Člověk ve městě myslí víc na lidi než zde.“

„Máte pravdu, Mabel. Já to také tak cítím. Kolikrát jsem chtěl jiným vyložit, co si o tom všem myslím. Před válkou jsem se sem dostal jako lovec kožešin. Taky tady jsem byl. Ne právě zde, kde jsme teď. Tenkrát jsme přistáli o něco dál, tam, kde vidíte bleskem rozpůlený dub nad skupinou jedlí –“

„Jak to, Stopaři, že si pamatujete všechny ty podrobnosti?“

„Tady jsou to naše ulice a domy, kostely a paláce. Jak bych si je nepamatoval? Jednou jsem se smluvil s Velkým hadem, že se setkáme za půl roku v pravé poledne pod jednou borovicí. Ten strom tam stál a stojí ještě dodnes, jestli ho také nezasáhl blesk – uprostřed lesů, padesát mil daleko od lidských příbytků, ale blízko bobří osady.“

„A setkali jste se na tom místě, jak jste se smluvili?“

„To je tak, jako kdybyste se mne zeptala, jestli slunce vychází a zapadá. Když jsem přišel ke stromu, Had už se o něj opíral. Nohavice měl roztrhané, mokasíny zablácené. Delawar spadl do močálu a jen s bídou se vyškrábal ven. Ale tak přesně, jako slunce vychází ráno za horami na východě a večer zapadá za hory na západě, přišel na smluvené místo ve smluvený čas. Na Čingačgúka se můžete spolehnout v dobrých i v špatných časech. Každému dá, co si kdo zaslouží.“

„A kde je Delawar teď? Proč není s námi?“

„Sleduje stopu Mingů. Byl bych s ním, nebýt velké lidské slabosti.“

„Myslím, že vy nemáte žádnou lidskou slabost, Stopaři. Nepoznala jsem ještě člověka, který by měl tak málo lidských slabostí jako vy.“

„Pokud jde o zdraví a sílu, Mabel, jednoho i druhého mi Prozřetelnost dopřála v hojné míře. Věřím, že čerstvý vzduch, lovecké toulky, stopaření, život v lese a klidný spánek, který vám dopřává čisté svědomí, to že jsou hlavní důvody, proč se člověk nemusí shánět po doktorech. Jsem však jenom člověk a vidím, že se ve mně probouzejí city jako v jiných lidech.“

Mabel se na něho překvapeně podívala. Byla zvědava, kam Stopař míří, ale otevřeně se zeptat nechtěla.

„Myslím, že v té vaší osamělosti je cosi nádherného, Stopaři,“ řekla plna obdivu. „Zdá se mi, že už si na tu divočinu zvykám a začínám mít opravdu ráda to okouzlující ticho, které vládne v lesích. Život ve městě mi připadá nudný, a poněvadž můj otec pravděpodobně stráví zbytek života zde, kde už žije tak dlouho, myslím, že tu s ním budu šťastna a že se na mořské pobřeží nevrátím.“

„Lesy nejsou nikdy tiché pro toho, kdo jim rozumí, Mabel. Celé dny jsem jimi procházel sám a sám a nikdy jsem po společnosti nezatoužil. Ten, kdo rozumí jejich řeči, nikdy si moudřeji s nikým nepromluví a také od nikoho se víc nenaučí než právě od nich.“

„Myslím, Stopaři, že jste šťastnější, když jste sám, než s lidmi.“

„Není to tak – ne tak docela. Byly doby, kdy jsem si myslel, že mi stačí lesy. Ale teď se ve mně ozývají jiné city, myslím, že se příroda hlásí o svá práva. Každý tvor si hledá družku, Mabel, a ani já nejsem výjimkou.“

„Napadlo vás už někdy, Stopaři, abyste si našel ženu, která by se s vámi dělila o dobré i zlé?“ zeptala se dívka přímo a prostě, jak se může ptát jen čisté a nezáludné ženské srdce. „Myslím, že vám k dokonalému štěstí schází jen domov, kam byste se mohl ze svých toulek vracet. Kdybych byla mužem, s radostí bych se toulala těmito lesy a plavila se po tomto krásném jezeře.“

„Já vám rozumím, Mabel. Bůh vám zaplat' za to, že přemýšlíte o štěstí tak bezvýznamných lidí, jako jsem já. Máme své radosti, to je pravda, a dovedeme ledaco, ale mohli bychom být šťastnější. Opravdu si myslím, že bychom mohli být šťastnější.“

„Šťastnější! Jak to myslíte, Stopaři? Copak nejste šťasten, že se můžete toulat v tomto čistém vzduchu, v těchto chladných, stinných lesích? Je tu krásné jezero, na které se můžete dívat, plavit se po něm, máte čisté svědomí, máte všechno, co potřebujete! Lidé by zde měli být tak šťastni, jak jim to jen jejich nedokonalost dovoluje.“

„Každý tvor po něčem touží, Mabel. V tom ohledu ani lidé nejsou výjimkou,“ odpověděl Stopař a pokradmu se díval na svou krásnou společnici. Dívce tváře jen hořely a v očích se jí objevil záblesk zvědavosti. „Každý se snaží, aby se jeho sny splnily. Vidíte tam toho holuba, co slétl na břeh – tam, blízko toho skáceného kaštanu?“

„Vidím. Kromě nás je to jediný živý tvor v této nekonečné pustině.“

„Není jediný, Mabel. Není. Prozřetelnost nechce, aby to, co žije, žilo o samotě. Vidíte jeho družku? Právě vzlétla. Hledala si na druhém břehu potravu, ale nechce zůstat dlouho odloučena od svého druha.“

„Já vám, Stopaři, nerozumím,“ odpověděla Mabel. Sladce se usmála, ale tak klidně, jako by mluvila se svým otcem. „Vždyť i zde, v této divočině, si lovec může najít družku. Indiánské dívky jsou něžné

a věrné. Taková je třeba žena Ostrého šípů, a přece se její muž na ni víc mračí, než usmívá.“

„Něco takového není možné, Mabel. Z manželství bělocha s indiánkou by nic dobrého nevzešlo. Jestliže chce být člověk šťastný, musí si najít ženu, která patří ke stejnému národu jako on. Kdybych našel dívku, jako jste vy, která by se chtěla stát ženou lovce a která by mnou neopovrhovala, protože nejsem dost vzdělaný a vychovaný, pak by mi všechno to trápení, které jsem prožil, připadalo jako zábavy mladého jelena, a budoucnost by se mi jevila jako slunečný den.“

„Dívku, jako jsem já! Děvče v mých letech a tak nemoudré jako já by sotva bylo vhodnou ženou pro nejodvážnějšího zvěda a nejlepšího lovce na hranicích.“

„Ach Mabel, bojím se, že jsem už mnohou vlastnost převzal od indiánů. Snad by si opravdu takový člověk měl hledat ženu v indiánské vesnici.“

„Jistě by vás, Stopaři, ani nenapadlo, abyste si vybral ženu tak hloupou, tak rozmarnou, povrchní a nezkušenou, jako jsem já.“ Mabel chtěla ještě říci „a tak mladou“, ale včas se zarazila.

„Proč ne, Mabel? Jestliže nevíte nic o životě v divočině, víte toho víc než my všichni dohromady o tom, jak se žije ve městě. A že jste rozmarná? Nevím, co to znamená, jestli to ale znamená krásu, pak mi to nevadí. Povrchní nejste, to vidím podle toho, jak pozorně posloucháte mým povídkám o stopování. A pokud jde o zkušenost, tu získáte časem. Ostatně já si myslím, že muži, když se chtějí ženit, na tyhle věci ani nemyslí.“

„Stopaři – co to říkáte – a jak se to na mě díváte – jistě to všechno myslíte jen žertem?“

„S vámi, Mabel, jsem vždycky rád a spal bych dnes v noci klidněji než minulý týden, kdybych věděl, že tento rozhovor je vám stejně příjemný jako mně.“

Těžko popřít, že by Mabel nevěděla, že se Stopaři líbí. Její ženský instinkt jí to řekl už dávno. Snad si někdy i pomyslela, že do

Stopařovy úcty a přátelství k ní je přimíšeno i trochu té chlapské něhy, jakou i ten nejdrsnější muž někdy pocítí k ženě. Ale nikdy tuto bystrou a vnímavou dívku nenapadlo, že by si ji chtěl vzít. Teď však spíš z jeho chování než z jeho slov poznala pravý stav věcí. Pohlédla, plna pohnutí, do zvědovy drsné, poctivé tváře, a když zase promluvila, byl její hlas tak něžný, že Stopař, místo aby si uvědomil, jak se mají věci ve skutečnosti, ještě víc se do Mabel zamiloval.

„Musíme si rozumět, Stopaři,“ řekla prostě. „Mezi námi nesmí dojít k nejmenšímu nedorozumění. Jste příliš poctivý a přímý, než abych s vámi jednala jinak než upřímně a poctivě. To, co jste říkal, jistě nic neznamená. To, co ke mně cítíte, je jenom přátelství, které člověk tak moudrý a čestný jako vy celkem přirozeně chová k děvčeti, jako jsem já.“

„Myslím, že je to všechno přirozené, Mabel. Seržant mi vyprávěl, že totéž cítil k vaší matce, a něco takového jsem vídal u mladých lidí, které jsem někdy doprovázel pralesy. Pochopitelně, že je to přirozený cit, proto vzniká tak snadno. A já jsem rád, že to tak je.“

„Stopaři, vy mě uvádíte do rozpaků. Mluvte zřetelněji, nebo toho vůbec nechme. Nemyslíte – nechcete mi říci –“ i výmluvné Mabel se začal plést jazyk a dívčí stud ji zrazoval, aby neřekla to, co si tak opravdově přála říci. Sebrala však všechnu odvahu, aby se co nejdříve dověděla celou pravdu. Chvilí váhala a pak pokračovala: „Vid'te, Stopaři, že to nemyslíte vážně – vzít si mě?“

„Myslím, Mabel, ano, myslím to vážně. Řekla jste to lépe, než bych to dokázal já, prostý zálesák. Domluvil jsem se o tom se seržantem, teď je řada na vás. Seržant je přesvědčen, že budete souhlasit. Já však pochybuji, že by si mě chtělo vzít děvče, které si zaslouží nejlepšího manžela z celé Ameriky.“

Rozpačitý výraz v Mabelině tváři se změnil v překvapení. Ale i to brzo zmizelo a Mabel zesmutněla.

„Tatínek!“ zvolala. „Tatínek by chtěl, abych se stala vaší ženou?“

„Ano, Mabel, dokonce si myslí, že s tím budete souhlasit. Skoro mě přesvědčil, že bych tomu měl věřit.“

„Ale vám – vám jistě nezáleží na tom, jestli se toto zvláštní přání uskuteční, nebo ne?“

„Cože?“

„Chci říci, Stopaři, že jste o tom s tatínkem mluvil spíš ze zdvořilosti než z jiného důvodu a že se vás nijak nedotknu, ať odpovím jakkoliv.“

Stopař se velmi vážně podíval do Mabeliny tváře, která byla vzrušením celá červená. Nebylo možno se mýlit: každý rys Stopařova obličeje prozrazoval, s jakým obdivem se zálesák dívá na mladou dívku.

„Často jsem si myslel, Mabel, že jsem šťastný, když se mi při toulkách podařil lov, když jsem dýchal čistý horský vzduch. Tenkrát jsem se cítil silný a zdravý. Ale teď vím, že proti radosti, jakou mi dalo vědomí, že o mně máte lepší mínění než o jiných lidech, všechno, co jsem kdy cítil, bylo ubohé a hloupé.“

„Lepší mínění než o jiných? Opravdu, mám o vás lepší mínění než o většině jiných lidí. Nevím, jestli mé mínění o vás není lepší než o všech ostatních. Nikdo na světě není tak poctivý, čestný, upřímný, spravedlivý a odvážný jako vy.“

„Ach Mabel, to jsou nádherná slova a jak dovedou člověka povzbudit. Seržant se tedy přece jen nemýlil, jak jsem se bál.“

„Ne, Stopaři. Ve jménu všeho, co je svaté a spravedlivé, nechci, aby mezi námi došlo k nedorozumění v tak vážné věci. Ačkoliv si vás vážím – ne, ačkoliv vás ctím skoro jako svého otce – nemohu si vás vzít, nemohu –“

Stopař se v obličeji tak náhle a nápadně změnil, že Mabel umlkla, přestože by mu to byla chtěla povědět ještě jasněji. Bála se však, aby Stopaře ještě víc nezarmoutila. Oba chvíli mlčeli. Stín zklamání, který přelétl lovcovu tvář, se změnil ve výraz tak mučivé bolesti, že se Mabel až polekala. Stopařovi se zdálo, že se dusí. Stiskl si

hrdlo, jako by chtěl zmírnit fyzickou bolest, prsty se mu svíraly tak křečovitě, že polekaného děvčete se zmocnil pocit hrůzy.

„Ne, Stopaři,“ řekla prosebně Mabel, když byla opět schopna řeči, „možná že jsem se špatně vyjádřila. Když se člověk dostane do podobné situace, stává se to. Lidé říkají, že si ženy obvykle věc nerozmyslí, než začnou mluvit. Ráda bych jenom, abyste pochopil, že já a vy nemůžeme na sebe myslet tak, jak na sebe mají myslet manželé.“

„Já už nebudu – už nikdy na vás nebudu tak myslet, Mabel,“ řekl Stopař hlasem tak zajiklým, jako by se dusil. „Ne – ne – nebudu už na vás tak myslet nikdy, ani na žádnou jinou.“

„Stopaři – milý Stopaři – pochopte to! – nevykládejte si to, co říkám, nesprávně – takový sňatek by byl nerozumný – snad by to nebylo ani přirozené.“

„Nebylo by to přirozené – bylo by to proti přírodě. Řekl jsem to seržantovi, ale on měl jiný názor.“

„Stopaři! – ach, je to horší, než jsem myslela. Podejte mi ruku, ať vidím, že se na mě nehněváte. Proboha, usmějte se na mě!“

„Jak bych se mohl, Mabel, na vás hněvat? Že se mám usmívat?“

„Podejte mi ruku, tu svou tvrdou, poctivou, chlapeckou ruku – obě ruce mi podejte, Stopaři! Nebudu klidná, dokud nebudu mít jistotu, že jsme zase přáteli a že to všechno bylo jenom nedorozumění.“

Stopař se smutně podíval na krásnou tvář děvčete, které drželo obě jeho tvrdé, osmahlé ruce ve svých hezkých, jemných prstech, a zasmál se tím svým tichým, zvláštním smíchem. Nedovedl se však přetvařovat, bylo na něm vidět, že trpí. „Mabel, seržant se mýlil,“ řekl jenom a z očí mu vytryskly slzy. Znovu si prsty křečovitě sevřel hrdlo a začal těžce oddychovat, jako by s něčím zoufale zápasil.

„Stopaři! – Stopaři!“ Mabel téměř křičela. „Co to děláte, přestaňte! Promluvte na mne – usmějte se – řekněte jediné dobré slovo – ať vidím, že jste mi odpustil.“

„Seržant se mýlil.“ Stopař se ze samé bolesti zasmál. Mabel se až zděsila jeho nepřírozeného smíchu. „Věděl jsem to – věděl – a říkal jsem mu to. Je to tak, seržant se přece jenom mýlil.“

„Můžeme být přáteli, i když nemůžeme být manželi,“ pokračovala Mabel, která byla stejně rozrušena jako Stopař a sotva věděla, co říká. „Můžeme být až do smrti přáteli – budeme až do smrti přáteli.“

„Myslel jsem si, že se seržant mýlí,“ pokračoval Stopař, když se mu po velkém úsilí podařilo ovládnout se, „protože jsem si nikdy nepředstavoval, že bych se mohl líbit děvčeti z města. Bylo by líp, Mabel, kdyby mi to seržant byl nevymlouval. Kdybyste nebyla taková milá a taková kamarádká, nebylo by k této situaci vůbec došlo.“

„Kdybych byla něčím, co jsem řekla třeba nechtíc, ve vás vzbudila klamné naděje, Stopaři, nikdy bych si to neodpustila. Věřte mi, raději bych trpěla sama, než bych způsobila bolest vám.“

„To je právě to, Mabel, to je právě to. Zmýlila mě vaše řeč, vaše názory, váš sladký hlas a vaše chování, na které tady v lesích nejsme zvyklí. Ted' ale vidím jasně a začínám líp chápat, jaký je mezi námi rozdíl. Pokusím se nemyslet už na to, zase se vrátím do lesů, budu lovit zvěř a stopovat nepřítel. Ted' teprve vím, že od té chvíle, co jsem vás poznal, jsem šel po nesprávné stopě.“

„Ted' už ale půjdete po správné. Za chvíli na všechno zapomenete a budete na mě myslet jenom jako na přítelkyni, která je vám vděčná za to, že jste jí zachránil život.“

„Možná že by to tak udělal člověk z města, pochybuji však, že někdo, kdo žije v lesích, myslí stejně. Když někdo z nás uvidí něco krásného, nedovede na to dlouho zapomenout, a když má někoho upřímně rád, těžko se s ním loučí.“

„Ale kdybyste mě miloval, nebyla by to pravá láska. Ostatně na mně není nic krásného. Na všechno zapomenete, až si rozumně uvědomíte, že se k vám jako žena vůbec nehodím.“

„To stejné jsem říkal seržantovi – on měl ale jiný názor. Věděl jsem, že jste příliš mladá a krásná pro člověka, který už není mladý a nikdy nebyl hezký, ani když byl mladý. A pak, vy jste zvyklá na jiný život než já, lovcova chatrč, to by nebyl domov pro děvče, které bylo vychováno mezi vzdělanými lidmi. Kdybych byl mladší a hezčí, například jako Jasper Sladká voda –“

„Jaspera Sladkou vodu nechte být,“ přerušila ho netrpělivě Mabel. „Mohli bychom mluvit o něčem jiném.“

„Jasper je hodný chlapec, a je hezký,“ pokračoval prostomyslný Stopař a vážně se podíval na dívku. Nedovedl pochopit, jak může o jeho příteli mluvit s takovým nezájmem. „Kdybych byl z poloviny tak hezký, jako je Jasper Western, nebyl bych se tolik bál, co řeknete. Možná že bych se býval vůbec nemusel bát.“

„Nebudeme mluvit o Jasperovi Westernovi,“ opakovala Mabel a začervenala se až po uši. „Byl v té bouři na jezeře báječný, ale myslím, že nemá smyslu, abychom o něm mluvili právě teď.“

„Podle mne je lepší než člověk, který se pravděpodobně stane vaším manželem, i když seržant říká, že si ho nikdy nevezmete. Jenže seržant se zmýlil už jednou, může se zmýlit i podruhé.“

„A kdo to má být, Stopaři? Tohle je ještě divnější než to, co se právě stalo mezi námi.“

„Vím, že rovný rovného si hledá a že děvčata, která se hodně pohybují ve společnosti důstojnických paniček, by si nejraději vzala důstojníka. Vím také, že s vámi mohu mluvit upřímně, a jsem přesvědčen, že to, co vám řeknu, se vás bolestně nedotkne. Teď už rozumím, co to znamená být zklamán v lásce, a nepřál bych něco podobného ani Mingovi. Ale člověk nemusí vždycky najít v důstojnickém příbytku větší štěstí než ve stanu obyčejného vojáka. Důstojnický dům vypadá sice lákavěji než vojenský tábor, ale za jeho zdmi je často velmi špatný soulad mezi manžely.“

„O tom nepochybuji, Stopaři, a kdyby to záviselo ode mne, raději bych šla s vámi do nějaké chatrče v lesích a snášela tam s vámi dob-

ré i zlé, než bych se nastěhovala do domu kteréhokoliv z důstojníků, které znám.“

„Pak bude tedy Lundie pěkně zklamán.“

„Co mi je do Lundieho? Je majorem pětapadesátého pluku a může komandovat své vojáky, jak chce, mne ale nemůže donutit, abych si vzala některého jeho důstojníka. Ostatně jak vy můžete vědět, co si Lundie přeje nebo nepřeje?“

„Sám mi to řekl. Seržant se mu svěřil, že by chtěl, abych si vás vzal já, a major jako můj starý a upřímný přítel se mnou o tom mluvil. Řekl mi rovnou, že by bylo správné, abych ustoupil důstojníkovi a nenutil vás, abyste si vzala mne, obyčejného lovce. Uznal jsem to, ale když mi řekl, že pro vás vybral za muže ubytovatele, ne-souhlasil jsem. Znáám Davyho Muira, udělal by z vás sice dámu, ale nikdy by z vás nedovedl udělat šťastnou ženu a ze sebe slušného člověka. Říkám vám to upřímně, protože teď vidím ještě jasněji, že se seržant mýlil.“

„Můj otec udělal chybu, jestli řekl nebo udělal něco, co vás zarmoutilo, Stopaři. Velmi si vás vážím a mám vás jako přítele ráda, a nebýt... chci totiž říci, že si poručíka Muira nikdy nevezmu. Raději zůstanu do smrti svobodná, než bych se tímto způsobem stala dámou.“

„Jistě to myslíte upřímně, Mabel, jinak byste to neříkala,“ odpověděl vážně Stopař.

„Rozhodně bych neříkala něco jiného, než si myslím právě v této chvíli, a když jde o tak vážnou věc. A rozhodně bych se neodvážila nemluvit pravdu vám. Ať si hledá poručík Muir ženy kde chce, se mnou rozhodně nemůže počítat.“

„Děkuji vám, Mabel, děkuji vám. I když se sám nestanu vašim mužem, nebyl bych nikdy šťastný, kdybyste si vzala ubytovatele. Báal jsem se, že vás zláká jeho důstojnická hodnost. Znáám ho dobře. Nemyslete si, že ze mne mluví žárlivost, říkám vám to poctivě, právě proto, že ho znám. Ano, kdyby se vám líbil člověk, který si to zaslouží, takový Jasper Western například –“

„Proč se pořád vracíte k Jasperovi? Ten nemá s naším přátelstvím nic společného. Mluvme o vás, o tom, co budete dělat v zimě.“

„Na mně málo záleží, Mabel. Připadám si trochu důležitý, jediné když stopuji nepřítelů nebo když jsem na lovu. Ted' ale, co jsem se přesvědčil, jak se seržant mýlil, vidím, že nic neznamenanám. Proto není třeba o mně mluvit. Bylo to nádherné, když jsem mohl být tak dlouho s vámi a myslet si, že seržant měl pravdu. Půjdu s Jasperem na jezero, tam budeme mít tolik práce, že se mi všechny hlouposti vykouří z hlavy.“

„A zapomenete na dnešek – na mne. Ne, prosím vás, na mne nechtějte zapomenout. Budete zase dělat, co jste dělal předtím, a ani si nevezpomenete na děvče, které by stálo za to, aby rušilo váš klid.“

„Nikdy jsem si, Mabel, nepředstavoval, že žena může v životě muže tolik znamenat. Dokud jsem vás nepoznal, spal jsem klidně jako nemluvně. Sotva jsem položil hlavu na kořen nebo na kámen nebo na kožešinu, ihned jsem usnul a ve snu jsem znovu prožíval všechno, co jsem dělal ve dne. Ležel jsem, dokud nebyl čas vstát. A jako vlaštovka vyletí za prvního svítání, byl jsem na nohou právě včas. Na tuto svou schopnost jsem se mohl spolehnout i v táboře Mingů, když jsem se někdy rovnou vplížil do vesnice těch darebáků.“

„To se všechno zase vrátí, Stopaři. Člověk tak poctivý a upřímný, jako jste vy, si přece nezkaží život pro hloupost. Zase se vám bude v noci zdát, že jste na lovu, že jste skolil jelena nebo že jste chytil bobra.“

„Já už, Mabel, nikdy nechci snít! Dokud jsem vás nepoznal, rád jsem si představoval, že jdu za loveckými psy nebo že jsem našel stopu Irokézů, představoval jsem si, jak s nimi bojuji, jak na ně číhám. A to mi dělalo radost. Ale to všechno ztratilo pro mne kouzlo od té doby, co jsem vás poznal. Ted' už v mých snech není nic surového. Poslední noc, kterou jsme strávili v pevnosti, se mi zdálo, že mám chatrč v javorovém háji a že u každého stromu stojí Mabel Dunhamová. Ptáci ve větvích necvrlikali, jak je naučila příroda,

ale zpívali písničky, a i zvěř se zastavovala, aby naslouchala. Chtěl jsem vystřelit na srnu, zvěrobijka ale selhala, a zvíře se mi smálo do obličeje tak roztomile, jako by to bylo veselé mladé děvče. Potom odskákalo, jen se ještě ohlédlo, jestli snad nejdu za ním.“

„Přestaňte, Stopaři, už o tom nebudeme mluvit,“ řekla Mabel a setřela si slzy. Hluboce ji dojalo, jak prostě a dojímově jí ten drsný zálesák dal najevo, jak ji má rád. „Pojďme se podívat, kde je otec. Nemůže být daleko, slyšela jsem ho docela blízko vystřelit.“

„Seržant se mýlil – ano, mýlil se. Marně bychom se pokoušeli dát dohromady holubici s vlkem.“

„Tamhle jde tatínek,“ přerušila ho Mabel. „Tvařme se vesele a šťastně, jako dobří přátelé. Své tajemství si necháme pro sebe.“

Odmlčeli se. Bylo slyšet, jak pod seržantovými nohama praskají suché větvičky. Za chvíli rozhrnul větve a vyšel z houštiny nedaleko nich. Starý voják se podíval pátravě na svou dceru a jejího společníka a dobromyslně řekl:

„Mabel, máš mladé nohy, dojdi pro ptáka, kterého jsem zastřelil. Spadl za skupinu mladých jedlí na břehu. A protože nám Jasper už dává znamení, že je čas, abychom vyrazili, nemusíš se ještě jednou šplhat nahoru. Sejdeme se za několik minut na břehu.“

Mabel poslechla a rychle seběhla z pahorku. Její krok byl lehký, srdce však bylo těžké. Jakmile ji zakryla houština, vrhla se pod stromem na zem a usedavě se rozplakala. Seržant, pln otcovské pýchy, se za ní díval, dokud nezmizela. Potom se obrátil k Stopaři a usmál se na něho tím nejlaskavějším a nej přátelštějším úsměvem, jakého byl schopen.

„Je šikovná a čiperná jako její matka, kamaráde, ale sílu má po otci,“ řekl. „Její matka nebyla tak hezká, ale Dunhamové byli vždycky hezcí, muži i ženy. Tak co, Stopaři, doufám, že jsi využil příležitosti a otevřeně si promluvil s Mabel. Pokud jde o tyhle věci, mají ženy rády přímost.“

„Myslím, že si s Mabel konečně dobře rozumíme, seržante,“ odpověděl Stopař a podíval se stranou, aby se vyhnul seržantovu pohledu.

„To je dobře. Někteří lidé si myslí, že trochu pochyb a nejistoty lásce jenom prospěje, ale já jsem přesvědčen, že čím jasněji mluvíš, tím líp ti ten druhý rozumí. Byla Mabel překvapena?“

„Bohužel, byla. Dokonce nesmírně překvapena.“

„No, překvapení v lásce je jako náhlé překvapení ve válce. Ovšem u ženy, na rozdíl od nepřítele, se nedá tak lehko poznat, jestli je překvapena. Ale neutekla?“

„Neutekla, seržante, ani se o to nepokusila, to mohu říci s čistým svědomím.“

„Doufám však, že nebyla příliš povolná. Její matka byla plachá a ostýchavá, trvalo jí to alespoň měsíc – ale člověk, ať je to muž, nebo žena, má být přímý.“

„Má, a taky rozumný má být.“

„U dvacetiletého děvčete moc rozumu nenajdeš, Stopaři, ale to se změní, až dostane zkušenosti. Kdybychom se například ty nebo já dopustili nějakého omylu, dalo by se to těžko odpustit, ale u tak mladého děvčete, jako je Mabel, nesmí člověk hned dělat z komára velblouda.“

V Stopařově obličeji se chvěl každý sval, když seržant vykládal své rozumy. Přesto však se mu začínal vracet klid, který byl hlavním rysem jeho povahy a kterému se naučil za svého dlouhého pobytu mezi Delawary. Zvedal a klopil oči a jednu chvíli se jeho drsná tvář rozjasnila. Jako by se chtěl rozesmát svým zvláštním smíchem. Avšak radostný pocit – jestli v něm vůbec vznikl – rychle zmizel a dostavila se bolest. Právě to, že Stopař dovedl i ve chvílích, kdy trpěl, být napohled veselý, Mabel nejvíce zaráželo. Když před chvílí mluvila se Stopařem, několikrát měla dojem, že jeho láska není tak hluboká, a přece si Stopař ve své prosté mysli představoval nejkrásnější život právě s ní. Brzo však přestala o jeho lásce pochybovat, když se přesvědčila, že Stopař opravdu cítí to, co říká. V některých věcech byl jako dítě. Byl nezkušený, nedovedl nic zatajit a na některé věci reagoval jako chlapec. I ten nejpomíjivější dojem

se dotkl jeho obrazotvornosti, a přece, pokud šlo o jeho zaměstnání, byl neoblomný, klidný, chlapecký a přísný.

„Máte pravdu, seržante,“ odpověděl Stopař. „Když se člověk jako vy mylí, je to vždycky velmi vážné.“

„Nakonec uvidíš, že Mabel je upřímná a čestná, jen jí dopřej trochu času.“

„Prosím vás, seržante!“

„Tak skvělý člověk jako ty, ten by udělal dojem i na kámen, i kdyby to chvíli trvalo.“

„Seržante Dunhame, už jsme se spolu dost naválčili – myslím v téhle divočině – a pomáhali jsme si, jak to šlo. Můžeme být tedy k sobě upřímní. Proč jste si myslel, že děvčeti, jako je Mabel, se bude líbit člověk tak hrubý, jako jsem já?“

„Proč? Měl jsem k tomu různé důvody, a byly to, příteli, důvody dobré. Zaprvé to, co jsi pro mě udělal, a pak ty společné vojenské výpravy, o kterých jsi právě mluvil. A navíc jsi můj dobrý a osvědčený přítel.“

„To zní krásně, když jde o nás dva, ale tvé hezké dceři tohle je všechno jedno. Možná že si myslí, že to věčné bojování mě připravilo o zbytek půvabu, jestli jsem snad nějaký kdy měl. Nevím, jestli některé mladé děvče bude někoho milovat jen proto, že je starým přítelem jeho otce. Věřte mi, seržante, rovný rovného si hledá, a já se k Mabel Dunhamové rovnat nemohu.“

„To je ta tvá stará skromnost, Stopaři. Ale s tou u děvčete nepořídíš. Ženy nemají důvěru k mužům, kteří nevěří sami sobě, ty milují muže, kteří nemají z ničeho strach. Skromnost je dobrá u nováčka nebo u mladého důstojníka, který se u armády ještě neohrál. Ta mu totiž brání pošklebovat se poddůstojníkům do té doby, než pozná, čemu se má vlastně pošklebovat. Nevím, jestli je namístě u armádního dodavatele nebo u kněze, ale je pravým neštěstím, když posedne zkušeného vojáka nebo milence. Jestli chceš získat srdce ženy, buď co nejméně skromný. A pokud jde o tu tvou zásadu, že rovný

rovného si hledá, ta se sem vůbec nehodí. Kdyby si rovný hledal rovného, ženy by milovaly ženy, a muži muže. Ba ne, právě láska si hledá cosi nerovného, to si pamatuj, a jestli si to zapamatuješ, pak nemusíš mít z ničeho strach. Podívej se na poručíka Muira. Říká se o něm, že už měl pět žen, a ten člověk je skromný asi jako páv.“

„Mabel Dunhamová si nikdy nevezme poručíka Muira, ať se poručík naparuje, jak chce.“

„V tom máš, Stopaři, pravdu, protože já jsem se rozhodl, že mým zetěm budeš ty. Kdybych já sám byl důstojníkem, měl by možná pan Muir jakousi naději. Ale čas už položil jednu překladu mezi mne a mé dítě a nechci, aby položil ještě další: důstojnické obydlí.“

„Seržante, musíme Mabel nechat, aby se rozhodla sama. Je mladá a bezstarostná a Bůh chraň, abych jí v nejmenším zkazil její radost ze života.“

„Mluvil jsi s ní otevřeně?“ zeptal se náhle seržant trochu přísně.

Stopař byl poctivý, nedovedl zatajit pravdu, byl také příliš čestný, aby zradil Mabel a tak vyvolal otcův hněv. Dobře věděl, jak seržant dovede být neúprosný, když se rozhněvá.

„Mluvili jsme spolu otevřeně, a přestože je Mabel děvče, do kterého se člověk musí zamilovat na první pohled, myslím si, seržante, že i já si musím celou věc pořádně rozvážit.“

„Snad se tě neopovážila odmítnout – nejlepšího přítele svého otce?“

Stopař věděl, že by seržant mohl lehce na něm poznat, jak trpí, proto odvrátil tvář. Mluvil však dál klidně a pevným hlasem.

„Mabel má tak dobré srdce, že by nic neodmítla, ani psa by nedovedla okřiknout. Nepoložil jsem jí otázku tak, aby mohla rovnou odmítnout.“

„Čekal jsi, že má dcera se ti vrhne do náruče, dřív než se sám vyjádříš? Nebyla by dcerou své matky, kdyby udělala něco takového, ani mou dcerou by nebyla. Dunhamové mají rádi, když se s nimi jedná přímo, jako Jeho královské Veličenstvo, ale jsou zdrženliví.

Dovol, abych se té věci ujal já sám bez velkých okolků. Promluví si s Mabel ještě dnes večer.“

„Raději ne – raději ne, seržante. Přenechte tu věc Mabel a mně a uvidíte, že to dobře dopadne. Mladé dívky jsou jako plachá ptáčka, člověk na ně nesmí zhurta. Přenechte tu věc Mabel a mně.“

„Pod jednou podmínkou, příteli. Slíbíš mi na svou čest zvěda, že při první vhodné příležitosti a bez okolků si s Mabel promluvíš.“

„Zeptám se jí, seržante, ano, zeptám se jí, ale pod jednou podmínkou: že se nebudete do té záležitosti plést – určitě se zeptám Mabel, jestli si mě chce vzít, i kdyby se mi měla vysmát, ale vy tu podmínku musíte dodržet.“

Seržant Dunham ochotně slíbil. Byl pevně přesvědčen, že jeho dcera nemůže odmítnout muže, kterého si sám tolik vážil. I on se oženil s ženou o mnoho mladší, než byl sám, nepokládal tedy rozdíl věku mezi Mabel a Stopařem za žádnou překážku. Při svém malém vzdělání si neuvědomoval rozdíl, jaký byl v tomto ohledu mezi ním a jeho dcerou. Když se totiž setká vzdělanost s nevzdělaností, vkus s nevкусem a jemnost s hrubostí, tyto ušlechtlejší vlastnosti, bohužel, často posuzují ti, kteří je sami nemají. Proto seržant nerozuměl duševnímu životu své dcery a také ho ani ve snu nenapadlo, že by mohla o manželství uvažovat ne rozumem, ale srdcem. Přesto však starý voják odhadl Stopařovy vyhlídky celkem správně. Každý, kdo znal, tak jako on, Stopařovu ryzí povahu, jeho poctivost, čestnost, odvahu, obětavost a nesobeckost, mohl předpokládat, že takové vlastnosti si získají srdce každé ženy, která bude mít příležitost je poznat. Otec se mýlil hlavně v tom, že si představoval, že dcera vytuší Stopařovy vzácné vlastnosti, které on sám poznal za ta dlouhá léta, co se se Stopařem přátelil.

Oba spolu rozmlouvali po celou dobu, co sestupovali z pahorku. Seržant se snažil Stopaře přesvědčit, že jen to, že neměl dost sebe-důvěry, způsobilo, že u Mabel neměl hned napoprvé úspěch, a radil mu, aby jen vytrval, že nakonec určitě dosáhne toho, po čem touží.

Stopař byl příliš skromný a věděl, že byl odmítnut, i když jemně, a proto mohl těžko uvěřit všemu, co mu chtěl seržant namluvit. Otec však uváděl tolik důvodů, které se napohled zdály být přesvědčivé, že Stopař nakonec začal věřit, že by si ho Mabel přece jenom mohla vzít. Její chování se mu dokonce začínalo jevit v jiném světle než dosud. Nevěřil všemu, co mu seržant vykládal, to je pravda, ale začínal si myslet, že ho Mabel odmítla jen z ostychu a proto, že se sama dobře nevyzná ve svých vlastních citech.

„Ubytovatele si určitě nevezme,“ odpověděl Stopař na jednu z přítelových poznámek. „Mabel se bude na něho vždycky dívat jako na někoho, kdo už měl čtyři nebo pět žen.“

„Tolik žen, to opravdu stačí. Muž se může oženit dvakrát, to je v pořádku a není to proti dobrým mravům, ale čtyřikrát, to tedy je moc.“

„Myslím, že i jednou se oženit je vážná okolnost, jak říká pan Cap,“ odpověděl Stopař a tiše se zasmál. Už se mu zase začínala vracet dobrá nálada.

„Máš pravdu, Stopaři, je to dokonce velice vážná okolnost. Nebýt toho, že si vezmeš mou dceru, radil bych ti, aby ses vůbec neženil. Ale teď o tom musíme přestat mluvit, tamhle už vidím Mabel.“

KAPITOLA XIX

*To bylo to pravé místo,
šťastné venkovské sídlo s nádhernou vyhlídkou.*

— Milton

Mabel čekala na břehu. Rychle spustili kánoi na vodu a Stopař je přepravil přes příboj právě tak bezpečně, jako když je vezl sem. Mabel byla rozčilením celá červená a vzrušením jí srdce prudce bilo. K *Běžci* se dostali bez nejmenší nehody.

Ontario je jako prchlivý člověk, rychle se rozhněvá a stejně rychle se zase udobří. Vlny už opadly. Příboj narážel ještě na celé pobřeží, kam jen oko dohlédlo, ale už se spíš podobal třpytivým pruhům, které se chvílemi objevovaly a zase mizely, jako když kamenem rozčeříš hladinu rybníka. Kotevní lano *Běžce* nebylo nad vodou skoro vidět a Jasper už napnul plachty, aby mohl vyplout, jakmile se do nich opře očekávaný vítr z pevniny.

Slunce už zapadalo, když se zatřepetala největší plachta kutru a příď lodi začala brázdit vodu. Vanul jižní větřík. Pluli podél jižního břehu, protože se znovu co nejdříve chtěli dostat k východnímu konci jezera. Noc byla tichá, a kdo neměl co dělat, spal hlubokým, klidným spánkem.

Trochu nesnází bylo s rozhodnutím, kdo má kutru velet. Nakonec se to však vyřídlilo přátelskou dohodou. Poněvadž Jasperovi stále ještě nevěřili, Cap měl mít nad lodí hlavní dozor. Jasperovi sice dovolili řídit kutr, ale po celou plavbu měl zůstat pod dohledem starého námořníka. Jasper s tím souhlasil, bylo mu to milejší, než kdyby měla být Mabel vystavena novému nebezpečí. Věděl dobře, že teď, když se vichřice utišila, bude je *Montcalm* hledat. Z opatrnosti však nikomu své obavy neprozradil. Měl plán, jak uniknout nepříteli, ale

bál se, aby mu jej ostatní nepřekazili, kdyby se jim zase něco na něm zdálo podezřelé. Jinými slovy: Jasper byl přesvědčen, že zdvořilý mladý Francouz, který velel nepřátelské lodi, zakotvil v blízkosti pevnosti na Niagaře. Věděl také, že Francouz znovu vypluje, jakmile se vítr utiší, jen aby se přesvědčil, co se stalo s *Běžcem*. Přitom se bude držet uprostřed jezera, aby měl co nejlepší rozhled. Jasper chtěl zůstat těsně při jednom nebo při druhém břehu, nejen proto, aby se vyhnul setkání s francouzskou lodí, ale také proto, že věděl, že ho francouzská loď nezpozoruje, jestliže *Běžec* popluje podél břehu. Plachty a ráhna *Běžce* splývaly totiž s předměty na pevnině. Vybral si jižní břeh, poněvadž odtud vanul vítr. Byl přesvědčen, že tam ho nepřítel jistě nebude hledat. Na levém břehu byly totiž francouzské osady a nejsilnější nepřátelská pevnost v těch končinách.

O tom o všem Cap nic nevěděl a seržant víc myslel, jak splnit vojenský úkol, a maličkosti, které se tohoto úkolu netýkaly, ho nezajímaly. Nikdo tedy Jasperovi nepřekážel, a než se rozednilo, byl mladý plavec znovu velitelem lodi, kterého posádka poslouchala na slovo.

Sotva se rozednilo, všichni se znovu setkali na palubě. Se zájmem pozorovali, jak se z šera vynořuje obzor a jak se celá krajina s přibývajícím světlem rozjasňuje. Na východě, na západě a na severu nebylo vidět nic než vodu třpytící se v paprscích vycházejícího slunce. Na jihu se však táhl nekonečný pás zelených lesů, které tehdy obklopovaly celé Ontario. Náhle se mezi stromy objevilo prázdné místo a hned nato mohutné zdi budovy, která se podobala hradu. Valy, sruby a bašty, palisády, postavené na ostrohu nad ústím, čnely vysoko k nebi. Ve chvíli, kdy se objevila pevnost, vznesl se nad ni malý obláček a na vysokém stožáru se zatřepetala bílá francouzská vlajka².

2 V době, kdy se odehrává děj Cooperova *Stopaře*, byla francouzská vlajka bílá s třemi zlatými liliemi. *Pozn. překl.*

Cap samým úžasem vykřikl a významně se podíval na švagra.

„Že tam visí ten špinavý hadr, namouduši, že jo! Jako že se Charles Cap jmenuju,“ bručel. „A my se od toho zatraceného břehu ne a ne odlepit, jako by to byla naše vlastní žena i s dětmi, které se právě vrátily z Indie! Poslouchejte, Jaspere, chcete snad nakládat záby, že se držíte tak blízko té Nové Francie?“

„Držím se břehu, poněvadž si myslím, že jenom tak unikneme nepozorovaně francouzské lodi, která musí být někde blízko.“

„Jen aby to bylo pravda. Doufejme, že to dopadne, jak říkáte. Tady je taky ten váš spodní vlek?“

„Jsme u břehu, odkud vane vítr,“ řekl Jasper a usmál se. „Jistě uznáte, pane Cape, že při silném spodním vleku se dá líp zakotvit. Spodní vlek nám všem zachránil život.“

„Tomu se říká žvanit po francouzsku,“ zabručel Cap, ale tak, aby ho Jasper neslyšel. „Mně je milejší pořádný vrchní proud, když už člověk něco takového potřebuje, než nějaký spodní proud, který nikdo nevidí a pomalu o něm ani neví. Abych pravdu řekl, podle mne to naše zachránění byla obyčejná komedie.“

„Alespoň budeme mít příležitost podívat se na nepřátelskou pevnost na Niagaře zblízka. Myslím, že je to ona,“ skočil mu do řeči seržant. „Musíme se dobře dívat, až poplujeme kolem. Nesmíme zapomenout, že máme nepřátele skoro na dosah ruky.“

Seržantova rada byla v té chvíli zbytečná. Už to, že v divočině, kde široko daleko nebylo živáčka, loď pluje kolem místa, kde žijí lidé, vzbudilo velkou pozornost. Vítr zatím zesílil a hnal *Běžce* značnou rychlostí. Když se loď přiblížila k řece, Jasper otočil kormidlem. *Běžec* by byl málem vplul do ústí tohoto nádherného průlivu, kterému se také říká řeka. Po vodě se nesl vzdálený temný hukot, a ten v závanech větru zněl ještě silněji. Jako by se ozývaly hluboké tóny obrovských varhan. Chvillemi se zdálo, jako by se země třásla.

„Vypadá to, jako by to byl příboj na nějakém strašně dlouhém pobřeží,“ zauvažoval Cap, když hukot ještě zesílil.

„Takové příboje tady jsou,“ přisvědčil Stopař. „Žádný spodní vlek byste tady, pane Cape, nenašel, ale voda, která naráží na skály, se nemůže vrátit. Slyšíte, jak se Niagara řítí z hor?“

„Přece mi nechcete namluvit, že tahle krásná, široká řeka padá přes hory?“

„Padá, pane Cape, padá, protože tam nejsou schody ani silnice, po kterých by se dostala dolů. Tak si to u nás příroda zařídila. Možná ale, že na moři jsou ještě podivuhodnější věci. Jak by bylo krásné, Mabel, kdybychom mohli jít pěšky nějakých deset patnáct mil a potěšit se všemi těmi krásami přírody.“

„Vy jste tedy už viděl ty slavné vodopády, Stopaři?“ zeptala se dívka se zájmem.

„Viděl. Jednou jsem tam zažil hroznou věc. Byli jsme s Hadem na průzkumu, právě blízko této pevnosti. Delawar mi vypravoval, že jeho soukmenovci znají mnoho zkazek o obrovském vodopádu, který je nedaleko. Navrhl, abychom si trochu zašli a podívali se na ten zázrak. Už předtím jsem slyšel vyprávět o divech niagarského vodopádu od vojáků šedesátého pluku – to je vlastně můj mateřský pluk, a ne padesátý pátý, u kterého sloužím teprve odnedávna. Poněvadž se u každého pluku strašně lže, nevěřil jsem ani polovičku toho, co jsem slyšel. Dali jsme se tedy na cestu. Představovali jsme si, že půjdeme po sluchu, až uslyšíme ten strašný hukot. Tenkrát jsme se ale zmýlili, žádný hukot jsme neslyšeli. Tak to chodí v lese, pane Cape. A tak jsme se najednou dostali k řece, kousek nad vodopády. Mladý Delawar, který byl s námi, našel kánoe z kůry a chtěl v ní zajet na ostrov uprostřed proudu. Vymlouvali jsme mu to, vysvětlovali jsme mu, že je to šílenství a že takhle se vydávat v nebezpečí znamená pokoušet Prozřetelnost. Ale mladí Delawarové jsou jako mladí vojáci – samá odvaha a ješitnost a žádný rozum. Neposlechl nás a provedl svou. Co je opravdu velké a silné, to je – alespoň podle mne, Mabel – klidné a vznešené. A co je malé, to je samý spěch a chvat. Tak to bylo i s peřejemi. Sotva do nich kánoe vplula, už

letěla dolů. Vypadalo to spíš, jako by letěla vzduchem, než plula po vodě. Proti peřejím mladý Delawar nezmohl zhola nic. A přece bojoval statečně o svůj život, pádloval do poslední chvíle. Připadal mi jako jelen, když skočí do vody a plave, aby unikl psům. Nejdříve se pustil napříč peřejemi tak rychle, že jsme mysleli, že se z toho dostane živ a zdráv. Ale špatně si vypočítal vzdálenost, otočil kánoi předí proti proudu a zoufale s ním bojoval. Byla hrůza se na to dívat. Mně by toho člověka bylo líto, i kdyby to byl Mingo! Chvíli se opravdu držel, už se zdálo, že ten prudký proud přemůže. Jenže člověk je jenom člověk. Stačilo špatně zapádlovat a už ho voda unášela krok za krokem, píd' za pídí. Nakonec se dostal k místu, kde řeka prudce padala dolů a byla zelená, jako by byla utkána z miliónu vodních řas pověšených přes obrovskou skálu. Vyrazil kupředu jako šíp a hned zmizel. Jen píd' kánoe se vymrštila pěkně vysoko, takže jsme viděli, co se s ním stalo. Za několik let jsem potkal Mohawka, který to všechno viděl zdola, z řečiště. Řekl mi, že Delawar pádloval ještě ve vzduchu, než zmizel v mlze vodopádu.“

„A co se stalo s tím ubožákem?“ zeptala se Mabel, která ráda naslouchala Stopařovu vyprávění.

„Jistě se dostal do věčných lovišť svého lidu. Nebylo to od něho rozumné, že tak bezhlavě riskoval. Nebyl to ale člověk zlý a zbabělý. Zemřel, poněvadž nebyl moudrý, ale Manitou je k těm, kteří v něho věří, milosrdný.“

V této chvíli blízko pevnosti vystřelilo dělo. Střela zasvištěla kolem stěžně lodi – byla to výstraha, aby se *Běžec* dál nepřibližoval. Jasper stočil kormidlo, aby udržel loď daleko od pevnosti, a usmál se, jako by chtěl ukázat, že ho ten nezdvořilý pozdrav Francouzů vůbec nemrzí. *Běžec* se teď dostal do proudu a brzo byl z dostřelu francouzského děla. Pak klidně pokračoval v plavbě podél břehu. Když už bylo vidět na řeku, Jasper se přesvědčil, že tam *Montcalm* nekotví. Plavčík, kterému nařídil, aby vyšplhal na stožár, hlásil, že nikde na obzoru není vidět ani jedinou plachtu. Ted' už bylo velmi

pravděpodobné, že Jasperova lest se podařila a že francouzský kapitán je minul, poněvadž plul k druhému konci středem jezera.

Celý den vanul jižní vítr a kutr pokračoval v cestě asi jednu míli od břehu rychlostí šesti až osmi uzlů za hodinu. Hladina jezera byla úplně klidná. Pohled na břeh, vroubený lesem, byl celkem jednotvárný, nebyl však nezajímavý a neutěšený. Občas se vynořil nějaký mys, nebo se objevila hluboká zátoka, a kutr je míjel. Nikde však nebylo nejmenší známky civilizace. Tu a tam se vlévaly do jezera řeky, ale na jejich březích na míle daleko do vnitrozemí nebylo nic než lesy. Široké zátoky vnořené do lesů a spojené s Ontariem jen úzkými průlivy se objevovaly a zase mizely, ale ani zde nebylo nejmenší stopy po lidských příbytcích.

Na palubě měl z pohledu na krajinu opravdovou radost jenom Stopař. Se zájmem se díval na nekonečný pás lesů a – přestože byl rád, že může být nablízku Mabel, že slyší její příjemný hlas a že, alespoň v duchu, může smíchem odpovídat na její radostný smích – toho dne už poněkolikáté zatoužil, aby se už zase mohl toulat pod vysokou klenbou javorů, dubů a lip. Měl tak rád les, že si myslel, že jen v něm dovede člověk najít ničím nezkalenou, pravou radost. Cap se díval na věci trochu jinak. Několikrát dal nepokrytě najevo, že ho mrzí, že tu nejsou majáky, kostelní věže nebo rejdy, v nichž by bylo plno kotvících lodí. Takový břeh jako tady je opravdu k pohledání, tvrdil. Odvedl seržanta stranou a vážně se ho snažil přesvědčit, že z takového kraje nikdy nic nebude, protože tu nikoho nenapadlo vybudovat přístavy. Řeky jsou tu pusté a dohromady k ničemu. I ten vítr páchne lesem. A to samo je nejlepším dokladem toho, že ani ten za nic nestojí.

At' měl na palubě kdo chtěl jakou chtěl náladu, *Běžce* nezastavil. Po západu slunce měl už za sebou sto mil cesty k řece Oswegu. Seržant byl přesvědčen, že budou muset vplout do ústí řeky a tam se zeptat majora Duncana, co mají dělat. Jasper proto plul celou noc podél břehu. Ačkoliv se vítr k ránu utišil, byl pořád ještě dost silný,

aby zanesl kutr k mysu, který byl, jak Jasper věděl, od pevnosti asi míli nebo dvě daleko. Tam začal vanout slabý severní vítr a kutr se trochu od břehu odchýlil. Mladý plavec nechtěl, aby loď byla blízko pevniny, kdyby vítr zesílil nebo kdyby se obrátil k východu.

Za svítání byl kutr už jen dvě míle od ústí Oswega. Právě když v pevnosti, jako každé ráno, vypálili ránu z děla, Jasper nařídil povolit plachty a zamířit do přístavu. V té chvíli se však ozval na přídi lodi výkřik a pozornost všech se obrátila k východnímu břehu řeky. Tam, skoro na dostřel lehkých děl pevnosti, stál *Montcalm*, a zřejmě čekal, až se objeví *Běžec*. Projet kolem francouzské lodi nebylo možné, protože s napjatými plachtami by dohonila *Běžce* za několik minut. Bylo se třeba rychle rozhodnout. Seržant po krátké poradě znovu změnil plán. Rozhodl, že bude nejlépe, když se rovnou vydají k ostrovům, kam měli plout původně. Spoléhal na rychlost *Běžce* a byl přesvědčen, že kutr nechá *Montcalma* tak daleko za sebou, že nepřítel ani nebude vědět, kam *Běžec* pluje.

Kutr se proto okamžitě otočil po větru a rozvinul všechny plachty. Z pevnosti zahřměla děla, zavlály vlajky a na valech se to znovu zahemžilo lidmi. Lundie ale nemohl posádce *Běžce* jinak pomoci. *Montcalm* odpověděl čtyřmi nebo pěti výstřely z děl, vztyčil několik francouzských vlajek a se vzdutými plachtami se pustil za *Běžcem*.

Několik hodin brázdily obě lodi jezero největší rychlostí, jaké jen byly schopny. Křižovaly po větru, jen aby přístav zůstal na jejich závětrné straně – *Běžec* proto, aby jak jen to bude možné, se do něho dostal, *Montcalm*, aby mu v tom zabránil.

V poledne byla francouzská loď daleko za kutrem. Rozdíl v rychlosti obou lodí byl tak veliký, že se zdálo, jako by francouzská loď stála. Když se objevily první ostrovy, Jasper navrhoval, aby se *Běžec* u některého z nich skryl. Přestože Cap a seržant a zejména poručík Muir – alespoň z jejich řeči to bylo vidět – pořád ještě Jasperovi nedůvěřovali, a Frontenac byl blízko, byl Jasperův návrh přijat.

Nedalo se nic jiného dělat. Ubytovatel si nemohl odpustit, aby tiše nepoznamenal, že Jasper by mohl zradu uskutečnit jen tak, že by vplul přímo do nepřátelského přístavu. To mu ovšem mohou lehce překazít, poněvadž jediná loď, kterou Francouzi v této chvíli mají na jezeře, zůstala daleko vzadu a *Běžci* nemůže ublížit.

Dovolili tedy Jasperovi, aby jednal podle svého. Mladý muž brzo ukázal, co dovede. Zamířil k ostrovům, minul je, obrátil k východu a nechal ostrovy daleko za sebou. Před ním i za ním bylo jenom prázdné jezero. Když zapadlo slunce, byl kutr už zase u prvního z ostrovů. Třebaže bylo tma, kutr se rychle blížil úzkými průlivy k vojenské stanici, kterou už tak dlouho hledali. V devět hodin si však Cap vzpomněl, že by měli zakotvit, poněvadž tyto ostrovy, to je jediné spletné bludiště, ve kterém se nikdo nevyzná. Člověk aby měl strach, že se co chvíli mohou octnout na dostřel děl francouzské pevnosti. Jasper ochotně souhlasil. Podle instrukcí, které obdržel před vyplutím, se měl ke stanici přiblížit tak, aby nikdo z vojáků na palubě si nemohl udělat přesnou představu o její poloze. Kdyby některý z nich zběhl, mohl by vyzradit nepříteli, kde tato malá pevnost leží.

Vplul s *Běžcem* do nevelké, skryté zátoky, kde by jej bylo těžko najít ve dne, natož v noci. Všichni, kromě jediného strážného na palubě, šli spát. Cap se za posledních osmačtyřicet hodin tak utrmácel, že spal dlouho a tvrdě. Probudil se, teprve když začínalo svítat.

Sotva otevřel oči, instinkt starého námořníka mu řekl, že *Běžec* nestojí. Ihned vyběhl na palubu a zjistil, že se *Běžec* proplétá mezi ostrovy a že na palubě kromě strážného, který se o to, co dělá loď, nestaral, je jenom Jasper a lodivod.

„Co to znamená, pane Westerne?“ zeptal se hněvivě a přísně Cap. „My si všichni dole pěkně spíme a vy nás vezete do Frontenacu, abyste nás vydal Francouzům.“

„Řídím se jenom rozkazy, pane Cape. Smím se ke stanici přiblížit jediné ve chvíli, kdy všichni budou dole v podpalubí. Tak to nařídil

major Duncan, protože si nepřál, aby právě tady bylo víc lodivodů, než kolik jich král potřebuje.“

„Fjí-í-í! Proplout těmihle houštinami a skalisky a přitom nemít nikoho na palubě, to bych si byl dal. V těchto průlivech by se nevyznal ani nejlepší lodivod z Yorku.“

„Vždycky jsem si myslel, že byste byli udělali líp, kdybyste hned od začátku nechali kutr v mých rukou,“ usmál se Jasper.

„Byli bychom to udělali, Jaspere, byli bychom to udělali, nebýt těch podezřelých okolností. Okolnosti, to je vážná věc a rozumný člověk je nesmí přehlížet.“

„V pořádku. Doufám ale, že teď je těm okolnostem už konec. Jestli vydrží vítr, budeme na místě dřív než za hodinu. Pak už se nebudete muset bát žádných podezřelých okolností.“

„Hm!“

Capovi nezbývalo než se podrobit. Viděl, že Jasper je upřímný chlapec, a tak starému námořníkovi nebylo zatěžko změnit názor. I ten nejpodzéravější člověk by si těžko mohl představit, že *Běžec* je v této chvíli v blízkosti pevnosti, které se říkalo tady na hranici Frontenac. Doslova snad nebylo těch ostrovů tisíc, bylo jich však tolik a byly tak malé, že je člověk opravdu nedovedl spočítat. Jen tu a tam se objevil trochu větší ostrov. Jasper opustil hlavní průliv a za silného větru a příznivého proudu se proplétal průlivy někdy tak úzkými, že *Běžec* jen tak tak nezavadil ráhny o stromy. Někdy zase loď rychle přeplula malou zátoku, aby pak znovu zmizela mezi skálami, stromy a houštinami. Voda byla tak průzračná, že ani olovnici nebylo třeba spustit, a poněvadž hloubka byla skoro všude stejná, loď mohla plout bezpečně. Jenom Cap, zvyklý na moře, nepřestával trnout hrůzou, že kutr narazí o dno.

„Tady mi zůstává rozum stát, Stopaři,“ řekl konečně starý námořník, když se loď už podvacáté bez nehody vynořila z úzkých průlivů, kterými tak odvážně proplouvala. „To je proti všem zásadám námořnického umění. Tady kašlete na všechny zákony a pravidla.“

„Ba ne, Slaná vodo, tomu se říká mistrovství. Všimněte si, že Jasper se nikdy nezmýlí a že pozná cestu téměř po čichu jako pes. Vsadím krk, že ten chlapec nás bezpečně doveze, kam nás má dovézt. Byl by to udělal už dávno, kdybychom ho byli nechali na pokoji.“

„Bez lodivoda, bez olovnice, bez světla, bez bóje, bez majáků, bez –“

„Beze stop!“ skočil mu do řeči Stopař. „Tohle opravdu nemohu pochopit. Každý ví, že na vodě nezůstávají stopy, a přece si Jasper pluje tak jistě, jako by viděl před sebou otisky mokasínů zrovna tak jasně, jako my vidíme slunce na nebi.“

„Ať visím, jestli má alespoň kompas.“

„Budeme muset stáhnout kosatku,“ nařizoval Jasper, který se jen usmíval poznámkám svého přítele. „Stáhněte ji – kormidlo vpravo – vpravo – ostře – tak – přitoch ji – pomalu s kormidlem – drž je lehce – teď vyskoč na břeh s lanem – ne! Hod’ je – jsou tam naši, chytanou je.“

Všechno se odehrálo tak rychle, že než jste si mohli uvědomit, co se vlastně s lodí děje, *Běžec* se obrátil proti větru, až se největší jeho plachta zatřepetala. Potom se pomalu, jenom s pomocí vesel, otočil bokem k místu, kde mezi skálami bylo možno přistát. Za chvíli byl pevnými lany přitážen ke břehu. Zkrátka a dobře, doplul k cíli své cesty, k vojenské stanici. A vojáky pětapadesátého pluku uvítali jejich kamarádi, kteří se těšili, že budou vystřídáni.

Když Mabel vyskočila na břeh, nijak neskrývala svou radost. Po ní vystoupil její otec se svými vojáky. I na něm bylo vidět, že už měl toho cestování po jezeře dost. Pro ty, kteří tak dlouhou dobu strávili v těsných prostorách *Běžce*, byla stanice – jak vojáci pětapadesátého pluku říkali pevnůstce – příjemnou změnou. Na žádném z ostrovů nebyly kopce, všude tu však bylo zdrávo a klidno. Všechny ostrovy byly více méně zalesněny. V těch časech většina jich byla dokonce porostlá pralesem. Rozloha ostrova, na kterém se vojáci usadili, byla sotva dvacet akrů. Před časem, jak se to v divočině stá-

vá, pravděpodobně před několika staletími, byla na něm část lesů zničena a skoro polovina plochy ostrova byla porostlá trávou. Ten, kdo vybral toto místo pro vojenskou pevnost, byl přesvědčen, že studánka s průzračnou vodou, k níž přicházeli indiáni na lov, byla vlastně příčinou, proč už zde nevyrostly vysoké stromy. Ať tomu bylo jakkoliv, byl tento ostrov krásnější a hodil se k pobytu líp než většina ostatních ostrovů.

Všude na březích Vojenského ostrova rostly houštiny. Vojáci je pečlivě uchovávali, protože přes ně nebylo vidět, co se děje na ostrově. Za houštinami a pod několika skupinami stromů a křovin se skrývalo šest nebo osm nízkých domků. Byl v nich ubytován velitel i mužstvo, bylo zde skladiště, kuchyň, nemocnice a jiná zařízení. Domky byly postaveny – jak se to tehdy dělalo – z klád a střechu měly z kůry. Kůru bylo nutno nosit zdaleka, aby vykácené stromy nevzbudily pozornost nepříteli. Stavení byla obydlena už několik měsíců, a tak byla zařízena celkem velmi pohodlně.

Na východním konci ostrova byl malý poloostrov. Ten byl tak hustě zarostlý stromy a podrostem, že dokud neopadalo listí, nebylo vidět z jednoho břehu na druhý. U úzké šíje, která spojovala tento výběžek s ostrovem, stál malý srub, který měl bránit nepříteli v přístupu na ostrov. Klády byly pěkně silné, aby je nebylo možno prostřelit, a nebyli byste mezi nimi našli jedinou štěrbinu, tak těsně byly mezi sebou spojeny. Místo oken byly střílny, dveře byly malé, ale pevné. Střecha, jako celé stavení, byla sroubena z otesaných klád a pokryta kůrou, aby do srubu nepršelo. V dolní místnosti bylo skladiště střeliva a potravin – tady měli vojáci uskladněny všechny své zásoby. V horní místnosti, v případě potřeby, mohli bydlet vojáci, současně to ale byla i jakási pevnost. Nízké podkroví bylo rozděleno na dvě nebo tři místnosti, v nichž byly pryčny pro deset až patnáct lidí. Celé to zařízení bylo velmi prosté a chudoučké. Stačilo však vojáka chránit před náhlým přepadením. Poněvadž celé stavení bylo sotva čtyřicet stop vysoké, zakrývaly je koruny

stromů. Vidět je mohl jenom ten, kdo se dostal do nitra ostrova. Z horních střílen byl dobrý rozhled, dolní část pevnůstky však byla zakryta křovinami.

Poněvadž tato stavba byla určena jen k obraně, postavili ji blízko zářezu do skály, na níž stál ostrov, aby si obležení, kdyby bylo třeba, mohli lehce opatřit vodu. Stačilo spustit vědro. Aby obrana byla ještě snazší a aby bylo možno hájit přízemí budovy, horní patro přečnívalo o několik stop, jak to u opevněných srubů bývá. Otvory, vyřezané v kládách, sloužily jako střílny. Ted' byly vyplněny kusy dřeva. Z přízemí do místností v patře vedl žebřík. Kdyby nepřítel přepadl ostrov, měli se všichni obyvatelé ostrova sejít ve srubu.

Z vojenského hlediska nejcennější na celém ostrově byla jeho poloha. Ležel mezi dvaceti jinými ostrovy, těžko jej bylo najít, a i kdyby se byl nějaký člun dostal blízko, mohla si jeho posádka myslet, že to není ostrov, ale jen část jiného ostrova. Průlivy kolem ostrova, o nichž už byla řeč, byly tak úzké, že bylo těžko uhádnout – i kdybyste stáli uprostřed – které části pevniny spojují a které oddělují. Zvlášť malá zátoka, v níž zakotvil Jasper, byla tak obrostlá houštinami, že se jednou stalo, že ani vlastní posádka vracející se z rybolovu v okolních průlivech nemohla kutr, který zde kotvil se svinutými plachtami, několik hodin najít. Místo vyhovovalo tedy svému účelu obdivuhodně a posádka, pokud to finanční prostředky dovolovaly, ještě jeho obranyschopnost zdokonalila.

Celou hodinu po příjezdu *Běžce* panoval na ostrově ruch a shon. Dosavadní posádka už měla samoty až po krk a toužila jenom co nejdříve vrátit se do Oswega. Velitel, kterého přišel seržant vystřídat, sotva předal velení, už pospíchal se svými vojáky na palubu *Běžce*. Jasper chtěl zůstat alespoň den na ostrově, ale důstojník mu nařídil, aby ihned vyplul. Vál totiž silný vítr, a tak byla naděje, že se loď rychle dostane přes řeku a přes jezero. Než se však rozloučili, upozornili poručík Muir, Cap a seržant důvěrně důstojníka, jenž odcházel, na podezření, které mají proti mladému plavci. Důstojník

slíbil, že si dá na Jaspera dobrý pozor, a nastoupil na loď. Ani ne za tři hodiny po příjezdu byl kutr už zase na cestě.

Mabel si vybrala jeden z domků a s ženskou dovedností jej brzo upravila pro sebe a pro svého otce tak, že se v něm dalo docela pohodlně bydlet. V jiném domku byla zařízena společná jídelna pro velitele, a o tu se měla starat vojákova žena. V seržantově domku, který byl nejlepší na celém ostrově, nebylo tedy třeba vykonávat hrubé domácí práce a Mabel se mohla celým svým ženským vkusem věnovat zařizování příbytku. Poprvé od chvíle, co přišla sem na hranici, byla na svůj domov hrdá. Když skončila práci, šla se projít po ostrově. Po stezce, která vedla přes krásný palouk, došla na jediné místo ostrova, kde nebyly křoviny. Zastavila se, zadívala se na průzračnou vodu, která se před ní čeřila, a zamyslela se nad svým novým postavením. Pocítila příjemné, hluboké vzrušení, když si vzpomněla na všechno, co právě zažila, a když začala uvažovat o tom, co jí asi přinese budoucnost.

„Jak je tu krásně, slečno Mabel,“ ozval se Muir, který se znenadání octl vedle ní. „Ale žena, kterou zde vidím, je ještě krásnější.“

„Možná že byste mi nevěřil, pane Muire, kdybych vám řekla, že nemám ráda poklony,“ odpověděla pevně Mabel. „Byla bych raději, kdybyste se mnou mluvil o něčem jiném. Dokážete tím jenom, že mě pokládáte za dost chytrou, abych vám rozuměla.“

„Oho! Váš vtip, krásná Mabel, jiskří jako vyleštěná hlaveň muškety. Mluvíte ale příliš vzdělaně a moudře, než aby se vám mohl vyrovnat ubožák, který si už čtyři roky okusuje nehty v tomhle zapadákově a nemá příležitost pohovořit si s vtipným člověkem. Jistě nelitujete, slečno, že vaše krásná nožka znovu stanula na *terra firma*³?“

„Před dvěma hodinami jsem opravdu byla ráda, pane Muire. Ale *Běžec* je tak krásný, jak se míhá mezi stromy, že bych byla raději na jeho palubě.“

3 (Lat.) Pevnina. Pozn. překl.

Sotva domluvila, odpověděla zamáváním šátku na Jasperův pozdrav. Mladý muž nespouštěl z Mabel oči, dokud bílé plachty kutru nezmizely za mysem a za zelenou clonou listů.

„Odjíždějí, a já jim nepřeji šťastnou cestu, ale aby se sem šťastně vrátili. Jestli se brzo nevrátí, budeme asi muset na tomto ostrově přezimovat. Mohli bychom se ovšem také octnout v quebeckém žaláři. Ten Jasper Sladká voda není člověk zvlášť spolehlivý, do pevnosti o něm došly velice nepříznivé zprávy. Váš otec a váš strýc o něm nemají nejlepší mínění.“

„Lituji, že vám musím, pane Muire, odporovat, ale jsem přesvědčena, že oba, otec i strýc, se svých pochybností brzo zbaví.“

„Kdybych i já se mohl brzo zbavit svých pochybností, nezáviděl bych ani svému veliteli. Až odejdu do výslužby, seržant přijde na mé místo,“ řekl Muir úlisně.

„Kdyby tatínek mohl nastoupit na vaše místo,“ odpověděla uštěpačně dívka, „pak vy byste byl jistě schopen zastávat místo jeho.“

„Vy jste tomu ale dala! Snad mě nechcete degradovat na poddůstojníka?“

„To rozhodně nechci, pane Muire. Vůbec jsem nemyslela na vojenskou službu, když jste mluvil o tom, že byste šel do výslužby. Uvažovala jsem trochu sobecky. Svou zkušeností a moudrostí mi připomínáte tatínka, myslela jsem si tedy, že byste ho výborně zastoupil jako hlava rodiny.“

„Ve vaší rodině bych chtěl vystupovat jako ženich, a ne jako otec nebo hlava rodiny. Víím, jak to myslíte, mám rád vaše pohotové, vtipné odpovědi. Mladá dívka může být vtipná, nesmí však být hubatá. Ten Stopař, to je ale zvláštní člověk, když mám pravdu povědět.“

„Jenom pravdu, pane Muire, nebo raději neříkejte nic. Stopař je můj přítel, můj velmi dobrý přítel, pane Muire, a nedovolím, aby přede mnou někdo o něm mluvil špatně.“

„Ujišťuji vás, Mabel, že o něm nebudu mluvit špatně. Jenže pochybuji, že se o něm dá říci mnoho dobrého.“

„Přinejmenším je znamenitý střelec,“ usmála se Mabel. „To nemůžete popřít.“

„To, že dovede střílet, to, prosím pěkně, já uznávám. Ale nevzdělaný je jako Mohawk.“

„Možná že nedovede latinsky, ale zato umí mluvit irokézským nářečím líp než kdokoliv jiný, a to se mi právě tady zdá užitečnější než latina.“

„Kdyby se mne sám Lundie zeptal, jestli obdivuju víc vás, nebo váš vtip, krásná a jedovatá Mabel, nevěděl bych, co odpovědět. Bude to tak asi napůl. Jednou obdivuju víc jedno, podruhé to druhé. Ach, má nebožka žena byla taky neobyčejně vtipná.“

„Myslíte svou poslední ženu?“ zeptala se Mabel a podívala se nevinně na svého společníka.

„No tohle! To je zase nějaká Stopařova pomluva. Ten člověk se vám asi pokoušel namluvit, že jsem už byl ženat víckrát než jednou.“

„Zbytečně by se namáhal, pane Muire, protože kdekdo ví, že tuhle smůlu jste měl už čtyřikrát.“

„Jenom třikrát, tak jako že se jmenuju David Muir. Ta čtvrtá, krásná Mabel, to je jen pomluva – totiž ta je *in petto*, jak by řekli latiníci, to znamená, že ji teprve nosím v srdci, má drahá.“

„To jsem ráda, že tou čtvrtou nejsem já, ať *in petto*, nebo jinak. Nerada bych totiž, aby vás kvůli mně pomlouvali.“

„Toho se nebojte, okouzlující Mabel. Kdybyste vy byla tou čtvrtou, na všechny ostatní bych zapomněl, a vaše podivuhodná krása a vaše úžasné vlastnosti by vás postavily na první místo. Nebojte se, že byste byla v čemkoliv čtvrtá.“

„Toto vaše ujištění mě těší víc než to první místo, pane Muire,“ zasmála se Mabel. „Přiznávám se, že bych raději byla čtvrtou co do krásy než něčí čtvrtou manželkou.“

Po těchto slovech Mabel odběhla a nechala ubytovatele, aby přemýšlel o svém úspěchu. Mabel se bránila tak bezohledně jednak proto, že Muir se stal v poslední době velmi dotěrný a bylo

nutno jej jednou provždy odmítnout, jednak proto, že ji rozhněvaly jeho narážky na Jaspéra a Stopaře. Třebaže byla vtipná a pohotová, nebývala prostořeká. Tentokrát však si umínila, že musí být energičtější než jindy. Když opustila Muira, byla přesvědčena, že se konečně zbavila jeho nepříjemné dotěrnosti. David Muir však uvažoval jinak. Nebyl odmítnut poprvé, věděl, co zmůže vytrvalost, a neměl tedy důvod, proč by se měl vzdát. Díval se za odcházející dívkou a pokyvoval polo výhrůžně, napůl spokojen, hlavou. Tím jenom dokazoval, že je odhodlán své zlé úmysly prosadit za každou cenu. Mezitím se k němu nepozorovaně přiblížil Stopař.

„Tu, ubytovateli, nedohoníte, určitě ne,“ zasmál se Stopař svým tichým smíchem. „Je mladá a dovede utíkat, tu dohoní jen opravdu rychlé nohy. Slyšel jsem, že se vám líbí, dokonce prý byste si ji rád vzal.“

„Totéž jsem slyšel o vás, Stopaři. Mně se to ale zdá taková troufalost, že se mi to ani věřit nechce.“

„Bojím se, že máte pravdu, ano, bojím se, že máte pravdu. Když přemýšlím o sobě, co vlastně jsem – jak málo toho umím a jak tvrdý život jsem vedl, neodvážuju se ani pomyslet na děvče, které má tak dobré vychování, je veselé, bezstarostné a jemné –“

„A hezké – na to jste zapomněl,“ neomaleně ho přerušil Muir.

„A hezké, máte pravdu, až příliš hezké,“ odpověděl mírně a skromně Stopař. „O její kráse jsem měl mluvit na prvním místě. Pohled na ni je hezčí než pohled na mladou laň, když se učí prvně skákat. Víím, že pokud jde o Mabel, moc nadějí nemám.“

„Jestli jste k tomuto názoru přišel sám od sebe a jen proto, že jste od narození skromný – a to se jenom chválí – měl bych vám jako váš starý kamarád, se kterým jste prodělal nejednu bitvu, povědět, že –“

„Ubytovateli,“ přerušil ho Stopař a podíval se mu přísně do očí, „my dva jsme se často vídali za hradbami pevností, málokdy jsme však spolu chodili po lesích, nebo dokonce bojovali proti nepříteli.“

„Pevnost nebo bojiště, to je úplně jedno, Stopaři. Já nesmím daleko od skladišť, i když se mi to vůbec nezamlouvá. Vy to, jako člověk, který se boji nevyhýbá, jistě pochopíte. Kdybyste však věděl, co o vás právě řekla Mabel, ani ve snu by vás už nenapadlo chtít se zalíbit té drzé, tvrdohlavé holce.“

Stopař se zvědavě zadíval na poručíka. Nic divného, že by se byl rád dověděl, co si Mabel o něm myslí, ale byl tak slušný, že se nechtěl vyptávat, co o něm jiní říkají. Muir se však nedal odbýt. Věděl, že má co dělat s poctivým a prostomyslným člověkem, a chtěl využít jeho důvěřivosti, aby se zbavil soupeře. Proto pokračoval, jakmile zjistil, že Stopařova zdrženlivost je silnější než jeho zvědavost.

„Měl byste vědět, Stopaři, co si o vás Mabel myslí,“ řekl. „Každý člověk by měl vědět, co o něm povídají jeho přátelé a známí. Ale abyste věděl, jak jsem k vám ohleduplný, řeknu vám to nejstručněji. Víte, že se Mabel, když se jí nějaký muž líbí, vždycky trochu rozpustile, ba zlomyslně usmívá?“

„Mně se vždycky zdála být roztomilá a něžná – vím, že se někdy směje. Viděl jsem ji častokrát smát se, ale to se vždycky smála srdečně, a ne zlomyslně.“

„Tak je to. Smála se, smála, a když byla nejvíc rozesmátá, řekla – nebude vás to bolet, když vám to řeknu, Stopaři?“

„To nevím, ubytovateli, to opravdu nevím – záleží mi na tom, co si o mně Mabel myslí, mnohem víc, než co si o mně myslí jiní.“

„Bude líp, když vám to neřeknu. Nechám si to tedy pro sebe. Proč by také člověk měl někomu vykládat, co o něm povídají jeho přátelé, zejména když to není nic hezkého. Už o tom neřeknu ani slovo.“

„Když nechcete, nutit vás nemohu. Možná že bude líp, když nebudu vědět, co si Mabel o mně myslí, zejména když, jak říkáte, to není nic pěkného. Kdyby si tak člověk mohl vybrat, čím a jakým by chtěl být! Byl by lepší, vzdělanější, a nemusel by být nehezký. Když neví, že je neotesaný, hrubý, nevzdělaný, může být šťastný. Když však ví, co mu chybí, nechce o svých nedostatcích ani slyšet.“

„Toto všechno jsem chtěl povědět Mabel, jenže ona utekla. Všiml jste si, jak rychle zmizela, když jste se objevil?“

„Bylo to velmi nápadné,“ musel přiznat Stopař, zhluboka vzdychl a stiskl hlaveň ručnice tak pevně, jako by ji chtěl rozmačkat.

„Bylo to víc než nápadné – zrovna to bilo do očí, to je to správné slovo. Lepší výraz byste pro to nenašel, kdybyste si hodinu hlavu mučil. Musím vám prozradit – bylo by nesprávné, kdybych o tom mlčel – že ta neslušná holka raději utekla, než by do konce vyslechla, co jsem jí říkal na vaši obranu.“

„A co jste jí řekl na mou obranu, ubytovateli?“

„No, víte, příteli, musel jsem se přizpůsobit okolnostem, proto jsem mluvil jen povšechně, ale už jsem se chystal, že se dám do podrobností. Kdyby byla řekla, že jste neukázněný polodivoch nebo zálesák, byl bych jí řekl – tomu můžete věřit – že se není co divit. To všechno zavinil neukázněný a polodivoký život, jaký vedete tady na hranici. A hned by musela přestat se svým pomlouváním.“

„Tohle že jste jí řekl, ubytovateli?“

„Doslova vám to nemohu opakovat, ale takhle jsem si to myslel. Neměla ani špetku trpělivosti a nevyslechla ani polovičku toho, co jsem jí chtěl povědět. Utekla, jak jste na vlastní oči viděl, jako by se už byla pevně rozhodla a jako by už nic víc nechtěla slyšet. Myslím, že se už s konečnou platností rozhodla.“

„Víte, že si to taky myslím? Její otec se přece jen mýlil. Ba jo, seržant se jaksepatří zmýlil.“

„Nenaříkejte, Stopaři, nechtějte si zničit slavnou pověst, kterou jste si tolik let budoval. Nejlepší hodit ručnici na rameno a pryč do lesa. Jediná ženská na celém světě nestojí za to, aby se člověk pro ni, třeba jen minutu, trápil. Vím to z vlastní zkušenosti. Věřte člověku, který zná ženské a měl dvě ženy. Ženské jsou horší, než si člověk dovede představit. A jestli se chcete Mabel pomstít, máte teď k tomu báječnou příležitost. Taková příležitost se vám tak brzo nenaskytne.“

„Vůbec se nechci tomu děvčeti pomstít.“

„Jen neříkejte, však ono k tomu jednou stejně dojde. Rádi děláme nepříjemnosti tomu, kdo je dělá nám. Nikdy se vám nenaskytne lepší příležitost, než jakou máte teď. A navíc si ještě můžete získat obdiv svých přátel a tím vzbudit závist u svých nepřátel.“

„Mabel není mým nepřítelem, ubytovateli. A i kdyby byla, nechtěl bych jí způsobit nejmenší nepříjemnost.“

„To jen říkáte, Stopaři – říkáte to, a možná že si to dokonce i myslíte. Ale to je proti lidskému rozumu, proti povaze člověka. Však to nakonec sám poznáte. Víte, že se říká: *Jestli máš rád mě, měj rád taky mého psa*. Když to obrátíte, znamená to: *Když nemáš rád mě, nesmíš mít rád ani mého psa*. A teď poslouchejte, co byste měl udělat. Víte, že jsme tady ve velice ošemetném a nebezpečném postavení – tak řečeno ve lví tlamě.“

„Tím lvem myslíte Francouze a tou tlamou náš ostrov, že?“

„Myslím to jenom obrazně, příteli, protože Francouzi nejsou lvi a tento ostrov není tlama, leda by se ukázalo – a toho se doopravdy bojím – že je to oslí tlama.“

Ubytovatel se začal pohrdlivě smát. Jak vidět, neměl asi velké mínění o moudrosti svého přítele Lundieho, s nímž major vybral ostrov k vojenským účelům.

„Podle mne bylo správné, že byl vybrán právě tento ostrov,“ odpověděl Stopař a začal se rozhlížet kolem, jako by si prohlížel nějaký obraz.

„To nepopírám – to nepopírám. Lundie je velký voják v malém měřítku, jeho otec byl zase velký statkář, ale také v malém měřítku. Narodil jsem se na panství Lundie a s majorem se znám už tak dlouho, že si dnes vážím všeho, co říká nebo co dělá. V tom právě je má slabost, Stopaři. Tohle místo mohl vybrat buď osel, nebo Šalamoun, podle toho, jak se to vezme. Ostrov má nešťastnou polohu, to ostatně vidíte z toho, jaká opatření musí Lundie dělat a co všechno musí nařizovat, jen aby se nic nestalo. Po okolních ostrovech a po

lesích slídí indiáni a hledají právě náš ostrov. Lundie to ví, dostal o tom zprávu. Prokázal byste pětapadesátému pluku největší službu, jakou si dovedete představit, kdybyste zjistil, kde jsou indiáni, a pokusil se je svést na nesprávnou stopu. Seržant Dunham si naneštěstí představuje, že nebezpečí nám hrozí z horní části jezera, protože Frontenac leží nad námi. Ze zkušenosti ale vím, že indiáni přicházejí vždycky odtud, odkud je nejméně očekáváte. Právě proto musíme počítat s tím, že se přiženou zdola. Vezměte tedy kánoi a pusťte se po proudu mezi ostrovy, abychom zjistili, jestli nám nebezpečí nehrozí z této strany. Ještě cennější by bylo prozkoumat pevninu do hloubky několika mil, zvlášť směrem k Yorku.“

„Tam je na výzvědech Velký had. Ví, kde jsme, a včas by nás upozornil, kdyby nás někdo chtěl z té strany přepadnout.“

„Ale Velký had je koneckonců jen indián. K téhle práci se nejlíp hodí běloši. Lundie bude nekonečně vděčný tomu, kdo mu pomůže vyváznout z tohoto malého dobrodružství se zdravou kůží. Abych pravdu řekl, přáteli, Lundie dobře ví, že se do toho neměl pouštět. Je ale tvrdohlavý jako jeho otec a nepřiznal by chybu, kdyby byla nad slunce jasnější.“

Ubytovatel vykládal dál a snažil se Stopaře přemluvit, aby bez meškání odešel z ostrova. Opakoval důvody, o nichž už mluvil prve, někdy si odporoval a často žádal něco, co bylo v rozporu s jeho dalším přáním. Stopař, třebaže byl prostý, zpozoroval tyto nesrovnalosti v poručíkově výkladu, ale nenapadlo ho, že poručíkovi nejde o nic jiného než dostat ho z ostrova, a tak se zbavit soka. Na nesprávné důvody odpovídal správnými, odporoval každému příkazu, který se nesrovnával s jeho povinnostmi, a jako vždy nechtěl nic slyšet o tom, co se nesrovnávalo s jeho svědomím. Nevěděl, co má Muir za lubem, ale na jeho chytráctví mu nenaletěl. Nakonec se po dlouhém rozhovoru rozešli. Jeden druhého nepřesvědčil, jeden nedůvěřoval druhému. Stopařova nedůvěra, jako ostatně všechno u tohoto muže, pramenila z jeho poctivé, nezištné a šlechetné povahy.

Vážnější důsledky měla porada, kterou měl brzo potom seržant s poručíkem. Sotva skončila, vojáci dostali tajné rozkazy, aby obsadili opevněný srub a aby zůstali v ubikacích. Ze všeho toho si nebylo těžko domyslet, že se něco chystá. A skutečně: sotva zapadlo slunce, seržant, který měl do této chvíle plné ruce práce v místě, kde byl prve zakotven *Běžec*, vrátil se se Stopařem a s Capem do svého domku. Když se posadil k pěkně prostřenému stolu, který Mabel pro něho připravila, prozradil něco ze svého plánu.

„Tak se mi zdá, Mabel, že nám budeš velice užitečná,“ začal starý voják. „Dokazuje to tahle znamenitá večeře. Jistě taky dokážeš, až to bude třeba, že jsi dcera starého vojáka.“

„Snad bys nechtěl, tatínku, aby se ze mne stala Jana z Arku a abych vedla vojáky do boje?“

„Co aby se z tebe stalo? Stopaři, slyšel jsi někdy o té osobě, jak ji jmenovala Mabel?“

„Neslyšel, seržante, ale na tom nezáleží. Jsem hloupý a nevzdělaný, ale velice rád poslouchám, když Mabel mluví, ať je to o čem chce.“

„Já vím, o co jde,“ prohlásil Cap. „Je to loď, která v poslední válce vyplula z Morlaix a měla chytat nepřátelské obchodní lodě. Držela se, to musím říct, velice dobře.“

Mabel se začervenala, že se zmínila o něčem, o čem neměl ani její otec, ani její strýc ponětí. Možná že se začervenala i proto, že Stopař odpověděl tak prostě, a přece tak upřímně.

„Tatínku, mám se snad dát k vojákům a pomáhat jim bránit ostrov?“

„Tady by to nebylo nic divného. O tom, jak zde bojovaly ženy, by ti mohl vyprávět náš přítel Stopař. Ale musím ti už teď prozradit, že ještě dnes v noci vyrazíme, abys nebyla překvapena, až se ráno probudíš a neuvidíš nás tady.“

„Tatínku, ty mě chceš nechat na ostrově samu s Jenníí?“

„Ne, dceruško, nic takového. Zůstane tady poručík Muir, švagr Cap, desátník McNab a ještě tři muži. Jennie bude bydlet s tebou v tomto domku a švagr Cap bude velitelem ostrova místo mne.“

„A co bude dělat pan Muir?“ zeptala se Mabel. Napadlo ji, jaké asi nepříjemnosti vzniknou z této nové situace.

„Může ti tu vyznat lásku, jestli budeš chtít. Je to zamilovaný chla-pík, a protože se už zbavil čtyř žen, nemůže se dočkat, aby uctil jejich památku tím, že si vezme pátou.“

„Ubytovatel říká,“ nevinně poznamenal Stopař, „že když se člověk tolikrát zklamal, je nejlíp na všechno zapomenout a začít znova.“

„No, uvidíme, jak bude už poněkolkáté začínat znova,“ řekl posměšně seržant. „Nechme ho, ať přijde s vyznáním lásky. Rychle s tím skončí, já vím dobře, že má dcera si nikdy poručíka Muira nevezme.“

Řekl to tak důrazně, jako by prohlašoval, že jeho dcera si poručíka Muira nikdy *nesmí* vzít. Mabel se začervenala a rozpačitě se zasmála. Ihned se však vzpamatovala a řekla vesele, že na ní nikdo nic nepozoroval:

„Ale tatínku, nebylo by líp počkat, až pan Muir vysloví přání, aby si ho tvá dcera vzala – nebo spíš že on by si chtěl vzít tvou dceru, aby to pak nedopadlo jako v té bajce o kyselých hroznech?“

„Jaká je to bajka?“ zeptal se zvědavě Stopař, který neznal nic z mudrosloví bělochů. „Vyprávějte nám ji, dovedete to tak pěkně. Ani seržant ji jistě nezná.“

Mabel vyprávěla známou bajku tak poutavě, že Stopař nespustil oči z jejích úst.

„Je to doslova tak. Lišky jsou skutečně takové,“ přisvědčil Stopař, když Mabel skončila. „Mingo by to udělal stejně, on je také tak lstivý a krutý. Jeden darebák jako druhý. Pokud jde o hrozny, ty jsou v těchto končinách pořádně kyselé i pro ty, kteří na ně dosáhnou, ale pro ty, kteří na ně nedosáhnou, jsou ještě kyselejší. Mohu říci, že můj skalp je pro Mingo velice kyselý.“

„Tyhle hrozny budou také pro pana Muira velice kyselé, děťátko. Vid', že si nikdy nevezmeš toho člověka, Mabel?“

„Ještě to!“ ozval se Cap. „Vždyť je to jen půl vojáka.“

„Nemyslím vůbec na vdávání, tatínku a strýčku. Raději o tom ani nemluvmě. Ale i kdybych se chtěla vdát, rozhodně bych si nevzala člověka, který už měl tři nebo čtyři ženy.“

Seržant mrkl na Stopaře, jako by chtěl říci „tak vidíš“, ale z ohledu na svou dceru začal mluvit o něčem jiném.

„Podle vojenských předpisů nemůžeš ani ty, Mabel, ani ty, švagře Cape, velet posádce, která zůstane na ostrově. Můžete jí nejvýš radit a trochu ovlivnit její chování. Přesně řečeno, velitelem bude desátník McNab. Snažil jsem se ho přesvědčit, aby se nebál a neustupoval poručíku Muirovi. Ten, jako dobrovolník, nemá právo zasahovat do vojenských věcí tady na ostrově. Prosím tě, švagře Cape, podporuj desátníka, protože kdyby se ubytovateli podařilo jedinkrát porušit předpisy, chtěl by velet nejen McNabovi, ale nakonec i mně.“

„Zvlášť jestli mu Mabel dá košem, až budeš pryč. Ale všechno, co je na vodě, necháš na starosti mně, vid'? Největší zmatek vzniká z nedorozumění mezi velitelem na pevnině a velitelem na moři.“

„Desátník bude jediným velitelem, švagře. Historie nás učí, že dvojí velení má za následek zmatek, a tomu se chci vyhnout. Desátník bude velet, ale ty mu můžeš radit, zvlášť ve všem, co se týká člunů. Jeden vám tu nechám, abych vám zajistil ústup, kdyby bylo třeba. Znáám desátníka dobře, je to statečný muž a dobrý voják. Můžete se na něho spolehnout. Je to Skot, a proto se neubrání ubytovatelovu vlivu. Dejte si na něho oba pozor, ty i Mabel.“

„Ale proč mě nevezmeš s sebou, tatínku? Přišla jsem, abych se o tebe starala. Proč tu tedy musím zůstat?“

„Jsi hodné děvče, Mabel, a je vidět, že jsi z dunhamovského rodu. Ale musíš zůstat zde. Opustíme ostrov zítra před úsvitem, aby nás nějaký ten slídil náhodou neviděl. Vezmeme si dva větší čluny. Jeden člun a jednu kánoi z kůry vám tu necháme. Chceme se podívat do

průlivu, kterým se obyčejně plaví Francouzi, možná že tam na ně budeme číhat týden. Pokusíme se zadržet jejich nákladní loď, ty tu mají proplout cestou do Frontenacu. Bude na nich velký náklad určený pro indiány.“

„Podíval ses dobře do svých papírů, švagře?“ zeptal se starostlivě Cap. „Jistě víš, že zadržet loď na širém moři je pirátství. Něco jiného je, když ti k tomu dá pravoplatné povolení buď válečná, nebo ozbrojená obchodní loď.“

„Mě pravoplatně jmenovali seržantem pětapadesátého pluku,“ odpověděl Dunham a napřímil se v plné své důstojnosti. „A to musí stačit i francouzskému králi. Jestli mu to nestačí, mám písemný rozkaz majora Duncana.“

„Nemáš tedy žádné papíry o tom, že tvé plavidlo je plavidlo válečné?“

„Rozkaz majora Duncana musí stačit, švagře, protože já jiné papíry nemám. Zájmy Jeho Veličenstva velí, abych loď, o kteréch jsem právě mluvil, zajal a dopravil do Oswega. Vezou příkrývky, všelijaké cetky, pušky, střelivo – zkrátka všechno, čím Francouzi podplácejí ty své zatracené indiánské spojence, aby nadělali co nejvíc lotrovin, aby porušovali zákony lidskosti a všechno, co je lidem svaté a drahé. Když sebereme Francouzům to, co vezou, zkrátíme jejich plány a získáme čas, protože na podzim se už jiné zboží přes moře nedostane.“

„Ale tatínku, vždyť na straně Jeho Veličenstva také bojují indiáni?“ zeptala se zvědavě Mabel.

„K tomu má Jeho Veličenstvo právo. Každý ví, že je velký rozdíl, jestli indiána použije jako bojovníka Angličan nebo Francouz.“

„To je jasné, švagře Dunhame. Ale pořád ještě nevím, jak je to s tím tvým oprávněním zastavovat nepřátelské lodě.“

„Hodnost, kterou mi udělil *anglický* plukovník, by měla přesvědčit každého *Francouze*, že mám právo každou nepřátelskou loď zajmout. A také ho, švagře, jaksepatří přesvědčí, to se neboj.“

„Ale tatínku, já vůbec nevidím, jaký je v tom rozdíl, jestli indiány používají ve válce Angličané nebo Francouzi.“

„Je v tom obrovský rozdíl, mé dítě, i když ty ho nevidíš. Předně, Angličan je lidský a pln ohledů, kdežto Francouz je člověk surový a krutý.“

„Ještě můžeš dodat, švagře, že kdybys Francouzovi dovolil, bude od rána do večera tančit.“

„To je pravda,“ přisvědčil vážně seržant.

„Podle mne to na věci nic nemění, tatínku. Jestliže je špatné, že si Francouzi najímají indiány, aby je posílali proti svým nepřátelům, je to stejně špatné, když to dělají Angličané. Nemám pravdu, Stopaři?“

„Máte úplně pravdu, úplně. Já sám jsem nikdy neměl za zlé Francouzům, že dělají totéž, co děláme my. Podle mne je ale horší, když si člověk za spojence vybere Minga než Delawara. Kdyby ještě žili nějakí příslušníci tohoto výtečného kmene, nepokládal bych za hřích poslat je proti nepříteli.“

„A přece i oni skalpují a zabíjejí bez rozdílu mladé i staré – ženy i děti!“

„To je už v jejich povaze, Mabel. Nesmíme je pro to odsuzovat. Povaha je povaha, i když každý kmen jedná jinak. Já jsem běloch a taky se snažím jako běloch myslet.“

„Tomu vůbec nerozumím,“ odpověděla Mabel. „To, co je správné u krále Jiřího, by mělo být správné i u krále Ludvíka.“

„Pravé jméno francouzského krále je Caput,“ poznamenal Cap, ústa plná zvěřiny. „Jednou se mnou cestoval slavný učenec a ten mi řekl, že Ludvík třináctý, čtrnáctý a patnáctý byli podvodníci a že jejich pravé jméno bylo Caput, to znamená ‚hlava‘, a že každého z nich měli zkrátit o hlavu.“

„To vypadá, jako by tam u nich taky bylo ve zvyku skalpovat,“ poznamenal Stopař překvapeně, jako by se právě dověděl zajímavou novinku. „Ted’ budu mít menší výčitky svědomí, až budu

bojovat proti těm darebákům. Stejně jsem si to ale nikdy zvlášť nevyčítal.“

Všichni, kromě Mabel, byli rádi, že se začalo mluvit o něčem jiném. Nikomu už nebylo do řeči. Ti tři muži byli jako všichni ostatní. Také oni posuzovali jiné nespravedlivě, aniž je dobře znali. Nebyli bychom jejich rozhovor vůbec zaznamenali, kdyby neměl jakýsi vztah k osobám a událostem, o nichž je řeč v tomto vyprávění.

Sotva dojedli, seržant se rozloučil se svými hosty a dlouho důvěrně rozprávěl se svou dcerou. Nebyl to člověk nějak přecitlivělý. Teď teprve, po setkání s dcerou, se v něm ozvalo cosi, co dosud neznal. Dokud je voják nebo námořník na podřízeném místě, nemyslí na nebezpečí, které by ho mohlo potkat. Jakmile se ale stane velitelem a má odpovědnost za lidské životy, začne si představovat kdejaké nebezpečí a stává se nerozhodným. Možná že na vlastní nebezpečí myslí méně, než kdyby se jednalo jenom o něho. Zato tím živěji si představuje všechno, co by se mohlo stát, a začne mít ty nejrůznější pochybnosti. Tak to bylo i se seržantem Dunhamem. Místo aby jako jindy věřil, že se výprava podaří, nemohl se zbavit myšlenky, že se se svou dcerou loučí naposledy.

Mabel mu ještě nikdy nepřipadala tak krásná jako toho večera. Možná také, že se ještě nikdy ke svému otci nechovala tak mile. Měla o něho starost a byla dojata nezvykle něžným chováním přísného starého vojáka. Ve společnosti otce jí nikdy nebylo zvlášť dobře. Její větší vzdělání vytvořilo mezi nimi jakousi propast, kterou ještě prohloubila seržantova vojenská přísnost. Naučil se jí za ta dlouhá léta stykem s lidmi, které bylo možno držet na uzdě jen tvrdou kázní. Teď však, když oba zůstali o samotě, byl jejich rozhovor důvěrnější než obvykle a Mabel byla šťastna, že její otec dovede být tak něžný. Vždyť po otcovské lásce tajně toužila od chvíle, co sem přišla.

„Říkáš, že maminka byla asi tak velká jako já?“ zeptala se. Držela otcovu ruku v obou dlaních a dívala se mu do tváře zvlhlýma očima. „Myslela jsem, že byla větší.“

„Děti, které vzpomínají na své rodiče s úctou, obvykle si představují, že jejich rodiče byli větší a že vypadali lépe než ve skutečnosti. Tvá matka, Mabel, byla skoro tak velká jako ty.“

„A jaké měla oči, tatínku?“

„Jako ty – modré, něžné oči – takové krásné oči, jako máš ty. Nikdy se ale nesmály tak jako tvé.“

„Mé oči se už nikdy nebudou smát, tatínku, jestli nedáš na sebe na téhle výpravě pozor.“

„Děkuji ti, Mabel, děkuji ti, děťátko, za starost, kterou o mne máš. Já ale musím konat svou povinnost. Škoda, že ses nevdala, než jsme odešli z Oswega – byl bych teď klidnější.“

„Že jsem se nevdala? Za koho, tatínku?“

„Víš přece, koho bych ti přál jako manžela. Možná že jsi poznala muže veselejší a lépe oblečené, ale ani jeden z nich jistě nebyl tak upřímný a spravedlivý.“

„Ani jeden, tatínku?“

„Nevím o nikom takovém. Co do upřímnosti a spravedlivosti se určitě nikdo Stopaři nevyrovná.“

„Ale proč bych se měla vdávat? Ty jsi sám, mohu zůstat s tebou a starat se o tebe.“

„Jsi opravdu hodná, Mabel. Víím, že bys to udělala, a bylo by to správné. Ale je něco, co je ještě správnější.“

„Co může být správnější než starat se o svého otce?“

„Starat se o svého manžela, děťátko.“

„Ale já nemám manžela, tatínku.“

„Tak se co nejdřív vdej a budeš ho mít. Nebudu žít věčně, Mabel, mohu kdykoliv zemřít nebo padnout. Jsi mladá a máš před sebou dlouhý život, potřebuješ někoho, kdo by tě jím bezpečně provedl, kdo by se o tebe staral, až budeš stará, tak jako se ty chceš starat o mne.“

Mabel si pohrávala s otcovými šlachovitými prsty. Dívala se na ně jako na něco nesmírně zajímavého. Skoro neznatelně se usmála.

„A ty si myslíš, tatínku, že Stopař se ke mně hodí? Vždyť je o deset nebo o dvanáct let starší než já.“

„Co na tom? Žil střídmě, žil na zdravém vzduchu. Věk znamená méně než zachovalost. Znáš někoho, kdo by se o tebe dovedl líp postarat než on?“

Mabel neznala nikoho. Alespoň nikoho, kdo by jí byl řekl, že se o ni chce starat – a přece si tolik přála to slyšet.

„Tatínku, my přece o nikom jiném nemluvíme než o Stopaři,“ odpověděla vyhýbavě. „Kdyby byl Stopař mladší, mohla bych spíš uvažovat o tom, že si ho vezmu.“

„Říkám ti, že hlavní je, jak je člověk zachovalý. Stopař je mladší než polovina našich takzvaných mladých důstojníků.“

„Je rozhodně mladší než jeden z nich – než poručík Muir.“

Mabel se vesele a bezstarostně zasmála, jako by ji v té chvíli byla všechna starost opustila.

„To určitě je. Mohl by být jeho vnukem – i pokud jde o věk, je mladší. Bůh chraň, Mabel, aby sis vzala důstojníka, leda bych já sám se stal důstojníkem.“

„Jen proto chceš, tatínku, abych si vzala Stopaře?“ Dívka se vážně zadívala seržantovi do očí.

„Není sice důstojníkem, ale i generálové ho mají rádi. Lehčeji by se mi umíralo, kdyby sis ho vzala, Mabel.“

„Tatínku!“

„Smutně se jde člověku do války, když má starost o nezaopatřenou dceru.“

„Dala bych nevím co, kdybych tě mohla té starosti zbavit, tatínku.“

„Mohla bys,“ řekl seržant a něžně se podíval na svou dceru. „Nechci ti však přidělovat starosti, jen abych já neměl žádné.“ Hlas se mu chvěl dojetím. Mabel ještě nikdy neviděla u otce tolik lásky. Jeho pohnutí ji dojímalo tím více, že obyčejně býval velmi strohý. Tak ráda by mu pomohla.

„Tatínku, mluv otevřeně,“ poprosila.

„Ne, Mabel, to by nebylo správné. Možná že bych chtěl něco jiného, než chceš ty.“

„Nemám žádné přání – nerozumím ti – chceš mluvit o tom, koho si mám vzít?“

„Kdyby ses zasnoubila se Stopařem, kdybych věděl, že si ho vezmeš, ať se pak už se mnou stane cokoliv, umíral bych šťasten. Ale nechci od tebe žádný slib, nechci tě nutit k něčemu, čeho bys možná litovala. Polib mě, Mabel, a jdi spát.“

Kdyby seržant Dunham byl na Mabel vynucoval slib, po němž opravdu tolik toužil, byl by se setkal s odporem, který by těžko dovedl překonat. Ve své povolnosti však našel mocného spojence. Citlivá, dobrosrdečná Mabel byla ochotna ustoupit spíš dobrému slovu než hrozbě. Teď myslela jenom na svého otce, který ji měl opustit, možná navždy. Všechna její láska k otci, vypěstovaná představami, která v posledních čtrnácti dnech poněkud ochabla vinou seržantovy nepřístupnosti, vzplála teď znovu. Otec teď pro ni znamenal všechno a byla ochotna udělat cokoliv, co by ho učinilo šťastným. Hlavou jí náhle probleskla bolestná myšlenka. Děvče na chvíli ve svém rozhodnutí zakolísalo. Učili ji však, že žena musí své nejvroucnější city potlačovat – začala proto znovu myslet na otce. Věděla, že děti musí poslouchat své rodiče.

„Tatínku,“ řekla tiše, napohled klidná, „Bůh žehná poslušné dceři.“

„Ano, Mabel. Tak to stojí v bibli.“

„Vezmu si toho, koho mi ty určíš.“

„Ba ne, Mabel – sama si vybereš.“

„Nemám na vybranou... totiž nikdo, kromě Stopaře a pana Muira, mě nepožádal o ruku. Ne, tatínku, vezmu si toho, koho ty určíš.“

„Víš, koho jsem ti určil, milé dítě. Nikdo tě neučiní tak šťastnou jako Stopař.“

„Dobře tedy, jestli si to přeje – a jestli mě znovu požádá o ruku. Jistě nechceš, abych se mu nabízela sama nebo aby někdo jiný mu učinil nabídku za mne –“ krev se jí vehnala do pobledlé tváře. „Nikdo

s ním nesmí o tom mluvit, ale jestli se znovu bude o mne ucházet a bude si mě chtít vzít, až mu řeknu všechno, co čestná žena musí svému budoucímu manželu povědět, vezmu si ho.“

„Bůh ti žehnej, Mabel.“

„Bud' klidný, tatínku – jdi na tu výpravu bez starostí. O mne se už nemusíš bát. Na jaře – musíš mi dopřát trochu času, tatínku – na jaře si vezmu Stopaře, jestli bude chtít.“

„Mabel, má tě tak rád, jako jsem já měl rád tvou matku. Plakal jako dítě, když mluvil o tom, jak tě má rád.“

„Věřím tomu – sama jsem se přesvědčila, že má o mně lepší mínění, než si zasloužím. Nikoho na světě si víc nevážím než Stopaře – ani tebe ne, tatínku.“

„Tak je to správné, děťátko. Uvidíš, že s ním budeš šťastna. Nemám povědět Stopaři, jak ses právě rozhodla?“

„Raději ne, tatínku. Ať to přijde samo – přirozeně – muž se musí ucházet o ženu, ne žena o muže.“ Úsměv, který ozářil Mabelinu krásnou tvář, připadal jejímu otci andělský. Člověk, který by se lépe vyznal v lidské tváři, než jak to dovedl seržant, by ale viděl, že v tom úsměvu bylo cosi umělého, nepřirozeného. „Všechno se musí samo uspořádat. Dala jsem ti své slovo, tatínku.“

„To stačí – to stačí, Mabel. Ted' mě polib na dobrou noc. Jsi hodná dcera.“

Mabel se vrhla otci do náruče – poprvé v životě – a rozplakala se na jeho prsou jako dítě. Vojákově tvrdé srdce zjihlo a dceřiny slzy se smísily s otcovými. Seržant Dunham se však rychle ovládl, jako by se zastyděl sám za sebe, jemně odstrčil dceru, popřál jí dobré noci a šel spát. Vzlykající Mabel odešla do svého skromného koutečku a za několik minut nebylo v domku slyšet nic než hlasité oddechování starého vojáka.

KAPITOLA XX

*Bloudě na své cestě zkázy
u slunečních hodin, jež mech už skrýval,
růži planou našel jsem v mlázi,
jako památku, že sad tu kdysi býval.*

— Campbell

Když se Mabel probudila, byl bílý den a slunce už delší dobu stálo nad obzorem. Měla čisté svědomí, byla unavena, a tak se jí spalo klidně a sladce. Ani vojáci, kteří se časně zrána vydali na cestu, ji neprobudili. Teď vyskočila z lůžka, vyšla ven a radostně vdechovala vůni prosycený ranní vzduch. Poprvé byla dojata zvláštní krásou ostrova a jeho úplnou osamělostí. Byl jeden z těch nádherných podzimmích dnů, jaké jsou v tomto kraji obvyklé – snad proto na nich domorodci nenacházejí nic zvláštního. Takový den působí na náladu člověka blahodárně. I Mabel bylo lehčeji, přestože nepřestala mít starost o otce, kterého teprve teď začala mít opravdu ráda.

Na ostrově jako by nebylo jediné živé duše. Včera, když připlul *Běžec*, ostrov oživil, ale teď už zase na něm vládlo ticho. Mabel se dlouho rozhlížela na všechny strany, ale nenašla nikoho, s kým by si mohla pohovořit a tak se zbavit pocitu osamělosti. Ale pak najednou uviděla, jak se všichni, kteří zůstali na ostrově, shromažďují kolem táborového ohně. Strýce poznala ihned, ostatní si začala zvědavě prohlížet. Kromě Capa a ubytovatele tam byl ještě desátník, tři vojáci a Jennie. Domky byly tiché a prázdné. Horní část nízkého srubu, která vypadala jako věž, se malebně zvedala nad houštinu, jež ji napolo zakrývala. Slunce právě vrhlo své svěží paprsky na palouk. Nebe bylo jasně modré, bez jediného mráčku. Mabel tajně doufala, že všechno to je předzvěstí míru a klidu.

Když viděla, že se všichni zabývají veledůležitou záležitostí – snídání, vyšla si, aniž ji kdo zpozoroval, na konec ostrova. Tam se úplně ztratila mezi stromy a keři. Rozhrnula nízké větve a octla se na samém břehu jezera. Chvilí pozorovala slaboučký příliv a odliv vlnek omývajících břeh. Zde už jen doznívalo vlnobití, které prudce čeřilo jezerní hladinu o nějakých padesát mil k severu. Byl to nádherný pohled a Mabel, která měla smysl pro přírodní krásy, si dovedla vybrat nejpůsobnější místa a kochat se pohledem na ně. Dívala se prázdnými, nezarostlými výhledy mezi stromy a zdálo se jí, že nikdy v životě neviděla něco tak krásného.

Najednou se polekala. V houštině na protějším ostrově jako by zahlédla postavu člověka. Oba ostrovy byly od sebe vzdáleny asi sto yardů. Sotva se mohla mylit, přestože ve chvíli, kdy postavu zahlédla, byla hluboce zamyšlena. Věděla, že Irokézové se neštítí střílet po ženách, couvla proto rychle, aby se, jak to jen půjde, skryla v křoví. Přitom stále pozorovala protější břeh. Chvilí čekala, ale nikdo se neobjevoval. Už chtěla vyjít z houštiny, aby strýci co nejdříve pověděla, co viděla, vtom však spatřila, jak se na druhém ostrově nad houštinou vztyčila olšová větev. Jako by jí někdo mával. Nic neukazovalo na to, že by to byl nepřítel. Pro Mabel, která toho mnoho nevěděla o tom, jak si zde na hranici počínají válčící strany, to byl vzrušující a současně hrozný okamžik. Věděla ale, že musí zachovat klid a jednat rozvážně.

Zde na hranicích byly ženy mnohem odvážnější než ve vnitrozemí. Mabel věděla, jak zálesáci rádi vyprávějí o duchapřítomnosti, statečnosti a odvaze, jakou za nejnebezpečnějších okolností projeví jejich ženy a sestry. Vzpomínka na tyto historky v ní probudila touhu stát se také takovou statečnou ženou, řekla si, že teď má příležitost dokázat, že si zaslouží být dcerou seržanta Dunhama. Poněvadž měla dojem, že ten, kdo mává větví, nemá nepřátelské úmysly, také si ulomila větev, připevnila ji na kus dřeva, prostrčila mezi keři a odpověděla zamáváním. Snažila se co nejvíce napodobit pohyby druhé větve.

Tato němohra trvala asi dvě tři minuty. Potom se houština na protějším břehu rozhrnula a mezi větvemi se objevila lidská tvář. Mabel na první pohled poznala, že je to tvář indiánské ženy a že patří Červnové rose, ženě Ostrého šípů. Během společné cesty si Mabel tuto indiánku oblíbila. Měla ji ráda pro její jemnost, upřímnost, skromnost a pro to, jak se svého muže bála a přitom ho měla ráda. Seržantova dcera si také během cesty několikrát všimla, že se jí, Mabel, Tuskarora snaží projevit pozornost, o kterou nestála. Neušlo jí také, že Červnová rosa přitom vždy zesmutněla. Mabel se zdálo, že indiánku tato pozornost trápí. Byla k ní proto vlídná, byla by jí tak ráda vynahradila každé takové trápení. Snad právě proto indiánka k Mabel přilnula. Když se rozešla s Červnovou rosou, Mabel cítila, že ztratila přítelkyni.

Nemá smyslu ptát se, jak a proč vzniká v lidském srdci důvěra. Prostě mladá indiánka vzbudila tento cit v srdci seržantovy dcery. Mabel byla přesvědčena, že toto zvláštní objevení se Červnové rosy jí prospěje, chtěla se proto s indiánkou domluvit. Odhodlala se tedy, že vyjde z houštiny. Byla ráda, že i Červnová rosa se stejnou důvěrou opustila svůj úkryt. Obě dívky – Tuskarora, třebaže byla vdaná, byla mladší než Mabel – začaly teď na sebe přátelsky mávat. Mabel kývala na svou přítelkyni, aby k ní šla, i když nevěděla, jak by to mohla udělat. Avšak Červnová rosa jí brzo ukázala, že to není tak těžké. Na chvíli zmizela, ihned se však zase objevila s kánoí z kůry. Tlačila kánoi přídí k okraji houštiny, trup člunu však stále ještě ležel v jakési skryté zátoce. Mabel chtěla indiánku požádat, aby připlula na ostrov, v té chvíli však uslyšela hlasité volání svého strýce. Rychle dala Tuskarorce znamení, aby se schovala, vyskočila z křoví, přeběhla palouk a viděla, že všichni už začali snídat. Čap na chvíli přestal jíst, zavolal na ni, pak ale jedl zase dál. Mabel napadlo, že toto je nejvhodnější okamžik, aby si promluvila s indiánkou. Strýci řekla, že není ještě hotova, vrátila se k houštině a za chvíli už zase začala mávat na mladou indiánku.

Červnová rosa pochopila. Několik bezhlesých úderů pádly a kánoe vjela do houštin Vojenského ostrova. Za chvíli už Mabel vedla indiánku za ruku do svého domku. Naštěstí domek nebylo od ohně vidět, a tak obě vstoupily dovnitř, aniž je kdo zpozoroval. Mabel, jak nejlépe dovedla, rychle vysvětlila své přítelkyni, že ji musí na chvíli opustit, a zavedla Červnovou rosu do své světničky. Věděla, že indiánka neodejde, dokud jí sama neřekne. Potom šla k ohni a posadila se mezi ostatní. Snažila se zachovat co největší klid.

„Abys věděla, kdo přijde pozdě, dostane jen zbytky,“ řekl strýc mezi dvěma sousty pečeného lososa. Třebaže kuchařské umění bylo v těchto odlehlých končinách velmi prosté, losos chutnal výtečně. „Kdo přijde pozdě, dostane zbytky. Toto velice správné pravidlo je na lenochy jako ušité.“

„Nejsem lenoch, strýčku. Jsem vzhůru už hodinu a prohlížela jsem si ostrov.“

„Mnoho jste toho asi na něm neviděla, slečno Mabel,“ řekl Muir. „Lundie – v této společnosti by bylo správnější říkat mu major Duncan –“ tou společností myslel desátníka a vojáky, kteří neseděli s ostatními, ale stranou, „Lundie podle mého názoru nijak neprospěl zájmům Jeho Veličenstva, když dal obsadit tento ostrov. Je asi tak bohatý jako ten proslulý ostrov Sancho. O ostrově Sancho jste jistě často, pane Cape, četl, zvláště když jste neměl co dělat a moře bylo klidné.“

„Znám ten ostrov, ubytovatel. Ostrov Sancho – korálový útes – za temné, bouřlivé noci je velice nebezpečný, proto je líp vyhnout se mu. Je proslulý kokosovými ořechy a hořkou vodou.“

„To by byla špatná večeře,“ řekl Muir a jen z ohledu na Mabel potlačil úsměv, který se mu dral na rty. „Je asi tak užitečný jako tento ostrov. Podle mého názoru, pane Cape, je tenhle ostrov z vojenského hlediska velice nevýhodný. Bojím se, že dřív či později se zde něco semele.“

„Doufejme, že se to stane, až budeme pryč,“ řekla Mabel. „Já bych se nerada učila francouzsky.“

„Bylo by to lepší než se učit irokézštině. Radil jsem majoru Duncanovi, aby tento ostrov neobsazoval, ale neposlechl a prosadil svou. Připojil jsem se k této výpravě, pane Cape, hlavně kvůli vaší krásné neteři, rád bych jí pomohl, a pak abych zjistil, kolik je tu zásob – to totiž patří k mému zaměstnání. Zjistit se to musí, co kdyby se zásob zmocnil nepřítel? Ani bychom nevěděli, kolik jich bylo.“

„Myslíte opravdu, že nám hrozí nějaké nebezpečí?“ zeptal se Cap. Tak ho zajímala ubytovatelova odpověď, že přestal žvýkat zvěřinu, kterou střídal s rybou. „Opravdu je to s námi tak zlé?“

„Neříkám ani tak, ani tak. Ve válce nebezpečí hrozí vždycky a víc vpředu než vzadu. Nemělo by nás tedy překvapit, kdyby nás Francouzi znenadání navštívili.“

„A co bychom k čertu měli dělat, kdyby se tu objevili? Šest mužů a dvě ženy, ti by asi těžko ubránili ostrov. A jak znám Francouze, těch by určitě bylo víc než nás.“

„S tím musíte počítat. Bude jich jistě víc než nás. Rozhodně bychom měli připravit obranu ostrova, jak nejlépe dovedeme. Bohužel, chybějí nám k tomu vojáci. Především bychom celou jednu rotu měli poslat na břeh, aby zabránila nepříteli přistát. Další silný oddíl by měl okamžitě obsadit srub a připravit jeho obranu, protože tam se samozřejmě stáhnou všechny ostatní oddíly, jestli Francouzi začnou postupovat. A kolem srubu by se měly vykopat zákopy, protože by bylo proti pravidlům válečnického umění, kdybychom nepříteli dovolili, aby se přiblížil až ke srubu a podminoval jej. Drátěné překážky by zadržely jízdu a pro dělostřelectvo bychom měli v lese najít zvlášť výhodná palebná postavení. Silné útočné oddíly by musely zdržovat postup nepřítele, a tyhle domky, kdybychom je mohli pořádně opevnit a obehnat zákopy, by vytvořily výtečné obranné postavení.“

„Fjí-í-í! A kdo nám k čertu sežene lidi, ubytovateli, aby provedli tenhle válečný plán?“

„Jeho Veličenstvo král, pane Cape, to je úplně jasné. Je to jeho válka, ať se tedy stará!“

„Ale nás je jenom šest! Vám se to pěkně povídá, jen co je pravda. Vás pošleme na břeh, abyste jim zabránil přistát, Mabel může bojovat nejvýš jazykem, vojákova žena může dělat drátěnou překážku a zadržet jízdu, desátník bude velitelem nad zákopy, jeho tři vojáci mohou obsadit pět domků a já si vezmu na starost srub. Fjí-í-í, vy umíte líčit věci v nejkrásnějších barvách, měl jste být spíš malířem než vojákem, poručíku.“

„Nedá se popřít, že můj plán je velice podrobný a přesný. Že ho nemůžeme uskutečnit, poněvadž nemáme lidi, na tom jsou vinni ministři Jeho Veličenstva, a ne my.“

„Ale co budeme dělat, jestli se opravdu objeví nepřítel?“ zeptala se Mabel. Nebyla by se o to tak zajímala, kdyby si nevzpomněla, koho má ve své světničce.

„Podle mne by bylo nejlíp, kdybychom udělali to, co udělal Xenofon a co ho tak proslavilo.“

„Jestli vám dobře rozumím, navrhuje, abychom ustoupili.“

„Máte, slečno, přirozenou inteligenci, uhodla jste. Víím, že váš otec vysvětlil desátníkovi, jak by podle jeho názoru bylo nejlépe možno ostrov uhájit před Francouzi. Ale váš otec, přestože je výborný voják a své povinnosti koná svědomitě, přece jenom se nevyrovná slavnému lordu Stairovi, nebo dokonce vévodovi z Marlborough. Víím, že se seržant ve svém řemesle vyzná, ale těžko tvrdit, že válečnému umění rozumí líp než zkušený vojevůdce. Když dával příkazy jak bránit ostrov, uvažoval seržant Dunham srdcem, a ne rozumem. Kdyby pevnost padla, nebude to hanba toho, kdo ji nařídil obsadit, ale toho, kdo ji měl hájit. Kdyby obhájce pevnosti byl nevímjak rozhodnut, že ji udrží, je-li dobrým velitelem, nesmí nikdy zapomenout na ústup pro případ, že se Francouzi se svými spojenci vylodí. Proto bych radil panu Capo-

vi, který je admirálem našeho loďstva, aby připravil člun pro případ evakuace ostrova. Největší člun, který nám zde nechali, má velice širokou plachtu. Když jej sem přivlečeme a zakotvíme tamhle pod keři, budeme se moci rychle nalodit, a po padesáti yardech plavby budeme v průlivu mezi dvěma jinými ostrovy. Tam se budeme moci dobře schovat před každým, kdo by přistál na našem ostrově.“

„To, co říkáte, je správné, pane Muire, ale co když Francouzi přijdou právě tam z té strany? Jestli se tudy dá dobře ustoupit, stejně dobře se dá tudy dostat na ostrov.“

„Tak chytrí zase nejsou,“ odpověděl Muir a rozhlédl se neklidně kolem. „Francouzi toho mnoho v hlavě nemají. Jsou zbrklí a obyčejně jdou dopředu, kam je nohy nesou. Právě proto bychom je měli čekat – jestli vůbec přijdou – z druhé strany ostrova.“

Ted' už se mluvilo o všem možném, hlavně o tom, jestli Francouzi vtrhnou na ostrov a co proti tomu dělat.

Mabel už neposlouchala s takovým zájmem. Překvapilo ji však, že poručík Muir, o němž se říkalo, že je velmi statečný, nepokrytě doporučuje ustoupit z ostrova. Podle jejího názoru bylo třeba ostrov hájit také proto, že šlo o čest jejího otce. Mabel však neustále myslela na svého hosta, proto při nejbližší příležitosti vstala a odešla do svého domku. Pečlivě zamkla dveře, přesvědčila se, jestli je záclona na malém okénku zatažena, a odvedla Červnovou rosu, nebo prostě Rosu, jak indiánce říkali, do přední světnice. Snažila se, jak jen dovedla, dát najevo, že ji má ráda a že jí důvěřuje.

„Jsem ráda, že tě vidím, Roso,“ řekla vlídně Mabel a přátelsky se usmála. „Jsem opravdu ráda, že tě vidím – neřekla bys mi, co tě sem přivedlo a jak jsi ostrov našla?“

„Mluv pomalu,“ také Rosa se usmála a stiskla ruku, která byla stejně drobná jako její. Indiánčina ruka však byla upracovanější. „Pomaleji – příliš rychle.“

Mabel opakovala své otázky a snažila se vypadat co nejkldněji. Podařilo se jí mluvit tak zřetelně, že jí Rosa porozuměla.

„Rosa přítelkyně,“ odpověděla indiánka.

„Věřím ti, Roso, opravdu ti věřím. Proč jsi přišla?“

„Přítelkyně přišla navštívit přítelkyni,“ odpověděla Rosa a znovu se na Mabel upřímně usmála.

„Jistě jsi měla ještě jiný důvod, Roso. Jinak by ses nevydávala do takového nebezpečí a k tomu ještě sama – přišla jsi sama?“

„Rosa s tebou – nikdo jiný. Rosa sama – v kánoi.“

„Doufám – myslím si – ne, já to vím! Ty bys mě přece nemohla zradit, vid', Roso?“

„Co je zradit?“

„Neoklamala bys mě – nedala bys mě Francouzům – Irokézům – Ostrému šípu,“ Rosa zavrtěla hlavou, „neprodala bys můj skalp?“

Rosa ovinula paži kolem Mabelina útlého pasu a přitiskla dívku k sobě tak něžně a oddaně, že se v Mabeliných očích objevily slzy. Bylo to objetí tak upřímné, jak dovede obejmout žena, v níž není ani kapka falše. Nebylo možno nevěřit v pravdomluvnost mladé indiánky. Mabel ji také objala, potom se od ní odtáhla, vážně se jí zadívala do tváře a pokračovala ve vyptávání.

„Jestli chce Rosa něco své přítelkyni povědět, ať mluví,“ vyzvala indiánku. „Mé uši jsou otevřené.“

„Rosa má strach. Ostrý šíp zabije Rosu.“

„Neboj se, Ostrý šíp se to nikdy nedoví.“ Mabel se začervenala. Uvědomila si, že nutí ženu, aby oklamala vlastního manžela. „Mabel mu to nikdy nepoví.“

„Rozbije Rose tomahavkem hlavu.“

„To nesmí udělat. Raději mi už nic neříkej. Nechci, aby se ti něco stalo.“

„Srub je dobrý, tam zůstaň spát – dobré místo, zůstaň tam.“

„Chceš říci, že se mi nic nestane, když budu ve srubu, Roso? Ostrý šíp se na tebe jistě nebude zlobit, žes mi to řekla. Jistě mi nechce ublížit, vždyť jsem mu nic neudělala.“

„Ostrý šíp nechce ublížit krásné bledé tváři.“ Rosa odvrátila obličej. Mluvila vždy potichu, jak je zvykem indiánských žen, ale teď mluvila ještě tišeji. „Ostrý šíp miluje bledou tvář,“ dodala nesměle a v jejím hlase zazněl smutek.

Mabel se začervenala, sama nevěděla proč, a na chvíli se odmlčela. Musela se však dovědět víc, protože Rosino sdělení ji zneklidnilo. Začala se proto znovu vyptávat.

„Nevím, proč by mě měl Ostrý šíp milovat nebo nenávidět,“ řekla. „Je blízko?“

„Muž je vždycky blízko ženy, tady,“ odpověděla Rosa a položila si ruku na srdce.

„Ty jsi báječná! Ale řekni mi, Roso, mám dnes zůstat ve srubu? Mám tam jít hned?“

„Srub velmi dobrý, dobrý pro ženy. Ve srubu nikdo nevezme skalp.“

„Myslím, Roso, že ti teď už rozumím. Chceš mluvit s mým otcem?“

„Není tady. Je pryč.“

„Co to povídáš? Vidíš přece, že je na ostrově plno vojáků.“

„Není plno – jsou pryč.“ Rosa zvedla čtyři prsty. „Tolik je červených kabátů.“

„A co Stopař? Nechtěla bys mluvit se Stopařem? Může s tebou mluvit irokézsky.“

„Jeho jazyk odešel s ním,“ zasmála se Rosa. „Nechal si jazyk v ústech.“

Dětský smích mladé indiánky byl tak milý a nakažlivý, že se Mabel sama musela zasmát, i když to, co jí Rosa právě sdělila, v ní vzbudilo strach.

„Vypadá to, jako bys o nás věděla všechno, možná ale, že si to jen namlouváš, Roso. Ale když tu není Stopař, mohl by si Sladká voda s tebou promluvit francouzsky. Znáš Sladkou vodu – přivedu ho, aby si s tebou promluvil.“

„Sladká voda taky pryč, jen jeho srdce tu zůstalo,“ Rosa se znovu zasmála. Rozhlížela se kolem, jako by nechtěla Mabel uvést do rozpaků. Pak jí položila ruku na prsa.

Mabel často slyšela, jak úžasně jsou indiáni bystří, jak jim nic neujde, a přitom se tváří, že si ničeho nevšímají. Ve snu by ji ale bylo nenapadlo, že by se rozhovor mohl stočit tímto směrem. Pořád už nechtěla takto v rozhovoru pokračovat, a přitom by se byla ráda dověděla ještě něco víc o nebezpečí, které jim hrozilo, vstala ze stoličky, na které seděla, a o několik kroků couvla. Chtěla tím dát najevo, že taková důvěrnost je jí nepříjemná. Doufala, že se takto doví víc o tom, co opravdu chtěla vědět, a že se přitom vyhne narážkám, které ji přiváděly do rozpaků.

„Jistě víš, co mi smíš povědět, Roso,“ pokračovala. „Doufám, že mě máš ráda a že mi proto řekneš, co bych chtěla vědět. Můj strýček je také na ostrově a ty jsi, nebo bys měla být, jeho přítelkyní právě tak, jako jsi moje. Až se vrátíme do Oswega, odvděčíme se ti.“

„Možná že se nikdy nevrátíte, kdo to může vědět?“ Neřekla to ani posměšně, ani výhrůžně, ale jako by opravdu o jejich návratu pochybovala.

„Jenom Bůh ví, co se stane. Náš život je v jeho rukou. Myslím ale, že tě on poslal, abys nás zachránila.“

Tomuhle Rosa nerozuměla. Bylo na ní vidět, že nechápe, že by ale ráda pomohla.

„Srub velice dobrý,“ opakovala. Už se netvářila nerozhodně, na poslední dvě slova položila zvláštní důraz.

„Rozumím ti, Roso, a přespím dnes ve srubu. Strýčkovi ovšem oznámím všechno, cos mi řekla.“

Červnová rosa sebou trhla, polekala se.

„Ne – ne – ne – ne!“ odpověděla prudce a rychle, jak to slyšela u kanadských Francouzů. „Není dobré povědět to Slané vodě. On moc mluví, má dlouhý jazyk. Myslí, že lesy jsou voda, ničemu nerozumí. Řekne to Ostrému šípů a Rosa zemře.“

„Křivdíš strýčkovi. Nikdy by nikoho nezradil, nezradí ani tebe.“

„On ničemu nerozumí. Slaná voda má jazyk, nemá ale oči, ani uši, ani nos – má jenom jazyk, jazyk, jazyk.“

Mabel nesouhlasila úplně s tímto názorem, viděla však, že mladá indiánka Capovi nevěří a že by nikdy nedovolila, aby se i on účastnil jejich rozmluvy.

„Zdá se, Roso, že víš velice dobře, v jaké jsme situaci,“ pokračovala Mabel. „Byla jsi už někdy předtím na tomto ostrově?“

„Jsem poprvé.“

„Jak tedy víš, že je pravda všechno, co jsi mi právě pověřila? Možná že můj otec, Stopař i Sladká voda jsou na ostrově, a kdybych na ně zavolala, uslyšeli by mě.“

„Všichni jsou pryč,“ odpověděla Rosa a dobromyslně se usmála.

„Jak to můžeš tvrdit, když jsi neviděla celý ostrov?“

„Mám dobré oči – viděla jsem člun s vojáky odjíždět – viděla jsem loď se Sladkou vodou.“

„Ty nás tedy už nějakou dobu pozoruješ. Ale ty, kteří tu zůstali, jsi přece nemohla spočítat.“

Rosa se zasmála. Zase zvedla čtyři prsty a opakovala: „Červené kabáty.“ Potom zvedla jeden palec a řekla: „Slaná voda.“ Zvedla druhý: „Ubytovatel.“ Rosa se nemýlila. Mabel začala uvažovat o tom, jestli má nechat Rosu odejít, dokud neřekne všechno, co ví. Nechtěla však zneužít důvěry toho hodného a dobrosrdečného stvoření. Rozhodla se, že by nebylo správné, už proto, že Rosu pokládala za svou přítelkyni, zavolat strýce. Věděla také, že by pak z Rosy už nedostala ani slovo a že kdyby ji nutili jak chtěli, indiánka by zarytě mlčela.

„Ty tedy myslíš, Roso, že bude líp, když budu bydlet ve srubu?“ pokračovala Mabel, když si všechno rozmyslela.

„Srub dobré místo pro ženu. Tam nikdo nevezme skalp. Klády jsou silné.“

„Víš všechno tak přesně, jako by ses už někdy byla dostala do srubu a změřila si jeho stěny.“

Rosa se chytře usmála, ale neodpověděla.

„Ví kromě tebe ještě někdo o tomto ostrově – viděl jej některý z Irokézů?“

Rosa zesmutněla a opatrně se rozhlédla, jako by se bála, že je někdo poslouchá.

„Tuskarora je všude – Oswego, tady, Frontenac, Mohawk, všude. Jestli uvidí Rosu, zabije ji.“

„Ale my jsme mysleli, že nikdo o tomto ostrově neví a že se tu nemusíme ničeho bát.“

„Irokézové mají moc očí.“

„Někdy oči nestačí. Roso. Ostrov je tak dobře ukryt, že i z našich lidí jej dovede málokdo najít.“

„Jeden člověk může prozradit – jeden Angličan, co mluví francouzsky.“

Mabel zamrazilo u srdce. Najednou si vzpomněla na všechna podezření proti Jasperovi, kterým dosud nechtěla věřit. Bylo to strašné, chvíli se jí zdálo, že omdlí. Když se vzpamatovala, vzpomněla si na slib, který dala otci. Vstala, chodila chvíli sem a tam po světnici a říkala si, že je jí jedno, jestli je Jasper zrádce nebo ne. Z celého srdce si však přála, aby nebyl vinen.

„Rozumím ti, Roso,“ řekla. „Chceš říci, že nějaký zrádce vyrazil tvým lidem, kde a jak mají ostrov hledat.“

Rosa se zasmála, neboť válečná lest byla v jejích očích víc zásluhou než zločinem. Byla však svému kmeni příliš věrná, aby řekla víc, než kolik bylo třeba. Chtěla zachránit Mabel, jenom Mabel, nikoho jiného a o ničem jiném už nechtěla mluvit.

„Bledá tvář to teď ví. Srub je dobrý pro ženu – na mužích a na vojácích nezáleží.“

„Mně ale na nich velice záleží, Roso. Vždyť jeden z nich je můj strýc, kterého mám ráda, a ostatní jsou mí krajané a přátelé. Musím jim povědět, co se stalo.“

„To znamená, že Rosa zemře,“ odpověděla mladá indiánka naoko klidně, hlas se jí však chvěl úzkostí.

„Ne, nedovědí se, žeš tu byla. Ale musí si dát pozor! Do srubu přece můžeme jít všichni.“

„Ostrý šíp ví všechno – vidí všechno – zabije Rosu. Rosa přišla varovat mladou bledou tvář, a ne muže. Bojovník si musí sám hlídat skalp. Rosa jako žena varovala ženu, ne muže.“

Toto prohlášení její mladé indiánské přítelkyně Mabel velmi zarmoutilo. Indiánka za žádnou cenu nechtěla, aby Mabel sdělila ještě někomu jinému, o čem se dověděla. Nebylo jí jasné, do jaké míry ji podle indiánského pojmu cti váže slib mlčení. A hlavně si nedovedla představit, jak velké nesnáze by mohla Rose způsobit a do jaké míry by ohrozila její život, kdyby promluvila. Všechny tyto úvahy jí bleskly hlavou, a čím víc o nich přemýšlela, tím méně věděla, co dělat. I Rosa pohlížela zřejmě na celou věc vážně. Začala teď sbírat drobnosti, které upustila, když vzala Mabel za ruku, a chystala se odejít. Bylo vyloučeno zadržet ji, a nechat ji odejít jen tak, po všem, čeho se odvážila, jen aby Mabel pomohla, to by tak dobrosrdečná dívka jako Mabel nemohla udělat.

„Roso, my dvě zůstaneme přítelkyněmi,“ řekla srdečně a objala tu něžnou, prostou ženu. „Nemusíš se ničeho bát, ode mne se nikdo nedoví, že jsi tu byla. Kdybys mi jen mohla dát nějaké znamení, až se bude blížit nebezpečí – nějaké znamení, podle kterého bych poznala, kdy mám jít do srubu – a jak se mám o sebe postarat.“

Rosa, která už odcházela, se zastavila a zašeptala:

„Přines Rose holuba.“

„Holuba! Kde vezmu holuba?“

„První domek – přines starého – Rosa jde ke kánoi.“

„Už ti rozumím, Roso. Ale neměla bych jít s tebou až k houštině? Mohla bys potkat někoho z našich.“

„Jdi napřed – počítej muže – jeden – dva – tři – čtyři – pět – šest –“ Rosa zvedla prsty a zasmála se, „jestli nikdo nebude v cestě – dob-

rá – jestli bude v cestě – odved' ho pryč. Potom zpívej a jdi pro holuba.“

Mabel se usmála podivné chytrosti mladé indiánky a už chtěla odejít, aby splnila její přání. U dveří se však zastavila a podívala se prosebně na Rosu.

„Už mi nic víc neřekneš, Roso?“ zeptala se.

„Víš všechno – srub dobrý – holub ti všechno řekne – Ostrý šíp zabije.“

Poslední slova Mabel stačila. Už nemohla naléhat, aby jí Rosa ještě něco prozradila. Indiánka jí jasně dala znát, že kdyby se o tom, co mluvily, dověděl Ostrý šíp, potrestal by ji smrtí. Otevřela dveře, dala Rose sbohem a vyšla z domku. Aby zjistila, co právě dělají muži, kteří zůstali na ostrově, udělala to, co jí poradila indiánka. Místo aby se snažila rozeznat je podle podoby a obleku, prostě je spočítala. Tři byli stále ještě u ohně a dva odešli k člunu. Jeden z nich byl Muir. Šestý – její strýc – si nedaleko ohniště klidně připravoval rybářské náčiní. Vojáková žena právě vcházela do svého domku. Nikdo tedy nechyběl. Mabel předstírala, že něco ztratila, vrátila se skoro až k domku, z něhož prve vyšla, zanotovala písničku, shýbla se, jako by zvedala něco ze země, a pospíchala k chatrči, o které mluvila Rosa. Bylo to velmi zchátralé stavení, vojáci v něm umístili svůj živý inventář. Kromě jiného tam bylo také několik párů holubů. Zobali z hromady pšenice, kterou sem přivezli vojáci ze statku na kanadském břehu, který přepadli. Holubi se rozletěli po chatrči, nárazy jejich křídel o stěny zněly jako bubnování. Mabel snadno jednoho z nich chytila a opatrně se vracela s kořistí k domku, kde dosud bydlela. Byl prázdný. Mabel jenom nahlédla do dveří a hned se rozběhla ke břehu. Nikdo ji neviděl, neboť stromy a keře ji úplně zakryly. Indiánku našla u kánoe. Rosa vzala holuba, strčila jej do košíčku, který sama upletla, a ještě jednou opakovala: „Srub dobrý.“ Vyplula z houštiny a dala se přes úzký průliv tak bezhlučně, jak připlula. Mabel chvíli čekala, jestli jí indiánka, až přistane, zamává na rozloučenou, ale nedočkala

se. Všechny přilehlé ostrovy byly tak tiché, jako by se tu ještě nikdy nikdo neodvážil porušit vznešený klid přírody. Nic neukazovalo, že nebezpečí, před nímž Rosa varovala Mabel, je nablízku. Když se však Mabel vracela od jezera, něco ji zarazilo. Taková maličkost, které by si za normálních okolností ani nevšimla. Avšak teď, po indiánčině upozornění, ani tato maličkost neušla podezřívavým očím děvčete. Na dolní větvi stromku se třepetal kus červeného plátna, z jakého se zhotovují lodní vlajky. K větvi byl přivázán tak, aby buď vlál, nebo aby visel jako praporek.

Snad ani indiánka by si rychleji neuvědomila, jak tato maličkost může ohrozit bezpečnost všech obyvatel ostrova, jak si to uvědomila Mabel, v níž teď vzniklo podezření. Ten kousek plátna by mohl někdo zpozorovat z vedlejšího ostrova, uvažovala, visí blízko cesty mezi domkem, kde bydlí Mabel, a místem, kde prve přistála indiánčina kánoe. Rosa určitě musela projít těsně kolem něho nebo přímo pod ním. Mabel napadlo, že je to znamení, které má sdělit něco důležitého nepříteli, jenž je někde blízko ukryt a chystá se zaútočit. Mabel strhla hadřík ze stromu a pospíchala dál. Nevěděla dobře, co udělat. Možná že ji Rosa oklamala. Hned však toto podezření zavrhla. Poznala Rosu během jejich společné cesty. Indiánka by nebyla něčeho podobného schopna. Pak si ale vzpomněla na zmínku o obdivu Ostrého šípů ke kráse bledé tváře i na to, jak se na ni Tuskarora díval, a zmocnil se jí znovu nepříjemný pocit. Napadlo ji, že jen málokterá manželka by se dovedla chovat přátelsky k ženě, která ji připravila o manželovu lásku. Spěchala k domku, kde bydlela vojákova žena. Chtěla se s ní ihned přestěhovat do srubu – kromě vojákovy ženy nemohla nikoho jiného požádat, aby tam šel s ní. Vtom však uslyšela hlas poručíka Muira.

„Kam tak rychle, krásná Mabel? A k tomu ještě sama. Co si jenom seržant o mně pomyslí, až se doví, že jeho dcera strávila celé dopoledne bez svého rytíře? Ví přece, jak strašně toužím stát se jejím otrokem a nehnout se od ní od rána do večera.“

Mabel se náhle zastavila. „Pane Muire, vy tu jistě něco znamenáte. Jako důstojníka vás nepochybně někdo poslechne, alespoň desátník.“

„Nevím, nevím,“ přerušil ji Muir. Byl netrpělivý a jako by se něčeho bál. Jindy by si Mabel tak divného chování jistě všimla. „Velení je velení, kázeň je kázeň a autorita je autorita. Váš otec by se velice rozhněval, až by zjistil, že jsem se chtěl zmocnit vavříků, které se chystá dobýt on sám. Když nemohu rozkazovat seržantovi, nemohu rozkazovat ani desátníkovi. Nejmodřejší bude, když se budu držet vzadu a do ničeho se jako soukromá osoba nebudu plést. Alespoň tak si to Lundie a všichni ostatní představují.“

„To vím, a jistě je to tak správné. Nerada bych také, aby se tatínek zlobil. Ale na desátníka, už v jeho vlastním zájmu, byste mohl mít vliv.“

„To bych ani neřekl,“ odpověděl Muir se skotskou uštěpačností.

„Spíš bych mohl slíbit, že na něho budu mít vliv proti jeho vlastnímu zájmu. Lidé jsou všelijací, krásná Mabel. Mít vliv na své bližní v jejich vlastním zájmu, to je ta nejnevědčejší úloha, jakou znám. Lepší je dělat to naopak. Zapamatujte si to, má drahá, mohlo by se vám to jednou hodit. Ale co to otáčíte kolem svého něžného prstíku, jako byste si kolem něho otáčela srdce nějakého muže?“

„Je to jenom kousek hadru – vypadá to jako praporek – maličkost, škoda teď o tom mluvit. Jestliže –“

„Maličkost! Není to vůbec tak bezvýznamná věc, jak si snad představujete, slečno Mabel.“ Vzal jí hadřík z ruky a oběma rukama ho roztáhl po celé jeho délce. Muir zvažněl. „Kde jste to našla, Mabel Dunhamová?“

Stručně mu vysvětlila, kde ten kousek plátna našla. Za její řeči těkaly ubytovatelovy oči neklidně od látky k Mabelině tváři a zase zpět k látce. Bylo zřejmé, že je mu cosi podezřelého, a hned také řekl co.

„V těchto končinách bychom neměli vyvěšovat vlajky a praporky, Mabel Dunhamová.“ Muir povážlivě pokýval hlavou.

„To stejné si myslím i já, pane Muire, a ten červený hadřík jsem odstranila, aby neprozradil nepříteli, že jsme na ostrově. Možná že ten, kdo jej pověsil na stromek, neměl zlý úmysl. Neměli bychom o tom povědět strýci?“

„To není třeba, krásná Mabel. Jak jste sama řekla, je to maličkost a maličkosti dovedou někdy našeho milého námořníka pořádně znepokojit. Ale tahle vlajka – můžeme-li tento kousek hadru nazvat vlajkou – pochází z nějaké lodi. Všimněte si, že je to plátno, z jakého se dělají lodní vlajky. Vojenské prapory, jak snad víte, jsou z hedvábí nebo z lehké barevné látky. Vypadá to vlastně jako kus vlajky z *Běžce*. Ted' si vzpomínám, určitě jsem si všiml, že na *Běžci* chyběl kus vlajky.“

Mabel cítila, jak se jí svírá srdce, ale ovládla se natolik, že se ani nepokusila ubytovateli odporovat.

„Musíme to vyšetřit,“ pokračoval Muir. „Přece si jen myslím, že by bylo dobře poradit se s panem Capem. Většího vlastence nenajdete v celé britské říši.“

„Toto není dobré znamení,“ řekla Mabel. „Bude líp, když se přestěhuji do srubu a vojákovu ženu vezmu s sebou.“

„To by nebylo rozumné, Mabel. Nepřítel zaútočí nejdřív na srub – jestli vůbec dojde k nějakému útoku. Srub obležení nevydrží, na to není vybaven, to přece musíte uznat. Jestli vám smím v tak ožehavé situaci radit, myslím, že by bylo nejlíp, kdybyste se přestěhovala na člun. Jak jistě vidíte, kotví na vhodném místě, lehce se s ním dostaneme do protějščího průlivu a tam se za chvíli ztratíme mezi ostrovy. Na vodě nezůstávají stopy, jak říká Stopař, a mezi ostrovy je tolik nejrůznějších cest, že je víc než pravděpodobné, že se nám podaří uniknout. Vždycky jsem si myslel, že Lundie příliš mnoho riskoval, když obsadil ostrov tak předsunutý, který se navíc vůbec nedá hájit.“

„Ted' už je příliš pozdě litovat, pane Muire. Ted' se musíme starat o svou vlastní bezpečnost.“

„A o královu čest, krásná Mabel. Nikdy nesmíme zapomenout na čest a slávu Jeho Veličenstva.“

„Proto si myslím, že bude nejlíp, když zůstaneme ve srubu, který byl postaven právě pro takovou příležitost, a ne v člunu,“ řekla s úsměvem Mabel. „Jsem proto pro srub, pane Muire, a navrhuji, abychom tam počkali, až se vrátí otec se svými vojáky. Velmi by ho zarmoutilo, kdyby potom zjistil, že jsme utekli. Je jistě přesvědčen, že své povinnosti zde budeme konat stejně svědomitě jako on.“

„Ne, ne, proboha, vy mi nerozumíte, Mabel,“ přerušil ji polekaně Muir. „Neříkal jsem, že by se měl přestěhovat na člun někdo jiný než ženy. My muži máme naprosto jasnou povinnost a já jsem od samého počátku rozhodnut srub bránit nebo v něm padnout.“

„A vy si, pane Muire, myslíte, že dvě ženy by mohly v těžkém člunu veslovat tak rychle, že by je lehká indiánská kánoe nedohonila?“

„Odpusťte, má krásná Mabel, láska obvykle nemyslí. Starost a strach o milovanou bytost dovedou člověku zatemnit rozum. Myslel jsem jenom na to, že člun vás dopraví do bezpečí, a nenapadlo mě, že si s ním nebudete vědět rady. Jistě ale nebudete tak krutá, krásná Mabel, abyste mi měla za zlé, že mám tak velkou starost o vás.“

Mabel toho už měla dost. Myslela na nebezpečí, které jim hrozí, a na všechno, co se dnes stalo, neměla proto nejmenší chuť poslouchat nějaké milostné tlachy. Byla by je neposlouchala ani ve chvílích méně nebezpečných. Rychle se s ubytovatelem rozloučila a už se chtěla rozběhnout k domku, kde bydlela vojáková žena, Muir ji však chytil za ruku a zadržel.

„Ještě slovíčko, než mi utečete, Mabel,“ řekl. „Možná že ten kus hadru má, možná že nemá význam. Jestliže má význam, pak by snad bylo líp dát jej znovu tam, kde byl, když už víme, že jej tam někdo pověsil. Dáme pozor, jestli někdo na toto znamení podezřele odpoví. Jestli ten hadr nic neznamená, nic se nestane.“

„Možná že máte pravdu, pane Muire. Ale i kdyby se byl ten hadr dostal na stromek náhodou, mohl by na nás upozornit nepřítele.“

Mabel už víc neřekla. Rozběhla se k domku, kde bydlela vojákova žena, a brzo zmizela poručíkovi z dohledu. Ubytovatel ještě chvíli stál bez hnutí na místě, kde se setkal s Mabel. Nejdříve se díval za běžící dívkou a potom se zahleděl na kousek plátna, který stále ještě držel v ruce. Jako by nevěděl, co má dělat. Jeho nerozhodnost však netrvala dlouho. Za chvíli už byl pod stromem a znovu připevnil kousek červeného plátna na větev. Poněvadž však nevěděl přesně, kde jej Mabel našla, zavěsil červený hadřík na dub po té straně, kde by jej musel upozorovat každý, kdo by se blížil průlivem. Z ostrova jej však bylo vidět už mnohem hůř.

KAPITOLA XXI

*Večerní polévku už každý sněd
sýr se začne dělat co nevidět.
Na stěně mlékárny seřazeny visí
do čistounka vyleštěné mlsy.*

— Cotton

Když šla Mabel Dunhamová hledat vojákovu ženu, podivila se, že jsou všichni tak klidní. Cítila, že na ní leží odpovědnost za jejich život. Je pravda, že k výstrahám Červnové rosy měla nedůvěru, když si však vzpomněla na srdečné a upřímné chování mladé indiánky a na všechny ty důkazy, kterými se Rosa během cesty snažila dokázat svou věrnost a upřímnost, nedůvěra se rozplynula. Mabel nechtěla bezdůvodně zle smýšlet o jiných. Věděla ale, že nemůže ostatní varovat a přitom jim neprozradit, že mluvila s Rosou. Věděla také, že musí jednat opatrně a obezřetněji než jindy.

Řekla vojákově ženě, aby přestěhovala nejnutnější věci do srubu a aby celý den zůstala nablízku, proč, to jí ale neřekla. Zmínila se jenom, že když se procházela po ostrově, přišla na některé podezřelé věci a teď že má strach, že nepřítel ví o ostrově víc, než si mysleli. Proto by alespoň ony dvě měly být připraveny, aby se v případě potřeby co nejrychleji dostaly do srubu. To stačilo, aby se vojákova žena pořádně vylekala. Byla to sice celkem odvážná Skotka, pokud šlo ale o indiánské ukrutnosti, věřila všemu. Když Mabel viděla, že ji už dost postrašila, aby byla opatrná, požádala ji, aby o jejích, Mabeliných, obavách s nikým nemluvila. Nechtěla, aby vznikla panika, ráda by se také vyhnula vyptávání, které by ji přivedlo do rozpaků. Pokud jde o strýce, desátníka a vojáky, ty přivede k větší opatrnosti jinak. Naneštěstí v celé britské armádě by se nebyl našel člověk méně vhodný pro

úkol, který mu byl svěřen, než zástupce seržanta Dunhama, desátník McNab. Byl to sice člověk energický, odvážný, ve vojenských věcech se celkem vyznal, měl však jeden velký nedostatek. Myslel si, že je něco lepšího než ti, kteří se už narodili v Americe, tvrdohlavě lpěl na vojenských předpisech, britskou říši považoval za nejznamenitější věc na světě, a středem této velké říše bylo jeho Skotsko, zejména pokud jde o mravní dokonalost. Zkrátka byl to vzor – v mezích své funkce – právě těch vlastností, kterými se vyznačovali britští koloniální úředníci. Také ti, kde mohli, se vyvyšovali nad domorodé obyvatelstvo. Jinými slovy, pokládal Američany za nižší tvory a všechny jejich názory, zvláště pokud jde o vojenské řemeslo, zavrhoval jako naivní a hloupé. Ani Braddock neodmítal tak tvrdohlavě rady Američanů jako tento jeho prostoduchý napodobitel. Vědělo se o něm, že jedině z tohoto důvodu několikrát odmítl splnit rozkaz důstojníků, kteří se narodili v Americe. Přitom se však s pravou skotskou mazaností dovedl vyhnout následkům své neposlušnosti. Mabel si tedy nemohla pro svůj plán najít člověka tvrdohlavějšího. Věděla však, že nesmí zmeškat ani vteřinu.

„Můj otec vám svěřil odpovědný úkol, desátníku,“ řekla, když se s McNabem setkala o samotě. „Kdyby se nepřítel zmocnil ostrova, zajal by nejen nás, ale i všichni ostatní, kteří odjeli, by se dostali nepříteli do rukou.“

„To jsem nemusel jezdit ze Skotska až sem, abych se tohle dověděl,“ odsekl desátník.

„Já vím, že tomu rozumíte stejně dobře jako já, pane McNabe. Ale bojím se, že vy, kteří jste zvyklí na nebezpečí a boje, sem tam na něco zapomenete, zejména když jde o situaci tak zvláštní, jako je naše.“

„Říká se, slečinko, že se ještě nikomu nepodařilo porazit Skotsko. Já si ale myslím, že to bude nějaký omyl, poněvadž se najdou lidi, kteří jsou přesvědčeni, že my Skotové jsme tak tupí, že se necháme nepřitelem překvapit.“

„Vy jste mi asi nerozuměl, příteli. Předně jsem vůbec nemyslela na Skotsko, ale na tento ostrov. Za druhé nepochybuji o tom, že dovedete být ostrážitý, když to pokládáte za nutné. Ale bojím se, že právě proto, že jste odvážný, mohl byste nebezpečí přehlédnout.“

„Má odvaha, slečno Dunhamová, je asi velice ubohoučká, protože je to jenom skotská odvaha. Váš otec je Angličan, a kdyby byl tady, jistě bychom si dali na přípravě obrany ostrova jinak záležet. Tady rozhodně něco neklape, když důstojníci a poddůstojníci ve skotském pluku jsou cizinci. Nedivím se, že býváme často bití a že naše vojenské výpravy obyčejně končí velice špatně.“

Mabel si mohla z desátníkovy řeči zoufat, ale nesměla zapomenout na výstrahu Červnové rosy. Nemohla se tedy tak lehko vzdát. Změnila však taktiku. Nepřestávala věřit, že se jí podaří dostat všechny do srubu, aniž bude muset prozradit, kdo ji varoval.

„Jistě máte pravdu,“ řekla. „Vždycky jsem slýchala, že Skotové jsou nejstatečnější vojáci na světě.“

„Četla jste dějiny Skotska, slečno Dunhamová?“ zeptal se desátník. Podíval se na Mabel a na tvrdých rysech jeho nehezkého obličeje se poprvé objevil slabý úsměv.

„Tak trochu, ale hodně jsem o Skotech slyšela. Paní, která mě vychovala, měla v žilách skotskou krev a ráda vyprávěla o Skotsku.“

„Jsem přesvědčen, že seržant toho moc nenapovídal o slávě země, odkud je jeho pluk.“

„Můj otec musí myslet na jiné věci, a to málo, co vím, mám od paní, o které jsem se prve zmínila.“

„Vyprávěla vám také o Wallaceovi?“

„O tom jsem dokonce velice mnoho četla.“

„A o Bruceovi – a o bitvě u Bannockburnu?“

„Ano, také, i o bitvě na Culloden Mooru.“

Tato bitva byla svedena v době, kdy už Mabel byla na světě. Měla o ní však tak zmatené představy, že ji ani ve snu nenapadlo, jak zmínka o této bitvě zapůsobí na desátníka. Nevěděla ani, kdo tu bit-

vu vyhrál, často ale slýchala, jak hrdě o ní mluví hosté její pěstounky, proto si představovala, že na ni musí být hrdý každý britský voják. Bohužel, McNab toho nešťastného dne bojoval na straně Stuartovce Karla Edvarda, který si činil nároky na anglický trůn, a hluboká jizva na jeho tváři, to byla památka na seknutí šavlí německého vojáka, který byl ve službách rodu Hannoverského. Když se Mabel zmínila o bitvě, zdálo se mu, že se rána znovu otevřela a že se mu krev vehnala prudce do obličeje, jako by se drala jizvou na povrch.

„Tak takhle!“ desátník skoro vykřikl. „Pomalů s těmi vašimi bitvami, slečinko! Jak vidět, nerozumíte vůbec ničemu. Bylo by moudřejší a líp by vám slušelo, kdybyste mluvila o tom, kolikrát byla poražena Anglie. Král Jiří má v koloniích několik věrných poddaných, ale počká si, než o nich uslyší něco dobrého.“

Mabel byla překvapena desátníkovým rozhořčením, protože nevěděla, proč se najednou tak rozčilil. Byla však rozhodnuta nevzdat se.

„Často jsem slýchala, že skotští vojáci mají dvě dobré vlastnosti: odvalu a bdělost. Jsem přesvědčena, že desátník McNab jenom potvrdí tuto pověst.“

„Zeptejte se svého otce, slečno Dunhamová. Ten zná desátníka McNaba velice dobře. Byli jsme spolu v nejedné bitvě, je mým nadřízeným, a má proto právo mluvit o svých podřízených.“

„Můj otec má o vás dobré mínění, McNabe, jinak by vám nebyl svěřil tento ostrov a všechno, co je na něm, včetně své dcery. Víím velice dobře, že kromě jiného spoléhá také na vaši rozvalu. Očekává od vás, že zejména srub budete hájit ze všech sil.“

„Jestli chce hájit čest pětapadesátého pluku schován za kládami, pak tu měl zůstat. Upřímně vám řeknu, že se nesrovnává se skotskou ctí vyklidit bojiště ještě před bitvou. Jsme zvyklí na boj šavlí a rádi se utkáme s nepřítelem tváří v tvář. Tenhle americký způsob boje, který je teď v takové módě, by mohl brzo zničit dobrou pověst armády Jeho Veličenstva a udělat z vojáků zbabělce.“

„Správný voják nepohrdá opatrností. I major Duncan, kterému se, pokud jde o statečnost, hned tak někdo nevyrovná, se stará, aby zbytečně neztratil mnoho vojáků.“

„Lundie má své slabosti, má nejraději boj v lese a střelení z pušek a zapomíná na boj šavlí na volném prostranství. Ale slečno Dunhamová, věřte starému vojákovi, který už slavil své pětapadesáté narozeniny, že ničím nepovzbudíte nepřítele víc, než když mu ukážete, že se ho bojíte. Když Američané bojují proti indiánům, vidí ve své fantazii za každým keřem číhat alespoň jednoho divocha. My Skoti pocházíme z kraje, kde je samé vřesoviště a málo stromů, a tak se nepotřebujeme schovávat a taky nespoleháme, že někam zalezeme. Uvidíte, slečno Dunhamová –“

Desátník vyskočil, padl na tvář a převrátil se na záda. Stalo se to tak znenadání, že Mabel skoro ani nezaslechla ostré třesnutí ručnice, ze které někdo na desátníka vystřelil. Neměla čas ani vykřiknout, ba ani se polekat. Uvědomila si jenom, že desátníkovi musí pomoci. Byl při vědomí, plně si uvědomoval, co se stalo. Na jeho tváři se objevil bezmocný, zděšený výraz člověka, kterého náhle překvapila smrt. Později, když se věci uklidnily, Mabel si vzpomínala, že se tehdy v jeho tváři objevila pozdní lítost umíněného a zatvrzelého hříšníka.

„Utíkejte co nejrychleji do srubu –“ zašeptal McNab, když se Mabel nad ním sklonila, aby vyslechla poslední slova umírajícího.

Ted' si teprve jasně uvědomila, v jakém je postavení, a věděla, že musí rychle jednat. Podívala se na mrtvého – desátník přestal dýchat. Dala se na útěk, za několik minut doběhla ke srubu, ale Jennie, vojákova žena, která plna nepopsatelné hrůzy myslela jenom na to, jak by se zachránila, jí přibouchla dveře přímo před obličejem. Mabel začala křičet, aby ji Jennie pustila dovnitř. V té chvíli třesklo několik výstřelů. Ale Jennie se tak polekala, že nebyla schopna rychle odsunout závoru, kterou před chvílí tak rychle zastrčila. Trvalo pěknou dobu, než se dveře, do nichž se Mabel ze

všech sil opřela, začaly pomalu otvírat. Mabel se rychle protlačila pootevřenými dveřmi. Jen pomalu se začala uklidňovat, ovládla se však natolik, že mohla rozvážně jednat. Nic nepomohla hysterická snaha vojákovy ženy dveře znovu zavřít. Mabel je nechala tak dlouho otevřené, dokud se nepřesvědčila, že nikdo z jejích přátel není nablízku, kdo by se chtěl dostat dovnitř. Teprve potom dovolila dveře zavřít. Jednala teď mnohem klidněji a uváženěji, zastrčila jen jednu závoru a nařídila Jennii, aby ji hned odsunula, kdyby se někdo z jejich přátel chtěl dostat dovnitř. Potom vystoupila po žebříku do horní místnosti, odkud byl střílnou – pokud to houštiny dovoľovaly – celkem dobrý rozhled. Snažila se vysvětlit své společnici, která zůstala dole, že musí být statečná a klidná, a opatrně si začala prohlížet okolí srubu, pokud je mohla střílnou přehlédnout.

Byla velmi překvapena, že nevidí na ostrově živou duši, přítele, ani nepřítele. Neviděla ani Francouze, ani indiány, jen malý, bílý rozplývající se obláček, unášený větrem, jí napověděl, kde je má hledat. Výstřely zazněly od ostrova, odkud připlula Rosa, ale Mabel nedovedla rozpoznat, jestli nepřítel zůstal na tomto ostrově, nebo jestli se už vylodil na Vojenském ostrově. Šla ke střílně, odkud bylo vidět na místo, kde ležel McNab. Krev jí ztuhla v žilách, když spatřila, že i všichni tři jeho vojáci leží vedle něho, zřejmě mrtvi. Jakmile nastal poplach, běželi k místu, kde se obvykle shromažďovali, a byli skoro současně zastřeleni neviditelným nepřítelem, kterého McNab tolik podceňoval.

Ani Capa, ani poručíka Muira nebylo nikde vidět. S bušícím srdcem si Mabel prohlížela kdejaké místo mezi stromy, dokonce vystoupila až do podkroví srubu, odkud měla rozhled po celém ostrově, pokud jí v tom nebránil porost. Rozhlížela se však marně. Čekala, že vedle mrtvých vojáků uvidí ležet na trávě tělo svého strýce. Neuviděla je však, zjistila ale, že člun je na starém místě. Napadlo ji, že se Muirovi muselo něco stát, proto se asi nedostal ke člunu. Ostrov byl tichý jako hrob a mrtvá těla vojáků ještě jen zdůrazňovala jeho ponuřost.

„Proboha, slečno Mabel,“ volala zdola vojákova žena. Ze samého strachu se už nedovedla ovládnout. Přesto však, jako vždy, mluvila s Mabel zdvořile, ne proto, že Mabel byla dcerou seržanta, ale proto, že k ní byla vždy milá a vlídná. „Proboha, slečno Mabel, řekněte, jsou ještě naši lidé naživu? Jako bych slyšela sténání. Zdá se mi ale, že je čím dál tím slabší. Bojím se, že je všechny pobili tomahavky.“

Mabel si teď vzpomněla, že jeden z vojáků je Jenniin manžel, a zachvěla se při pomýšlení, jak strašně by Jennie trpěla, kdyby se náhle dověděla, že je mrtev. Mabel se také bála, že to sténá její strýc, který leží někde, kde ho nemůže vidět. Slábnoucí sténání dávalo malou naději, že bude zachráněn.

„Jsme v rukách božích, Jennie,“ odpověděla. „Musíme mít důvěru v Prozřetelnost a nesmíme zanedbat žádnou příležitost, abychom se zachránily. Hlídejte dobře dveře, bez mého svolení je nikdo nesmí otevřít.“

„Řekněte, slečno Mabel, nevidíte někde Sandyho? Jen kdybych mu mohla říci, že jsem v bezpečí, ten dobrák by byl klidnější, ať už je na svobodě, nebo v zajetí.“

Sandy byl Jenniin muž a ležel mrtev přímo proti střílně, kterou se Mabel dívala.

„Vidíte Sandyho, nebo ne?“ opakovala zdola žena, kterou Mabelino mlčení už velmi zneklidnilo.

„Několik našich je vedle McNaba,“ odpověděla Mabel. Pokládala za nesprávné lhát za tak strašných okolností.

„Je mezi nimi Sandy?“ zeptala se žena nedočkavě. Její hlas zněl chraptivě a ustrašeně.

„Možná – jistě, že je – vidím jednoho, dva, tři, čtyři – všichni mají červené kabáty.“

„Sandy!“ vykřikla žena jako šílená. „Proč se sám nestaráš o sebe, Sandy? Okamžitě pojď sem, člověče, chci, abychom byli spolu, ať se děje co chce. Teď není čas na pitomou kázeň a na to, čemu se říká čest! Sandy! Sandy!“

Mabel slyšela, jak Jennie odstrčila závoru. Dveře zaskřípěly. Plna napětí a hrůzy zůstala Mabel jako přikována u střílny a za chvíli viděla, jak se Jennie prodírá houštinou k hloučku mrtvých. Netrvalo dlouho a octla se na osudném místě. Byla to pro ni tak náhlá a nečekaná rána, že se zdálo, jako by ze samého zděšení ani nechápala, co se stalo. Napadla ji zběsilá a pološílená myšlenka, že všechno to není pravda, že vojáci si tropí žerty z jejího zděšení. Vzala manžela za ruku – ta byla ještě teplá – a zdálo se jí, že se její Sandy usmívá.

„Chceš přijít o život, Sandy?“ křičela a táhla ho za ruku, aby vstal. „Ti prokletí indiáni vás všechny pobijí. Jako pořádní vojáci byste měli jít do srubu. Vstávej! Vstávej! Je nejvyšší čas!“

Zoufale se snažila svého muže zvednout. Vojákovi však poklesla hlava. Malý otvor na spánku, kudy prolétla kulka, a několik kapek krve, které stékaly po tváři, jí napověděly, proč její manžel mlčí. Když pochopila strašlivou pravdu, zalomila rukama, vykřikla, až se její hlas rozlehl po okolních ostrovech, a padla na vojákovo mrtvé tělo. Její pronikavý, srdcervoucí, hrůzný výkřik byl sladkou melodií proti řevu, který se ozval hned nato. Z houštin po celém ostrově zazněl válečný pokřik a asi dvacet indiánů, strašně pomalovaných, vyrazilo z křovin. Jejich jedinou touhou bylo získat skalpy. Ostrý šíp, který se hnal v jejich čele, roztal tomahavkem hlavu omdlelé Jennie a její zkrvácené vlasy si zavěsil k pasu jako válečnou trofej. Všechno se to stalo ani ne dvě minuty po tom, co vojákova žena vyběhla ze srubu. Ostatní indiáni napodobili svého náčelníka. Za chvíli se už McNab a jeho vojáci v ničem nepodobali klidně spícím lidem: zohaveni do jednoho leželi v tratolišti krve.

Všechno to bylo dílem okamžiku a Mabel to všechno viděla. Stála nepohnutě a jako očarovaná se dívala na to hrůzyplné divadlo. Ani na chvíli nepomyslela na sebe nebo na nebezpečí, které jí hrozilo. Teprve když si uvědomila, že celé prostranství, kde leželi mrtví vojáci, je plné divochů jásajících nad tím, že se jim přepad podařil, napadlo ji, že Jennie nezavřela dveře srubu. Srdce se jí prudce

rozbušilo – dveře byly jedinou překážkou, která ji dělila od smrti. Skočila k žebříku a chtěla sestoupit, aby zasunula závory. Ještě se však nedostala ani do druhého patra, když uslyšela, jak dveře zaskřípěly v závěsech. Byla přesvědčena, že je ztracena. Zděšená, avšak statečná dívka padla na kolena, aby se připravila na poslední chvíli života a aby se pomodlila. Její touha po životě však byla silnější než její zbožnost, a zatímco se jí rty pohybovaly, napjatě naslouchala, co se děje dole. Když zaslechla, že zapadly závory, a to všechny tři, ne jen jedna – ještě se pamatujeme, že požádala Jennii, aby zastrčila jen jednu závoru pro případ, že by se strýc chtěl dostat do srubu – znovu vstala a začala pozorně naslouchat.

Když je člověk v nebezpečí, myslí rychle. Bude to asi strýc, řekla si, a už chtěla sestoupit po žebříku a vrhnout se mu do náruče. Potom ji však napadlo, že závoru zasunul některý z indiánů, který chce nerušeně vyloupit srub, a proto si nepřeje, aby se sem dostali ostatní. Mabel se zastavila. Dole panovalo hluboké ticho. To nemohl být energický, hlučný Cap, vypadalo to spíš jako nepřátelská lest. Jako přítel mohl přijít jenom strýc nebo ubytovatel. Náhle si Mabel s hrůzou uvědomila, že z celé skupiny zbyli jenom ti dva a ona – jsou-li ovšem strýc a ubytovatel ještě naživu. Toto pomyšlení Mabel ohromilo. Asi na minutu zavládlo v srubu bezdeché ticho. Po celou tu dobu dívka stála na nejnižší příčce žebříku, po kterém se bylo možno dostat do podkroví. Otvor v podlaze, kterým se dalo po žebříku sestoupit do dolní místnosti, byl na protější straně. Mabel jej nepřestala upřeně pozorovat, protože čekala, že každou chvíli se v něm objeví hrůzně pomalovaná tvář některého indiána. Měla už takový strach, že se začala rozhlížet, kde by se mohla schovat. Snažila se tak co nejvíce oddálit smrt, kterou pokládala za neodvratnou. V místnosti bylo několik sudů. Mabel se za ně příkrčila a mezerou mezi dvěma sudy neustále pozorovala otvor v podlaze. Zdálo se jí, že zaslechla tichý šustot, jako by někdo stoupal po dolním žebříku s tak přehnanou opatrností, že se tím sám prozradil. Potom něco

zapraskalo. Věděla, že je to příčka žebříku, která vydala stejný zvuk pod její lehkou nohou, když sama vystupovala nahoru. Byl to jeden z okamžiků, do kterých se náhle soustřeďují zážitky několika let života. Život, smrt, věčnost a bolest vystupovaly jako ostré reliéfy z plochého pozadí každodenních příhod. Mabel sama se v té chvíli podobala krásné, zsinalé soše – nehybné a neživé. To však bylo jen zdání. Za celého svého krátkého života nenaslouchala bystřeji, neviděla jasněji a necítila živěji. V otvoru se dosud nic neukázalo, ale sluch, zbystřený vzrušením, ji upozornil, že někdo je jenom několik palců pod otvorem v podlaze. Potom viděla, jak nad otvor vystupují černé indiánské vlasy, pomalu, pomaličku, jako pohyb minutové ručičky hodin. Za chvíli se objevila část hlavy a nakonec se nad podlahu vynořila celá snědá tvář. Lidský obličej vypadá strašidelněji, je-li zčásti zakryt. Když Mabel viděla černé, pátravé oči a pak kousek po kousku se vynořující indiánský obličej, byla zděšena. Ale když se nad podlahu vynořila celá hlava, Mabel poznala něžnou, hezkou tvář Červnové rosy.

KAPITOLA XXII

*Jsem přízrak,
však nepřišel jsem strašit tě neb oklamat,
jen věrnost tvou jdu odměnit.*

— Wordsworth

Těžko povědět, kdo měl větší radost, zda Mabel, která místo Ostrého šípu uviděla Červnovou rosu, nebo indiánka, která, plna úzkosti, po skoro beznadějném hledání našla Mabel ve srubu. Objaly se a indiánka, která se nepřestala mile smát, se nemohla na Mabel dost vynadávat. Jako by svým očím nevěřila, že je to skutečně Mabel.

„Srub dobrý,“ řekla mladá indiánka. „Nikdo nevezme skalp.“

„Opravdu je dobrý, Roso.“ Mabel se zachvěla a zakryla si oči, jako by chtěla zahnat hrůzný obraz, který před chvílí viděla.

„Pověz mi, proboha tě prosím, nevíš, co se stalo s mým strýcem? Dívala jsem se na všechny strany, ale nikde jsem ho neviděla.“

„Není ve srubu?“ zeptala se překvapeně Rosa.

„Není – jsem tu úplně sama. Jennie – žena, která tu byla se mnou – vyběhla ven za svým manželem a svou nerozvážnost zaplatila životem.“

„Rosa to ví – Rosa to viděla – je to strašné. Ostrý šíp nemá slitování se žádnou ženou – ani se svou ne.“

„Ty alespoň víš, Roso, že tě nezabije.“

„Nevím. Ostrý šíp zabije, jestli se všechno dozví.“

„Řekni mi, co mám dělat? Nevíš, jestli chudák můj strýc ještě žije?“

„Nevím. Slaná voda má člun, možná že ujel po vodě.“

„Člun je stále ještě u břehu, ale nikde nevidím ani strýce, ani ubytovatele.“

„Nebyli zabiti, to by Rosa věděla. Schovali se. Taky indián se schová, to není hanba pro bledou tvář.“

„Nebojím se proto, že by to byla pro ně hanba, ale proto, že si myslím, že k tomu měli málo příležitosti. To přepadení přišlo tak náhle, Roso.“

„Tuskarora!“ Indiánka se radostně zasmála. Byla pyšná na to, jak chytře to její muž provedl. „Ostrý šíp je velký bojovník.“

„Ty jsi, Roso, pro takový život příliš dobrá a slušná. Nemůže tě přece těšit, když vidíš takové ukrutnosti.“

Tvář Červnové rosy se zachmuřila a Mabel se zdálo, že se jí oči zaleskly jako indiánskému náčelníkovi.

„Angličani moc chtějí – berou naše loviště – pronásledují indiány od rána do večera. Zlý král – zlý lid. Bledá tvář je moc zlá.“

Už tehdy – a je to už dávno – Mabel věděla, že je v těch slovech hodně pravdy. Věděla však také, že i tentokrát, jako tak často, se přičítají panovníkovi činy, o kterých snad ani neví. Cítila, že Rosa má pravdu, proto se jí ani nepokusila odpovédět. Znovu začala myslet na situaci, ve které se octla.

„Co mám dělat, Roso?“ zeptala se. „Nebude to dlouho trvat a tví lidé se začnou dobývat do srubu.“

„Srub je dobrý – nikdo nevezme skalp.“

„Ale útočníci brzo zjistí, že ve srubu nejsou vojáci, možná že už to vědí. Sama jsi mi řekla, kolik lidí bylo na ostrově, a to jsi měla jistě od Ostrého šípu.“

„Ostrý šíp ví,“ Rosa ukázala šest prstů, chtěla tím naznačit počet mužů, kteří byli na ostrově. „Všichni indiáni vědí. Čtyři už ztratili skalp – dva ho ještě mají.“

„Nemluv o tom, Roso. Je mi strašně, když si na to pomyslím. Tví lidé přece nemohou vědět, že jsem ve srubu sama, asi si myslí, že je tady se mnou strýc a ubytovatel. Mohou zapálit srub, aby nás z něho vyhnali. Slyšela jsem, že takový srub rychle hoří.“

„Nezapálí srub,“ řekla tiše Rosa.

„To nemůžeš vědět, má milá Roso. Já jim v tom nemohu zabránit.“

„Nezapálí srub. Srub dobrý – nikdo nevezme skalp.“

„Ale řekni mi proč, Roso. Bojím se, že indiáni srub zapálí.“

„Srub mokrý – velké deště – klády jsou čerstvé – špatně hoří. Indián to ví – srub je dobrá věc – nezapálí ho, aby neupozornili Angličany, že jsou tady Irokézové. Ne, ne, indián je moc chytrý – na nic nesáhne.“

„Ted' už ti rozumím, Roso. Možná že máš pravdu. Co myslíš, nedostane se můj otec do rukou indiánů? Možná že už je mrtev nebo že ho zajali. Co říkáš?“

„Nesáhnou na otce – nevědí, kam odešel – na vodě není stopa – indiáni nepůjdou za ním. Nespálí srub – srub je dobrý – nikdo nevezme skalp.“

„Myslíš, že mohu zůstat ve srubu, dokud se otec nevrátí, a že se mi nic nestane?“

„Nevím – dcera nejlíp ví, kdy se vrátí otec.“

Mabel se polekala, když viděla, jak indiánce při těchto slovech zazářily černé oči. Zmocnil se jí nepříjemný pocit, že se Rosa snaží něco vyzvědět, co by prospělo jejím lidem a co by mohlo zahubit otce i jeho vojáky. Už chtěla vyhýbavě odpovědět, když se najednou ozvalo prudké zabušení na dveře. Nemyslela ted' už na nic než na hrozící nebezpečí.

„Už jsou tady!“ zašeptala. „Možná že je to můj strýc, nebo je to ubytovatel. Ted' nemohu nechat venku ani pana Muira.“

„Proč se nepodíváš – je tu dost střílen – jsou tady k tomu.“

Mabel poslechla. Šla k jedné nevysoké střílně, která byla ve stěně té části srubu, jež přesahovala přízemek. Vytáhla špalík, jímž byl obyčejně otvor ucpan, a podívala se, co se děje u dveří. Podle toho, jak sebou trhla a jak zbledla, Rosa poznala, že dole jsou indiáni.

„Indián,“ řekla Rosa a zvedla prst – chtěla Mabel naznačit, že má být opatrná.

„Čtyři. Jsou strašlivě pomalovaní a nesou krvavé skalpy. Je s nimi Ostrý šíp.“

Rosa poodešla do rohu místnosti, kde bylo uloženo několik pušek. Jednu už držela v ruce, zarazila se však, když uslyšela, že Mabel vyslovila jméno jejího muže. Po chvíli váhání šla rovnou ke střílně a chtěla vystrčit hlaveň pušky. Mabel se zhrozila indiánčina počínání a chytila ji za ruku.

„Ne – ne – ne – Roso,“ vykřikla. „Nesmíš střílet na vlastního manžela, i kdyby mě to mělo stát vlastní život.“

„Já Ostrému šípu neublížím,“ odpověděla Rosa a lehce se zachvěla. „Žádnému indiánovi neublížím. Nebudu na ně střílet – jenom je postraším.“

Mabel pochopila a Rose už nebránila. Indiánka vystrčila hlaveň pušky střílnou, snažila se přitom natropit co nejvíce hluku. Pak stiskla spoušť. Sotva zazněla rána, Mabel začala Rose vyčítat, cože to udělala, ačkoliv všechno, co indiánka dělala, dělala jen ve prospěch své bílé přítelkyně.

„Říkala jsi, že nebudeš střílet. Mohla jsi zabít svého vlastního muže.“

„Všichni utekli, než jsem vystřelila,“ zasmála se Rosa. Šla k jiné střílně, aby se podívala, co dělají její soukmenovci, a rozesmála se ještě srdečněji. „Podívej – schovali se – všichni bojovníci se schovali. Myslí, že Slaná voda a ubytovatel jsou tady. Ted' si dají pozor.“

Rosa odložila pušku a sedla si vedle bedny, na kterou klesla vyčerpaná Mabel, a upřeně se dívala na svou bílou přítelkyni. Mabel se zdálo, že ji indiánka přísně pozoruje a že ji něco trápí.

„Ostrý šíp je velký náčelník,“ řekla Tuskarorova žena. „Všechny indiánské ženy se za ním dívají. Má krásná bledá tvář také oči?“

„Roso! – Co to má znamenat? Proč se na mě tak díváš? Co vlastně chceš?“

„Proč se bledá tvář bála, že Rosa zastřelí Ostrý šíp?“

„Myslíš, že bych se mohla dívat na to, jak žena zabíjí vlastního muže? To bych nemohla, Roso – raději bych sama zemřela.“

„Je to pravda?“

„Je – musíš mi věřit. Ne – ne, to, co se dnes stalo, to stačí. Byl to hrozný den. Co sis vlastně o mně myslela?“

„Nevím. Ubohá Tuskarorka je moc hloupá. Ostrý šíp je velký náčelník a všechno ví. O krásné bledé tváři mluví ze spaní. Velký náčelník má rád moc žen.“

„Může mít náčelník vašeho kmene víc než jednu ženu?“

„Tolik, kolik uživí. Velký lovec se žení často. Ostrý šíp má teď jenom Rosu, ale moc se dívá – moc mluví o bledé tváři.“

Mabel to věděla a během cesty ji indiánovo chování nemálo mrzelo. Když však uslyšela narážku přímo z úst indiánovy ženy, zhrozila se. Bylo jí známo, že obyčej a názory hrají v těchto věcech důležitou roli. Když si uvědomila, že se bez své vůle stala sokyní indiánovy ženy, bylo jí trapně. Měla strach, že žárlivost Červnové rosy ještě zhorší její postavení. Když se však pozorněji podívala na Rosu, uklidnila se. Z upřímného obličej této prosté indiánské ženy vyčetla, jak ji neopětovaná láska trápí. Avšak ani nejpodezřívavější oko by v indiánčině tváři nenašlo nejmenší známku falše nebo nenávisti.

„Ty mě nezradíš, Roso, vid’?“ zeptala se Mabel důvěřivě a stiskla indiánce ruku. „Jsem žena jako ty, vid’, že nedovolíš, aby mě zabili tomahavkem?“

„Tomahavk se tě nedotkne. Ostrý šíp nedovolí. Jestli Ostrý šíp musí mít ještě jednu ženu, Rosa bude šťastná, když to budeš ty.“

„Ne, Roso. Mé svědomí mi nedovoluje udělat něco podobného. I kdybych se směla stát ženou indiána, nikdy bych nezabrala místo, které patří ve vigvamu tobě.“

Rosa neodpověděla, ale bylo vidět, že je spokojena, ba vděčna. Věděla, že málokterá – ba snad ani jediná – z indiánských žen, které Ostrý šíp znal, není tak hezká jako ona. A kdyby si Ostrý šíp vzal třeba tucet žen, žádné, kromě Mabel, by se doopravdy nebála. Měla ji právě proto ráda, že byla krásná, roztomilá, laskavá a žensky něžná. Snad ani žárlivost by nedovedla změnit její přátelství k Mabel.

Právě proto, že měla svou bílou přítelkyni tolik ráda, odvážila se tak velkého nebezpečí, jen aby zachránila svou domnělou sokyni před útokem, o němž dobře věděla, že se chystá. Krátce řečeno, Rosa jako pravá žena vycítila, že Mabel se Ostrému šípů líbí, a místo aby svou soupeřku ze samé žárlivosti nenáviděla, jak by to udělala každá žena, která není ochotna uznat, že muži mají víc práv než ženy, nenápadně Mabel pozorovala. Když se přesvědčila, že její bílá přítelkyně je nezáludná, že je to hodné děvče, plná obdivu si ji zamilovala. A tak vlastně milovali Mabel oba – Červnová rosa i Ostrý šíp. Každý ovšem jinak. Ostrý šíp sám poslal svou ženu, aby varovala Mabel před blížícím se nebezpečím, nevěděl však, že se plížila po ostrově za útočníky a že je teď ve srubu s jejich společnou láskou. Domníval se, že s Mabel je ve srubu Cap a Muir a že jeden z nich vystřelil, aby indiány zahnal.

„Rose je líto, že Lilie,“ tak nazývala indiánka ve své poetické řeči Mabel, „že Lilie nechce Ostrý šíp. V jeho vigvamu je dost místa a velký náčelník potřebuje ženy, aby vigvam naplnil.“

„Děkuji ti, Roso, za tento tvůj projev přízně, ale my bělošky se na takové věci díváme trochu jinak,“ odpověděla Mabel a usmála se, přestože jí nebylo nejlíp. „Ostatně já se asi sotvakdy vdám.“

„Ty musíš mít dobrého manžela,“ řekla Rosa. „Vezmi si Sladkou vodu, když nemáš ráda Ostrý šíp.“

„Roso! Myslím, že by se člověk, který neví, jestli za hodinu bude ještě naživu, neměl o takových věcech bavit. Kdybych se jen mohla dovědět, jestli je můj strýc naživu a jestli se mu nic nestalo!“

„Rosa se podívá.“

„Můžeš? – Chceš? – Nestane se ti nic, když tě uvidí na ostrově? Vědí vaši bojovníci, že jsi zde? Budou mít radost, až se dovědí, že je s nimi na válečné stezce žena?“

Mabel vychrlila všechny tyto otázky najednou, protože se bála, že indiánka neodpoví tak, jak by si ona přála. Připadalo ji podivné, že by Rosa byla přišla s tlupou. Spíš si představovala – i když to

bylo málo pravděpodobné – že indiánka tajně vyplula za Irokézy ve vlastní kánoi a že přistála na ostrově dřív než oni, aby ji varovala a aby jí zachránila život. Z toho, co jí teď Rosa nesouvisle vyprávěla, poznala, že se mylila.

Ostrý šíp, ačkoliv byl náčelníkem, byl u svého kmene v nemilosti a dočasně se přidal k Irokézům. A s nimi se znamenitě shodl. Opravdu měl svůj vigvam, zdržoval se v něm však málokdy. Předstíral přátelství k Angličanům, celé léto naoko pro ně pracoval, ve skutečnosti se však paktoval s Francouzi. Na jeho četných toulkách, většinou na kánoi, ho obyčejně provázela jeho žena. Nebylo tedy nic divného, že i tentokrát byla s ním. Ostrý šíp se málokdy objevil bez Červnové rosy. Po tomto vysvětlení se už Mabel nezdráhala poprosit indiánku, aby se šla podívat, co se stalo s jejím strýcem, a aby se starého námořníka pokusila najít. Dohodly se, že indiánka, jak se to bude hodit, vyjde ze srubu.

Nejdříve si z několika střílen, pokud to bylo možné, prohlédly ostrov. Zjistily, že se vítězové, kteří se zmocnili anglických zásob a vyloupili všechny domky, chystají zasednout k hostině. Většina zásob byla ve srubu, indiáni jich však našli dost jinde a lehce se jich zmocnili. Odstranili už také mrtvá těla vojáků. Mabel si všimla, že nedaleko místa, kde se chystali hodovat, složili na hromadu ručnice. Rosa tvrdila, že všechno nasvědčuje tomu, že mrtví byli odneseni do houštiny a tam že je indiáni buď zahrabali, nebo ukryli. Potom zahladili kdejakou stopu, která by je mohla prozradit, poněvadž chtěli seržantův oddíl, až se bude vracet, vlákat do léčky. Rosa ukázala své přítelkyni indiána, který byl skryt v koruně stromu. Je to prý hlídka, která má dát včas znamení, kdyby se k ostrovu blížil nějaký člun. Indiáni učinili toto opatření přesto, že výprava, vedená seržantem, odplula před tak krátkým časem a na ostrov by se jistě nevrátila tak brzy bez nějakého mimořádného důvodu. Všechno nasvědčovalo tomu, že indiáni se nechystají okamžitě zaútočit na srub. Spíš jej chtěli obléhat do té doby, než se vrátí seržant se svými vojáky. Báli

se, že kdyby zaútočili na srub, nemohli by zahladit všechny stopy útoku a zkušený Stopař by ihned poznal, co se stalo. Člun uschovali v křovinách, kde byly ukryty kánoe indiánů.

Rosa teď prohlásila, že je čas, aby opustila srub a vrátila se k indiánům. Když sestupovaly po žebříku, Mabel znovu přepadla nedůvěra, ihned se však za své špatné mínění o Rose zastyděla. Nebylo by spravedlivé podezřívát přítelkyni. Ještě než sestoupily do přízemí, už zase indiánce důvěřovala. Velmi opatrně začaly odsunovat závory. Když odsunuly poslední, Rosa se postavila tak, aby mohla vyklouznout, až se dveře otevrou. Vytáhly poslední závoru ze zástrčky a dveře pootevřely jenom natolik, aby se jimi Rosa mohla protáhnout. Sotva indiánka vyšla ze srubu, Mabel prudce dveře přibouchla, a když závora zapadla, srdce se jí prudce rozbušilo. Teprve teď se cítila v bezpečí, ostatní dvě závory zasunula už pomaleji. Když se přesvědčila, že všechny závory pevně drží, vystoupila do prvního poschodí, odkud mohla vidět, co se děje venku.

Pomaloučku šly hodiny plné úzkosti. Mabel stále nedostávala žádnou zprávu od Rosy. Slyšela jekot divochů, kteří se zpili kořalkou a úplně zapomněli na opatrnost. Chvilími zahlédla střílnami, jak zběsile si počínají. Nebylo jí dobře z toho, co viděla. Krev by jí byla v žilách ztuhla nad tím, co slyšela a viděla, kdyby přednedávnem nebyla svědkem věcí daleko horších. Kolem poledne se jí zazdalo, že se na ostrově objevil běloch. V první chvíli ho však podle obleku a divokého vzhledu pokládala za indiána, který právě přistál na ostrově. Když si však pozorněji prohlédla jeho snědou, sluncem osmahlou tvář, neměla nejmenší pochybnosti o tom, že je to běloch. Mabel si pomyslela, že by ho v nejhorším případě mohla požádat o pomoc. Nešťastná Mabel nevěděla, že běloši toho mnoho nedokážou, jakmile jejich indiánští spojenci ucítí pach krve, a jak málo jim mohou v jejich zvěrstvech zabránit.

Den připadal Mabel dlouhý jako měsíc. Začala věřit Rose, že indiáni nepřepadnou srub do té doby, dokud se nevrátí seržant,

jen aby starého vojáka mohli vlákat do léčky. Nebála se proto bezprostředního nebezpečí, avšak vyhlídky, že bez pohromy unikne indiánům, nebyly velké. Představila si, že by ji zajali. Nemohla si přitom nevzpomenout na Ostrý šíp a na jeho obdiv, který jí byl tak protivný. Věděla dobře, že indiáni zajatkyně, které nepobijí, odvádějí do svých vesnic. Tam se z nich stávají ženy indiánů. Věděla, že mnohé z nich se už nikdy z vigvamů nevrátily.

Strachu měla dost za bílého dne, když se však setmělo, přepadla ji hrůza. Indiáni byli čím dál tím divočejší a zuřivější, poněvadž se zmocnili všech lihovin, které zde zanechali Angličané. Ječeli a zmítali sebou, jako by je ďábel posedl. Marně se je snažil jejich francouzský velitel uklidnit. Když se mu to nepodařilo, moudře odlplul na sousední ostrov. Tam byl v bezpečné vzdálenosti od svých neukázněných přátel. Než odešel, podařilo se mu s nasazením života uhasit oheň a odstranit všechno, čím by jej indiáni mohli znovu rozdělat. Udělal to proto, aby rudochy nenapadlo zapálit srub. Ten musel zůstat celý, jestli se měly podařit další plány francouzského velitele. Byl by rád odklidil také všechny zbraně, to se mu však nepovedlo. Indiáni ani na chvíli neodložili nože a tomahavky. Nosit zbraň patřilo k čestným povinnostem indiána. Nemělo smyslu odnést jenom ručnice a ostatní zbraně jim nechat. Opravdu bylo velmi moudré, že důstojník uhasil oheň. Sotva odešel, jeden z indiánů navrhl, aby zapálili srub. I Ostrý šíp opustil hlouček opilců, jakmile viděl, že si počínají jako šílení. Vešel do jednoho z domků a tam se svalil na slámu. Po dvou probdělých nocích, kdy indiáni pozorovali, co se děje na ostrově, musel si odpočinout. A tak mezi indiány nezbyl nikdo, komu by záleželo na Mabel, možná že o ní ani nevěděli. Návrh podroušeného indiána přijalo asi deset jeho druhů nadšeným řevem. Byli stejně opilí a suroví jako on.

Ted' teprve nastaly Mabel strašné chvíle. Indiáni byli tak opilí, že se už nebáli výstřelů ze srubu. Věděli jen, že jsou tam lidé, a to je ještě víc ponoukalo, aby na srub zaútočili. Když se blížili ke srubu,

řvali a skákali jako posedlí. Neopili se však do němoty, alkohol jim jen dodal odvahy. První útok podnikli na dveře, do nichž všichni naráz celým tělem prudce vrazili. Ale pevné dveře z klád odolaly jejich náporu. Ani stovce mužů by se je nebylo podařilo vyrazit. To však Mabel nevěděla. Jako by jí srdce až do krku skočilo, když uslyšela jeden temný úder za druhým. Teprve když se přesvědčila, že dveře útokům odolávají, jako by byly z kamene, že se ani nehnou a že jenom slabé vrzání těžkých závěsů prozrazuje, že to není zeď, dodala si odvahy. Když indiáni na chvíli přestali, šla ke střílně zjistit, jaká je situace. Ticho, které si nedovedla vysvětlit, její zvědavost ještě jen zvýšilo. Nic snad není víc rozčilující, než když člověk čeká na nějaké bezprostřední nebezpečí.

Mabel viděla, že dva nebo tři indiáni prohrabali popel, našli v něm několik malých řeřavých uhlíků, a těmi se teď pokoušeli rozdělat oheň. Všem indiánům záleželo na tom, aby srub zapálili, proto se nehádali a počínali si, jako by ani opilí nebyli. Běloch by se dávno vzdal zoufalého pokusu rozdělat oheň uhlíky z popele, které nebyly o nic větší než jiskry. Avšak indiáni, kteří celý svůj život prožili v lese, si věděli rady. Posbírali několik suchých listů a s jejich pomocí se jim nakonec podařilo oheň rozdělat. Pak přiložili několik tenkých větviček a úspěch byl zajištěn. Když se Mabel sehnula ke střílně, indiáni už vršili u dveří hranici klestí. Za chvíli viděla, jak se větvičky vzňaly, jak oheň přeskakuje z větve na větev a jak nakonec celá hranice praská a hoří jasným plamenem. Indiáni vyrazili vítězoslavný pokřik a vrátili se ke svým druhům přesvědčení, že dílo zkázy začalo. Mabel se nepřestala dívat na to, co se děje dole, jako by se od střílny nedovedla odtrhnout, tak byla napjata při pohledu na oheň, který se rychle šířil. Když vzplanula celá hranice, plameny jí šlehaly skoro až k očím, musela proto od střílny odstoupit. Sotva se, plna hrůzy, přitiskla k protější stěně, pronikly ohnivé jazyky dovnitř střílnou, kterou neucpala, a osvětlily celou místnost i zoufalou Mabel. Děvče myslelo, že je s ním konec. Dveře, jediná cesta, kterou

mohla uniknout, byly s ďábelskou důmyslností zataraseny planoucí hranicí. Ještě naposled se chtěla pomodlit. Zavřela oči a chvíli jako by nic nevnímala. Avšak touha po životě ji znovu probudila. Když mimoděk zase otevřela oči, uviděla, že plamen už nešlehá do místnosti, že se však dřevo kolem malého otvoru vzňalo a že se oheň pomalu šíří. Pomáhal mu mírný větřík. V koutě stál sud s vodou. Mabel bez dlouhého přemýšlení popadla džbán, nabrala do něho vodu a vylila ji na hořící dřevo. Na tomto místě se jí podařilo oheň uhasit. Pro samý kouř se nemohla několik minut podívat dolů. Když se jí to konečně podařilo, zaradovala se a znovu se v ní probudila naděje. Hranice hořícího chrastí byla stržena a rozmetána a dveře byly polity vodou. Dosud se z nich kouřilo, ale už přestaly hořet.

„Kdo je to?“ vykřikla Mabel strůlnou. „Koho mi to sama Prozřetelnost poslala na pomoc?“

Zdola bylo slyšet lehké kroky. Někdo se opřel do dveří tak lehce, že se sotva na železných závěsech pohnuly.

„Kdo se to sem dobývá? Jsi to ty, strýčku?“

„To není Slaná voda. Tady je Rosa,“ zněla odpověď. „Otevři rychle, chci dovnitř.“

Mabel rychle sestoupila po žebříku a ještě rychleji odsunula závory. Nemyslela na nic jiného, než jak se odtud dostat. Zapomněla na opatrnost a prudce otevřela dveře. Chtěla vyběhnout, jen aby už byla pryč ze srubu, ale Rosa jí v tom zabránila. Sotva indiánka vešla dovnitř, začala klidně zasunovat závory.

„Bůh ti žehnej, Roso! Bůh ti žehnej!“ Mabel upřímně uvítala svou indiánskou přítelkyni a objala ji. „Sama Prozřetelnost tě poslala, ty můj strážný anděli!“

„Netiskni mě k sobě tak silně,“ prosila Tuskarorka. „Bledá tvář je samý pláč nebo samý smích. Nech Rosu zastrčit závory.“

Mabel se uklidnila a za chvíli už obě dívky seděly v horní místnosti a držely se za ruce. Jedna zapomněla na všechnu nedůvěru, druhá na žárlivost.

„Pověz mi, Roso,“ zeptala se Mabel, sotva se přestaly objímat, „viděla jsi mého strýce nebo víš alespoň, co se s ním stalo?“

„Nevím. Nikdo ho neviděl, nikdo ho neslyšel, nikdo nic neví. Slaná voda asi utekl na řeku, nikdo ho nenašel. Ubytovatel je taky pryč. Dívala jsem se, dívala a dívala, ale nikde jsem neviděla ani jednoho, ani druhého.“

„Pánbůh zaplat! Určitě se jim podařilo utéci, i když nevíme jak. Myslím, že jsem viděla na ostrově nějakého Francouze, Roso.“

„Ano, francouzský kapitán přišel, ale zase odešel. Indiánů je na ostrově moc.“

„Ach Roso, Roso, nemohly bychom nějak varovat tatínka, aby se nedostal do nepřátelských rukou?“

„To já nevím. Bojovníci na něho číhají, chtějí vzít Angličanovi skalp.“

„Roso, mně jsi tolik pomohla, jistě pomůžeš i mému otci, vid’?“

„Já neznám otce, já nemiluji otce. Rosa pomáhá svým lidem, pomáhá Ostrému šípů – můj muž chce skalp.“

„Já tě nepoznávám, Roso! Nedovedu si představit, že bys chtěla, aby byli naši lidé povražděni.“

Rosa se dívala na svou bílou přítelkyni zpočátku tvrdě, pak se však v jejích černých očích objevil smutek a soucit.

„Lilie je Angličanka?“ zeptala se.

„Ovšem, a jako Angličanka bych chtěla zabránit vraždě svých krajanů.“

„To je velice dobře – jen jestli to dovedeš. Rosa není Angličanka, Rosa je Tuskarorka – její muž je Tuskarora – má tuskarorské srdce – cítí jako Tuskarorka – jenom jako Tuskarorka. Ani Lilie nepoběží k Francouzům a neřekne jim, že je její otec chce porazit.“

„To bych asi neudělala,“ odpověděla Mabel a tiskla si hlavu, která se jí div nerozskočila. „Asi ne. Ale ty mi, Roso, pomáháš, zachránila jsi mě. Proč jsi to udělala, když cítíš jenom jako Tuskarorka?“

„Necítím jenom jako Tuskarorka – cítím jako žena – jako squaw. Rosa miluje krásnou Lilii a má ji v srdci.“

Mabel, dojata tímto prostým vyznáním lásky, objala indiánku.

„Řekni mi, Roso, všechno, i kdyby to byly ty nejhorší zprávy,“ zaprosila. „Dnes tví lidé oslavují, co chtějí udělat zítra?“

„Rosa neví – bojí se setkat s Ostrým šípem – bojí se zeptat – asi se schová, dokud se Angličané nevrátí.“

„Nebudou znovu útočit na srub? Viděla jsi přece, co dovedou.“

„Moc rumu. Ostrý šíp spí, jinak by se ostatní neodvážili. Francouzský kapitán odešel, jinak by se neodvážili. Teď všichni spí.“

„Myslíš, že alespoň dnes v noci bude klid?“

„Moc rumu. Kdyby Lilie byla jako Rosa, mohla by moc udělat pro své lidi.“

„Budu jako ty, Roso, budu odvážná jako ty, jen když pomohu svým krajanům.“

„Ne – ne – ne,“ zašeptala Rosa, „ty nemáš dost odvahy a Rosa by tě nepustila, i kdybys ji měla. Matka Rosy byla jednou zajata a bojovníci se opili. Matka všechny zabila tomahavkem. Tak to dělají indiánské ženy, když jsou jejich lidé v nebezpečí a jiní chtějí jejich skalpy.“

„Máš pravdu,“ odpověděla Mabel, otřásla se a pustila ruku Červnové rosy. „To bych já nedovedla. Nemám ani sílu, ani odvalu, ani chuť poskvřnit si ruce krví.“

„Rosa si to taky myslí. Ty zůstaneš tady – srub dobrý – nikdo nevezme skalp.“

„Ty tedy myslíš, že se mi tady nemůže nic stát, alespoň dokud se nevrátí můj otec se svými vojáky?“

„Rosa to ví. Oni se ráno neodváží sáhnout na srub – budou pít rum, až jim hlava spadne dolů, a pak budou spát jako dřevo.“

„Nemohla bych utéci? Na ostrově je několik kánoí, nemohla bych si jednu vzít a upozornit otce, co se stalo?“

„Ty umíš pádlovat?“ zeptala se Rosa a podívala se nedůvěřivě na Mabel.

„Možná že ne tak dobře jako ty, ale stačí to, abych do rána byla tak daleko, že by mě nedohonili.“

„Co potom? Ty umíš pádlovat šest – deset – osm mil?“

„Nevím. Chtěla bych za každou cenu varovat otce, Stopaře a všechny ostatní.“

„Ty máš ráda Stopaře?“

„Všichni, kdo ho znají, ho mají rádi. I ty bys ho měla ráda, ne, milovala bys ho, kdybys věděla, jaký je to člověk.“

„Já ho vůbec nemám ráda. Má moc dobrou ručnici – moc dobré oko – zastřelil moc Irokézů a bratrů Rosy. Oni mu vezmou skalp, jestli to půjde.“

„A já mu ho zachráním, jestli to půjde, Roso. Až všichni usnou, seberu kánoi a odjedu z ostrova.“

„Ne! Rosa tě nepustí. Zavolá Ostrý šíp.“

„Roso! Přece mě nezradíš – přece mě nemůžeš zradit po všem tom, co jsi pro mě udělala!“

„Právě proto,“ odpověděla Rosa a ukázala, aby si Mabel sedla. Mluvila tak důrazně a vážně jako nikdy předtím. „Zakřičím na Ostrý šíp. Žena jednou zavolá a bojovník se probudí. Rosa nedovolí, aby Lilie pomáhala nepříteli – nedovolí indiánům, aby ublížili Lilii.“

„Teď ti rozumím, Roso, vím, jak to myslíš. Snad bude opravdu nejlíp, když zůstanu. Myslím, že jsem přecenila své síly. Ale jedno mi prozrad: jestli v noci přijde můj strýc a bude chtít dovnitř, dovolíš, abych mu otevřela?“

„Jistě. On tu bude jako zajatec a Rosa má raději zajatce než skalp. Skalp je dobrý pro čest, ale Rosa cítí se zajatcem. Slaná voda se schoval tak dobře, že sám neví, kde je.“

Rosa se zasmála dívčím, veselým smíchem. Byla zvyklá na násilí, na zvěrstva, která se v těch časech páchala. Mabel se snažila během rozhovoru vyzvědět, jak to vypadá venku. Doufala, že se dozví něco,

co by mohla využít. Na všechny její otázky odpovídala Rosa prostě a opatrně. Přesně věděla, co je bez významu a co by mohlo ohrozit její přátele nebo překazit jejich plány. Mabel se toho mnoho od indiánky nedověděla. Ostatně – a to dobře věděla – kdyby se Rosa chtěla dopustit něčeho nečestného, sotva by jí to předem vyradila. Rosa tedy řekla jen to, co chtěla. V podstatě asi toto:

Ostrý šíp už delší dobu spolupracoval tajně s Francouzi. Tentokrát pro ně poprvé bojuje otevřeně. Rozhodl se, že se už mezi Angličany neobjeví, poněvadž zjistil, že mu nedůvěřují, zejména Stopař. Ted' se snažil, pln pýchy, jak to někdy indiáni dělají, rozhlásit svou zradu, místo co by ji tajil. Vedl tlupu indiánů, která napadla ostrov, jeho nadřízeným byl však francouzský důstojník, o němž jsme se už zmínili. Rosa za nic na světě nechtěla prozradit, zda Ostrý šíp sám objevil ostrov, o němž se Angličané domnívali, že je před nepřítelem dokonale skryt. Nechtěla o tom vůbec mluvit, přiznala však, že ona a její muž pozorovali, kam pluje *Běžec*. Při tom je kutr dohonil a zajal. Francouzi dostali zprávu o přesné poloze stanice teprve nedávno. Když vyrozuměla ze skrytých nárážek indiánky, že tuto zprávu dostal nepřítel od bělocha, jehož velitelem je Duncan Lundie, Mabel jako by někdo srdce probodl. Rosa to spíš naznačila, než řekla. Když Mabel měla čas uvažovat o tom, co jí její přítelkyně pověděla, a když si vzpomněla, jak indiánka mluvila úsečně a nesouvisle, začala se utěšovat, že jí špatně rozuměla a že se nakonec ukáže, že Jasper Western byl obviněn nespravedlivě.

Rosa se bez okolků přiznala, že byla poslána na ostrov, aby přesně zjistila, kdo všechno tam zůstal a jakou kdo má funkci. Prostomyslně prozradila také, že se tohoto úkolu podjala hlavně proto, aby pomohla Mabel. Z jejího hlášení a ze zpráv, které Francouzi obdrželi jinou cestou, nepřítel přesně věděl, s jakým odporem má počítat. Věděl také, kolik mužů odjelo se seržantem Dunhamem a co má výprava vykonat. Francouzi však nevěděli, na kterém místě chce Dunham jejich loď zadržet. Obě ženy, které jindy jedna před

druhou nic neskrývaly, se teď snažily vzájemně na sobě vyzvědět všechno, co by mohlo prospět jejich přátelům. Přitom jim vrozená ohleduplnost bránila v tom, aby se bezohledně domáhaly odpovědí na své otázky. Obě se snažily co nejméně mluvit o něčem, co by jejich vlastním lidem mohlo uškodit. Důvěřovaly si, a přece obě zůstaly věrny každá svému národu. Tak jako Mabel by se chtěla leccos dozvědět, tak i Rosa by byla ráda věděla, kam odejel seržant a kdy se má vrátit. Byla však tak taktní, že se na to nezeptala. Ani jednou nepoložila otázku, která by nepřímou mohla vést k vyzrazení tohoto tajemství. Avšak kdykoliv se Mabel sama od sebe zmínila o něčem, co by tuto nevyslovenou otázku mohlo zodpovědět, naslouchala Rosa se zatajeným dechem.

Dívky nepozorovaly, jak čas letí, byly rozhovorem tak zaujaty, že ani nepomyslely na spánek. K ránu se však příroda přihlásila o svá práva. Rosa donutila Mabel, aby si lehla na vojenský slavník, a seržantova dcera brzo tvrdě usnula. Rosa si lehla vedle ní. Na celém ostrově zavládlo hluboké ticho, jako by do tohoto lesního království nikdy nebyl vtrhl člověk.

Když se Mabel probudila, střílnami už proudilo sluneční světlo, den už značně pokročil. Rosa ležela stále ještě vedle ní a spala klidně jako v peřinách a tak tvrdě, jako by neměla nejmenší starosti. Jakmile se však Mabel pohnula, ostražitá indiánka se probudila. Obě pak přistoupily ke střílnám, aby zjistily, co se děje na ostrově.

KAPITOLA XXIII

*Cože by od tebe Stvořitel věčný moh chtít?
Abys světu se zastavit zabránila?
Ty, která dovedeš všechno jen znetvořit?
Což nerozeznáš jedinečnou krásu jeho díla?
Opravdu jen v spánku to tělo líné, ochlastalé,
s údy nestydatými, s hlavou otupělou,
tak často ti prokazuje pocty nebývalé.
Až z temných hlubin noci bohyní svou skvělou
nazývá tě. Dokonce i Přírody služebnicí věrnou.*
— Královna víl

Po klidné noci nastalo stejně klidné ráno. Mabel s Rosou chodily od jedné střílny k druhé, ale na ostrově jako by nebylo živé duše. Na místě, kde včera vařil McNab a jeho kamarádi, hořel přidušený oheň. Kouř, který z ohně stoupal k nebi, měl podle všeho seržanta a jeho vojáky přesvědčit, že na ostrově je všechno v pořádku. Napohled všechno nasvědčovalo tomu, že se nic nestalo. Mabel byla překvapena, když najednou uviděla skupinku tří mužů v červených stejnokrojích pětapadesátého pluku. Krve by se v ní nedořezal, když po chvíli poznala zsinálé tváře a skelné oči zavražděných vojáků. Byli tak blízko srubu, že si jich v první chvíli nevšimla. Indiáni mrtvé rozesadili tak, že vypadali jako živí. Takové jednání Mabel velmi pobouřilo. Nepozorný divák by na vzdálenost jednoho sta yardů sotva poznal, že vojáci nežijí. Tak důmyslně indiáni upravili mrtvoly. Rosa, která si pozorně prohlížela břehy ostrova, upozornila Mabel na čtvrtého vojáka. Obrácen k vodě, seděl přivázan ke stromu a v ruce držel rybářský prut. Na skalpovaných hlavách zabitých vojáků byly nasazeny vojenské čepice a z obličejů byla pečlivě smyta krev.

Mabel se udělalo špatně. To, co viděla, bylo hrozné, pobuřující a zvrhlé. Usedla a zakryla si obličej. Za chvíli ji Rosa znovu zavolala, aby se šla podívat. Ukázala na mrtvou Jennii, která stála ve dveřích domku, s tělem dopředu nakloněným, jako by se dívala na skupinu vojáků. V ruce držela koště, na hlavě měla čepeček, s kterým si pohrával větřík. Na dálku jí nebylo dobře vidět do obličeje, ale Mabel si všimla, že mrtvé stlačili bradu dolů, aby se jí ústa zkřivila, jen aby se zdálo, že se směje.

„Roso, Roso, nikdy bych si nebyla pomyslela, že indiáni mohou být tak zrádní a lstiví.“

„Tuskarora je velice lstivý.“ Z tónu, jakým to Rosa řekla, bylo vidět, že spíš schvaluje, než odsuzuje počínání svých soukmenovců. „Vojákům to už neublíží. Pro Irokéze je to dobré. Napřed vezmou skalp, teď jim pomohou těla. Potom je spálí.“

Teprve teď Mabel poznala, jak velká je propast mezi ní a její přítelkyní. Trvalo několik minut, než mohla na Rosu zase promluvit. Avšak tento odpor, který Mabel na chvíli pocítila k Červnové rose, neudělal na indiánku žádný dojem. Začala klidně připravovat snídani a citových projevů své bílé přítelkyně si nevšímala. Vždyť celý život se je učila potlačovat. Mabel se jídla sotva dotkla, ale indiánka jedla s takovou chutí, jako by se nebylo nic stalo. Po snídani měly zase dost času na úvahy a na pozorování, co se děje na ostrově. Mabel by se byla nejraději od střílen ani nehnula, kdykoliv se však jimi podívala, odvracela se s odporem. Znovu a znovu se ale k nim vracela, stačilo, aby zašustilo listí nebo zašuměl vítr. Byl to opravdu smutný pohled na opuštěný ostrov, na němž byli jen mrtví, uměle upravení tak, aby se zdálo, že nemají jinou starost než radovat se, dobře se najíst a napít. Mabel bylo, jako by se dívala na hodokvas d'áblů.

Celý předlouhý den nebylo vidět jediného indiána nebo Francouze. Noc, podle nezměnitelných zákonů, se tiše snášela na tu hroznou maškarádu, lhostejná k ubohým hercům, kteří denně odehrávají

své ještě ubožejší úlohy na této zemi. Byla pokojnější než předešlá a také Mabel spala klidněji, když si uvědomila, že o jejím osudu bude rozhodnuto, až se vrátí její otec. A ten se měl vrátit příštího dne. Když se Mabel probudila, plna nedočkavosti běžela ke střílnám, aby zjistila, jak je venku, zda se počasí nezměnilo a co se děje na ostrově. Skupina mrtvých vojáků pořád ještě seděla na trávě, rybář dál jako by chytal ryby a z domku se dívala strašlivě zkřivená Jenniina tvář. Vítr vanul od jihu, stále ještě byl mírný, ale znamenalo to, že se blíží bouřka.

„Už to začíná být nesnesitelné, Roso,“ řekla Mabel, když se vrátila ze svého pozorování. „Raději bych viděla nepřítele než tu strašnou přehlídku mrtvých.“

„Tiše! Už jdou. Rosa slyší křik – tak křičí bojovník, když bere skalp.“

„Co to říkáš? Už nesmí dojít k dalšímu vraždění! Už se nesmí víc zabíjet!“

„Slaná voda!“ zasmála se Rosa, která pozorovala střílnou, co se děje na ostrově.

„Strýček! Pánbůh zaplať – žije! Ach Roso, Roso, vid’ že nedovolíš, aby mu ublížili?“

„Rosa je jen ubohá squaw. Žádný bojovník nic nedá na to, co ona říká. Přivádí ho Ostrý šíp.“

V tu chvíli byla Mabel u střílny – opravdu, osm nebo deset indiánů vedlo ke srubu Capa a ubytovatele. Ted’ když byli oba zajati, věděli indiáni dobře, že ve srubu nemůže být žádný muž. Mabel skoro přestala dýchat, když uviděla, jak se všichni zastavili přede dveřmi. Zaradovala se však, když mezi indiány spatřila francouzského důstojníka. Francouz a Ostrý šíp se chvíli tiše domlouvali. Hned nato ubytovatel zavolal na Mabel.

„Krásná Mabel! Krásná Mabel! Vyhlédněte střílnou a smilujte se nad námi. Pozabíjejí nás, jestli neotevřete. Jestli to neuděláte hned, budeme během půl hodiny bez skalpů.“

Mabel se zdálo, že v hlase poručíka Muira je cosi posměšného, že v tom volání není ani trochu starosti člověka, který se bojí o život. Řekla si proto, že neotevře, dokud opravdu nebude muset.

„Strýčku, prosím tě, řekni mi ty, co mám dělat,“ zeptala se střelnou.

„Pánbůh zaplat'! Pánbůh zaplat'!“ zvolal Cap. „Tvůj sladký hlas, Magnetko, mě zbavil velké starosti. Báł jsem se, že tě potkal stejný osud jako ubohou Jennii. Posledních čtyřiaadvacet hodin mi bylo hrozně. Ptáš se mne, co máš dělat, dítě. Já opravdu nevím, co bych ti poradil, ačkoliv jsi dcera mé vlastní sestry. Zatím ti mohu říci jen tolik, že proklínám den, kdy my dva jsme poprvé uviděli tuhle louži sladké vody.“

„Strýčku, nestane se ti nic? Myslíš, že mám otevřít?“

„Když otočíš jednou kolem a uděláš dvě poloviční smyčky, dostaneš ten nejpevnější uzel. Neradím nikomu, kdo se těmhle čertům nedostal do rukou, aby něco otvíral nebo odemykal a pouštěl je k sobě. Ubytovatel a já jsme už staří a světu jsme už málo platní, jak by řekl ten starý poctivec Stopař. Ubytovateli nemůže moc záležet na tom, jestli uzavře svou účetní knihu letos nebo až napřesrok. Kdyby to bylo na moři, věděl bych, co dělat – ale tady, v téhle vodní divočině, mohu říci jenom tolik, že kdybych byl za těmi kládami, museli by indiáni být moc mazaní, aby mě odtud dostali.“

„Neposlouchejte to, co vám říká strýček, krásná Mabel,“ přerušil ho Muir. „Bojí se o vás a to ho zřejmě trochu vyvedlo z míry. Teď není schopen posoudit, co je v této chvíli správné a co ne. Jsme v rukou velmi ohleduplných a šlechetných osob, to je třeba uznat, a žádného násilí se bát nemusíme. Že několik vojáků padlo, to se ve válce stává. To přece nemůže změnit naše mínění o nepříteli, který jistě nedovolí, aby se zajatcům stala nějaká křivda. Od chvíle, co jsme se vzdali panu Ostrému šípu, který mi svou statečností a umírněností připomíná Římana nebo Spartana, ani pan Cap, ani já si rozhodně nemůžeme na nic stěžovat. Nezapomínejte ale, že indiáni

mají jiné zvyky než my a že naše skalpy se mohou stát zákonitou obětí na usmíření duchů padlých nepřátel. Můžete nás zachránit, jen když se vzdáte.“

„Bude moudřejší, když zůstanu ve srubu, dokud nebude jasno, co se stane s ostrovem,“ odpověděla Mabel. „Našim nepřítelům nemůže na mně záležet, jsem úplně bezvýznamná osoba. Vědí přece dobře, že jim nemohu uškodit. Raději zůstanu zde, pro mladou ženu, jako jsem já, je to tak lepší.“

„Kdyby šlo jen o vaše pohodlí, Mabel, ochotně bychom všichni souhlasili. Ale tito pánové jsou přesvědčeni, že srub je velmi důležitý pro to, co chtějí dál podnikat, proto jej chtějí mít. Budu k vám upřímný: když jsem se s vaším strýcem octl ve velmi nepříjemné situaci – a to musím přiznat – aby se nestalo ještě něco horšího, dohodl jsem se o kapitulaci celého ostrova. To znamená, že také srub musí být vydán. Byli jsme poraženi a musíme se podrobit. Otevřte proto, krásná Mabel, a důvěřujte vítězům, kteří vědí, jak mají jednat s krasavicí, která se dostala do neštěstí. V celém Skotsku byste nenašla galantnějšího šlechtice, než je tento náčelník, ani člověka, který by se dovedl lépe chovat než on.“

„Nevycházej ze srubu,“ zašeptala Rosa, která stála vedle Mabel a pozorně sledovala všechno, co se dělo. „Srub je dobrý – nikdo nevezme skalp.“

Nebýt indiánčiny rady, byla by snad Mabel otevřela. Napadlo ji, že by bylo moudřejší, kdyby se pokusila nepřítelů ukonejšit povolností než jej odporem dráždit. Indiáni zajali Muira i strýce, vědí tedy, že ve srubu není žádný muž. Říkala si, že jestli jim neotevře po dobrém, rozmlátí dveře nebo prosekají klády sekerami, když se nemusí bát, že ze srubu začne na ně někdo střílet. Ale po slovech Červnové rosy zaváhala. Silný stisk ruky a prosebný pohled její přítelkyně posílily její rozhodnutí, které už začalo ochabovat.

„Ještě nejsi zajata,“ šeptala Rosa. „Ať tě zkusí zajmout – než tě zajmou, neboj se mluvit. Rosa to zařídí.“

Mabel teď začala vyjednávat s Muirem mnohem rozhodněji. Strýc, kterému svědomí nedovolovalo nutit Mabel, aby otevřela, raději mlčel. Mabel rovnou řekla ubytovateli, že srub nevydává.

„Zapomínáte na kapitulaci, slečno Mabel,“ snažil se ji přesvědčit Muir. „Jde o čest jednoho z důstojníků Jeho Veličenstva, tedy i o čest Jeho Veličenstva samého. Víte vůbec, co je to vojenská čest?“

„Vím jenom, pane Muire, že vy nejste velitelem této výpravy, proto nemáte právo srub vydat. Ostatně si vzpomínám, že tatínek jednou řekl, že zajatec nemá žádnou pravomoc.“

„To jsou hloupé žerty, krásná Mabel, zrada krále a těžká urážka důstojníka Jeho Veličenstva. Určitě změníte své rozhodnutí, až si všechno dobře rozmyslíte a uvědomíte si všechny okolnosti.“

„Ano,“ poznamenal Cap, „tohle je okolnost, a k tomu ještě zatraceně ošemetná okolnost.“

„Nevšímej si, co strýc říká,“ radila Rosa, která cosi kutila v protějším koutě místnosti. „Srub je dobrý – nikdo nevezme skalp.“

„Zůstanu tam, kde jsem, pane Muire, dokud se nedovím, co je s mým otcem. Během deseti dnů se musí vrátit.“

„Ach Mabel, tahle lest nepříteli neoklame. Ví o nás všechno: co jsme dělali i co jsme chtěli udělat. Kdybychom tak oprávněně nepodezírali toho nešťastného mladíka, nedovedli bychom pochopit, jak se to Francouzi mohli dozvědět. Vědí také dobře, že než zapadne slunce, dostanou seržanta i s jeho vojáky. Vzdejte se!“

„Pane Muire, vypadá to, jako byste si myslel, že srub toho mnoho nevydrží a že se nedá bránit. Mám vám ukázat, jako ho sama dovedu ubránit?“

„To bych opravdu rád viděl,“ odpověděl ubytovatel, který byl zvídavý jako každý Skot.

„Co říkáte tomuhle? Podívejte se na střílnu v hořejším patře.“

Teď se všichni podívali nahoru. Viděli, jak se z jedné střílny pomalu vysunuje hlaveň ručnice. Rosa znovu použila lsti, která se jí už jednou podařila. Stalo se, co předpokládala. Jakmile indiáni uviděli

hlaveň ručnice, rozutekli se na všechny strany a poschovávali se. Francouzský důstojník se podíval na hlaveň – chtěl vědět, jestli je namířena na něho – a chladnokrevně si šňupl tabáku. Cap a ubytovatel, kteří se neměli čeho bát, se ani nehnu.

„Mějte rozum, má krásná Mabel, mějte rozum,“ křičel ubytovatel.

„Nedrážděte je zbytečně! Ve jménu všech králů Albionu, koho to tam máte v tom dřevěném hradě, co si počíná tak krvelačně? Vypadá to na nějakou lotrovinu. Uvidíte, že si to všichni odskáčeme.“

„Co myslíte, pane Muire, uhájil by Stopař tenhle srub?“ zeptala se nevinně Mabel. V takové situaci jí jistě nikdo nemohl mít za zlé tento malý podvod. „Co říkají vaši přátelé, Francouzi a indiáni, přesnosti Stopařovy ručnice?“

„Mějte slitování s nešťastným člověkem, krásná Mabel, a neplette si královy poddané s nepřáteli Jeho Veličenstva. Jestli je Stopař opravdu ve srubu, ať se ozve, a budeme vyjednávat přímo s ním. Zná nás jako své přátele a my nemáme strach, že nám ublíží, alespoň já ne. Slušný člověk má k svému soupeři v lásce úctu, ba cítí k němu i přátelství. Vždyť to, že oba mají rádi stejnou ženu, to jen ukazuje, že oba mají také stejný vkus.“

Mezitím co se ubytovatel dovolával Stopařova přátelství, francouzský důstojník, který se dosud choval tak statečně, utekl, když uslyšel vyslovit jméno obávaného zálesáka. Francouz měl dobré nervy, byl dávno zvyklý na nejružnější nebezpečí toho podivného válčení, neměl však chuť dát se zastřelit kulkou ze zvěrobijky. Sláva této ručnice se rozšířila po celé hranici jako sláva Marlboroughova po Evropě. Proto se ani trochu nestyděl co nejrychleji se schovat. Svým dvěma zajatcům ukazoval, aby udělali totéž. Mabel byla tak ráda, že se zbavila nepřátel, že ji ani nemrzelo, že také Cap a Muir odešli. Její strýc odcházel pomalu a neochotně a Mabel mu poslala střílnou polibek a pěkně se s ním rozloučila.

Všechno nasvědčovalo tomu, že se nepřítel zatím rozhodl nechat srub na pokoji. Rosa, která vystoupila až k otvoru ve střeše, odkud byl nejlepší rozhled, hlásila, že se celá tlupa shromáždila na konci ostrova, aby se najedla. Muir a Cap si klidně pochutnávali s ostatními, jako by je nic netrápilo. Když to Mabel uslyšela, velmi se jí ulevilo. Znovu začala myslet na to, jak by utekla, nebo jak by alespoň mohla otce varovat. Seržant se měl vrátit odpoledne, a Mabel věděla, že má-li být otec zachráněn, je každý okamžik drahý.

Uplynuly tři nebo čtyři hodiny. Na ostrově znovu zavládlo hluboké ticho. Den pomalu míjel a Mabel se pořád ještě nedovedla rozhodnout. Rosa připravovala v přízemí prostý oběd. Mabel vystoupila do podkroví, odkud se mohla otvorem ve stropě dostat na střechu. Ze střechy bylo nejlépe vidět, pokud rozhledu nebránily vrcholky stromů. Mabel se neodvážila vyjít na střechu a ukázat se indiánům, protože věděla, že některý z těch neukázněných divochů by mohl na ni vystřelit. Vystrčila proto z otvoru jenom hlavu a celé odpoledne se rozhlížela po všech průlivech ostrova.

Slunce už zapadlo a po nějakém plavidlu nebylo ani vidu ani slechu. Mabel vystoupila na střechu, aby se naposled rozhlédla kolem. Doufala, že se otec s vojáky vrátí až za tmy. Kdyby se indiáni odhodlali přepadnout výpravu v noci, snad by to nebylo tak zlé jako ve dne. Mohla by otci dát nějaké světelné znamení a to by jistě uviděl lépe než jakékoliv znamení, které by mu mohla dát ve dne. Pomalu se rozhlížela po obzoru a už chtěla sestoupit, když její pozornost upoutal jakýsi předmět, kterého si prve nevšimla. Ostrovy ležely tak blízko sebe, že bylo vidět šest nebo osm průlivů. Po jednom z nich, který byl nejvíc kryt křovinami na břehu, něco plulo. Brzo rozpoznala, že je to kánoe z kůry. Nebylo pochyby: v kánoi seděl člověk. Jestli je to nepřítel, řekla si, a uvidí-li její znamení, nic se nestane. Jestliže je to přítel, jistě mu tím pomůže. Nebojácná dívka zamávala na člověka v kánoi praporkem, kterým chtěla dát znamení otci.

Mabel opakovala signál osmkrát nebo desetkrát. Marně. Už se vzdávala naděje, že muž v kánoi uvidí její znamení. Vtom však zamával veslem, trochu se vztyčil a Mabel poznala, že je to Čingačgúk. Konečně je tu přítel, který jí jistě rád pomůže. Mabel hned bylo líp a znovu se jí vrátila stará odvaha. Mohykán ji uviděl, musel ji poznat, protože věděl, že odjela s výpravou na ostrovy. Nepochybovala o tom, že se ji pokusí osvobodit, jen co se ještě víc setmí. Z toho, jak velmi opatrně si počínal, poznala, že ví, že na ostrově je nepřítel. Mabel věděla, jak chytrý a obratný je Mohykán a že se může spolehnout právě na tyto jeho vlastnosti. Uvědomila si, že největší potíže teď budou s Rosou. Věděla, jak je indiánka svým lidem věrná. Porušila sice tuto věrnost z lásky k ní, jistě by však nepustila do srubu indiána, který je nepřítelem jejího kmene, a také by jí nedovolila odejít, aby nezmařila plány Ostrého šípů. Od chvíle, co se objevil Velký had, prožila Mabel Dunhamová nejtrýznivější půlhodinu svého života. Věděla, že Rosa dovede být žensky jemná, ale že také dovede jednat energicky a chladnokrevně. To, po čem toužila, mohlo být stejně tak dobře splněno, jako se to nemuselo podařit. Konečně, ač nerada, se rozhodla, že jestliže má dosáhnout svého cíle, musí svou osvědčenou přítelkyni a ochránkyni oklamat. Dívce tak upřímné a nezkažené, tak čistého a šlechetného srdce, jako byla Mabel Dunhamová, se příliš nechtělo oklamat tak věrnou přítelkyni, jako byla Rosa. Šlo však o otcův život. Rose Mohykán neublíží, a jí, Mabel, tak záleží na tom, aby ho mohla vpustit do srubu, že by dovedla překonat i horší výčitky svědomí.

Když se setmělo, srdce se jí prudce rozbušilo. Během jediné hodiny změnila svůj plán alespoň desetkrát. Největší starosti jí pořád ještě dělala Rosa. Mabel věřila, že Čingačgúk přijde co nejdříve, ale jak poznat, že stojí za dveřmi? Nevěděla také, jak ho vpustí dovnitř, aniž by to její ostražitá přítelkyně zpozorovala. Čas utíkal. Mohykán by mohl přijít a zase odejít, dřív než se Mabel podaří otevřít dveře srubu. Pro Delawara by bylo nebezpečné dlouho zůstat na ostrově.

Musela se rychle rozhodnout, i kdyby její rozhodnutí snad nebylo nejmoudřejší. Rychle zvážila všechny možnosti, přistoupila k Rose a řekla jí klidně, jak jen dovedla:

„Nebojíš se, Roso, že se tví lidé, teď když jsou přesvědčeni, že Stopař je tady s námi ve srubu, pokusí srub zapálit?“

„Nemám strach. Srub nezapálí. Srub je dobrý – nevezmou skalp.“

„To nemůžeme vědět, Roso. Schovali se, protože mi uvěřili, že je s námi Stopař.“

„Rosa zná strach. Strach rychle přijde, rychle odejde. Ze strachu utečeš, rychle se vrátíš. Strach dělá z bojovníka hloupou bábu.“

Rosa se zasmála, jak se smějí děvčata, když je napadne něco zvlášť směšného.

„Já mám, Roso, strach. Prosím tě, vylez znovu na střechu a podívej se po ostrově, jestli zase proti nám něco nechystají. Ty poznáš líp než já, k čemu se tví lidé připravují.“

„Rosa jde, když si to Lilie přeje. Ale Rosa dobře ví, že indiáni spí. Čekají na otce. Bojovník pořád jí, pije a spí, když nebojuje nebo není na válečné stezce. Potom nikdy nespí, nejí, nepije – nic necítí. Teď bojovník spí.“

„Dej Bůh, aby to tak bylo. Ale jdi nahoru, Roso, a dobře se podívej kolem. Nebezpečí se objeví, když je nejméně čekáme.“

Rosa vstala a chystala se vystoupit na střechu. Když však stoupla na první příčku žebříku, zastavila se. Mabel se tak rozbušilo srdce, že se bála, že Rosa uslyší jeho tlukot. Napadlo ji, že její přítelkyně vytušila, o co jí ve skutečnosti jde. Do jisté míry se nemýlila. Indiánka se zastavila a začala uvažovat, jestli má udělat to, co od ní Mabel žádá. Nejdříve ji napadlo, že Mabel chce možná uprchnout. Když si ale připomněla, že bledá tvář se jen tak lehce z ostrova nedostane a že musí vědět, že srub je pro ni místem nejbezpečnějším, zapudila toto podezření. Potom ji napadlo, že Mabel možná nějak zjistila, že se její otec blíží. Ale i tento nápad zavrhl. Nevěřila, že Mabel mohla něco zpozorovat, čeho si ona, ostrážitá indiánka, nevšimla.

Uvažovala teď tak, jak asi uvažuje vznešená dáma o schopnostech své služby.

Když Rosa vystoupila do horního patra, Mabel dostala šťastný nápad. Rychle jej sdělila indiánce. Mluvila klidně a tím právě získala velkou výhodu při provádění svého plánu.

„Půjdu dolů, Roso,“ řekla, „a zatímco ty budeš na střeše, já budu poslouchat u dveří. Tak budeme na stráži obě – jedna nahoře, druhá dole.“

Rosa to sice pokládala za zbytečnou opatrnost, poněvadž dobře věděla, že do srubu se nikdo bez pomoci zevnitř nemůže dostat a že zvenčí žádné náhlé nebezpečí nehrozí. Byla přesvědčena, že Mabel se k tomu rozhodla, poněvadž je nezkušená a má strach. Mabel jednala prostě a přirozeně, a proto nevzbudila Rosinu nedůvěru. Mohla tedy sejít dolů ke dveřím, zatímco Rosa vystoupila až na střechu. Podle indiánky nebylo nutné Mabel hlídat. Byly teď od sebe tak daleko, že nemohly spolu mluvit. Jedna se několik minut rozhlížela kolem, pokud to jen tma dovolovala, druhá naslouchala u dveří tak napjatě, jako by neměla jiný smysl než sluch.

Rosa ze své pozorovatelnosti neviděla celkem nic, poněvadž byla tma. Nepopsatelné vzrušení se však zmocnilo Mabel, když zaslechla, že se někdo lehce a opatrně opřel do dveří. Bála se, že je to někdo jiný, než koho čeká, přitom ale chtěla dát Čingačgúkovi znát, že je nablízku. Proto začala rozechvělým, tichým hlasem zpívat. Kolem bylo tak hluboké ticho, že ten třaslavý hlásek bylo slyšet až na střechu. Rosa ihned začala sestupovat. Hned na to se ozvalo tiché zaklepání na dveře. Mabel byla rozčilená, ale nesměla ztrácet čas. Naděje byla silnější než strach. Chvějící se rukou začala odsunovat závory. Odsunula teprve jednu, když v poschodí nad sebou zaslechla tiché indiánčiny kroky.

Rosa měla na nohou mokasíny. Když povolila druhá závora, Rosa už byla v polovině dolního žebříku.

„Co to děláš?“ vykřikla hněvivě. „Ty utíkáš – šílená – chceš ven ze srubu? Srub je dobrý.“ Ruce obou žen se setkaly na poslední závoře, která by byla jistě povolila, kdyby ji prudký náraz zvenčí nebyl přitiskl k železu. Nastal krátký zápas, žádná z žen však nechtěla užít násilí. Rosa by byla pravděpodobně zvítězila, kdyby nový prudký náraz zvenčí nebyl vyrazil už napolo odsunutou závoru. Dveře se otevřely a jimi vešel nějaký muž. Obě vylekané ženy rychle vyběhly po žebříku. Neznámý zasunul závoru, důkladně si prohlédl dolní místnost, a teprve potom začal opatrně vystupovat po žebříku. Už z večera, sotva se setmělo, Rosa ucpala střílny v největší místnosti a rozsvítila svíčku. V jejím slabém světle teď obě napjatě čekaly, kdo se objeví. Slyšely, jak neznámý pomalu stoupá po žebříku. Těžko říci, která z dívek byla víc udivena, když neznámý prolezl otvorem v podlaze a když ve vetřelci obě naráz poznaly Stopaře.

„Chvála pánu bohu!“ zvolala Mabel. Ihned ji napadlo, že teď, když je tu takový člověk jako Stopař, bude srub nedobytný. „Prosím vás, Stopaři, co se stalo s tatínkem?“ zeptala se.

„Seržant je dosud živ a zdrav, a zvítězil. Těžko ale vědět, jak to všechno skončí. Neschovává se to tamhle v koutě žena Ostrého šípu?“

„Nemluvte o ní zle, Stopaři. Zachránila mi život – jen díky jí se mi nic nestalo. Řekněte mi, jak to dopadlo s tatínkovou výpravou a jak jste se sem dostal. Já vám zase budu vyprávět o všech těch hrozných událostech, které se zběhly na ostrově.“

„Stačí několik slov, Mabel. Kdo je zvyklý na indiánskou zlotřilost, nepotřebuje dlouhé vysvětlování. Výprava se vydařila, jak jsme předpokládali. Had byl na průzkumu a přinesl nám zprávy, že jsme si lepší nemohli přát. Zaskočili jsme tři lodě, vyhnali z nich Francouze, zmocnili se lodí a podle rozkazu jsme je na nejhlubším místě potopili. Letos budou mít divoši v Horní Kanadě špatnou zimu. Lovci a bojovníci budou mít také méně prachu a střeliva. Jediného vojáka jsme neztratili, nikdo z nás to neodnesl ani škrábnutím. Ani

ztráty nepřítele podle mne nestojí za řeč. Zkrátka a dobře, Mabel, byla to výprava, jaké má Lundie rád: nepřítel utrpěl velkou škodu a my skoro žádnou.“

„Bojím se, Stopaři, že až major Lundie uslyší o všech těch smutných událostech, bude litovat, že se do té věci pouštěl.“

„Vím, co máte na mysli, ale až vám to všechno vysvětlím, bude vám to jasnější. Když seržant vítězně splnil svůj úkol, řekl mi, abychom si s Hadem vzali dvě kánoe a jeli napřed, abych vám vyprávěl, jak výprava skončila. Sám pluje za námi s dvěma čluny, ty se sem nedostanou před svítáním, jsou příliš těžké. S Čingačgúkem jsem se rozešel dnes odpoledne. Dohodli jsme se, že on se dá jedním průlivem a já druhým, abychom se přesvědčili, jestli je cesta volná. Od té doby jsem náčelníka neviděl.“

Mabel mu pověděla, jak uviděla Mohykána a že si myslela, že přijde do srubu.

„Nepřijde – nepřijde. Správný zvěd nikdy nezaleze za zdi nebo za trámy, dokud může zůstat ve volné přírodě a dělat něco užitečného. Ani já bych nebyl přišel, ale slíbil jsem seržantovi, že vás potěším a že se přesvědčím, jestli se vám nic nestalo. Ach bože! Kdybyste jen věděla, s jak těžkým srdcem jsem si dnes dopoledne z průlivu prohlížel ostrov! Byla to pro mne hrozná chvíle, když jsem si pomyslel, že i vás možná zabili.“

„Jaká šťastná náhoda způsobila, že jste se nedal přímo k ostrovu a že vás indiáni nechytili?“

„Taková náhoda, Mabel, jaké Prozřetelnost používá, aby naznačila psu, kde najde jelena, a jelenu, jak unikne psu. Ba ne, tyhle ďábelské kousky s mrtvolami by snad oklamaly vojáky pětapadesátého pluku nebo nějakého toho královského důstojníka, ale na člověka, který většinu života strávil v lese, neplatí. Jel jsem v kánoi průlivem právě proti domnělému rybáři. Ti darebáci to udělali sice chytře, ale ne tak chytře, aby oklamali zkušený zrak. Ten ubožák držel prut příliš vysoko, a já vím, že vojáci pětapadesátého pluku se na Oswegu naučili

chytat ryby, třebaže to nikdy předtím nedovedli. A pak, rybář nikdy není tak klidný, když ryby neberou. Ostatně my se nikdy nepřibližujeme k nějaké vojenské stanici naslepo. Jednou jsem ležel před nějakou pevností celou noc, protože vyměnili hlídky a rozestavili je jinak. Ani Hada, ani mne by na takovou nešikovnou lest nenachytali. Chtěli pravděpodobně oklamat Skoty, kteří jsou v něčem mazaní, ale pokud jde o indiánské úskoky, na ty jsou krátkí.“

„Myslíte, že otec a jeho vojáci se dají oklamat?“ řekla rychle Mabel.

„Nedají, jestli se mi podaří je varovat. Říkáte, že Had je taky tady, máme tedy dvojnásobnou naději, že se nám podaří dát seržantovi výstrahu. Jenže vůbec nevíme, kterým průlivem připluje.“

„Stopaři,“ řekla Mabel neobyčejně vážně, neboť po všech těch hrůzných výjevech si představovala smrt jako něco strašlivého, „pamatujete se ještě, že jste mi vyznal lásku – že jste chtěl, abych se stala vaší ženou?“

„Odvážil jsem se o tom s vámi mluvit, poněvadž mi seržant vždyc-ky říkal, že jste mi přátelsky nakloněna. Ale někoho, koho mám rád, nechci k ničemu nutit.“

„Poslouchejte, Stopaři – vážím si vás – ctím vás – zachraňte otce před tou strašlivou smrtí – a já vás budu zbožňovat! Tady je má ruka – a já vám slibuji, že budu vaší ženou, až mě o to požádáte.“

„Děkuji vám, Mabel, to je víc, než si zasloužím – bojím se, že vás nejsem hoden. Seržantovi bych pomohl tak jako tak. Jsme staří kamarádi, jeden druhému vděčíme za své životy – bojím se však Mabel, že když je někdo otcův kamarád, u dcery to není pro něho právě to nejlepší doporučení.“

„Nepotřebujete žádné doporučení, Stopaři – stačí vaše skutky – vaše odvaha – vaše věrnost. Můj rozum souhlasí se vším, co děláte a co říkáte, a mé srdce chce – ne, i to s tím musí souhlasit.“

„Nečekal jsem, že mě dnes večer potká takové štěstí. Rád slyším, co říkáte, Mabel, ale i bez toho bych udělal všechno, co je za této

situace v mé moci. Rozhodně mě však vaše slova v mém rozhodnutí nezviklají.“

„Ted' si rozumíme, Stopaři,“ řekla Mabel zajiklým hlasem. „Neztrácejte už ani jediný okamžik, nemuselo by se nám to vyplatit. Nemohli bychom ve vaší kánoi vyjet otcí naproti?“

„To bych neradil. Je tu dvacet průlivů, a těžko vědět, kterým z nich váš otec připluje. Spolehněte se, že Had proslídí všechny. Ne, ne – rozhodně bych radil, abychom zde zůstali. Klády, z nichž je postaven srub, jsou ještě čerstvé a bude těžko je zapálit. A já dovedu srub uhájit proti celému kmeni, jen s ohněm bych si nevěděl rady. Irokézům se nepodaří mě odtud vyhnat, dokud uchráníme srub před ohněm. Seržant ted' kotví u některého ostrova a dostane se sem až ráno. Jestliže uhájíme srub, můžeme seržanta včas varovat, například tím, že začneme střílet do vzduchu. Kdyby se rozhodl, že na indiány zaútočí – a při jeho povaze je to pravděpodobné – bude mít srub pro něho velký význam. Ne, rozum mi říká, abychom zůstali, kde jsme, jestli máme seržantovi pomoci, i když my dva bychom se odtud mohli docela lehce dostat.“

„Zůstaňme tedy zde, Stopaři,“ zašeptala Mabel, „jen tu, proboha, zůstaňme. Musíme udělat všechno, abychom tatínka zachránili.“

„To je správné. Jsem rád, že to říkáte, Mabel. Vy přece víte, že i já chci seržantovi pomoci. Dosud se mu všechno dařilo. Kdyby se mu ještě poštěstilo vyhnat z ostrova ty darebáky, a až spálí domky a srub, se ctí se odtud dostat, určitě by ho Lundie vyznamenal. Seržantovi musíme rozhodně zachránit nejen život, ale i čest.“

„Nikdo přece nemůže svalit odpovědnost za to, že byl ostrov přepaden, na otce.“

„To se nikdy nemůže vědět – nikdy. Vojenská sláva – polní tráva. Sám jsem byl svědkem toho, jak Delawary pokořili, místo aby je pochválili, jak si to plným právem zasloužili. Je omyl, když člověk vsadí hlavu na nějaký úspěch, zejména na úspěch válečný. Nevím, jak je to v městech a co si tam o tom lidé myslí, ale tady i indiáni

hodnotí člověka podle toho, jestli má štěstí nebo jestli je nemá. U vojáka je hlavní, aby nebyl bit – lidem je celkem jedno, jak se bitva vyhrála nebo prohrála. Když mám co dělat s nepřítelem, řídím se jedinou zásadou: dát mu, co do něho vleze, a když se to vyhraje, chovat se co nejskromněji. Když se to prohraje, je samozřejmé, že se člověk chová skromně. Vždyť prohra, to je největší ponížení, jaké svět zná. Kněží v posádkách nepřestávají kázat o pokoře. Jestli je ale pravda, že pokora dělá z člověka křesťana, pak královští vojáci by měli být svatí, protože v této válce toho mnoho nedokázali. Zato ale dostali za vyučenou od Francouzů počínaje pevností Quesne a konče Ticonderogou.“

„Otec nemohl tušit, že nepřítel ví, na kterém jsme ostrově,“ pokračovala Mabel. Nemohla přestat myslet na následky, které budou mít poslední události pro jejího otce.

„To je pravda. Sám si neumím představit, jak se to mohli Francouzi dovědět. Ostrov byl vybrán celkem dobře, těžko by jej našel i ten, kdo už na něm jednou byl. Obávám se, že to byla zrada, určité to musela být zrada.“

„Je to vůbec možné, Stopaři?“

„Nic není lehčího, Mabel. Pro některé lidi je zrada něco tak přirozeného jako jídlo. Když se setkám s člověkem, který má plno pěkných řečí, velmi si všímám jeho skutků. Kdo má upřímné srdce a dobré úmysly, za toho obyčejně mluví jeho chování, a ne jeho jazyk.“

„Jasper Western není takový,“ řekla prudce Mabel. „Není upřímnějšího člověka a nikdo nenechá za sebe mluvit jazyk méně než on.“

„Jasper Western! Ten má upřímné srdce i jazyk, na to se, Mabel, můžete spolehnout. To, co si o něm myslí Lundie, ubytovatel, seržant a váš strýc, to je právě tak nesprávné, jako kdyby si člověk myslel, že slunce svítí v noci a hvězdy ve dne. Ba ne, za poctivost Sladké vody ručím svým skalpem, a kdyby bylo třeba, i svou ručnicí.“

„Děkuji vám, velmi vám děkuji, Stopaři,“ Mabel vděčně stiskla tvrdou zálesákovu ruku. „Jste vzácný člověk.“

„Kdybych byl takový, jak říkáte, přestal bych si tolik přát, abyste se stala mou ženou, a nevadilo by mi, kdyby si vás vzal nějaký důstojník z pevnosti. Ten by se k vám jistě líp hodil než já.“

„Dnes už o tom nemluvme,“ odpověděla Mabel zastřeným, skoro přiškrceným hlasem. „Ted’ musíme myslet míň na sebe a víc se starat o své přátele. Mám ale strašnou radost, že nevěříte, že by byl Jasper vinen. Mluvme však o něčem jiném – neměli bychom pustit Rosu?“

„Myslel jsem na ni. Nemuselo by se nám vyplatit, kdybychom tu seděli jako slepí, zatímco ona by měla oči otevřené. Kdybychom ji odvedli do horní místnosti a odklidili žebřík, nedostala by se dolů.“

„Nechtějte, abych takto jednala s někým, kdo mi zachránil život. Snad by bylo nejlíp, kdybychom ji nechali odejít. Má mě ráda a jistě by neudělala nic, co by mi mohlo ublížit.“

„Neznáte indiány, Mabel. Je pravda, že není tak špatná jako ostatní Mingové, ale žije mezi těmi lotry a jistě se nějakému tomu darebáctví od nich naučila. Co je to?“

„Nejsou to údery vesel? Někaký člun pluje průlivem!“

Stopař zavřel padací dvířka do dolní místnosti, aby Rosa nemohla utéci, zhasil svíčku a spěchal k střílně. Mabel, která ani nedýchala napětím, se mu dívala přes rameno. Uplynuly asi dvě minuty a Stopař začal nezřetelně rozeznávat, co se děje na vodě. Průlivem propluly dva čluny a zamířily k přístavišti, které bylo asi padesát yardů za srubem. Pro tmou Stopař víc neviděl. Šeptem řekl Mabel, že by to mohli být stejně tak dobře nepřátelé jako přátelé. Nepředpokládal totiž, že by se seržant mohl vrátit tak brzo. Za chvíli viděl, jak z člunů vystupují vojáci. Hned nato se ozvalo trojnásobné radostné „hurál“. Už nebylo pochyby o tom, kdo přistál. Stopař skočil k padacím dvířkům, zvedl je, seběhl po žebříku a začal odsunovat

závory. Situace byla neobyčejně vážná. Mabel přiběhla za ním, ale spíš mu překážela, než aby mu pomáhala. Sotva odsunul první závoru, ozvala se salva z pušek. Oba stáli jako k zemi přibiti, když z okolních houštin zazněl válečný pokřik.

Dveře se otevřely a Stopař i Mabel vyběhli před srub. Nikde nebylo slyšet jediný lidský hlas. Za chvíli se však Stopaři zdálo, že zaslechl, jako by v blízkosti člunů někdo tlumeně sténal. Avšak vítr byl tak silný a listí tak šumělo, že si nebyl jist, jestli slyšel dobře. Mabel teď už nedbala ničeho, proklouzla kolem Stopaře a chtěla běžet k člunům.

„To nesmíte, Mabel,“ poručil jí zvěd tiše a chytil dívku za paži. „To rozhodně nesmíte. To by znamenalo jistou smrt a nikomu byste tím nepomohla. Musíme se vrátit do srubu.“

„Tatínek! Můj ubohý, drahý tatínek, oni ho zavraždili!“ zašeptala dívka zoufale. Byla zvyklá opatrnosti, a tak i v této strašné chvíli mluvila tiše. „Stopaři, jestli mě máte jen trochu rád, pusťte mě k tatínkovi!“

„To je vyloučeno, Mabel. Je zvláštní, že není nikoho slyšet. Z člunů nikdo ani nevystřelil – a já jsem nechal zvěrobijku ve srubu! Co by mi ale pomohla ručnice, když vůbec nikoho nevidím?“

V té chvíli spatřil Stopař, který pevně držel Mabel a přitom se nepřestával opatrně rozhlížet kolem, pět šest sotva rozeznatelných plazících se postav, které se zřejmě chtěly dostat za něho, aby mu zabránily vrátit se do srubu. Zálesák uchopil Mabel a s vypětím všech sil se mu podařilo vběhnout do srubu. Těsně za sebou slyšel kroky svých pronásledovatelů. Pustil Mabel, obrátil se, zavřel dveře, a když zasunul první závoru, dveře se začaly otřásat pod mohutným nápořem zvenčí, který je div nevyvrátil. Stopař s největší rychlostí zasunul ostatní závory.

Mabel vystoupila do prvního patra. Stopař zůstal dole a čekal, co se bude dít. Dívka byla jako smyslu zbavená, pohybovala se jako stroj bez vlastní vůle. Mechanicky rozžala svíčku, jak si Stopař přál,

a vrátila se s ní dolů. Stopař si při slabém světle pečlivě prohlédl dolní část srubu, aby se přesvědčil, zda se tu někdo neschoval. Postupně prohledal všechny místnosti a zjistil, že jsou ve srubu teď s Mabel sami, poněvadž Rosa utekla. Když si byl naprosto jist, že ve srubu už nikdo není, šel za Mabel do velké místnosti, postavil svíčku, a teprve když si pořádně prohlédl prach na pánvičce své ručnice, sedl si.

„To, čeho jsme se nejvíce báli, se stalo,“ řekla Mabel. Posledních pět minut prožívala snad nejtěžší chvíle svého života. „Určitě zabili nebo zajali tatínka se všemi jeho vojáky.“

„To nevíme – to se dovíme až ráno. Myslím, že nemáte pravdu, jinak bychom už slyšeli kolem srubu vítězný řev Mingů. Jedno je jisté: jestli nepřítel opravdu zvítězil, přijde za chvíli a bude chtít, abychom se vzdali. Indiánka jim prozradí, jak to vypadá ve srubu, a poněvadž indiáni mají z mé zvěrobijky strach, neodváží se za dne přiblížit ke srubu. Pokusí se jej ale zapálit, dokud je ještě tma.“

„Stopaři, teď jsem slyšela někoho zasténat.“

„To se vám jen zdá, Mabel. Když má člověk strach, představuje si kolikrát věci, které neexistují. Zvláště ženy to dělají rády. Někdy dokonce věří tomu, co se jim jen zdá.“

„Ne, já se nemýlím. Určitě je někdo dole – ten člověk trpí!“

Stopař musel uznat, že Mabel má bystrý sluch a že má pravdu.

Snažil se ji uklidnit, nesmí přece zapomenout, že indiáni jsou schopni každé lsti, jen aby dosáhli svého cíle. Někdo patrně předstírá, že se mu bůhvíco stalo, jen aby je vylákal ze srubu anebo aby je alespoň přinutil otevřít.

„Ne – ne – ne,“ řekla rychle Mabel. „To není přetvářka. Takto může sténat jenom člověk, který trpí.“

„Dobrá tedy, hned se přesvědčíme, jestli je to přítel, nebo ne. Schovejte světlo, Mabel, já si s tím člověkem promluvíím střílnou.“

Stopař věděl ze zkušenosti, že musí být opatrný. Kolik nezkušených lidí už doplatilo životem na to, že si mysleli, že je zbytečné být

příliš opatrný. Nepřiblížil ústa až k střílně, nýbrž mluvil z takové vzdálenosti, aby ho bylo slyšet, aniž by sám musel zvýšit hlas. Stejně opatrně si počínal, když naslouchal.

„Kdo je to tam dole?“ zeptal se Stopař, když učinil všechna nutná opatření. „Je tam někdo venku? Jestli jsi přítel, neboj se, rádi ti pomůžeme.“

„Stopaři!“ odpověděl hlas, podle něhož Mabel i Stopař hned poznali seržanta. „Stopaři, řekni mi, proboha tě prosím, co se stalo s mou dcerou?“

„Já jsem tady, tatínku! Nic se mi nestalo. Jen kdybych totéž mohla říci o tobě!“

Její slova přerušilo bolestné zasténání.

„Splnily se mé nejhorší předtuchy,“ záúpěla Mabel zoufale. „Stopaři, musíme tatínka za každou cenu dopravit do srubu.“

„To je samozřejmé. Musíte být klidná a zachovat rozvahu. Udělám pro seržanta všechno, co je v lidské moci, jen buďte klidná.“

„Jsem klidná, Stopaři – jsem. Nikdy v životě jsem nebyla klidnější a rozumnější než teď. Jenom, prosím vás, pospíchejte, každá chvíle je drahá!“

Stopaře překvapil pevný tón Mabelina hlasu. Snad ho také trochu oklamala svým klidem a tím, jak se dovedla ovládnout. Neřekl už ani slovo, rychle sestoupil dolů a začal odsunovat závory. Počínal si při tom jako vždy, velmi ostražitě. Když opatrně pootevřel dveře, ucítil tlak zvenčí a málem by je byl zase přirazil. Když však uviděl pootevřenými dveřmi, co se stalo, otevřel je dokořán. Tělo seržanta Dunhama, opřené o dveře, se zhroutilo dovnitř. Stopař rychle vtáhl starého vojáka do srubu a zasunul závory. Teď se už oba, Mabel i Stopař, mohli postarat o raněného.

Mabel nyní jednala s energií až nepřirozenou, jakou dovedou vyvinout ženy, když je to třeba. Přinesla světlo, svlažila vodou otcovy okoralé rty, pomohla Stopaři upravit pro raněného lůžko ze slámy, a pod hlavu mu jako podušku dala složené šaty. Všechno

to se stalo rychle a skoro beze slova. Mabel se rozplakala, teprve když jí otec začal šeptem děkovat za to, jak je hodná a jak se o něho stará. Po celou dobu se snažila uhodnout, jaké zranění otec utrpěl. Stopař však dobře věděl, jak nebezpečně je seržant zraněn. Kulka proletěla seržantovým tělem, naděje na záchranu starého vojáka byla pranepatrná.

KAPITOLA XXIV

*Tak tedy – dokud pláče, pij mé slzy.
Chtěl bych, by krev srdce mého balzám hojivý byl.
Ty přece víš, že rád vykrvácím brzy,
budu-li vidět, že klid se zase v tváři tvé objevil.*

— Moore

Od chvíle, co Mabel přinesla světlo, nepřestal seržant pozorovat svou hezkou dceru. Občas se podíval ke dveřím, aby se ujistil, že je v bezpečí. Poněvadž ho nemohli vynést do horního patra, musel zůstat dole. Ani na chvilku nespustil z Mabel oči. Když člověk cítí, že se blíží jeho poslední hodina, začíná si uvědomovat, jak rád měl to, co musí navždy ztratit.

„Chválabohu, dítě, že alespoň tobě neublížili.“ Seržant mluvil zřetelně, bez námahy. „Řekni mi, Stopaři, jak se jen něco tak hrozného mohlo stát?“

„Máte pravdu, seržante, je to hrozné. Byla to zrada. Někdo prozradil, na kterém ostrově jsme. To je tak jisté, jako že jsme pořád ještě ve srubu. Ale –“

„Major Duncan měl pravdu,“ přerušil ho Dunham a položil mu ruku na rameno.

„Měl pravdu, ale ne v tom smyslu, jak si to vy myslíte, seržante – ne, ne, v tom smyslu rozhodně ne. Alespoň podle mého názoru ne. Víím, že člověk je slabý tvor. Nikdo z nás, ať je to indián, nebo běloch, si nesmí myslet, že je bez chyby. Ale podle mne tady na hranici není poctivějšího člověka, než je Jasper Western.“

„Děkuji vám, Stopaři,“ Mabel vyhrkly slzy. „Ještě jednou vám děkuji, Stopaři. Statečný nikdy neopustí statečného, slušný člověk ví, že se musí zastat slušného.“

Otec se znepokojeně díval na svou dceru, dokud si dívka nezakryla tvář, aby nebylo vidět, že pláče. Potom se tázavě podíval do tvrdého zálesákova obličej. Neviděl v něm nic než obvyklou otevřenost, upřímnost a poctivost. Naznačil Stopaři, aby pokračoval.

„Kde jsme s Hadem opustili výpravu, to víte, seržante,“ pokračoval Stopař. „Nemusím jistě vykládat, co se stalo předtím. Teď je pozdě litovat, myslím si ale, že kdybych byl zůstal s vámi, nemuselo se to všechno stát. I jiní mohou být dobrými průvodci, o tom nepochybuji, ale jeden to umí líp, druhý hůř. Myslím, že chudák Gilbert, který mě vystřídal, šeredně na svůj omyl doplatil.“

„Padl vedle mne,“ odpověděl seržant tichým, smutným hlasem. „Všichni jsme doplatili na své chyby.“

„Já vám, seržante, rozhodně nechci nic vyčítat. Výprava nemohla mít lepšího velitele, než jste byl vy. Jak jste provedl to přepadení francouzské lodi, to byl mistrovský kousek. Sám Lundie by se byl mohl ledačemus přiučit, kdyby byl viděl, jak jste tu francouzskou loď dostal, přestože na ní bylo dělo.“

Seržantovi zazářily oči a na jeho tváři se objevil výraz radosti z vítězství, i když šlo o vítězství přiměřené nevelikým možnostem, které starý voják měl.

„To jsem neudělal špatně, příteli,“ řekl. „Pěkně jsme je překvapili.“

„Provedl jste to skvěle, seržante. Bojím se ale, že se ti darebáci znovu zmocnili toho svého děla. Dívejte se teď ale na to klidně, seržante. Zapomeňte na to, co bylo nepříjemné, a myslíte jenom na to, z čeho člověk mohl mít radost. To je ta pravá moudrost a tak je to taky správné. Jestli se nepřítel znovu zmocnil děla, dostal zpět jenom to, co bylo jeho, jiného se nic nedalo dělat. Srub ještě nedobyl a taky ho nedobude, nanejvýš by ho mohl v noci zapálit. Ale abych pokračoval. Když jsme s Hadem urazili po řece asi deset mil, rozdělili jsme se. Řekli jsme si, že je líp přiblížit se i k místu, kde táboří přátelé, co nejopatrněji. Co se stalo s Čingačgúkem, nevím. Mabel mi ale řekla, že nebude daleko. Vím, že chytrý Delawar dělá

to, co má dělat, i když prozatím o něm nevíme. Uvidíte, seržante, že než tohle všechno skončí, ve chvíli, kdy ho bude nejvíc třeba, bude najednou tady. Bude jednat opatrně a spolehlivě. Had je opravdu moudrý a statečný náčelník. Každý běloch by mu mohl závidět, co dovede, i když člověk musí přiznat, že jeho ručnice se zvěrobijce nevyrovná. Když jsem se blížil k ostrovu, neviděl jsem kouř. To mi bylo podezřelé. Víím, že vojáci pětapadesátého pluku, přestože se jim to při každé příležitosti říká, že podle kouře nepřítel pozná, kde jsou, nemají dost rozumu, aby nenechali oheň dýmat. Blížil jsem se tedy k ostrovu velice opatrně a najednou jsem uviděl toho nastraženého mrtvého rybáře, jak jsem už vyprávěl Mabel. Ted' už mi byla celá ta jejich ďábelská lest jasná jako na dlani. Nemusím vám jistě říkat, seržante, že nejdřív jsem myslel na Mabel. Když jsem zjistil, že je ve srubu, šel jsem hned sem, abych tu s ní zůstal nebo abych zemřel.“

Otec se spokojeně podíval na svou dceru. Mabel cítila, jak se jí sevřelo srdce. Nikdy jí nenapadlo, že něco takového se může stát právě ve chvíli, kdy nechtěla myslet na nic jiného než na otce. Když k ní seržant vztáhl ruku, uchopila ji a políbila. Pak si klekla k lůžku a usedavě se rozplakala.

„Mabel,“ řekl seržant pevným hlasem, „staň se vůle boží. Nesmím klamat ani tebe, ani sebe. Můj čas přišel a jsem rád, že umírám jako voják. Lundie bude ke mně spravedlivý, náš dobrý přítel Stopař mu jistě řekne, co jsme vykonali a jak se to všechno stalo. Nezapomněla jsi, o čem jsme posledně mluvili?“

„Ne, tatínku, myslím ale, že i se mnou je konec.“ Mabel ted' napadlo, že by jí smrt přinesla vysvobození. „Nevěřím, že se odtud dostanu, Stopař by proto udělal dobře, kdyby nás tu nechal a vrátil se, dokud je čas, do pevnosti a tam jim oznámil ty smutné zprávy.“

Stopař něžně uchopil dívku za ruku a řekl vyčítavě: „Mabel Dunhamová, to jsem si nezasloužil. Víím, že jsem člověk jednoduchý, nemám vzdělání a také hezký nejsem –“

„Stopaři!“

„Dobrá, dobrá, zapomeňme na to. Nemyslela jste to tak, nemohla jste to tak myslet. Ted' je vyloučeno odtud utíkat, nemohli bychom vzít seržanta s sebou. A srub musím udržet za každou cenu. Možná že se Lundie doví, v jaké jsme situaci, a že nám pošle pomoc.“

„Stopaři – Mabel! Pojd'te oba ke mně. Doufám, že jste se domluvili?“ řekl seržant, který trpěl, až mu na čele vyrážel studený pot.

„Tatínku – už o tom nemluv – je to tak, jak sis přál.“

„Pánbůh zaplať! Podej mi ruku, Mabel – Stopaři, vezmi její ruku do své. Jinak ti svou dceru nemohu dát než takto. Víím, že jí budeš dobrým manželem. Kvůli mé smrti sňatek neodkládejte. Než nastane zima, přijde do pevnosti kněz – ať vás hned oddá. Můj švagr, jestli je ještě naživu, se bude chtít vrátit na svou loď, a o mou dceru by se neměl kdo starat. Mabel, tvůj budoucí manžel byl můj věrný přítel a to ti jistě pomůže lehčeji nést ztrátu otce.“

„Spolehněte se na mě, seržante,“ řekl Stopař. „Vaše přání splním, jako by to byla vaše závěť. Spolehněte se, že všechno bude tak, jak má být.“

„Věřím ti, můj věrný příteli, a prosím tě, abys ve všem a vždycky jednal tak, jak bych jednal já. Mabel, dej mi napít vody – uvidíš, že nikdy nebudeš litovat, co se stalo dnes v noci.“

Otcova něžnost Mabel velmi dojala. V té chvíli se jí zdálo, že žádný církevní obřad nemůže víc posvětit její budoucí sňatek se Stopařem než slova, která právě pronesl její otec. Avšak její srdce bylo těžké jako kámen a byla by šťastna, kdyby mohla zemřít. Seržant chvíli mlčel a pak několika přerývanými větami se snažil vylíčit, co se stalo od okamžiku, kdy se rozešel se Stopařem a s Delawarem. Pořád začal vát příznivý vítr, seržant rozhodl, že nebudou tábořit na jednom z ostrovů, jak původně zamýšleli, ale že poplují dál, aby se dostali na Vojenský ostrov ještě v noci. Snad by je indiáni nebyli zpozorovali a pohroma nemusela být tak hrozná nebýt toho, že u sousedního ostrova uvázli na mělčině. Když vojáci vystupovali

z člunu, chovali se hlučně, tím upozornili na sebe nepřítel a ten se mohl na jejich příchod na ostrov připravit. Překvapilo je jen, že na břehu nenašli hlídku. Poněvadž chtěli nejdříve odnést tlumoky a zásoby, nechali prozatím zbraně ve člunu. Indiáni na ně vystřelili zblízka – a přesto, že nebylo vidět, výsledek byl hrozný. Všichni padli, jen dvěma nebo třem raněným vojákům se podařilo uprchnout. Čtyři nebo pět vojáků bylo namísto zabito nebo zemřeli za několik minut. Nepřítel se však z nějakého neznámého důvodu na ně nevrhl, aby je zbavil skalpů. Seržant Dunham se skácel na zem jako ostatní vojáci, uslyšel ale ještě, jak ho Mabel volá. Její hlas plný úzkosti v něm probudil všechnu otcovskou lásku a dal mu sílu, aby se doplazil ke dveřím srubu. Tam se opřel o dveře.

Když seržant skončil své prosté vyprávění, byl tak sláb, že si musel odpočinout. Stopař a Mabel se mu snažili pomoci, jak jen dovedli. Ani jeden z nich nepromluvil. Stopař pak vystoupil po žebříku, aby se střílnami a ze střechy podíval, co se děje venku. Prohlédl ručnice – ve srubu jich bylo asi tucet, vojáci si totiž na výpravu vzali vojenské muškety a ručnice nechali ve srubu. Mabel otce neopustila ani na chvíli, a když podle jeho dechu poznala, že usnul, klekla a modlila se.

Půl hodiny panovalo ve srubu hluboké ticho. Shora bylo jen slyšet tiché kroky Stopaře, který nosil mokasíny, a chvílemi udeřila pažba ručnice o podlahu. Stopař se chtěl přesvědčit, jestli jsou ručnice nabity a je-li prach na pánvičkách suchý, proto jednu po druhé prohlížel. Kromě těchto zvuků bylo slyšet jen těžké oddechování raněného. Mabel by si byla tak ráda promluvila s otcem – věděla, že se s ním bude muset brzo navždy rozloučit – a přece si netroufala rušit jeho zdánlivý odpočinek. Avšak Dunham nespál. Svět pro něho ztratil všechno, co jej činilo krásným, zmizelo jeho pozlátko i jeho přitažlivost. Nastala chvíle, kdy neznámá budoucnost naplňuje duši člověka svými tajemstvími, svými zjeveními a svou nekonečností. Seržant žil spořádaně, ale na smrt myslel málokdy. Kdyby slyšel

kolem sebe bitevní vřavu, byl by svou vojenskou odvalu zachoval až do konce. Avšak zde, v tichu toho napolo pustého srubu, kde nic nepřipomínalo bitvu, kde nebylo slyšet jediný vojenský rozkaz a kde ho nevzrušovala nejmenší naděje na vítězství, začal vidět věci tak, jak opravdu jsou. Teď si také jasně uvědomil, že je konec. Jmění by byl dal za to, kdyby mu někdo mohl poskytnout náboženskou útěchu. Napadlo ho, že by o ni mohl poprosit Stopaře. Ten by to asi sotva dovedl, řekl si. Když uvažoval o Mabel, připadalo mu nepřirozené, aby otec žádal takovou pomoc od vlastního dítěte. V té chvíli si teprve uvědomil, jak velkou odpovědnost měl k Mabel jako její otec a jak se sám přestal o Mabel starat po smrti její matky. Takové a podobné myšlenky se mu honily hlavou. Mabel, která úzkostlivě pozorovala jeho dech, zaslechla tiché zaklepání na dveře. Myslela si, že je to Čingačgúk. Vstala, odsunula dvě závory, třetí nechala zastrčenou a zeptala se, kdo je venku. Ozval se hlas jejího strýce, který ji prosil, aby ho co nejrychleji pustila dovnitř. Mabel hned odsunula poslední závoru a námořník Cap vstoupil. Mabel rychle zavřela dveře a zasunula závory. Už v tom měla zručnost.

Tvrdohlavý námořník byl dojat skoro k slzám, když viděl, jak je švagroví a že je Mabel živa a zdráva. Vyprávěl, jak se sem dostal. Jeho strážci přestali na něho dávat pozor, protože si mysleli, že on i ubytovatel tvrdě spí po kořalce, kterou jim indiáni nabídli, jen aby usnuli a nebyli jim v boji, ke kterému se chystali, na obtíž. Muir spal, nebo se tvářil, že spí, avšak Cap ve zmatku, který nastal při útoku, utekl do houštiny. Našel Stopařovu kánoi a v ní se dostal ke srubu. Myslel si, že by bylo nejlíp, kdyby s Mabel utekl v kánoi. Svůj plán změnil, když zjistil, že švagr je vážně zraněn a že ve srubu je celkem bezpečno.

„Kdyby došlo k nejhoršímu, pane Stopaři,“ řekl, „musíme zaútočit a tím získáme právo žádat od nepřítele milost. Jsme chlapi, proto musíme nějaký čas vydržet. Vlajku spustíme včas, abychom získali výhodné podmínky kapitulace. Říkal jsem panu Muirovi, aby udělal

to, co já, když nás zajali ti chlapi, jak vy jim říkáte lotři – a musím říci, že máte pravdu, větší lotry nenajdete na celém světě –“

„Tak už jste je taky prohlédl?“ přerušil ho Stopař, který byl vždy ochoten přizvukovat, když někdo nadával Mingům nebo chválil jeho přátele. „Padnout do rukou Delawarům, to byste viděl ten rozdíl!“

„Pokud jde o mne, jeden za osmnáct, druhý bez dvou za dvacet. Jsou to všechno lotři, kromě našeho přítele Hada, který, i když je indián, je slušný člověk. Když se ti divoši na nás vrhli a když pobili desátníka McNaba i s jeho vojáky jako králíky, schovali jsme se s poručíkem Muirem do jeskyně, kterých je tady ve skalách habaděj. Jsou to úplná geologická podzemní doupatá, podle poručíka je vyhloubila voda – a tam jsme se schovali jako dva spiklenci v podpalubí. Nakonec nás vyhnal hlad. Člověk by řekl, že o lidském osudu nakonec rozhoduje hlad. Chtěl jsem, aby ubytovatel šel vyjednat podmínky kapitulace, protože v té jeskyni bychom se byli mohli hodinu dvě bránit, ale on nechtěl. Ti darebáci by prý stejně žádné podmínky nedodrželi, kdyby některý z nich byl raněn. Proto prý nemá smyslu o nějaké podmínky jednat. Souhlasil jsem s ním, že se vzdáme, a to ze dvou důvodů. Předně: stejně o nás mohou říci, že jsme se už dávno vzdali. Když se loď potopí, je to jako by se vzdala. A za druhé: v žaludku se nám usadil nepřítel a jeho útoky byly horší než útoky nepřítele na palubě. Hlad je zatracená okolnost, to uzná každý, kdo osmačtyřicet hodin nevzal nic do úst.“

„Strýčku, tatínek je těžce raněn,“ připomněla Mabel vyčítavě.

„Pravda, Magnetko, pravda – sednu si k němu a budu ho těšit, jak to jen půjde. Zasunula jsi dobře závory, děvče? Seržant musí mít klid, nic ho nesmí rušit.“

„Myslím, že se nemusíme ničeho bát, kromě té těžké rány z ruky Prozřetelnosti.“

„Jdi tedy nahoru, Magnetko, a hled' se uklidnit. Stopař se vyšplhá do lanoví a rozhlédne se kolem. Tvůj otec mi možná chce něco po-

vědět mezi čtyřma očima, bude proto líp, když nás necháš o samotě. Když člověk mluví s někým, kdo odchází navždy, musí s ním mluvit vážně. Já se v takové situaci moc nevyznám, nebyl bych proto rád, kdyby někdo slyšel, co budu povídat.“

Mabel ani ve snu nenapadlo, že by strýc chtěl dát umírajícímu náboženskou útěchu, Řekla si, že když chce být s otcem sám, musí to mít nějaký vážný důvod, i když nevěděla jaký. Proto poslechla. Stopař už vylezl na střechu, aby se rozhlédl, a tak švagři zůstali sami. Cap si sedl vedle seržanta a připomněl mu, že nastala vážná chvíle v jeho životě. Několik minut mlčeli a námořník přemýšlel, co by vlastně měl seržantovi povědět.

„Musím ti říci, seržante Dunhame,“ začal konečně Cap, „že při téhle nešťastné výpravě nebylo něco v pořádku. Nastala chvíle, kdy je nutno mluvit pravdu, nic než pravdu. Cítím, že je to má povinnost.“

Zkrátka, seržante, v této věci musí být jasno. Já jsem námořník, a ne voják, ale sám jsem viděl několik chyb, které by musel poznat i člověk bez vojenských zkušeností.“

„Co mám dělat, švagře Cape?“ zeptal se slabým hlasem seržant. „Co se stalo, stalo se, teď už je pozdě.“

„To je pravda, švagře seržante, ale na lítost není nikdy pozdě. Tak nás to učí Písmo svaté. A říká se, že tohle je ten pravý okamžik. Jestli máš něco na srdci, seržante, svěř se mi, víš přece, že jsem tvůj přítel. Byl jsi manželem mé vlastní sestry a chudák Magnetka je její dcerou. Já tě budu vždycky pokládat za vlastního bratra, ať jsi živ, nebo mrtev. Věčná škoda, žes nezůstal s čluny trošku dál a žes neposlal napřed kánoi, aby zjistila, jak to na ostrově vypadá. Byl bys celou výpravu zachránil a mohli jsme zůstat ušetřeni téhle pohromy. Jsme všichni smrtelní, seržante, a v tom je jistá útěcha. Jestli ty jdeš o trošičku dřív, víš, že taky my budeme muset jednou za tebou. To tě jistě musí potěšit.“

„To všechno vím, švagře Cape, a jsem připraven smířit se s osudem jako voják – ale chudák Mabel –“

„V tom máš pravdu. To není lehká věc. Ale s sebou ji vzít nemůžeš, ani kdybys chtěl, seržante. Proto bude nejlíp, když to loučení uděláme co nejlehčí. Mabel je hodné děvče jako její matka. Byla to má sestra a já se postarám, aby její dcera dostala dobrého manžela. Pod jednou podmínkou, že z toho totiž vyjdeme se zdravou kůží a že si zachráníme skalpy. Pochybuju totiž, že by se někdo chtěl přiznít do rodiny, kde poztráceli skalpy.“

„Švagře, má dcera je už zasnoubena – vezme si Stopaře.“

„No, každý si může myslet, co chce, ale podle mého se ten sňatek Mabel nebude moc líbit. Nic neříkám proti tomu, že Stopař už není žádný mladík, já nepatřím k lidem, kteří jsou přesvědčeni, že jenom mladý muž dovede udělat děvče šťastným. Podle mne by se muži měli ženit tak kolem padesátky. Mezi manžely však nesmí být nějaká okolnost, která by je udělala nešťastnými. Okolnosti, to je v manželství zatracená věc. Já si troufám tvrdit, že jedna taková okolnost je, že Stopař má míň vzdělání než moje neteř. Ty znáš málo svou dceru, a proto nevíš, jak je vzdělaná. Ta toho ví víc než některý učitel.“

„Je to hodné děvče – zlaté děvče,“ zašeptal seržant a do očí mu vstoupily slzy. „Bohužel, málo jsem jí užil.“

„Je to opravdu hodné děvče, ale pro Stopaře je moc učená. Stopař je sice člověk rozumný, ve svém oboru zkušený, ale o tom nejdůležitějším toho ví asi tolik jako ty, seržante, o sférické trigonometrii.“

„Kdyby byl Stopař zůstal s námi v člunu, švagře, nebyla by naše výprava tak smutně skončila.“

„Možná. Stopař je dobrý zvěd, to musí uznat i jeho největší nepřítel. Ale abych pravdu řekl, seržante, ty sis při té výpravě počínal lehkomyšlně. Měl jsi někde zakotvit a poslat kánoi napřed, jak jsem už řekl. Z toho by ses měl kát. Říkám to proto, že v tomhle případě musí pravda ven.“

„Zaplatil jsem za své chyby draze, švagře, a mám obavy, že za ně bude ještě chudák Mabel trpět. Myslím ale, že by k pohromě nedošlo, nebýt zrady. Bojím se, švagře, že Jasper Sladká voda s námi nejednal poctivě.“

„To samé si myslím i já. Život na sladké vodě musí dřív nebo později člověka mravně podlomit. Mluvil jsem o tom s poručíkem Muirem, když jsme se schovávali v jeskyni tady na ostrově. Oba jsme se shodli v tom, že jenom Jasperova zrada nás mohla dostat do téhle šlamastyky. No, seržante, bude líp, když se teď soustředíš na jiné věci. Když se loď chystá vplout do neznámého přístavu, je moudřejší myslet na to, jak v něm zakotví, než na to, co se stalo cestou. To všechno je už stejně zaznamenáno v lodní knize. Sloupce a číslice, které jsou v ní zapsány, budou jednou svědčit pro nás nebo proti nám – Copak si přejete, Stopaři? Cítíte něco ve vzduchu, že se sem ženete jako indián za skalpem?“

Stopař dal znamení, aby mlčeli. Pak kývl na Capa, aby vystoupil do prvního patra a aby poslal Mabel dolů k seržantovi.

„Musíme být opatrní a stateční,“ zašeptal. „Ti darebáci opravdu chtějí zapálit srub. Vědí, že nic nezískají, jestli se o to nepokusí. Je s nimi ten ničema Ostrý šíp, poznal jsem ho po hlase. Štve je, aby tu svou lotrovinu provedli ještě dnes v noci. Musíme sebou hnout, Slaná voda, a taky něco dělat. Naštěstí je ve srubu asi pět sudů vody, a to při obležení už něco znamená. Máme taky velkou výhodu, že náš věrný přítel Had je venku.“

Cap se nedal dvakrát pobízet. Za chvíli už byl se Stopařem v horní místnosti. Mabel si místo něho sedla k prostému lůžku, na němž ležel její otec. Stopař otevřel střílnu a schoval světlo, aby některý indián po něm zákeřně nevystřelil. Postavil se blízko otvoru a čekal. V tichu se konečně ozval Muirův hlas.

„Pane Stopaři,“ zavolal Skot, „přítel vám radí, abyste vyjednával. Postavte se k některé střílně, nemusíte se bát, mluvíte s důstojníkem pětapadesátého pluku.“

„Co si přejete, ubytovateli – co byste rád? Znáám pětapadesátý pluk, jsou to stateční vojáci, já mám ale raději šedesátý, a ještě radši mám Delawary. Ale co si vlastně přejete, ubytovateli? Jistě to musí být něco velice vážného, když lezete pozdě v noci pod střílny srubu a přitom víte, že je v něm zvěrobijka.“

„Vy přece svému příteli neublížíte, Stopaři. Proto se nebojím, že by se mi mohlo něco stát. Jste spravedlivý muž, tady na hranici máte znamenitou pověst statečného člověka, nepotřebujete se tedy proslavit nějakým unáhleným činem. Víte velmi dobře, příteli, že vzdát se dobrovolně, když je odpor marný, je stejně čestné, jako když člověk tvrdošíjně bojuje dál proti všem válečným pravidlům. Nepřítel je příliš silný, můj statečný kamaráde, proto jsem vám přišel poradit, abyste srub vydal pod podmínkou, že vás budou pokládat za válečného zajatce.“

„Děkuji vám za lacinou radu, ubytovateli. Ale nejsem zvyklý vydávat nepříteli tak pevné postavení, dokud mám co jíst a pít.“

„Byl bych poslední, Stopaři, kdo by vám radil, abyste se vzdal, kdybych věděl, že můžete srub udržet. Nesmíte zapomenout, že pan Cap padl –“

„Vůbec ne – vůbec ne,“ zařval námořník otvorem jiné střílny. „Nejenže nepadl, ale dokonce vylezl do nejvyššího patra téhle pevnosti. Ani ho nenapadne znovu svěřit svou hlavu i s chlupy holičům, s kterými měl už jednou čest se seznámit. Ten srub, to je šťastná okolnost a ani ve snu mě nenapadne zahodit takovou příležitost.“

„Jestli je to hlas živého člověka,“ odpověděl Muir, „jsem velice rád, že jej slyším. Všichni jsme si mysleli, že pan Cap při tom posledním strašném zmatku padl. Ale pane Stopaři, i když máte potěšení být se svým přítelem Capem – z vlastní zkušenosti vím, jaká to musí být pro vás radost, vždyť jsem s ním strávil dva dny a dvě noci v jeskyni – ztratili jsme seržanta Dunhama. Padl se všemi svými statečnými vojáky, které vedl na poslední výpravu, kterou si Lundie vymyslel. Myslím, že by bylo moudřejší, kdyby výpravě velel

důstojník. Musím přiznat, že Dunham byl statečný muž – čest jeho památce! Zkrátka udělali jsme všichni, co jsme mohli, zrovna jako to kdysi udělali princ Evžen, vévoda z Marlborough nebo slavný hrabě Stair.“

„Znovu se mýlíte, ubytovateli – znovu se mýlíte,“ odpověděl Stopař, který lstivě předstíral, že srub hájí víc lidí. „Seržant je také zde, živ a zdráv. Dá se tedy povědět, že se tu sešla celá rodina.“

„To rád slyším. Mysleli jsme, že byl seržant zabit. Jestli je krásná Mabel pořád ještě ve srubu, ať jej, proboha, hned opustí, protože nepřítel se chystá srub zapálit. Víte, co dovede oheň. Dokažte, že jste moudrý a zkušený bojovník, za jakého vás všeobecně pokládají, a vzdejte se, poněvadž srub neubráníte. Jinak zničíte sebe i své přátele.“

„Vím, ubytovateli, co dovede oheň, nemusíte mi vykládat, že se dá použít ještě k něčemu jinému, než aby se na něm uvařil oběd. Jistě jste ale už něco slyšel o tom, co dovede zvěrobijka. Kdo se pokusí položit ke stěnám srubu hranici z chrástí, uvidí, zač je toho loket. Ohnivě šípy srub nezapálí, poněvadž na něm není šindel. Srub je z dobrých, silných klád, pokrytých čerstvou kůrou. Kromě toho máme spoustu vody. Střecha je plochá, jak sám víte, můžeme po ní chodit, oheň jí tedy neublíží, dokud budeme mít vodu. Jsem mírný člověk, když mě nikdo nedráždí, ale kdo se pokusí tento srub zapálit, uhasí oheň svou vlastní krví.“

„To jsou řeči, Stopaři. Nemluvil byste tak, kdybyste si celou věc pořádně rozmyslel. Doufám, že věříte, že důstojníci pětapadesátého pluku jsou věrní a stateční. Jsem přesvědčen, že válečná rada by rozhodla, že by se měl srub vydat. Ba ne, Stopaři, šílená odvaha se nevyrovná odvaze Wallace nebo Bruce, tak jako Albany se nevyrovná starobylému městu Edinburghu.“

„Zdá se, že oba jsme si postavili hlavu, ubytovateli, a proto je zbytečné dál o tom mluvit. Jestli ti darebáci kolem vás chtějí tu lotrovinu provést, mohou začít. Mohou zapálit dřevo, já zapálím

střelný prach. Kdybych byl indián a stál u kůlu, myslím, že bych se dovedl chvástat tak jako oni. Poněvadž jsem ale běloch, budu raději jednat než řečnit. Na královského důstojníka jste toho už řekl dost, a jestli tu všichni uhoříme, nikdo vás z toho obviňovat nebude.“

„Přece nechcete, Stopaři, aby se Mabel, ta krásná Mabel Dunhamová, dostala do tak nebezpečné situace!“

„Mabel Dunhamová je u svého raněného otce. Dokud se mně nic nestane, do té doby jí nikdo ani vlas na hlavě nezkříví. Vy, pane Muire, možná věříte Mingům, já jim ale nevěřím. Je tam s vámi ten tuskarorský darebák. Svou podlostí je ochoten nakazit kdekoho. Podle mne byli ale Mingové zkažení ještě dřív, než se s nimi spolčil. Ale už dost řečí, teď ať každý z nás ukáže, co dovede.“

Po celou dobu, co Stopař mluvil, byl schován, aby ho otvorem ve zdi srubu nezasáhla nepřátelská kulka. Teď poslal Capa na střechu, aby byli připraveni, kdyby indiáni zaútočili.

I když Cap dělal, co dovedl, nemohl zabránit, aby se do kůry, kterou byla střecha pokryta, nezabodlo několik ohnivých šípů. Venku bylo slyšet křik a řev nepřátel. Ozvaly se výstřely, několik kulek se zarylo do stěn srubu. Nebylo pochyb: boj začal doopravdy.

To všechno však nepostrašilo ani Stopaře, ani Capa, a Mabel měla příliš velkou starost o otce, než aby myslela na strach. Věděla také, že nezbývá než srub bránit. Sotva začal boj, její otec ožil. Utrápená Mabel si všimla, jak se oči starého vojáka zaleskly a jak se do bleďých tváří začala vracet krev. Bohužel, poznala také, že otec začíná blouznit.

„Pošlete do boje pěchotu!“ křičel sípavým hlasem. „Granátníci, nabíjet! Kdo že si to troufl napadnout naši pevnost? Proč do nich nestřílejí děla?“

V té chvíli se nocí ozval dělový výstřel. Bylo slyšet praskot dřeva, těžký náboj prorazil klády v horní místnosti. Celý srub se zatřásl, když náboj narazil na stěnu. Stopař unikl jen o vlasek, když dělová střela prorazila stěnu a vletěla do místnosti. Když vybuchla, Mabel

zděšeně vykřikla. Byla přesvědčena, že všechno živé i neživé, co bylo v horním patře, je zničeno. Její hrůza ještě vzrostla, když blouznící seržant začal křičet: „Palte!“

„To jsou celí Mingové – nadělají víc rámusu než škody.“ Stopař nahlédl do místnosti otvorem ve stropě. „Ti darebáci přitáhli dělo, které jsme sebrali Francouzům, a vystřelili z něho na srub. Naše štěstí, že měli všehovšudy jediný náboj, a ten ti lotři vypálili. Teď mohou dělo zahodit. Tam nahoře se nám trochu pomíchaly zásoby potravin, zraněn ale není nikdo. Váš strýc je na střeše a já se nějakého toho děla tak rychle nepolekám, zvlášť když jsou u něho indiáni.“

Mabel se uklidnila a znovu se začala starat jen o svého otce. Seržant se neustále pokoušel vstát, ale byl příliš slabý. Několik příštích minut, plných hrůzy, byla Mabel tak zaměstnána péčí o otce, že si ani neuvědomovala, co se děje kolem. Kdyby nebyla celou svou pozornost upjala na něco jiného, byla by přišla o rozum.

Cap se kupodivu choval chladnokrevně. Je pravda, že se začínal čím dál tím víc divit, co všechno tihle divoši nedovedou, dokonce se změnil i jeho názor na vnitrozemské vody. Nejspíš to ale bylo víc z obavy, že mu seberou skalp a že ho budou mučit, než že by se zbaběle bál smrti. Poněvadž však teď stál na střeše a ne na palubě, a poněvadž věděl, že se sem nepřítel tak lehce nedostane, jako by se dostal na loď, chodil si sem a tam a vystavoval se nepříteli za terč tak lehkomyšlně, že kdyby to byl Stopař věděl, určitě by ho nepochválil. Místo aby se kryl, jak je to nutné v boji s indiány, běhal sem tam po střeše a klidně lil vodu, kam ho jen napadlo. A to byl důvod, proč indiáni tak hrozně řvali. Nebyli zvyklí na nepřítele, který si z jejich útoku nic nedělal, a proto se na starého námořníka rozeřvali jako smečka psů, když uvidí lišku. Ale jako by nějaké kouzlo chránilo Capa – kulky mu hvízdaly kolem hlavy, na několika místech mu roztrhly šaty, ale na celém těle neutřžil jedině škrábnutí. Když dělová koule prorazila stěnu srubu, starý námořník pustil vědro, zamával

kloboukem a třikrát vykřikl „hurá!“, právě když náboj vybuchl. To mu asi zachránilo život – indiáni, jako by si řekli, přestali od té chvíle na něho střílet a na srub už nevyletěl jediný ohnivý šíp. Mysleli si asi, že Slaná voda zešlel, a indiáni za nic na světě nevztáhnou ruku na člověka, o němž se domnívají, že se pomátl.

Docela jinak si počínal Stopař. Každý jeho pohyb byl přesně vypočítán – byl to výsledek dlouholeté zkušenosti a rozvahy. Nikdy nestál proti střelně, a kdykoliv chtěl vyhlédnout ven, vybral si otvor, který byl dobře chráněn. Tento slavný zálesák se už často octl v situaci, z níž zdánlivě nebylo východiska. Jednou stál u mučednického kůlu a bez jediného zasténání snášel muka a posměšky svých krutých indiánských trýznitelů. Podél celé hranice, všude, kde žili lidé nebo kde se bojovalo, vyprávěli si o jeho činech, o jeho chladnokrevnosti a odvaze. Kdo by jej neznal, mohl by si myslet, že Stopař je opatrný a že se stará, aby se mu nic nestalo, jen ze sobeckých důvodů. To by však byl omyl. Stopař nepřestával myslet na Mabel a na to, co by se s ubohou dívkou asi stalo, kdyby byl zabit. To však neznamenal, že by ztratil rozvahu, naopak: jeho rozum se ještě zbystřil. Nikdy nepoznal strach, a proto nikdy ho ani nenapadlo, že by si lidé mohli vykládat jeho opatrnost jako zbabělost. I když si v nebezpečných situacích počínal chytře jako had, byl jako dítě prostý.

V prvních deseti minutách od chvíle, co nepřítel zaútočil, Stopař nepoužil své ručnice. Věděl, že nepřátelské střely proti mohutným kládám, z nichž byl srub zbudován, nic nezmohou. Byl při tom, když se seržant zmocnil děla, a dobře věděl, že indiáni mají jediný náboj, který byl v dělu v době, kdy je výprava ukořistila na Francouzích. Nemusil se tedy bát, že indiáni budou dál střílet z děla. Nanejdříve si mohla některá kulka z ručnice najít cestu střelnou. Několikrát skutečně střely vletěly do srubu, ale poněvadž útočníci stříleli zblízka, střely dopadaly v takovém úhlu, že nemohly nikoho zranit. Kdyby indiáni začali střílet z dálky, sotva jedna střela ze sta by proletěla střelnou. Jakmile však Stopař zaslechl tiché kroky indiánů a jak-

mile se zdola ozval praskot suchých větví, hned věděl, že se divoši pokusí srub zapálit. Nařídil Capovi, aby slezl ze střechy, kde žádné nebezpečí už nehrozilo, a aby se postavil s vodou u otvoru přímo nad místem, kde se divoši chystali založit požár.

Člověk méně zkušený než Stopař by se byl snažil co nejrychleji indiánům zabránit v jejich díle a byl by asi začal střílet předčasně. Stopař však nejenže chtěl uhasit oheň, z něhož neměl velký strach, ale byl by také rád dal nepříteli pořádně za vyučenou, aby měl od něho do rána pokoj. Proto si musel počkat, až mu oheň jasně osvětlí cíl. Věděl, že se potom velmi snadno s nepřítelem vypořádá. Nechal proto Irokéze klidně sbírat suché chrástí, dokonce jim dovolil, aby z něho před srubem udělali hranici, aby ji zapálili a aby se běželi schovat. Cap přivalil k otvoru nad ohněm sud s vodou a čekal. Stopař se rozhodl jednat, teprve až oheň ozářil okolní houštiny. V nich zkušený zálesák uviděl několik číhajících indiánů. Divoši, kteří se bez nejmenší lítosti dovedou dívat na mučení lidí, i teď bez nejmenšího soucitu pozorovali šířící se oheň. V té chvíli však začal Stopař jednat.

„Jste připraven, příteli Cape?“ zeptal se. „Už tu začíná být trochu teplo, a i když ty čerstvé klády nevzplanou tak rychle jako zlostný člověk, mohly by přece jen zanedlouho začít hořet. Připravil jste si sud s vodou? Šetřte vodou, ať nepřijde ani kapka nazmar. Haste jenom tam, kde je to třeba.“

„Všechno v pořádku,“ odpověděl Cap po námořnicku.

„Počkejte, až vám řeknu. Člověk nikdy nesmí být v kritické chvíli netrpělivý, zrovna tak jako nesmí být v boji nerozumně odvážný. Počkejte, až vám řeknu.“

Zatímco Stopař dával Capovi příkazy, sám se chystal jednat. Viděl, že přišla vhodná chvíle. Pomalu zvedl ručnici, zamířil a vystřelil. Všechno bylo dílem třiceti vteřin. Střelec vtáhl pušku dovnitř a po-díval se střílnou.

„O jednoho darebáka míň,“ zabručel si pro sebe. „Toho ničemu jsem znal, ten člověk neměl s nikým slitování. Má, co si zasloužil. Musím dostat ještě jednoho z těch darebáků, a to by mohlo pro dnešek stačit. Až se rozední, budeme to mít asi horší.“

Znovu nabil ručnici a ještě ani nedomluvil, když padl další divoch. To opravdu stačilo. Tlupu poschovávanou v houštinách kolem srubu ani nenapadlo čekat na třetí výstřel. Indiáni nevěděli, na koho je vidět a na koho ne. Vyskočili z úkrytů a rozprchli se na všechny strany.

„A teď můžete začít hasit, pane Cape,“ řekl Stopař. „Dal jsem těm darebákům trochu za vyučenou. Dnes v noci se už nebudou pokoušet zapálit srub.“

„Žháři!“ vykřikl Cap, opatrně převrátil sud a ve chvílce se mu podařilo oheň uhasit.

Tak tedy skončilo první měření sil. Zbytek noci uplynul klidně. Stopař a Cap se střídali na stráž, ale ani jednomu z nich se nepodařilo usnout. Oba byli zvyklí na hlídkách dlouhé noci bdít, jako by spánek ani nepotřebovali. Byly doby, kdy Stopař necítil ani hlad, ani žízeň, ani únavu.

Mabel bděla u lůžka svého otce a přemýšlela o tom, jak podivně si někdy lidé představují štěstí. Dosud vlastně žila bez otce, poznala jej teprve přednedávnem. Ale teď, když jej měla ztratit, se jí zdálo, že svět bez otce bude pustý a ona že už nikdy nemůže být šťastna.

KAPITOLA XXV

*Noc celou vítr skučel tak,
déšť prudký na zem dopadal.
Teď slunce jasné vyšlo zpod oblak,
v dalekém lese ptáček zazpíval.*

— Wordsworth

Když se rozednilo, Stopař s Capem znovu vystoupili na střechu, aby zjistili, co se děje na ostrově. Střecha byla kolem dokola vroubena nízkým hrazením, za které se střelci mohli schovat. Hrazení nebylo ani vysoké, ani silné, ale stačilo, aby se za ně mohli Stopař s Capem ukrýt. Ze střechy bylo vidět na celý ostrov kromě míst porostlých stromy nebo křovinami. Také většinu okolních průlivů bylo odtud vidět.

Stále ještě vanul čerstvý jižní vítr. Voda v průlivu byla místy zelená a rozbouřená, vítr však nebyl dost silný, aby rozvlnil celou hladinu. Ostrov se podobal vejci, delší jeho osa směřovala od východu k západu. Loď, která by plula v některém z průlivů obklopujících ostrov, by stále měla boční vítr právě proto, že průlivy ležely v nejrůznějších směrech. Mohla by tedy při jižním větru plout stejně dobře podle východního jako podél západního břehu. První si toho všiml Cap a začal to vysvětlovat Stopaři. Jedinou jejich nadějí teď totiž bylo, že jim pošlou pomoc z Oswega. Jak tu tak stáli, plni starostí, a rozhlíželi se kolem, najednou se ozval bodrý, bujarý hlas starého námořníka:

„Plachta na obzoru!“

Stopař se rychle podíval ve směru, kam ukazoval Cap. Skutečně: v dálce se objevila plachta. Ze střechy bylo vidět až za přilehlé nízké ostrovy. Plachta se ukázala na jihozápadě mezi křovinami

lemujícími břehy jednoho z ostrovů. Neznámá loď plula s napolo svinutými plachtami, přesto ji však vítr tak poháněl, že se její bílé obrysy jen míhaly mezerami v zeleni jako rychle běžící kůň nebo oblak unášený větrem.

„To nemůže být Jasper,“ řekl zklamaně Stopař. V rychle plující lodi nepoznal totiž zálesák kutr svého přítele. „Ba ne – ten chlapec se zpozdl, tohle je nějaká francouzská loď, která jede na pomoc svým spojencům – těm prokletým Mingům.“

„Jestli jste se ještě nikdy nezmýlil, příteli Stopaři, tentokrát se mýlíte,“ odpověděl Cap svým kazatelským způsobem, kterého se nevzdával ani v tak těžké situaci. „Ve všem, co pluje po vodě, v tom se já vyznám, ať je ta voda sladká, nebo slaná. Tohle je hlavní plachta *Běžce*, má tupější úhel než plachty na jiných lodích. A jak vidíte, vratiráhno je taky silnější. Rozhodně je silnější.“

„Přiznávám se, že to, o čem mluvíte, vůbec nevidím,“ odpověděl Stopař. Neznal ani jediný odborný výraz, kterého použil starý námořník.

„Že nic nevidíte? To mě překvapuje. Myslel jsem si, že vy vidíte všechno. A přece nic nebije víc do očí než to zesílené vratiráhno. Být vámi, příteli, měl bych strach, že mi začíná slábnout zrak.“

„Jestli je to Jasper, pak se ničeho nebojím. Srub udržíme nějakých osm deset hodin, i kdyby se na něj vrhl celý kmen Mingů. A jestli bude Sladká voda krýt náš ústup, můžeme se z toho dostat se zdravou kůží. Jen aby ten chlapec neplul podél břehů a nepadl do léčky, jak se to stalo seržantovi.“

„To by se mohlo stát. Měli jste si smluvit signály a kolem přístaviště rozestavit bóje. Také nějaký ten lazaret by se teď hodil. Ti Mingové by si toho potom tolik nedovolovali. Jestli ten chlapec zastaví někde u ostrova, jak říkáte, pak je s kutrem konec. Ostatně, pane Stopař, nemyslíte, že ten Jasper je spíš tajný spolčenec Francouzů než náš přítel? To stejné si myslí seržant a podle mne celá ta věc vypadá jako obyčejná zrada.“

„To se velice brzo ukáže, pane Cape – to se velice brzo ukáže. Kutr se už opravdu blíží, je tamhle u ostrova, a za pět minut bude všechno jasné. Měli bychom ale toho hocha varovat. Nebylo by správné, kdybychom ho nechali vlézt do pasti a nevarovali ho.“

Poněvadž si nebyli celkem jisti, na čí straně vlastně Jasper je, nepokusili se dát mu nějaké znamení. S tím znamením to ale také nebylo lehké. Kutr plul průlivem na návětrné straně ostrova tak rychle, že ani nebylo kdy dát mu znamení. Kromě toho na palubě nebylo vidět nikoho, komu by znamení mohli dát. Ani u kormidla, jak se zdálo, nikdo nebyl, třebaže loď plula jistě a rychle.

Bylo to opravdu divné a Cap pozoroval tu neobvyklou plavbu s velkým zájmem. Když však kutr připlul blíž, zkušený námořník zjistil, že kormidlo je řízeno lany vedenými od kormidelního kola. Člověk, který lana držel, byl však skryt. Kutr měl dost vysoké brlení na ochranu proti vlnám, a tím byla celá záhada vysvětlena. Nebylo pochyby, že posádka se skryla za brlení, aby byla chráněna před nepřátelskou palbou. Bylo také zřejmé, že kromě malé posádky není na palubě živá duše. Při Capově výkladu Stopař smutně pokyvoval hlavou.

„To znamená, že Had se do Oswega nedostal a že s nějakou pomocí z pevnosti nemůžeme počítat,“ řekl. „Doufám, že Lundieho nenapadlo, aby Jaspера zbavil velení. To by tu potom Jasper Western byl na vlastní pěst. My tři, pane Cape, bychom se mohli s indiány utkat a o výsledek boje bychom nemuseli mít starost. Vy, jako námořník, byste udržoval spojení s kutrem, Jasper jako plavec na vnitrozemských vodách ví, jak si na vodě počínat – a já, který se přinejmenším vyrovnám i tomu nejchytřejšímu Mingovi, já už bych si věděl rady. Říkám, že bychom mohli Mabel zachránit.“

„To bychom mohli – a to také uděláme,“ odpověděl odhodlaně Cap. Od chvíle, co vyšlo slunce, už se tolik o svůj skalp nebál. „Podle mne jsou tu dvě okolnosti: jedna, že přijel *Běžec*, a druhá je otázka Jasperovy nevin. Jen se podívejte, jak ten kluk je mazaný. Drží se

vpovzdálí, a než se odváží přistát, chce se přesvědčit, jak to na ostrově vypadá.“

„Už to mám – už to mám!“ zvolal radostně Stopař. „Hadova kánoe je na palubě kutru. Náčelník je na palubě a jistě jim už řekl, co se stalo s námi. Na rozdíl od Minga Delawar bud' mluví pravdu, nebo mlčí.“

Čtenář si už jistě všiml, že Stopař o Delawarech smýšlel dobře a o Minzích zle. Velmi si vážil pravdomluvnosti Delawarů, ale o Minzích si myslel totéž, co si myslí všímaví a inteligentní lidé v naší zemi o některých našich pisálcích – že si totiž tak zvykli lhát, že už nedovedou mluvit pravdu, ani kdyby chtěli.

„Možná že ta kánoe patří ke kutru,“ zapochyboval námořník. „Když jsme vypluli, měl Jasper jednu kánoi na palubě.“

„To je pravda, příteli Cape. Vy rozeznáte plachty a ráhna podle úhlů a podle toho, jak jsou silná. Já zas mám tolik zkušeností, které jsem získal na hranici, že se vyznám v kánoích a lesních stezkách. Vy poznáte plachtu podle plátna, já poznám kánoi podle kůry. To je Hadův člun. Ten můj věrný přítel se dostal se svou kánoí až ke srubu, a když zjistil, že je srub obležen, setkal se s *Běžcem* a přivedl nám jej na pomoc. Dej Bůh, aby Jasper Western byl pořád ještě na palubě.“

„Ano – ano, to by nebylo špatné. Ať je ten kluk zrádce, nebo ne, v bouři si vedl velice šikovně, to musí člověk uznat.“

„A na vodopádu zrovna tak!“ řekl Stopař, štouchl námořníka loktem do žeber a zasmál se svým tichým, srdečným smíchem. „Musíme být k tomu chlapci spravedliví, nebo on sám nám všem sebere skalpy.“

Běžec už byl tak blízko, že Cap nestačil na Stopařovu poznámku odpovědět. Krajina v této chvíli vypadala tak zvláště, že bude třeba ji podrobněji popsat, aby si čtenář dovedl přesněji představit obraz, který bychom mu rádi vykreslili.

Dosud vál prudký vítr. Vrcholky slabších stromů se ohýbaly, jako by se chtěly až k zemi sklonit, a hukot větru deroucího se větvemi lesních stromů připomínal vzdálený rachot vozů.

Ve vzduchu poletovalo listí, podzimní vítr je rval z větví a hnal od ostrova k ostrovu jako hejna ptáků. Jinak všude vládlo hrobové ticho. Jen indiánské kánoe, které s čluny pětapadesátého pluku ležely v malé zátoce, kde obyčejně přistávala plavidla, byly jediným dokladem toho, že divoši jsou dosud na ostrově. Ale ani jediného z nich nebylo vidět. Byli překvapeni, že se kutr náhle vrátil, a jak už měli ve zvyku, když byli na válečné stezce, schovali se chytře jako liška v doupěti. Stejně ticho panovalo ve srubu. Stopař a Cap sice viděli na průliv, ale ze samé opatrnosti zůstali skryti. Ještě pozoruhodněji si počínal *Běžec*, na jehož palubě jako by život vymřel. Když indiáni viděli, že nikdo loď neřídí, a že se přesto pohybuje, zmocnila se jich hrůza. Někteří – a byli mezi nimi i ti nejstatečnější bojovníci – začali pochybovat o výsledku výpravy, která tak slibně začala. Sám Ostrý šíp, který dobře poznal bělochy na obou březích jezer, viděl cosi zlověstného v tom, že se objevila loď, kterou nikdo neřídil. Už by byl nejraději z ostrova pryč.

Kutr zachovával stejný směr a plul stejně rychle. Držel se uprostřed průlivu, chvílemi se pod závaný větru naklonil, aby se zase hned narovnal – jako člověk, který se sklání pod ranami osudu a pak se znovu a znovu napřimuje. Přitom však nepřestal přidí rozrážet zpěněnou vodu. Loď plula rychle, přestože měla plachty napůl svinuty. Neuplynulo ani deset minut od chvíle, co poprvé zahlédli v dálce mezi stromy a keři mihnout se plachty, a loď už byla u srubu. Když se kutr octl pod jejich orlím hnízdem, Cap se Stopařem se vyklonili. Vtom se k jejich obrovské radosti objevil na palubě Jasper a třikrát radostně vykřikl: „Hurá!“ Cap nedbal nebezpečí a také se vyklonil přes hrazení na střeše a také on odpověděl trojnásobným „hurá!“. Indiáni se nechtěli prozradit a to zachránilo starého námořníka. Ani se nehnuli, neozval se jediný výstřel. Stopař si počínal jako vždy klidně a rozumně. Jakmile spatřil svého přítele Jaspera, zavolal na něho hromovým hlasem:

„Pomoz nám, hochu, a my jim to ukážeme! Střel rychle do toho křoví a rozutečou se jako koroptve.“

Jasper slyšel jen některá Stopařova slova, ostatní odnesl vítr. *Běžec* plul dál a za chvíli zmizel za houštinou, která zčásti zakrývala srub.

Následovaly dvě minuty plné napětí. Pak se znovu mihly plachty mezi stromy. Jasper zahnul, otočil vratiplachtu a vplul do závětrí na druhé straně ostrova. Jak jsme už řekli, vítr byl dost silný, aby se Jasperovi tento manévr podařil. Kutr využil proudu, znovu se otočil a teď už bylo vidět, že se bez obtíží znovu dostane na návětrnou stranu ostrova. Všechno to bylo provedeno neobyčejně lehce, nikdo se plachet ani nedotkl. Otáčely se samy – jen kormidlo řídilo celé to podivuhodné zařízení. Zdálo se, že Jasper se chce přesvědčit, jak to na ostrově vypadá. Když *Běžec* obeplul celý ostrov a znovu se octl v návětrí průlivu, kterým prve připlul, kormidlo se otočilo a kutr se naklonil. Krátce skasaná hlavní plachta se vzdula, až to třesklo jako výstřel z děla, a Cap se polekal, že plachta praskne.

„Jen co je pravda. Jeho Veličenstvo dává na plachty dobrý materiál,“ zabručel starý námořník. „A taky se musí uznat, že ten kluk zachází s lodí, jako kdyby byl opravdový námořník. Pane Stopař, ať visím, jestli někdy uvěřím, že se tohle naučil na té vaší sladkovodní louži. Můžete si říkat, co chcete.“

„Tady se to naučil, nikdy moře neviděl. Všechno, co dovede, se naučil tady na Ontariu. Vždycky jsem byl přesvědčen, že je to neobyčejně nadaný plavec, proto si ho vážím. Příteli Cape, Jasper Western nedovede zradit nebo lhát a taky podlý nedovede být. Zrovna tak jako to nedovede delawarský bojovník. A jestli chcete najít opravdu čestného člověka, musíte ho jít hledat mezi Delawary.“

„Už se vrací,“ zvolal radostně Cap, když viděl, že *Běžec* znovu pluje původním směrem. „Teď uvidíme, co má ten kluk za lubem. Přece nebude tančit od jednoho průlivu k druhému jako holka při čtverylce.“

Běžec náhle prudce odbočil, že Cap se Stopařem málem přestali strachem dýchat. Báli se, že Jasper chce přistát. Ukrytí indiáni pozorovali loď se vzrušením, jaké asi cítí příkrčený tygr, když se k jeho doupěti blíží nic netušící oběť. Jaspera však ani nenapadlo přistát. Znal dopodrobna břeh a jak hluboká je voda kolem ostrova, věděl proto, že se bez nebezpečí může odvážit až k samému břehu. Nebojácně se k němu přiblížil tak těsně, že když se dostal do zátoky, podařilo se mu strhnout oba vojenské čluny, které tam byly připoutány. Přivázal je ke kutru a odvedl do průlivu. Poněvadž všechny indiánské kánoe byly přivázány k Dunhamovým člunům, byli divoši rázem zbaveni možnosti dostat se na kánoích z ostrova. Nic jiného jim nezbývalo než přeplavat. Indiáni ihned pochopili, co se stalo. S řevem vyběhli z úkrytů a začali bezhlavě střílet. To byla neopatrnost, které jejich protivníci ihned využili, a vypálili dvě rány. Jeden výstřel zazněl ze střechy srubu a hned nato se Irokéz s prostřelenou hlavou skácel k zemi. Druhý výstřel byl vypálen z *Běžce*, z Delawarovy ručnice. Rána nebyla tak přesná jako rána Stopařova, další z indiánů byl však poznamenán na celý život. Posádka *Běžce* spustila pokřik a divoši zmizeli, jako by se do země propadli.

„To promluvil Had,“ řekl Stopař, sotva zazněl druhý výstřel. „Jeho ručnici poznám stejně dobře jako svou zvěrobijku. Je dobrá, ale není vždycky přesná. Tak, tak, Čingačgúk a Jasper na vodě a my dva tady ve srubu – přáteli Cape, teď teprve ti darebáčtí Mingové poznají, zač je toho loket.“

Běžec zatím plul dál. Když dorazil na konec ostrova, Jasper pustil ukořistěná plavidla. Vítr zahnal kánoe k výspě, která ležela asi o míli doleji. Tam se kánoe zachytily. Jasper potom loď znovu otočil a vplul napříč proudem do jiného průlivu. Stopař s Capem si teď všimli, že na palubě *Běžce* nastal nezvyklý ruch. K velké jejich radosti, ve chvíli, kdy kutr doplul k zátoce a octl se proti místu, kde bylo ukryto nejvíc nepřátel, posádka lodi vystřelila z jediného děla, které bylo na lodi. Sprška šrapnelů se s pronikavým syko-

tem snesla na houštinu. Ani hejno křepelek by se nebylo rozletělo rychleji. Sotva dopadlo na Irokéze toto nečekané krupobití, začali prchat. Jeden z nich se stal druhou obětí Stopařovy ručnice, druhý, zasažen střelou z Čingáčgúkovy ručnice, někam odkulhal. Indiáni si hned našli jinou skrýši. Vypadalo to, jako by se obě strany chystaly k dalšímu boji. Vtom se však objevila Rosa s bílou vlajkou a vedle ní francouzský důstojník a Muir. Nepřítel se chystal vyjednávat, proto obě strany přestaly bojovat.

Následovalo vyjednávání tak blízko srubu, že ti, kteří někam nezašli, byli vydáni na milost a nemilost Stopařově smrtonosné ručnici. Jasper zakotvil přímo proti srubu a namířil dělo na vyjednávající. A tak obležení i jejich přátelé na lodi, kromě muže, který držel doutnák, klidně mohli vyjít ze svých úkrytů. Jenom Čingáčgúk se neukázal – spíš ze zvyku než z obavy, že by Irokézové znovu začali střílet.

„Vyhrál jste, Stopaři,“ zavolal ubytovatel. „Sám kapitán Sanglier vám přišel nabídnout podmínky. Jistě neodepřete statečnému nepříteli, aby mohl čestně odejít. Bojoval s vámi podle všech pravidel pro čest krále a své vlasti. Vy jste věrný poddaný svého krále, a proto nebudete přísně soudit věrnost a poslušnost jiných. Byl jsem pověřen, abych vám navrhl tyto podmínky: dovolíte, aby nepřítel odešel z ostrova, vzájemně budou vyměněni zajatci a budou vám vráceny skalpy. Poněvadž nepřítel nemá ani zásoby, ani dělostřelectvo, víc vám nabídnout nemůže.“

Poněvadž se vyjednávalo na dálku a vanul silný vítr, ubytovatel musel křičet, a tak všechno, co řekl, bylo slyšet stejně ve srubu jako na kutru.

„Co tomu říkáš, Jaspere?“ zavolal Stopař. „Návrh jsi slyšel. Máme ty lotry pustit, nebo je máme poznamenat, jako kolonisti poznamenávají ovce, abychom je poznali, až se s nimi zase setkáme?“

„Co se stalo s Mabel Dunhamovou?“ zeptal se mladík. Jeho hezká tvář se tak zamračila, že to viděli i ve srubu. „Jestli jí zkrřivili jediný vlásek, celý kmen Irokézů si to odskáče.“

„Ne, ne, je živa a zdráva. Jako pořádná dcera ošetřuje v dolní místnosti umírajícího otce. Za seržantovo zranění nenesou odpovědnost, stalo se to v boji, a Mabel –“

„Je tady,“ ozvala se dívka. Jakmile zjistila, že se situace změnila, vystoupila na střechu. „Je tady. Ve jménu všeho, co je vám svaté, nedovolte, aby došlo k novému vraždění. Teklo už dost krve. Jestli chtějí odejít, Stopaři – myslím, jestli chtějí v klidu odejít, Jaspere, nezdržujte je. Tatínek umírá, ať zemře v míru. Už běžte, Francouzi i vy, indiáni, my už nejsme vašimi nepřáteli. Nikomu z vás se nic nestane.“

„Počkej, počkej, Magnetko,“ ozval se Cap. „Mluvíš sice jako kniha básní, ale rozum v tom není. Jasper zakotvil u břehu a může, kdy se mu zlíbí, vystřelit. Stopař má oko jako ostříž a ruka se mu nezachvěje. Dostaneme výkupné a taky sláva nás nemine, jestli nám nebudeš půl hodiny do toho mluvit.“

„Souhlasím s Mabel,“ řekl Stopař. „Už jsme se dost naprolévali krve. A taková čest a sláva, jakou máte na mysli vy, pane Cape, ta se hodí spíš pro mladé poddůstojníky a nováčky než pro chladnokrevné, rozumné lidi. Pro ně čest znamená konat dobro. Zlé skutky jsou jenom k hanbě člověka. Nepokládám za správné bez vážné příčiny zabíjet, třeba šlo jen o Mingy. Člověk má vždycky být přístupný rozumným důvodům. Povězte nám tedy, poručíku Muire, co ještě by nám chtěli říci vaši přátelé Francouzi a indiáni.“

„Přátelé!“ užasl Muir. „Nebudete přece nazývat královny nepřátelé mými přáteli, Stopaři, protože jsem se jim naneštěstí dostal do rukou? I největší bojovníci, ve starověku i v naší době, se někdy dostali do zajetí. Pan Cap může dosvědčit, že jsme dělali, co jsme mohli, jen abychom jim utekli.“

„Ano, ano,“ odpověděl pichlavě Cap, „utekli, to je to pravé slovo. Utekli jsme a tak dobře jsme se schovali, že bychom v té díře mohli trčet ještě teď, mít co jíst. Vy jste zalezl šikovně, jako liška, ubytovateli. Jenom mi nejde na rozum, jak jste věděl, kde se máme

schovat. Ani největší ulevák nezaleze do podpalubí tak čiperně, když je třeba stáhnout kosatku, jako vy jste zalezl do té díry.“

„A vy jste tam nevlezl za mnou? V životě člověka jsou chvíle, kdy rozum ustupuje pudu –“

„A kdy chlapi zalézají do děr,“ přerušil ho Cap a hlučně se zasmál. I Jasper, který se stále díval po Mabel, se musel usmát. „Říká se, že ani ďábel neudělá z člověka námořníka, jestli se neumí dívat nahoru. Zdá se, že by z něho neudělal ani vojáka, kdyby se neuměl dívat dolů.“

Výbuch smíchu, třebaže nebyl Muirovi nijak příjemný, vyvolal smířlivou náladu. Cap byl přesvědčen, že promluvil jako státník, a byl ochoten změnit svůj názor, pokud šlo o první bod kapitulace. Lichotilo mu, že ho jeho přátelé pokládají za vtipného. Po krátkém jednání se všichni indiáni shromáždili beze zbraní asi sto yardů od srubu, ale na dostřel děla umístěného na palubě *Běžce*. Stopař vyšel před srub a oznámil podmínky, za jakých může nepřítel opustit ostrov. Podmínky byly přijatelné pro obě strany. Indiáni budou muset vydat všechny zbraně, nože a tomahavky. Bylo nutno postupovat opatrně, poněvadž indiánů bylo čtyřikrát víc než vítězů. Francouzský důstojník, monsieur Sanglier, jak se mu obvykle říkalo a jak si sám rád říkal, protestoval, protože tato podmínka ho, jako velitele, nejvíc ponižovala. Avšak Stopař, který věděl, jak krutí dovedou být indiáni a jak nedodržují sliby, z nichž sami nemají prospěch, byl neoblomný. Druhá podmínka byla skoro stejně důležitá. Kapitán Sanglier propustí všechny zajatce, které zavřel do jeskyně, v níž se ukrýval Cap s Muirem. Když přivedli zajatce, ukázalo se, že čtyři z nich nejsou raněni. Padli prostě na zem, aby si zachránili život – byla to v podobných situacích obvyklá lest. Další dva byli raněni lehce, ale mohli konat své povinnosti. Poněvadž měli pušky, byla to pro Stopaře velká posila. Poslal je do srubu, kam poručil snést všechny nepřátelské zbraně, a u dveří srubu postavil hlídku. Všichni ostatní vojáci byli mrtvi, těžce ranění indiáni hned pobili, aby jim vzali skalpy, po kterých tolik toužili.

Jakmile se Jasper dověděl podmínky kapitulace a když se přesvědčil, že jsou plněny a že může odplout, zvedl kotvy. Doplnul k výspě, kde uvázly čluny, znovu je vzal do vleku a dopravil je na závětrnou stranu ostrova. Všichni indiáni do nich hned naskákali a Jasper vzal čluny do vleku potřetí. Dal se po větru a zakrátko pustil čluny po proudu asi míli od ostrova. Indiánům nechali jen po jednom pádle v každém člunu, aby mohli svá plavidla řídit. Jasper dobře věděl, že jestliže poplují po větru, do rána přistanou na kanadském břehu.

Z nepřátel zůstali na ostrově jenom kapitán Sanglier, Ostrý šíp a Rosa. Kapitán musel s Muirem sepsat a podepsat dohodu – pokládal totiž ubytovatele, protože to byl důstojník – za jediného, s kým byl oprávněn jednat. Pro nějaké osobní důvody nechtěl Ostrý šíp odejet se svými bývalými přáteli Irokézy. Pro všechny tři zůstaly na ostrově kánoe, v nichž budou moci odplout, až budou chtít.

Když se *Běžec* vydal s čluny, které vzal do vleku, na cestu, Stopař s Capem a s několika ochotnými pomocníky začali připravovat snídani. Skoro nikdo z nich celých čtyřiaadvacet hodin neměl nic v ústech. Než se *Běžec* vrátil, nikdo nepromluvil. Stopař zašel na chvíli k seržantovi, aby pověděl Mabel několik přátelských slov a aby učinil opatření, jež by – podle jeho názoru – ulehčila umírajícímu poslední chvíle. Přemluvil dívku, aby něco pojedla, a odvedl stráž ze srubu, kde jí už nebylo třeba, aby se dcera mohla v klidu věnovat otci. Pak se vrátil k ohni, kde mezi ostatními seděl už také Jasper.

KAPITOLA XXVI

*Vy bolest poznal jste, když slábla tiše,
moře, když bouře dechem posledním už dýše,
když vlny znavené nad hlubinou zůstávají stát,
když naposledy zašeptají a pomalu jdou spát.*

— Dryden

Muži zvyklí na boje s indiány obyčejně nemyslí na lásku, dokud se bojuje. Přesto však nejednen z nich myslel na Mabel, zatímco se odehrávalo to, co se chystáme vylicít. I ty nejotrlejší přešla chuť k jídlu, když si pomysleli, že seržant umírá.

Když se Stopař vracel ze srubu, šel mu Muir naproti a odvedl ho stranou, aby si s ním důvěrně pohovořil. Ubytovatel byl přehnaně zdvořilý. Takoví lidé obyčejně bývají velmi falešní. Když se někdo bez příčiny usmívá a je jako med, můžete vzít jed na to, že je falešný. Právě takový byl Muir. Na první pohled jste v něm poznali Skota. Jeho přízvuk, skotské výrazy, to všechno mu mělo pomoci k tomu, aby si lidé mysleli bůhvíjak není upřímný. Za své postavení vděčil jenom tomu, že se choval podlízavě k Lundiemu a k celé jeho rodině. Major nebyl hloupý a nedal se obalamutit člověkem, jenž měl daleko menší nadání a vzdělání než on, ale lidé většinou pochlebníkům ledaco odpustí, i když jim nevěří a je jim dobře známo, proč se lidé toho druhu tak chovají. Nyní však stáli proti sobě dva muži, z nichž každý měl docela jiný charakter. Stopař byl prostý, upřímný, přímočarý, ubytovatel prohnáný, falešný a potouchlý. Oba byli chladnokrevní a rozvážní, oba byli stateční, i když každý jinak. Muir se vydával v nebezpečí jenom proto, aby udělal na lidi dojem, kdežto Stopař pokládal strach za přirozenou lidskou vlastnost, kterou je třeba pohrdat jen tehdy, když není namístě.

„Můj nejdražší příteli, teď když jste se tak statečně zachoval, mám vás ještě stokrát raději než dřív,“ začal Muir. „Počínal jste si skvěle. Těžko ovšem čekat, že z vás za to udělají důstojníka. Jak vás znám, vy byste o to jistě ani nestál. Ale jako průvodce, jako poradce, jako věrný poddaný Jeho Veličenstva a jako skvělý střelec jste si získal novou slávu. Pochybuji, že si vrchní velitel odnese z Ameriky tolik slávy, co vy. Proto byste se už měl usadit a strávit zbytek života v klidu a v spokojenosti. Ožeňte se co nejdříve a hleďte si svého štěstí, protože o slávu se starat nemusíte. Vezměte si už, proboha, Mabel Dunhamovou a budete mít nejen krásnou pověst, ale i krásnou ženu.“

„Takovou radu jsem od vás, ubytovateli, nečekal. Říkal jste, že my dva jsme soupeři.“

„Byl jsem váš soupeř, příteli, a musím říci, že velice nebezpečný soupeř. Nikdy jsem se o žádnou ženu neucházel marně. Těch žen bylo pět. Lundie sice tvrdí, že byly čtyři, ale to je omyl. Pravda vítězí i přes jeho počty. Ano, ano, měl jste soupeře, Stopaři, ale já už nejsem vaším sokem. Velice upřímně vám přeji, abyste měl u Mabel úspěch. Jestli se seržant uzdraví, buďte jist, že se u něho za vás přimluvím.“

„Vaše přátelství, ubytovateli, mě těší, ale seržant Dunham je můj starý přítel, u něho se tedy za mne přimlouvat nemusíte. Předpokládám, že z toho bude svatba, ovšem pokud člověk může v době války vůbec něco předpokládat. Oba, Mabel i její otec, se sňatkem souhlasí, a proti tomu by teď už ani celý pětapadesátý pluk nic nezmohl. Bohužel, chudák otec se už asi nedožije toho, co si tolik přál.“

„Bude se mu však lehčeji umírat, když ví, že se jeho přání splní. Věřte, Stopaři, že pro člověka, který opouští tento svět, je velkou útěchou vědomí, že o ty, jež miloval, bude po jeho smrti dobře postaráno. To mi na smrtelné posteli opakovaly všechny mé ženy.“

„Věřím, že ani jediná vaše žena neumřela bez této útěchy.“

„Podívejme se – nikdy jsem si nemyslel, že jste tak vtipný. No, nějaký ten vtip staré přátele nerozkmotří. Ale když se sám nemohu oženit s Mabel, jistě nebudete mít nic proti tomu, abych si jí vážil a říkal o ní a o vás vždycky a všude jen to nejlepší. Jistě ale pochopíte, že nešťastník, který ztratil takovou nevěstu, potřebuje nějakou útěchu.“

„Jistě, jistě, ubytovateli,“ odpověděl dobrosrdečný průvodce. „Vím, jak by mi bylo, kdybych ztratil Mabel. Bude vás asi trápit, když uvidíte, že se Mabel stala mou ženou. Kvůli seržantově smrti budeme ale muset svatbu odložit, a zatím budete mít dost času se s celou tou věcí vypořádat.“

„Vydržím to, musím to vydržet, i když mi srdce puká. Vy, Stopaři, byste mi ale mohl pomoci. Musím se nějak zaměstnat. Víte, že ta výprava vypadala všelijak. Já, důstojník, jsem se jí účastnil jako obyčejný dobrovolník a velitele dělal poddůstojník. Poslechl jsem sice, ale krev se ve mně pěníla, že nejsem velitelem já, když jde o to, bránit čest vlasti a práva Jeho Veličenstva –“

„Vy jste se tak brzo dostal do zajetí, ubytovateli, že můžete mít klidné svědomí,“ přerušil ho Stopař. „Radím vám, abyste o tom mluvil co nejméně.“

„Máte pravdu, Stopaři. Nemluvme už tedy o tom. Seržant Dunham je *hors de combat* –“⁴

„Cože?“

„Seržant už velet nemůže a nehodí se, aby v čele oddílu, který dobyl takové vítězství, byl desátník. I zahradní květy v horku zvadnou. Myslím, že bych jako poručík měl být velitelem já. Vojáci se neodvážejí říci jediné slovo. A vy, můj drahý příteli, jste teď slavný, dostal jste Mabel, víte, že jste splnil svou povinnost – a to je ze všeho nejcennější. Jistě mě tedy budete podporovat a nepostavíte se proti mně.“

4 (Fr.) Vyřazen z boje.

„Souhlasím s tím, máte právo velet vojákům pětapadesátého pluku, to vám nikdo nemůže upřít. Byl jste ovšem zajat a některým vojákům asi nebude vhod mít za velitele zajatce, kterého sami osvobodili. Myslím si ale, že se nenajde nikdo, kdo by se odvážil vás neposlechnout.“

„Máte pravdu, Stopaři. Až budu psát zprávu, jak se nám povedl přepad francouzských lodí, jak byl bráněn srub a jak všechno včetně kapitulace skončilo dobře, rozhodně se také zmíním o vašich zásluhách a navrhnou, aby vás odměnili.“

„O odměně a o nějakých mých zásluhách mluvit nemusíte. Lundie dobře ví, co dovedu v lese i v pevnosti, a generál, ten to ví ještě líp. Můžete tam napsat o sobě, jenom bych rád, abyste nezapomněl pravdivě vypsát, co všechno vykonal Mabelin otec, který je pořád ještě velitelem.“

Muir byl spokojen a prohlásil, že bude ke všem spravedlivý. Pak se oba připojili ke skupině vojáků, kteří se shromáždili kolem ohně. Poprvé od odjezdu z Oswega začal Muir uplatňovat svou důstojnickou autoritu. Vzal stranou jediného desátníka, který boj přežil, a důrazně ho upozornil, že musí jeho, poručíka Muira, od nyníška pokládat za svého velitele. Nařídil mu, aby to oznámil ostatním vojákům. Nikdo proti novému veliteli nic nenamítal. Všichni uznali, že poručík má právo být velitelem, a nikdo neměl chuť postavit se proti jeho rozkazům. Lundie i ubytovatel – a ti dva museli vědět nejlépe proč – původně udělali jiné opatření, teď ale Lundie uznal, že by bylo třeba toto opatření změnit, a to vojákům stačilo. Kdyby se někdo ptal, proč byl velitel vyměněn, dalo se to celkem lehce vysvětlit tím, že seržant Dunham je zraněn, a proto nemůže být dál velitelem.

Kapitán Sanglier si zatím hleděl snídaně – počínal si odevzdaně jako filozof. Byl klidný jako starý voják a na jídle si pochutnával jako Francouz. V Americe byl už asi třicet let. Když odcházel z Francie, měl v armádě totéž postavení, jaké měl Muir u pětapadesátého

pluku. Byl to člověk, který nikdy nestonal, byl otrlý a obratný, a to stačilo, aby byl uznán za schopného udržet indiány na uzdě. Byl neobyčejně odvážný, toho si všiml francouzský vrchní velitel a jmenoval jej velitelem indiánů, kteří bojovali na straně Francouzů. Stal se dokonce kapitánem. Velmi snadno, jak to jen Francouzi dovedou, převzal některé indiánské zvyky a názory. Často vodil tlupy Irokézů na loupežné výpravy, hrál přitom dvojí, navzájem si odporující úlohu: na jedné straně zmírňoval utrpení, které s sebou přináší tento druh válčení, na druhé straně ale ještě jeho krutost zvyšoval právě proto, že byl vzdělanější a znal prostředky, jaké poskytuje civilizace lidem, aby byli co nejkrutější. Jinými slovy, připravoval výpravy, které by indiáni připravit nedovedli, a potom zakročoval, aby zmírnil zlo, které sám vyvolal. Zkrátka byl to dobrodruh, kterému šťastné okolnosti pomohly k pěkné kariéře. Nesnažil se být nesmírně citlivý ani zbytečně krutý. Vědělo se však o něm, že je odpovědný za četné lotroviny, které napáchaly jeho tlupy. Proto ho v Americe pokládali za ničemu, který se neštítí prolévat krev a který je šťasten, když může týrat bezmocné a nevinné. Jméno Sanglier (Kanec) – sám si to jméno dal – nebo Kamenné srdce, jak mu říkali tady na hranici, se stalo postrachem žen a dětí.

Setkání Stopařovo se Sanglierem se tak trochu podobalo proslulému rozhovoru Wellingtona s Blücherem. Setkali se u ohně, asi minutu nepromluvili, jen si jeden prohlížel druhého. Oba věděli, že jsou nepřáteli, že je nic nesbližuje, ani povaha, ani společné zájmy. Věděli ale také, že musí spolu jednat čestně, jako dva vojáci. Jeden se dal na vojnu, aby získal peníze a kariéru, druhý, poněvadž si zvykl na dobrodružný život v anglické kolonii a poněvadž ho jeho rodná země potřebovala. Stopař netoužil po kariéře, nebyl nezdravě ctižádnostivý, dokud se nesetkal s Mabel. Teprve tehdy a jen proto, že měl to děvče opravdu rád, zatoužil po lepším postavení, než měl dosud, a nedostatek sebedůvěry mu způsobil mnohou trpkou chvíli. Byl ale čestný a prostý a věřil, že žena, která si ho vezme, bude s ním

sdílet jakýkoliv osud. Sangliera si vážil jako statečného vojáka. Život ho naučil shovívavosti, proto nevěřil všemu, co se o francouzském kapitánovi povídalo. Lidé bez zkušenosti bývají obyčejně nejvíce zaujati a nejméně shovívaví. Rozhodně však neschvaloval jeho sobeckost, chladnokrevnou vypočítavost a ze všeho nejméně to, že Sanglier zapomínal, že je běloch a často se choval jako indián. Pro kapitána Sangliera zase Stopař byl záhadou. Francouz nedovedl pochopit, proč se zálesák chová tak, jak se chová. Slýchal o Stopařově nezištnosti, spravedlivosti a poctivosti. Tyto vlastnosti ho nejednou uvedly v omyl, kapitán byl totiž přesvědčen, že upřímnému a povídavému diplomatovi se lépe podaří zachovat tajemství než diplomatovi, který mluví málo a je vychytralý.

Chvíli se na sebe dívali a pak kapitán Sanglier po vojensku pozdravil. Tvrdý život na hranici jej docela neodnaučil zdvořilým způsobům, kterým se naučil v mládí, a také zdání dobromyslnosti, které je nejspíš vrozeno všem Francouzům, mu zůstalo.

„Monsieur Stopaš,“ řekl s nápadným přízvukem a přívětivě se usmál, „*un militaire* si váší *le courage et la loyauté*.⁵ Umíte irokézsky?“

„Umím – rozumím těm darebákům a dovedu se s nimi domluvit, když je třeba,“ odpověděl přesný a pravdomluvný Stopař, „ale ani je, ani jejich jazyk nemám nějak zvlášť rád. Každý Mingo je darebák a lotr, pane Kamenné srdce. Už jsem vás několikrát viděl, ale vždycky jenom v boji. Musím přiznat, že jste byl vždycky v první řadě. Jistě vám už nějaká ta kulka hvízdla kolem hlavy.“

„Ale nikdy to nebyla kulka od vás. *Une balle*⁶ z vaší ctěné ruky by snamenala smrt. Vy ste zabila můj nejlepší pojovnický.“

„To je možné, to je možné – kdybychom se ale mohli přesvědčit, myslím, že bychom mezi nimi našli ty největší darebáky. Nechci vás

5 Voják si váží odvahy a věrnosti.

6 Kulka.

urážet, pane Kamenné srdce, ale dostal jste se do pěkné společnosti, jen co je pravda.“

„Úplná pravda,“ odpověděl Francouz. Poněvadž sám se snažil být zdvořilý a špatně rozuměl anglicky, myslel si, že mu Stopař oplatil jeho zdvořilost. „Vy pšlíš laskav. Ale *un braue* vštycky *comme ça*.⁷ Co to snamená – ha! – co utělal ten *jeune homme*?“⁸

Stopař se podíval na druhou stranu ohně, kam ukazoval Sanglier. Dva vojáci se právě surově zmocnili Jaspера a pod Muirovým dohledem mu začali svazovat ruce.

„Co to má znamenat?“ vykřikl Stopař. Přiskočil k Jasperovi a plnou silou odstrčil oba vojáky. „Kdo se to opovažuje něco podobného udělat Jasperovi Sladké vodě a k tomu ještě přede mnou?“

„Já jsem to nařídil, Stopaři,“ odpověděl ubytovatel. „Na svou vlastní odpovědnost. Nechcete snad pochybovat o tom, že královský důstojník má právo dávat rozkazy vojákům Jeho Veličenstva?“

„Pochyboval bych o právu samého krále, kdyby chtěl tvrdit, že si Jasper zaslouží něco podobného. Cožpak nám právě před chvílí všem nezachránil skalpy? Nezachránil nás před porážkou a nepomohl nám k vítězství? Jestli je tohle první ukázka vašeho velení, pane poručíku, pak vás jako velitele uznávat nebudu!“

„To vypadá jako porušení vojenské kázně,“ odpověděl Muir, „ale člověk musí Stopaři mnoho prominout. Jasper dělal, jako by nám pomáhal, ale nesmíme zapomenout, co dělal dřív. Vždyť sám major Duncan, než jsme opustili pevnost, na něho upozornil seržanta Dunhama. Nestačí to, co jsme viděli na vlastní oči, abychom byli přesvědčeni, že jsme byli zrazeni? Kdo by chtěl pochybovat, že zrádcem byl tento mladý muž? Z vás, Stopaři, nikdy nebude velký státník ani dobrý velitel, dokud se dáte nachytat na přetvářku. Na světě je víc pokrytectví než závisti – je to pravý mor!“

7 Statečný voják je vždycky takový.

8 Mladý muž.

Kapitán Sanglier pokrčil rameny. Potom se s vážnou tváří zadíval střídavě z Jaspera na ubytovatele a z ubytovatele na Jaspera.

„Co je mi do vaší závisti, do vašeho pokrytectví nebo do vašeho moru,“ odpověděl Stopař. „Jasper Sladká voda je můj přítel. Jasper Sladká voda je statečný chlapec, čestný a věrný. Dokud jsem tady já, nikdo z pětapadesátého pluku na něho nevztáhne ruku, ledaže by to sám Lundie nařídil. Svým vojákům si, pane Muire, rozkazujte, jak chcete, ale Jasperovi ani mně rozkazovat nebudete!“

„Bon,“⁹ vykřikl Sanglier hlubokým nosovým hlasem.

„Vy tedy, Stopaři, mé důvody neuznáváte? Zapomněl jste, jaké jsme proti Jasperovi měli podezření a co jsme si o něm mysleli? Ukážu vám něco, co podezření proti tomu mladíkovi ještě zvětší. Vidíte tento kousek plátna z vlajky? Našla jej Mabel Dunhamová na větvi stromu na tomto ostrově hodinu před nepřátelským útokem. A kdybyste se obtěžoval a prohlédl si vlajku *Běžce*, zjistil byste, že tento kousek látky byl odstřižen z ní. Je třeba ještě silnějšího důkazu?“

„*Ma foi, c'est un peu fort, ceci,*“¹⁰ procedil Sanglier skrz zuby.

„Nevykládejte mi o žádných vlajkách a o žádných znameních, já vím, co je Jasper zač,“ pokračoval Stopař. „Jasper je čestný chlapec a čest je příliš vzácný dar, než aby si s ním někdo zahrával. Vyskytuje se tak zřídka jako svědomí u Mingů. Ne, ne, ruce pryč, nebo uvidíme, kdo je lepší, jestli vy a vaši vojáci z pětapadesátého, nebo Had, zvěrobijka, Jasper a jeho lidé. Přeceňujete své síly, poručíku Muire, jako podceňujete poctivost Sladké vody.“

„*Très bon.*“¹¹

„Dobrá, Stopaři, nezbývá mi tedy než mluvit otevřeně. Kapitán Sanglier a tento statečný Tuskarora, Ostrý šíp, mi řekli, že tenhle

9 Dobře.

10 Namouduši, tohle je trochu silné.

11 Velmi dobře.

nešťastný chlapec je zrádce. Ted' mi už nemůžete zabraňovat, abych Jaspera potrestal. Jistě uznáte, že musí být potrestán.“

„*Scélérat*,“¹² zabručel Francouz.

„Kapitán Sanglier je statečný voják a jistě by nepomlouval poctivého plavce,“ řekl Jasper. „Je zde mezi námi nějaký zrádce, kapitáne Kamenné srdce?“

„Souhlasím,“ ozval se Muir, „ať nám to tedy řekne sám kapitán, když si to přejete, vy nešťastný člověče. Ať vyjde pravda najevo. Doufám jenom, že vás za vaše zločiny neoběsí. Jak je to tedy, kapitáne? Je mezi námi zrádce, nebo není?“

„*Oui* – ano, samozřejmě – *bien sûr*.“¹³

„Moc lží!“ vykřikl Ostrý šíp hromovým hlasem, rozmáchl se a nechtě udeřil Muira pěstí do prsou. „Kde jsou mí bojovníci? Kde jsou skalpy Angličanů? Moc lží!“

Muirovi nechyběla odvaha ani jistý smysl pro čest. To, co bylo jen prudkým gestem, pokládal za úder. Najednou se v něm probudila důstojnická hrdost. Ustoupil o krok a vztekem bledý sáhl po pušce. Nebylo pochyb o tom, co chce udělat. Avšak Ostrý šíp byl rychlejší. Zuřivě se rozhlédl kolem, vytáhl nůž, který měl za pasem, a bez rozmyšlení jej vrazil ubytovateli až po rukojeť do prsou. Když se Muir s prázdným pohledem člověka, kterého překvapila smrt, zhroutil k nohám francouzského kapitána, Sanglier si vzal šňupec a klidně poznamenal:

„*Voilà, l'affaire finie – mais –*“ pokrčil rameny, „*ce n'est qu'un scélérat de moins*.“¹⁴

Indián jednal tak rychle, že mu v tom nikdo nemohl zabránit. Když se Ostrý šíp s výkřikem vrhl do houštiny, běloši byli tak překvapeni, že se nikdo za ním nerozběhl. Ze všech se nejrychleji

12 Lotr.

13 Ano – určitě.

14 Tak, tím je věc skončena – o jednoho lotra méně.

vzpamatoval Čingačgúk. Sotva Tuskarora zmizel v houští, vrhl se Delawar za ním.

Jasper Western mluvil plynň francouzsky. To, co řekl Sanglier a jak to řekl, mladého plavce zarazilo.

„Řekněte, prosím, jsem *já* zrádce?“ zeptal se anglicky.

„*Le voilà*,“ odpověděl chladnokrevný Francouz, „to je náš *espion* – náš agent – váš přítel – *ma foi, c'était un grand scélérat* – *voici*.“¹⁵

Sanglier se sehnul k mrtvému ubytovateli, sáhl mu do kapsy, vytáhl z ní váček s penězi a peníze vysypal na zem. Několik zlatých mincí se zakutálelo k vojákům a ti je rychle sebrali. Kapitán odhodil opovrřlivě prázdný váček a vrátil se k polévce, na které si před chvílí dal tolik záležet. Když zjistil, že je podle jeho chuti, dal se do jídla. Tvářil se přitom tak lhostejně, že by mu mohl závidět i ten nejchladnokrevnější indiánský bojovník.

15 To je náš špeh... namouduši, byl to velký lotr. Jen se podívejte.

KAPITOLA XXVII

*Jediným na tomto světě květem, jenž nezvadne,
je dobrota. Jediným pokladem věčným pravda.*

— Cowper

Po nenadálé smrti poručíka Muira vojáci odnesli jeho mrtvolu stranou a přikryli ji pláštěm. Čingačgúk se mlčky vrátil na své místo u ohně. Sanglier i Stopař si všimli, že má za opaskem čerstvý, ještě krvavý skalp. Nikdo se ho na nic neptal a Francouz, který byl celkem rád, že Ostrý šíp je mrtev, nebyl na nic zvědavý ani ho indiánova smrt nijak nedojala. Klidně jedl dál polévku, jako by se nebylo nic stalo. Snažil se chovat jako indiáni: hrdě a napohled lhostejně. Dávno si už zvykl těmto indiánským způsobům, dovedl se ovládat, přitom to byl ale člověk tvrdý. Stopaře ale ta událost s poručíkem vzrušila, i když to na sobě nedal znát. Ubytovatelova úlisnost se přičila jeho přímé, ušlechtilé povaze, avšak jeho náhlá, násilná smrt jím otřásla, třebaže byl na ledaco zvyklý. Také to, že vyšlo najevo, že poručík byl zrádce, ho překvapilo. Chtěl se dovědět podrobnosti, a proto sotva odnesli mrtvolu, začal se francouzského kapitána vyptávat. Ted' když zrádce byl mrtev, Sanglier nemusel nic tajit, a tak během snídaně odhalil mnoho, co vysvětlilo některé události, o nichž jsme se už zmínili. Muir nabídl své služby nepříteli brzo potom, co se pětapadesátý pluk dostal na hranici. Vyprávěl, že je důvěrným přítelem Lundieho, proto bude moci Francouze přesně informovat o všem, co se u Angličanů děje. Jeho nabídka byla přijata a kapitán Sanglier s ním několikrát jednal nedaleko oswegské pevnosti a jednou dokonce tajně strávil v pevnosti celou noc. Zprávy obyčejně dopravoval Ostrý šíp. Anonymní dopis, který dostal major Duncan, napsal Muir a on jej také poslal do Frontenacu. Tam byl

dopis opsán a po Ostrém šípu poslán zpět do Oswega. Na zpáteční cestě byl Tuskarora zajat *Běžcem*. Není třeba dodávat, že Jasper měl být obětován, jen aby byla utajena ubytovatelova zrada, a že polohu ostrova nepříteli vyzradil Muir. Za pěknou odměnu, která byla u zrádce nalezena, se Muir uvolil, že se účastní výpravy vedené seržantem Dunhamem a že dá nepříteli znamení k útoku. Kdejaká žena se mu líbila a byl by se s Mabel nebo s kteroukoliv jinou, která by si ho chtěla vzít, oženil. Svou lásku k Mabel předstíral, jen aby měl důvod účastnit se výpravy. Přitom věci zařídil tak, že za neúspěch výpravy nenesl žádnou odpovědnost, poněvadž jí nevelel. O tom všem kapitán Sanglier věděl, zvláště o komedii s Mabel. Francouz odhalil celé tajemství zrady a chvílemi se zlomyslně zasmál, když vyprávěl o tom, co všechno zrádný Muir prováděl.

„*Touchez-la*,“¹⁶ řekl otrlý dobrodruh, když skončil a podával Stopaři šlachovitou ruku. „*Vy honnête*, a to znamená *beaucoup*.“¹⁷ My bereme špióny jako *la médecine*,¹⁸ protoše nám to dělá dobře. *Mais je les déteste! Touchez-la*.“¹⁹

„Rád vám stisknu ruku, kapitáne, protože jste poctivý a statečný nepřítel,“ odpověděl Stopař. „Ubytovatelova mrtvola ale nesmí zneuctít anglickou půdu. Chtěl jsem ji dát dopravit do pevnosti, aby si Lundie nad ní zaplakal, teď si ale myslím, že bude líp, když zůstane tam, kde Muir spáchal své darebáctví. Ať mu jeho zrada slouží jako náhrobek. Kapitáne Kamenné srdce, možná že jednat se zrádci patří k povinností vojáka, řeknu vám ale upřímně, že já bych to nedělal za nic na světě. Jsem rád, že tu záležitost máte na svědomí vy, a ne já. Jak strašný to byl člověk! Spolčovat se s kdekým proti své vlasti, proti svým přátelům, proti Bohu! – Jaspere, pojď sem, rád bych si s tebou promluvil.“

16 Stiskněte ji.

17 Jste poctivý, a to znamená moc.

18 My bereme špióny jako medicínu.

19 Ale já jimi pohrdám. Stiskněte ji.

Stopař odvedl mladého muže stranou, stiskl mu ruku a se slzami v očích pokračoval:

„Znáš mě, Sladká vodo, a já znám tebe. Po tom, co jsme se právě dověděli, si své mínění o tobě nemusím nijak opravovat. Těm jejich povídačkám jsem nikdy nevěřil. Musím ale přiznat, že jednu chvíli to vypadalo vážně, velice vážně. A já to taky bral vážně. Ani na chvíli jsem tě ale nepodezříval, protože vím, že bys něco podobného nedovedl udělat. Musím ale taky přiznat, že jsem ani ubytovatele nepodezříval.“

„A byl to důstojník, Stopaři, králem jmenovaný důstojník!“

„To mnoho neznamená, Jaspere Westerne.“

„Když si jen pomyslím, že předstíral lásku k takovému děvčeti, jako je Mabel!“

„To byla opravdu špatnost. Nic bych nedal za to, že ten člověk neměl v žilách taky trochu krve Mingů. Tak ničemně se může k ženě zachovat jen nějaký bastard. Bůh stvořil ženy slabými, abychom my muži se snažili získat jejich lásku dobrotou a pozorností. Chudák seržant umírá. Dal mi svou dceru za ženu a taky Mabel řekla své ano. Měl bych se teď postarat o ty dva lidi a jít je potěšit. Víš, Jaspere, někdy se mi zdá, že se k tomu hezkému děvčeti vůbec nehodím.“

Jasperovi se div nezarazil dech, když uslyšel tu novinu. Přestože se snažil vypadat klidně, smrtelně zbledl. Jeho hlas byl ale pevný, když Stopaři odpověděl:

„To byste neměl říkat. Vy byste byl dost dobrý i pro královnu.“

„Podle tebe možná, chlapče. Totiž – já dovedu skolit jelena, dovedu zabít Minga, když to musí být – v tom se mi nikdo tady na hranici nevyrovná. Dovedu jít po lesní stezce a neztratit ji, dovedu se orientovat podle hvězd jako nikdo jiný. Mabel jistě nebude chybět zvěřina, ryby, holubi – ale otázka je, jestli jsem pro ni dost vzdělaný, jestli bude mít se mnou o čem mluvit, zkrátka jestli si budeme rozumět.“

„I ta největší dáma, až by vás dobře poznala, by musela být s vámi šťastna. Toho se bát nemusíte.“

„To je možná tvůj názor, Jaspere – vím, že to myslíš upřímně. Je samozřejmé, že přítel si myslí o tom, koho má rád, to nejlepší. Kdybych si měl vzít tebe, mládenče, nedělal bych si takové starosti. Ty ses vždycky díval na mě a na všechno, co dělám, jako přítel. Ale mladá žena si jistě chce vzít člověka, který je jí věkem bližší a odpovídá víc jejím představám než člověk dost starý, aby mohl být jejím otcem, a který je ke všemu ještě tak drsný, že by se ho mohla bát. Divím se, Jaspere, že si Mabel nezamilovala raději tebe než mne.“

„Jak by se mohla zamilovat do mne, Stopaři!“ Mladý muž se snažil mluvit klidně, aby se neprozradil. „Jak bych se já mohl líbit děvčeti, jako je Mabel Dunhamová? Mám všechny nedostatky, které vy přičítáte sobě, ale nemám ani jedinou z vašich skvělých vlastností, pro které si vás i generálové váží.“

„Všechno je osud, říkej si, co chceš. Často jsem doprovázel ženy na jejich cestách, mluvil jsem s nimi ve všech možných pevnostech, do žádné jsem se ale nikdy nezamiloval, až jsem poznal Mabel. Je pravda, že to byl nápad chudáka seržanta, abych si vzal jeho dceru. Když jsem se s ní ale trochu seznámil, už mi nemusel nic říkat, nepřestal jsem na ni myslet ve dne v noci. Jsem houževnatý, Jaspere, ty víš, jak jsem houževnatý, mám silnou vůli, jak ví kdekdo, a přece si myslím, že kdybych teď ztratil Mabel Dunhamovou, že by mě to zničilo.“

„Nemluvme už o tom, Stopaři,“ řekl Jasper a pevně stiskl přítelovu ruku. Když se vraceli k ohni, Jasper šel pomalu, jako by mu nezáleželo na tom, kam jde. „Nemluvme už o tom. Zasloužíte si Mabel a Mabel si zaslouží vás – máte rád Mabel a ona má ráda vás – její otec určil, že se máte stát jejím manželem, a nikdo nemá právo vám v tom překážet. To, co ubytovatel k Mabel předstíral, to bylo ještě horší, než že zradil svého krále.“

Zatím se přiblížili k ohni a bylo nutno mluvit o něčem jiném. Naštěstí se objevil Cap. Do této chvíle byl ve srubu u umírajícího švagra a nevěděl, co se od kapitulace zběhlo. K ohni kráčel zamyšleně a smutně. Jako by zapomněl na svou tvrdohlavost i na své pohrdání vším, co bylo kolem něho. Ted' byl vážný a nesvůj.

„Smrt je zlá věc, pánové,“ řekl, když došel k ohni. „Není sporu o tom, že seržant Dunham byl statečný voják. Ted' se chystá zvednout kotvu, ale nějak mu to nejde, tak ta jeho kotva pevně drží. A to všechno, jak se zdá, jen proto, že má tolik rád svou dceru. Já každému svému příteli, který se chystá na dalekou cestu, ze které není návratu, vždycky přeju šťastnou a příjemnou cestu.“

„Snad byste nechtěl, aby seržant zemřel dřív, než je mu souzeno?“ řekl vyčítavě Stopař. „I starý člověk je rád na světě. Znal jsem lidi, kteří si života velice vážili, i když ten jejich život neměl za groš cenu.“

Cap rozhodně nechtěl uspíšit smrt svého švagra. Nevěděl, jak umírajícímu ulehčit jeho poslední chvíle, přál si jen, aby seržantovo utrpení skončilo. Dotklo se ho, že si Stopař jeho slova nesprávně vyložil, proto odpověděl skoro hrubě, jak to u něho bylo zvykem. Přitom věděl, že se sám dost jasně nevyjádřil.

„Člověk tak starý jako vy, Stopaři, by neměl chytat za slovo někoho, kdo je tak bolestí zdrcen, že skoro ani neví, co mluví. Seržant Dunham je můj švagr a můj přítel – pokud ovšem voják může být přítelem námořníka – a já si ho jako švagra a přítele vážím. Kromě toho celý svůj život se choval jako chlap. Nevím proto, co je na tom zlého, když si přeju, aby pořádně zakotvil v nebi. Všichni jsme smrtelní, i ti nejlepší z nás jsou smrtelní, to přece nikdo nemůže popřít. Neměli bychom proto být pyšní na to, že jsme bůhvíjak silní a krásní. Kam se poděl ubytovatel, Stopaři? Měl by se jít rozloučit s chudákem seržantem, poněvadž ten opustí tento svět o nějakou tu chvíli dřív než my.“

„V tom, co jste řekl, pane Cape, je víc pravdy, než si myslíte. Není to nic divného – člověk často řekne nepříjemnou pravdu a ani o tom

neví. Měl jste ale jít ještě dál a povědět, že musí umřít i ti nejhorší z nás – i to je pravda, úplnější pravda, než když se jenom řekne, že i nejlepší z nás musí umřít. Ubytovatel se už nepřijde se seržantem rozloučit, protože ho předešel. Nerozloučil se s nikým, ani sám se sebou se neměl čas rozloučit.“

„Jindy mluvíte jasněji, Stopaři. Víím, že v situaci, jako je tato, člověk je povznesen nad všední věci. Proto ale ještě nemusíte mluvit v podobenstvích.“

„I když má slova nejsou jasná, je jasný jejich smysl. Zkrátka a dobře, pane Cape, zatímco se seržant Dunham chystá na dlouhou cestu rozvážně a pomalu jako svědomitý a čestný muž, ubytovatel ho bez dlouhých příprav předešel. Nechtěl bych to určitě tvrdit, myslím si ale, že každý z nich půjde jinou cestou a že ti dva se nikdy nesejdou.“

„Nemohl byste se, příteli, vyjádřit jasně?“ Námořník nevěděl, na čem je. Rozhlížel se kolem a začal hledat Muira, bylo mu podezřelé, že tu poručík není. „Nikde nevidím ubytovatele, ale snad neutekl právě teď, když jsme vyhráli. Kdyby bylo před bojem místo po boji, bylo by to něco jiného.“

„Tamhle pod pláštěm leží všechno, co zbylo z ubytovatele,“ odpověděl Stopař a krátce vylíčil Capovi, jak poručík zemřel. „Tuskarorova rána byla smrtelná, jako když chřestýš uštkne. Rozdíl je jenom v tom, že indián svou oběť předem nevaroval,“ pokračoval Stopař. „Viděl jsem často, jak lidé spolu bojovali na život a na smrt. Několikrát jsem byl při tom, když se indiáni dali do vraždění hlava nehlava, ještě nikdy jsem ale neviděl, aby duše opustila tělo člověka tak nečekaně a ve chvíli pro umírajícího člověka tak hrozné. Poručík zemřel se lží na rtech a možno tvrdit, že jeho duše odešla v okamžiku, kdy byla zatížena smrtelným hříchem.“

Cap poslouchal s otevřenými ústy. Když Stopař domluvil, námořník několikrát odkašlal, jako by nevěřil, že sám ještě dýchá.

„Vy, pane Stopař, žijete tady u sladké vody a obklopen divochy velice nebezpečně a bez radosti,“ řekl. „Čím dřív se odtud dostanu, tím lepší mínění budu mít sám o sobě. Když už je o tom řeč, musím přiznat, že Muir běžel do té jeskyně, když nás nepřítel poprvé napadl, tak nějak najisto, až mě to u důstojníka překvapilo. Ale já jsem tenkrát taky velice pospíchal za ním, takže jsem si to neměl ani čas uvědomit. Vy tedy říkáte, že to byl zrádce, kterému nevadilo, že zaprodal svou vlast, a k tomu ještě těm prokletým Francouzům?“

„Byl by prodal všechno – vlast, duši, tělo, Mabel i naše skalpy. Pokud jde o kupce, ty si nevybíral. Tentokrát mu zaplatili krajané kapitána Kamenné srdce.“

„Těm je to podobné. Ti jsou vždycky ochotni zaplatit, když se jim nedaří nepříteli porazit. A nakonec, když se jim nepovede ani jedno, ani druhé, utečou.“

Pan Sanglier nadzvedl s ironickou vážností pokrývku hlavy a přijal nárazku se zdvořilým pohrdáním. Nepříliš chytrý pan Cap Francouzo-vo počínání nepochopil. Stopař, který věděl, co je to zdvořilost, a který byl spravedlivý, rozhodl se, že odpoví na Capovu urážku Francouzů.

„Podle mne mezi Angličany a Francouzi koneckonců není velký rozdíl,“ řekl. „Musím přiznat, že každý z nich mluví jinou řečí a že každý poslouchá jiného krále. Ale jedni i druzí jsou lidé a jako lidé cítí. Francouz se snad někdy bojí, ale Angličan se také bojí. A pokud jde o to utíkáni, pravda, sem tam někdo uteče – tak jako kůň, ať je z té, nebo oné stáje.“

Kapitán Kamenné srdce, jak ho Stopař nazýval, se znovu uklonil. Tentokrát byl však jeho úsměv přátelský, nikoliv ironický. Cítil, že Stopař to myslel dobře, ať se vyjádřil jakkoliv. Francouz byl člověk rozumný, proto si nevšímal, co povídají nebo co si myslí lidé jako Cap. Dojídal snídani a už se nedal ničím rušit v této své důležité činnosti.

„Chtěl jsem mluvit hlavně s ubytovatelem,“ pokračoval Cap, jakmile přestal pozorovat zajatcovu němohru. „Seržant umírá a mě

napadlo, že by snad chtěl něco povědět svému zástupci, než odejde nadobro. Ted' už je na to pozdě, jak vidím. Máte pravdu, Stopaři, poručík seržanta opravdu předešel.“

„Jenže jinou cestou. Myslím, že tomu malému a ustrašenému oddílu by měl velet desátník. To, co se tu má ještě udělat, zařídím já. Zbývá už jenom pochovat mrtvé a zapálit srub a domky. Obojí leží, i když ne podle práva, ale prakticky na nepřátelském území, a my nesmíme dovolit, aby měl nepřítel ze srubu nějaký užitek. Pro nás už srub nemá žádný význam, protože Francouzi ted' vědí, kde mají ostrov hledat. A my do vlčí pasti ruku dobrovolně strkat nebudeme. Postarám se o to s Hadem, protože my dva stejně dobře víme, co má člověk dělat, než začne ustupovat, jako víme, jak připravit útok.“

„To je všechno správné, příteli, ale co s mým ubohým švagrem? Je sice voják, ale nemůžeme ho nechat odejít bez jediného slova útěchy a nerozloučit se s ním. Byla to nešťastná výprava, to bylo vidět na každém kroku. Ale myslím, že za dnešních časů a při takové plavbě se nic jiného nedalo čekat. Musíme udělat, co je v naší moci, a snažit se pomoci tomu dobrému člověku, aby zdvihl kotvy a přitom nepřepnul lano. Smrt je koneckonců také okolnost, pane Stopaři, a to všeobecná, protože dříve nebo později s ní budeme mít všichni co dělat.“

„To je pravda – to je pravda. Proto se snažím vždycky být na ni připraven. Často si myslím, Slaná vodo, že nejšťastnější je ten, po kom toho mnoho nezůstane, když přijde jeho hodina. Já například – jsem chudý lovec, zvěd a průvodce. Nemám ani píd' půdy, a přece jsem bohatší než nejmocnější pán. Nad hlavou mám nebe, aby mi připomínalo poslední velký lov, a pod nohama suché listí. Chodím po zemi svobodně, jako by mi patřila. Co víc si člověk může přát? Neříkám, že nic pozemského nemám rád. Ale mnoho toho není, co bych nemohl vzít s sebou, nepočítám ovšem Mabel Dunhamovou. V horní pevnosti mám několik psů. Mám je rád, ale nadělají mnoho rámusu, proto se do boje nehodí, a tak jsem se s nimi musel na ně-

jakou dobu rozejít. Těžko bych se asi loučil se zvěrobijkou, ale proč by mi ji nemohli dát do hrobu? Je skoro navlas stejně dlouhá jako já – šest stop. Dýmka, kterou jsem dostal od Hada, a několik těch dárků, které mi dali ti, co jsem je doprovázel, by se vešlo do uzlíčku, a ten by mi mohli dát pod hlavu. Až dostanu rozkaz, abych se dal na pochod, budu připraven. A to, pane Cape, je taky okolnost.“

„Se mnou je to taky tak,“ odpověděl námořník. Kráčeli ke srubu a byli tak zabráni do svých úvah, že na okamžik zapomněli na své smutné poslání. „Stejně jako vy cítím a myslím i já. Často, když lodi hrozilo, že ztroskotá, byl jsem rád, že mi nepatří. Jestli se potopí, říkal jsem si, ztratím život, ale ne majetek. A to je velká útěcha. Když jsem se tak potloukal po světě od Hornu až po Severní mys, nemluvě o naší plavbě po téhle louži sladké vody, přišel jsem na to, že když člověk má několik dolarů a dá je pod zámek do truhly, zamkne tam s nimi i své srdce. A tak všechno, co mám, nosím v opasku kolem těla, aby, jak říkám, srdce zůstalo na pravém místě. Ať visím, Stopaři, jestli si nemyslím, že člověk bez srdce je na tom asi tak jako ryba s dírou v měchýři.“

„Nedovedu si představit, jak může takové rybě být, pane Cape, ale člověk bez svědomí, to je ubohoučkový tvor. To pozná každý, kdo má co dělat s Mingy. Mě dolary nebo anglické peníze, které v těchto končinách mají lidé tak rádi, vůbec nezajímají. Ale protože znám lidi, souhlasím s tím, že člověk, který má truhlu plnou peněz, do ní zamkl i své srdce. V míru jsem dva roky lovil zvěř a nashromáždil si tolik kožešin, že na úkor mých lepších vlastností jsem najednou začal toužit po majetku. Když myslím na to, že se s Mabel vezmeme, mám jedinou starost. Bojím se, že taky já budu shánět peníze, jen abych jí zpřijemnil život.“

„Vy jste, Stopaři, filozof, to je jasné. Pochybuju ale, že jste věřící křesťan.“

„Kdyby se to někdo odvážil popírat, velice bych se, pane Cape, rozhněval. Na křesťanství mě neobrátili Moravští bratři, jako mno-

hého Delawara, to je pravda. Ale jsem křesťan, a k tomu běloch. Podle mne je hanba, když běloch není křesťan, jako je hanba, když rudoch nevěří ve věčná loviště. Delawarové mají jiné způsoby a taky jiné představy o tom, co se stane s lidskou duší po smrti. Ale dobrý Delawar je taky dobrý křesťan, i když žádného moravského bratra v životě neviděl. A dobrý křesťan je dobrý Delawar, pokud se týče povahy. Mluvíváme často o těch věcech s Hadem. Ten by se taky rád stal křesťanem.“

„Starého čerta!“ přerušil ho Cap. „Co chce dělat v nějaké církvi se všemi těmi skalpy, které stáhl lidem z hlavy?“

„Nemylte se, příteli Cape, jen se nemylte. To je jenom povrch. Nejdůležitější je výchova a povaha člověka. Rozhlédněte se po světě a vysvětlete mi, proč jsou zde indiánští bojovníci, jinde zase černí bojovníci a někde celé armády bělochů? To všechno a ještě mnoho jiných věcí, které bych vám mohl vyjmenovat, má nějaký smysl. Skutečnosti nesmí člověk přezírat a dělat, že je nevidí. Ba ne, každý národ má svůj charakter, své zákony a své zvyky. Člověk nesmí odsuzovat jiného jenom proto, že mu nerozumí.“

„Vy jste jistě, pane Stopař, hodně četl, že vidíte věci tak jasně,“ odpověděl Cap, který byl nemálo zmaten Stopařovým prostým vyznáním víry. „Teď je mi všechno jasné jako bílý den. Musím přiznat, že jsem se vším tím moc nezabýval. K jaké sektě patříte, příteli?“

„Cože?“

„K jakému náboženství patříte? Do jakého kostela chodíte?“

„Podívejte se kolem a odpovězte si sám. Teď jsem v kostele, jím v kostele, piju v kostele, spím v kostele. Země je chrám boží a já pokorně doufám, že sloužím Bohu podle jeho vůle každou hodinu, denně, bez ustání. Ba ne, nezapřu svou krev a taky to nezapřu, že jsem běloch. Narodil jsem se jako křesťan a jako křesťan zemřu. Moravští bratři mě chtěli získat a jeden vojenský kaplan mě začal přemlouvat, přestože tihle kaplani se moc do těchto věcí nehrnou. A taky jeden misionář z Říma se mnou dlouho mluvil, když jsem

ho vedl lesem. Všem jsem odpověděl stejně: Já už křesťan jsem, a nechci být ani moravský bratr, ani anglikán, ani papeženec. Ba ne, já svůj původ a svou krev nezapřu.“

„Myslím, kdybyste řekl několik slov seržantovi, ulehčil byste mu putování přes mělčiny smrti, pane Stopař. Je u něho jenom chudáček Mabel. Ale to je dcera a koneckonců je to jenom mladé děvče.“

„Mabel je tělesně slabá, ale v těchto věcech je možná silnější než nějaký chlap. Seržant Dunham je však můj přítel a váš švagr, a tak teď, když je po boji, sluší se, abychom oba šli k němu a zůstali u něho až do konce. Pane Cape, já jsem viděl mnoho lidí umírat.“ Stopař, který rád vyprávěl o svých zkušenostech, se zastavil a chytil starého námořníka za knoflík. „Vídal jsem jich mnoho umírat, jak naposled lapali po vzduchu, jak naposled vydechli. Když je konec boje, je dobře rozpomenout se na ty, kteří se loučí se světem. Je zajímavé pozorovat, jak rozdílně si lidé počínají v posledních chvílích života. Někteří odcházejí tupí a nevědomí, jako by jim Pánbůh nikdy nebyl dal rozum a vědomí odpovědnosti za to, co spáchali. Jiní opouštějí svět radostně, jako by se zbavovali těžkého břemene. Myslím, příteli, že v takových chvílích člověk vidí jasně a že se před jeho duševním zrakem objevuje celý jeho život.“

„Máte pravdu, Stopaři. Mně samému se to stalo a myslím, že od té doby je ze mne lepší člověk. Tehdy jsem byl přesvědčen, že přišla má poslední hodinka. Nikdy jsem si nepředstavoval, že bych si lodní knihu svého života dovedl prohlédnout tak pozorně, jak jsem to udělal tenkrát. Já jsem nebyl moc velký hříšník, příteli Stopaři, totiž neměl jsem žádný těžký hřích. Kdybych ale měl pravdu povědět, menší hříšky by se u mne našly, jako u každého. Nikdy jsem nebyl pirát nebo zrádce, ani žhářství nebo něčeho podobného jsem se nedopustil. Pokud jde o podloudnictví a jiné takové věci – no, jsem námořník a každé povolání má své slabší stránky. Myslím, že ani vaše povolání není bez poskvřny, i když se napohled zdá velice čestné a užitečné.“

„Mezi zvědy a zálesáky je dost darebáků. Berou peníze od obou stran, jak to dělal Muir. Doufám, že nejsem takový, třebaže každé povolání svádí člověka k něčemu nedobrému. Třikrát jsem se octl v těžkém pokušení, a jednou jsem mu tak trochu podlehl. Ale nic vážného to nebylo, aby to člověku v poslední hodině zatěžovalo svědomí. Poprvé se to stalo, když jsem našel v lese balík kožešin. Věděl jsem, že patří Francouzi, který lovil na naší straně. Ostatně tam neměl co dělat. Bylo to šestadvacet bobřích kůží. Byly tak nádherné, že se na ně srdce jenom smálo. To bylo těžké pokušení, protože jsem si řekl, že mám na ně právo, třebaže tenkrát byl mír. Potom jsem si však řekl, že pro nás lovce takový zákon neplatí a že ten chudák si asi myslel, že ty kůže prodá a bude mít na celou zimu postaráno. A nechal jsem je tam, kde byly. Našli se lidé, kteří říkali, že jsem udělal chybu. Já jsem však té noci velice klidně spal a to byl pro mě nejlepší důkaz, že jsem jednal správně. Podruhé jsem byl v pokušení, když jsem našel ručnici, která se jediná v těchto končinách vyrovná zvěrobijce. Věděl jsem, že kdybych ji vzal, nebo třeba jenom schoval, okamžitě bych se stal nejlepším střelcem v celém kraji. Byl jsem tehdy mladý, rozhodně jsem nebyl tak dobrý střelec jako dnes, a to víte, mládí je ctižádostivé a snaživé. Avšak přemohl jsem se. A představte si, příteli Cape, při střeleckých závodech, kterých se účastnili nejlepší střelci, jsem svého soupeře porazil! On měl ručnici, kterou jsem mu mohl vzít, a já měl svou zvěrobijku. A to se stalo před samým generálem!“ Ted’ se přestal Stopař smát, ale oči se mu stále vítězoslavně leskly. Jeho osmahlá tvář jen zářila. „Třetí zápas s pokušením byl nejtěžší. Znenadání jsem přišel v lese na místo, kde tábořilo šest Mingů. Všichni spali. Ručnice a růžky se střelným prachem složili na jednu hromadu, takže jsem se jich mohl lehce zmocnit, a přitom by se byl ani jeden z těch darebáků neprobudil. Jaká by to byla příležitost pro Hada! Vyřídit je nožem jednoho po druhém a zavěsit si jejich skalpy k pasu by nebylo trvalo ani tak dlouho, jako mně trvá tohle vyprávění. Čingačgúk, to je odvážný bojovník, a jak je statečný, tak je čestný a dobrý.“

„A co jste udělal vy, pane Stopař?“ zeptal se Cap. Byl zvědav, jak to skončilo. „Podle mne to dopadlo buď velice šťastně, nebo velice nešťastně.“

„Šťastně i nešťastně, podle toho, jak se to vezme. Nešťastně, protože to pro mě byla hrozná zkouška, a nakonec přece jenom šťastně. Nezkřivil jsem jim ani vlas, protože běloch nebere skalpy, a ani jedinou ručnici jsem jim nevzal. Sám sobě jsem nevěřil, protože Mingy nemám rád.“

„Pokud jde o skalpy, myslím, že jste jednal správně, vážený příteli. Ale pokud jde o zbraně, ty by byl každý soud zabavil.“

„Možná že máte pravdu, jenže pak by byli Mingové vyvázli, protože běloch nemůže napadnout bezbranného nepřítele, stejně jako ho nemůže napadnout, když spí. Ba ne, udělal jsem to, co jsem pokládal za správné. Počkal jsem, až se probudí a až se zase vydají na válečnou stezku. Počíhal jsem si na ně, přepadl jsem je a tak jsem je pokropil kulkami, že jen jedinému z nich se podařilo vrátit se do vesnice. A ten ke všemu ještě kulhal. Naštěstí Delawar se zdržel jenom o chvíli, aby rozkrájel zvěřinu, kterou jsme chtěli usušit. Když mě dohonil, měl u pasu zavěšeno pět skalpů. Vidíte tedy, že tím, že jsem jednal správně, jsme nic neztratili – ani čest, ani zisk.“

Cap souhlasně zabručel, i když celkem nerozuměl Stopařově morálce. Za řeči chvílemi šli, chvílemi se zastavovali, když přišla řeč na něco zvlášť zajímavého. Teď však už byli tak blízko srubu, že museli zmlknout. Oba se v duchu připravovali, jak se se seržantem rozloučí.

KAPITOLA XXVIII

*Ach ty země bezútěšná, jíž se dotkla zimy zloba,
v zrcadle, jež člověk stvořil, smutnou svoji vidím
tvář.*

*Jaro čarokrásné rychle uplynulo, letní doba
za ním, kolem hlavy květů svatozář.*

Přišla zima, bouře, sníh a ledy.

V šedivý se zahal plášť. Tentokrát už naposledy.

— Spenser

Během boje voják neuvažuje o nebezpečí, a dokonce ne o smrti. Když se ale v klidu loučí s tímto světem, myslí na to, co prožil, a je mu líto, že musí odejít, a pln obav a nadějí myslí na to, co ho čeká. Kolik lidí zemřelo napohled statečně, a přece odcházeli se srdcem těžkým a plným nejistoty. Ať lidé věří v cokoli, všichni jsou přesvědčeni, že smrt je mostem, přes který se přechází z tohoto světa někam do neznáma. Seržant Dunham byl člověk statečný, teď však odcházel někam, kde odvaha není člověku nic platná. Čím víc se blížil jeho konec, tím jasněji si uvědomoval marnost života jako každý, kdo stojí tváří v tvář smrti.

Stopař, přestože jeho zvyky a názory se mnohým zdály být divné, byl člověk hloubavý a přemýšlivý. To, co se teď dělo ve srubu, na něho mocně zapůsobilo. Jiné to ale bylo s Capem. Obhroublý, domýšlivý, tvrdohlavý a chvástavý starý námořník se nedovedl ani na smrt dívat vážně. Vrazil zcela bezohledně do světnice, kde ležel umírající seržant. Nedá se říci, že by si švagra nevážil. Ale Cap se naučil bezohlednosti v té škole, v níž se člověk sice učí nejvyšším pravdám, z níž však vycházejí také žáci, kteří si z jejího učení mnoho toho k srdci nevzali.

Jeho první bylo, že hned začal vyprávět, jak zemřeli Muir a Ostrý šíp. „Ti dva, švagře Dunhame, moc rychle zvedli kotvy,“ končil své povídání. „Jistě máš radost, že se odebrali na onen svět dřív než ty. Já vím, že jsi je nikdy neměl rád. Kdybych byl na tvém místě, měl bych z toho velkou radost. Má matka vždycky říkala, pane Stopař, že člověk má dělat, co jen může, aby umírajícího povyrazil a šikovně mu dodal odvahy. Tahle novinka seržanta jistě potěší, jestli měl ty divochy tak rád jako já.“

Když Rosa uslyšela, co se stalo, vstala a bez jediného slova vyšla ze srubu. Dunham poslouchal povídání starého námořníka bez zájmu. Jeho život pomalu uhasínal, už snad ani nevěděl, kdo je Ostrý šíp, a ani o Muira neměl zájem. Slabým hlasem se však zeptal na Sladkou vodu. Rychle zavolali Jaspera a mladý muž za chvíli přišel. Seržant se na něho laskavě zadíval, bylo vidět, jak lituje, že Jasperovi ublížil. Ve srubu byli teď Stopař, Cap, Mabel, Jasper a umírající starý voják. Všichni kromě seržantovy dcery stáli kolem lůžka umírajícího a čekali, až naposledy vydechne. Mabel klečela, co chvíli si tiskla vlhkou ruku umírajícího k tváři, a zase se snažila svlažit otcovy okoralé rty.

„Také na nás přijde brzo řada, seržante,“ řekl Stopař, kterého smrt nijak neděsila. Vždyt býval příliš často svědkem jejího vítězství nad životem. Cítil však dobře, že je něco jiného, jestli si smrt svou kořist odnáší z bojiště, nebo z tichého rodinného kruhu. „Vím, že se na onom světě znovu sejdem. Také Ostrý šíp odešel, ale jako poctivý indián nezemřel. Toho už nikdy neuvidíte, protože jeho cesta není cestou spravedlivého. To stejné platí o poručíku Muirovi. Vy jste celý život poctivě konal svou povinnost, proto můžete vykročit i na tuto nejdelší cestu s lehkým srdcem a bez obav.“

„Doufám, příteli, že máš pravdu – snažil jsem se konat svou povinnost.“

„Ano, ano,“ ozval se Cap. „Kdo se rozhodl, že bitvu vyhraje, jako by měl půl vítězství v kapse. Byl bys ovšem udělal líp, kdybys byl

zakotvil trochu dál od břehu a poslal kánoi, aby zjistila, co se děje na ostrově. Pak by to bylo dopadlo jinak. Podle toho, jak znám tento svět a co jsem četl o onom světě, jistě nikdo ani tady, ani tam nebudě pochybovat, že jsi to myslel dobře.“

„Pravda. Myslel jsem to dobře.“

„Tatínku! – Ach, můj drahý tatínku!“

„Magnetka je z téhle vichřice celá polekaná, pane Stopař, ne a ne něco povědět nebo udělat, aby pomohla otci dostat se přes mělčiny. Nezbyvá, než abychom se sami pokusili prokázat mu tuto přátelskou službu.“

„Řekla jsi něco, Mabel?“ zeptal se Dunham a podíval se na dceru. Tak už zeslábl, že se ani hnout nemohl.

„Tatínku,“ Mabel si otřela slzy a snažila se ovládnout. „Já se budu s tebou modlit – za tebe – za sebe – za nás za všechny.“

Slova modlitby byla snad proto tak krásná, že v nich bylo tolik vroucí lásky. Všichni byli dojatí. Dunham pozorně naslouchal, jako by se mu ulevilo. Bylo mu jako člověku, který se potácí s těžkým břemenem nad propastí a pak náhle pozná, že břemeno bylo z něho snato a vloženo na bedra schopnějšího. I Cap byl mile překvapen, avšak brzo se vzpamatoval a mrzelo ho, že své překvapení on, starý mořský vlk, dal najevo. Ale Mabelina vroucnost na něho tak zapůsobila, že si nedovolil pronést některou ze svých hloupých poznámek. Jasper klečel naproti Mabel a zakrýval si rukama obličej. Poslouchal, jak se Mabel modlí, a tolik si přál, aby se mohl modlit s ní. Možná ale, že příjemný a něžný hlas modlícího se děvčete jej zaujal víc než modlitba sama.

Stopař byl dojat. Také on stál proti Mabel. Opíral se o ručnici a chvílemi tiskl šlachovitými prsty její hlaveň tak silně, že ji div nerozdrtil. Když se Mabel modlila svými vlastními, prostými, nehledanými slovy, Stopař jako by čekal, že se objeví ten, k němuž se děvče modlilo. Znovu a znovu se musel dívat na krásnou ženu, která tak vroucně odříkávala modlitbu za svého umírajícího otce.

Už nebyla bledá, nadšením celá zrůžověla. Oči měla pozdviženy vzhůru a ve světle, jež na ni padalo, se podobala Guidovu obrazu. Bezelstný Stopař se nepřestával dívat na Mabel jako milující otec na své nejmilejší dítě.

Když Mabel skončila svou modlitbu a zabořila tvář do pokrývky, seržant Dunham jí položil ruku na hlavu.

„Mabel – mé dítě –“ řekl konečně, jeho hlas jako by nabyl na síle.

„Mabel – odcházím. Odcházím, mé dítě – kde je tvá ruka?“

„Tady, nejdražší tatínku – tady máš obě!“

„Stopaři,“ pokračoval seržant, hmatal po druhé straně lůžka, kde klečel Jasper, a omylem se chopil jeho ruky, „vezmi ji za ruku – buď jí otcem – tak jak si to oba přejete, ty i ona.“

Nikdo se v té chvíli neodvážil upozornit seržanta na jeho omyl. Starý voják za chvíli skonal s rukama položenýma na Jasperově a Mabelině ruce. Teprve když Cap vykřikl, uvědomila si Mabel, že otec zemřel. Zvedla hlavu, její oči se setkaly s očima Jasperovými a Mabel pocítila, jak jí mladý muž vroucně stiskl ruku. Musela vyjít, aby se vyplakala, a ani si dobře neuvědomila, co se stalo. Stopař vzal Sladkou vodu pod paží a odvedl ho ze srubu.

Oba přátelé prošli mlčky kolem ohně, přešli palouk a beze slova došli skoro až na protější břeh ostrova. Zde se zastavili. Stopař promluvil první.

„Je konec, Jaspere, je konec. Ach bože! Chudák seržant Dunham skončil svou pozemskou pout, a k tomu ještě ho poslal na onen svět jeden z těch lotrovských Mingů. Nikdo neví, co ho čeká. Dnes nebo zítra to může potkat tebe nebo mě.“

„A co bude s Mabel? Co se s ní stane, Stopaři?“

„Slyšel jsi seržantova poslední slova – své dítě svěřil mně, Jaspere, a to je pro mě příkaz, který musím uposlechnout.“

„Máte pravdu, Stopaři, takový příkaz by každý rád splnil,“ odpověděl mladý muž a trpce se usmál.

„Někdy si myslím, že seržant svěřil svou dceru do nepravých rukou. Nejsem neskromný, Jaspere, to určitě ne, ale když už Mabel Dunhamová je ochotna odpustit mi mé nedostatky a mou nevzdělanost, nebylo by správné, abych se jí zřekl jenom proto, že si myslím, že pro ni nejsem dost dobrý.“

„Nikdo vám nebude mít za zlé, když si vezmete Mabel Dunhamovou, Stopaři, jako by vám nikdo neměl za zlé, kdybyste nosil na prsou šperk, který jste dostal od přítele.“

„Myslíš, že se lidé budou kvůli tomu křivě dívat na Mabel? Toho se nejvíc bojím. Všichni lidé se na mě nedívají jako ty nebo seržantova dcera.“ Jasper sebou trhl, jako by ho něco náhle zbolelo. Ovládl se však. „Lidé jsou závistiví a zlí, zvláště ti v pevnostech a okolo nich. Někdy si myslím, proč se Mabel nezamilovala raději do tebe a proč ty ses nezamiloval do ní. S člověkem, jako jsi ty, by byla jistě šťastnější než se mnou.“

„Nemluvme o tom, Stopaři,“ přerušil ho netrpělivě Jasper. „Mabel si vezmete vy, nemá tedy smyslu mluvit o tom, kdo by si ji měl vzít. Já poslechnu pana Capa a půjdu na slanou vodu, tam se z člověka stane chlap.“

„Co to říkáš, Jaspere Westerne? Ty že bys opustil jezera, lesy a hranici? To všechno že bys vyměnil za městský život, který k ničemu nevede, a za trochu jinou chuť vody? Copak tu není v zemi dost soli? Proč bys neměl právě ty být spokojen zde, když je tu tolik lidí spokojeno? Já jsem s tebou počítal, Jaspere, počítal, a říkal jsem si, že teď, když já budu žít s Mabel ve vlastním domku, i ty se oženíš a budeš bydlet blízko nás. Asi padesát mil na západ od pevnosti je krásné místo, tam bych si chtěl postavit domek. A asi o deset mil dál je pěkná zátoka, tam by mohl kotvit tvůj kutr. Představoval jsem si, že bys žil se svou ženou v domku u zátoky a já s Mabel tam, jak jsem říkal. Neměli bychom k sobě daleko a na celém světě by nebylo šťastnějších lidí.“

„Zapomínáte, příteli, že chybí ta čtvrtá osoba, kterou bych měl rád já.“ Jasper se nuceně usmál a stiskl Stopaři ruku. „Pochybuji, že bych někdy měl rád někoho tak, jako mám rád vás a Mabel.“

„Děkuju ti, chlapče, z celého srdce ti děkuju – ale to, co cítíš k Mabel, je jenom přátelství a to je docela něco jiného, než co k ní cítím já. Byly časy, kdy jsem spával tvrdě, jako spí příroda o půlnoci. Ted' celé noci myslím jenom na Mabel Dunhamovou. Mladé srny skáčou přede mnou, a když zvednu zvěrobijku, abych si ulovil kousek zvěřiny, ohlédnou se a mně se zdá, že se všechny podobají Mabel, že se mi vysmívají, jako by chtěly říci: ‚Střel, jestli můžeš!‘ Místo ptačího zpěvu slyším její příjemný hlas. Včera v noci se mi zdálo, že plavu přes Niagaru a že držím Mabel v náruči, jen abych se od ní nemusel odloučit. Nic není krutějšího, než když se mi v noci zdá, že jsem Mabel najednou nešťastně ztratil nebo že má ráda někoho jiného.“

„Jak musí být, Stopaři, tomu, kdo ví, že je to pravda, hrozná pravda, když pro vás je pouhý sen tak strašný! Jak musí být člověku, který už nemá žádnou naději – kterému nezbyvá nic než zoufalství!“

Tato slova vyrazila z Jasperových úst jako voda z rozbité nádoby. Snad je ani nechtěl povědět, ale když se už stalo, nebylo pochyb, že byla míněna upřímně. Stopař se zarazil a nechápavě se zadíval na svého přítele. V té chvíli, přestože byl velmi prostomyslný, poznal pravý stav věcí. Sotva člověk zachytí nit, která vede k odhalení toho, co ani ve snu netušil, myšlenky letí, věci se stávají zcela jasné. Stopař byl tak důvěřivý, tak spravedlivý a tak rád si představoval, že všichni jeho přátelé mu přejí, aby byl šťasten, stejně jako on to přál jim, že až do tohoto nešťastného okamžiku neměl nejmenší tušení, že Jasper miluje Mabel. Sám ted' už věděl, co je to láska, citový výbuch jeho přítele byl tak prudký a tak přirozený, že už se nebylo možno mýlit. Cítil se strašně pokořen a zmocnila se ho trýznivá bolest. Pomyslel si, že mladý, hezký chlapec jako Jasper by se možná Mabel líbil víc než on. Ale Stopař byl člověk ušlechtilý a spravedlivý

a navíc měl o sobě skromné mínění a velké ohledy k jiným. Vzal Jaspера pod paží, odvedl ho ke kládě, donutil ho, aby si sedl, a sám se posadil vedle něho.

Jasper litoval, že tak prudce vybuchl, a zastyděl se. Byl by dal všechno na světě, kdyby mohl poslední tři minuty vzít zpět. Byl však přímý a zvyklý jednat se svým přítelem poctivě, nedovedl lhát. Věděl, že ho Stopař požádá o vysvětlení, a nechtěl se vytáčet. I když se bál toho, co přijde, rozhodl se, že lhát nebude.

„Jaspere, to, co jsi mi řekl, mě velice překvapilo,“ řekl Stopař tak vážně, že se v mladém muži zachvěl každý nerv. „Máš Mabel jinak rád, než jsem si myslel, velice tě lituji, opravdu velice. Dovedu si představit, jak je člověku, který má rád děvče, jako je Mabel, a přitom nemá nejmenší naději, že by děvče jeho lásku opětovalo. Musíme si to vysvětlit, Sladká vodo, aby mezi námi nezůstal ani mráček, jak říkají Delawarové.“

„Co mám ještě vysvětlovat, Stopaři? Mám rád Mabel Dunhamovou a Mabel Dunhamová nemá ráda mě, chce si raději vzít vás. Bude nejlíp, když odejdu co nejdřív k slané vodě a když se pokusím zapomenout na vás na oba.“

„Ty chceš na mě zapomenout, Jaspere? To si nezasloužím. Ale jak to víš, že má Mabel raději mě? Jak to víš, mládenče? Mně se zdá, že to vůbec není možné.“

„Copak si vás nechce vzít? Myslíte, že by si Mabel vzala někoho, koho nemá ráda?“

„Seržant ji k tomu nutil, a dítě, které má rádo svého otce, nemůže neposlechnout, zvláště když je to přání umírajícího. Řekl jsi někdy Mabel, že ji máš rád, Jaspere?“

„Nikdy – už kvůli vám bych to nemohl udělat.“

„Já ti, chlapče, věřím, opravdu ti věřím. A teď chceš odejít k slané vodě a vzít své tajemství s sebou. Ale to se nesmí stát. Mabel se to musí dovědět a ať pak rozhodne sama, i kdyby mi srdce mělo puknout. Nikdy jste si o tom nic neřekli?“

„Nikdy jsme o tom vážně nemluvili. Ale musím se vám přiznat, jak jsem hloupý. Člověku, kterého si tolik vážím, to musím povědět. A pak už o tom nebudeme mluvit. Víte, jak si mladí lidé rozumějí, nebo si myslí, že si rozumějí, i když si nic neřeknou? A jak podle různých maličností jeden ví, co si druhý myslí, nebo se mu zdá, že to ví?“

„Ne, Jaspere, to nevím,“ odpověděl upřímně Stopař. Popravdě řečeno, když se ucházel o Mabel, ta mu ani nejmenším náznakem nedala najevo, že ho má ráda. „Ne, Jaspere, to opravdu nevím. Mabel se mnou vždycky jednala otevřeně a to, co mi chtěla povědět, mi vždycky řekla opravdu velmi jasně.“

„Vy jste měl to štěstí, Stopaři, že vám Mabel řekla, že vás má ráda?“

„Těmito slovy mi to, Jaspere, neřekla. Řekla, že by si mě nikdy nemohla – že by si mě nikdy neměla vzít – že mne není hodna. Ale seržant tvrdil, že mladá, nesmělá děvčata to vždycky tak říkají. Její matka prý byla zrovna taková. Hlavně prý, že si mě Mabel vezme. To prý mi musí stačit. Myslel jsem si tedy, že je všechno v pořádku.“

Jasper, přestože měl svého úspěšného soka upřímně rád a přál mu, aby byl šťasten, se při tomto doznání zaradoval. Ne proto, že by ze Stopařových slov čerpal nějakou naději, ale utěšoval se, že ani nikdo jiný neslyšel z Mabeliných úst, že by ho měla ráda.

„Ještě něco mi pověz o té řeči beze slov,“ pokračoval Stopař. Zemutněl a v jeho hlase jako by se ozval strach, že uslyší něco, co ho zabolí. „Řečí beze slov jsem často mluvíval s Čingačgúkem a s jeho synem Unkasem, než ten chlapec padl, ale nevěděl jsem, že i mladá děvčata ji znají, a dokonce že ji zná i Mabel Dunhamová.“

„Nic vážného to nebylo, Stopaři. Myslím tím jenom, jak se tvářila, jak se usmívala, jak se na mě podívala nebo jak se jí zachvěla paže nebo ruka, když se mne náhodou dotkla. Ale poněvadž jsem byl tak nerozumný, že mě rozechvíval i její dech nebo dotek jejího šatu, představoval jsem si něco, co nikdy nebylo. Nikdy jsem nepromluvil

s Mabel otevřeně. Ted' je to už zbytečné, protože nemám žádnou naději.“

„Jaspere,“ řekl Stopař klidně, ale důrazně, „musíme si promluvit o seržantově pohřbu a o tom, kdy opustíme ostrov. Až všechno zařídíme, bude dost času promluvit si o seržantově dceři. Celou tu věc si musím pořádně rozvážit, nesmíš zapomenout, že seržant mi uložil, abych se postaral o jeho dítě.“

Jasper byl rád, že Stopař změnil předmět hovoru. Rozešli se, každý po své práci.

Odpoledne pohřbili všechny mrtvé. Seržantovi vykopali hrob uprostřed palouku pod obrovským jilmem. Když pochovávali starého vojáka, Mabel usedavě plakala, ale pláč jí přinesl úlevu. Noc byla klidná a klidný byl i celý příští den. Jasper prohlásil, že vichřice je tak prudká, že se nemůže odvážit na jezero. Vichr zdržel i kapitána Sangliera, který opustil ostrov teprve ráno třetího dne po seržantově smrti, kdy se počasí zlepšilo a vítr se zmírnil. Se Stopařem se loučil dlouho a nerad – snad byl přesvědčen, že měl naposled v životě štěstí setkat se s tak vynikajícím člověkem. Oba se rozešli s pocitem vzájemné úcty, i když jeden nevěděl, co si o druhém myslet.

KAPITOLA XXIX

*Jejího smíchu aby si všim, hlavu zvrátila.
Na tváři jeho však ležel bezedný žal.
A ten když, zděšena, spatřila,
smích na rtech jí pomalu umíral.*

— Lalla Rookh

Události posledních dnů Mabel velmi vzrušily a děvče muselo prokázat opravdu celou svou statečnost, aby nepodlehlo bezmocnému žalu. Truchlila pro otce a někdy se až zachvěla, když si vzpomněla na Jennii a na všechny ty hrůzy, které uviděla na vlastní oči. Snažila se však ovládnout a nakonec se jí podařilo překonat bezmeznou skleslost, která obyčejně doprovází žal. Možná že Mabel pomohlo překonat vlastní zármutek i to, že viděla, do jaké otupělosti se dostala Rosa po smrti svého muže. Mabel věděla, že by měla mladou indiánku, kterou krutá bolest tak zdrtila, utěšit. Snažila se ji uklidnit laskavými slovy, jak to jen ženy dovedou.

Třetího dne ráno měl *Běžec* odplout. Jasper dokončil přípravy, zavazadla byla naložena na loď a Mabel se velmi srdečně rozloučila s Rosou. Zkrátka všechno bylo připraveno a všichni už opustili ostrov kromě indiánky, Stopaře, Jaspera a Mabel. Rosa odešla do lesa, aby se vyplakala, a ostatní tři šli pomalu k zátoce, kde čekaly tři kánoe. Jedna z nich patřila Rose, druhé dvě měly dopravit ostatní na palubu *Běžce*, Stopař kráčel vpředu, když se však už blížili ke břehu, nešel ke kánoím. Požádal Jaspera a Mabel, aby šli za ním ke skácenému stromu na kraji palouku, kam nebylo z kutru vidět. Sedl si na poražený kmen a vybídl Mabel a Jaspera, aby si sedli vedle něho, každý z jedné strany.

„Vy, Mabel, si sedněte sem, a ty, Sladká vodo, sem,“ řekl, když se sám posadil. „Něco mě trápí, a mám-li se toho zbavit, musím to udělat hned. Sedněte si, Mabel. Rád bych ulehčil svému srdci, možná i svědomí, dokud mám k tomu sílu.“

Chvíli mlčel a oba mladí lidé uvažovali, co jim asi chce povědět. Ani jednomu z nich se nechtělo věřit, že by Stopaře tížilo svědomí.

„Mabel, než odejdeme na loď za vaším strýcem, bude třeba, abychom si spolu upřímně promluvili,“ začal Stopař. „Slaná voda od poslední bitky spí každou noc na kutru, jedině tam si je prý jist, že mu vlasy zůstanou na hlavě. Ach bože, proč jenom vám říkám takové hlouposti? Rád bych byl vtipný a veselý, ale vodu téct proti proudu nepřinutíš. Vy, Mabel, víte, že seržant, než nás opustil, si přál, abychom se my dva vzali, abychom spolu žili a jeden druhého milovali, dokud nás Bůh ponechá na této zemi. A i potom. Je to pravda?“

Mabelina tvář měla znovu na čerstvém ranním vzduchu barvu, jakou mívala kdysi, ale teď, když se Stopař začal ptát na něco, co dívka nečekala, zbledla jako ve chvíli, kdy se rmoutila nad otcovou smrtí. Podívala se ale vlídně a přitom vážně na Stopaře, a dokonce se usmála.

„Je to pravda, drahý příteli,“ odpověděla. „Chudák tatínek si to přál. Chtěla bych k tomu dodat jen tolik, že kdybych se celý život snažila, abyste byl šťasten a spokojen, nikdy bych vám nemohla oplatit to, co jste pro nás udělal.“

„Myslím, Mabel, že muže a ženu by mělo spojovat něco silnějšího než vděčnost. Vy jste pro mě neudělala nic, nebo nic zvláštního – a přece vás mám rád. Láska pravděpodobně vzniká ještě z něčeho jiného než z toho, že jsme někomu zachránili skalp nebo že jsme ho doprovázeli přes lesy.“

Mabel se teď znovu začervenala. Pokusila se sice o úsměv, ale hlas se jí chvěl, když odpověděla:

„Neměli bychom si o tom pohovořit raději někdy jindy, Stopaři? Nejsme sami a pro Jaspera jistě není příjemné poslouchat něco, co se týká jen nás dvou a co jeho asi sotva zajímá.“

„Rád bych si o tom všem promluvil právě proto, že tu nejsme sami, nebo spíš právě proto, že je tu s námi Jasper. Seržant byl přesvědčen, že se k vám dobře hodím – já jsem o tom měl pochybnosti – ano, měl jsem pochybnosti – nakonec jsem tomu sám začal věřit, a vy víte, co bylo dál. Když jste ale slíbila svému otci, Mabel, že si mě vezmete, a mně jste dala najevo, že chcete být mou ženou, nevěděla jste o jedné okolnosti – jak by řekl váš strýc. Myslím, že bude správné, když se o ní dovíte, dřív než se vezmeme. Když nebylo nic lepšího, často jsem večerel pramizernou zvěřinu, člověk se ale nemá spokojit s horším, když si může vybrat něco lepšího.“

„Vy, Stopaři, mluvíte tak nejasně, že vám vůbec nerozumím. Když už myslíte, že musíte o těchto věcech mluvit, vyjádřete se, prosím, zřetelněji.“

„Dobrá. Napadlo mě, že když jste souhlasila s přáním svého otce, nevěděla jste možná, že vás má Jasper Western rád.“

„Stopaři!“ Mabel smrtelně zbledla a hned nato zčervenala a začala se chvět na celém těle. Stopař byl tak zamyšlen, že si toho sotva všiml. Jasper si zakryl tvář.

„Mluvil jsem s Jasperem, a když jsem o tom všem přemýšlel, přesvědčil jsem se, že vás máme oba rádi. Jenom jeden z nás si vás ale může vzít.“

„Stopaři – vy jste zapomněl – a to byste neměl – že jsme zasnoubeni,“ řekla Mabel tak tiše, že ji sotva bylo slyšet.

„Cože?“

„Zapomínáte, že se máme vzít! Vaše poznámky jsou nevhodné, jsou trapné.“

„Všechno, co je správné, je vhodné, Mabel. A každé spravedlivé a slušné jednání je správné. Je pravda, že je to trapné, je to také bolestné, to já sám cítím nejlíp. Kdybyste byla věděla, že Sladká

voda na vás myslí, nikdy byste nebyla souhlasila s tím, že si vezmete tak starého a tak nevzhledného člověka, jako jsem já.“

„Proč mě tak mučíte, Stopaři? Jaký smysl to všechno má? Jasper Western na mě nemyslí. Nic neříká – nic necítí.“

„Mabel!“ Jediný tento výkřik prozradil, že mladík už nedovede skrývat svou lásku.

Mabel si zakryla tvář. Ona i Jasper tu teď seděli jako provinilci, kteří byli znenadání přistiženi při činu, jenž měl zničit štěstí jejich společného ochránce. Jasper by byl snad v té chvíli zapřel svou lásku k Mabel, jen aby nezarmoutil svého přítele. Mabel byla ale zmatena tím, jak otevřeně se Jasper přiznal, že ji má rád, poněvadž spíš podvědomě doufala, než věřila, že ji mladý plavec miluje. Nevěděla, jestli má plakat nebo se radovat. Promluvila první, protože Jasper nechtěl ani lhát, ani zarmoutit svého přítele.

„Stopaři, to, co říkáte, je hrubé. Proč to všechno děláte?“

„Protože jsem hrubý, to přece víte. Jsem zvyklý být hrubý, takový už jsem.“ Chtěl se zasmát svým obvyklým bezhlesým smíchem, avšak z úst se mu vydral jenom jakýsi podivný, nesrozumitelný zvuk. Jako by se dusil. „Jsem hrubý, nezapírám to.“

„Stopaři, můj nejlepší a snad jediný příteli! Prosím vás, nemyslete si, že jsem vás chtěla urazit!“ řekla Mabel jedním dechem, aby napravila, co způsobila. „Jste tak odvážný, poctivý, slušný a charakterní, máte ještě tisíc jiných skvělých vlastností, a pro to pro všechno si vás každý musí vážit a mít vás rád.“

„Jak něžný a okouzlující hlas mají ženy,“ řekl Stopař a tentokrát se zasmál nenuceně a přirozeně. „Snad je příroda opravdu stvořila k tomu, aby nám zpívaly, když umlkají lesy. Musíme se ale dohodnout. Ptám se vás ještě jednou, Mabel: kdybyste byla věděla, že Jasper vás má rád jako já, nebo snad ještě víc – jestli něco takového je vůbec možné – že vaše tvář se mu zjevuje na hladině jezera, že ve snu mluví s vámi a o vás, že miluje všechno, co je krásné, dobré a milé jako Mabel Dunhamová, že nepoznal štěstí, dokud nepoznal

vás, že by chtěl líbat zem, po které chodíte, že zapomíná na radosti svého povolání, jen aby mohl myslet na vás a na to, jak by byl šťastný, kdyby se mohl stále dívat na vaši krásu a poslouchat váš hlas – byla byste souhlasila s tím, že si mě vezmete?”

Mabel by nebyla mohla odpovědět na tuto otázku, ani kdyby byla chtěla. Znovu si zakryla tvář, mezi prsty bylo však vidět, jak zčervenala. Zvítězila v ní však žena. Užasle, plna obav, se podívala na Jaspera, jako by nevěřila tomu, co říkal Stopař. Jediný pohled však stačil, aby se přesvědčila, že Stopař měl pravdu. Hned si zase zakryla obličej, jako by jej už nikdy nikomu nechtěla ukázat.

„Rozmyslete se, Mabel,“ pokračoval Stopař. „Je to vážná věc vzít si někoho a přitom mít rád jiného. Mluvili jsme o tom s Jasperem otevřeně, jako staří přátelé. Věděl jsem, že se na mnoho věcí díváme stejně, ale ani ve snu mě nenapadlo, dokud jsme nezačali mluvit o vás, že vás oba máme stejně rádi. Jasper přiznává, že od chvíle, co vás poprvé spatřil, viděl ve vás nejkrásnější a nejroztomilejší ženu, s jakou se kdy setkal, že váš hlas mu zněl jako šumění vody, že když se díval na plachty své lodi, viděl váš oděv vlát ve větru. Několikrát se v noci pln hrůzy probouzí, poněvadž se mu zdá, že vás někdo chce shodit z *Běžce*, kam jste se v jeho snech uchýlila. I k tomu se dokonce přiznal, že pláče, když si pomyslí, že budete žít s někým jiným než s ním.“

„Jaspere!“

„Je to pravda, Mabel, je správné, abyste to věděla. Ted' vstaňte a rozhodněte se pro jednoho z nás. Víím, že Sladká voda vás má stejně rád jako já. Snažil se mě přesvědčit, že vás má rád víc než já, ale tomu nevěřím, poněvadž to není možné. Uznávám však, že vás miluje, jak nejvíc dovede, a proto má právo, abyste to věděla. Seržant mě požádal, abych vás chránil, a ne abych se stal vaším tyranem. Řekl jsem mu, že budu vaším otcem i manželem. Otec, který má rád své dítě, neodepřel by mu, aby si samo vybralo. Vstaňte tedy, Mabel, a řekněte nám, co si myslíte. Mluvte otevřeně, jako bych byl vaším otcem, který si nepřeje nic jiného než vaše dobro.“

Mabel si odkryla tvář a obrátila se čelem k oběma mužům. Tváře měla červené, byla víc vzrušena než v rozpacích.

„Co ode mne chcete, Stopaři?“ zeptala se. „Víte přece, že jsem slíbila tatínkovi, že udělám všechno, co si vy budete přát.“

„Řeknu vám tedy, co si přeju. Tady stojím já, zálesák, člověk nevzdělaný, který, bohužel, chtěl víc, než si zaslouží – chtěl bych být k oběma stranám spravedlivý. Především musím říci, že vás Jasper i já máme stejně rádi. Jasper si myslí, že vás miluje víc než já. S tímto ale nemohu souhlasit, poněvadž jsem přesvědčen, že to není možné. Jinak bych s tím souhlasil. V tom jsme si tedy rovni. Protože jsem starší, řeknu první to málo, co by mohlo svědčit v můj prospěch, i to, co je proti mně. Myslím, že jsem tady na hranici nejlepšího lovcem. Kdyby byl někdy v naší chatrči nedostatek zvěřiny nebo medvědího masa nebo ptáků a ryb, byla by tím vinna nepřízeň přírody a Prozřetelnosti, ne já. Zkrátka má žena, pokud jde o potravu, by měla všeho dost. Jsem ale strašně nevzdělaný. Pravda, mluvím několika jazyky, ale svůj vlastní pořádně neumím. Jsem mnohem starší než vy, Mabel, a to, že jsem byl tak dlouho seržantovým kamarádem, jistě ve vašich očích není žádná velká přednost. Byl bych rád, kdybych byl o něco hezčí, ale člověk je takový, jakým ho příroda stvořila. Nikdo – až na nějakou tu výjimku – si nesmí naříkat na to, jak vypadá. Když tedy uvážím, jak jsem starý, jak vypadám, že jsem nevzdělaný, že se neumím nějak zvlášť chovat, musím přiznat, že se k vám nehodím. Byl bych toto rozhodnutí už dávno udělal, kdyby mě to tolik nebolelo!“

„Stopaři! – Milý, šlechetný Stopaři!“ vykřikla Mabel, uchopila ho za ruku a z úcty mu ji políbila. „Jste k sobě nespravedlivý – zapomínáte na mého ubohého otce a na svůj slib – vy mě opravdu neznáte.“

„A tady je Jasper,“ pokračoval Stopař, který se nedal dívčinou něžností přerušit. „U toho je to jinak. I on by vás uživil, má vás rád stejně jako já, v tom si mezi námi nevyberete. Je šetrný, příčinlivý,

svědomitý. I vzdělaný je – mluví francouzsky – přečetl mnoho knih – některé z nich se i vám líbily – bude vám vždycky rozumět, a to já o sobě říci nemohu.“

„Proč to všechno říkáte?“ vpadla mu do řeči Mabel. „Proč o tom máme mluvit, a právě teď? Proč o tom máme vůbec mluvit?“

„Jasper dovede dobře vyjadřovat své myšlenky, a to já, bohužel, neumím. Snad jenom o vás bych dovedl mluvit, Mabel. Ale Jasper při našem posledním rozhovoru ukázal, že i to dovede líp, až jsem se musel trochu stydět. Říkal mi, jak jste skromná, upřímná a dobrosrdečná, jak jste rozumná. Je přesvědčen, že by si vás rád vzal leckterý důstojník, ale vy se nechcete vdát za někoho, koho nemáte ráda. Byl jsem šťasten, když jsem slyšel Jaspера mluvit o tom, jak jste krásná a jak málo vám na vaší kráse záleží. Měl jsem radost, když říkal, jak se přirozeně chováte, jak jsou vaše pohyby půvabné jako pohyby mladé laně, jak jste spravedlivá a jak dobré srdce máte.“

„Jaspere!“ zvolala Mabel. Už se nemohla přemáhat, padla mladému muži do náruče a rozplakala se jako bezmocné dítě. „Jaspere! Jaspere! – Proč jsi mi to nikdy neřekl?“

Nebylo rozumět, co Jasper odpověděl. Pak začali oba něco zcela nesouvisle šeptat. Není ale zatěžko rozumět řeči lásky. Ani se nenadáli a uplynula hodina od chvíle, co se posadili na skácený kmen. Když se Mabel trochu vzpamatovala, uvědomila si, že na světě není jenom ona a Jasper. Její strýc zatím netrpělivě přecházel po palubě kutru a divil se, proč Jasper ztrácí tolik času, když by přece mohl využít příznivého větru. Mabel si náhle vzpomněla na člověka, kterému odhalení, že má ráda mladého plavce, muselo způsobit bolest.

„Jaspere, kde je Stopař?“ zeptala se provinile.

Jasper si znovu uvědomil, že způsobil příteli bolest. Rozhlédl se kolem, jestli někde neuvidí Stopaře. Avšak ten se ohleduplně vzdálil. Oba milenci několik minut tiše seděli a čekali, jestli se vrátí. Nevěděli, jak si mají za tak zvláštních okolností počínat. Konečně uviděli, jak se k nim jejich přítel pomalu blíží. Byl vážný a zamyšlený.

„Ted' už vím, Jaspere, co je to řeč beze slov,“ řekl, když byl tak blízko, že ho mohli slyšet. „Už vím, co to je. Je to velmi příjemná řeč, když se s její pomocí dovedeš domluvit s Mabel Dunhamovou. Ach bože! – Říkal jsem seržantovi, že se pro ni nehodím, že jsem starý, nevzdělaný a hrubý, ale nedal si to vymluvit.“

V té chvíli se Jasper s Mabel podobali našim prarodičům z Miltonovy básně. Také oni asi seděli tak bezradně, když si poprvé uvědomili svůj hřích. Nemluvili, nikdo z nich se nedovazoval ani pohnout, a oba by se snad bez rozmyšlení rádi vzdali svého štěstí, jen aby svému příteli vrátili klid. Jasper byl smrtelně bledý, Mabel se však červenala jako růže. Vědomí, že Jasper ji má rád, ještě víc zdůraznilo její krásu. Snad ještě nikdy nebyla tak krásná. Stopař se nijak nesnažil skrýt svůj obdiv. Vesele se zasmál, jak se smějí lidé, když si myslí, že jsou šťastni. Ale když si uvědomil, že Mabel je pro něho navždy ztracena, znovu se mu sevřelo srdce. Trvalo hezkou chvíli, než se znovu vzpamatoval. Pak ale už mluvil klidně, jak to bývalo u něho zvykem.

„Vždycky jsem věděl, Mabel Dunhamová, že každý z nás má k něčemu nadání. Zapomněl jsem však, že mi nebylo popřáno, abych se líbil mladým, krásným a vzdělaným ženám. Snad je to jen omyl, a ne těžký hřích. Jestli je to ale hřích, byl jsem za něj těžce potrestán. Víím, co chcete říci, ale je to zbytečné. Já to tak cítím, a to je totéž, jako kdyby mi to někdo řekl. Prožil jsem trpkou hodinu, Mabel, trpkou hodinu, chlapče –“

„Hodinu!“ opakovala Mabel, která se už uklidnila, ale ted' se znovu začervenala. „To přece netrvalo hodinu, Stopaři!“

„Hodinu!“ zvolal současně Jasper. „Ba ne, příteli, není to ani deset minut, co jste od nás odešel.“

„Možná – ale mně se to zdálo delší než celý den. Napadá mi, že šťastní počítají čas na minuty, a nešťastní na měsíce. Ale nechme toho. Je to pryč a dlouhé řeči o celé té věci vám štěstí nepřidají. A mně by jenom připomínaly, co jsem ztratil, a že jsem si to zaslou-

žil. Ne, Mabel, nepřerušujte mě. Dobře to vím, a vaše vysvětlování, sebelépe míněné, na mém přesvědčení nemůže nic změnit. Mabel je tedy tvá, Jaspere. I když samo pomýšlení na to mi způsobuje bolest, věřím, že ji učiníš šťastnější, než bych to dovedl já. Umíš to lépe než já, i když mi můžeš věřit, že bych udělal všechno na světě, jen aby byla Mabel šťastna. Neměl jsem věřit seržantovi, měl jsem lépe pochopit to, co mi Mabel řekla u jezera, a snažit se tomu lépe porozumět. Ale člověk rád věří tomu, čemu chce věřit. Lidé tě lehce přemluví, když jsi ochoten dát se přemluvit. Ale jak už jsem řekl, nač o tom hovořit? Pravda, zdálo se, že Mabel souhlasí, ale to bylo jenom proto, že chtěla vyhovět otci a že se bála indiánů –“

„Stopaři!“

„Já vám rozumím, Mabel, a rozhodně se na vás nehněvám. Někdy si myslím, že by bylo krásné usadit se blízko vás a dívat se, jak jste šťastni. Ale nakonec bude lepší, když nadobro opustím pětapadesátý pluk a vrátím se k šedesátému, to je, abych tak řekl, můj rodný pluk. Neměl jsem vůbec od něho odcházet, i když mě víc potřebovali tady. Znal jsem se s některými vojáky z pětapadesátého dlouhá léta, například se seržantem Dunhamem, když ještě byl u jiného pluku. Nelituju ale, Jaspere, že jsem tě poznal –“

„A toho, že jste poznal mne, toho, Stopaři, litujete?“ přerušila ho prudce Mabel. „Opravdu toho litujete? Kdybych si to měla myslet, do smrti by mě to trápilo.“

„Vás, Mabel!“ odpověděl Stopař, vzal dívku za ruku a upřeně se na ni zadíval. „Jak bych mohl litovat, že sluneční paprsek ozářil ponurý, neradostný den, že světlo rozehnalo tmu, třeba jen na chvíli? Nechci tvrdit, že budu chodit po lesích tak bezstarostně a že budu spát tak klidně jako dřív, ale nikdy nezapomenu, že jsem měl nezasloužené štěstí na dosah ruky. Vám, Mabel, nic nezazlívám, ale na sebe se mrzím, že jsem si ve své marnivosti myslel, že bych se mohl líbit děvčeti, jako jste vy. Když jsme spolu tenkrát mluvili tam na pahorku, řekla jste mi, jak to je, a já jsem vám měl věřit. Vždyť mladé

dívky jistě líp než jejich otcové vědí, koho mají nebo nemají rády. Ach bože! Už je to vyřízeno a mně nezbývá než se s vámi rozloučit, abyste mohli vyplout. Pan Cap je už jistě netrpělivý, ještě by si mohl pro nás přijít.“

„Vy se chcete rozloučit?“ zvolala Mabel.

„Vy nás chcete opustit, Stopaři?“ zvolal Jasper.

„Bude to nejlepší, Mabel – to nejlepší, Sladká vodo, a taky nej-moudřejší. Kdybych měl poslechnout své srdce, zůstal bych s vámi až do smrti, jestliže ale mám poslechnout rozum, musím se s vámi rozloučit už teď. Vráťte se do Oswega a hned po příjezdu se dáte oddat. Tak je to ujednáno s panem Capem, který by už nejraděj i byl na moři a který ví, co má dělat. Já se vrátím do divočiny, ke své přírodě. Mabel,“ Stopař vstal a přistoupil k děvčeti, „polibte mě. Pro jeden polibek se Jasper nebude hněvat – potom se rozejdeme.“

„Ach Stopaři!“ Mabel objala Stopaře a znovu a znovu ho líbala na obě tváře tak prudce, že před chvílí tak nelíbala ani Jaspera. „Bůh vám žehnej, nejdražší Stopaři! Jistě se za námi později podíváte, vždy vás rádi uvidíme. Až budete starý, přijdete k nám a já se k vám budu chovat jako vaše vlastní dcera.“

„Ano, ano,“ odpověděl Stopař a hlas se mu zajíkl. „Budu se snažit myslet na vás jako na dceru. Jsem dost starý, abyste byla spíš mou dcerou než ženou. Teď pojďme ke kánoi. Je čas, abyste už byli na palubě.“

Stopař kráčel klidně a vážně před nimi ke břehu. Když došli ke kánoi, znovu vzal Mabel za obě ruce, podržel ji před sebou a toužebně se jí zadíval do tváře. V očích se mu objevily slzy a proudem stékaly po jeho drsných lících.

„Požehnejte mi, Stopaři,“ řekla Mabel a klekla před ním. „Prosím vás, alespoň mi požehnejte, než se rozejdeme.“

Stopař jí vyhověl. Když jí pomohl vstoupit do kánoe, jako by se násilím od ní musel odtrhnout, jako když se silný, pevný provaz přetrhne. Než odešel, vzal Jaspera pod paží, odvedl ho stranou a řekl:

„Jsi hodný člověk, máš dobrou povahu, Jaspere, ale když srovnávám Mabel s námi dvěma, oba jsme hrubí a suroví. Bud' k ní hodný a nikdy se k ní nechovej hrubě, jak to někteří muži dělají – nezasloužila by si to. Časem jí porozumíš. Ať ti Stvořitel, který vládne vodám i lesům a který se na dobré skutky usmívá a na nepravosti mračí, ať ti on sám dá štěstí. A ty si je snaž zasloužit.“

Dal příteli znamení, aby už odrazil od břehu. Opíral se o ručnici a díval se za kánoí, dokud nedorazila k *Běžci*. Mabel plakala, jako by jí srdce mělo puknout. Nepřestala se dívat na palouk, kde bylo vidět Stopaře až do chvíle, kdy kutr obeplul výspu a kdy už ostrov zmizel z dohledu. Mabel se zdálo, že svalnatá postava toho podivuhodného muže se podobá nehybné soše, která byla postavena na tom opuštěném místě, aby připomínala, co se zde přednedávnem přihodilo.

KAPITOLA XXX

*Jen vzduch ten dýchat mne nech,
jejž sama dýcháš. Jak je sladký,
ať smrt, či vykoupení nese na křídlech,
ke mně vrací se jen vůně rajska zpátky.*

— Moore

Stopař byl zvyklý žít sám, daleko od lidí. Když se však kutr ztratil v dálce, cítil, jak je opuštěn. Ještě nikdy si tak jasně neuvědomil, že na celém světě nemá nikoho. V poslední době si zvykl žít mezi lidmi a byl by si rád založil rodinu. Teď jako by všechno v jediné chvíli zmizelo: zůstal bez přátel a bez naděje. I Čingačgúk se na čas od něho odloučil. A v této nejtěžší chvíli svého života Stopař velmi postrádal svého indiánského přítele.

Ještě dlouho potom, co se *Běžec* ztratil za obzorem, stál opřen o ručnici na břehu jezera, jako by zkameněl. Jen člověk zvyklý na velkou tělesnou námahu dovedl tak dlouho stát bez pohnutí jako mramorová socha. Stopař nakonec zhluboka vzdychl a odcházel.

Byl to zvláštní člověk. Ať měl jakékoliv starosti, neztrácel hlavu a život bral tak, jak přicházel. Nemohl přestat myslet na Mabel a na to, jak byla krásná, jak si vybrala Jaspera místo něho, jak se loučila se slzami v očích. A přece šel rovnou k místu, kde pořád ještě seděla Rosa. Stopař na ni promluvil tuskarorským nářečím, které dobře znal. Pokusíme se převést to, o čem spolu mluvili, do našeho jazyka. Přitom se budeme snažit zachovat neobvyklý způsob indiánského vyjadřování.

Rosa, vlasy spuštěny přes obličej, seděla na kameni, který vyhrabali, když kopali hrob. Byla skloněna nad místem, kde odpočívalo mrtvé tělo Ostrého šípů. Ani si nevšimla, že tu není sama. Myslela,

že už všichni opustili ostrov. Stopař měl na nohou mokašiny a kráčel tak tiše, že ho nemohla slyšet. Zastavil se a chvíli mlčky indiánku pozoroval. Viděl, jak je utrápená a zoufalá. Uvědomil si, že tato žena ztratila něco, co se nikdy nevrátí, a právě toto pomyšlení pomohlo zmírnit jeho vlastní bolest. Vždyť indiánka přišla tak náhle a nemilosrdně o muže a má daleko větší příčinu k zármutku než on.

„Červnová roso,“ řekl pln soucitu, „nejsi sama, kdo se trápí. Obrat se a dej svým očím spočinout na příteli.“

„Rosa už nemá žádného přítele,“ odpověděla žena. „Ostrý šíp odešel do věčných lovišť a není tu už nikdo, kdo by se o Rosu staral. Tuskarorové ji vyženou ze svých vigvamů a Irokézové budí v jejích očích odpor – ani dívat se na ně nemůže. Ne – nech Rosu, aby zemřela hladem na hrobě svého muže.“

„To se nesmí stát – to se nesmí stát. Nebylo by to ani moudré, ani správné. Věříš v Manitou, Roso?“

„Manitou skryl před Rosou svou tvář, protože se rozhněval. Opustil ji a ona musí zemřít.“

„Poslouchej, co ti poví člověk, který dobře zná indiány, i když sám je běloch. Když Manitou bledých tváří chce napravit srdce bledé tváře, sešle na ni zármutek. Zármutek lidem otevírá oči, aby lépe viděli do vlastní duše a aby rozeznali, co je dobré a co zlé. Velký duch chce tvé dobro, proto odvolal náčelníka, aby tě svým lstivým jazykem nesvedl ze správné cesty. Žila jsi s ním mezi Mingy, nakonec by ses stala jednou z nich.“

„Ostrý šíp byl velký náčelník,“ hrdě prohlásila indiánka.

„Měl své přednosti, ale měl také chyby. Nejsi opuštěna, Roso, a také nebudeš opuštěna. Vyplač se ze svého zármutku, a až se naplní čas, dozvíš se víc.“

Stopař odešel ke kánoi a odejel v ní. Dvakrát zaslechla Rosa během dne výstřel jeho zvěrobijky. Sotva slunce zapadlo, Stopař se znovu objevil. Přinesl Rose pečené holuby, kteří voněli tak lahodně, že by jimi ani labužník nepohrdl. Tak spolu žili měsíc. Rosa nechtěla

za žádnou cenu opustit hrob svého manžela, ale pozornosti svého ochránce neodmítala. Někdy se sešli a pohovořili si. Stopař by byl rád věděl, zda se Rosa už vzpamatovala ze svého zármutku. Ale jejich rozhovory bývaly krátké a docházelo k nim zřídka. Rosa se usadila v jednom z domků na ostrově, nebála se, že je sama, poněvadž věděla, že se o ni stará dobrý přítel, i když Stopař večer co večer odplouval na sousední ostrov, kde si postavil chatrč.

Když uplynul měsíc, počasí se velmi zhoršilo a na ostrově začalo být nepříjemně. Listí opadalo a noci byly chladné a větrné. Byl čas z ostrova odejít.

Jednoho dne se nečekaně objevil Čingačgúk. Dlouze a důvěrně si pohovořil se Stopařem. Rosa podle jejich posunků poznala, že její ochránce je zarmoucen. Tiše se k němu přiblížila a snažila se jej utěšit.

„Děkuji ti, Roso, velmi ti děkuji,“ řekl Stopař. „Vím, že to myslíš dobře, ale je to marné. Je čas odejít. Zítra musíme odplout. Půjdeš s námi, protože teď ti už nezbývá než řídit se rozumem.“

Rosa jako pravá indiánka pokorně poslechla a odešla, aby čas, který ještě zbýval do odjezdu, strávila na místě, kde odpočíval Ostrý šíp. Ani tma, ani sychravé počasí ji neodradily, aby celou nevlídnou noc oka nezamhouřila. Seděla u hrobu, v němž bylo uloženo tělo jejího muže, a modlila se, jak se modlí její lid: aby mrtvého provázelo štěstí na nekonečné cestě, kterou tak předčasně nastoupil, a aby se s ním znovu sešla v říši spravedlivých. Možná že by se někomu zdála hloupá a ubohá, ale její zbožnost byla opravdovější než těch, kteří ji víc předstírají, než cítí.

Ráno všichni tři odpluli. Stopař byl zamyšlený, a přece všechno, co dělal, dělal klidně a rozvážně. Velký had mu mlčky pomáhal a Rosa byla tichá, jakoby ke všemu lhostejná, a smutná. Odpluli ve dvou kánoích – člun mladé indiánky nechali na ostrově. Čingačgúk jel vpředu, Stopař za ním. Pluli proti proudu. Dva dny směřovali k západu a dvě noci strávili na ostrovech. Naštěstí počasí bylo

mírné a hladina jezera, když se k němu dostali, byla bez jediné vlnky – klidná jako rybník. Byl čas, kterému se říká indiánské léto, a v oparu mlh dřímал klid, jako by byl červen, a ne podzim.

Třetího dne ráno minuli ústí Oswega. Marně je zvala pevnost, na níž zplihle vlál anglický prapor. Čingačgúk se na pevnost ani nepodíval. Proplul ztemnělou vodou, vytékající z řeky do jezera. Stopař plul mlčky za ním. Na valech se shromáždilo plno lidí, ale Lundie, který poznal své staré přátele, ani nedovolil, aby na ně zavolali.

V poledne vplul Čingačgúk do malé zátoky, kde kotvil *Běžec*. Na břehu byla malá mýtina a u samého jezera stál prostý, nový srub. Třebaže byl postaven na tak osamělém místě a kolem dokola byla divočina, bylo vidět, že v něm žijí lidé, kteří nemají ani nepohodlí, ani nouzi. Na břehu čekal Jasper. Když Stopař přistál, první mu podal ruku. Pozdravili se krátce, ale srdečně. Stopař se na nic neptal, protože se už všechno dověděl od Čingačgúka. Stiskl svému příteli ruku opravdu srdečně, a dokonce se vesele zasmál, když Jasperovi říkal, jak dobře a spokojeně vypadá.

„Kde je Mabel, Jaspere – kde je?“ zeptal se šepem. Jako by se tu otázku bál vyslovit.

„Čeká na nás doma, drahý příteli. Rosa si, jak vidíte, pospíšila, jen aby tam byla dřív než my.“

„Možná že má Rosa lehčí krok, když jde k Mabel, ale srdce lehčí mít nemůže. Slyšel jsem, že jste našli v pevnosti kněze a už jste to všechno pěkně rychle vyřídili.“

„Vzali jsme se za týden po tom, co jsme odjeli z ostrova. Druhý den odcestoval pan Cap – zapomněl jste se zeptat na svého přítele Slanou vodu.“

„Nezapomněl. Had mi už všechno vyprávěl. A pak – mně je milejší slyšet o Mabel a o tom, že je šťastna. Smála se, nebo plakala, když bylo po oddavkách?“

„Smála se i plakala, příteli, ale –“

„Ano, taková je Mabel – hned pláče a hned se zase směje. Ach bože, nám, kteří většinu života trávíme v lese, připadají ženy tak okouzující. Vím, že kdyby Mabel dělala cokoliv, nikdy bych v jejím počínání nenašel nic nesprávného. Myslíš, Jaspere, že si na mě vzpomněla, když jste se brali?“

„Určitě si na vás vzpomněla, Stopaři. Vím, že na vás nepřestává myslet a pořád o vás mluví. Nikdo vás nemá tak rád jako my dva.“

„Vím, že není mnoho lidí, kteří mě mají tak rádi jako ty, Jaspere. Ještě snad Čingačgúk. Nemá smysl odkládat to, co člověk musí udělat, a je líp to udělat hned. Pojdme tedy, Jaspere, ať se ještě jednou setkám s Mabel.“

Jasper odvedl Stopaře k Mabel. Když mladá žena uviděla muže, který by si ji byl tak rád vzal, začervenala se a div se kolena pod ní nepodlomila. Ale pak byla jako vždy, milá a upřímná. Stopař u svých přátel pojedl, ale za hodinu se loučil. Člověk, který se vyzná v lidech, by byl poznal rozdíl v tom, jak se Mabel chovala ke svému muži a jak se chovala k Stopaři. Když mluvila s Jasperem, bylo v jejím pohledu trochu ostýchavosti, jakou ke svému manželu cítí žena, která se přednedávnm provdala, ale v jejím hlase bylo snad ještě víc vlídnosti než dřív. Byla něžná a občasné začervenání prozrazovalo, jak má Jaspere ráda. K Stopaři se chovala vážně, ale upřímně a srdečně. Ani jednou se jí hlas nezachvěl, ani jednou nesklopila oči, a když se začervenala, tedy jen proto, že byla dojata.

Konečně nastala chvíle loučení. Čingačgúk už přivázel kánoi a klidně čekal na kraji lesa, kde začínala stezka, která vedla do divočiny, až přijde jeho přítel. Když ho Stopař uviděl, pomalu vstal a začal se loučit.

„Někdy jsem si myslel, že si osud se mnou zahrál trochu krutě,“ řekl. „Musel jsem se ale zastydět, když jsem si vzpomněl, jak ještě mnohem krutěji se osud zachoval k této ženě –“

„Rosa zůstane u nás,“ přerušila ho Mabel.

„To je, myslím, správné. Snad jenom vy, Mabel, můžete zmírnit její zármutek a vrátit jí chuť k životu. Bůhví, jestli se vám to podaří. Ta ubohá žena ztratila svůj kmen i svého manžela. Těžko se s tím smířit. Ach bože, já se starám o neštěstí a o manželství jiných lidí, jako bych sám neměl dost vlastního trápení. Nic mi neříkejte, Mabel, ani ty mi nic neříkej, Jaspere – nechte mě klidně odejít. Viděl jsem, jak jste šťastni, a to mi stačí – teď se budu umět lépe vyrovnat se svými bolestmi. Ne, už vás nikdy nepolíbím, Mabel – tady je má ruka, Jaspere, stiskni ji, chlapče, neboj se, že se jí něco stane, je to ruka muže – a teď ji stiskněte vy, Mabel – ne – to nesmíte –!“ Stopař stěží zabránil Mabel, aby mu políbila ruku, na kterou dopadaly její slzy. „To nesmíte!“

„Stopaři, kdy vás zase uvidíme?“ zeptala se.

„Už jsem na to myslel, ano, myslel jsem na to. Až ve vás budu vidět sestru nebo spíš dceru – jste přece tak mladá, že byste mohla být mou dcerou – pak se vrátím, to mi můžete věřit. Vaše štěstí je i mým štěstím. Ale kdybych nemohl – tedy sbohem – sbohem – seržant se mýlil – velice se mýlil.“

To byla poslední slova, která Jasper Western a Mabel Dunhamová od Stopaře uslyšeli. Obrátil se, jako by ho vlastní slova dusila, a pospíchal za svým přítelem. Jakmile Čingačgúk viděl, že se Stopař blíží, přehodil si přes rameno tlumok a beze slova vešel do lesa. Mabel, Jasper i Rosa se dívali za Stopařem. Byli přesvědčeni, že jim ještě jednou zamává nebo že se alespoň obrátí. Ale Stopař se ani neohlédl. Zazdalo se jim, že potřásl hlavou jako člověk, kterého něco trápí. Trhl rukou, jako by věděl, že se za ním dívají. Šel ale dál, pospíchal, až ho nakonec pohltil les.

Ani Jasper, ani jeho žena Stopaře už nikdy neuviděli. Žili ještě rok na břehu Ontaria a potom, když jim Cap nepřestával psát, aby opustili pustý kraj, v němž se usadili, odejeli do New Yorku. Jasper se tam stal úspěšným a váženým obchodníkem. Mabel třikrát, vždy po mnoha letech, obdržela zásilku vzácných kožešin. Věděla, kdo

jí je poslal, i když na daru nebylo uvedeno jméno. Později, když už měla několik dětí, cestovala jednou do vnitrozemí a dostala se k břehům Mohawku. Doprovázeli ji její synové, nejstarší už mohl být jejím ochráncem. Tehdy uviděla podivně oblečeného člověka, který ji zdálky upřeně pozoroval. Když se zeptala, kdo to je, řekli jí, že je to nejslavnější lovec v těch končinách, je to prý velmi ušlechtilý člověk, ale trochu podivín. Říkají mu Kožená punčocha. Víc se paní Westernová nedověděla. Ale objevení se tohoto podivného lovce jí připravilo bezesnou noc. Mnoho dní ležel na krásné tváři Mabel Westernové stín smutku.

Na Rosu působila ztráta manžela a vlastního kmene přesně tak, jak to Stopař předvídal. Zemřela v Mabelině domku na břehu jezera a Jasper odvezl její tělo na ostrov, kde je pochoval vedle Ostrého šípu.

Lundie se oženil se svou starou láskou a odešel na odpočinek. Válčení bez konce ho unavilo. Avšak jméno, které nesl, se stalo v našich časech slavné. Přičinil se o to jeho mladší bratr, který dosáhl v armádě stejné hodnosti. Netrvalo dlouho a byl za statečnost při námořní bitvě znovu povýšen.

James Fenimore Cooper

Stopař

Překlad Vladimír Henzl
Ilustrace na obálce Václav Čutta
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala Městská knihovna v Praze
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. elektronické vydání
Verze 1.0 z 28. 7. 2023

ISBN 978-80-274-3356-8 (epub)
ISBN 978-80-274-3357-5 (pdf)
ISBN 978-80-274-3358-2 (prc)